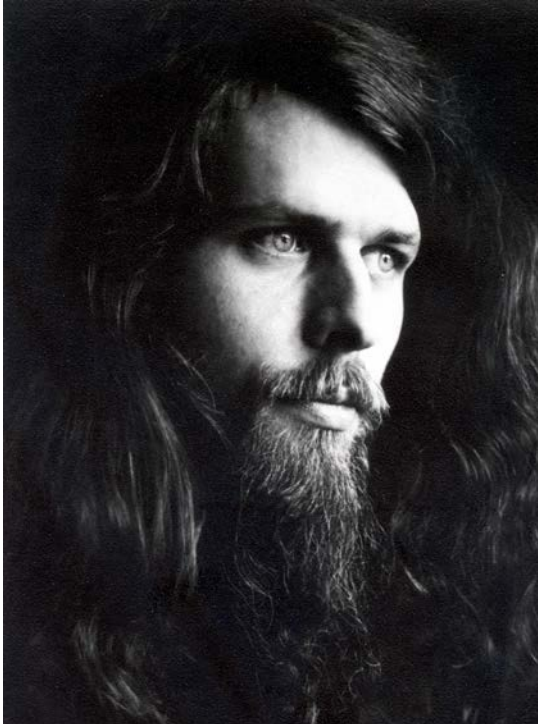

Jacob Holdt

Een 50 jarige reis naar de

**WORTELS VAN
ONDERDRUKKING**

“Niet sinds de publicatie van Jacob Riis’ boek van sociale kritiek, *How the Other Half Lives*, is er een zo krachtig verslag van Amerikaanse leven als *American Pictures*. De presentatie ervan op het filmfestival van Cannes was een sensatie.”
Het San Francisco Film Festival

“Een van de beste interpretaties van de zwart-wit psychologie - in het bijzonder van zuiderlingen - die ik ooit ben tegengekomen.”
James Baldwin

Belangrijk!!!
Er komt hier een andere tekst geschreven door mijn uitgever van *Roots of oppression*

Voorbeeld van binnenflaptekst...

Jacob Holdt groeide op slechts 15 mijl van Jacob Riis’ geboortestad in Denemarken. Net als Riis, wiens aankomst in Amerika die van Holdt bijna een eeuw voorafging, bracht hij zijn eerste zes jaar door als zwerver. Toch gaat de gelijkenis tussen de twee verder dan de omstandigheden van hun geboorte, opvoeding en reizen. Ook hun fotografie en hun meelevende, nogal ongenueanceerde manier van schrijven vertonen overeenkomsten. Beiden dringen aan op sociale hervormingen, waarbij ze volhouden dat “de andere helft van de Amerikaanse samenleving ieders verantwoordelijkheid is. *Roots of Oppression* is echter ook een onderzoek naar het racisme dat Holdt in zichzelf ziet groeien naarmate hij geleidelijk zijn status van buitenstaander verliest en integreert in zijn nieuwe samenleving en ook de meer ongelukkige waarden daarvan internaliseert. Hoewel hij een berooide zwerver is, begrijpt hij dat zijn blanke privilege hem verantwoordelijkheid geeft.

Hij staat erop dat zijn foto’s worden gezien als een beschrijving, niet van een zwarte onderklasse die verpletterd wordt door de gevolgen van dat racisme, maar van een blanke sociale ziekte die zo verontrustend is dat het voor de meesten gemakkelijker is zich (fotografisch of anderszins) te richten op de symptomen in plaats van op de oorzaak. In zijn ongebruikelijke onthulling van die ziekte heeft *Roots of Oppression* een dringende boodschap voor alle blanken.

“In de jaren tachtig zag ik je diavoorstelling op een universiteit in Washington DC en die maakte een onuitwisbare indruk op me. Toen ik sprak over het doen van een tentoonstelling met het Louisiana museum in Denemarken, stuurden ze het Louisiana Channel om mij op video op te nemen in mijn studio in LA. En ze brachten me je boek *American Pictures* als geschenk en vroegen of ik het toevallig kende. En ik begon gewoon te lachen, want ik heb er verschillende exemplaren van - ik koop extra exemplaren voor vrienden telkens als ik het in een boekwinkel zie. Wat me meteen opviel toen ik het boek voor het eerst zag, was dat ik gewoon nog nooit beelden had gezien die naar mijn gevoel zo accuraat waren in hun weergave van het Zuiden dat ik kende.”

Arthur Jafa

**Een 50 jarige reis naar de
Wortels van onderdrukking
Jacob Holdt**

EEN LES OVER ONDERDRUKKING

*50 jaar zwart/witte onderdrukking in Amerika zoals ervaren en gefotografeerd door een blanke reiziger
hopelijk met wat inzichten en inspiratie voor bevrijdingsstrijders wereldwijd*

Wortels van onderdrukking
Foto layout en ontwerp door Jacob Holdt gebaseerd op
module ontworpen door Kitte Fennestad voor het originele
boek "American Pictures"
Bijgewerkte tekst 2021
© Stichting American Pictures en Jacob Holdt
ISBN 87-?????????
Alle rechten voorbehouden. Uitgegeven door ????>
Ruimte voor tekst van de uitgever

Een boek is zelden het werk van één persoon, en een foto- en reisboek wordt zeker een zeer gezamenlijke inspanning. Ik heb in dit boek besloten om op een paar na alle echte namen niet te noemen of te veranderen. Dit stemt mij droevig, omdat alle straatfoto's, op een paar na, het resultaat zijn van de gastvrijheid van mensen, maar meestal van hun sterke samenwerking, interactie en vertrouwen in mij - en ook van hun latere goedkeuring. Onder de mensen die hebben meegeholpen aan de totstandkoming van dit boek wil ik in het bijzonder diegenen bedanken die mij tijdens mijn eerste berooide vagebondenjaren hebben aangemoedigd en financiële giften hebben gedaan: Alice Turak (\$10), John Ray (\$20), Susan Kennedy (\$30), Cary Ridders (\$50), Allan Tunick (15 filmrolletjes). Een speciaal woord van dank aan Eveleen Henry en Marly Sockol voor het opslaan van mijn dia's en aan Tommy Howard voor het uitlenen van zijn oude Buick met verschillende tanks benzine om me te verplaatsen op de binnenwegen in NC waar ik niet kon liften.

Dank sindsdien aan Dick Boggle voor het doneren van zijn auto, waardoor ik de diavoorstelling naar de meeste mensen in het boek kon brengen bij mijn eerste terugkeer in de VS. Voor kritiek en feedback gedurende vele jaren, waardoor veel van de ideeën in het boek zijn gegroeid, ben ik veel dank verschuldigd aan Tony Harris, die gedurende 30 jaar mijn partner was in workshops racisme op honderden Amerikaanse en Europese scholen. En aan de duizenden leerlingen in mijn workshops, die hun hart openstelden en mij leerden over een veel dieper racisme en de pijn daarachter dan ik oorspronkelijk als naïeve en oppervlakkige zwerver kon zien en fotograferen. En aan de zwarten die - hoewel mijn diavoorstelling vaak te pijnlijk was voor henzelf om te zien in hun overwegend blanke universitaire omgeving - er niettemin op aandrongen dat de blanken "mijn pijn zouden zien en begrijpen" en mij om die reden keer op keer naar hun campussen terugbrachten.

Meer volgt nog....

Met liefde Jacob Holdt
Het Ubuntu Huis
Kopenhagen, Denemarken
www.american-pictures.com

DEEL EEN - PAGINA 6:

"Wortels van onderdrukking"

De basis en historische patronen van onderdrukking

INTERMEDIUM - PAGINA 200:

"Inzicht in de wortels van blanke haat"

*Het bestuderen van de onderdrukking in de kindertijd van mensen in hategroepen
en seriemoordenaars van zwarten*

DEEL TWEE - PAGINA 240:

"Het getto in onze geest"

*Begrijpen hoe wij die goed willen doen uiteindelijk onderdrukking van zwarten in
Amerika en minderheden in andere landen*

NAWOORD - PAGINA 456:

Mijn gedachten over genezing

Vind links op elke pagina naar video's met de getranscribeerde liedjes, interviews en bijgewerkte verhalen van de opgenomen mensen in het boek. [Of bekijk hier een overzicht.](#)

Punt van vertrek

Laten we, voordat we aan onze reis beginnen om te proberen de duistere krachten die ons verdelen te begrijpen en er iets aan te doen, niet de verlichtende menselijke geloofsbelijdenissen vergeten die ons verenigen.

'De rebel: Er is nergens ter wereld een arm schepsel dat gelyncht of gemarteld is in wie ik niet vermoord en vernederd ben...

...Aime Cesaire: "Les Armes Miraculeuses"

Men vraagt ons om een land en een volk lief te hebben of te haten. Maar sommigen van ons voelen te sterk onze gemeenschappelijke menselijkheid om zo'n keuze te maken.

...Albert Camus

We moeten leren samen te leven als broeders of samen ten onder gaan als dwazen.

...Martin Luther King

Haat de zonde, heb de zondaar lief.

... Mahatma Gandhi

Vorbij de vragen van goed en kwaad is er een veld.

Ik zal je daar ontmoeten.

....Rumi

In Afrika bestaat een concept dat bekend staat als 'ubuntu' - het diepe besef dat we alleen mens zijn door de menselijkheid van anderen; dat als we iets bereiken in deze wereld, we dat in gelijke mate te danken hebben aan het werk en de prestaties van anderen.

.....Nelson Mandela

Ubuntu

"Een mens is een mens door andere mensen" - de bevestiging van iemands menselijkheid door erkenning van een "ander" in zijn of haar uniciteit en verschil. Kunnen we deze oude "Afrikaanse Droom" - "wij zijn omdat jij bent, en aangezien jij bent, ben ik dat zeker" - integreren met het idee van "de Amerikaanse Droom"?

'BELANGRIJK! De foto's in dit boek zijn geen portretten van zwarten en zwarte cultuur, noch van blanken en blanke cultuur, omdat ze onevenredig veel afkomstig zijn uit de zwarte onderklasse en de blanke bovenklasse. Het zijn allegorische visuele uitspraken die gebruikt worden in een parabel over onderdrukking. En het is geen boek over de historische onderdrukking van zwarten, maar "geschiedenis gezien in het heden" zoals ik die gedurende mijn 50 jaar in Amerika heb ervaren; patronen die parallel lopen met die welke ik zag in mijn antiracisme-werk in de Derde Wereld en in Denemarken, waar ik daarom op latere leeftijd het dialoogcentrum The Ubuntu House oprichtte. Alle onderdrukkingen hebben slachtoffers, maar meestal leven mensen er al zo lang in dat ze individueel niet de neiging hebben zichzelf als slachtoffer te zien, maar als sterke en veerkrachtige mensen - ook al tonen alle statistieken aan dat ze als groep slachtoffer zijn en tegengehouden worden door onzichtbare (niet te fotograferen) krachten."

Jacob Holdt, Het Ubuntu Huis, Kopenhagen, Denemarken

Patrones van het Ubuntu Huis, Zindzi Mandela, dochter van Winnie en Nelson Mandela

Gecentreerd rond Zindzi Mandela vieren we in ons Ubuntu Huis de menselijkheid die we delen over alle kunstmatige etnische, religieuze, seksuele en nationale grenzen heen

1995 - Queens, NY

1995 - Queens, NY

Waar komt al die woede vandaan gekomen?

...dus wat staat ons te wachten?

Ik heb het over rassenoorlog!

“Raap jezelf bij elkaar”

“Open je ogen, word verstandig.

Rassenoorlog....people getting killed in the streets

Bloed aan je voeten.

de uiteinden komen niet overeen,

en wie gaan ze daar de schuld van geven, mij?

Waar zijn wij de fout ingegaan?

Probeer de media, probeer de PD, probeer uw TV,

iedereen behalve jezelf.

Maar als de kogels eenmaal beginnen te vliegen

en mensen beginnen te sterven...

komt dat allemaal door de leugens.

geschiedenisboeken die ze haat leren.

Ik kon niet ontsnappen aan het racistische geloof.

Het is net als in Zuid-Afrika, we beginnen te moorden.

rassenoorlog, rassenoorlog, rassenoorlog, rassenoorlog,

rassenoorlog...

Voorwoord bij Wortels van onderdrukking

“Het waren de beste tijden, het waren de slechtste tijden, het was de tijd van wijsheid, het was de tijd van dwaasheid, het was het tijdperk van geloof, het was het tijdperk van ongeloof, het was het seizoen van licht, het was het seizoen van duisternis, het was de lente van hoop, het was de winter van wanhoop.”

Charles Dickens: A tale of two cities

Deze beroemde woorden beschrijven uitzonderlijk goed mijn gevoelens toen ik in 1970 een brug probeerde te slaan tussen twee samenlevingen - mijn eigen Deense en mijn nieuwe Amerikaanse - evenals mijn ongewenste nieuwe identiteit als “blanke”, met een aparte parallel in de “zwarte” samenleving. Hoop en licht leken iedereen te omhullen een paar jaar na de triomf van de Civil Rights Movement, die de belofte inhield van een betere en raciaal geïntegreerde toekomst die spoedig zou aanbreken. Net zoals duisternis en wanhoop iedereen leek te omhullen die probeerde de moord op miljoenen Vietnamezen te stoppen. De omvang van de slachting maakte mij en miljoenen jongeren over de hele wereld nogal anti-Amerikaans, en ik had geen interesse om in de VS te blijven toen ik vanuit Canada liftend op weg ging naar Latijns-Amerika.

Tijdens mijn eerste dagen in het land werd ik onder schot gehouden door boze zwarten, maar ik werd ook uitgenodigd om als enige blanke in de Che Lumumba Club van Angela Davis te wonen en opgenomen in groepen als de Black Panthers, terwijl

ik ook omhelsd werd door blanke anti-oorlogsgroepen. In deze verblindende schemering tussen duisternis en licht verloor ik al snel mijn oorspronkelijke oriëntatie terwijl ik door deze (Noord-)Amerikaanse samenleving reisde die worstelde om haar eigen nieuwe identiteit te vinden. Ik werd volledig verliefd op de jongeren in hun zoektocht naar waarheid - en daarmee op Amerika. Ik had er toen geen idee van dat deze liefde, evenals mijn werk met de jeugd, de rest van mijn leven zou voortduren. Ik schreef eindeloze dagboeken en brieven aan mijn ouders over de mensen die me in hun leven uitnodigden, en tot mijn geluk stuurden ze me een goedkope half-frame camera “zodat je wat foto’s van je ervaringen naar huis kunt sturen”. Ik had nog nooit gefotografeerd, maar ik vond het een veel snellere manier om mensen en gebeurtenissen te onthouden (dan met woorden) en na bijna zes jaar kwam ik thuis met 15.000 foto’s.

Lange tijd gebruikte ik de camera als mijn fotografisch dagboek, maar nadat ik mijn aanvankelijke angst voor getto’s had overwonnen, waardoor ik keer op keer werd overvallen, was het alsof ik bij de hand werd genomen en meegesleurd in een wereld waarvan ik het bestaan niet had gekend. In mijn Deense schooljaren hadden we gehoord over Martin Luther King en de Civil Rights Movement, maar dat had niets veranderd aan onze heersende, wereldwijde opvatting dat Amerika in wezen een blank land was.

1973 - Denmark, SC

1973 - Washington, DC

1975 - San Quentin, California

1987 - Voor de voorstelling in Boston College

Vaak hadden studenten pas zo'n reclame nodig toen ik weer op kamp ging

Blijkbaar zagen de meeste Amerikanen dat ook liever zo, en aangezien de meeste chauffeurs die mij oppikten blank waren, bevond ik mij al snel in de rol van boodschapper tussen twee totaal gescheiden en ongelijke samenlevingen. In mijn eigen naïvete geest zag ik dit niet als (het resultaat van) racisme, maar was ik ongelovig dat blanken konden toestaan dat zwarten in zulke erbarmelijke omstandigheden leefden - vaak vlak naast de deur - zonder er iets aan te doen. Erger nog, ze "zagen" het niet eens, of ze rechtvaardigden het omdat ze zwarten niet als medemensen zagen. Dezelfde blanken zouden alles doen voor mij als buitenlander, en omdat ik hen op mijn beurt zag als fatsoenlijke, liefhebbende mensen, beschouwde ik hen niet als echte racisten en gebruikte ik bijna nooit het woord racisme - een woord dat ik tien jaar eerder associeerde met de Burgerrechtenbeweging en toepaste op de Ku Klux Klan. Nee, ik vond dat al deze liefhebbende blanken gewoon slecht geïnformeerd waren en gemakkelijk veranderd konden worden, zoals wanneer ik ze meenam om mijn zwarte vrienden aan de andere kant van het spoor te bezoeken. Zo begon mijn opvoedkundig project. Ik nam meer en meer foto's en stopte ze in kleine boekjes met bijpassende Bijbel- en Shakespeare-citaten om aan mijn chauffeurs en gastheren op de snelweg te laten zien.

Ik deed het ook uit egoïstische overwegingen, want vaak waren ze zo ontroerd dat ze me een paar dollar of een lunchtas gaven "om je project te steunen, want deze foto's moeten door alle Amerikanen gezien worden". Hoe meer ik ze kon bewegen, hoe meer tijd ik zou besparen door niet twee keer per week naar de grote steden te hoeven liften en vier uur achter elkaar in bloedbanken te moeten liggen om mijn plasma te verkopen voor 5 of 6 dollar - genoeg voor twee filmrolletjes. Dit was mijn enige inkomen sinds ik in Amerika aankwam met slechts \$40, een bedrag dat ik vijf jaar lang kon opbrengen dankzij de

ongelooflijke gastvrijheid van de Amerikanen. Na ongeveer drie jaar begon ik het gevoel te krijgen dat ik bezig was met een project om blanke Amerikanen op te voeden - één voor één. Het keerpunt kwam op 8 maart 1974, toen een vrouw me meenam naar een diavoorstelling over mijnwerkers in Santa Fe College, FL. Er waren foto's, verhalen en muziek, en hoewel het erg primitief was, was het erg krachtig, door de snelle wisseling van beelden, zodat het bijna filmisch leek. En het gebruikte twee schermen, waarvan ik onmiddellijk inzag dat het een effectieve manier zou zijn om mijn eigen schok van het ervaren van de kloof tussen blank en zwart Amerika over te brengen. Vaak hadden leraren me opgepikt en me uitgenodigd om hun klassen in colleges toe te spreken. Hoeveel effectiever zou mijn boodschap zijn als ik mijn kleine prentenboeken kon omzetten in diapresentaties die voor hele klassen tegelijk werden gepresenteerd? Ik moet bekennen dat ik toen in mijn stoutste fantasie nog niet had kunnen bevroeden dat ik ze een paar jaar later zou presenteren voor wel 2000 studenten tegelijk aan Amerikaanse universiteiten. Desalniettemin was ik mij er vanaf dat moment van bewust dat ik bezig was met een diapresentatie. Dit was slechts een jaar voordat ik Amerika moest ontvluchten - een jaar waarin ik vastzat in een huwelijk in San Francisco. Een groot deel van die tijd bracht ik onproductief door, met het schrijven van talloze aanvragen om geld te krijgen voor de aanschaf van betere camera-apparatuur - "Kon ik maar een echte Nikon krijgen!" - maar tevergeefs. Zelfs niet toen er zwarten in het stichtingsbestuur zaten. Een probleem dat ik in die jaren had, toen iedereen het gevoel had dat "het rassenprobleem was opgelost" en de zaken vooruit gingen, was dat veel succesvolle zwarten zich ongemakkelijk voelden bij mijn beelden - zowel uit schaamte dat hun eigen broeders nog steeds in deze omstandigheden leefden als nog meer uit angst dat de beelden een negatieve stereotypering van zwarten in de

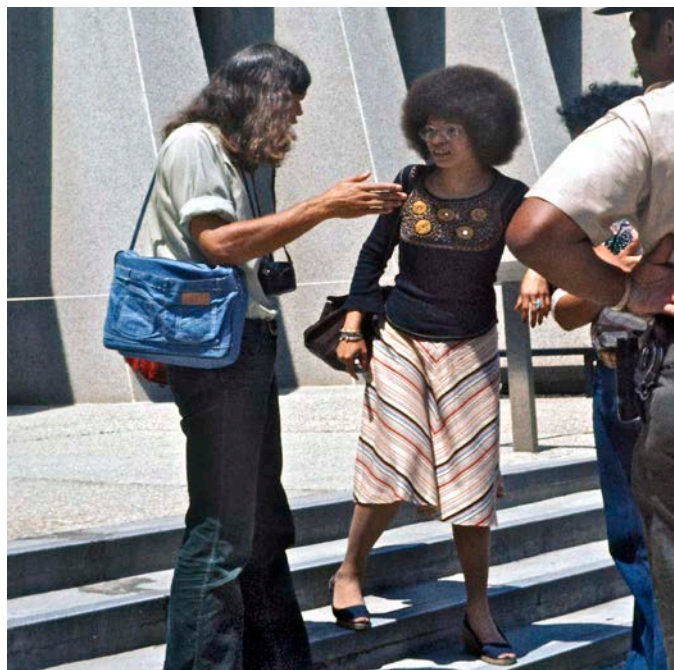
blanke geest zouden oproepen. Mijn eigen gevoel was dat die stereotypen al zo diep zaten dat blanken geïnformeerd moesten worden over hun eigen verantwoordelijkheid voor het feit dat ze zwarten onevenredig in armoede en misdaad dwongen. Hoewel ik het woord "racisme" niet zo vaak gebruikte als "het systeem van ons dagelijks onderdrukkend denken" (mijn term voor "systemisch racisme", voordat die uitdrukking werd bedacht, die ons verantwoordelijk maakte, niet "het systeem"), vond ik dat mijn foto's duidelijk de menselijke verwoesting lieten zien die racisme overal om ons heen had aangericht. De vele morele vragen over wat er met je eigen blanke geest gebeurt als je een aantal jaren voornamelijk rondloopt in de verwoesting van de zwarte onderklasse, zonder veel interactie met beter gesitueerde zwarten, zullen ook in dit boek worden besproken. Een van de gevolgen was dat ik in het laatste jaar het gevoel kreeg dat ik mijn project niet kon afmaken zonder naar landen als Haïti, Jamaica, Cuba en Brazilië te gaan, met hun verschillende vormen van slavernij, als ik werkelijk en objectief het verschil wilde zien, begrijpen en beschrijven tussen "echte zwartheid" en "het resultaat van onderdrukking". Want in die zin zijn wij allen, die leven in een maatschappij met systemisch racisme, gevangenen in Plato's grot. Dat zou echter een eindeloos academisch project zijn geweest, dat ver buiten het bereik zou liggen van een schoolverlater als ik. Ik beweer met dit boek dus niet meer te zijn dan een "straatwijze" holbewoner in mijn poging stem te geven aan die even verloren "straatwijze" mensen in het getto die altijd zouden zeggen: "Hé, man, dit is niets anders dan slavernij." Kan er, zo vraag ik in een boek dat vanuit het oogpunt van een kikker wordt beleefd, enige waarheid schuilen in dergelijke uitspraken in een zogenaamde "vrije maatschappij"? Zoals ik al zei, wilde diezelfde maatschappij mij geen funderingssteun geven voor mijn project. Uiteindelijk moest

ik terugkeren naar Denemarken, maar pas nadat ik bijna was vermoord en voortdurend in de angst leefde dat de FBI op het punt stond mijn foto's in beslag te nemen. Ik was erg gedesillusioneerd toen ik mijn ouderlijk huis, een dorpspastorie, weer betrok. Mijn vader, een dominee, leende me geld voor drie diaprojectoren en in minder dan twee maanden maakte ik een diavoorstelling om in zijn plaatselijke kerk te presenteren. In dat landelijke gebied had ik geen toegang tot een bibliotheek om onderzoek te doen, en Google was nog niet uitgevonden. Het was alsof vijf jaar van opgekropte sociale woede gewoon uit mij stroomde. Ik dacht dat ik het onderzoek altijd kon doen als ik terugging naar Amerika met "de show" (een diavoorstelling begeleid door opgenomen muziek), maar de geruchten erover verspreidden zich zo snel dat het al snel in heel Europa werd gepresenteerd door zwarte Amerikaanse vrijwilligers, vaak met duizenden in de rij om het te zien (hoewel ik nog steeds geen tijd had om de feiten te controleren, de zwarten controleerden het allemaal). In minder dan een jaar werd er een bestseller van gemaakt, en we richtten een stichting op om alle winst van de show en het boek te schenken aan de strijd tegen apartheid in Zuid-Afrika. Echter, slechts een maand na publicatie vernam ik van de KGB dat de Sovjet-Unie van plan was het wereldwijd te gebruiken tegen het mensenrechtenbeleid van president Carter, wijzend op de foto's om (ten onrechte) te beweren dat de mensenrechten in Amerika net zo slecht waren als in communistisch Rusland. Aangezien ik een groot fan was van Carter - de eerste Amerikaanse president die niet overal in de Derde Wereld democratisch gekozen regeringen omver wierp - besloot ik een rechtszaak aan te spannen om de verkoop van mijn boek over de hele wereld tegen te houden. Waarna ik terug verhuisde naar Amerika met mijn diashow, waar ik vond dat het thuishoorde.

1991 - Zelfs mijn 10e show hier in Stanford U. zat vol in het grootste auditorium

Hier werd het ook meteen een succes, en de volgende 30 jaar stond ik bijna elke avond op het podium van een nieuwe school tijdens mijn tournees - vaak met alleen maar staanplaatsen. Ook hier ervoer ik duisternis en licht tegelijk. Ik zat vijf uur per nacht opgesloten in donkere aula's en wisselde elke vijf minuten van diaschaal. Na 7000 voorstellingen heb ik uiteindelijk 35.000 uur van mijn leven in duisternis doorgebracht. Wat een verspilling van mijn leven als ik niet de volgende dag het licht - of de wederzijdse verlichting - had ervaren in mijn racisme workshops. Deze werden bijgewoond door "shell-shocked" studenten die nu vastbesloten waren hun eigen racisme uit te roeien en door zwarten die begrepen hoe het verinnerlijken van racisme hun vleugels had afgeknipt. Hier leerde ik meer over de kosten van racisme voor blanken dan ik ooit had gedaan tijdens mijn vijf jaar zwerven door de zwarte vernietiging ervan. Toch spraken ik en Tony Harris, mijn zwarte assistent, met zijn diep psychologisch inzicht en zijn vermogen om uit zijn eigen getto-ervaringen te putten, bijna nooit over racisme. Want het kostte uren en vaak hele dagen om de studenten te helpen zich bewust te worden van en te genezen van de verwondingen die zij individueel hadden opgelopen in hun opvoeding - zelfs de meest succesvolle en aan de oppervlakte "bevoorrechte" Ivy League studenten. Meestal was er veel ontlasting of huilen in de kamer als ze zich allemaal geleidelijk realiseerden hoe hun pijn gedeeld werd en hoe ze samen in dit schuitje zaten - zwart en wit. Daarna begonnen ze vaak wekelijkse "American Pictures afleren racisme" dialoog/genezingsgroepen op de campus nadat Tony en ik weg waren - en binnen een jaar brachten ze de show terug naar de campus om meer studenten te helpen in soortgelijke afleren groepen. We ontvingen veel brieven van hen over hoe het geleidelijk "hun geest had opgehelderd" en "hun intelligentie had verhoogd". Als gevolg daarvan waren ze meer "aanwezig" in de klas en haalden ze hogere cijfers op school.

1975 Raleigh, NC - Opnieuw ruzie met Angela Davis over de ideeën in de show

Het was een levend bewijs van hoe racisme en de andere onderdrukkingen ons denken, onze intelligentie en ons welzijn schaadden. Het bestrijden van racisme, benadrukten we, was in ons eigen belang. Toch waren we niet zo naïef te denken dat we hun racisme konden beëindigen. We probeerden alleen van hen toegewijde anti-racistische racisten, anti-seksistische seksisten, enz. te maken. Bewust van het feit dat ze altijd slachtoffer zouden zijn van het systemische racisme van de maatschappij, maar toegewijd om te werken aan het effect ervan op henzelf in solidariteit met degenen die door het racisme werden verpletterd - vooral wanneer ze in machtsposities terechtkwamen die hen in staat stelden het systemische racisme te helpen veranderen. Ik werd vaak uitgenodigd om 15-20 jaar later bij hen te zijn, wanneer hun groepen opnieuw bijeenkwamen om te evalueren hoe de show hun leven had veranderd nu zij posities hadden in de regering en de grote zakenwereld. Veel van wat zij mij leerden probeer ik over te brengen in dit moeilijke boek. Ja, "moeilijk" voor de meesten. Want iedereen die het campusleven in Amerika een beetje kent, weet hoe kort de aandachtsspanne van studenten is. Als er sprekers op de campus komen, lopen de studenten vaak na een half uur al weg als ze denken dat ze de lezing niet kunnen gebruiken om hogere cijfers te halen. Als ze hadden geweten hoe lang mijn lezingen duurden, zouden ze nooit zijn komen opdagen. Laat staan als ze hadden geweten dat ze over racisme gingen! We moesten ze dus altijd overhalen om te komen, en als ze er eenmaal waren - zoals ze ons vertelden - worstelden ze met hun schuldgevoel over werkstukken die ze absoluut diezelfde avond moesten schrijven. Toch bleven ze meestal de volle vijf uur. En de volgende ochtend sloegen ze zelfs alle lessen over om in plaats daarvan naar onze racisme-workshops te gaan. Hoe heb ik dat voor elkaar gekregen en toch volle zalen gekregen - zelfs in Harvard, waar ze me bij mijn eerste

1987 - De hele nacht in gesprek met James Baldwin nadat hij de 5 uur durende show had gezien

bezoek vertelden dat er diezelfde week drie wereldberoemde staatslieden spraken (die maar een stuk of 20 studenten hadden getrokken)? Barrack en Michelle Obama's "Harvard Black Law Student Ass" bracht me 18 keer terug in de loop der jaren - tot een "standing room only" menigte. Het was hetzelfde verhaal in de andere Ivy League scholen. Zoals ik het begreep, uit het lezen van hun vele papers en brieven over de ervaring, was het omdat ik hen (onbedoeld) had onderdrukt. Ze ondergingen systematische onderdrukking - of liever "omgekeerde onderdrukking". Laat me het uitleggen. Bijna overal zag ik de studenten op dezelfde manier als zij zichzelf zagen: als in principe goede, goedbedoelende, zorgzame mensen die echt iets goeds wilden doen voor zwarten, de armen en de maatschappij. Ze zagen zichzelf niet als racist en rationaliseerden het vaak: "Ik ben een goed christen, dus ik kan geen racist zijn," enz. Ze dachten dat ze het goed deden, maar tijdens de uren van de show brak ik geleidelijk hun verdediging af en toonde hen stap voor stap hoe ze verkeerd bezig waren, hoe alles wat ze deden de zwarten onderdrukte. Tijdens de pauze (na de eerste twee uur) hadden velen nog steeds hun verdediging intact en in hun hart gaven ze anderen (b.v. de mensen in het Zuiden) de schuld dat zij de echte racisten waren. Of enkelen, zoals een ziekenhuisadministrateur in Philadelphia, zouden mij, de boodschapper, aanvallen. Maar na vijf uur waren al hun vluchtwegen geblokkeerd, al hun verdedigingsmiddelen doorbroken, en ik zag ze avond na avond huilend naar buiten lopen, het hoofd gebogen in schuldgevoel. Sommigen, zoals de ziekenhuisadministrateur, vroegen: "Hoe kan ik geld in jullie project steken, zodat het over heel Amerika verspreid kan worden?" Toen de leraren de blanke studenten vroegen om woorden te geven aan hun emoties, stelde ik tot mijn verbazing vast dat zij bijna woordelijk dezelfde emoties kozen die de zwarten

opnoemden toen hen werd gevraagd om woorden te geven aan datgene waaronder zij dagelijks lijden als gevolg van ons racistisch denken, dat hen voortdurend vertelt dat zij verkeerd bezig zijn en hun overal de schuld van geeft, waardoor zij bijna geen uitweg meer zien, geen licht aan het eind van de tunnel. Als je zelf vindt dat je goed bezig bent, maar vanaf je geboorte eindeloos gebombardeerd wordt met boodschappen dat je fout zit, dan krijg je zeker geen erg constructieve gevoelens. Dit is waar het bij effectieve onderdrukking om gaat, en de blanke studenten ervoeren het plotseling bij zichzelf, wat zo schokkend was dat ze de volgende dag spijbelden om te proberen hun racisme te helen - een verandering die volgens mij zelfs door de beste van mijn belangrijkste concurrenten in het lezingencircuit, zoals Angela Davis of Coretta en Yolanda King, niet had kunnen worden bereikt in een twee uur durend academisch college (zonder foto's en muziek). Om die reden hebben sommige universiteiten, zoals het conservatieve Dartmouth, zelfs al hun eerstejaarsstudenten verplicht mijn "omgekeerde onderdrukking"-programma te volgen voordat ze aan de lessen beginnen. Ik moet erop wijzen dat ik een langlopend conflict had met Angela Davis na een interview met haar over zwarte zelfhaat in mijn eerste show. Zelfs na een persoonlijke presentatie in haar eigen huis, was ze het nooit met me eens en weigerde ze de show te financieren elke keer als haar studenten in UCSC me terugbrachten. Gelukkig had ik de steun en de goedkeuring van de meeste andere vooraanstaande zwarte woordvoerders, zoals James Baldwin. Mensen in Frankrijk en Amherst probeerden ons steeds bij elkaar te brengen. Uiteindelijk reed hij twee uur in een vreselijke sneeuwstorm om de voorstelling te zien, waarna we de hele nacht praatten. Hij vond dat het het dichtste kwam bij wat hij ooit had meegemaakt om zijn eigen kijk op blank racisme te beschrijven, maar hij was al ziek en overleed, helaas, slechts een paar maanden later aan maagkanker.

1991 NYC - Tussen de campus lezingen door bracht ik de nachten door met de daklozen

1985 - Ik presenteer mijn show buiten ter ondersteuning van de Divestment boycott van Columbia Univ.

1978 - Met mijn medewerker Tony Harris in het concertgebouw van Oslo

Uiteindelijk was Yolanda King mijn sterkste concurrent tijdens Black History Month, maar op de een of andere manier hebben we onze krachten gebundeld en een show samengesteld voor president Clinton in het Kennedy Performing Arts Center als eerbetoon aan Martin Luther King. Ik presenteerde het ook in het King Center for Nonviolent Social Change in Atlanta. Na afloop wilde de familie het daar permanent laten zien, “want het laat beter dan wat ook zien waar Martin tegen vocht, waar de zwarte jeugd van vandaag niet veel van weet.”

En zo ging ik 30 jaar door totdat de eerste zwarte president werd gekozen, waarna ik met pensioen ging in de overtuiging dat het de goede kant op ging. Nou, ik was weer een beetje naïef, en de rest is geschiedenis

Het racisme explodeerde in Europa en in mijn eigen land, Denemarken, waar ik nu het gevoel had dat het mijn plicht was om dezelfde soort boodschapper te zijn in een verdeelde samenleving. Ik zag met afgrijzen hoe Trump geïnspireerd werd door de manier waarop racistische Europese politici verkiezingen wonnen door gebruik te maken van verdeeldheid zaaiende, haatdragende retoriek. Na vele jaren waarin Amerikaanse politici politiek correct spraken en alleen gecodeerd racisme gebruikten, gebeurde dit nu ook in Amerika. Toen we bijgevolg openlijke haat en racisme begonnen te zien exploderen in Amerika - de Klan-groepen waarmee ik had samengewerkt kwamen nu in het openbaar, en het racisme van de politie stond hen toe openlijk het doden van zwarten te rechtvaardigen - voelde ik dat ik moeilijk als passieve getuige kon blijven toekijken.

En toen ik de opkomst zag van de grootste beweging tegen racisme die ik in al mijn jaren in Amerika had meegeemaakt, wilde ik die op de een of andere manier steunen. Vooral toen ik zag hoe veel van de idealistische jonge deelnemers niet begrepen dat de woede die de Black Lives Matter-beweging

aanwakkerde veel diepere wortels had dan de huidige visueel geregistreerde moorden op zwarte mannen. Hoe kon ik helpen om voor hen alle onderdrukking die tot deze beweging heeft geleid effectief te visualiseren? Er worden nu veel goede boeken over gepubliceerd - niet in de laatste plaats door zwarten - maar er zijn er nauwelijks één met foto's die het allemaal zo effectief laten zien als de video's van vandaag. En toen kwam het idee om te proberen een boek te maken zoals mijn oude effectieve diashow die de lezer bombardeert met beelden die de wortels laten zien van alle onderdrukking waarvan ik zelf persoonlijk getuige ben geweest. Eens kijken of ik mijn lezers kan onderdrukken door bij jullie - op papier - dezelfde afweer en emoties op te roepen als bij mijn publiek in donkere zalen. Ik zal onderweg zelfs muzikale links naar de liedjes opnemen. Misschien zal het langer duren dan 5 uur van interne strijd om het als een boek te lezen, maar uiteindelijk kunt u ook hier controleren en zien of uw reacties op mijn omgekeerde onderdrukking dezelfde zijn als die gedurende 30 jaar voor “de besten en de slimsten” van de studenten was. Laten we naar het begin van mijn “show” gaan:

Dit is een beeldende les over onderdrukking en de schade die het ons toebrengt. Het belangrijkste is de onderdrukking van kinderen door volwassenen. Overal ter wereld worden kinderen al heel vroeg gekwetst door het irrationele gedrag van volwassenen. Dit veroorzaakt ernstige patronen van leed die resulteren in kwetsend gedrag. Later in ons leven spelen we deze leedpatronen opnieuw uit op onze eigen kinderen of op elkaar, bijvoorbeeld in seksistische, racistische, nationalistische, totalitaire, antisemitische, anti-moslim, homofobe, leeftijds-, handicap-, of klassenonderdrukking.

Bij de meesten van ons zijn deze patronen zo chronisch geworden dat we defensief worden wanneer we worden uitgedaagd en uiteindelijk de slachtoffers de schuld geven.

#012

We durven het feit niet onder ogen te zien dat we in dergelijke systemen zowel slachtoffer als onderdrukker zijn. Er zijn maar weinig plaatsen in de wereld waar de belangrijkste ingrediënten van onderdrukking zo overduidelijk aanwezig zijn als in de relatie tussen zwarten en blanken in de VS. Ik denk dat we van deze tragedie allemaal iets over onszelf kunnen leren. Bij het doornemen van dit boek is het belangrijk te begrijpen welke schade we oplopen in een gesegregeerde samenleving. Zwart of blank, we worden van nature open en nieuwsgierig geboren, zonder aangeboren raciale vooroordelen. Dan gaat het mis. We horen dingen als “Negers zijn vies, dom en lui. Ze horen thuis op de bodem.” Voor een liefhebbend en aanhankelijk kind is dit irrationeel, verwarrend en kwetsend. Terwijl we gekwetst zijn denkt ons verstand niet meer rationeel en ontstaat er een star litteken op ons denken. Na jaren van zulke kwetsende boodschappen, accepteren en internaliseren we uiteindelijk deze beperkte definities van onszelf en onze samenleving.

Gezien door de ogen van een buitenlander hoop ik dat het gemakkelijker zal zijn om te zien hoe dergelijke raciale houdingen ons karakter verlammen, ongeacht onze kleur. Hoewel er in Europa veel racisme is, heb ik het geluk gehad dat ik mijn jeugd in Denemarken heb doorgebracht in jaren waarin ik niet zwaar werd getroffen door sociale onzekerheid en racistische conditionering. Ik had ook het geluk dat de eerste mensen bij wie ik in Amerika logeerde niet blank waren. De meeste Europese bezoekers verblijven eerst bij blanke Amerikanen, die hen waarschuwen, “Loop niet drie blokken deze kant op of twee blokken die kant op,” en hen onmiddellijk bang maken om blanke angst en starre segregatie te accepteren. Mijn ervaring was precies het tegenovergestelde. Het eerste Amerikaanse tehuis dat me opnam, was een zwart tehuis aan de zuidkant van Chicago. Met al hun liefde, warmte en openheid

voelde ik me onmiddellijk thuis en zag ik blanken alleen als koude afstandelijke gezichten op TV of in vijandig suburbia. Later, toen ik in de blanke wereld reisde, was ik niet meer zo kwetsbaar voor haar racistische patronen van schuld en angst. Ik heb 118.000 mijl gelift en verbleef in meer dan 400 huizen in 48 staten. Ik was aangekomen met slechts 40 dollar. Twee keer per week verkocht ik mijn bloedplasma om het geld te verdienen dat ik nodig had voor de film. Reizen in zo'n diep verdeelde maatschappij was onvermijdelijk een gewelddadige ervaring:

4 keer werd ik aangevallen door overvallers met pistolen, 2 keer wist ik snijwonden van mannen met messen te ontwijken, 2 keer trok de geschrokken politie een pistool op me, 1 keer werd ik omsingeld door 10-15 zwarten in een donker steegje en bijna gedood. 1 keer werd ik in een hinderlaag gelokt door de Ku Klux Klan, verschillende keren vlogen de kogels me om de oren bij schietpartijen, 2 keer werd ik gearresteerd door de FBI, en 4 keer door de Secret Service. Ik heb samengewoond met 3 moordenaars en ontelbare criminelen....

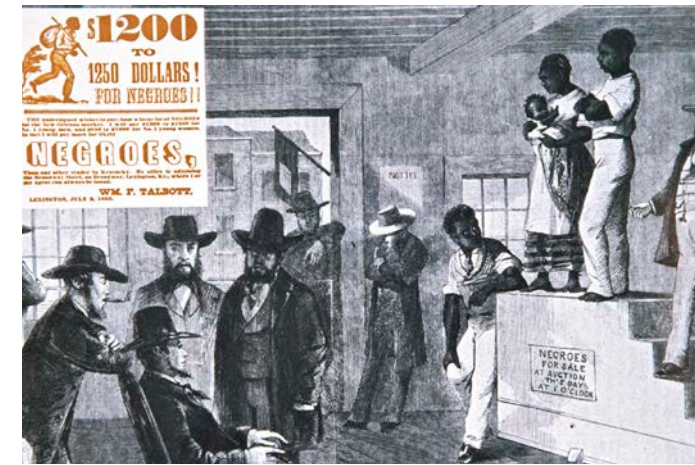
...maar ik heb nog nooit een slechte Amerikaan ontmoet! Dat ik het overleefd heb, heb ik te danken aan mijn hardnekkige geloof in deze woorden van Jose Marti:

Je moet vertrouwen hebben in het beste van de mensen en het slechtste wantrouwen. Zo niet, dan zal het slechtste overwinnen. Ik hoop dat u mijn liefde voor dit land zult delen terwijl u het boek leest.... en daarna zwart op wit zult samenwerken om de pijn die we elkaar aandoen ongedaan te maken en zo de verdeeldheid en het geweld te helen dat we onze samenleving aandoen. Laten we, om onze pijnlijke reis naar dat doel te beginnen, samen een boottochtje maken....

1974 - Bartow, FL. Charles Smith's handen

*Schip Ahoy! Schip Ahoy! Schip Ahoy!
Zo ver als je oog kan zien,
mannen, vrouwen, en baby slaven
komen naar het land van vrijheid,
waar het ontwerp van het leven al gemaakt is.
Zo jong en zo sterk...
ze wachten gewoon om gered te worden...
Heer, ik ben zo moe
en ik weet dat U ook moe bent,
kijk over de horizon,
zie de zon
die op je neer schijnt...
Schip Ahoy. Schip Ahoy. Schip Ahoy!
Kun je de beweging van de oceaan niet voelen,
voel je de koude wind niet voorbij waaien?
Er zijn zoveel vissen in de zee,
we zijn gewoon, we zijn gewoon, we zijn gewoon
rijdend op de golven...
de golven... de golven...*

#015

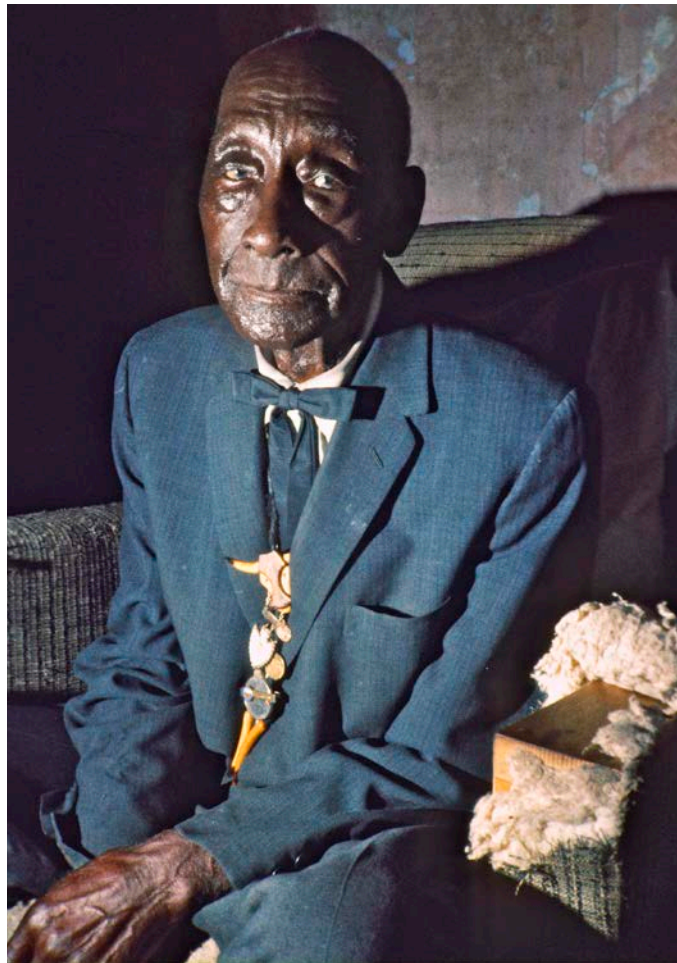
Ik dacht dat slavernij ver terug in de geschiedenis lag, maar in Florida ontmoette ik Charles Smith, die beweerde 134 jaar oud te zijn en zich duidelijk te herinneren dat hij tot slaaf gemaakt was in Afrika.

- Ik kom naar de Verenigde Staten, toen ik pas twaalf jaar oud was.

- Werd je als slaaf verkocht naar de U.S.A.?

- Ja, wacht laat me het je nu vertellen. Ze brachten me uit Afrika... Dat was in de tijd van de slavernij. Ik had nog nooit een blanke in Afrika gezien. Ik vroeg mijn moeder of ik naar de boot mocht om de blanke man te zien. Ze zei ja, en ik heb mama sindsdien niet meer gezien. Volwassen mensen droegen de kinderen naar de "suikerbomen" beneden in de luikhoofden. We voelden dat de boot bewoog, maar dachten dat het de wind was. Hij heeft ons nooit teruggebracht. We hebben de suikerbomen nooit gezien. De kleurlingen wilden me afgooien. Ik herinner het me alsof het gisteren was. Legree, de kapitein op de boot, wilde niet dat ik eraf gegooid werd. We kwamen in dit land, en werden verkocht in New Orleans. Op een blok gezet en er werd op geboden. De hoogste bieder won...

Een zwarte maatschappelijk werker die me had opgepikt en mijn foto's had gezien toen ik aan het zwerven was in Florida, vertelde me over Charles Smith en bracht me naar zijn kleine huis. Zowel hij als andere zwarten in de omgeving vertelden me dat Charles Smith anders is dan andere zwarten en in feite op hen neerkijkt. Smith was te jong geweest om te begrijpen waarom de oudere Afrikanen hem overboord gooiden, wat volgens historici heel gewoon was om de kinderen uit de slavernij te redden. Toen hij in 1854 door een Texaanse boer werd gekocht, was hij al te oud om als slaaf te worden opgevoed en te lijden onder de innerlijke littekens die slaven oplopen wanneer zij gedwongen worden onderdanig te zijn om wrede straffen of de dood te voorkomen bij het minste teken van verzet. Hoewel Charles Smith het verhaal van zijn vader waarschijnlijk als zijn eigen verhaal heeft overgenomen en naverteld, is het een aangrijpende beschrijving van het lot van miljoenen andere gevangenen genomen Afrikanen. Ik ontdekte dat zwarte Amerikanen nog steeds last hebben van dit overlevingsgedrag, en het viel me op dat als slavernij zulke diepe psychische littekens heeft achtergelaten, echte vrijheid nog niet is bereikt. Veel van de dingen die ik me herinnerde uit de kranten in mijn schooltijd zag ik nu, tijdens mijn reis, in een nieuw licht. Ik herinnerde mij hoe de Verenigde Staten in de jaren '60 eindelijk een democratie werden waarin alle burgers stemrecht hadden en was dus verbaasd te horen dat bijvoorbeeld Louisiana meer dan 257.000 analfabete burgers telt. Is het niet de plicht van een democratie om haar burgers op te voeden?

1974 - Bartow, Florida

1974 - Bartow, Florida

Historische foto van politiehonden tegen zwarten in Birmingham, AL

Martin Luther King en de Burgerrechtenbeweging die hij ging symboliseren, brachten verandering in de meest openlijke en primitieve vormen van discriminatie. Maar het belangrijkste deel van zijn droom ging met hem mee het graf in:
“Ik heb een droom, dat op een dag op de rode heuvels van Georgia, de zonen van voormalige slaven en de zonen van voormalige slaveneigenaren samen aan de tafel van broederschap zullen kunnen zitten. Ik droom ervan dat mijn vier kinderen op een dag in een land zullen leven waar ze niet op hun huidskleur worden beoordeeld, maar op de inhoud van hun karakter. Ik heb een droom, dat op een dag elke vallei zal worden verheven en elke heuvel en berg laag gemaakt...”

Martin Luther King's mooie dromen worden gedeeld door mij en de meeste andere blanken. Tijdens mijn reis leerde ik echter al snel, en het werd nog versterkt door de verkiezing van Trump, dat de enige droom die uitkwam misschien is dat Afro-Amerikanen niet langer worden beoordeeld op hun huidskleur maar op hun karakter. Het trieste is dat de karaktereigenschappen die zwarten na eeuwen van onderdrukking hebben ontwikkeld, niet voldoen aan de normen van blanken, wier karaktereigenschappen en economische “heuvels” zijn gevormd door het feit dat zij onderdrukkers zijn. Zien hoezeer Afro-Amerikaanse karaktereigenschappen verschillen van die van zowel blanken als zwarte immigranten hielp mij de enorme onderwerping van de geest te begrijpen die slavernij en onze voortdurende uitsluiting veroorzaken. Zo had ik in het optimisme van de strijd voor de burgerrechten nooit kunnen dromen dat een van de “vier kleine kinderen” van Martin Luther King op een dag niet alleen mijn concurrent zou worden als spreker voor de Maand van de Zwarte Geschiedenis, maar tegelijkertijd een bondgenoot in de strijd tegen de voortdurende onderdrukking. Of dat ik op een dag zou worden uitgenodigd om mijn diavoorstelling permanent te vertonen bovenop het graf van Martin Luther King, terwijl zijn dochter Yolanda zelf het aan president Clinton zou presenteren en met mij zou werken aan “Stop the Violence”. Het buitensluiten en marginaliseren van andere mensen is het plegen van geweld tegen hun menselijkheid. Dat onze taal van geweld vandaag niet alleen wordt begrepen, maar ook wordt gesproken door hen die haar eeuwenlang hebben moeten aanhoren, hoeft niet te verbazen.

1975 - Tuskegee, AL

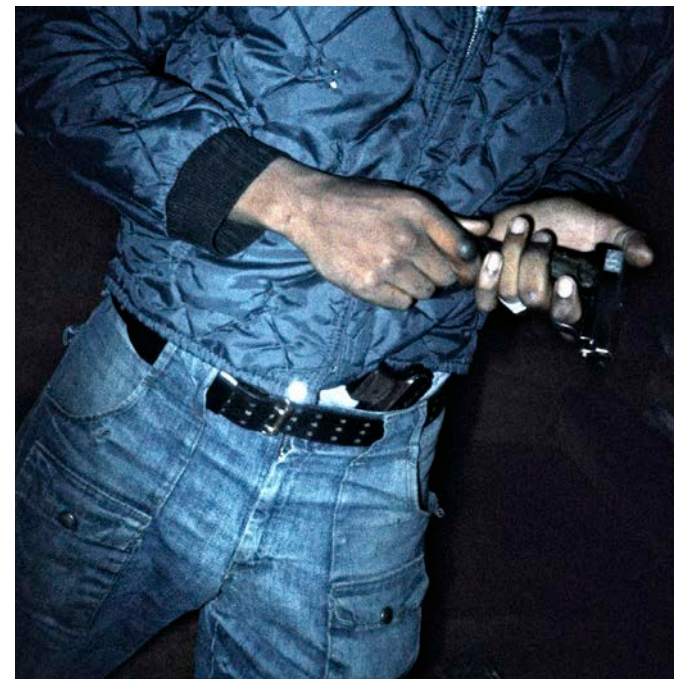
1975 - Beaumont, Texas

1975 - Texas

1973 - Norfolk, VA

1972 - New York

1987 - Harlem, NY

Maar wanneer je, zoals ik, uit Europa komt en bijvoorbeeld nog nooit een pistool hebt gezien, dan krijg je een schok die je nooit zult vergeten wanneer je voor het eerst de toon van deze taal hoort. Al na een paar dagen in dit nieuwe land werd ik overvallen door gewapende mannen - een type dat ik nog nooit had ontmoet. Ook de angst die ik voelde was een angst die ik nog nooit eerder had ervaren: de angst voor een ander mens.

Mijn reis daarna werd voor een groot deel een reis naar dit menselijk wezen. En hoe meer ik deze mens ging begrijpen en aardig vinden, hoe meer ik begon in te zien hoe ik zelf deze woede had kunnen veroorzaken in een onderdrukkend systeem dat mij en andere immigranten vanaf de eerste dag aan de kant van de onderdrukker had gedwongen, of ik dat als Deense toerist nu wilde of niet. Zou ik, door mijn gedrag, zelfs de oorzaak kunnen zijn van deze woede? Zou ik zelf ooit zo'n woede kunnen koesteren?
 Vanaf de dag dat ik die gewelddadige Amerikaanse realiteit ervoer, begon ik te begrijpen hoezeer angst en woede de relatie tussen de onderdrukker en de onderdrukten kenmerken.

Jakob’s brief 5: 1-6

(of Amos 5:11, Prediker 5:8-13, Mattheüs 19:16-24)

In New Orleans woonde ik samen met een zwarte moordenaar die Nell heette. Net als de andere moordenaars die ik heb gekend of bij wie ik heb gelogeed, was hij een heel gewoon iemand die alleen per ongeluk moordenaar was geworden, of beter gezegd, vanwege zijn sociale achtergrond. Natuurlijk duurde het even voor hij me over zijn verleden vertelde, want hij was ontsnapt uit een gevangenis in Nevada en werd gezocht; maar net als andere misdadigers had hij de behoefte om wat hem bezighield te delen met een ander menselijk wezen dat hij kon vertrouwen. Niemand kan alleen leven met zo’n zware last. We woonden met een paar andere mensen in het oostelijk deel van New Orleans, en Nell probeerde, voor zover de omstandigheden dat toelieten, een normaal, respectabel leven te leiden. Omdat hij wist dat hij teruggestuurd zou worden naar een levenslange gevangenisstraf als hij ergens bij betrokken zou raken, probeerde hij zoveel mogelijk weg te blijven van de misdaad en verdiende hij de kost hoofdzakelijk als bloeddonor. Ik achtte zijn kansen om voor de rest van zijn leven vrij te blijven niet erg groot, maar ik deed mijn best om zijn adempauze van vrijheid zo gelukkig en bemoedigend mogelijk voor hem te maken. Ik vond dat hij al genoeg gestraft was voor het plegen van een misdaad door de armoede en vernedering die de maatschappij hem in zijn jeugd had aangedaan.

Het was toen ik deze mening uitte tijdens een van onze nachtelijke gesprekken dat hij mij in vertrouwen nam over zijn misdaad, en daarna waren we nog hechter aan elkaar verbonden door dit geheime vertrouwen. We maakten vaak wandelingen of gingen samen naar de bloedbank. Meestal konden we overleven door twee keer per week bloedplasma te verkopen, want de bloedbanken in New Orleans waren in die tijd de best betaalde in de V.S.: 6,10 dollar per bezoek. Slechts zelden was ik genoodzaakt kaas en andere kleine artikelen uit supermarkten te stelen om vol te komen. Ik wilde niet dat Nell het deed, want hij kon er levenslang voor krijgen, terwijl ik met mijn blanke voorrecht wist dat ik me met de werknemers uit zo’n gênante situatie zou kunnen praten als ik betrapt zou worden. Nell werd altijd achtervolgd door zijn lot op deze manier. Maar nooit trof het me zo krachtig als op de avond dat ik hem voor het laatst zag.

We hadden de stomme fout gemaakt om samen over straat te lopen in de zwarte buurt waar we woonden, en daardoor de aandacht van de politie getrokken. Het is een doodzonde voor een blanke en een zwarte man om samen in een zwarte buurt rond te lopen, omdat ze er onmiddellijk van verdacht worden drugsdealers te zijn. Maar omdat we diep in gesprek waren toen we de buurt in slingerden, vergaten we uit elkaar te gaan. Het duurde niet lang voordat een patrouillewagen naast ons stopte in een van de slecht verlichte straten in het oostelijke getto. De agenten waren het aardige joviale type dat ons eigenlijk alleen maar bang wilde maken, en zeiden daarom dat

we vrijuit konden gaan als we hen onze marihuana-sigaretten maar overhandigden. Ik heb de politie deze methode al zo vaak zien gebruiken in zwarte buurten, omdat ze dan geen aangifte hoeven te doen van het in beslag genomen wiet, maar het zelf kunnen oproken. Ik had zelf niets bij me, maar wist dat Nell een of twee joints had, zoals de meeste anderen. Maar plotseling werd Nell gegrepen door de paranoia van zijn lot - de paranoia en het wantrouwen jegens zijn medemens die bijna iedereen van zijn sociale achtergrond heeft - en hij weigerde de joints af te geven. Van mijn kant zou ik geen moment geaartzeld hebben. Ik had het volste vertrouwen in de politie. Nells wantrouwen jegens de flikken zorgde ervoor dat hij vastliep als een sluis en irrationeel handelde. De politie is getraind om dat soort reacties bij criminelen waar te nemen en ze stapten onmiddellijk uit de auto om hem te fouilleren. Ze vonden alleen twee kleine joints en zijn mes, maar omdat hij geen I.D. had namen ze hem mee naar het bureau voor vingerafdrukken. Ik wist meteen dat ik Nell nooit meer zou zien. Hij was gestruikeld door de paranoia en het schuldgevoel dat alle arme zwarten hebben, ongeacht of ze een misdaad hebben begaan of niet. Het was dezelfde paranoia die van hem een moordenaar had gemaakt.

Nadat Nell van “deze wereld” was verdwenen, leek New Orleans plotseling een spookstad en ik kon het niet langer verdragen om in hetzelfde huis te blijven. Ik wilde de stad verlaten, dus probeerde ik te liften in de richting van Baton Rouge. New Orleans is een van de moeilijkste plaatsen in Amerika om een lift te krijgen, en ik wachtte urenlang op de Interstate met mijn bord, in de hoop te worden opgepikt voordat de politie kwam. Plots stopte de enige Rolls Royce waarmee ik ooit een lift had gekregen midden op de driebaans snelweg om me op te pikken. Het was midden in de spits en we creëerden meteen een grote verkeersopstopping van toeterende auto’s. Net toen ik in de auto was gestapt, kwam de politie achter ons aan om ons een bon te geven omdat we illegaal gestopt waren. De man die me had opgepikt zei dat hij het zou regelen, ging terug naar de politie en gaf hen zonder een woord te zeggen zijn kaartje. Toen de politie zijn naam zag, werd het een en al glimlach en vriendelijkheid en volgde hem terug naar zijn Rolls Royce, terwijl ze hem op de schouder klopten terwijl ze hem verzekerden dat het maar een kleinigheid was en dat we ons er geen zorgen meer over moesten maken. Ik vroeg mij natuurlijk af wie deze man kon zijn die er zo gemakkelijk vanaf kwam zonder zelfs maar een bekeuring te krijgen. Hij vertelde mij dat zijn naam Wayne A. Karmgard was, en dat hij mij had opgepikt omdat ik met mijn bordje “Touring USA from Denmark” stond. Hij had nog nooit een lifter opgepikt, maar het leek hem ineens wel leuk omdat hij zelf van Deense afkomst was. Normaal gesproken maakt deze informatie dat ik meteen dichtklap en zo snel mogelijk uit de auto stap. Ik heb al lang geen zin meer om met Deens-Amerikanen om te gaan, die mij maar al te vaak slechts één

1974 - Palm Beach, FL

gevoel geven: een gevoel van schaamte omdat ik een Deen ben. Aan Denen die Amerika bezoeken geef ik het volgende advies: als je een goede indruk van het land wilt krijgen, blijf dan uit de buurt van deze bevolkingsgroep, die vaak een van de meest racistische en reactionaire blanke groepen in de Verenigde Staten vertegenwoordigt. 80 procent van hen stemt Republikeins heb ik gehoord. Het enige waar ze over kunnen praten is hoe geweldig het is om van de hoge belastingen in Denemarken af te zijn. Ze ontvluchten elke menselijke verantwoordelijkheid om hun belastingen te verlagen. Ik heb Deens-Amerikanen ontmoet die thuis in Denemarken “gloeiend hete” sociaal-democraten waren, maar die in slechts vijf jaar waren omgetoverd tot de donkerste reactionairen. Deens-Amerikanen staan in schril contrast met de Amerikaanse joden, die de enige blanke groep vormen waarmee ik me sterk verbonden voel. Deze groep heeft een zeer diep begrip van de omstandigheden van de zwarten en van de sociale mechanismen die hen gedurende zoveel eeuwen op dezelfde manier tot de “negers” van Europa hebben gemaakt.

Maar goed, ik kon geen nee zeggen tegen een Deens-Amerikaan in een Rolls Royce. Ik begon hem meteen te vermaken met reisverhalen, zodat hij me thuis zou uitnodigen. Ik legde vooral de nadruk op mijn ervaringen met Rockefeller en Kennedy, want alle kleine miljonairs kijken op tegen de grote miljonairs. Ik wist dat hij me naar huis zou vragen met het gevoel dat dit hem een beetje dichterbij de Rockefellers bracht. Het werkte, en ik ging uiteindelijk terug richting New Orleans. Hij was eigenaar van het beste en duurste hotel van de stad, midden in het French Quarter. Iedereen in de stad kende hem, en later werd mij verteld dat hij een groot deel van de French Quarter bezat en dat hij een huizenspeculant (slumlord) was. Een schitterende suite in zijn hotel, “Maison de Ville”, werd mij ter beschikking gesteld en ik moest gewoon aanbellen als ik iets wilde hebben. Zwarte obers in frisgeperste uniformen serveerden mij alles op zilveren

dienbladen, met overdreven dienstbaarheid. Ik zat buiten in de tuin van het hotel en liet me het ene na het andere brengen door een zwarte ober in een poging om hem open te krijgen, maar dat was onmogelijk. Hij voelde zich waarschijnlijk in zijn hele bestaan bedreigd toen ik hem als een normaal mens aansprak. Ik zat er over na te denken hoe vreemd het was dat Nell op dit moment werd “bediend” door blanke gevangenisbewakers in de hel, terwijl ik werd bediend door zwarte obers in de hemel. Het was alsof alles in ons leven ons, op een natuurlijke manier, elk naar zijn eigen plaats had gebracht, en onze korte vriendschap slechts een glimp van utopie was geweest. Maar het viel me op dat Nell, als zwarte, eigenlijk verder was gekomen, want was hij niet vrijer dan deze gebroken bediende die alleen zijn hoofd overeind kon houden door te leren genieten van zijn eigen onderdrukking hier in het sadomasochistische universum van deze rijke Deen? Was Karmgard niet een machtige onderdrukker en tegelijkertijd schijnbaar een teder, stil en ongelukkig mens die geleerd had de mechanismen die hem in deze maatschappij gegeven waren tot het uiterste uit te buiten? Bovendien zei men dat hij de rijkste homoseksueel van de stad was, wat betekende dat hij zelf deel uitmaakte van een onderdrukte minderheidsgroep. Was het niet dezelfde onzekerheid als de kwetsbare minderheid die hem in deze onfortuinlijke positie had gedreven als die vele joden in Europa door de eeuwen heen in een soortgelijke economische zekerheid had gedreven?

De zekerheid in deze omgeving was misselijkmakend. Ik voelde me rusteloos en eenzaam. Het was een favoriet hotel van de rijkste en meest glamoureuze filmsterren, maar er was geen menselijk contact. Zou ik de straat opgaan om een arme te zoeken met wie ik mijn luxueuze suite en een fles wijn zou kunnen delen? Nee, vriendschap moet je niet kopen met rijkdom, dacht ik. Zelfs geen geleende rijkdom. Ik bleef er maar één nacht, een vreselijk eenzame nacht.

1973 - New Orleans

Jarenlang had ik huizen en bedden gedeeld met mensen, en het kwam als een schok om daar plotseling helemaal alleen te liggen. Na mijn zilverkleurig ontbijt de volgende dag, haastte ik me terug naar de vrijheid, vastbesloten om mensen te vinden om bij te wonen. Op Bourbon Street kwamen twee jonge meisjes op me af om mijn handtekening te vragen. Als toeristen waren zij uit nieuwsgierigheid het beroemde hotel binnengegaan en hadden mij daar aan het ontbijt onder de palmbomen zien zitten en dachten dus dat ik een filmster was. Even voelde ik de verleiding om "filmster" te spelen en misschien bij hen te blijven, maar toen koos ik ervoor de waarheid te vertellen. Toen verloren zij alle belangstelling voor mij, en ik besepte dat ik weer met beide benen op de grond stond. Door de vele toeristen is het voor een zwerver onmogelijk om in New Orleans een verblijfplaats te vinden.

Tegen de avond had ik erge honger en herinnerde mij Bonnie's Grill in Decatur Street, die Nell mij eens had laten zien. Bonnie was een enorm dikke blanke vrouw die een groezelige kleine koffiebar runde. Bonnie was het type dat alleen met grove, slechtgehumeerde woorden tegen mensen kon praten en hen altijd uitschelden, maar hoe harder ze tegen mensen praatte, hoe meer ze van hen hield. Ze had gemakkelijk goed geld kunnen verdienen met het café, maar in plaats daarvan was ze altijd blut

1973 - Natchez, MS - Mijn dienaar Earline Gaynes - en later levenslange vriendin

omdat de plaats bezocht werd door de armste straatbewoners, en Bonnie gaf de hele dag door gratis maaltijden aan mensen die geen geld hadden. Bonnie herinnerde zich mij nog goed, en wist dat ik geen geld had, dus schoof ze meteen een grote schaal grutten voor me, en later hamburgers en andere lekkernijen. Ze stond daar in al haar immensiteit met haar handen op haar heupen en keek naar me zonder een woord te zeggen, maar ik wist dat ze me mocht omdat ik Nell had gekend. Zonder Nell te noemen, zei ze na een lange stilte: "Je kunt nu bij mij komen wonen." Dus trok ik in Bonnie's smakeloze en rommelige appartement. Er waren luizen en vlooien en overal lag een paar centimeter stof.

Wat er in de volgende dagen gebeurde was eigenaardig, want hoewel we nauwelijks met elkaar konden communiceren en geen seksuele relatie hadden, werden we al snel hechter dan ik ooit ben geweest met enig ander persoon op mijn reis. Toen we ons realiseerden dat wij waarschijnlijk de enigen waren aan wie Nell zijn verleden had toevertrouwd, raakten we onafscheidelijk met elkaar verbonden. Leven met Bonnie was als leven op een vulkaan van menselijke warmte. Zij is de enige die ik ken die nog steeds de "ondergrondse spoorlijn" runt. Bij haar wonen was bijna elke nacht gewekt worden door een zwarte man die op de vlucht was voor de wet. Hier vonden ze allemaal een

1973 - Natchez, MS

toevluchtsoord. Bonnie hield van zwarte mannen, vooral van hen die op de een of andere manier in opstand waren gekomen tegen de meester-slaaf verhouding. Dat was ze altijd al geweest. Vroeger had ze in Jacksonville, Florida gewoond, maar was in elkaar geslagen en door de blanken de stad uitgejaagd. Ze was naar New Orleans gegaan, dat beschouwd wordt als een vrijere zuidelijke stad.

Haar eigen twee kinderen waren verwaarloosd en hadden kleding, gezond voedsel en vitamines nodig; maar aan de andere kant waren zij door toedoen van hun moeder opgevoed om niet te haten, en waren zij op hun manier veel gezonder dan de meeste blanke kinderen. Gedurende hun hele jeugd hadden zij moordenaars, dieven, verkrachters, junkies en andere misdadigers de plaats van hun vader in het bed van hun moeder zien innemen, maar zij hadden hen allen als menselijke wezens ervaren omdat zij hen zagen door de ogen van hun moeder. Bonnie weigerde alleen hun onderdrukte identiteit te accepteren en te zien en door dit diepere geloof in de mens, creëerde ze daadwerkelijk menselijke wezens. Voor deze kinderen hadden termen als "moordenaar" en "neger" geen betekenis, omdat in Bonnie's huis de mannen zich allemaal gedroegen als hun "papa," en dit was hoe de kinderen hen zagen. Er was altijd vreugde als een "papa" uit de gevangenis kwam. Bonnie zuchtte

1973 - New Orleans

een beetje omdat ze Nell nooit meer zouden zien, maar ze was al voorbereid om een nieuwe Nell op te nemen. Bonnie en ik ontwikkelden een stil begrip en genegenheid voor elkaar die in de loop der jaren uitgroeide tot zo'n sterke liefdesrelatie dat ik steeds weer naar New Orleans terugkeerde om bij haar te wonen. Bonnie weet niet of ze Joods, Deens, Iers of Pools is. Ze is gewoon Amerikaans, zegt ze.

Uittreksels van originele brieven in mijn vroege primitieve stijl

1974 - landelijk Elizabethtown NC

1973 - Allendale County, SC

Op weg naar Florida in de winter, ontdekte ik waar deze angst en vijandigheid, die uitmondde in mijn angstaanjagende ontmoeting in de noordelijke straten, hun wortels hadden. Tegenwoordig plukken nog maar weinig zwarten katoen, maar de ontmoeting met hen die nog steeds achter het katoengordijn gevangen zitten, midden in de welvarende samenleving van de jaren zeventig, leek zo onwerkelijk dat ik me onmiddellijk terug in de geschiedenis geworpen voelde - verstikt door het katoen waarvan de blanke tirannie ooit het hele zwarte leven in het Zuiden omhulde. Toen ik op de katoenvelden werkte, ontdekte ik dat de werkelijkheid heel anders was dan die welke werd gesuggereerd op de historische foto's en karikaturen die ik me herinnerde van lachende, bijna kinderlijk gelukkige katoenplukkers. De glimlach op deze foto was in feite de enige die ik op de katoenplantages zag - toen een van de plukkers niet doorhad hoe mijn camera werkte.

2004 - landelijk Arkansas

1973 - Allendale County, SC

1973 - Allendale County, SC

1973 - Allendale County, SC

1975 - rural Macon County AL

1995 - rural Bullock County, AL

1975 - rural Edgecombe County, NC

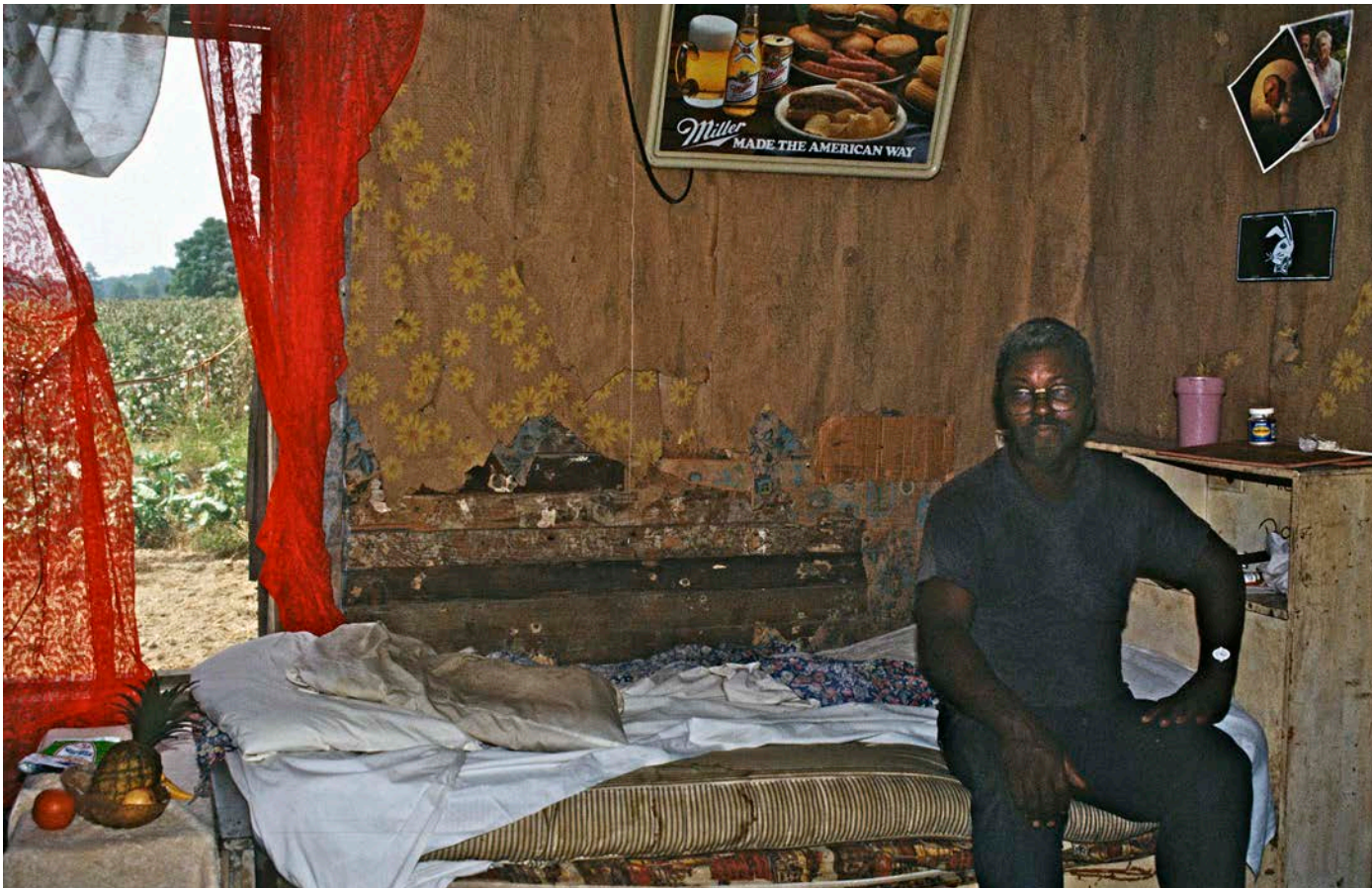
1973 - Allendale County, SC

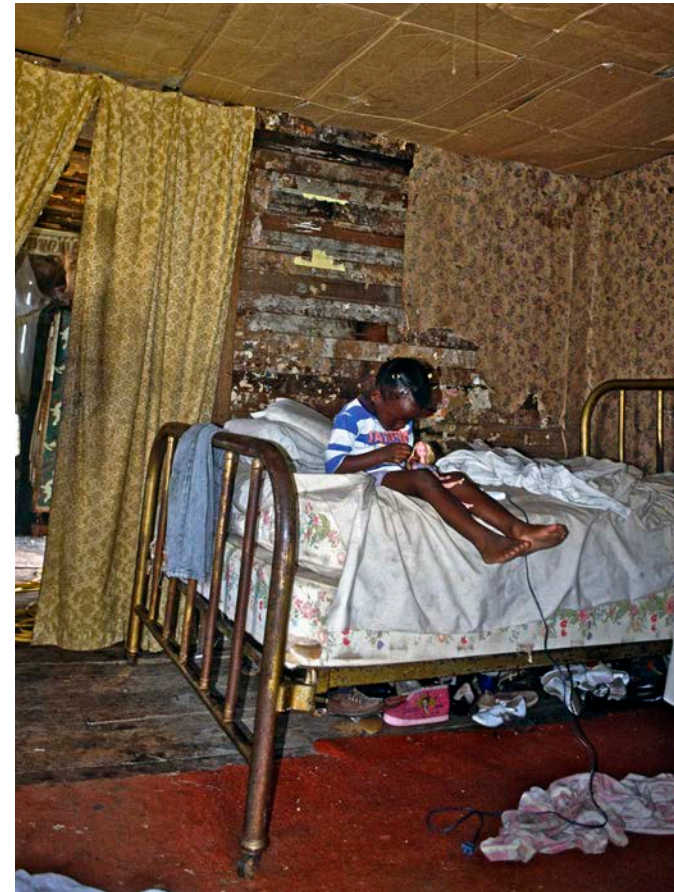
1996 - rural Selma, AL

Het kostte me veel tijd om hun vijandigheid en angst voor mij als blanke te overwinnen, maar uiteindelijk mocht ik bij Martha en Joe blijven in ruil voor al het katoen dat ik plukte. Hoewel ik van 's morgens vroeg tot 's avonds laat zwoegde en overal pijn had, slaagde ik er nooit in meer dan vier dollar per dag te plukken. De anderen waren meer ervaren en konden meer dan zes dollar per dag verdienen. Dit was relatief hetzelfde als vandaag, waar ik Martha en vele anderen voor Walmart zie werken en nog steeds niet in staat zijn om zichzelf aan de laarsstraps omhoog te trekken. We werkten op stukloonbasis en kregen vier cent per pond betaald. De blanke landeigenaar verkocht het dan door op de markt voor 72 cent per pond. Ik begon te begrijpen hoe de landheer het zich kon veroorloven in een groot wit herenhuis te wonen terwijl zijn zwarte plukkers in krotten woonden.

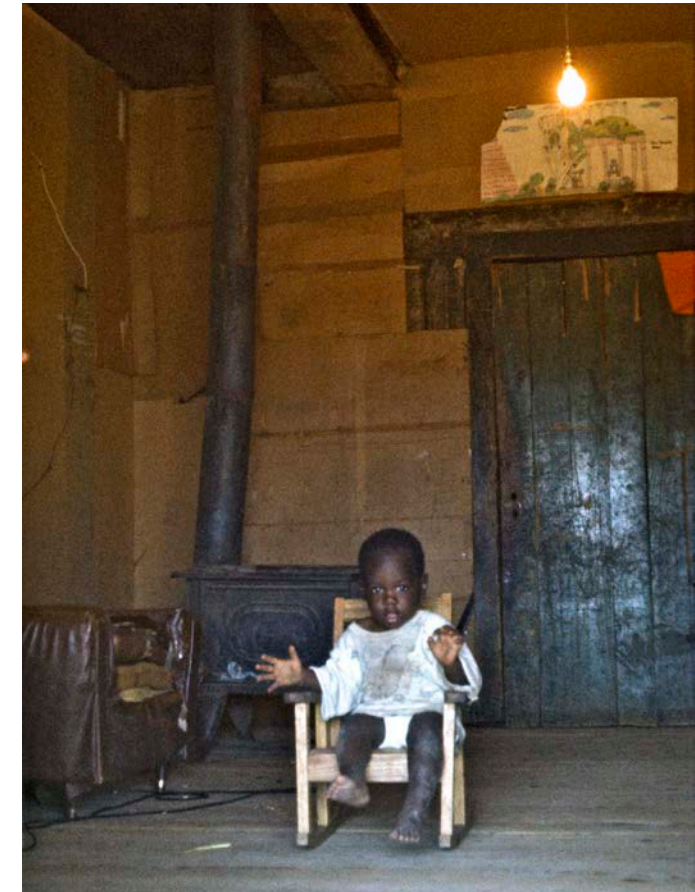
Tegen sluitingstijd kwam de zoon van de landheer om het katoen te wegen en ons ter plekke te betalen. We waren uitgeput en er was geen vreugde bij het ontvangen van het geld, dat nauwelijks genoeg was voor kerosine voor de lamp thuis in de hut, die waarschijnlijk niet groter of beter was dan die waarin de slaven oorspronkelijk leefden. Hoe kunnen deze mensen vrij genoemd worden, als alles om hen heen hen herinnert aan de oude meester-slaaf verhouding?

1996 - katoenplukker op het platteland van Selma, AL

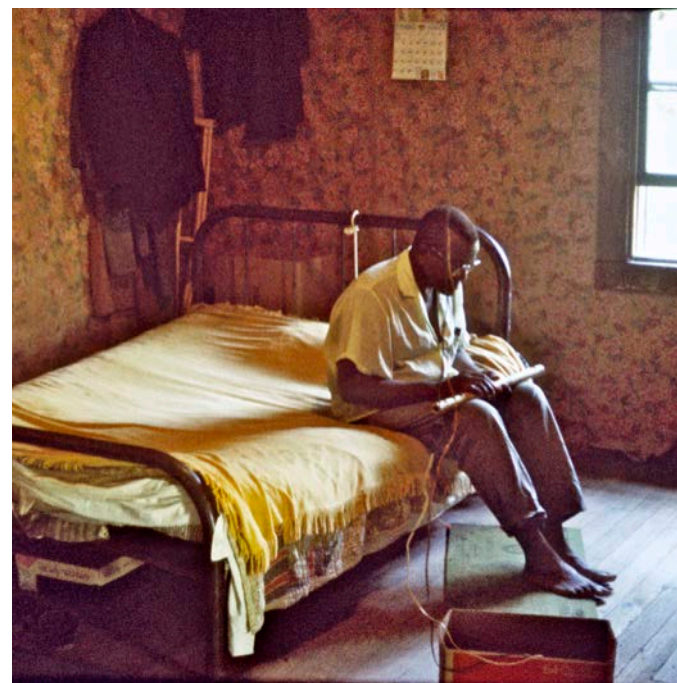
1996 - rural Selma, AL

1973 - Tunica, LA

1990 - rural Burke County, GA

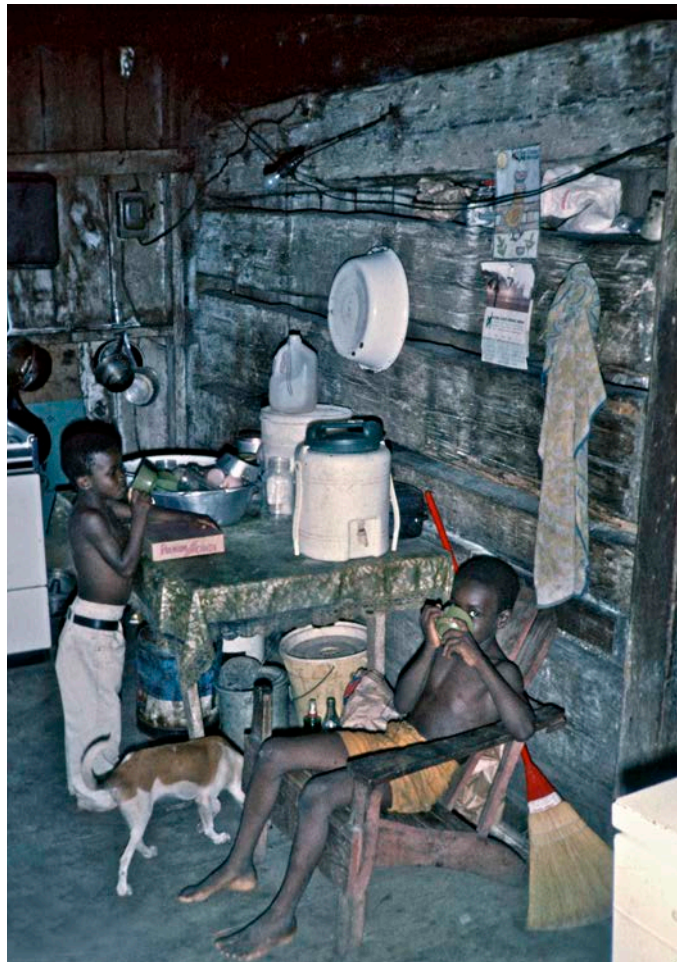
1978 - Bullock County, AL

1974 - Apopka, FL

1995 - rural Edgecombe County, NC

1975 - rural Macon County AL

1975 - rural Edgecombe County, NC

1973 - Zebulon, NC

1974 - Washington, NC

1975 - Waynesboro GA

1974 - Washington, NC

1974 - Alachua, FL

1974 - Allendale County, SC

2004 - rural Arkansas

1975 - rural Meridian, MS

Slavendrijver

*De rollen zijn nu omgedraaid
Vat een vuur.*

je gaat je nu branden.

*Elke keer als ik het geklop van de zweep hoor
wordt mijn bloed koud*

*Ik herinner me op een slavenschip
hoe ze mijn ziel brutaliseerden.*

Vandaag zeggen ze

*dat we vrij zijn
alleen om geketend te zijn in deze armoede!*

Goede God!

*Ik denk dat het analfabetisme is
het is slechts een machine die geld maakt.*

Een eeuw eerder geloofden blanken dat het hun "natuurlijk recht" was om in mensen te investeren als privébezit. Uur na uur, in een bijgewerkte versie van dit geloof, veegden welgestelde noorderlingen ons in de katoenvelden voorbij in hun grote motorhomes op weg naar het zonnige Florida. (Veel van de noordelijke universiteiten waar ik later sprak, zoals Harvard, werden ooit gefinancierd door de slavernij). Vandaag verbruikt elk van hun rollende huizen evenveel benzine in een uur als wij zouden kunnen kopen na een hele dag katoenplukken. Waarom kunnen de papierversnipperaars in New York en Massachusetts, die al enorme huizen hebben, deze campers hebben terwijl de katoenplukkers niet eens een waterdicht hutje hebben om in te wonen?

1974 - Allendale County, SC

1974 - rural Bethel, NC

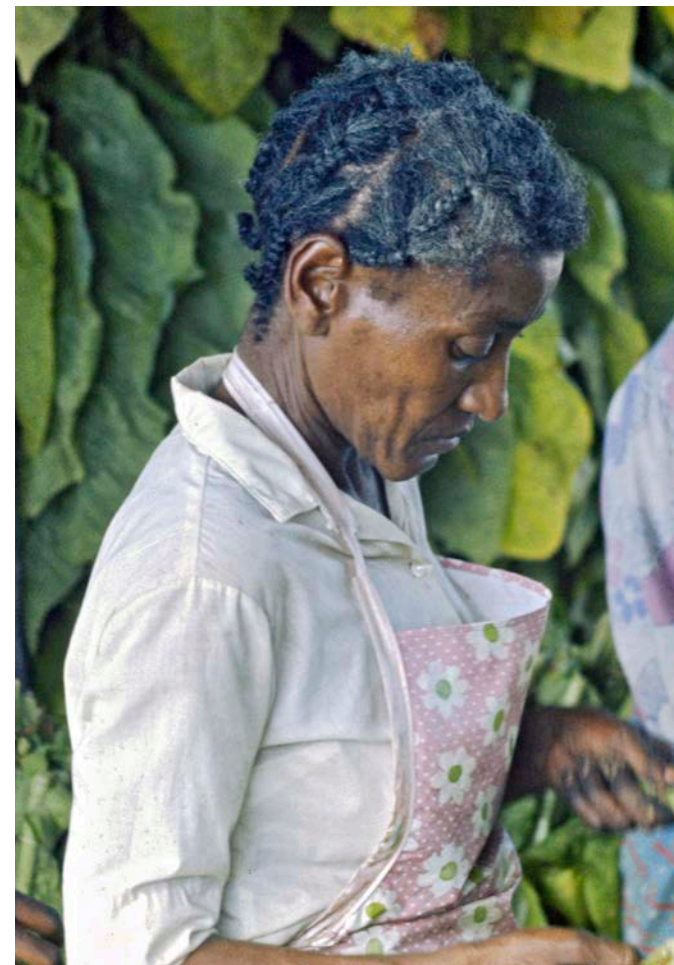
Ook in de tabaksvelden zag ik dat blanken alles in handen hadden en regelden, terwijl zwarten achter hen aan moesten lopen, zowel in het voorjaar, als de tabak werd geplant en werkloze vrouwen vanuit hun hutjes toekeken, als in augustus, als de tabak werd geplukt. "Het is echt negerwerk," hoorde ik blanken zeggen. "Ze zijn al zwart, dus de teer blijft minder aan ze plakken." De wet garandeert de arbeiders een minimumloon, maar dat is slechts eenderde van dat van Denemarken. Erger nog, aangezien de tabakspuk seizoenswerk is en er de rest van het jaar niet veel werk is, was het inderdaad een mager inkomen dat ze bij elkaar schraapten. Deze mensen, die gelijkheid en vrijheid hadden kunnen krijgen als ze maar een paar cent per verkocht pakje sigaretten hadden gekregen, droegen gezichtsuitdrukkingen terwijl ze werkten die alleen een slaaf zou kunnen dragen.

1988 - rural Bethel, NC

1974 - rural Bethel, NC

1974 - rural Bethel, NC

1974 - rural Bethel, NC

1986 - Wendell, NC

1986 - Wendell, NC

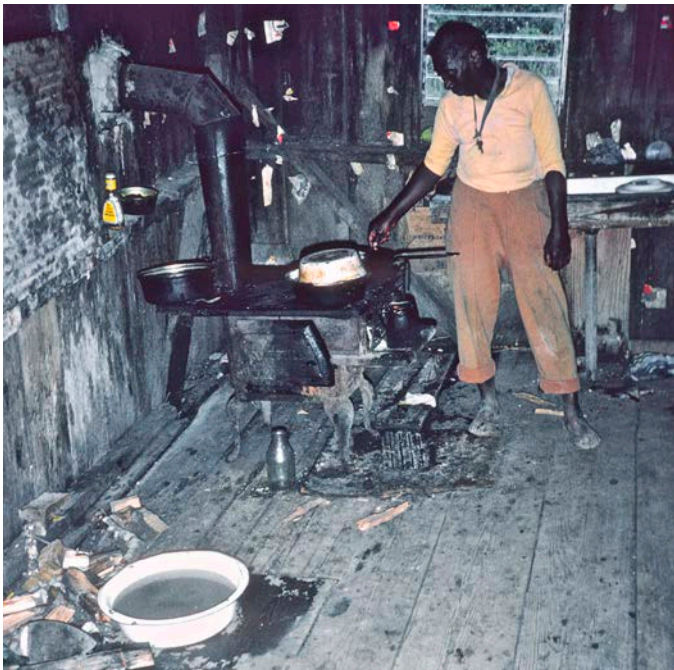
Later in de zomer werd de tabak gedroogd en op veilingen verkocht. Op weinig andere plaatsen wordt de meester-slaaf relatie zo zichtbaar en geforceerd in het bewustzijn van de zwarten geprent. Overal waar ik kom, zie ik blanke inkopers van de tabaksfirma's die voorop lopen, snelle discrete signalen geven met wijzende vingers en zwaaiende hoofden, terwijl de zwarten zich achter hen haasten om de tabaksbundels in te pakken. De blanken rijden regelrecht de veilinghal binnen in grote flitsende auto's. Zij eten aan tafels binnen borden biefstuk voor de lunch, terwijl de zwarten hun lunch in bruine zakken buiten moeten opeten. Vandaag de dag hebben de meeste zwarten de tabaksvelden verlaten voor onderbetaalde, illegale immigranten uit Latijns-Amerika.

1974 - rural Bethel, NC

1974 - rural Bethel, NC

1975 - Bullock County, AL

1973 - Zebulon, NC

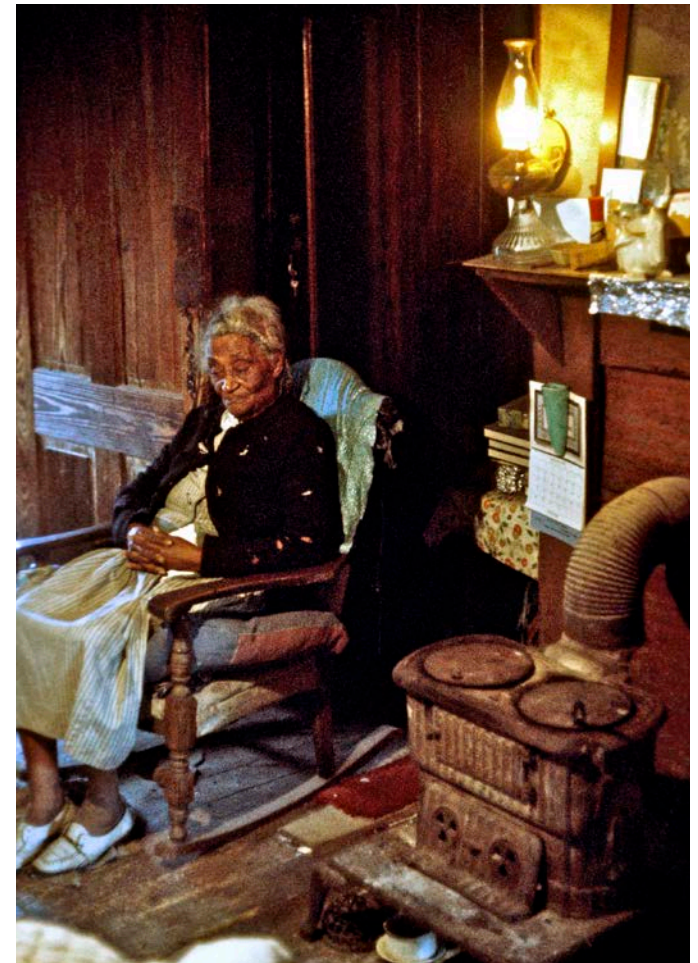
1973 - Tunica, LA

1975 - rural Meridian, MS

1975 - rural Macon County, AL

1978 - Waynesboro, GA

1975 - rural family TN

1975 - rural LA

1996 - Houma, LA

1974 - rural store LA

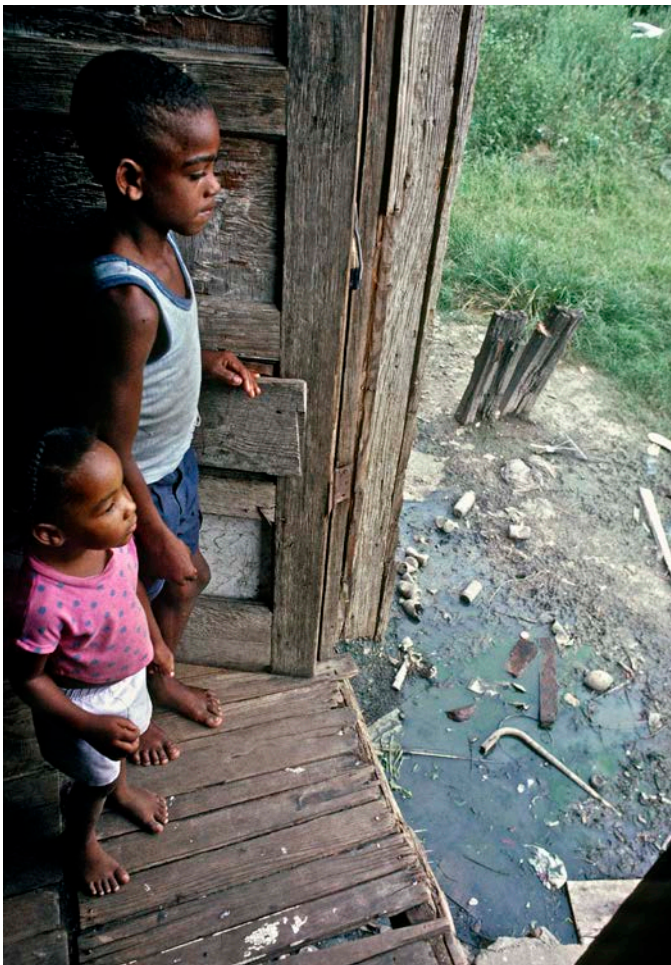

1973 - Labarre, LA

In de winter hing ik meestal rond in de diepste zuidelijke staten, en op een keer belandde ik met Kerstmis op de suikerplantages van Louisiana. Terwijl ik de slavernij in de tabaksvelden van North Carolina vooral had gezien als een gemoedstoestand, was ik hier geschokt door de puur feodale, lijfeigene omstandigheden. De blanken bezaten niet alleen de plantages, maar ook de huizen waarin de zwarte arbeiders woonden. De krotten lagen in kleine clusters rond zijn grote plantagehuis - precies zoals in de tijd van de slavernij. De blanken bezaten ook al het andere in deze kleine dorpen, waaronder de enige winkel, bekend als "de bedrijfswinkel". De prijzen lagen hier 30% hoger dan in de winkels in de grotere steden, waar de arbeiders het zich niet konden veroorloven heen te gaan, en waar ze trouwens vaak de straatnaambordjes niet konden lezen (velen waren analfabeet).

Hun gemiddelde inkomen lag onder de 3000 dollar per jaar, waarmee vaak een gezin van 6-10 personen moest worden onderhouden. Om te overleven begonnen de arbeiders daarom te lenen van de landheer en kwamen al snel in de schulden. Meestal betaalden zij niet met contant geld in zijn winkels, maar kregen zij meer krediet en werden zij langzaam in economische slavernij gedrongen.

Mensen die geen loon ontvangen voor hun werk kunnen alleen maar slaven worden genoemd. In zo'n vicieuze cirkel terechtgekomen, waren zij in feite eigendom van de landheer: zij konden zijn plantage niet verlaten totdat zij hun schuld hadden afbetaald. En dat kon alleen door een wonder gebeuren.

1996 - rural Montgomery County, AL

1996 - rural Montgomery County, AL

1996 - rural Montgomery County, AL

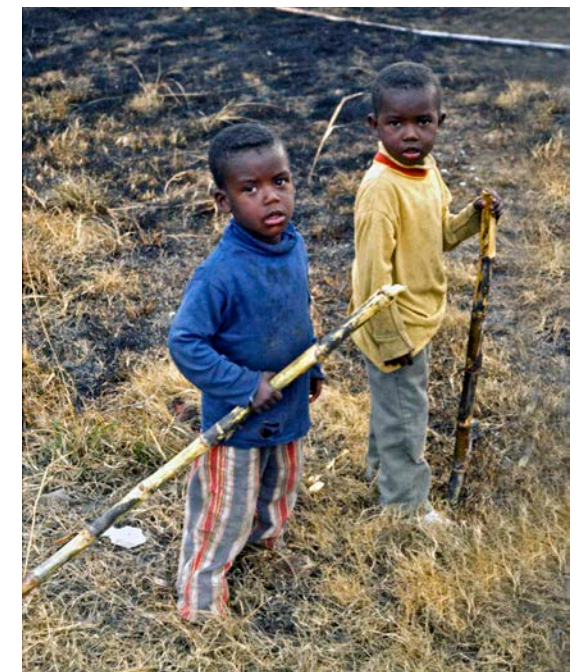

1990 - rural Burke County, GA

Toen ik in 1973 in New Orleans was, publiceerde een krant artikelen over dit feodalisme net buiten de stad, met sentimentele verhalen van kinderen op de suikerplantages, die maar één keer per jaar een sinaasappel kregen - met Kerstmis.

Er werd een tranentrekkende campagne op touw gezet om de kinderen kerstcadeautjes te sturen, en studenten tandheelkunde regelden gratis tandartsbussen toen bleek dat ze het zich nooit hadden kunnen veroorloven naar een tandarts te gaan.

Later ontdekte ik dat anderen zich hadden ingespannen om deze slavenarbeiders te organiseren. Een blanke katholieke priester probeerde de zwarten te organiseren - de bijeenkomsten werden in het geheim gehouden omdat er voortdurend op hen werd geschoten - maar tevergeefs. De zwarten, die zich een eerdere opstand in de jaren dertig herinnerden waarbij velen waren gedood, waren bang alles te verliezen. Hoewel dit voor de blanken waarschijnlijk tot het verleden behoorde, ontdekte ik al snel overal in de zwarte gemeenschap dat een slaaf zich generaties lang herinnert.

1974 - rural Houma, LA

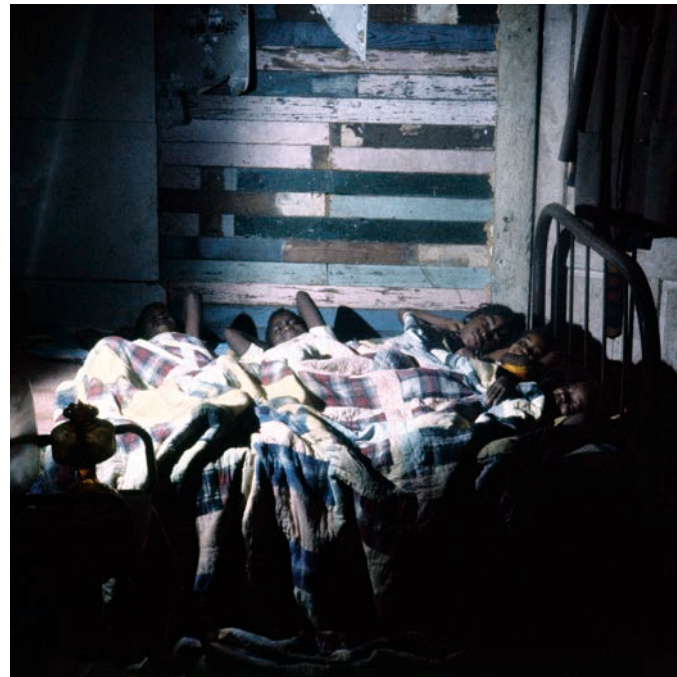

1973 - Tunica, LA

1975 - oost Meridian, MS - nu een winkelcentrum

Door hun angst voor blanke represailles was het bijna onmogelijk om bij de plantagearbeiders te wonen. Toen ik eindelijk een woning had gevonden en naar bed was gegaan, was het gerucht over mij al als de bliksem door de stad geraasd. Plotseling werd de deur opengerukt en George Davis, een boze buurman, stak de loop van een geweer in mijn maag en joeg me naar buiten, de winternacht in. Later die nacht kreeg ik medelijden met Virginia Pate, een arme weduwe, die me met vijf van haar kinderen een bed liet delen in een krot ver weg in de moerassen. Het werd 's morgens koud als de kachel uitging, en omdat de kinderen de deken over zich heen trokken, bevroor ik de eerste nacht. Maar de volgende morgen begon Virginia oude dekbedden te repareren zodat ik de volgende nacht niet zou bevriezen. Ik zal deze weduwe, die ik bijna elk jaar heb bezocht, nooit vergeten. Ze was bereid de blanken te trotseren, ook al durfde ze zelf niet met mij onder één dak te blijven (ze sliep in de hut van haar zuster Eleanora). Ik ging in de moerassen jagen, samen met haar zoon Morgan, op gordeldieren en andere dieren. We haalden drinkwater uit de dakgoot. George Davis werd later vermoord door Virginia's nichtje en neefje.

1973 - Tunica, LA

1973 - Natchez, MS

Ik geef Virginia Pate mijn boek in 1978

Ik had in mijn wildste fantasie niet kunnen bevroeden dat mijn vriendschap met Virginia Pate bijna 40 jaar zou duren, tot ik in 2012 kort voor haar dood afscheid van haar kwam nemen. Talloze vrienden, waaronder een Ku Klux Klan-leider, had ik in de loop der jaren meegenomen om haar te zien. Toen Deense filmploegen kwamen om films van haar te maken, nam ze hen mee naar alle plaatsen waar ik met haar en familie had gelogeerd. Want door haar werd ik ook lid van haar grotere familie van 7 zusters en 4 broers. Zoals bij veel andere families in dit boek heb ik uitgebreide stambomen gemaakt om haar groeiend aantal kinderen, 17 kleinkinderen en 10 achterkleinkinderen bij te houden. Haar kinderen Morgan, Doretha en Oliver kwamen vaak met mij op het podium om vragen van mijn publiek te beantwoorden, "hoe het voor hen was om het bed te hebben gedeeld met een vreemd uitziende blanke man."

Virginia probeert Ku Klux Klan leider Jeff Berry te wurgen in 2005

Laatste bezoek aan Virginia in het ziekenhuis in 2012

Haar zus Beryl of "Black" amuseerde al mijn vrienden. Hoewel diep gelovig, zat zij als gevangenisbewaker in de plaatselijke Angolese gevangenis elke nacht 12 uur in de toren. "Zou u op uw twee neven schieten als ze probeerden te vluchten?" "Natuurlijk, ik schiet op iedereen die maar in de buurt van het hek komt." Want het waren haar zuster, Elnora's twee tweelingen, Bertha en Bertram, die George Davis hadden gedood - die mij de eerste nacht bijna had gedood met zijn jachtgeweer in Virginia's huis. Ik ontmoette de hier afgebeelde Bertha pas in 1994 toen zij werd vrijgelaten, maar met zijn straf van 75 jaar zal Bertram nooit uit Angola vrijkomen.

En dit brengt me tot mijn punt waarom het zo belangrijk is om mensen samen te brengen. Ik had ze allemaal ontmoet op 13 april 1973 toen ik probeerde in de Angola gevangenis binnen te komen omdat zwarten in New Orleans mij hadden verteld dat als je daar eenmaal binnen was, je er nooit meer uitkwam. Ik was begonnen met fotograferen voor de Black Panthers en het jaar daarvoor waren drie activistische Panthers uit New Orleans vals beschuldigd van het neersteken van een blanke bewaker. Ze werden volledig voor hun Panther-activisme in eenzame opsluiting gegooid en kregen levenslang. In 1994 nodigde ik Anita Roddick bij mij uit. Zij was van de ene dag op de andere miljardair geworden toen zij haar cosmeticabedrijf, The Body Shop, naar de beurs bracht en wilde mijn hulp om in de zwarte gemeenschap te investeren. Toen ik en Bertha haar vertelden over "De Angola Drie", begon zij een wereldwijde campagne voor hun vrijlating. Ze slaagde erin de gevangenis binnen te komen om de drie "politieke gevangenen" te bezoeken, waar Woodfox sprak over overleven door te leren via de Black Panthers en in zijn cel te lezen over de geschiedenis van de zwarte onderdrukking: "Toen ik begon te begrijpen wie ik was, beschouwde ik mijzelf als vrij." Nu had Anita de macht om een verandering teweeg te brengen voor onderdrukte mensen - en gebruikte die om de drie Panthers vrij te krijgen na 30-42 jaar eenzame opsluiting - de langste in de Amerikaanse geschiedenis. Dit is wat er voortkwam uit mijn vriendschap met Virginia Pate en waarom ik deze foto die Anita van ons samen nam zo mooi vind. Het jaar daarop nodigde Anita me uit op haar kasteel naast het Balmoral van de koningin. Wit voorrecht heeft vele gezichten.

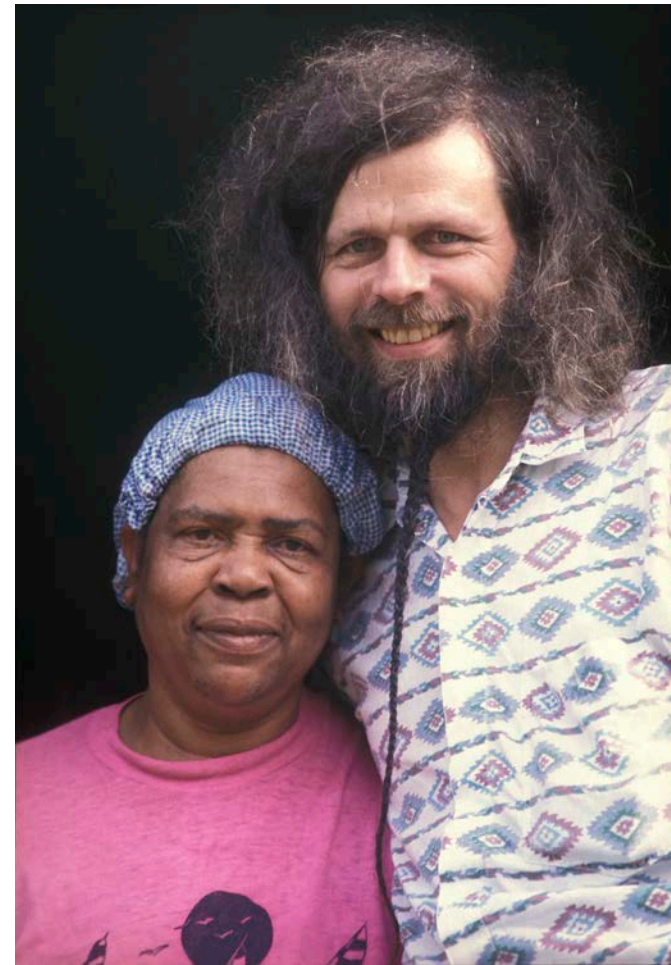
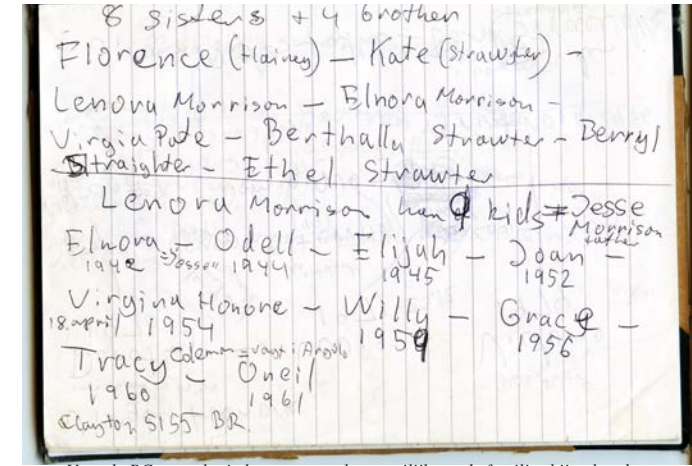

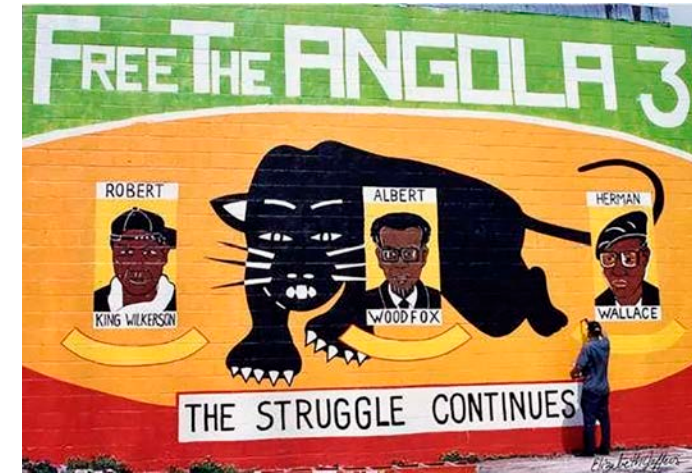
Foto van Virginia Pate en mij genomen door Anita Roddick in 1994

Anita Roddick in 1994 met Virginia's nichtje, Virginia Honore

Voor de PC genealogie kwamen was het moeilijk om de families bij te houden

Van de strijd om de Angola 3 te bevrijden

Bertha in 1994 na haar vrijlating, schrijvend naar haar tweelingbroer in Angola

1974 - Immokalee, FL

1996 - Belle Glade, FL

In mijn zwerversjaren, 1970-76, klaagde de procureur-generaal van Florida de eigenaars van suikerplantages aan wegens slavernij. Enkelen werden gevangen gezet omdat ze de arbeiders hadden geketend, maar korte tijd later werden dergelijke slavenhouders gewoon niet vervolgd. Na een dag hard werken werden de mannen als vee in vrachtwagens naar slavenkampen gedreven, vaak omheind met prikkeldraad. Vlak voor mijn bezoek kantelden twee van die vrachtwagens, waarbij een dode en 125 gewonden vielen. In plaats van een vergoeding te krijgen, werden de mannen ontslagen. In de kampen, waar vaak meer dan 100 mensen per kamer zaten, durfde slechts één arbeider met mij te praten. We verstopten ons in een badkamer omdat ze ontslagen waren omdat ze met blanken praatten. Deze slavenkampen zijn eigendom van Gulf & Western, maar de echte slavenhouders zijn de regering en de burgers, die tot de helft van de bedrijfskosten betalen om goedkopere geïmporteerde suiker te vermijden.

1974 - Palm Beach County, FL

4 Are Convicted of Enslaving Migrant Workers in the South

Special to The New York Times

TAMPA, Fla., Aug. 18 — A farm labor crew chief, his two sons and another man were convicted today of holding migrant workers in slavery. After a day and a half of deliberation, a Federal jury found the men guilty of forcefully keeping the workers, recruited along the East Coast in 1979 and 1980, in involuntary servitude at two Southern labor camps through threats of violence and actual beatings. Attorneys for the four defendants, Willie Warren, 49 years old, Willie Warren Jr., 26, Richard Warren, 24, said Mr. Warren was within his rights when he sold the workers food and wine. He also said that many of workers who said they were against their will were taken by Warren to doctors and social work outside the camp. "These are not the acts of a man trying to run a slave camp," Mr. Warren said in his argument at the close of a 10-day trial. Richard Simmons, 45, an unemployed cook from Atlanta, told the jury

1983 - New York Times

1996 - Benson, NC

1974 - Belle Glade, FL

1974 - rural Palm Beach County, FL

1974 - Belle Glade, FL

1974 - Belle Glade, FL

1974 - Palm Beach County, FL

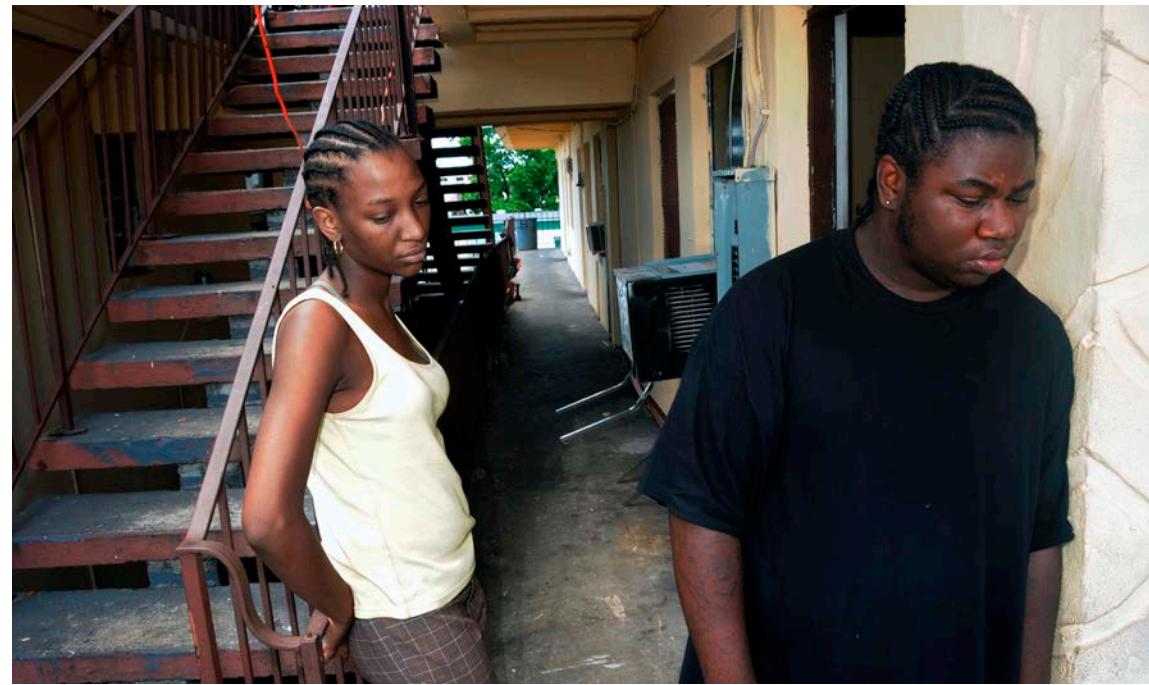
1974 - Belle Glade, FL

1974 - Hwy 29, FL

1974 - Allendale County, SC

2009 - Belle Glade, FL

1974 - rural Greenville, NC

Vandaag de dag vind ik steeds meer van deze slavenkampen en ik neem mijn geschokte universiteitsstudenten vaak mee om ze te bezoeken. In North Carolina vond ik bars waar “slavenvangers” dronken mannen kidnapten om ze naar hun kampen te brengen. Deze kampen scheidten en vernietigen de zwarte familie, zoals slavernij altijd heeft gedaan. Vrouwen en kinderen zijn niet toegestaan in de kampen. Verschillende mannen die ik sprak hadden hun familie al acht maanden niet gezien. Een bebloede zwarte lifter die ik op een avond na een lezing oppikte, was tijdens zijn ontsnappingspoging zo door de bewakers in elkaar geslagen dat ik zijn wonden moest verzorgen. Hij vertelde van een ander, wiens benen na een ontsnappingspoging door de bewakers waren verbrijzeld en die nu op krukken moest lopen. “Welkom terug in de vrije wereld,” zei ik. Maar hij schudde zijn hoofd. Hij was op weg naar de kampen van North Carolina, en stemmen met zijn voeten was geen echte keuze voor iemand die gevangen zat door onverschillige Amerikaanse kiezers in deze goelag. Elders zag ik migrantenkampen waar hele families samen konden leven maar zo afhankelijk waren van elkaars inkomsten dat ze het zich niet konden veroorloven hun kinderen van het werk naar school te laten gaan. Zelfs vandaag nog wordt veel van Amerika’s fruit geplukt door kinderen onder de 16. Wanneer wij in Europa worden gebombardeerd met goedkope Amerikaanse fruitprodukten, is het goed eraan te herinneren dat deze niet alleen het resultaat zijn van lonen die slechts half zo hoog zijn als in Scandinavië, maar ook van de “druiven der gramschap” van de landarbeiders, die wij hebben verkozen niet te voorzien van een sociaal vangnet zoals het onze. Zij hebben geen werkloosheidsuitkering, geen gratis medische zorg of onderwijs, geen huursubsidie, kinderbijslag, crèches of kleuterscholen. Als ze ziek worden, verhongeren ze en worden ze uit hun huis gezet, zoals Sonny, rechts, in 2009 in Belle Glade. Het goedkope fruit waar we van genieten maakt ons schuldig aan de facto slavernij.

1974 - Belle Glade, FL with white landlord

Florida migrant workers fight ‘slave labor’ in court

By Deborah Sharp
USA TODAY 1992

IMMOKALEE, Fla. — When Benjamin Torres saw the job offer in a Houston newspaper, it proved too tempting to resist.

A company called La Pisca promised a job picking grapefruit in Florida with pay of up to \$300 a week.

All Torres had to do was sign a contract promising to repay the company for transportation costs ranging from \$125 to \$150. It was also agreed he would pay for room and board.

So Torres signed. But the 45-year-old father of eight didn't get what he bargained for.

A Justice Department investigation and separate civil lawsuit suggest that Houston-based La Pisca forced Torres and many other migrant workers into indentured servitude — charges the company denies.

1992 - USA Today

2009 - Belle Glade, FL

1996 - Immokalee, FL

1974 - Apopka, FL

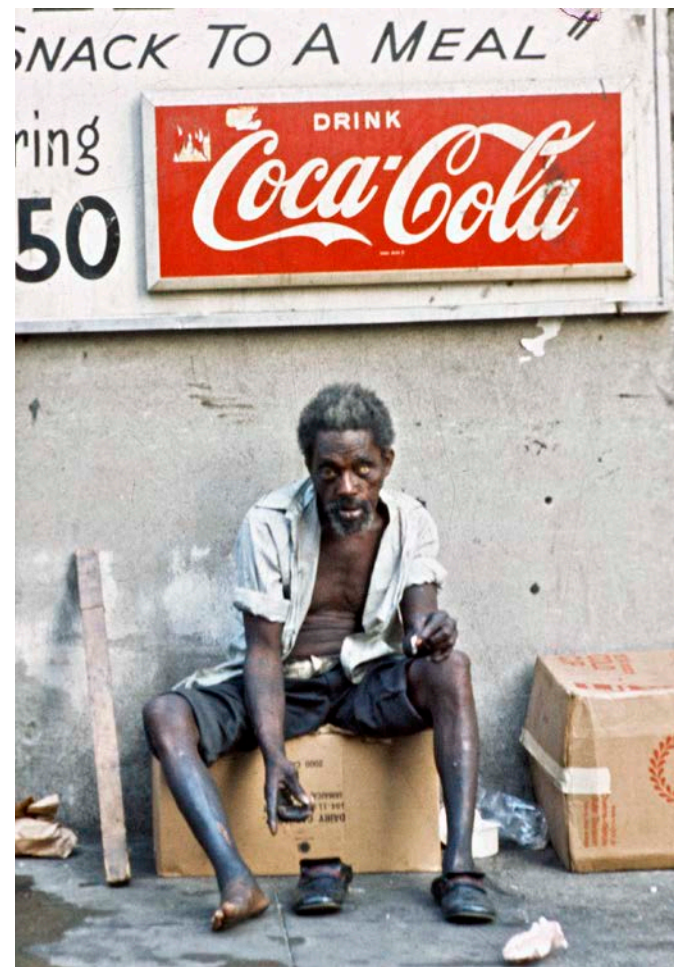
Op een dag zag ik de naam Coca-Cola op de vrachtwagens die sinaasappelsap van de kampen naar de noordelijke staten rijden en ontdekte ik dat Coca-Cola, onder de naam Minute Maid, eigenaar is van een flink aantal van deze slavenkampen. De slavenkampen van Coca-Cola zijn niet de ergste in Florida, hoewel veel kinderen lijden aan gebreksziekten en bloedarmoede, waardoor ze uitgeput en uitgemergeld raken. Toen mijn boek voor het eerst uitkwam, stuurde Coca-Cola mij een brief waarin het toegaf hoe verschrikkelijk de omstandigheden waren, maar waarin het ook verklaarde dat het nu begonnen was met hervormingen en aanbood mij erheen te vliegen zodat ik kon getuigen dat de omstandigheden waren verbeterd. Ik was blij dat mijn maatschappijkritiek beloond werd met een vakantie in Florida. Maar toen ik een paar jaar later terugkwam, was de enige zichtbare verandering een naamsverandering op sommige van de schoorstenen.

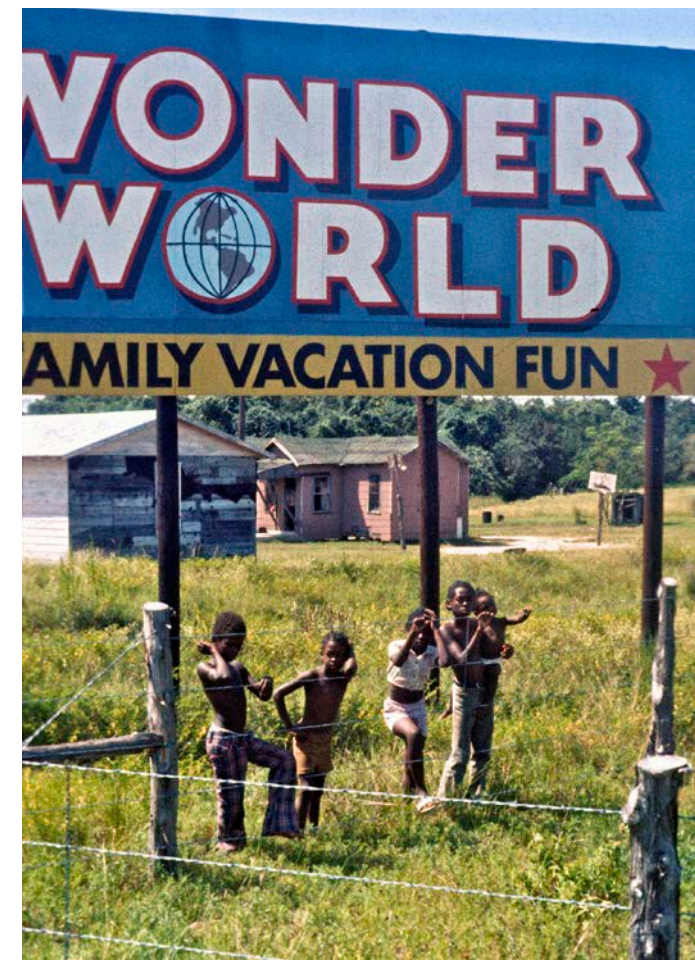
1974 - rural Homestead, FL

1974 - Hwy 29, FL

1975 - NY

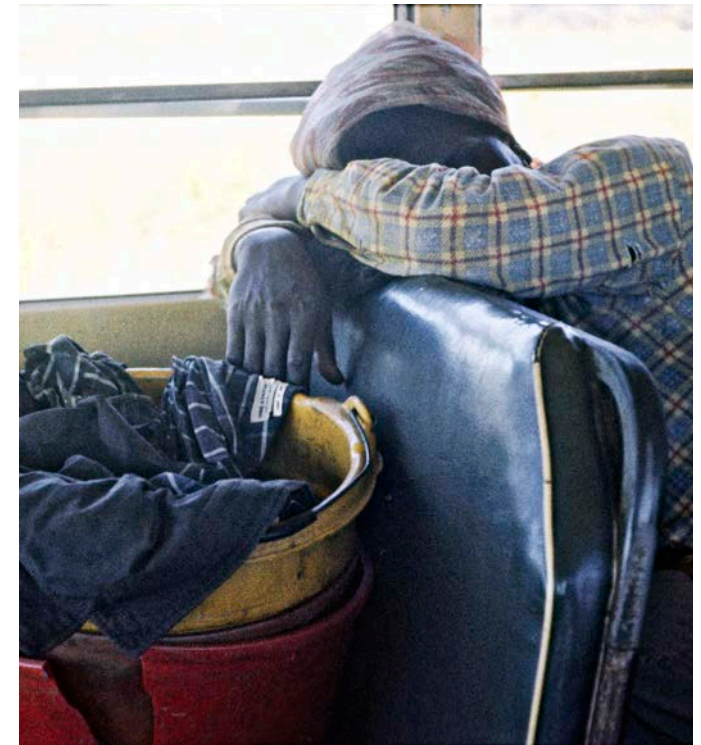
1974 - rural TX

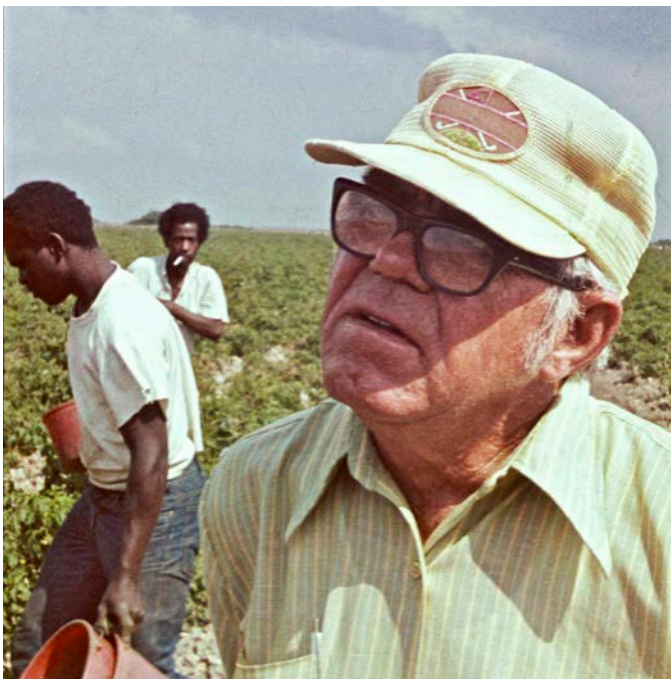
1974 - rural Homestead, FL

1994 - rural Bullock County, AL

1974 - Hwy 29, FL

1974 - Hwy 29, FL

In Zuid-Florida kwam ik te wonen bij een blanke tomatenkweker die me vertelde dat hij bijna een miljoen dollar per jaar verdiende aan migrantenarbeiders. Ik werd eruit geschopt toen hij mijn foto's van "negers" ontdekte:

- *Wat is nu je hoofddoel? Het is niet alleen rondreizen. Ik ben niet van gisteren. Ik zeg je de waarheid, je bent van dat burgerrechten gedoe in het noorden.*
- *Nee, ik studeer gewoon landbouw voor een boek...*
- *Als je bij die smerige mensen blijft, krijg je zo'n smerig boek, nietwaar? Het hangt ervan af met wat voor soort mensen je praat. Je zegt dat je met zowel blanken als kleurlingen praat.*
- *Ik vertrouw iedereen.*
- *De kleurlingen worden hier beter behandeld dan waar ook in de VS. Ze zijn gelukkig.*

Ik heb altijd geprobeerd de eerlijkheid van deze zuidelijke racisten te respecteren, dus toen mijn bandrecorder later onthulde dat ik, in het heetst van de strijd, een (witte) leugen tegen hem had verteld, voelde ik mij een beetje gedeprimeerd. Ik had er toen geen idee van dat mijn foto's ooit in een boek terecht zouden komen.

#056

Later kwam ik te wonen bij enkele van zijn veldwerkers, die zwarten en gevluchte Mexicanen waren. Hun situatie is deprimerend, om het zacht uit te drukken. Velen zijn te kapot om over hun situatie te praten, maar deze vrouw, die een van de weinige arme blanken op het veld was, vertelde me, in haar kleine gehuurde hutje, over de omstandigheden:

- *Heb je ooit een uitkering of voedselbonnen gehad?*
- *Als ik het kon krijgen zou ik het doen, want ik heb het echt nodig.*
- *Hoeveel verdient uw man meestal per week?*
- *Niet veel, vijftig of veertig dollar per week, misschien. Dat is nauwelijks genoeg voor de huur en voor wat te eten.*
- *En u werkt zeven dagen per week?*
- *Zeven dagen per week voor 40 dollar, ja!*
- *Zijn er tijden geweest dat je niets te eten had?*
- *Er zijn tijden geweest dat ik niets had, niet eens een sigaret. Ik heb drie weken lang alleen suiker, water en brood gehad. De mensen die het niet hebben, die lijden echt.*
- *Maar wie geef je de schuld van dit alles?*
- *De regering. Die probeert ons uit te hongeren.*
- *Je geeft geen van de mensen hier de schuld?*
- *Nee, ik geef mijn mensen niet de schuld. Ik geef mijn regering de schuld.*
- *Ik ben blij dat je de zwarten of de Mexicanen er niet de schuld*

#057

1974 - Immokalee, FL

van geeft. Veel mensen doen dat, weet je.
- *Nee, dit komt van de regering zelf. Dat is de reden van al die rellen en al die dingen... Ik heb mijn kleren en alles al drie keer laten verbranden.*

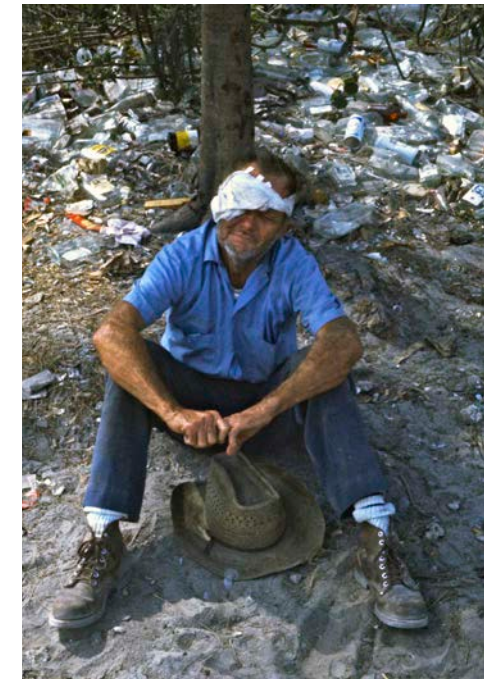
1974 - Immokalee, FL

1974 - Immokalee, FL

Het was een aangename verrassing een arme blanke te vinden die niet indirect de zwarten de schuld gaf van haar eigen ongeluk, want het is gebruikelijk onder arme blanken om hen tot zondebok te maken. In haar stad, Immokalee, werden verschillende van de blanke eigenaars van slavenkampen gevangen gezet door de procureur-generaal van Florida.

Maar de omstandigheden zijn veel slechter geworden sinds mijn eerste bezoeken, toen gewapende bewakers op alle indringers schoten. Toen NBC arriveerde, werden de journalisten beschoten en slaagden er niet in iets te filmen. Zelfs blanke, tot geweld geneigde rednecks waarschuwden me er niet heen te gaan en durfden me er zelfs bij daglicht niet heen te brengen. Ik woonde er uiteindelijk een week met een paar arme gastarbeiders, maar tot op de dag van vandaag ben ik verbaasd dat ik er met mijn leven uit ben gekomen. Op de een of andere manier slaagde ik erin vriendschap te sluiten met een van de zwarte bewakers, die me wat te eten gaf en me op een afstand volgde op straat om me te "beschermen". Zowel hij als de politiechef vertelden me dat er het laatste half jaar in deze stad van slechts 3.000 inwoners 25 lijken op straat waren gevonden. Elke nacht hoorde ik gewerschoten.

1974 - Immokalee, FL

Ik zag er meer bloed dan waar ook in Amerika, maar durfde slechts een paar dingen te fotograferen. Deze Mexicaan werd neergestoken terwijl ik naast hem zat. Elke ochtend stond er een rij armoedige mensen langs de weg die de nacht ervoor waren neergeslagen en van alles beroofd en nu probeerden de stad uit te liften. Maar velen kwamen nooit uit dit slavenkamp. Wat mij het meest ging interesseren waren niet de dode lichamen maar de levende - mensen in wie alles was uitgestorven. Deze uitgeputte stakkers, die hadden weten te overleven door zeven dagen per week hard te werken, waren langzaam bezweken en lagen nu maar te wachten op hun dood. s Nachts sliepen ze op straat. Een van hen ligt ingeklemd tussen de Pepsi- en de Coca-Cola-automaten.

1974 - Immokalee, FL

1974 - Immokalee, FL

Vijfentwintig jaar later was het beeld niet veranderd. In 2008 won de Immokalee Worker's Anti-Slavery Campaign haar rechtszaak tegen wat de procureur-generaal van de VS "regelrechte slavernij" noemde. Toen ik in 1996 een lifter naar huis reed in Immokalee, schreef mijn medereizigster, Eli Saeter, een Noorse, over de reis in haar boek: "Buiten het huis waar we nu zijn, vond de lifter twee mensen vermoord. Bij de ene was zijn hoofd weggeschoten. De ander was neergestoken. Ik ben bang. Ik durf niet te slapen. Jacob is uitgeput, heeft veel te ver gereden. Hij slaapt als een roos."

1974 - Immokalee, FL

Ik kreeg al gauw zoveel doodsbedreigingen vanwege mijn fotografie dat ik, net als de weggelopen zwarte slaven van lang geleden, mijn toevlucht zocht bij de Indianen buiten de stad. Ik woonde hier met deze Seminole vrouw. Ik vond het romantisch om in een hutje van palmladeren te wonen, maar de romantiek duurde maar een paar dagen. Op een nacht werd ik gewekt door geschreeuw dat me beval de hut te verlaten. Ik voelde dat mijn laatste uur geslagen had, maar had geen andere keuze dan in de koplampen van een pick-up truck te stappen, van waaruit mannen met geweren me met Mexicaanse accenten toeschreeuwden: "Zorg dat je voor zonsopgang de stad uit bent. Zo niet, dan zul je nooit meer een zonsopgang zien!" Ik wist dat ze het meenden, en de vrouw durfde me niet langer te herbergen, dus glipte ik als een schaduw de stad uit, dankbaar dat de Seminoles me onderdak hadden geboden, zoals ze dat ooit voor zwarten hadden gedaan. Dat ik inderdaad buiten de wet had geleefd, zag ik jaren later toen ik terugkeerde en ontdekte dat de Seminoles het eerste indianencasino van de Verenigde Staten hadden opgericht, waarmee ze de basis legden voor een miljardenindustrie ter vervanging van het alligatorworstelen en hun eerdere vormen van gokken. Toch zou het me niet verbazen als blanken het al lang geleden hebben overgenomen, op dezelfde manier waarop ze zoveel zwarte bedrijven hebben overgenomen.

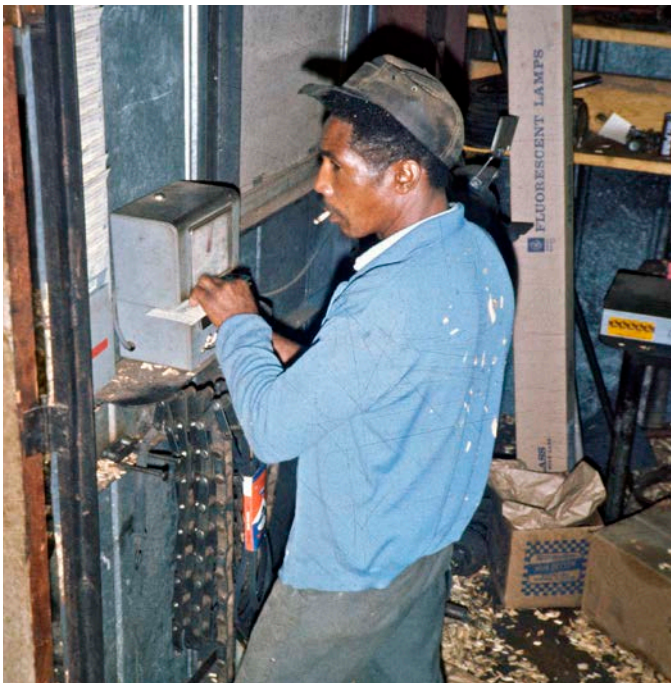
1974 - Immokalee Reservation, FL

1974 - Immokalee Reservation, FL

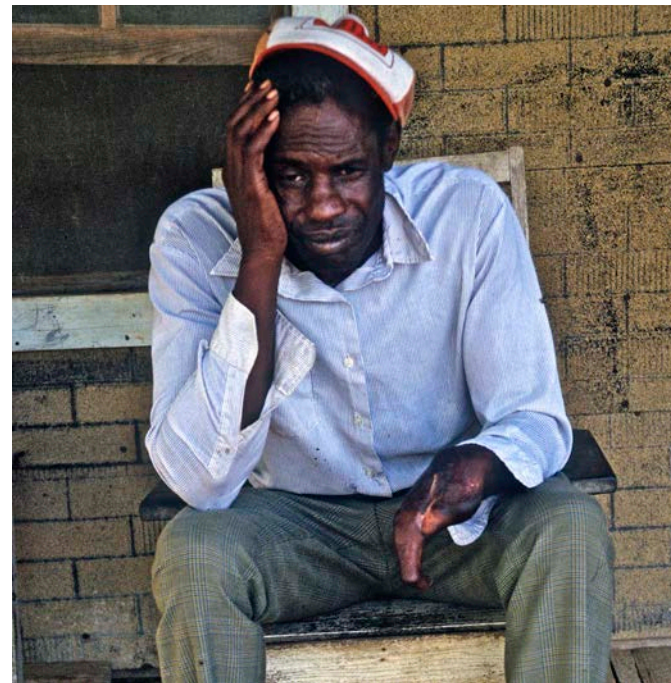
1974 - Immokalee Reservation, FL

1975 - Washington, GA

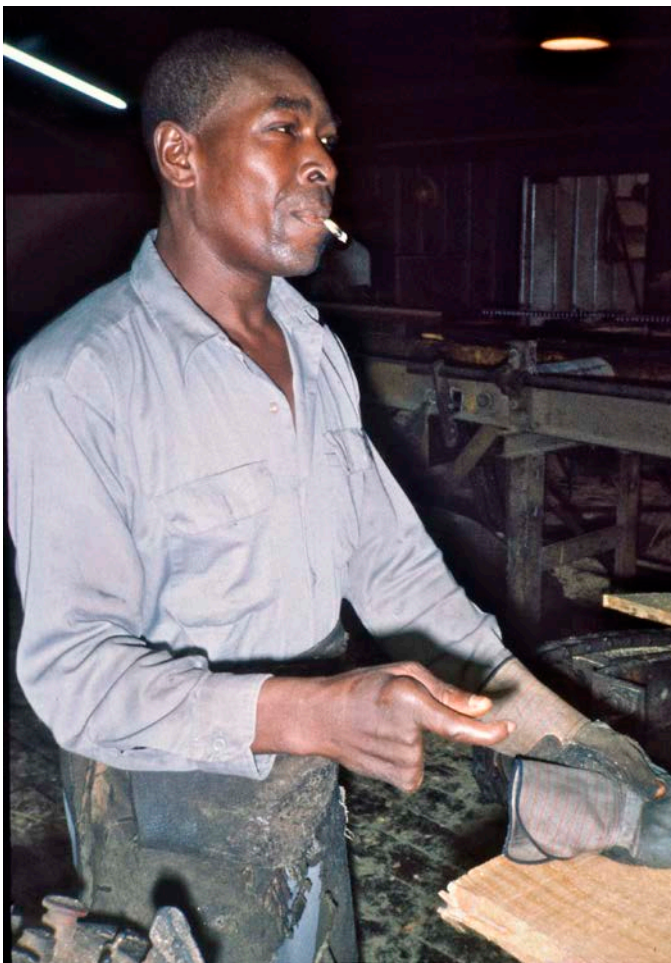

1975 - Washington, GA

1996 - rural Bullock County, AL

In een maatschappij die het leven met zoveel geweld binnendringt, in een land waar Europese concepten als arbeidersmanagement en vakbonden lichtjaren van het bewustzijn van de arbeider verwijderd zijn, wordt de prikklok gemakkelijk de nieuwe zweep van de slavenmeester - een symbool van ons eeuwigdurend geweld. Toen ik vijf jaar later Sam Kator (foto op pagina 65) weer opzocht om hem mijn boek te geven, ontdekte ik dat hij in een gevangenis cel door de politie was doodgeslagen. Reizen in de wereld van zwarte Amerikanen wordt onvermijdelijk een reis in de ziel en in de geschiedenis van elke persoon die je ontmoet. Je begint de eigenschappen en neigingen te begrijpen die we door de slavernij op de ziel en het collectieve bewustzijn van zwarte mensen hebben gedrukt, en ook hoe we sindsdien niet alleen hun noodpatronen en de onze hebben bestendigd en nieuw leven hebben ingeblazen, maar ze ook hebben geïntensiveerd.

1975 - Washington, GA

1996 - Immokalee, FL

In mijn zoektocht naar antwoorden op de vraag waarom wij in onze medemensen voortdurend een vijandbeeld zien - een beeld dat wij gebruiken om geweld te rechtvaardigen - vroeg ik mij af onder welke arbeidsomstandigheden wij nog steeds lichamelijk en geestelijk worden afgestompt. Ruw werk wordt nog steeds gedaan door zwarten terwijl blanken het leiden. Veel zwarten zijn gedood in deze zagerijen en nog meer voeten en vingers zijn afgehakt - zoals bij deze arbeider. In Midden-Amerika heb ik gezien hoe de VS militaire steun verlenen voor de bloedige onderdrukking van vakbonden, maar ik was geschokt toen ik in de zuidelijke staten bijna geen vakbonden aantrof die deze arbeiders konden beschermen. Deze arbeiders kregen geen vergoeding toen de zaag hun vingers afsneed, en ze moesten twee dagen later weer aan het werk, want, zo werd mij verteld, "er staan buiten een heleboel hongerige negers te wachten om werk te krijgen".

1973 - Tunica, LA

1996 - rural Bullock County, AL

1974 - rural Bullock County, AL

*Arme slaaf, doe de boeien van je lijf,
arme slaaf, doe de boeien om je geest.*

*Luister alstublieft goed naar mij
en als ik het mis heb, corrigeer me dan.
Maar als ik gelijk heb, prijs dan mijn lied,
laten we nu eens kijken of we het eens zijn:*

*De definitie van een slaaf
is iemand die niet helemaal vrij is.
dus een slaaf is nog steeds een slaaf
als hij niet zelfstandig kan denken.*

1994 - rural Bullock County, AL

1974 - Washington, NC

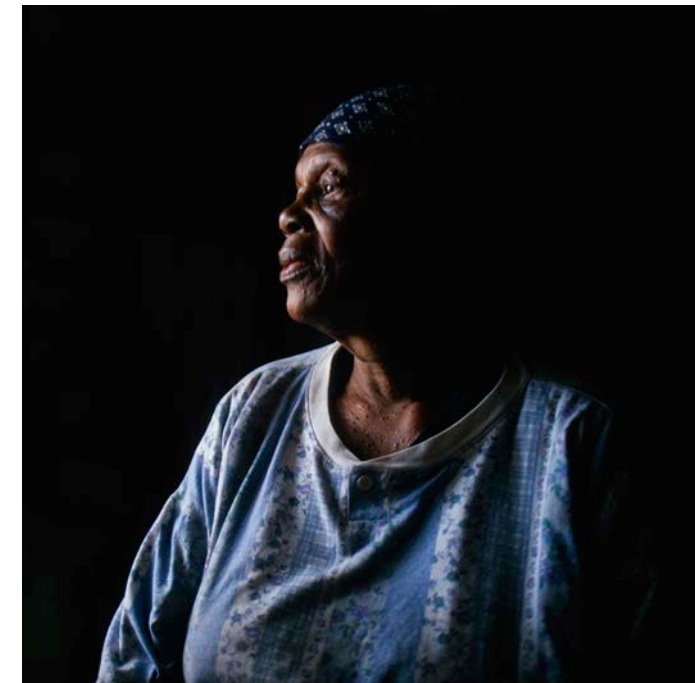
1974 - Greenville, NC

1973 - St. Francisville, LA - still Jim Crow

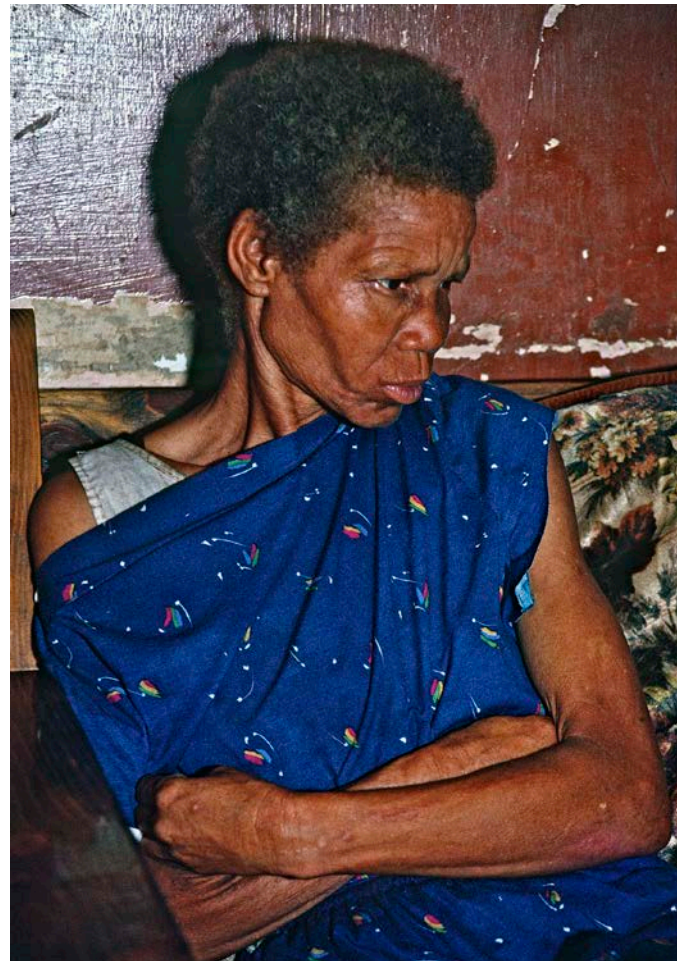
1975 - Dallas, TX

1994 - Tunica, LA

*Een boom is nog steeds een boom
hoewel hij zijn bladeren afwerpt als de winter komt.
Maar in de lente bloeit hij weer op
want hij heeft zijn wortels in het geheel niet verloren.
Maar een slaaf blijft een slaaf
zonder de kennis van zijn wortels
totdat hij het verleden heeft geleerd
niet slechts een deel, maar de hele waarheid.*

*Arme slaaf, doe de ketenen van je lichaam af,
arme slaaf, doe de boeien om je geest.*

1996 - Bullock County, AL

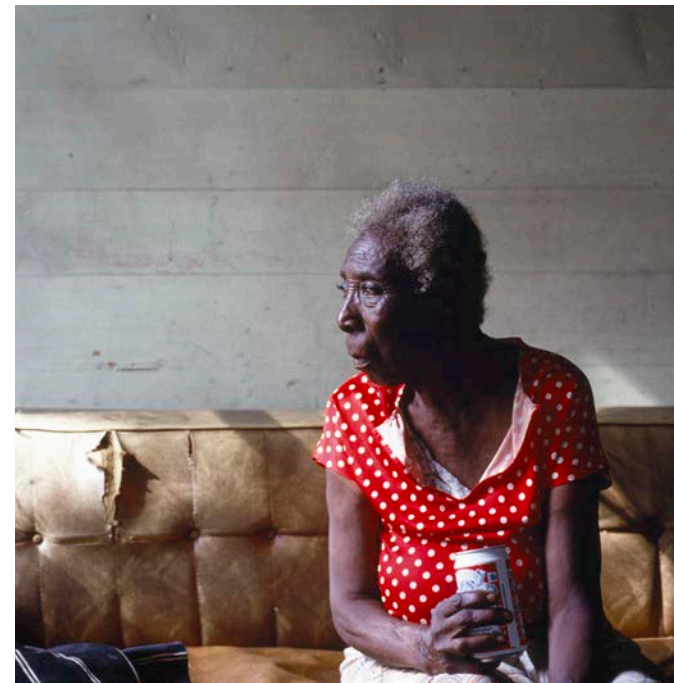
1974 - Immokalee, FL

1974 - rural Alachua, FL

1973 - Baltimore

1994 - Bullock County, AL

1974 - Washington, NC

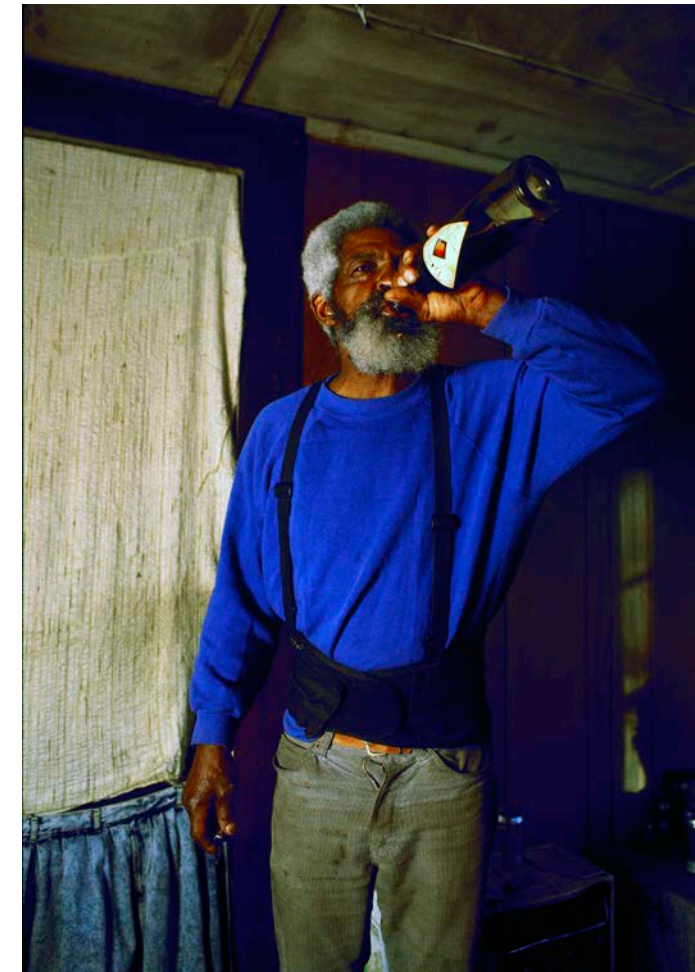

1978 - Zebulon, NC

*Onlangs was er een broeder
die me vertelde dat hij zich high voelde
maar ik moest enkel droevig zuchten
want drugs en drank zijn niet glorieus,
en als ik de kans had om high te worden
zou ik de waarheid vertellen en geen leugen,
want de hoogste high die een man kan krijgen
is van wijsheid, kennis en begrip.*

*Arme slaaf, verlicht de druk van je lichaam,
arme slaaf, leg het op je geest...*

#065

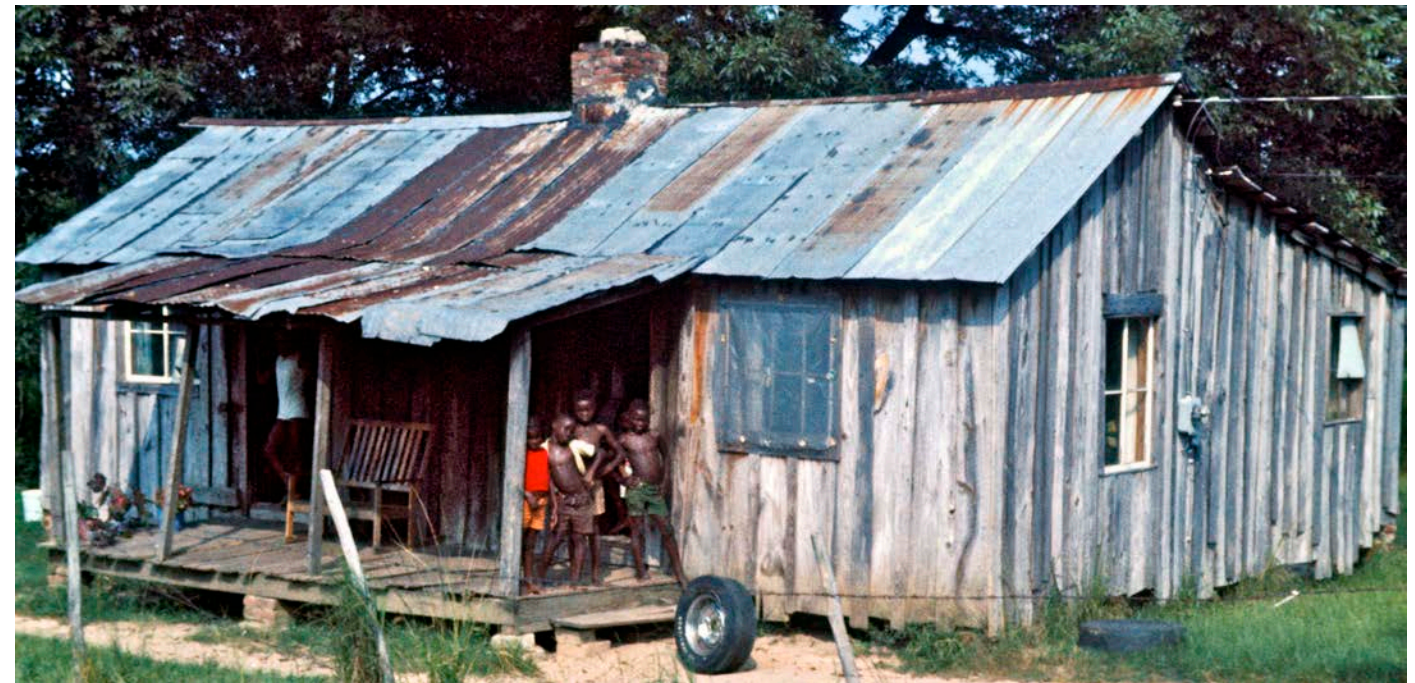

1996 - Philadelphia, MS

Toen ik met de onderklasse leefde, begreep ik hoe de fysieke ketenen ook mentale ketenen werden. Deze kluizen waarin wij onze gedode broeder Kaïn sinds de slavernij opsluiten zijn volstrekt onmenselijk en laten geen gevoel van vrijheid toe, noch de mogelijkheid om zich intellectueel en creatief te ontplooiën. Honderd jaar geleden woonden we naast zwarten. Het is onbegrijpelijk en kwetsend voor een onschuldig blank kind om te zien hoe onze burens inferieure levensomstandigheden moeten leiden. Als we opgroeien, worden we langzaam gemanipuleerd om vijandige beelden te ontwikkelen - met als resultaat dat de natuurlijke vreugde van het samenzijn met zwarten in de VS of immigranten in Europa gewelddadig wordt onderdrukt. Wanneer de vicieuze cirkel van onderdrukking aldus is voltooid, wordt het voor blanken vanzelfsprekend om weg te rationaliseren hoe deze verschoppelingen vlak naast hun eigen luxe huizen leven in miserabele krotten, vaak kleiner dan deze oorspronkelijke slavenhut.

1978 - Bullock County, AL

1975 - rural Bullock County, AL

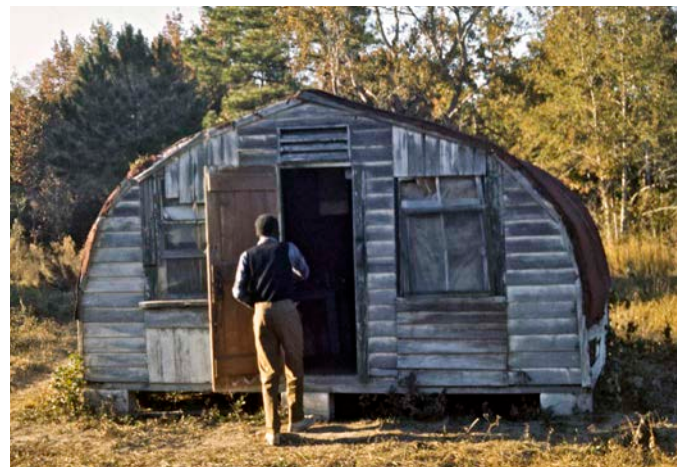

1974 - originele slavenhut op plantage, SC

1973 - near Bamberg, SC

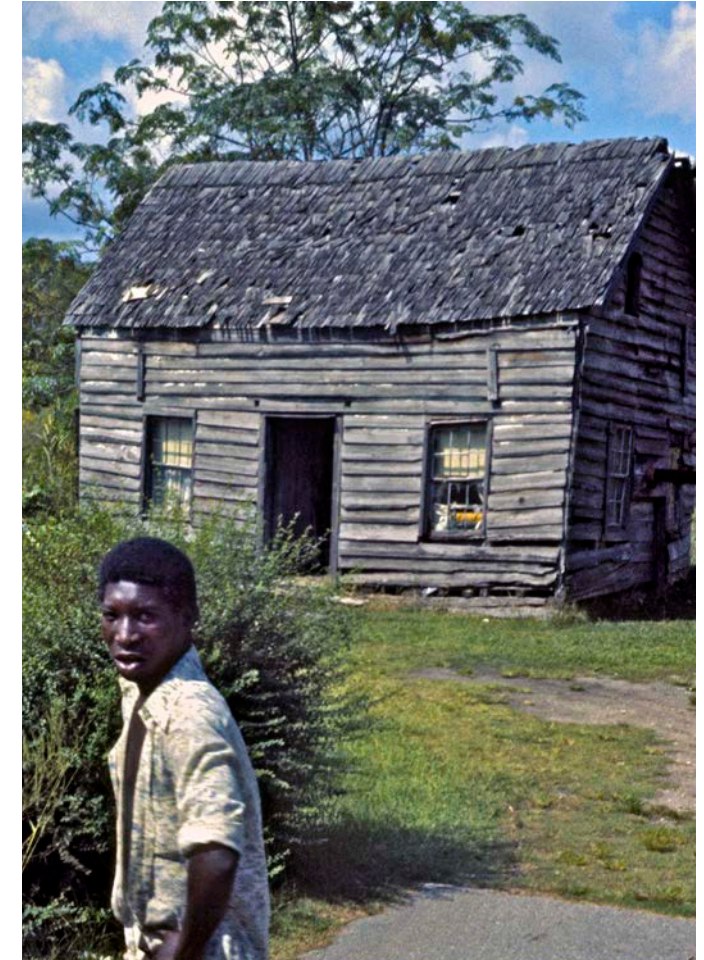
Of zoals blanke studenten vaak zeggen na mijn lezingen: "Voordat ik je show zag, was het nooit bij me opgekomen dat echte mensen in die krotten woonden!" Toch is de sombere afgrond in onze gedachten, weerspiegeld door deze krottenwijken, veel erger dan op mijn foto's. Op de foto's is niet te zien hoe de wind door de kieren fluit, waardoor het in de winter onmogelijk is om je warm te houden, of de doorgezakte rotte vloeren met spleten die zo breed zijn dat slangen en ongedierte zo de woonkamer in kruipen. De machteloosheid die ik voel bij het fotograferen van deze verstikkende sensaties weerspiegelt de machteloosheid die ze opleggen aan onze gevangenen slachtoffers. Zelfs als ik me een groothoeklens had kunnen veroorloven om de bekrompenheid vast te leggen, zouden de beelden niet de afwezigheid van stromend water, toiletten, douches en elektriciteit kunnen laten zien. Ik heb duizenden Amerikanen zien opgroeien in de gloed van de kerosinelamp.

1974 - rural Savannah SC

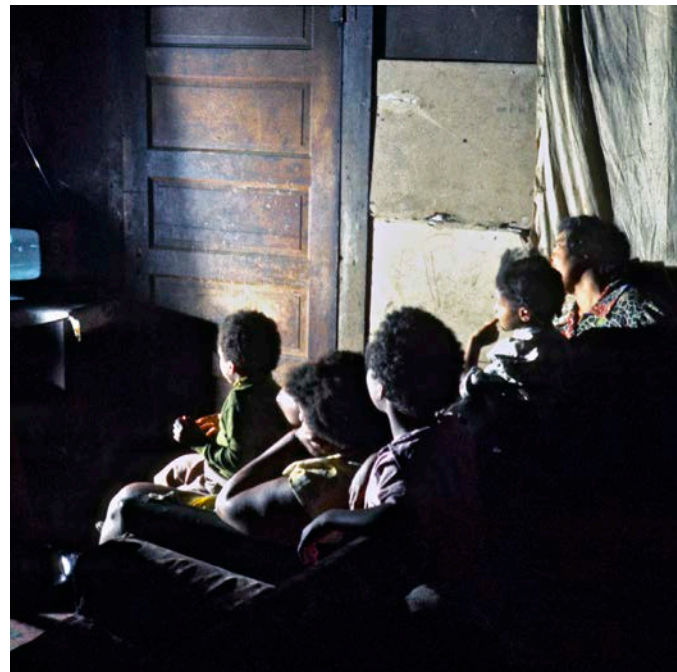
1973 - rural MS

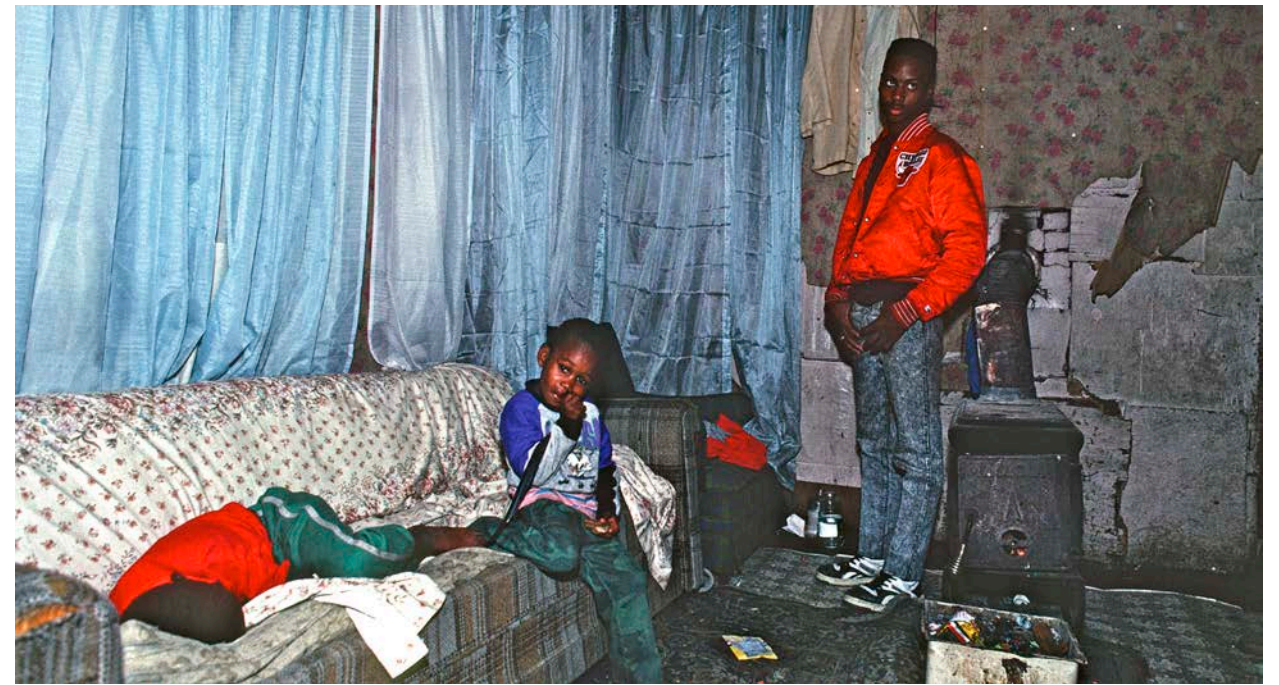
1974 - rural Savannah, SC

1974 - rural La Crosse, FL

1973 - Zebulon, NC

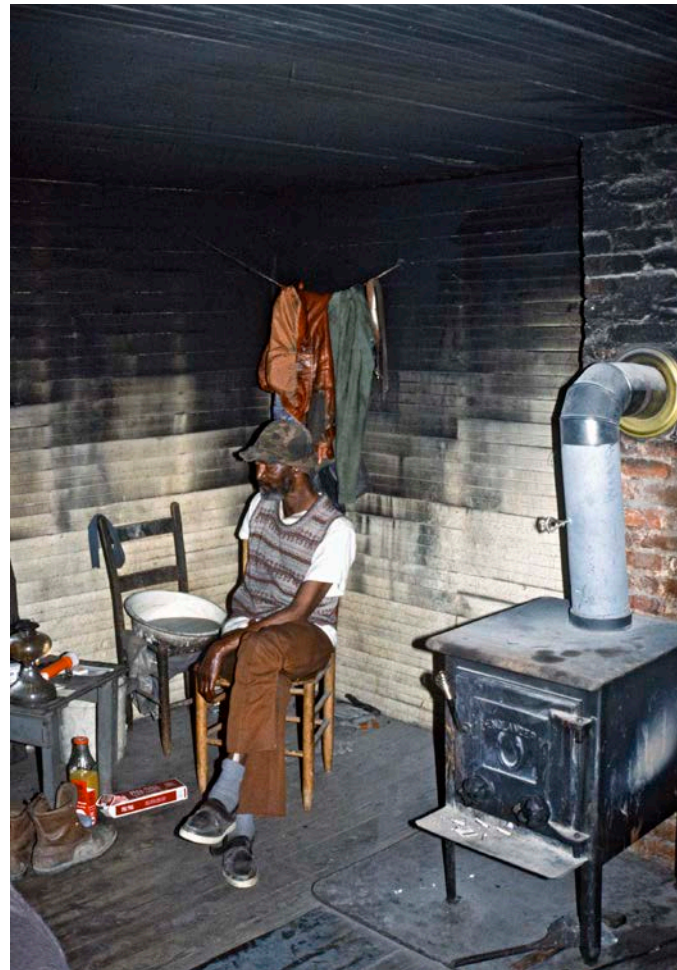

1990 - Burke County, GA

1974 - Jacksonville, FL

Op dezelfde manier voelde ik mij niet in staat om het vreemde psychische gevoel weer te geven van het plotseling overgebracht worden naar een toestand die wij in Denemarken de laatste honderd jaar niet gekend hebben (hoewel het verrukkelijk is, na al het verstikkende lawaai dat de Amerikaanse huizen kenmerkt, om plotseling in de stilte te staan van geen TV of radio). Liberale blanken, die niet bang zijn dat hun licht zal worden uitgedaan, betogen soms tijdens mijn lezingen dat zwarten om dezelfde reden gelukkig moeten zijn. Met zo'n romantiek geven we blijk van een angstaanjagende ongevoeligheid voor de psychologie van onvrijwillige armoede. En ook al ben je misschien vrij van de invasie van de reclames van de welvarende samenleving in je hut, je vooruitzicht wordt niettemin vernietigd door de agressieve alomtegenwoordige reclameborden vlak buiten.

1996 - rural Capron, VA

1975 - rural Burke County, GA

Hutten vandaag

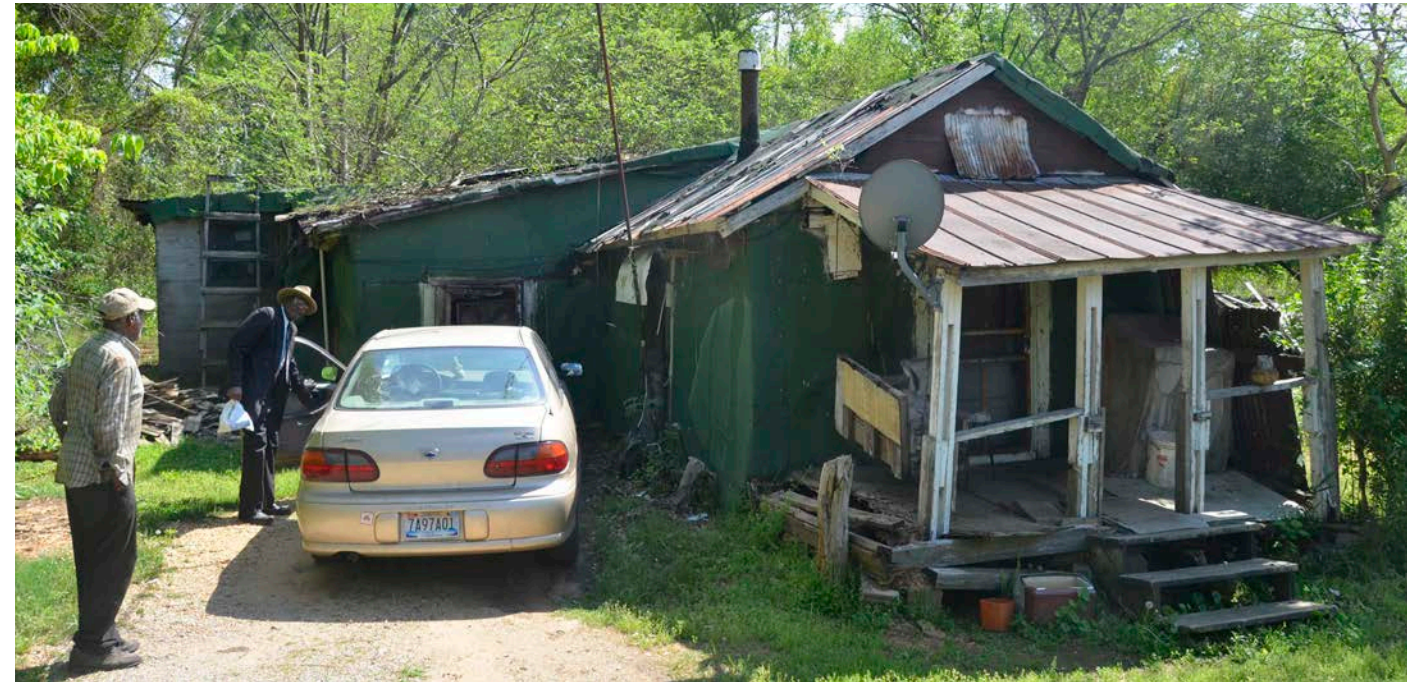
In de jaren '70 nam ik duizenden foto's van barakken om ze aan de Schomburg Collectie in Harlem te geven, in de overtuiging dat ze spoedig geschiedenis zouden zijn. Hoe fout ik het had. Ik zie nog steeds overal vervallen barakken. Hier zijn er een paar van mijn laatste tour in 2012.

2003 - Union Parish, LA

2009 - St. Francisville, LA

2012 - Predikant komt thuis van de kerk, Perry County, AL

2012 - Oude man met mobiele telefoon in zijn hut, Perry County, AL

2009 - St. Francisville, LA - 98-jarige blinde vrouw

2012 - Predikant ontspant in zijn hut na de kerk, Perry County, AL

1975 - rural Tuskegee, AL

1975 - Bullock County, AL

1973 - Orangeburg County, SC

1975 - Bullock County, AL

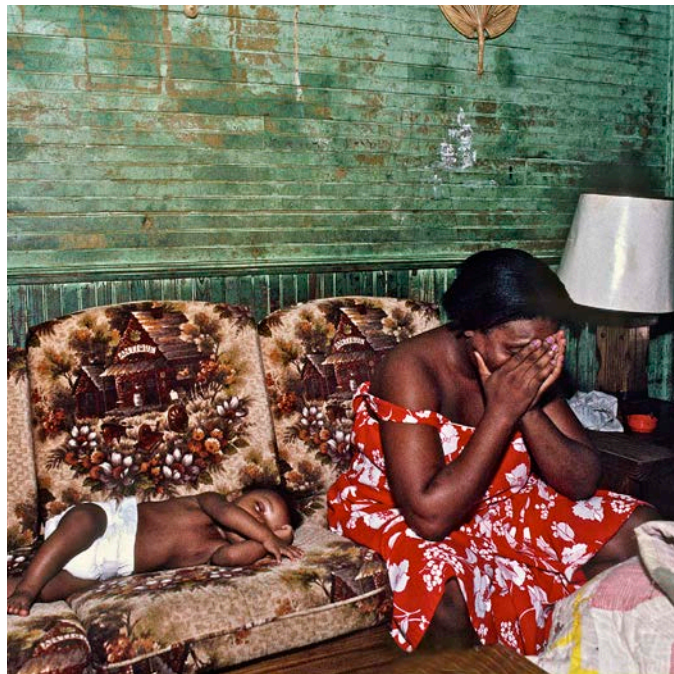
1973 - Natchez, MS

1974 - Palm Beach, FL

Evenzo vond ik het moeilijk om de rijke bovenlaag van Amerika te fotograferen. In tegenstelling tot de opschepperige rijken van nu, toonden de rijken zich in de jaren zeventig schuldig. De kloof tussen arm en rijk is dramatisch gegroeid sinds de jaren zeventig, toen de VS de grootste gelijkheid ooit had bereikt. In die tijd liet de hogere klasse slechts "bescheiden" landhuizen en ranches in het hele land toe. Ik kon slechts één kamer per keer fotograferen, wat geenszins de ware afmetingen van hun herenhuizen toonde. Hoewel de fotografische kloof tussen arm en rijk klein was, voelden de psychische sprongen die ik maakte van hut naar plantagehuis of van stadsetto naar miljonairswoning altijd aan alsof ik een reis van de aarde naar de maan had gemaakt.

Dus gebruikte ik Soren Kierkegaard als mijn leidraad: "De filosofie van onze tijd is als de rijke man die op een donkere, maar sterrenachtige nacht uitgaat in zijn comfortabele koets met zijn schitterende hoofd - lichten en zijn eigen licht en duisternis met zich meedraagt. Hij geniet van zijn geborgenheid en van het licht dat op de onmiddellijke omgeving wordt geworpen, maar hij begrijpt niet dat deze sterke schittering hem verblindt en hem verhindert de sterren te zien die de arme boer, te voet of in zijn lamploze kar, tot in de perfectie kan waarnemen in de uitgestrektheid van de hemel."

1995 - Montgomery County, AL

1974 - Alachua County, FL

Over liften en psychische sprongen

1971 - Newton, MA

1974 - Daytona Beach, FL

1974 - Cambridge, MA

1975 - Oglethorpe County, GA

1974 - Greenville, NC

1975 - rural Burke County, GA

Liften in Amerika is een voortdurende poging om de angst van mensen te overwinnen en het voor hen een positieve ervaring te maken om je op te pikken. Wanneer je de opwindende rode remlichten ziet en in het donker naar boven stormt en het portier van de auto opentrekt, alleen om in de loop van het geweer van een bange chauffeur te kijken, weet je dat het in jullie wederzijds voordeel en veiligheid is dat je gedwongen wordt om op deze manier de inhoud van je zakken of paspoort te laten zien. Vertrouwen kan bevorderd worden met een mooi uitgewerkt bord. Ik experimenteer met allerlei slogans zoals "Brandstof besparen voor u" (tijdens de brandstofcrisis in 1973) en "Bible belt - en geen barmhartige Samaritaan?", maar helaas is het enige wat de mensen echt vertrouwen geeft de reclame dat ik geen Amerikaan ben.

Vertrouwen is essentieel voor demografisch liften. Ritten met vrouwen worden onder lifters beschouwd als een speciale psychische aanmoediging en veiligheid na alle agressie van zogenaamde "rednecks" en "perverts". Maar vrouwen zijn ook een probleem. Aangezien buitenlanders blanke Amerikaanse vrouwen meestal zeer open vinden en, in tegenstelling tot vrouwelijke chauffeurs in Europa, nodigen ze je vaak thuis uit waardoor ze zich uiterst kwetsbaar opstellen. Aan de ene kant is het belangrijk om de vrouw altijd de grenzen van de nieuwe vriendschap te laten bepalen. Op die manier is er een kans om het seksisme te vermijden dat je als man onvermijdelijk wordt opgedrongen. De maatschappij heeft je nooit de keuze gegeven om al dan niet een seksist of racist te worden; in plaats daarvan moet je proberen de negatieve handelingen die zoveel lijden veroorzaken tegen te gaan. Zonder je bewust te zijn van je lijden ben je gedoemd de onderdrukten te kwetsen met je "meestertrillingen". Aan de andere kant kun je niet - zoals bij mannelijke chauffeurs - zomaar in elke situatie meedrijven, want dan kun je gemakkelijk gekwetste gevoelens veroorzaken. Een goede vagebond zijn is moeilijker dan een koorddanser zijn.

Zelfs de meest bekwame vagebond maakt hier fouten, niet in het minst omdat je zelf zo kwetsbaar bent en de immense ontberingen onderweg je vaak verliefd doen worden op types voor wie je je anders nooit zou openstellen. Ik had een opvallende ervaring met het geven van zulke schadelijke signalen toen een chauffeur me de zogenaamde "liefdesdrug" MDA aanbood, waardoor je ongelofelijk verliefd wordt op alle mensen. Maar de volgende rit die ik had was met een stijve 80-jarige vrouw die door mijn onbedwingbare liefde niet anders kon dan beïnvloed worden en zich in de loop van de volgende uren begon te gedragen als een amoureuze tiener. We bleven dus allebei een beetje bedroefd achter toen de roes verdween. Tot de mooiste dingen die je als zwerver meemaakt, behoren echter zulke relaties met oude mensen die je in het normale leven op de een of andere manier weet te vermijden. Zij vormen de meest harmonieuze groep voor

de lifter, omdat zij - in tegenstelling tot de werkende mensen - met hetzelfde tijdsbesef leven als de zwerver en bovendien aan je reis een belangrijke vierde dimensie kunnen geven: het historisch perspectief. Als je uitspraken van hen hoort als "Wat dit land nodig heeft is nog een grote depressie om ons allemaal weer samen te brengen" ervaar je de enorme vervreemding die het samenzijn met de vagebond zo belangrijk maakt voor deze mensen.

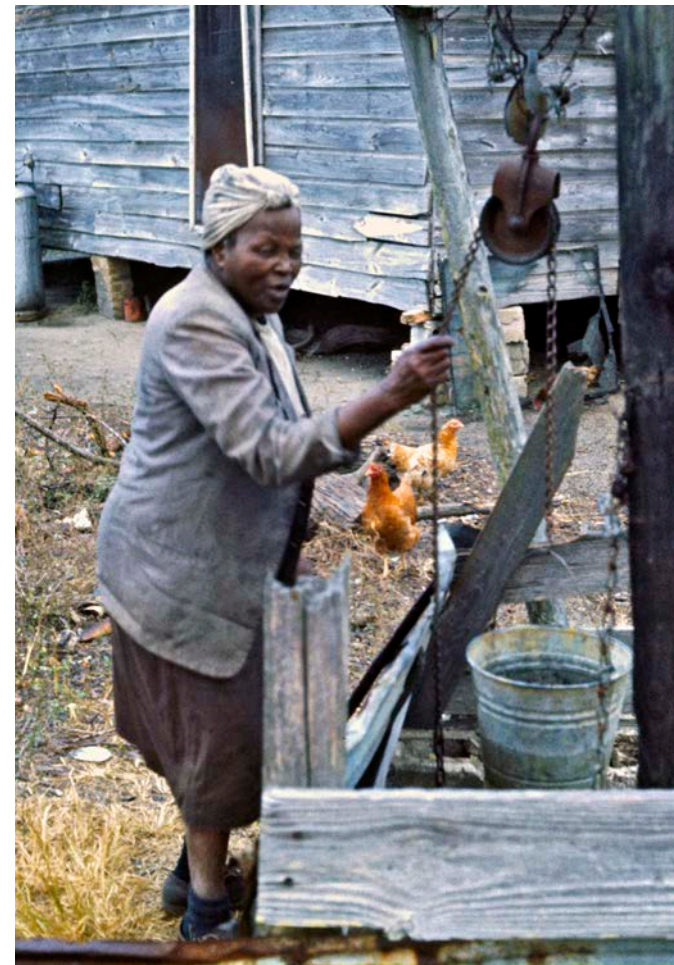
Maar de hyperactieven kunnen je doden met hun psychische sprongen! In Florida pikte een 72-jarige rijke man, de beruchte "Wild Bill" Gandall, me op. Toen hij hoorde dat ik fotografeerde, maakte hij me zijn privé-fotograaf. Hij wilde dat ik de "filthy rich" op Palm Beach zou ontmaskeren en nam me mee naar de meest exclusieve feestjes, waar we ons wentelden in champagne, vrouwen en multimiljonairs. Onmiddellijk daarna nam hij mij en luxieuze geschenken mee naar de zwarte sloppenwijken in West Palm Beach of de slavenkampen buiten de stad. Het volgende ogenblik zou hij rondrijden om deze "criminele" toestanden te melden aan politie, rechtbanken en stadsbesturen. Van zes uur 's morgens tot twee uur 's nachts stormde en tierde hij over de onrechtvaardigheden. Als we verdwaald waren, stopte hij overal om de weg te vragen. Op een nacht was dat buiten een volle kerk in de voorstad. Hij rende naar binnen, onderbrak de dienst, stelde me voor als een Deense domineeszoon en hield een donderend verontwaardigde preek, waarna hij het koor dirigeerde. Na een half uur lag de gemeente in bulderende lachbuien en herinnerde hij zich plotseling zijn werkelijke missie en stuurde de kerkgangers naar hun auto's om kaarten te halen, waarna een grote kring op de kerkvloer lag om "Indian Road" te vinden. Elke dag had hij nieuwe projecten. Op een dag leerde hij van enkele jongeren over "organische landbouw" en raakte zo geïnspireerd dat we meteen aan de slag gingen om vier vrachtwagenladingen mest uit de Everglades te halen om die naar zijn landgoed op de Bahama's te vliegen. Na zo'n week was ik totaal verslagen door gebrek aan slaap en verhouding en moest ik vertrekken. Oh, wat genoot ik weer van de vrijheid op de snelweg!

Maar de volgende rit was met een 82-jarige vrouw die zo hyperactief was dat ze alleen maar dutte terwijl ik eigenlijk reed. Als ze me niet een paar dagen later naar Philadelphia had gestuurd om een van haar auto's te halen en me haar creditcard had laten gebruiken om mijn arme vrienden uit de katoen- en tabaksvelden en passerende zwervers en lifters uit te nodigen in de beste restaurants op de terugweg naar Florida, dan had ze me misschien wel helemaal afgemat.

Brief aan Mog, een Amerikaanse vriend.

1973 - Orangeburg County, SC

1973 - Orangeburg County, SC

1973 - Orangeburg County, SC

Een van de redenen waarom ik nooit genoeg krijg van reizen in Amerika is dat het het enige land is dat ik ken waar je bijna dagelijks zulke psychische sprongen kunt maken. Soms, als ik bijvoorbeeld bij een arme bijstandsmoeder in een noordelijk getto woonde, ging ik liftend naar het noorden van de stad, waar de rijke mensen wonen, om haar voedselbudget niet te belasten. Vaak werd ik opgepikt door een welgestelde zakenman, en als ik hem vermaakte met mijn reisverhalen, werd ik af en toe thuis uitgenodigd voor een diner in zijn grote huis met centrale airconditioning. Tijdens het diner vertelde ik dan hoe de moeder met drie kinderen in het getto zich zelden fatsoenlijk eten kon veroorloven. Als ik bij een conservatief gezin was, zeiden ze meestal vroeg of laat dat ik zeker welkom was om bij hen te wonen, zodat ik niet naar die omstandigheden hoefde terug te keren. Maar liberale gezinnen laadden me meestal vol met dure levensmiddelen uit de diepvries en reden me helemaal naar de grens van het getto en gaven me geld voor een taxi voor de rest van het traject. "Hier komt Robin Hood," zei ik dan en lachte trots als ik thuis kwam. Een goede zwerver zijn, had ik geleerd, is een kwestie van geven en nemen. Een dokter in Skokie gaf me acht braadstukken voor een bijstandsmoeder in Zuid-Chicago, en een zakenman in Noord-Philadelphia gaf me een grote zak penningen zodat de zoon in mijn gezin in Zuid-Philly niet naar Temple University hoefde te lopen.

1973 - Orangeburg County, SC

Ik vond zelden hetzelfde uitbundige medeleven met de armen in het Zuiden, maar ook daar maakte ik psychische sprongen mee.

Op een morgen was ik brandhout aan het hakken voor een 104-jarige vrouw in South Carolina. Zij en haar 77-jarige dochter, Scye Franklin, moesten gewoonlijk hun eigen brandhout hakken. Hun hutje leek op de middeleeuwse huizen in het Openluchtmuseum in Kopenhagen, hoewel het een waterput had (vele hadden dat niet). Scye's man was 97, en alle drie sliepen ze in hetzelfde bed om warm te blijven als de haard 's morgens koud werd. Hun huis was eigendom van de blanke huisbaas (die achter de bomen aan de achterkant woonde), aan wie ze 30 dollar per maand betaalden.

Sindsdien, als ik langs lifte en chauffeurs mijn foto's liet zien, zeiden ze: "Die moet je in de jaren 60 genomen hebben." Ik zei dan, "Nou, kom eens langs bij mijn vrienden in die hut daar in de velden." Ze zaten bij Scye's familie, keken vol ongeloof en schaamte naar de brede scheuren in haar vloer, gaven haar dan wat te eten en mij een paar dollar voor mijn fotografie.

Dankzij deze giften kon ik de volgende 40 jaar lezingen geven, en ik nam vaak mijn rijke studenten en vrienden mee - zoals multimiljonair Anita Roddick hier (eigenaresse van de cosmeticaketen The Body Shop) - om mijn vrienden in de krotten te bezoeken, zelfs na het jaar 2000. Anita stuurde hen later grote cheques en schreef over hen in haar boeken: "Armoede

1994 - Anita Roddick in Bullock County, AL

beschaamt ons allemaal. Ik probeerde te zien of The Body Shop een kleinschalig economisch initiatief kon opzetten binnen de gemeenschappen die wij bezochten." De ontmoeting tussen de superkapitalist en het subproletariaat is altijd wederzijds lonend.

1974 - Washington, NC

1974 - Washington, NC

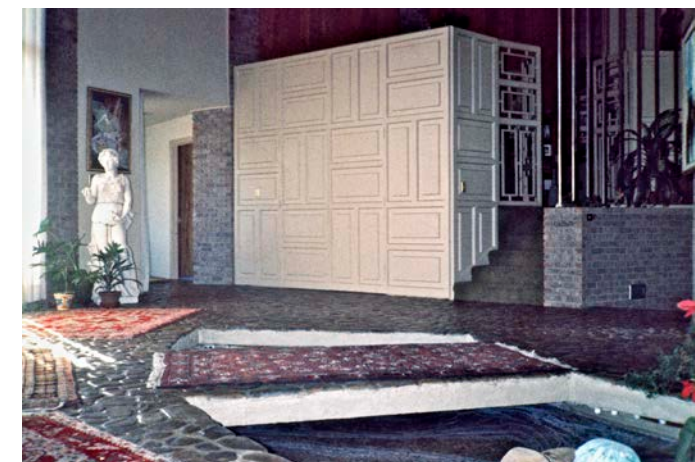
1974 - Washington, NC

1978 - Washington, NC

1974 - Washington, NC

1974 - Washington, NC

Zo snel van omgeving veranderen kan schokkend zijn als de fysieke afstand maar een paar kilometer is. Maar als je vele jaren rondzwert, beseft je dat zo'n psychische zwerftocht noodzakelijk is voor je overleving. Ik ben gevormd door een middenklasse Deens milieu en vond het overweldigend om heel lang volledig in getto-woningen te leven met hun overbevolking, constante lawaai en psychische onderdrukking. Na een tijdje vond ik het nodig om uit te kijken naar meer welgestelde huizen waar ik een paar dagen in mijn eigen kamer kon doorbrengen en tot rust kon komen. Maar ik verveelde me hier al snel en vond mijn weg terug naar de gettohuizen.

In Washington, NC, woonde ik in vier zwarte huizen, drie ervan zonder elektriciteit of stromend water. Toen ik bij deze jonge vrouw, Cay Peterson (naast de kerosinelamp), logeerde, moest ik de hele nacht in een leunstoel slapen omdat zij met een baby op

een bank sliep. Meer ruimte was er niet. Mijn situatie was nog erger de volgende nacht in een shotgun shack waar de moeder de hele nacht in een doordringende sopraan schreeuwde tegen haar zoon, James Paige, omdat hij een blanke mee naar huis had genomen om zijn bed te delen. Ik verstopte mijn pistool in een stapel kleren uit angst dat ze het tegen elkaar zouden gebruiken. In een ander krot werd ik eruit geschopt door een boze buurman die blanken haatte. Het was moeilijk te begrijpen dat de meeste zwarten, die weigerden een blanke binnen te laten, me voortdurend afwezen. Ik zag eerst niet in dat dit een natuurlijke reactie was op onze eigen blanke afwijzing toen we in precies diezelfde jaren miljoenen zwarten actief de getto's in duwden. "Je moet je niet verbroederen met de onderdrukker", zeiden onze verstotenen, die vandaag een parallel zien bij de gemarginaliseerde moslims van Europa.

De omstandigheden in deze tehuizen waren zo erbarmelijk dat ik op het laatst rondliep met een constante hoofdpijn van de honger en het gebrek aan slaap. Op een nacht was ik zo ziek en overmand door vermoeidheid dat ik op weg was naar de stadsgevangenis in de hoop daar de nacht te mogen doorbrengen - een ontsnapping die ik nog nooit had gezocht. Maar, zoals altijd, wanneer ik blootgesteld werd aan pijn en lijden, gingen de poorten van de hemel open. Zonder dit bijna religieuze geloof, kan de zwerver niet overleven. Vlak voor de gevangenis pikte een jonge blanke vrouw me op en nam me mee naar het meest weelderige huis waar ik sinds lang had gewoond. Er waren privé-tennisbanen en golfterreinen zo groot als het halve getto in die stad, een overdekt zwembad, zelfs vliegtuigen en zeilboten. In de gettohuizen kon ik elk geluid horen, zowel buiten als privé, door de papierdunne muren.

Hier hadden we een intercom om te communiceren tussen de verschillende delen van het huis. Er was zelfs een overdekte visvijver, even groot als sommige zwembaden in de krotten, als het regende. Waar kwam al die overvloed vandaan? Het antwoord is niet altijd zo eenvoudig, maar later vertelde men me dat de vader van de vrouw, een advocaat, eigenaar was van veel van de vervallen getto's in deze stad, een stad waar 60% onder de armoedegrens leefde. Ik vroeg me af hoe ik in zijn huis terecht was gekomen, juist nu de ellende die hij in het getto had helpen creëren, mij praktisch naar de gevangenis had gedreven. Opnieuw voelde ik de aanklacht van de zwarten tegen mijn blanke voorrecht en hoe alles in de maatschappij ons, immigranten, dwingt tot de blanke kant van het patroon van onderdrukking in de VS.

1992 - New Orleans

1974 - New York, NY

1975 - met Joan Little, Raleigh, NC

1975 - Angela Davis in Oakland, CA

1975 - San Francisco

Anderen hadden niet zoveel geluk. Net op dat moment zat een zwarte vrouw, wier familie ik kende, in de gevangenis van de stad. Zij was verkracht door de blanke gevangenisbewaarder en werd al gauw wereldberoemd omdat zij, Joan Little, de verkrachter had gedood. Verkrachting van zwarten door blanken is niet ongewoon in het Zuiden, maar het was opzienbarend dat Joan Little de moed had gehad haar verkrachter te doden. Zonder een grote campagne voor de mensenrechten zou ze ter dood veroordeeld zijn in deze staat, waar zelfs op inbraak de doodstraf stond.

Overall ter wereld worden kinderen geboren met een open en liefdevolle geest, met zin in het leven. Maar in Amerika wordt deze wonderbaarlijke onschuld al vroeg gebrutaliseerd door de schadelijke en onbegrijpelijke boodschap van de regering - dat het juist is om iemand anders van het leven te beroven! Deze brutalisering herhalen zij later in hun leven, waardoor het geweld toeneemt, terwijl het in Denemarken afnam toen wij de doodstraf afschaften.

De psychische sprongen die ik had gemaakt in de woonplaats van Joan Little hadden me toevallig inzicht gegeven in de economische voorwaarden voor blanke suprematie. Zulke contrastreizen zijn nodig om de maatschappij helder te zien. Ik kan bijvoorbeeld niet lang in blanke huizen blijven voordat ik met hun ogen begin te zien, om "negers" als inferieur te zien. Onderdrukkers over de hele wereld ontwikkelen deze verwoestende kijk op degenen die zij hebben benadeeld.

Ik probeer altijd open te staan voor een dergelijke hersenspoeling, want als je jezelf niet toestaat om in het wereldbeeld van de onderdrukker te treden, heb je geen mogelijkheid om van hen te houden en de pijn te begrijpen die we krijgen wanneer we als open en liefdevolle kinderen hebben geleerd om onze naaste buren te ontmenselijken. Zonder inzicht in onze diepere motieven en pijn zou ik niet kunnen begrijpen waarom racisme generatie na generatie voortduurt, ondanks ons verheven ideaal van "heb uw naaste lief". In mijn jaren als zwerver was ik echter in staat om uit deze hersenspoeling te breken en terug te keren naar de zwarte cultuur.

1974 - Washington, NC

Credo

Lieve Edwina.

Ik ben eindelijk in een huis met een schrijfmachine, zodat ik je wat kan vertellen over wat er gebeurd is sinds onze laatste ontmoeting. Ik ben bij twee jonge blanke vrouwen gaan wonen hier in Greensboro. Ze behandelen me alsof ik naar de hemel ben gegaan, wat een overweldigend effect op me heeft na de laatste paar weken van een doolhofbestaan. Een van hen, Diane, is een model en een criminologe van het linkse soort, en vindt mijn foto's zo mooi dat zij alles zal doen wat in haar macht ligt om mij geld te bezorgen om meer film te kopen. Ik zal minstens een half jaar moeten wachten, maar zij heeft beloofd dat zij tegen die tijd wat geld voor mij zal inzamelen door de mensen te vertellen dat het gebruikt zal worden voor een tehuis voor gehandicapte kinderen of zoiets. Ik vind het een beetje onsmakelijk klinken, maar zij zegt dat het de mensen misschien zal leren dat het de taak van de regering is om voor dergelijke mensenrechten te zorgen, en niet iets wat aan particuliere liefdadigheid moet worden overgelaten. Wel, ik betwijfel of ze echt iets voor me zal kunnen inzamelen. Elke keer als ik zo'n kleine hoop had, werd ik teleurgesteld. Ik denk dat ik nog steeds tevreden moet zijn met het verkopen van bloed en met de kleine giften geld die ik onderweg krijg door mensen te vermaken met mijn foto's en ervaringen. Vorige week had ik een inkomen van negen dollar, dat is de beste ooit: vijf dollar van een geïnteresseerde verkoper die me oppikte, twee dollar van een zwarte vrouw in de grill van Tony's vader, en twee dollar van een kerel in West Virginia die mijn foto van de junkies met de Capital op de achtergrond interessant vond en hem kocht. Inbegrepen in de deal was zijn lunchzak met daarin drie kippenpoten.

Nu, sinds ik mijn fotoboeken heb laten maken, maakt het me zo blij elke keer dat ik zo'n positieve reactie krijg. Maar soms maakt het me ook een beetje bang. Op een bepaalde plek begon een vrouw te huilen toen ze mijn foto's zag, en ik wist niet wat ik in vredesnaam moest doen. Het is vreemd met Amerikanen. Ze hebben hun hele leven temidden van dit lijden geleefd zonder er bij stil te staan, en dan plotseling, als ze het bevroren op een foto zien, kunnen ze beginnen te huilen. Sommigen beschuldigen mij ervan het zwart te verfraaien, ik begrijp het gewoon niet; ik fotografeer ze precies zoals ik ze zie, en een foto liegt toch niet?

Maar hoe meer ik erover nadenk, hoe meer ik tot het besef kom dat deze parallaxverschuiving in de manier waarop wij zwarten zien, te wijten moet zijn aan het feit dat zij zo lang in deze meester-slaafverhouding hebben geleefd dat zij eenvoudigweg niet in staat zijn zwarten als menselijke wezens te zien. Maar wanneer Zuidelijke blanken toch positief reageren op

mijn foto's, komt dat volgens mij omdat zij in werkelijkheid niet gelukkig zijn met het zien met deze "meester"-ogen. Zij verlangen ernaar mens te worden, en op het moment dat ik hun kan "bewijzen" dat zwarten mensen zijn en geen slaven, eeuwige kinderen of onmensen, maakt dit hen zelf tot mens en niet langer meesters of supermensen of wat dan ook. Als ik het zo niet interpreteer, hoe moet ik dan uitleggen dat zelfs de ergste racisten hier me af en toe geld geven, hoewel ze iets mompelen over dat ze het "grappig vinden dat ik rondrennend negers fotografeer". Ik moet toegeven dat het vaak moeilijk lijkt, wanneer ik de meester-slaaf verhouding als instituut probeer weer te geven, om niet te eindigen met het afbeelden alsof de mensen in dit systeem werkelijk deze "natuur" hebben.

Vaak heb ik het gevoel dat mijn eigen visie besmet raakt door dit sluipende gif in het Zuiden, omdat ik veel nadruk leg op het respecteren van de waardigheid van deze mensen, vooral de oudere mensen. Zij hebben hun hele leven in deze meester-slaaf traditie geleefd, en zowel voor de zwarten als voor de blanken heb ik het gevoel dat het hun geweld zou aandoen te proberen hen uit deze traditie los te rukken (hoewel de komende generaties deze verlamme geestesgesteldheid absoluut moeten vermijden). Daarom probeer ik nooit mijn opvattingen aan hen op te leggen, maar probeer ik die van hen te begrijpen en ervan te leren. Juist omdat ik van meet af aan hun waardigheid respecteer, bouw ik dikwijls zulke hechte vriendschappen met hen op, dat ik hen er door deze vriendschappen toe kan brengen mijn standpunt te respecteren en er lering uit te trekken. Als zwerver in het Zuiden is het absoluut noodzakelijk om via vriendschap te kunnen communiceren in plaats van vijandigheid en confrontatie uit te lokken.

Maar als je in staat bent dat te doen - en zelfs voortdurend liefde en bewondering ontvangt, zoals ik het geluk heb, of bijna dagelijks zinnen hoort als "Ik benijd je" of "Weet je dat je een heel gelukkig mens bent?" - dan bewandel je een dunne lijn waar je gemakkelijk in de modder verzandt door je verinnerlijking.

Deze kloof tussen mijn utopische werkelijkheid (het liefhebben van mensen door hen voor te stellen als mensen in een vrije samenleving) en mijn feitelijke werkelijkheid (het liefhebben van mensen zoals ze zijn in hun huidige onvrije toestand) is net zo moeilijk te overbruggen als een rivier die steeds breder en breder wordt, zodat je langzaam de andere utopische oever uit het oog verliest, terwijl je beetje bij beetje verdrinkt in de modder op je eigen oever. Het lijkt er echter op dat als je "de modder" (de feitelijke werkelijkheid) aan deze kant van de rivier juist interpreteert (dat wil zeggen,

als je graaft tot in de diepste verlangens van de mensen, ook al zien zij nog niet de verbanden tussen dit alles), zij je het materiaal geven waarmee je een ivoren toren kunt bouwen die zo hoog en mooi is dat je daarboven kunt gaan zitten en de mensen op de oever beneden je kunt vertellen hoe mooi de andere oever eruit ziet.

Maar omdat je zelf geen persoonlijk contact hebt met de andere oever - een contact dat je eigen karakter en je hele ziel had kunnen veranderen - is er geen enkele manier waarop je je visie kunt overbrengen aan de mensen beneden je, omdat zij geen bewijs zien dat je zelf werkelijk bent “aangerakt” of veranderd. Want visionaire ideeën maken je niet noodzakelijk liefdevoller en medelevender dan degenen die worstelen om elkaar te helpen hun hoofd boven de modder te houden (de uitdaging voor de meeste Amerikanen vandaag). Zij vergeten daarom al snel de boodschap van jouw verhaal, maar vinden het verhaal van mijn on-Amerikaanse foto's zelf zo interessant, dat zij jou toestaan de ivoren toren nog hoger te bouwen en te versterken en te verfraaien. In frustratie en depressie over het feit dat je niet in staat bent je boodschap op hen over te brengen, word je steeds onzekerder en heb je een grotere behoefte aan erkenning en bewondering van de ivoren toren die je hebt gebouwd - zelfs meer dan aan hun erkenning van de reden waarom je hem oorspronkelijk wilde bouwen. Uiteindelijk raak je zo in de war en onzeker dat alleen hun erkenning van de toren zelf, zijn schoonheid en vorm, voor jou telt. En je bouwt hem hoger en hoger, tot je die cynische hoogte bereikt waar je noch je eigen oever, noch de oever van de tegenpartij meer echt kunt zien, en ze op elkaar beginnen te lijken.

Bovendien hebt u nu zo'n hoogte bereikt dat u ook het contact met de mensen op uw eigen bank verliest en besluit uw ivoren toren in boekvorm uit te zenden, zodat de mensen daar in de modder iets hebben om zich mee te vermaken. Hoewel je eigenlijk een brug wilde bouwen naar de andere utopische bank, bouw je uiteindelijk een toren op je eigen bank. In plaats van mensen uit de modder te helpen, maak je hun situatie in werkelijkheid erger, omdat je ze nu iets hebt gegeven om blij over te zijn of om over te huilen, precies waar ze nu zijn en je versterkt dus deze modderige rivieroever.

Bovendien is je ivoren toren moreel verwerpelijk juist omdat hij gebouwd is op een fundament van modder: je kunstwerk is het directe resultaat van de uitbuiting van de mensen die je oorspronkelijk wilde helpen, en hoe hoger je toren wordt, hoe verder je jezelf verwijderd van hun lijden. Het zijn gedachten als deze die mij de laatste maanden steeds depressiever hebben gemaakt. Ik hoor voortdurend mensen

zeggen: “Wat benijd ik je dat je zo tussen de zwarten kunt reizen,” of iets dergelijks, en ik realiseer me dat ik me al zo ver van de modder verwijderd heb. En wanneer ik, ondanks dit verlangen, besef dat het onmogelijk is een brug te slaan, kan ik zo wanhopig worden dat ik het gevoel krijg dat het geweer mijn echte wapen zou moeten zijn in plaats van de camera. Maar dan rijst onmiddellijk de vraag in welke richting ik zou schieten, aangezien ik - zoals u weet - het gevoel heb dat iedereen evenzeer in deze rivieroever vastzit - en dus schuldig en onschuldig tegelijk is. Waar is de regenmaker die de modderpoel heeft gecreëerd? En daarom blijf ik hier in de modder waden, alleen maar proberend mijn camera schoon genoeg te houden om de slachtoffers te kunnen registreren - zonder echt in mezelf te geloven dat het ooit van enig nut zal zijn.

Maar wat ik je eigenlijk wilde vertellen was wat er gebeurd is sinds we uit elkaar gingen. Een van de eerste mensen die mij oppikten was een welgestelde Joodse zakenman (Joden pikken mij altijd op om mij te bedanken omdat Denemarken tijdens de oorlog een aantal Joden heeft gered, hoewel ik toen nog niet eens geboren was en ik steeds meer het gevoel krijg dat ik evenzeer Amerikaan als Deen ben). Hij had niet echt zin om me naar huis te brengen, want hij was volledig knock-out, deels omdat zijn zaak slecht liep en deels omdat zijn broer op sterven lag aan kanker. Hij was sterk onder invloed van kalmerende middelen, maar hij beseftte dat hij iemand nodig had om mee te praten en bracht me daarom naar huis, naar zijn vrouw. Het was een zeer krachtige ervaring voor mij. Totaal geschokt wachtten ze van moment tot moment op een telefoontje van het ziekenhuis dat de broer dood was, en tegen deze sombere achtergrond maakten mijn foto's een enorm sterke indruk op hen. Toen ik de volgende ochtend vertrok, bedankten ze me hartelijk en hij probeerde met tranen over zijn wangen uitdrukking te geven aan zijn ervaring door te citeren: “Ik huilde altijd omdat ik geen schoenen had, totdat ik een man ontmoette die geen voeten had.” Voordat ik vertrok, kocht hij voor mij 15 filmrolletjes.

Vanuit Philadelphia ging ik naar Norfolk om te overnachten op mijn weg naar het zuiden. Ik liep rond in het getto op zoek naar een plaats om te overnachten en sprak met enkele oude vrouwen die met hun kleine handkarretjes rondtrokken om brandhout te verzamelen in de ruïnes van het getto. Een van hen vertelde me dat ze zich door de inflatie nu nog maar vier varkensstaarten per dag kon veroorloven in plaats van vijf. Het was vreemd om dat te horen in de schaduw van 's werelds grootste marinebasis. Ik logeerde uiteindelijk bij een 32-jarige alleenstaande zwarte moeder. Zij was niet het type dat me normaal uitnodigt, maar haar oom had me

meegenomen naar haar appartement om me te laten zien hoe haar plafond lekte, in de hoop dat ik een journalist was die de stad zo ver kon krijgen om het te repareren.

Toen hij weg was, kon ik zo goed met de vrouw opschieten dat ze me liet blijven. Ze had net haar eerste kind gekregen en het was een geweldige ervaring om te zien hoe ze bijna elke minuut bezig was met haar kind. Ik zat uren te kijken. Ze was ook diep gelovig en als de baby sliep, zaten we samen te bidden of las ze me hardop voor uit de Bijbel terwijl ze mijn hand vasthield. Ze zat daar dan een hele tijd naar een afbeelding van Jezus onder het druipende plafond te staren met een blik zo intens en vol liefde dat ik erg ontroerd was. Na een paar dagen in de stad, ging ik naar Washington, North Carolina, waar ik net na het vallen van de avond aankwam. Ik liep de hele avond rond op zoek naar onderdak voor de nacht, maar iedereen was bang voor mij, omdat ze dachten dat ik een “bustman” (agent in burger) was. Eerst zei een man dat ik in het huis van zijn oom op de bank kon blijven. Hij bracht me naar een oude roodgeverfde hut, die smerig was en geen licht had. Zijn oom kwam naar buiten met een olielamp in zijn hand en was erg boos en gebruikte zijn stok om het te demonstreren, maar we slaagden erin binnen te komen en ik kreeg wat oude kippenpoten op een vies bord in die hoek van de keet die als keuken diende, hoewel er geen stromend water was. Maar de oude man was nog steeds boos en het werd erger en erger, en uiteindelijk gooide hij me eruit met zijn stok. Hij wilde geen blanken in zijn huis, donderde hij. Toen nam hij grote planken en planken en spijkerde ze voor de ramen en deuren uit angst dat ik zou inbreken, en liep weg in de duisternis, nog steeds schreeuwend en gillend. Hij had geen vertrouwen in blanken. Verderop in de straat riep een vrouw vanaf een portiek dat ze een blikje bier wilde delen. Later, toen ik probeerde te praten met haar zieke man, die in een rolstoel zat en niet in staat was om te praten, zag ik dat ze naar een afbeelding van Christus aan de muur staaarde. Een tijdje later gaf ze aan dat ik in de ongelooflijk rommelige slaapkamer achterin moest komen. Ik vroeg me af wat de echtgenoot daarvan dacht, niet in staat om een stap te zetten. Daarbinnen omhelsde zij mij eerst en staaarde mij met grote waterige ogen aan. Toen viel ze plotseling aan mijn voeten neer, en terwijl ze mijn enkels vasthield kuste ze mijn vuile schoenen, fluisterend: “Jezus, Jezus.”

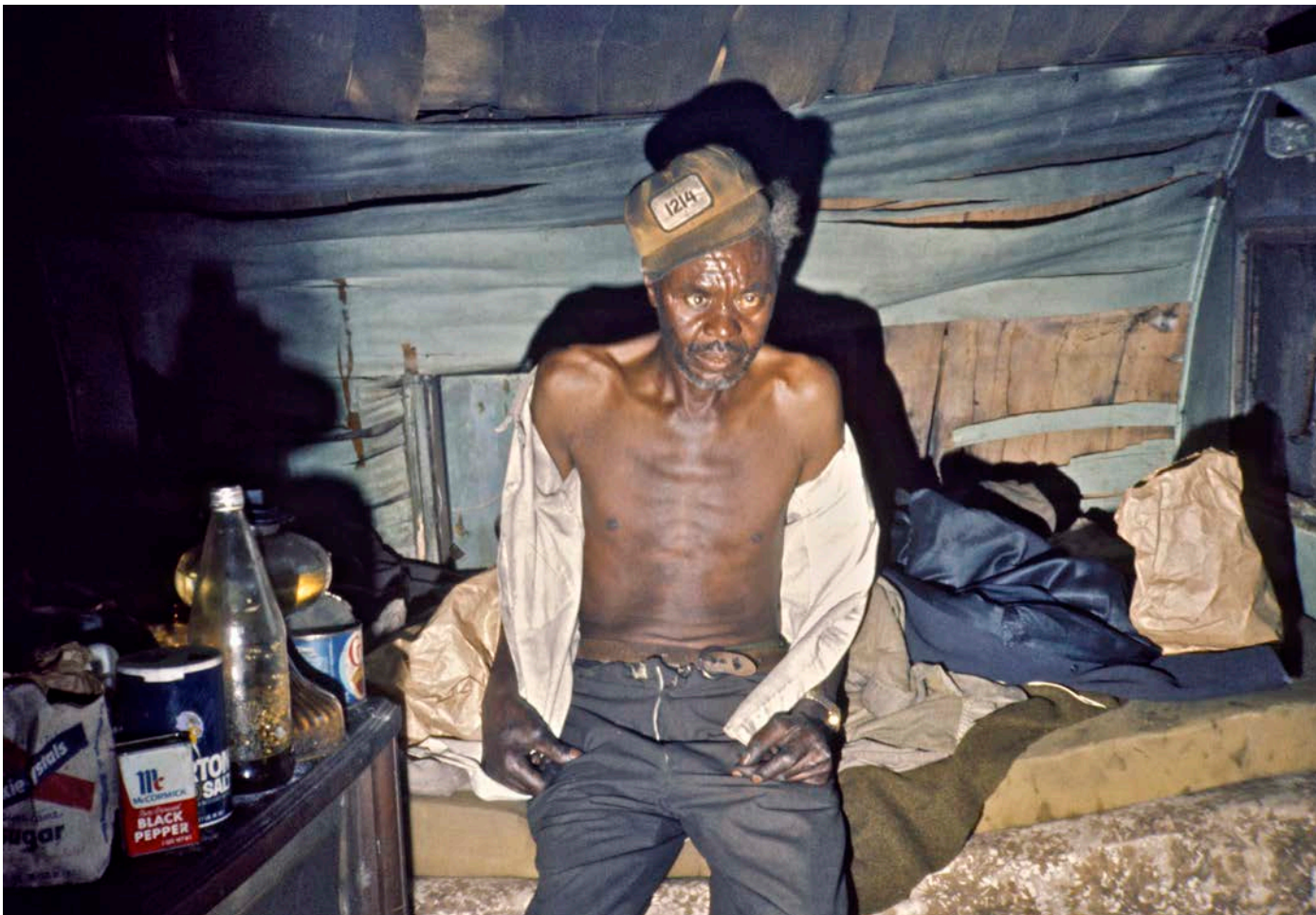
Ik ben, zoals je weet, vaak “aangezien” voor Jezus onder de Zuidelijke zwarten vanwege mijn haar (dat is een van de redenen waarom ik mijn gekke gevlochten baard bewaar), maar in de meeste gevallen staat hun gevoel voor humor ons toe samen te lachen om hun Jezus-identificatie. U zult het waarschijnlijk zien als het zoveelste voorbeeld van

1973 - Norfolk, VA

de identificatie van de “slaaf” met of zelfs rechtstreekse verliefdheid op de “meester”. Wat er ook achter zit, het is waarschijnlijk een hulp voor mij bij het doorbreken van de rassenbarrière. Maar in zo'n schokkende situatie als deze, wist ik gewoon niet wat ik moest zeggen, omdat ik niet wist of het verkeerd zou zijn haar uit haar religieuze ervaring te schudden. Ik zocht naar een passend Bijbelcitaat... de zinloosheid van de Samaritaanse vrouw die uit de put van Jakob dronk... maar ik kon geen woord over mijn lippen krijgen. Ik stond daar meer dan een uur voordat ik de moed (wreedheid) had om haar trance te verbreken. Het was zo'n sterke ervaring dat ik niet het gevoel had dat ik daar de hele nacht kon blijven.

Toen ik weer door de straten zwierf, ontmoette ik rond tien uur een jonge zwarte vrouw die een beetje dronken moet zijn geweest, want ze vroeg meteen of we geen vriendinnen konden worden (ongebruikelijk in mijn ervaring met zwarte vrouwen in het Zuiden). Ze zei dat als ik die avond een verblijfplaats kon vinden, zij bij mij zou komen logeren. Ik betwijfelde of het zou werken, maar we liepen een van die zuidelijke “joints” (speakeasies) binnen en spraken met haar neef over mogelijke plaatsen. Plotseling begon ze me wild

1974 - rural La Crosse, FL

overall te kussen en vroeg lief: “Ben je een hippie?” Ik zei nee, maar ze begreep het niet. Eigenlijk was deze tent niet de veiligste plek om rond te hangen. Om ons heen konden we in het donker wel 15 tot 20 “supervliegen” zien. Een paar van hen kwamen naar me toe en waarschuwden me op vriendelijke toon dat het een gevaarlijke plek was, maar ik antwoordde vol overtuiging: “Ik ben nergens bang voor,” wat meestal indruk op ze maakt, aangezien ze zelf bang zijn voor hun eigen schaduw in deze tenten. Maar toen brak de hel los. Iemand moet de man met wie de vrouw “samenwoonde” over mij hebben verteld, want plotseling kwam hij binnenrennen met een groot mes en ging als eerste op zijn vrouw af. Gelukkig gebruikte hij het mes niet, maar hij sloeg de arme vrouw aan stukken, sloeg haar in het gezicht en gaf haar een flink pak slaag, erger dan ik in maanden heb gezien. Ik moet die avond behoorlijk koelbloedig zijn geweest, nu ik erover nadenk, want ik haalde onmiddellijk mijn camera tevoorschijn en probeerde de flitser te bevestigen, maar juist toen kwamen er twee kerels aanlopen en grepen me vast: “Je kunt maar beter maken dat je wegkomt. Als hij klaar is met haar, gaat hij achter jou aan.” En ze droegen me praktisch naar buiten. Ik heb de vrouw nooit meer gezien. Hoewel ik dit soort dingen zo vaak heb gezien, was ik meer van streek, omdat ik

er op een bepaalde manier zelf de oorzaak van was geweest. Met mijn vermeende status van onderdrukker, is het alsof ik geen diepere menselijke relaties kan bereiken zonder ofwel slachtoffer ofwel beul te worden. Voor het grootste deel ben ik natuurlijk een slachtoffer (van begrijpelijke afwijzing), maar omdat ik altijd alles probeer te doen met mensen, gebeurt het af en toe dat ik de onzichtbare lijn overschrijd die het slachtoffer scheidt van de beul. Daar heb ik een hekel aan, omdat ik dan gedwongen ben het heft in eigen hand te nemen in plaats van andere mensen de dingen te laten sturen. Zover ben ik deze avond echter niet gekomen en ik begin te vrezen dat ik langzamerhand zo verhard ben geraakt dat ik mijn eigen wilskracht verloren heb. Misschien was het deze gedachte die mij knaagde en mij later die avond anders deed reageren dan gewoonlijk. Want toen ik weer een paar uur had rondgelopen, slaagde ik er eindelijk in een dak boven mijn hoofd te krijgen bij twee oude zwervers. Ze waren stomdronken, en het was een ongelooflijke puinhoop. Ze konden zich niet eens kerosine veroorloven, dus er was geen licht. We werden alle drie verondersteld in één bed te slapen. Er lag een laag aarde onder en om de 25 minuten moest een van ons opstaan om hout op de kachel te leggen, want het was erg koud. Eerst sliep ik tussen hen in, maar toen realiseerde ik me dat ze allebei homoseksueel waren.

Dus ging ik naast de muur staan, zodat ik er maar één had om tegen te vechten, maar hij bleek de meest geile te zijn. In zo’n situatie leg ik me meestal neer bij wat er gebeurt, maar deze nacht had ik daar geen zin in, misschien door de eerdere ervaring in die tent. Hij was wat je zou kunnen noemen een “vieze oude man” met stoppels en slobber, maar dat was niet de reden. Ik heb veel ergere dingen meegemaakt dan dat. Ik was waarschijnlijk op het punt gekomen dat ik het zat was gebruikt te worden door homoseksuele mannen. Ik haat het om mensen pijn te doen, maar ik veronderstel dat ik deze nacht aan mezelf probeerde te bewijzen dat ik tenminste nog wat wilskracht over had. Dus ik lag op mijn zij met mijn gezicht naar de muur. Maar hij klauwde en scheurde zo hard aan mijn broek dat ik bang was dat hij zou scheuren, en aangezien het de enige broek is die ik heb, kon ik het me niet veroorloven hem op te offeren. Dus draaide ik me om met mijn gezicht naar hem toe, maar hij bleef doorgaan en drukte zijn grote stijve tegen mijn ribben en begon me overal te zoenen - zoenen die stonken naar Boone’s Farm appelwijn. Het ergste was dat hij dingen in mijn oor bleef fluisteren zoals, “Ik hou van je. Ik hou van je. Oh, wat hou ik van je.” Dat was op dat moment misschien wel waar, maar ik werd er gek van om ernaar te luisteren. Zoals je weet, heb ik het gevoel dat vooral onder zwarte mannen dit woord te veel gebruikt wordt. Ik denk niet dat het iets is wat je kan zeggen de eerste nacht dat je met iemand naar bed gaat. Het enige wat ontbrak was dat hij zei: “O, je vindt me gewoon niet leuk omdat ik zwart ben.” Maar gelukkig is me dat bespaard gebleven. Nou, hij kreeg eindelijk zijn fopspeen, maar dat bevredigde hem niet, want hij was het soort homoseksueel dat voor het achterste gaat. Hij raakte alleen maar meer opgewonden en werd uiteindelijk zo geil dat ik me echt schuldig voelde, maar toch gaf ik geen krimp. Hij probeerde en probeerde. Uiteindelijk vernielde hij de mooie leren riem die je me die keer gaf toen ik mijn broek niet meer omhoog kon houden. Het maakte me zo verdomd kwaad dat ik zijn grote kanon met beide handen beetpakte en het hardhandig naar de andere kerel draaide die lag te snurken als een stoomboot. “Waarom amuseren jullie je niet met elkaar en laten mij met rust. Ik wil slapen.” Maar het hielp niet, dus de strijd ging de hele nacht door, waarbij ik om de vijf minuten het kanon de andere kant op draaide (ongeveer vier keer tussen elke nieuwe lading brandhout).

Uiteindelijk vertrok de man rond acht uur en kreeg ik een paar uur slaap. Later op de dag kwam ik hem tegen in de plaatselijke koffiebar. Hij kwam langs en vroeg of ik boos op hem was. Ik zei: “Natuurlijk niet, we zijn nog steeds goede vrienden. Ik was gewoon zo verdomd moe gisteravond.” Hij was zo blij dat hij begon rond te dansen, waardoor iedereen hem uitlachte. Hij was een van degenen die verstoten zijn

onder zowel zwarten als blanken. Ik was erg verdrietig, want ik voelde dat ik iets in mezelf had vernietigd. Ik voelde een diepe irritatie dat ik niet in staat was geweest hem liefde te geven. In zijn ogen was ik een soort big-shot en het zou hem gelukkig hebben gemaakt als ik me volledig had gegeven. Er was gewoon iets of wat in mij dat die avond “klikte”, zodat ik de hele volgende dag een diepe afkeer van mezelf voelde. Ik vind voortdurend veel tekortkomingen in mijn relaties met mensen, maar het ergste is wanneer mijn tekortkomingen zulke mensen kwetsen, die al op alle mogelijke manieren gekwetst en vernietigd zijn door de maatschappij om hen heen.

Als ik zulke losers niet voortdurend een beetje liefde kon geven, zou ik het reizen gewoon niet zo lang kunnen volhouden als ik heb gedaan. Het enige wat voor mij tijdens mijn reis enige betekenis heeft, is het samenzijn met deze eenzame en schipbreuk lijdende zielen. Mijn fotografische hobby is uiteindelijk niet meer dan een exploitatie van het leed, die waarschijnlijk nooit zal bijdragen tot een verzachting ervan. Maar toch kan ik niet ophouden het te registreren, omdat het op de een of andere manier naar buiten moet komen.

Die kracht die ik put uit het samenzijn met deze extreme losers, en de liefde die ik vaak van hen ontvang, is wat mij ondanks alles een magere hoop geeft dat mijn foto’s zelfs tot de winnaars van de maatschappij zullen kunnen spreken. Dat ik desondanks die avond zo negatief reageerde, komt misschien ook voort uit het feit dat ik onlangs een soortgelijke ervaring heb gehad die mij diep heeft gekwetst. Het was op dezelfde dag dat ik je in Plainfield achterliet. Een van de eersten die me onderweg in New Jersey oppikten was een blanke kerel van in de vijftig of zestig. Hij begon er meteen over dat hij altijd het zwarte schaap van de familie was geweest en gebruikte zelfs de uitdrukking “vieze oude man” over zichzelf. Ik zie deze zelfhaat vaak bij oudere homoseksuelen en ik kan me in dat gevoel vinden, omdat ik in mijn eigen familie om andere redenen het zwarte schaap ben geweest.

Hij vroeg me met hem mee naar huis te gaan om met hem te praten, en ik kon geen nee zeggen, hoewel ik wel in gedachten had diezelfde dag nog naar North Carolina te gaan. Nadat we de hele dag hadden gepraat, nam hij me ’s avonds mee naar de bioscoop waar hij de filmopereur was. Hij draaide een John Wayne-film van het gebruikelijke soort. In het midden van de film begon hij mijn dijen te strelen. Het verbaasde me niet echt, maar ik vond het zo ironisch dat hij de hele tijd de film stond te commentariëren, vooral de scènes met twee vuisten, en John Wayne toejuichte: “Geef het ze, sla ze knock-out” enz. Hoe kon hij zich zo

identificeren met John Wayne's beangstigende universum van mannelijk chauvinisme en macho-onderdrukking, dat hem meer dan wat ook zijn leven lang had onderdrukt en hem deze gewelddadige zelfhaat had bezorgd? Tijdens de pauze liep ik wat rond in het grote winkelcentrum waar de bioscoop zich bevond. Waar ik ook ging, de verkoopbevorderende plastic muziek uit de luidsprekers volgde mij, en ik voelde plotseling een vreselijke afkeer van Amerika, dat ik abusievelijk gelijk stelde aan mijn John Wayne-ervaring. Maar te midden van deze afkeer voelde ik dat, ook al zijn deze mensen in hoge mate hun eigen onderdrukkers, het toch mogelijk moest zijn tot hen door te dringen en hen los te rukken uit dit sadomasochistische patroon. s Avonds, toen ik bij hem thuiskwam, probeerde ik al het mooie in hem te zien. Dat was niet gemakkelijk, want hij was inderdaad van het type dat door de maatschappij als weerzinwekkend en obsceen wordt veroordeeld, maar met alle energie die ik net van mijn verblijf bij jou had gekregen, had ik die avond zo'n overschot, dat ik echt geloof dat ik een sprankje liefde voor hem voelde.

Maar toen gebeurde er iets dat me zou verslaan. In het heetst van de nacht in bed gleeed mijn pruik af, en mijn lange haar viel eruit. Ik kon duidelijk zijn verbazing en afkeer zien, maar hij probeerde het in te houden en mompelde iets in de trant van: "Nou, je bent tenminste geen vuile hippie." (Bij het liften en om te overleven tussen conservatieve blanken droeg ik meestal een pruik met kort haar en rolde ik mijn 17 centimeter lange baard op). Maar vanaf dat moment was onze relatie aan diggelen, en ik was niet in staat om hem weer open te krijgen. Hij had me er waarschijnlijk het liefst meteen uitgeschopt, maar ik mocht blijven omdat het die avond regende. Hoewel hij klein was en korte, stompe beentjes had, was hij zo dik dat ik helemaal op de rand van het bed moest slapen en er alleen niet af kon vallen door de hele nacht met één hand op de grond te steunen. Ik kon dus niet slapen, maar lag maar te denken over hoe vreemd het is dat mensen zulke sterke vooroordelen kunnen hebben dat ze die zelfs mee naar bed nemen. Omdat het de volgende ochtend nog steeds regende, vroeg ik me af of ik nog een dag moest blijven en proberen door het ijs heen te breken, maar dat was duidelijk niet wat hij in gedachten had. Bijna zonder een woord te zeggen reed hij me naar de hoofdweg bij Milltown, waar ik de volgende zeven uur in de stromende regen heb gestaan, want zoals je weet pikken de mensen je nooit op als je het het hardst nodig hebt. Je moet wel gek zijn om buiten in de regen te staan, denken ze. Toen viste de joodse zakenman me eindelijk op. Zoals u begrijpt, was ik bijna net zo diep gezonken als hij, hoewel ik hem niet over mijn deprimerende ervaring vertelde.

Edwina, 1974 - Plainfield, NJ - Edwina's familie bezocht me in 2005 in Denemarken

Welnu, ik zal je in een latere brief meer vertellen over Washington, N.C., en eindigen met te zeggen dat ik nu op weg ben uit de depressie te komen waarin ik toen door jou verkeerde, hoewel de herinnering aan jou nog steeds als een zware donkere wolk boven mijn reis hangt. Het is me nog steeds een raadsel hoe ik zo gekwetst kon zijn door onze relatie, en waarom het de richting heeft genomen die het heeft genomen. Hoewel je jonger bent dan ik, ontwikkelde de relatie zich toch tot een moeder-zoonrelatie, iets wat ik me in het begin van mijn liefde voor jou nooit had kunnen voorstellen. Uw kracht en wijsheid lieten u niet verleiden tot een relatie die zo onrealistisch zou zijn geworden als de onze. Je behoort tot de zwarte bourgeoisie, en hoewel ik me graag in je luxueuze gestoffeerde meubelen wierp, had ik meteen moeten beseffen dat dat niet mijn wereld was. Je was gefascineerd door mijn zwerversbestaan en steunde me in mijn project met je gevoel van zwarte trots, maar je trots werd niettemin bedreigd door de wereld die ik vertegenwoordigde. Al vanaf het moment dat jouw voorouders een opleiding kregen van de slavenmeester, heeft jouw familie dit klassenverschil in stand gehouden, en ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat deze kilometersbrede psychologische kloof die jij opgevoed hebt gekregen tussen jezelf en dat getto waarin ik me normaal gesproken begeef, datgene was wat onze relatie eigenlijk kapot heeft gemaakt. Maar hoe ik het ook analyseer en probeer te begrijpen, het is voor mij moeilijk te accepteren dat het zo tussen ons moet eindigen. Het leed dat ik in uw huis heb doorgemaakt, wil ik nooit meer meemaken, maar als zwerver ben ik toch zo fatalistisch geworden dat ik geloof dat het ergens goed voor is geweest, en dat het me gemakkelijker zal maken me te identificeren met en één te worden met het leed van andere mensen, hoewel het leed dat ik in deze maatschappij om me

heen zie natuurlijk van een veel gewelddadiger aard is dan wat ik met u heb meegemaakt. Toch zal ik nog steeds het woord "lijden" gebruiken om het proces te beschrijven dat ik met jou doormaakte. Zonder dit lijden had je me niet zo uit balans kunnen brengen. Vanaf het moment dat je besepte dat we niet bij elkaar pasten, en je liefde bekoelde tot een zekere afstandelijkheid, ervoer ik een groeiende wanhoop in mijzelf. Ik ben van nature niet erg agressief, zoals je weet, en zelfs niet erg zelfbeschermend, maar geconfronteerd met je beginnende afwijzing, ervoer ik een toenemende agressie die steeds ondraaglijker werd. Met al je psychologisch inzicht, heb je dat waarschijnlijk wel gevoeld. In ieder geval kwam het die nacht tot uitbarsting toen ik onuitgenodigd bij u in bed kroop en daarmee mijn vaste reisprincipe overtrad: nooit de gastvrijheid van mensen schenden.

Maar als ik werkelijk de psychologische wanhoop wil illustreren die ik in mijn liefde voor jou voelde, een wanhoop die sterker was dan ik ooit voor een vrouw gevoeld heb, dan kan ik dat niet beter doen dan door het bekende citaat van W.E.B. Dubois mijn gemoedstoestand te laten beschrijven: "Het is moeilijk om anderen de volledige psychologische betekenis van kaste segregatie te laten inzien. Het is alsof men, uitkijkend vanuit een donkere grot in een zijwand van een dreigende berg, de wereld ziet passeren en tot haar spreekt; hoffelijk en overtuigend spreekt, hen toont hoe deze begraven zielen worden belemmerd in hun natuurlijke beweging, expressie en ontwikkeling; en hoe hun losmaking uit de gevangenis niet alleen een kwestie van hoffelijkheid, sympathie en hulp voor hen zou zijn, maar hulp voor de hele wereld. Men praat op deze manier gelijkmatig en logisch voort, maar merkt dat de voorbijgaande menigte niet eens haar hoofd omdraait, of als zij het doet, nieuwsgierig een blik werpt en verder loopt. Geleidelijk dringt het tot de geesten van de gevangenen door dat de voorbijgangers niet horen; dat een dikke plaat onzichtbaar, maar afschuwelijk tastbaar vlakglas tussen hen en de wereld ligt. Zij raken opgewonden; zij praten luider; zij gebaren. Sommigen van de voorbijgaande wereld stoppen uit nieuwsgierigheid; deze gebaren lijken zo zinloos; zij lachen en gaan verder. Toch horen zij ofwel helemaal niet, ofwel horen zij slechts zwak, en zelfs wat zij horen, verstaan zij niet. Dan kunnen de mensen binnenin hysterisch worden. Zij kunnen schreeuwen en zich tegen de barrières smijten, nauwelijks beseffend in hun verbijstering dat zij schreeuwen in een vacuüm dat niet wordt gehoord en dat hun capriolen eigenlijk grappig kunnen lijken voor de buitenstaanders die naar binnen kijken. Hier en daar kunnen ze zelfs doorbreken met bloed en verminkingen, en zich geconfronteerd zien met een ontzette, onverbiddelijke en tamelijk overweldigende menigte mensen die bang is voor hun eigen bestaan."

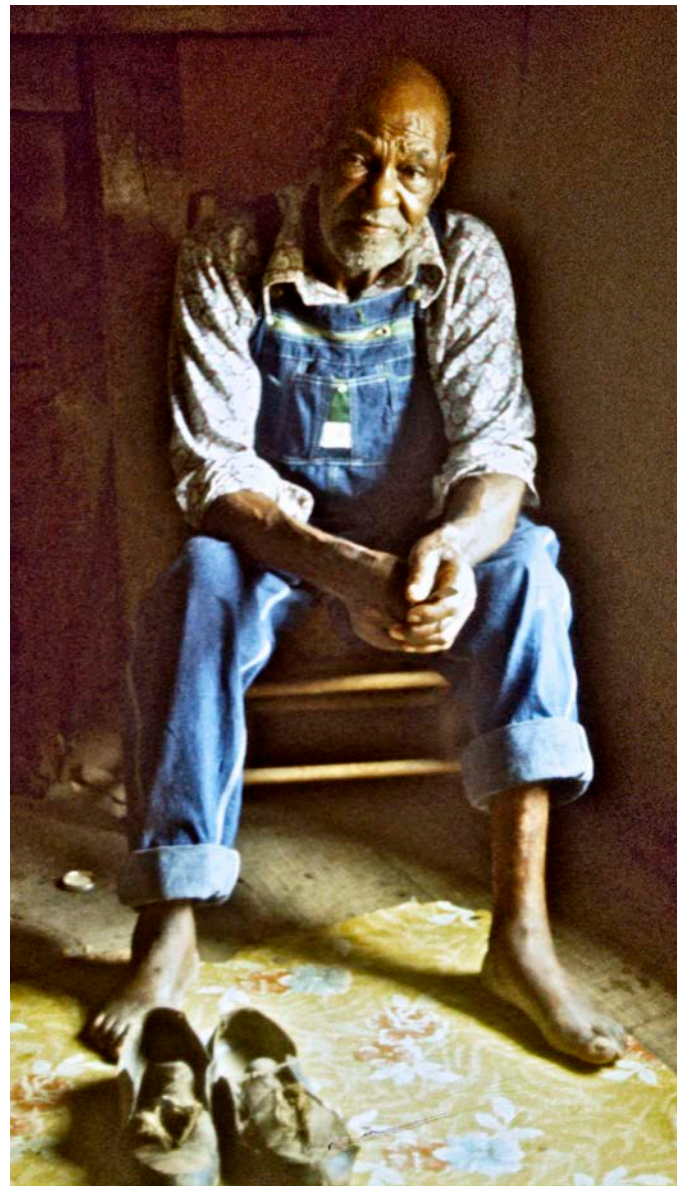
Ik denk niet dat dit beeld van mijn gemoedstoestand in die dagen erg overdreven is, zo krankzinnig was mijn verliefdheid. Maar het verbaast me dat je in zo'n vroeg stadium al kon zien hoe scheef onze relatie was. Een huwelijk tussen ons zou, als puntje bij paaltje kwam, een onzichtbare glazen barrière tussen ons hebben gehad, met mij binnen in de grot, waar ik zoveel van mijn leven aan heb gewijd, en met jou aan de buitenkant. Met al je hogere aard zou je nooit het leven hebben kunnen leiden dat ik in de grot leid, en dat ik met mijn foto's aan de buitenwereld probeer te tonen. Ik weet dat ik in mijn geest op de een of andere manier altijd in de grot zal zijn, terwijl jij net zo goed als ik weet dat je altijd aan de buitenkant zult zijn, ondanks een zeker inzicht in de grot. Telkens wanneer ik mij te diep in de grot ingroef en mij verloren voelde, kon jij mij altijd met jouw wijsheid en diep menselijk inzicht het een en ander uitleggen en alles relativiseren. Het was dan ook niet verwonderlijk dat je steeds meer een soort moeder voor me werd, ondanks al mijn weerstand. Waar ik bang voor ben, is dat je ondanks je inzicht in de grot toch nog zo door je klasse getekend bent, dat je op het kritieke moment waarop de glazen barrière doorbroken wordt, als puntje bij paaltje komt, tussen de ontzette en onverbiddelijke menigte te vinden zult zijn. Om dat te vermijden, moeten we blijven samenwerken. Als een huwelijk tussen ons onrealistisch was, en voor mij in de grot onvermijdelijk destructief, dan is het in ieder geval niet onrealistisch dat er een diepe vriendschap tussen ons bestaat. Als u mij blijft steunen en adviseren, kunnen wij in zo'n vriendschap geleidelijk die glazen barrière afbreken en een relatie opbouwen die zo sterk en waardevol is als onze twee rassen zullen hebben in het postraciale Amerika, wanneer onze gemeenschappelijke strijd voorbij is. Door onze voortdurende vriendschap kan ik zo de brug over de rivier bouwen, zodat mijn werk niet slechts de ivoren toren van één blanke zal worden. Mijn liefde voor jou heeft nog steeds meer het karakter van verliefdheid dan van vriendschap. Je schoonheid en zachte, grote afro, je zachte diepe (en moederlijke) stem en je zoete lippen die me 's morgens altijd wakker kusten, kwellen me nog steeds in mijn gedachten. Maar zodra ik uit deze grotachtige gemoedstoestand ben, misschien al over een paar maanden, ben ik terug in Plainfield en kunnen we beginnen met het opbouwen van onze vriendschap - een vriendschap zonder welke we er nooit in zullen slagen de glazen barrières af te breken en een brug te slaan naar een nieuw en mooi Amerika. Tot dan, blijf je mijn geliefde, maar afstandelijke en onbereikbare, Edwina.

Met liefde, Jacob.

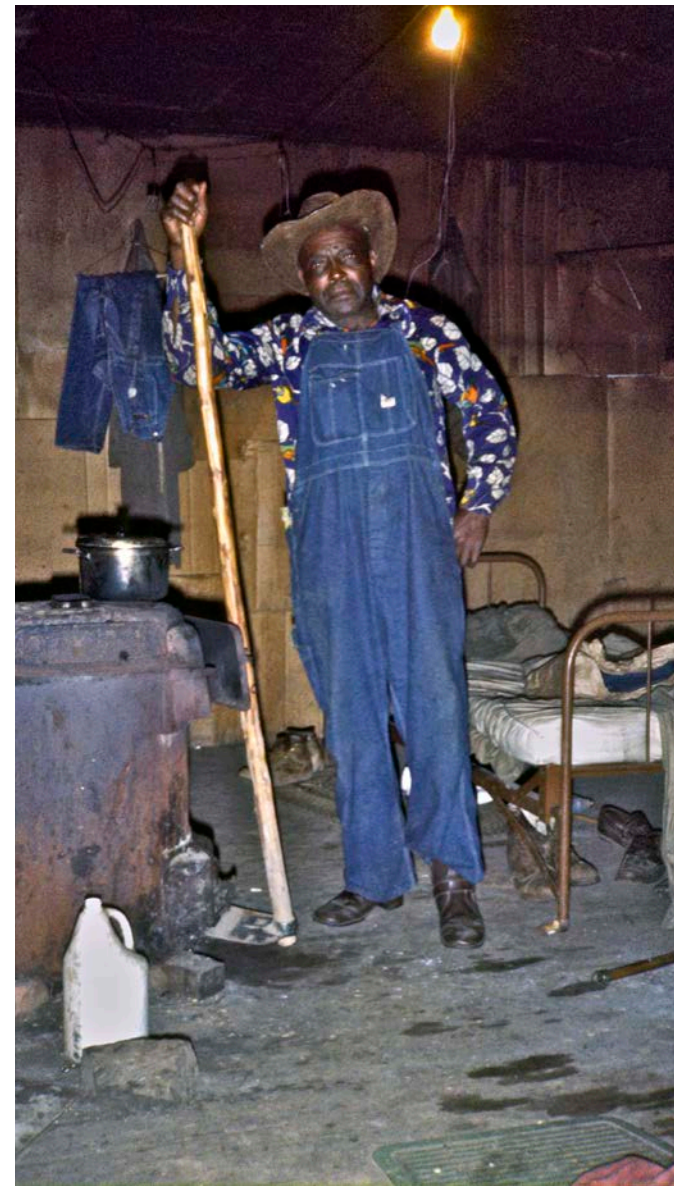
1973 - Orangeburg County, SC

In Alabama woonde ik met Jack Ray, die verschillende banken had opgericht en bezat. Jack was een van de meer liberale mannen in Alabama en had zwarten als kassiers in dienst. Hij was een liefdevol empathisch persoon, dus het deed me pijn als hij naar hen verwees als “negers”, zoals de mensen daar deden. Vaak kreeg ik, als arme zwerver, een sterk verlangen om een formele opleiding te volgen om carrière te maken en op te klimmen tot de hogere klasse, maar telkens als ik, zoals hier, de kans kreeg om het zogenaamde goede leven te leiden, werd ik daar meestal zo ziek van dat ik snel weer naar de snelweg vluchtte. Want waar kwam al dat geld vandaan, waarmee Jack zijn luxueuze huis buiten de stad had gekocht? Hij vertelde me dat hij zijn fortuin had gemaakt door leningen te verstrekken aan arme zwarte deelpachters, zodat ze een ezel konden kopen of van hun verrotte hutje konden verhuizen naar een gestroomlijnde plastic trailer en zich konden aansluiten bij het nieuwe plastic

1975 - Bullock County, AL

proletariaat van meer dan 30 miljoen Amerikanen. Maar veel deelpachters konden zich deze moderne hutten niet eens veroorloven. Zij hebben al genoeg moeite om hun ezels af te betalen en staan in de schuld bij zowel de bank als de blanke landeigenaar, aan wie zij vaak het grootste deel van hun oogst moesten betalen, net zoals wij in het feodale Europa de kerk en de landheer betaalden. Het Amerikaanse systeem begon na de Burgeroorlog, toen noch de planters noch de bevrijde slaven geld hadden. Gedreven door de honger om voor weinig of niets te werken, sloten berooide zwarten overeenkomsten met hun vroegere slaveneigenaars om land, huisvesting en zaad te lenen. De winst werd verondersteld gedeeld te worden. Maar schulden en oneerlijke boekhouding brachten de deelpachters meestal in een situatie die materieel slechter was dan die onder de slavernij (de meester had er tenminste belang bij hen te voeden). Het systeem werd van generatie op generatie voortgezet, en bovenop

1975 - Oglethorpe County, GA

1973 - Gadsden, AL

1973 - Gadsden, AL

de eeuwige schuld aan de landheer kwam de schuld aan de winkel van de commissarissen en tenslotte aan de bank, waardoor een blanke bovenlaag werd geschapen. Toen hij me in 1973 oppikte, had Jack Ray zich al zo rijk gemaakt dat hij me in zijn privé-jet kon rondvliegen. Toen ik terugkwam, ontdekte ik dat zijn bankimperium nog groter was geworden, en hij nodigde me uit voor een diner in een club voor alleen blanken. Als sponsor van alles, van studiebeurzen tot orkesten, werd hij in 1993 lid van de Kamer van Koophandel. Het Jack L. Ray Family Park werd aan hem gewijd, maar er waren geen zwarten bij de festiviteiten. Misschien omdat zijn belangrijkste bijdrage aan de maatschappij bestond uit monetair beleid dat hielp de nettowaarde van elke blanke Amerikaan te verdubbelen, van 6 tot 12 keer die van elke zwarte Amerikaan, tussen onze eerste ontmoeting en zijn dood in 2006.

1974 - Charleston, SC

Later bezocht ik deze pachtboer, die vlak bij de bankier woonde. Zowel hij als zijn vrouw waren 78 jaar oud en hadden al jaren geleden moeten stoppen met werken. Maar hij zei: "Ik moet werken op het land tot ik er dood bij neerval. Vorig jaar kreeg mijn vrouw hartproblemen, dus nu moet ik het werk in mijn eentje doen." Twee keer per jaar liep hij naar de plaatselijke winkel om een beetje meel en een beetje suiker te kopen. Dat is alles wat hij kocht. Ik vroeg wat ze aten als ontbijt. "Een glas thee en wat raapstelen," antwoordde hij. En de lunch? "Alleen raapstelen," antwoordde hij. En het avondeten? "Meestal raapstelen."

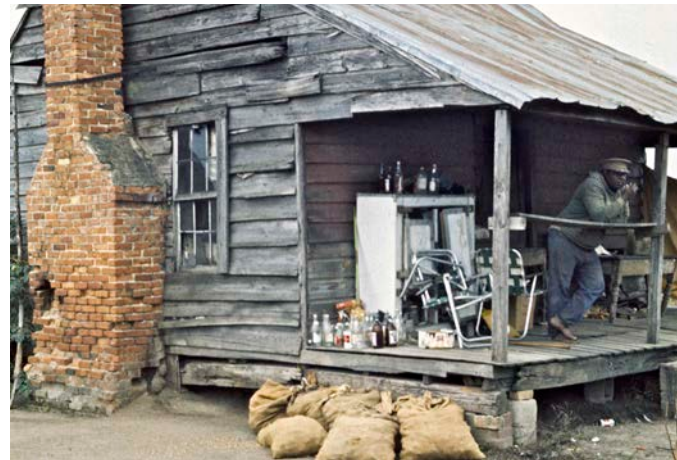
Een andere pachter, die een konijn aan het villen was, sprak met me:

- Maar ging u vaak met honger naar bed?
- Ja, meneer, vaker wel dan niet. Maar soms gaven de mensen ons wat brood of een maaltijd.
- Blanke mensen?
- Soms blanken, soms kleurlingen. Soms hadden we niets en gingen we hongerig naar bed. We gingen wel een miljoen nachten hongerig naar bed. Soms wilden we jagen, maar waren we te zwak om konijnen te vangen.

Mijn pogingen om iets te weten te komen over de omstandigheden van deze deelpachters stuitten op een bijna ondoordringbare muur van angst en intimidatie. Ik had gedacht dat deze angst geheel historisch bepaald was. Op een nacht echter, na een bezoek aan zo'n deelpachter, was ik bezig met de 10 mijl lange tocht naar mijn hut toen ik werd "overvallen" door een pickup truck met zijn koplampen op mij gericht en wapens die uit staken. Ik slaagde erin me uit deze hinderlaag te praten, maar beetje bij beetje beseftte ik dat een dergelijke intimidatie diep geworteld was in het gewelddadige systeem van de pacht, dat deelpachters en landarbeiders ervan weerhield hun "schuld" te ontvluchten door middel van afranselingen, opsluiting en moord. Tijdens de Tweede Wereldoorlog (waarin de VS werden bejubeld als het Land van Vrijheid), gaf het Amerikaanse Ministerie van Justitie toe dat "er meer negers door deze schuldslandrijvers worden vastgehouden dan er vóór de Burgeroorlog daadwerkelijk als slaven in bezit waren".

1973 - Yazoo City, MS

1973 - Orangeburg County, SC

1994 - Pahokee, FL

1975 - Burke County, GA

1974 - Elizabethtown, NC

1975 - Notasulga, AL

1975 - Bullock County, AL

Während des Zweiten Weltkriegs (in dem die USA als das Land der Freiheit gepriesen wurden) gab das US-Justizministerium zu, dass "mehr Neger von diesen Schuldklavenhaltern festgehalten werden, als vor dem Bürgerkrieg tatsächlich als Sklaven besessen wurden."

Toch deed het Ministerie van Justitie niets om deze slaveeigenaren te vervolgen, die zelfs handelden en peons aan elkaar verkochten. Hoewel er in de jaren '70 een toenemend aantal gevallen van slavernij was, kwamen er maar een paar voor de rechter en alleen de wredeste, zoals een geval in 1980 waarin een planter zijn arbeiders vastketende om hun ontsnapping te voorkomen, haalden de pers (en het Amerikaanse publiek). In de jaren negentig publiceerde The Atlanta Constitution een groot verhaal over een landeigenaar die naar de Bahama's was gevlucht, een belastingparadijs, en zijn pachtboeren met schulden in de steek liet, die geen idee hadden of ze waren gekocht of verkocht. Hoe meer ik deze onderstroom van angst en terreur begon te doorgronden, hoe meer ik het gevoel kreeg dat de 20e eeuw een veel gewelddadiger invloed had op de zwarte psyche dan de slavernij.

1973 - Zebulon, NC

1990 - Bullock County, AL - 96 Jahre alte Frau

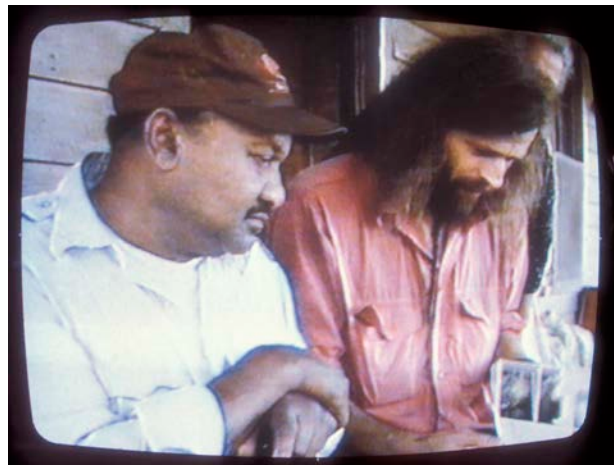
1974 - Washington, NC

1973 - Zebulon, NC - Lefus Whitley

Mosel en kinderen 1973 - 5-jarige Gwen rechts bij TV. Ze hadden altijd TV.

Lefus op Deense TV in 1992

Van links Kenny, Gwen met boek, Rene, Betty Jean en Mosel in 1978.

Lefus overleed 17 maart 2004, 77 jaar oud. Ik zag Mosel kort voor haar dood in 2008.

Gwen met het boek in 2003. Als laborante maillt ze me over de familie.

Hoe belangrijk het is om te zwerven in de vierde dimensie - met de factor tijd inbegrepen - laat mijn vriendschap met Lefus Whitley zien. Want foto's liegen vaak zelfs voor de fotograaf zelf. Lep, een gangster in New York, nodigde mij in 1973 uit om zijn ouders thuis te bezoeken in de bossen van North Carolina. Daar nam ik de foto van zijn vader Lefus dronken en apathisch bij de TV op pagina 99. Zulke "eerlijke" foto's van Lefus maakten het later moeilijk om mijn show op middelbare scholen te krijgen, uit angst dat ze het negatieve vooroordeel van leerlingen over zwarten als "lui" en "apathisch" zouden versterken. Ik ben bang dat ik hem zelf ook zo zag, want elke keer dat ik hem in de loop der jaren bezocht, lag hij dronken op de grond, behalve één keer in 1991, toen we hem overeind dwongen om op de Deense TV te komen. Ik had altijd de hulp van zijn zoon nodig om zijn familie te vinden, diep in het bos in nieuwe verrotte hutjes, omdat hij de vorige in brand had gestoken toen hij dronken was. Dus mijn vooroordeel duurde 30 jaar totdat ik in 2003 rondreisde om video-interviews te maken met mijn vrienden over hun eigen perceptie van hun leven, in tegenstelling tot MIJN interpretaties in mijn show. Want zowel familie als burens bevestigden dat Lefus in zijn hele leven nooit ook maar één dag werk had gemist. Als hardwerkende pachtboer in zijn jeugd dronk hij alleen in het weekend een beetje, maar dat werd erger toen hij zijn land verloor toen blanke landeigenaren de overgebleven zwarte boeren

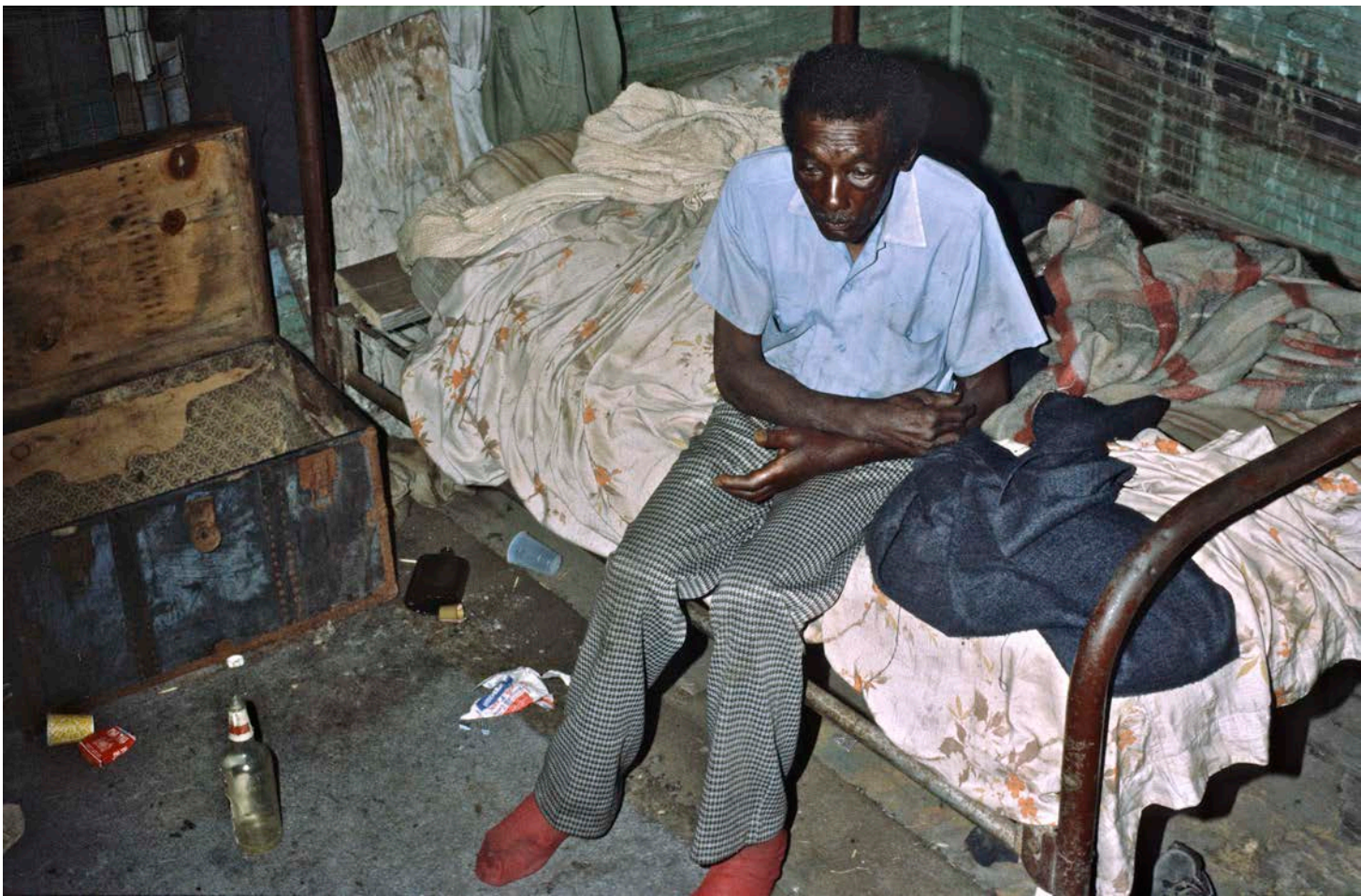
Toen ik Lefus in 2003 voor het laatst zag, was hij gestopt met drinken.

verdreven. Hij werd toen bouwvakker en zijn ploeg haalde hem elke morgen om vijf uur op en reed hem naar Raleigh waar hij het grootste deel van de wolkenkrabber bouwde die vandaag in de hoofdstad van de staat te zien is. Al die jaren dronk hij alleen na het werk en nadat hij zijn vrouw Mosel had gegeven wat ze nodig had om het gezin groot te brengen - dat wil zeggen, wanneer ik 's avonds op bezoek was. Mijn oppervlakkigheid kwam doordat ik nooit bij het gezin had gewoond, want ik woonde altijd bij zijn zoon Lep. Ik was "lui" geweest, niet Lefus, wat mij weer leerde dat je nooit over mensen moet oordelen totdat je 24 uur per dag met ze hebt geleefd.

Jaren later maakte Bruce Springsteen dezelfde fout toen hij deze foto stal om op zijn bestseller "57 channels and nothing's on" te zetten, zonder mij of Lefus een cent te vragen of te betalen. In tegenstelling tot ons stigmatiserend denken over mensen zoals Lefus als een "luie profiteur n....." had hij tot zijn dood op 17 maart 2004 nooit enige steun van de maatschappij ontvangen. Waarom laten we dan de "high society" wegkomen met zowel landjepik als profiteurschap? Bruce Springsteen mag dan "Born in the USA" zijn, maar zoals ik altijd zei, "my friend Lefus built America!"

Lefus werd wereldberoemd in 1992

1978 - rural La Crosse, FL

1974 - Manhattan, NY

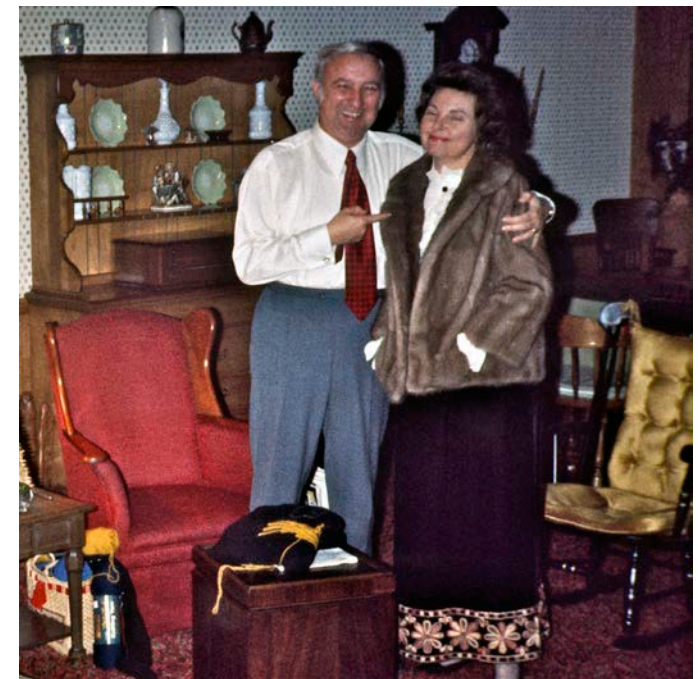

1994 - Pahokee, FL

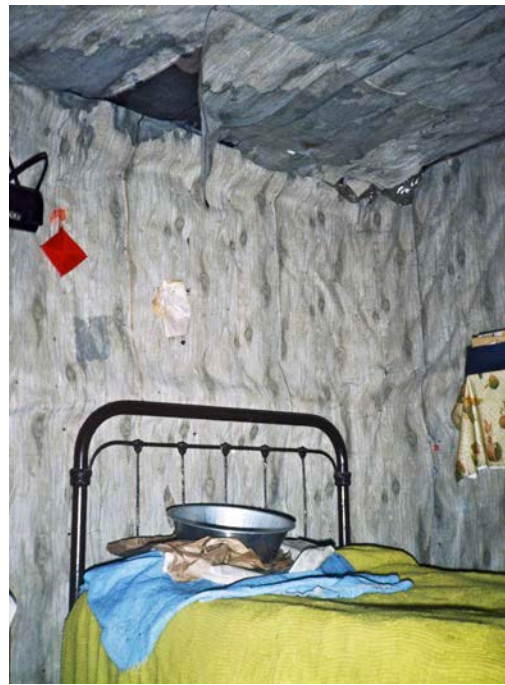
Mijn vriend Jack Ray, een recente begunstigde van deze gewelddadige onwetendheid, paste onbewust nog een stukje voor mij in het patroon van honger en angst dat ik zag in de rurale onderklasse van de jaren '70.

Racisme achtervolgt alle landen, maar is in Amerika zichtbaarder omdat het verweven is met meedogenloze klassenonderdrukking - de grootste kloof tussen rijk en arm in de geïndustrialiseerde wereld. Zonder een beschermende welvaartsstaat om de marktkrachten op afstand te houden, worden velen zo arm gemaakt dat ze zowel hun vrijheid als het initiatief verliezen om de markt te trotseren. Wanneer 2% vandaag 80% van alles in de VS bezit, is het gemakkelijker te zien waar het nertsbont van deze bankier vandaan komt. Het enige wat hij niet kon kopen was echt geluk. Telkens weer zie ik dat de hogere klasse gedwongen is nertsmantels, alcohol, zenuwpillen en cocaïne in te ruilen voor persoonlijk geluk.

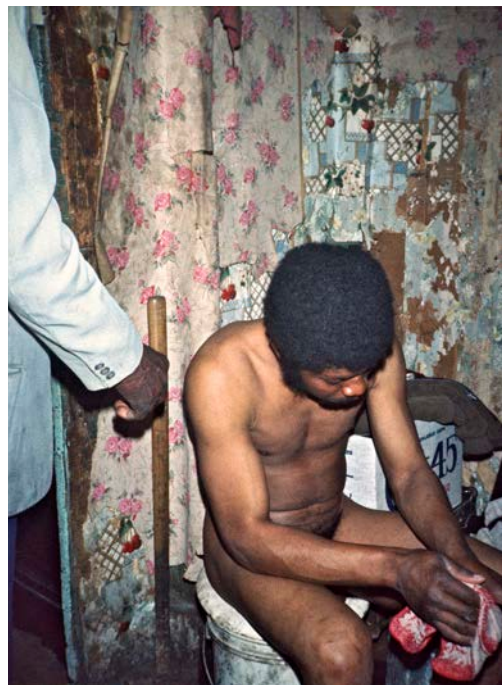
Ik begon me los te voelen van de heersende blanke onwetendheid, die voor altijd niet lijkt te kunnen begrijpen waarom hun eigen blanke voorouders het in korte tijd konden "maken", terwijl zwarten, na meer dan 100 jaar "vrijheid", nog steeds worstelen.

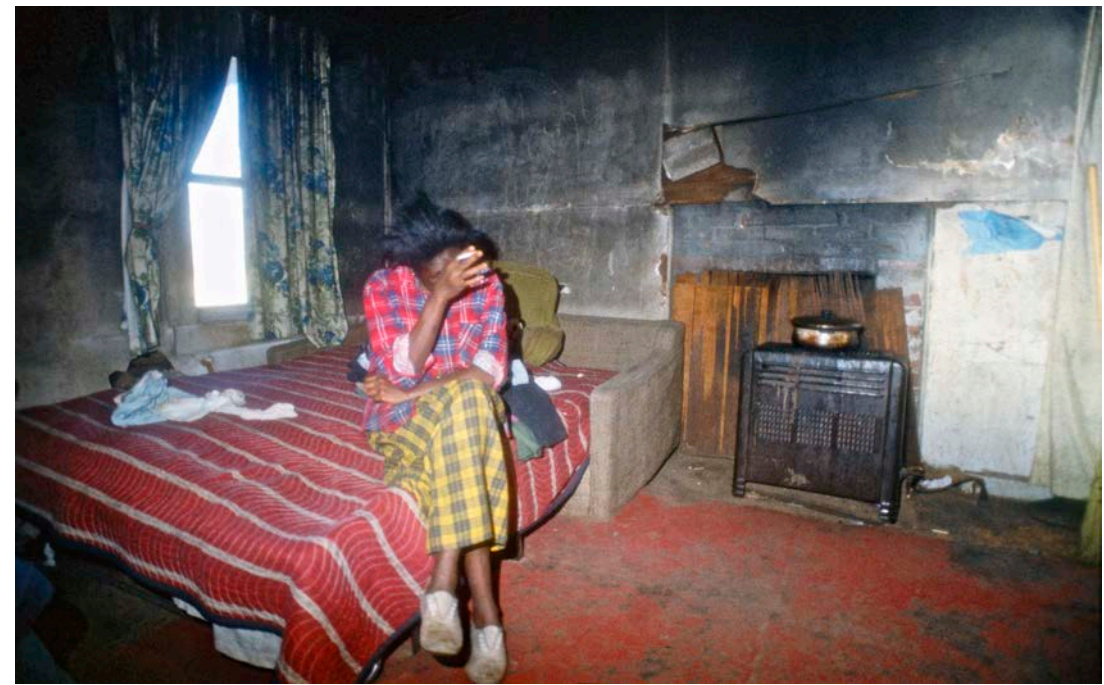
1973 - Gadsden, AL

1975 - Tuskegee, AL

1974 - Washington, NC

1996 - rural Selma, AL

1974 - Washington, NC

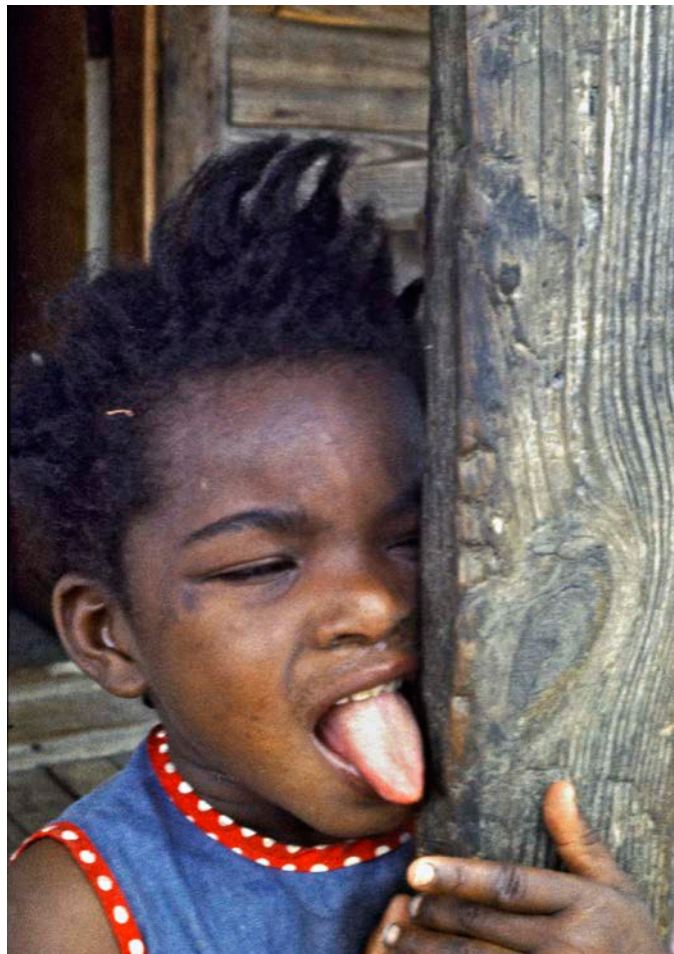
1975 - Bullock County, AL (Mary's grootvader 102 jaar oud, vermoordde kort daarna vrouw)

1974 - Vanceboro, NC

1973 - Baltimore

1974 - rural Greenville, NC

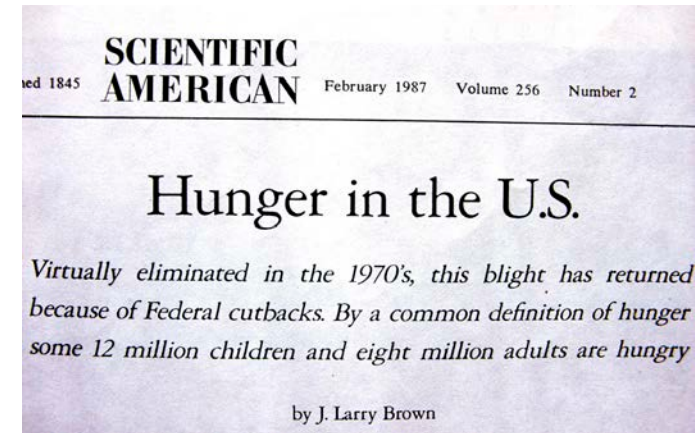
De honger, en de redenen ervoor, die ik rond de bankier zag, waren niet uniek. De traditionele Amerikaanse wijsheid zegt dat als iemand honger lijdt, hij dat alleen zichzelf te verwijten heeft - omdat hij niet wil werken. Dus waarom zag ik zo vaak de hongerigen harder en langer werken dan degenen die hun honger veroorzaken?

Het zijn de kinderen die het meeste lijden onder dit sociaal cynisme. Ondervoeding geeft hen een verminderde weerstand tegen ziektes, daarom werd de hongerdood meestal "longontsteking" genoemd op de overlijdensakte. Overal in het Zuiden zag ik deze kleine grafstenen verborgen in de velden. In veel districten was de kindersterfte onder zwarte kinderen 8-10 keer hoger dan onder blanken. Ter vergelijking: het sterftcijfer onder zwarte kinderen was tijdens de slavernij slechts twee keer zo hoog als onder blanken (zoals dat nu voor het hele land geldt). Met andere woorden, meer dan 6.000 zwarte baby's sterven elk jaar omdat zij niet dezelfde gezondheidszorg en voeding krijgen als blanken. Nog meer van deze baby's zouden elk jaar kunnen worden gered als zij toegang hadden tot dezelfde wekelijkse bezoeken van verpleegsters voor en na de geboorte, die wij in een welvaartsstaat als Denemarken als vanzelfsprekend beschouwen. In Bangladesh is de levensverwachting in 2021 langer dan in 10 graafschappen in Mississippi.

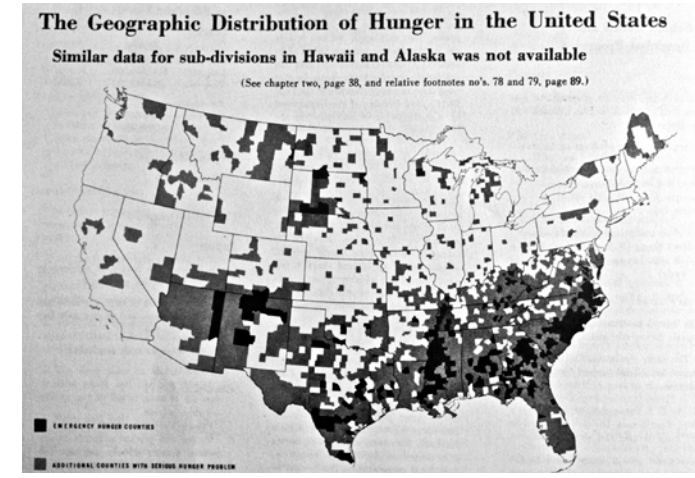

1974 - rural Pireway, NC

Ik vond het moeilijk om de honger te fotograferen, aangezien slechts weinigen zichtbaar vermagerd waren. Veel mensen hadden zelfs overgewicht omdat ze veel koolhydraten moesten eten om genoeg eiwitten binnen te krijgen, zoals de moeder van Blondie Ecell (hier te zien). Toen ik terugkwam om haar een exemplaar van het boek te geven, schaamde ze zich dat ik haar overgewicht had genoemd. Sindsdien is zwaarlijvigheid zo gewoon geworden onder de armen dat veel van die schaamte verdwenen is. Terwijl wij beter gesitueerde blanken vroeger de lethargie van ondervoede zwarten bekritiseerden, bekritisieren wij nu hun zwaarlijvigheid. Ik heb me vaak afgevraagd of ik, als fotograaf, zelf discrimineerde toen ik blanke racisten met mijn foto's probeerde te veranderen - of omdat ik zelf onderhevig was aan hun racistische opvattingen. Maar er is geen excuus voor honger in een hoogontwikkelde samenleving. In tegenstelling tot racisme zijn armoede en ondervoeding uitsluitend het gevolg van hoe we stemmen. En sinds de jaren 70 hebben Amerikanen bij elke verkiezing gestemd om de kloof tussen rijk en arm te vergroten. Zij vergeten dat landen als Denemarken, Zweden en Japan, die de grootste gelijkheid op het gebied van inkomen en gezondheid hebben bereikt (en dus niet het initiatief van zovelen verpletteren), in de 20e eeuw de grootste economische groei ter wereld hebben vertoond.

1987 - Scientific American

1974 - Daytona, FL

1992 - Dayton, OH

1984 - privé feest met B.B. King ingehuurd om te spelen in Houston

Uitgehongerde man in Pahokee, FL in 1990 minder dan een uur verwijderd van de miljonairs rechts in Palm Beach

1974 - miljonairs in Palm Beach, FL

USA
1996

1996 - rural Selma, AL

USA
1975

1975 - Pireway, NC

Yes, and it's happening right here in the U.S.A. Right this minute as you read these words. Who's Caroline? One of thousands of hungry children throughout the rural South suffering from a lack of nourishment so severe it affects her present health and the development of her mind and body.

In the words of a white Southern doctor to a Senate committee . . . "Malnutrition is not quite what we found; the boys and girls were hungry, weak, in pain, sick . . . suffering from hunger and disease and, directly or indirectly, they are dying from them—which is exactly what starvation means."

A few years ago, the NAACP Emergency Relief Fund was established to do something about this critical situation. And it's working. In the last three years, alone, 112,988 of the neediest people have been assisted. What's more, by providing the money for buying Federal food stamps, the food purchasing value of this

assistance has multiplied an average of nine-fold!

Thus your tax-deductible \$10 contribution to the NAACP Emergency Relief Fund buys about \$90 worth of urgently needed meat, milk and bread. Just \$25 can feed a large family for a month!

Please help by sending as little or as much as you can. Today?

Thank you.

NAACP
EMERGENCY RELIEF FUND.
DEPT. 88, BOX 121.

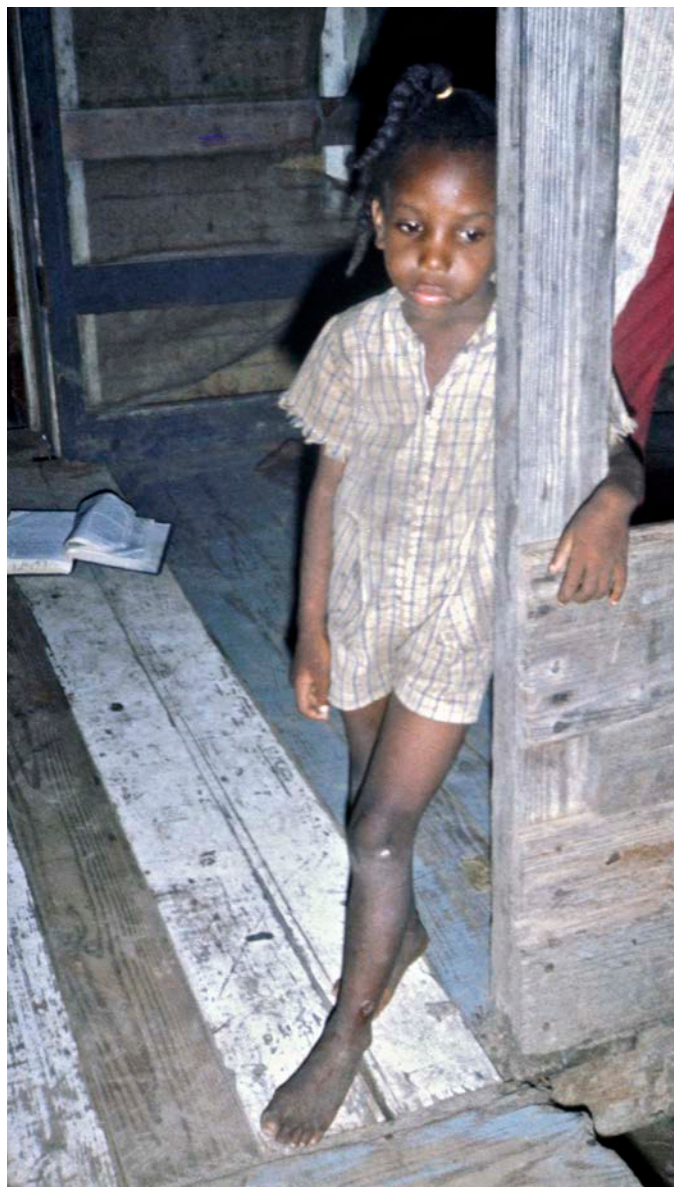
1973 - NAACP

1974 - anywhere

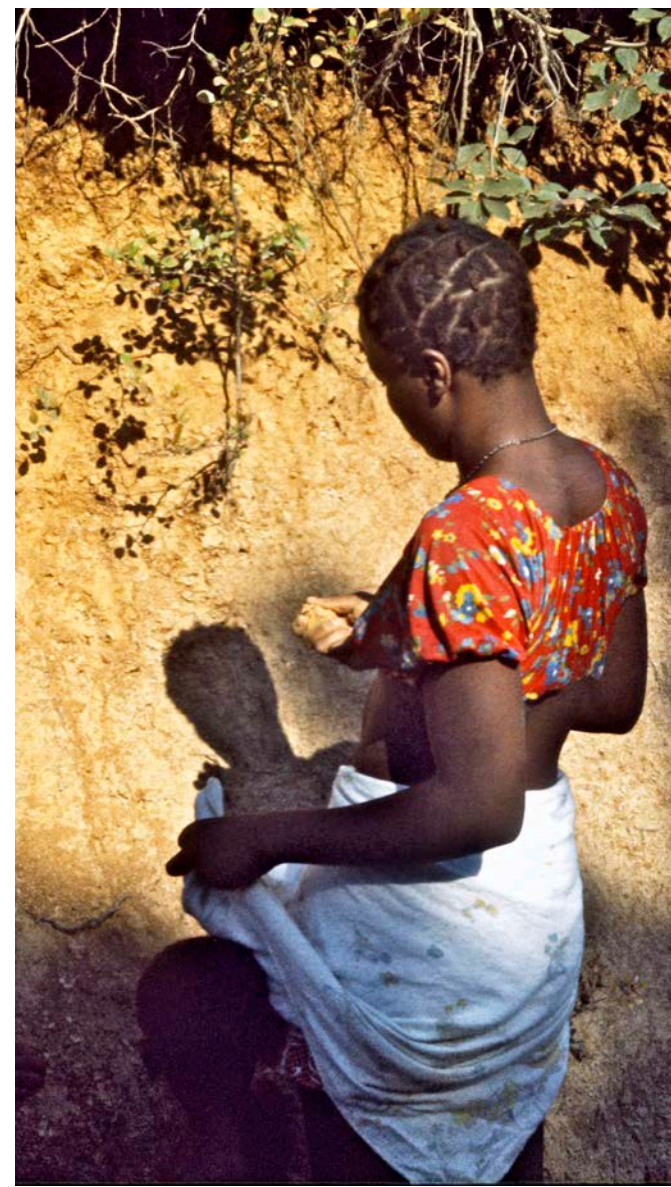
Ik vond het moeilijk om de honger te fotograferen, aangezien slechts weinigen zichtbaar vermagerd waren. Veel mensen hadden zelfs overgewicht omdat ze veel koolhydraten moesten eten om genoeg eiwitten binnen te krijgen, zoals de moeder van Blondie Ecell (hier te zien). Toen ik terugkwam om haar een exemplaar van het boek te geven, schaamde ze zich dat ik haar overgewicht had genoemd. Sindsdien is zwaarlijvigheid zo gewoon geworden onder de armen dat veel van die schaamte verdwenen is. Terwijl wij beter gesitueerde blanken vroeger de lethargie van ondervoede zwarten bekritiseerden, bekritisieren wij nu hun zwaarlijvigheid.

Ik heb me vaak afgevraagd of ik, als fotograaf, zelf discrimineerde toen ik blanke racisten met mijn foto's probeerde te veranderen - of omdat ik zelf onderhevig was aan hun racistische opvattingen. Maar er is geen excuus voor honger in een hoogontwikkelde samenleving. In tegenstelling tot

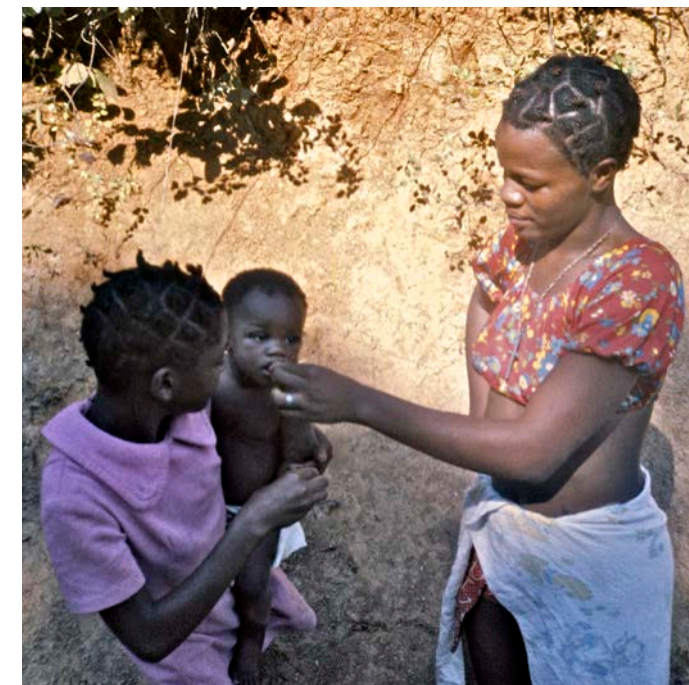
1975 - rural Meridian, MS

racisme zijn armoede en ondervoeding uitsluitend het gevolg van hoe we stemmen. En sinds de jaren 70 hebben Amerikanen bij elke verkiezing gestemd om de kloof tussen rijk en arm te vergroten. Zij vergeten dat landen als Denemarken, Zweden en Japan, die de grootste gelijkheid op het gebied van inkomen en gezondheid hebben bereikt (en dus niet het initiatief van zovelen verpletteren), in de 20e eeuw de grootste economische groei ter wereld hebben vertoond.

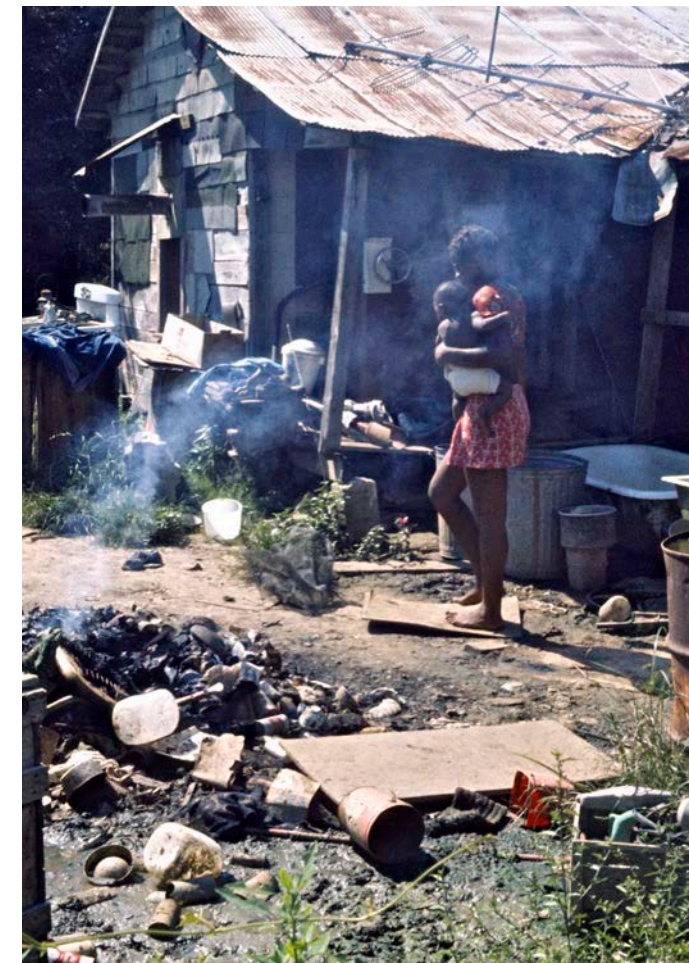

1975 - rural Meridian, MS

- Eet je wel eens aarde?
- Soms...
- Smaakt het goed?
- Ja. (Heb je het nog nooit gegeten?)
- Nee, maar ik zou het wel eens willen proberen. Wat voor soort is het, klei? Rode klei?
- Ja, het is echt rood...
- Hoe noemen jullie het?
- Wij noemen het zoete modder..
- Ik dacht dat het Mississippi modder heette. Zo noemen ze het in het noorden. (Veel zwarten in het noorden kregen het opgestuurd door familie in het zuiden).
- Eet je wel eens wasmeel?
- Soms.
- Wie eet er nog meer vuil hier in de buurt?
- Mijn moeder en mijn tante daar. Iedereen, denk ik.

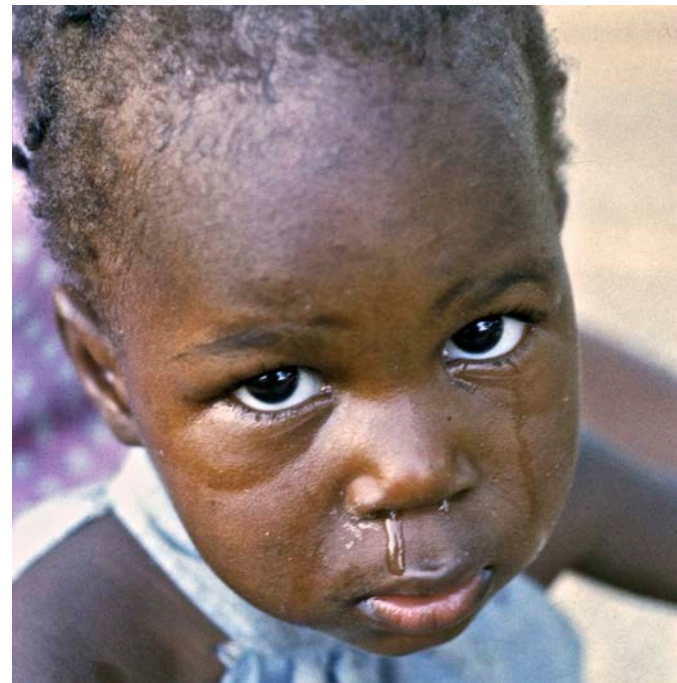
1975 - rural Meridian, MS

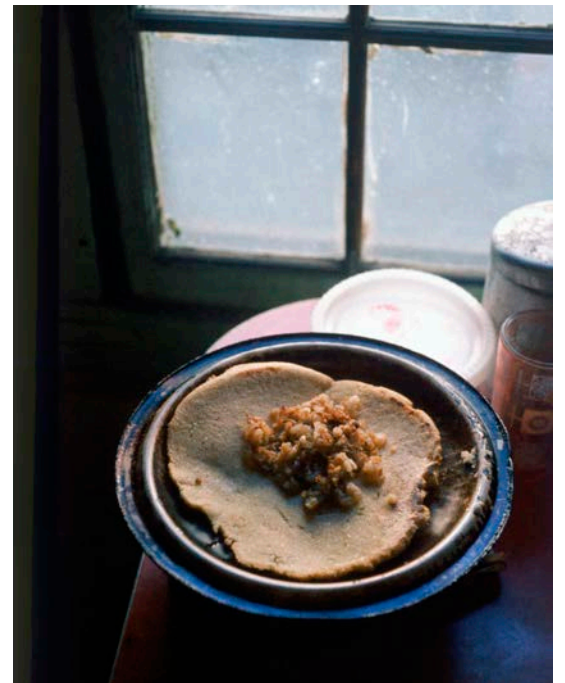
1975 - rural Meridian, MS

1975 - Philadelphia, MS

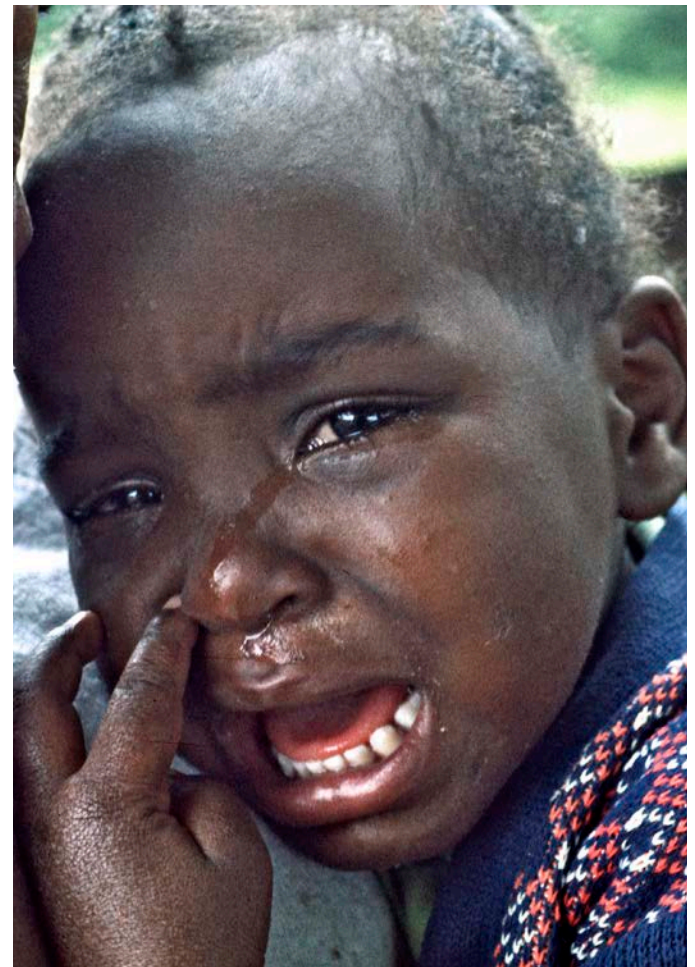
1973 - Vanceboro, NC

1974 - Greenville, NC

1973 - rural Wallace, NC

1974 - rural Morehead City, NC

1973 - New York

De persoonlijke ontmoeting met het voortdurende gejam, de rusteloosheid en de snotneuzen van kinderen die onophoudelijk huilen omdat ze honger hebben, lijkt bijna een opluchting - is oneindig veel beter dan de lege ogen en de doodse stilte van kinderen die door de honger zo apathisch zijn geworden dat ze niet meer in staat zijn om te huilen. Zijn wij zelf in staat om te huilen? Toen ik afkoelde in de eindeloze winkelcentra met hun verdovende muzak, huilde ik bijna over het contrast met de extreme armoede die ik net had gezien. Over hoe gemakkelijk en onbezonnen we door zulke ontsnappingen dat soort honger in de ervaring van zwarten door de Amerikaanse geschiedenis heen hebben laten beetelen. Ik ben niet in deze onderdrukking geboren, maar hoe zou het mij beïnvloeden om in de loop van mijn leven te zien wat er met de ziel van een volk gebeurt? Om moeders hun kinderen in het graf te zien leggen? Of om moeders te zien sterven in een meedogenloos tempo (13.600 zwarte vrouwen sterven jaarlijks in het kraambed)? Slechts 3.481 zouden sterven als ze toegang hadden tot blanke gezondheidszorg - minder dan 2.000 als ze Europese gezondheidszorg hadden. Hoe kunnen we elk jaar miljarden uitgeven aan het ontwerpen van nieuwe automodellen terwijl we onze kinderen veroordelen tot de 15e plaats op de ranglijst van laagste kindersterftecijfers (17.686 baby's stierven onnodig in 1977)? Maakt het feit dat we gebombardeerd worden met reclame voor auto's en andere goederen ons blind voor menselijke waarden en het lijden om ons heen? Wat zegt het over onze prioriteiten dat het autokerkhof op de achtergrond omheind is, maar het menselijke kerkhof op de voorgrond niet? Prioriteiten die GM in 1936 de elektrische karretjes in Amerikaanse steden lieten vernietigen om meer auto's te kunnen verkopen, waardoor we voor altijd vast kwamen te zitten in betonnen spaghettidoolhoven, zoals dat van Los Angeles, dat uiteindelijk 500 doden per jaar veroorzaakte dankzij de jaarlijkse uitstoot van 460.000 ton vervuilende stoffen door auto's - om nog maar te zwijgen van de verlamming van zwarte kinderen in de binnenstad door loodvergiftiging.

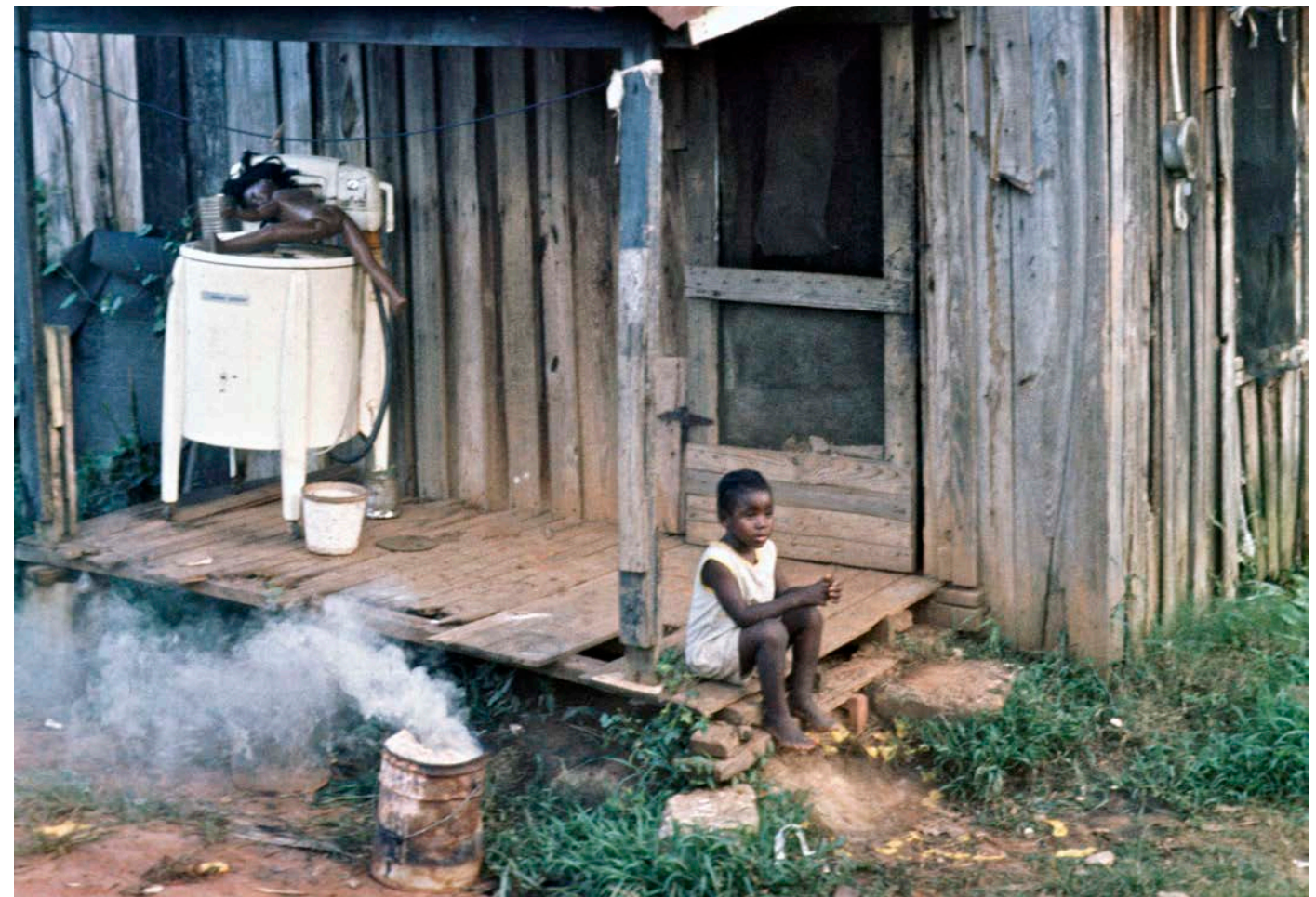
1974 - New Bern, NC

1974 - New Bern, NC

1974 - rural Eastern NC

1975 - Philadelphia, MS

1991 - New York

1974 - 42nd St, NYC

1996 - NYC

1974 - NYC

1973 - NYC. Rolls royce with black chauffeur

De ideologische verblinding die erop aandringt dat mensen "in hun eigen bootje roeien" wordt in stand gehouden door een hardnekkig beroep op ons egoïsme en onze hebzucht. De wetten van ons systeem, onzichtbaar voor de meeste mensen, manipuleren ons met onophoudelijke Horatio Alger propaganda, met verhalen over Rockefeller en "de selfmade man" - lessen in de haalbaarheid van succes. De enorme uitbuiting en het enorme lijden dat nodig is om bijvoorbeeld een Jeff Bezos en zijn tijdsklokslaven te creëren, wordt buiten beschouwing gelaten. De weg naar succes wordt afgeschilderd als een weg met hindernissen, die een vastberaden man met de nodige kwaliteiten kan overwinnen. De beloning wacht in de verte. De weg is eenzaam en om succes te behalen moet men wolfachtige eigenschappen aannemen: eten of gegeten worden. Men kan alleen slagen ten koste van het falen van anderen.

1974 - Miami Beach, FL

1974 - New Orleans

Ik was in de jaren zeventig geschokt door de grote ongelijkheid in Amerika, maar het was moeilijk om de dynamiek te fotograferen die de vele slachtoffers maakte die ik op straat zag. Toch was ik soms heel visionair: Deze bank, E.F. Hutton & Co., hield zich bezig met het witwassen van geld voor de maffia, verloor miljoenen op Black Monday en deed het wereldwijde kapitalisme bijna crashen in 1987. Daarna fuseerde ze met Lehman Brothers en gaf de aanzet tot de financiële crisis in 2008, waarbij ze er bijna in slaagde het wereldwijde kapitalisme omver te werpen. Jaren van "Reaganomische" deregulering in combinatie met waardeloze subprime-leningen, veelal verstrekt aan de in moeilijkheden verkerende zwarte middenklasse, dwongen miljoenen uit hun huizen. Ik zag nu zwarten zoals deze in Harlem in de voedsel rij staan. Na de crisis werd de gemiddelde blanke twintig keer zo rijk als de gemiddelde zwarte, hoewel blanken slechts zes keer zo rijk waren geweest toen ik in 1970 aankwam.

Wealth Gap Grows Between Whites and Minorities

The median wealth of white households is 20 times that of black households and 18 times that of Hispanic households, according to a Pew Research Center analysis of newly available government data from 2009.

These lopsided wealth ratios are the largest since the government began publishing such data a quarter century ago and roughly twice the size of the ratios that had prevailed between these three groups for the two decades prior to the Great Recession that ended in 2009.

20-to-1

The median wealth of white households is 20 times that of black households and 18 times that of Hispanic households, according to an analysis of newly available government data from 2009.

2011 - Pew Research Center

2009 - Harlem, NY - voedsellijn tijdens financiële crisis

1971 - NY - Deze bank E. F. Hutton & Co. fuseerde met Lehman Brothers en veroorzaakte de financiële crisis

1975 - San Francisco

1974 - anywhere

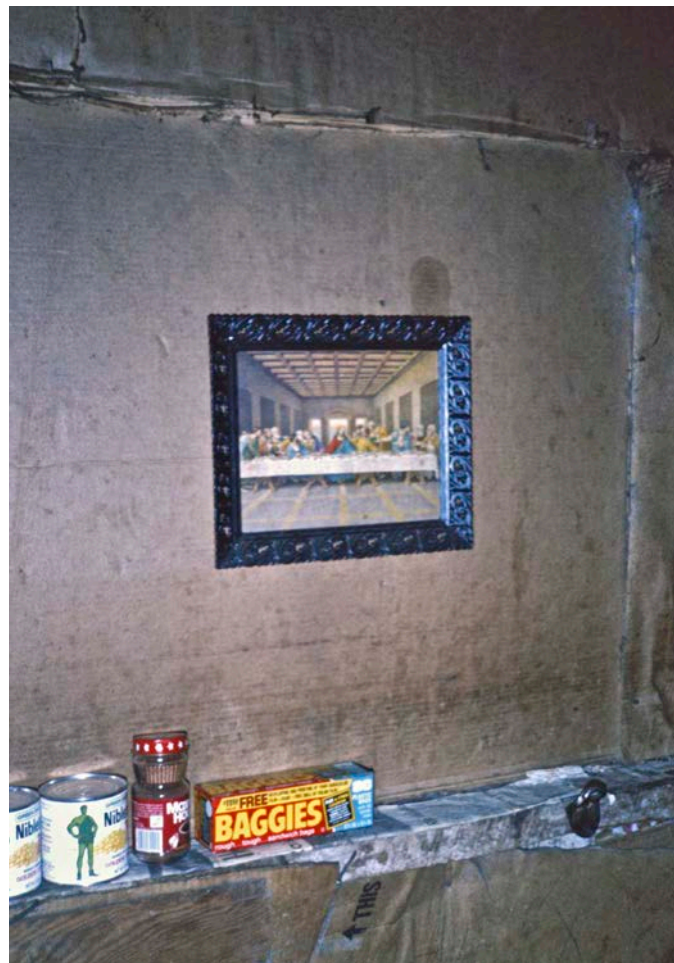
1973 - Charleston, SC

1974 - NYC - Je vraagt en ontvangt niet omdat je verkeerd vraagt

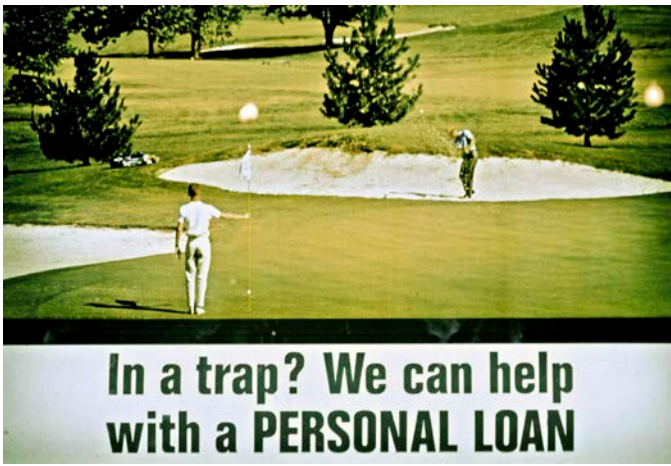
1975 - Bullock County, AL

1975 - Union Springs, AL

1978 - Waynesboro, GA

**In a trap? We can help
with a PERSONAL LOAN**

1974 - anywhere

Het is gemakkelijk te zien hoe deze wolvenfilosofie zich manifesteert. Gigantische geldpaleizen te midden van zwarte sloppenwijken vormden slechts een van de meer afschuwelijke aspecten van de pathologische aard van deze filosofie. Vandaag de dag bevindt het geld zich alleen nog maar in blanke wijken en wordt het omringd door een leger dakloze zwarten die in de jaren '70 nog niet bestonden. Naast smerige buurten die vergeven zijn van ratten en geweld, kun je banken binnenlopen die gebouwd zijn als marmeren kastelen met enorme met goud afgezette kluizen. Ja, er is genoeg geld in de banken, in handen van verzekeringsmaatschappijen, en onder de eigenaars ervan. Maar waarom, vraag ik - met de moraal van de straat en de zwerver - is er dan geen geld voor mijn kreupele vriend Lee, die elke dag op straat moet zitten bedelen om centen? Lee vertelde me dat hij in zijn jeugd rechten had gestudeerd aan de universiteit, maar dat hij daarmee moest stoppen toen hij polio kreeg. Hij studeert nog steeds en ik bracht hem verschillende boeken over het onderwerp dat hem het meest interesseerde, namelijk het zakenrecht, waarvan hij nog steeds geloofde dat het een manier zou zijn om zich aan zijn laarzen overeind te houden.

Lee was niet alleen het slachtoffer van zijn eigen broekzakfilosofie, maar ook een karikatuur van de sociale ziekte die bepaalt dat Amerikaanse artsen zoveel geld verdienen dat de armen hen niet kunnen betalen. Terwijl alle andere rijke landen een gratis ziektekostenverzekering hebben, werken Amerikaanse artsen uit winstbejag, met als gevolg dat duizenden sterven aan oorzaken die in Europa niet dodelijk zouden zijn. Vóór Obamacare konden 50 miljoen mensen zich helemaal geen ziektekostenverzekering veroorloven. Waarom zou de middenklasse minder dan 4% van hun inkomen betalen aan gezondheidszorg terwijl de armen meer dan 15% betalen (voor dilatante derde- en vierdeklassezorg)? Het resultaat is dat de meest welvarende blanke Amerikanen even gezond zijn als de Denen, maar dat de gezondheid van de (zwarte) armen vergelijkbaar is met die van bevolkingen in onderontwikkelde naties. Waarom zijn er minder dokters per hoofd van de bevolking in zwarte getto's dan in Centraal-Afrika? En waarom leggen ze daar nooit huisbezoeken af?

In het getto van Norfolk heb ik een hele dag een eenzame man getrouwd, wiens vrouw de avond tevoren was gestorven omdat hij haar niet naar een dokter kon brengen, en ik kon niet helpen dat ik overmand werd door schuldgevoelens. Ik herinnerde mij

1973 - 5th Ave, NYC

de vele ochtenden in mijn jeugd dat ik een dokter vroeg voor mijn "buikpijn" omdat ik mijn huiswerk niet had gemaakt. Weenigen kunnen het zich veroorloven om wolf te roepen, zoals ik, te midden van een wolfmaatschappij, waar gezondheidszorg met winst oogmerk een dodelijke zaak is: 24.000 zwarten sterven jaarlijks door gebrek aan "blanke medische zorg"; 39.500 Amerikaanse vrouwen per jaar sterven in het kraambed

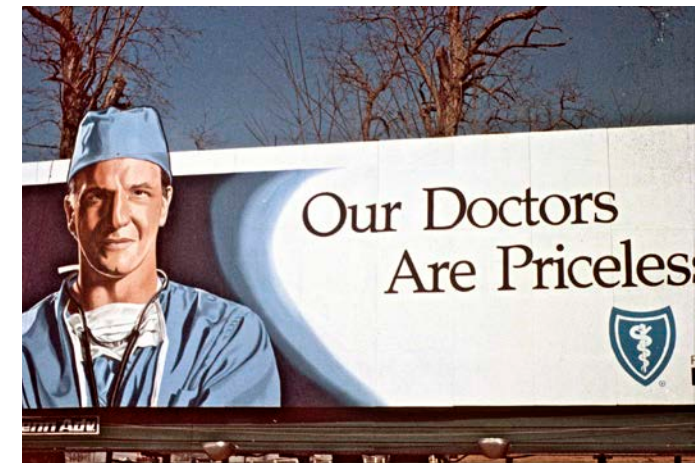
1973 - 5th Ave, NYC

1971 - New York, NY

1973 - 5th Ave, NYC

1987 - MS

door gebrek aan "Scandinavische gezondheidszorg", en de levensverwachting van de Amerikaanse man staat slechts op de 35ste plaats van de landen die lid zijn van de V.N.. Aangezien Amerikanen bijna tweemaal zoveel betalen voor hun geprivatiseerde gezondheidszorg als Europeanen en ook meer dan de prijs van een huis moeten betalen voor slechts vier jaar universiteit, begrijpt u waarom de meesten zich onze betaalde vakanties van zes weken niet meer kunnen veroorloven of er geen tijd voor hebben. Zij begrijpen niet dat juist omdat de Denen twee keer zoveel belasting betalen, wij zoveel geld overhouden, nadat alle rekeningen zijn betaald, dat zelfs werknemers het zich kunnen veroorloven de wereld rond te reizen. (Ik gebruik Denemarken als voorbeeld omdat Bernie Sanders dat ook deed toen hij zich kandidaat stelde voor het presidentschap in 2020).

1975 - Waynesboro, GA

De dodenstatistieken laten alleen de oppervlakte zien. Willie Williams hier zit de hele dag voorovergebogen in een leunstoel en staart wezenloos naar de twee mannen die hem ooit zoveel hoop hadden gegeven: Martin Luther King en Robert Kennedy. Zijn vrouw, Julia, ligt in bed, ziek en verzwakt van de honger. Ze kan zich geen speciaal diabetisch voedsel veroorloven omdat ze maar 72 dollar per maand krijgen. Ze zijn alleen, vergeten door de maatschappij in een wereld van leegte die alleen wordt onderbroken door het troosteloze druppelen van de regen door het plafond.

De meest verderfelijke ziekte van armoede is zonder twijfel apathie, de gemoedstoestand waarin miljoenen mensen terecht komen als ze beseffen dat ze zich niet staande kunnen houden in een wereld van het opwaarts gerichte optimisme van de wolvenfilosofie en de strijd eenvoudig opgeven.

1975 - Waynesboro, GA

1974 - Washington, NC

1975 - Waynesboro, GA

1998 - NYC

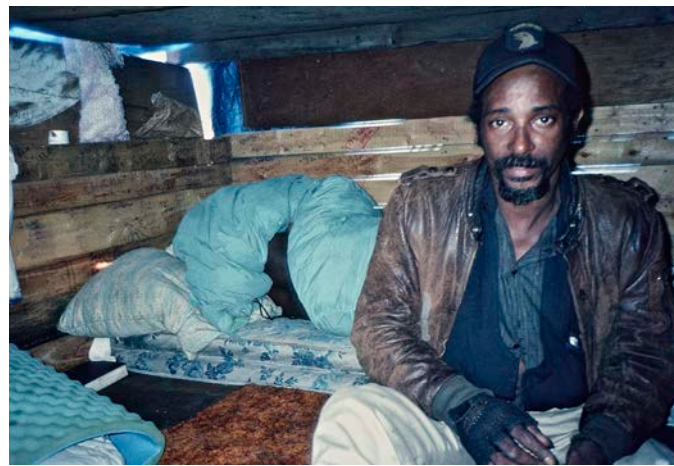
1991 - NYC

De behoeftigen in de Verenigde Staten vormen een minderheid en zien welvaart overal waar zij kijken. Als gevolg daarvan ontbreken de solidariteit en trots die vaak kenmerkend zijn voor plattelandsgemeenschappen in arme landen; armoede wordt hier wreder en veel psychologisch destructiever dan waar ook ter wereld.

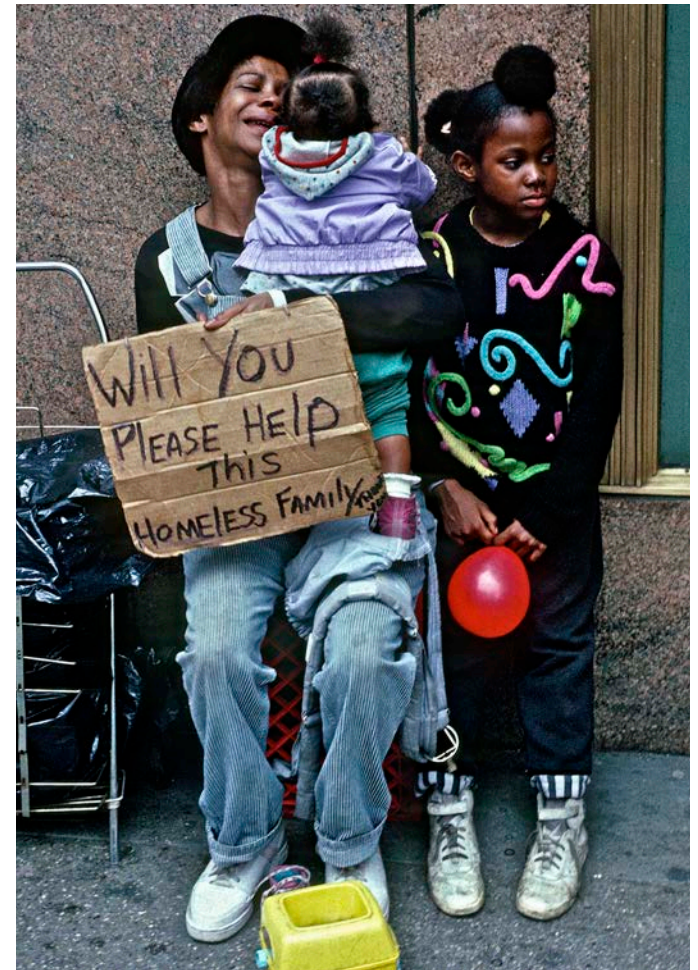
In Amerika krijg je voortdurend te horen dat het je eigen schuld is als je arm bent. Zo vervalt men in gewelddadige zelfhaat, een morbide toestand die nergens anders ter wereld te vinden is. Deze gemoedstoestand vernietigt de maatschappelijke liefde, de onzichtbare draden van wederzijdse afhankelijkheid en vertrouwen die de mensen in een gezonde samenleving verbinden. De vernietiging van de liefde zaait steeds meer wantrouwen en angst. Hoewel angst iedereen in zo'n samenleving lijkt te leiden, verlamt zij in de eerste plaats de armen.

1975 - Bullock County, AL

1990 - New York, NY

1995 - NYC

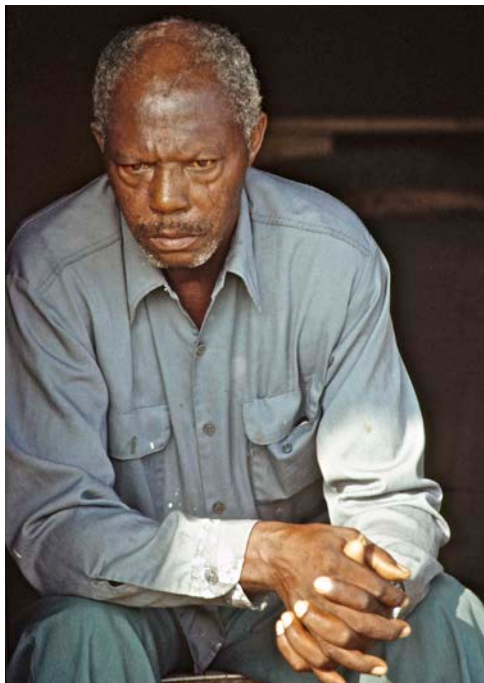
1974 - Washington, NC

1974 - Tarboro, NC

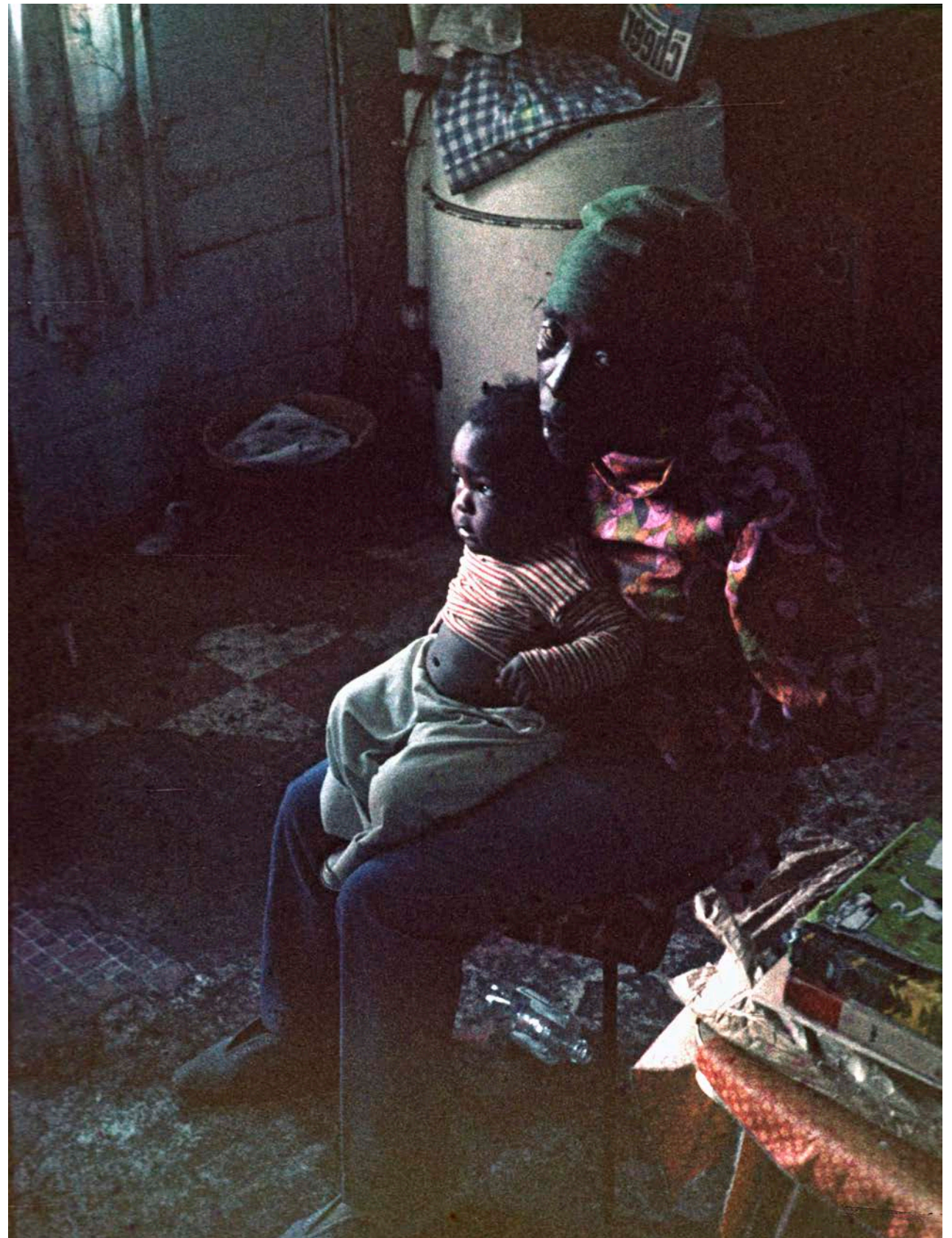
1978 - Zebulon, NC

1996 - rural Houma, LA

1995 - Bullock County, AL

1974 - Elizabethtown, NC

Een van de dingen waaraan ik het moeilijkst kan wennen in Amerika is deze alomtegenwoordige angst - en de daaruit voortvloeiende reacties. Niet alleen de primitieve angst voor andere mensen, maar nog angstaanjagender de geïnstitutionaliseerde angst voor ouderdom, ziekte en onzekerheid, die de gouden jaren van zoveel mensen lijkt te verduisteren en hen ertoe brengt te denken en te handelen op manieren die volstrekt irrationeel en zelfvernietigend lijken als je, zoals ik, gevormd bent door "wieg-tot-graf"-welvaartszekerheid. Het verlangen om vast te houden aan blanke suprematie is een van de resulterende angstpatronen onder de slachtoffers van dergelijke angst. Dit zorgde er weer voor dat zwarten, zoals deze vrouw, die aanvankelijk voor me vluchtte, bang werden voor blanken.

- Ben je bang voor blanken hier in de buurt?
- Man, kijk, ik rotzooi niet met blanken op geen enkele manier.
- Wat is er mis met de blanken?
- Die blanken, ze maken je kapot, man. Ze zorgen dat je je huis verliest, je man verliest, als je er een hebt. Ze laten je alles doen wat niet goed is... Ik heb het over deze hier in de buurt... Wat ben jij?
- Ik ben geen zuidelijke blanke...

Ik vond altijd dat zwarten een beetje overdreven als ze me zulke dingen vertelden. Ik heb altijd een nogal naïef geloof gehad in de goedheid van mensen, waarschijnlijk omdat ik niet ben opgegroeid in armoede en onzekerheid. Zonder dit geloof had ik niet kunnen reizen zoals ik heb gedaan, aangezien mijn geloof meestal de goede kanten van mensen aanmoedigde. Bijgevolg kon ik goed opschieten met zuidelijke blanken, op wie ik meer gesteld ben vanwege hun warmte en eerlijkheid, dan met de meer liberale maar koudere en minder directe blanken in het noorden.

1975 - Bullock County, AL

Mary's nachts in haar hutje op de bosweggetjes in Bullock County, 1974

De bittere waarheid drong echter tot mij door toen ik, op de vochtige verstikkende binnenwegen van Alabama, bij Maria en haar zoon Johannes kwam voor een glas water. Zonder sanitaire voorzieningen deelden we water bij de put van de Samaritaanse vrouw, en dat was meer dan één manier. Mary en ik romantiseerden onze relatie in deze barre omgeving, maar haar vertrouwen in de mensen om haar heen was niet zoals het mijne: Ze had drie pistolen en een jachtgeweer onder haar bed. Dit bleken enkele van de gelukkigste dagen van mijn leven te zijn, en tot op de dag van vandaag koesteren we sterke gevoelens voor elkaar. Toen ik voor korte tijd wegging om een bijeenkomst van de Ku Klux Klan in Kentucky bij te wonen, gaf Mary me een zilveren kruis als bescherming. Het bleek dat Mary de bescherming meer nodig had dan ik. Op een nacht gooiden drie blanken een brandbom in haar keuken, om de enige reden dat ze een blanke man in huis had. Het hele huis ging in vlammen op. Ze slaagde erin haar zoon eruit te halen, maar haar broer, die lag te slapen, kwam om in het vuur.

De tragedie plaatste mij voor een steeds terugkerend dilemma: kan ik, als buitenstaander, volledig menselijke relaties hebben met mensen die als paria's worden beschouwd? Degenen die een kastensysteem in stand willen houden, zullen dergelijke relaties altijd veroordelen. Verlamdende taboesystemen kunnen daarom alleen worden doorbroken als we op persoonlijk niveau proberen voor iedereen volledig menselijk te zijn - met het risico dat dit diepere gevoelens en verliefdheid met zich meebrengt. Maar het negeren van elkaars achtergrond kan ook, zoals in Romeo en Julia, gevaar voor zichzelf en anderen inhouden - gevaar of, als het bewust is, angst, die ons nooit mag beperken in onze menselijke betrokkenheid, in de liefde voor onze naaste als voor onszelf.

Mijn vertrek bij Mary en John

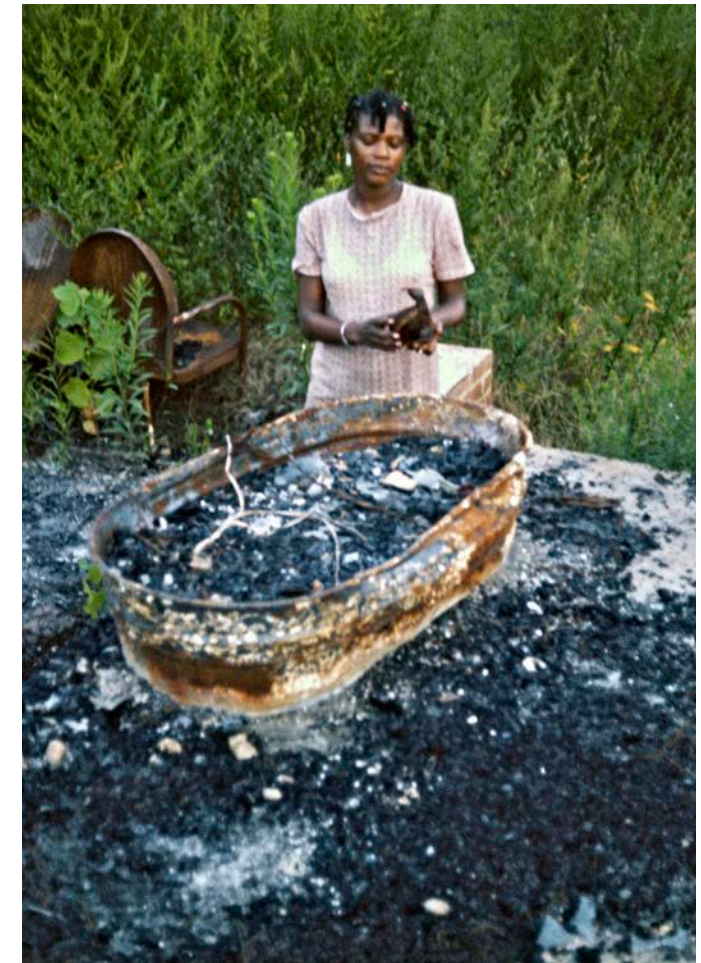
Amerikanen geven mij vaak de schuld van Maria's tragedie. In schuldgevoel over een niet genoemde apartheidslinje in hun hart en geest eigenlijk de oorzaak van onze Shakespeareaanse tragedie. Op dezelfde manier veroordelen wij Europeanen Amerikanen voor die eigenaardige onderbuikweerstand tegen intieme zwart-witte relaties, terwijl we onze eigen primitieve weerstand tegen relaties met moslimimmigranten vergeten. Overal ter wereld worden de geesten van zowel onderdrukker als onderdrukte verslonden door obscure obsessieve bezwaren tegen interhewelijkelijk en intieme interrelaties. Maar voor de buitenstaander van een bepaalde onderdrukking is het gemakkelijk in te zien dat noch de onderdrukker noch de onderdrukte vrij is!

Mary verkleed voor de kerk in 1974

Mary had niet hetzelfde vertrouwen in mensen als ik

Mary bij haar huis na de brandbomaanslag

Kan er “vrije liefde” zijn onder onvrije omstandigheden?

Gedachten over mijn levenslange relatie met Mary.

De 10-jarige John en ik deelden altijd het bed in de oude hut. 1975

In de jaren na Mary's tragedie verweet mijn publiek mij bijna dagelijks dat ik die had veroorzaakt: “Je had een arme zwarte vrouw niet aan dat soort gevaar moeten blootstellen met je onverantwoordelijke (seksuele) uitbuiting.” Ik vraag me af waarom Amerikanen zich bij het zien van beelden van een naakte vrouw altijd seks voorstellen in plaats van de intimiteit die ik met mijn foto's probeerde over te brengen. In het geval van Mary was ze minder een “naakte” vrouw dan een in bikini geklede vrouw op het strand, en toch dwongen religieuze universiteiten zoals Baylor in Texas mij om Mary's dia te verwijderen voordat ik lezingen gaf. De obsessie met seks maakt Amerikanen blind voor de diepere onderdrukking waaraan Mary werd onderworpen. De waarheid is dat zelfs als Mary en ik seks hadden willen hebben, haar omstandigheden dat vrijwel onmogelijk maakten. Als vagebond deelde ik altijd het bed van haar 7-jarige zoon, John, in hun piepkleine slaapkamer, die plaats bood aan twee eenpersoonsbedden. En ik moest voor 5 uur 's ochtends uit de keet zijn, wat de reden was dat ik vaak liever bij een buurvrouw sliep.

Waarom moest ik weg? Dankzij de goede oude nachtelijke integratie tussen de blanke meester en zijn favoriete slavin, die begon tijdens de slavernij. “Nachtelijke integratie en overdag segregatie maken dit een zeer gemengde plaats,” schreef Rosa Parks toen ze in opstand kwam tegen beide tijdens haar beroemde Montgomery bus boycot een paar mijl van Mary's woonplaats. In ruil voor seks boden blanke landeigenaren financiële steun aan alleenstaande zwarte vrouwen, die daarvan afhankelijk werden om te overleven. Mary's suikeroom, Harry, kwam altijd om 5 uur 's ochtends opdagen en vertelde zijn “hysterisch jaloerse vrouw”, zoals Mary haar noemde, dat hij veldwerk aan het doen was.

Ze sprak altijd hartelijk over hem, en om morele redenen (en ook om hun gunstige regeling niet te verliezen) was het

Mary en haar nieuwe “vriend” uit Florida 1984

Mary en haar vriendin Bertha met haar vriendje 1984

De gewelddadige veteraan dreigde altijd met zijn geweren. 1978

Mary met haar nieuwe hut en nog braakliggend stuk land in 1978

ondenkbaar om tegelijkertijd seks met mij te hebben. Toen ik in 1978 terugkwam met mijn boek over de brandbombardementen, was Mary er kapot van, omdat Harry, die haar na de brand een groot stuk land met een groter hutje had gekocht, net was vermoord. Ik zou de volgende 23 jaar met haar doorbrengen in die romantische twee-kamer hut zonder veel romantiek tussen ons-Mary, die nog steeds aantrekkelijk was, vond onmiddellijk een nieuwe blanke man om haar te onderhouden. Hij was een gewelddadige getraumatiseerde Vietnam veteraan, maar hij liet mij in de andere kamer blijven. Ze waren dankbaar voor mijn komst, want ze hadden elkaar al weken niet gesproken, en ik hielp bij de bemiddeling tussen hen. Toen ik in 1982 terugkwam, was zij gevlucht omdat hij had geprobeerd haar te doden met een van de geweren waarmee ik hem schietend had gefotografeerd.

De volgende was een oude “redneck” uit Florida die, net als de andere twee, diep racistisch was. Hij liet me daar blijven en fotografeerde alle genegenheid die Mary hem toedroeg als hij in de buurt was. Via Mary ontmoette ik een heel netwerk van zwarte plattelandsvrouwen die “nachtelijke integratie” beoefenden. Ze kwamen zelfs overdag om het in onze hut te oefenen. Ik fotografeerde Mary's vriendin Bertha nadat ze zwanger was geworden van de baby van haar suikeroom. Alle zwarten uit de buurt wisten van 'nachtelijke integratie' en ik begreep nooit waarom ze er geen last van hadden. Evenmin begreep ik waarom ze, net als Mary, bleven stemmen op George Wallace, een racist die ooit hun deur naar hoger onderwijs had geblokkeerd met zijn beleid van “segregatie nu, segregatie morgen, en segregatie voor altijd”.

Deze openlijke uitbuiting leek te eindigen voor Mary in de jaren '80. Niettemin voelden we ons nog steeds niet vrij in onze relatie, ondanks het feit dat onze wederzijdse genegenheid

Ik ben drijfnat als ik erwten pluk met Mary in 1986. Foto door een andere veldwerker

was gegroeid naarmate we ouder werden. Ze was altijd al een veldarbeidster geweest, als kind plukte ze al katoen in plaats van naar school te gaan, maar zonder het inkomen van een suikeroom moest ze extra hard werken. Ik deed mijn best om te helpen, dus sommige dagen stond ik op het podium voor duizend schuldgevoelige studenten; de volgende dag plukte ik samen met Mary duizend manden bonen en erwten - ze noemde onze relatie liefkozend “samen erwten plukken”. Met de bewondering die ik van mijn studenten kreeg, liep ik het risico het gevoel te krijgen dat ik over water kon lopen. Dus ik balanceerde die waan met het lopen in de modder naast degenen wier verhalen ik vertelde - soms, zoals met Mary, doorweekt met water in de verstikkende augustushitte.

Ik voelde de historische meester-slaaf verhouding herleven toen de blanke landeigenaar om 5 uur 's ochtends langs kwam

Mary in een ontspannen moment na een dag hard werken in 1988

en ons in een afgelegen veld dumpte waar we in de hete zon werkten tot het tijd was om te stoppen. s Avonds verbouwden we ons eigen voedsel op de “40 acres (min 38) en een muilezel” (ik was de muilezel die haar twee acres omploegde) die ze als “herstelbetalingen” had gekregen van haar overleden blanke minnaar. “Je beoefent Deense slavernij,” zei ik tegen haar. In tegenstelling tot de slaven in de VS, mochten de slaven op de Deense Maagdeneilanden en andere Caribische eilanden hun eigen voedsel verbouwen op kleine stukjes land, terwijl ze overdag voor de meester zwoegden. Op die manier werden hun persoonlijk initiatief en ondernemende vaardigheden niet gebroken, in tegenstelling tot wat ik een eeuw later hier in de Zwarte Gordel nog steeds zie. Hoe dan ook, toen de maan eindelijk romantisch opkwam boven de velden, lagen we zo uitgeput dat we letterlijk flauwvielen op bed - onze rug en geslachtsdrift waren evenzeer gebroken. In de winter was de reden voor ons celibaat anders. Tijdens elke lezing maakte ik altijd tijd om Mary en andere vrienden in het zuiden te bezoeken. Omdat Mary geen telefoon had, behalve ik Eula, een oude vrouw in de buurt, om haar kleinkinderen langs te sturen om mijn komst aan te kondigen. Mary bracht de dag door met het koken van mijn favoriete soul food: varkensstaarten, raapstelen, varkensmaagjes, enz. Na deze fantastische maaltijd reden we het hele bos door om oude vrienden te bezoeken

(in het verleden fietste ik daar rond en fotografeerde hen in hun hutjes). Aangezien veel van deze hutjes waren afgebrand, meestal in kachelbranden, wist alleen Mary waar mijn vrienden waren gebleven op de eindeloze zandwegen die de donkere bossen doorsneden. Een van degenen die ik in mijn jeugd had gefotografeerd was Mary’s 98-jarige grootvader (blz. 99). Mary vertelde me dat hij zijn vrouw (links) had neergeschoten en korte tijd later van verdriet was gestorven. Meer dan wie ook is Mary verantwoordelijk geweest voor het bijwerken van mijn fotografisch verslag van de mensen die in afgelegen krotten wonen. Met haar aan mijn zijde, waren de mensen niet bang of wantrouwend voor mij als blanke - problemen die ik had moeten overwinnen in mijn zwerversjaren. Maar nu we oude vrienden waren, verwachtten ze altijd dat ik kratten bier meebracht. Avond na avond dronken we tot het zo laat was dat ik niet meer naar huis kon rijden, en we vielen flauw waar we ook waren in het bos. Ik hield van deze ontspannen nachten met Mary, die, met haar charme en levendige persoonlijkheid, overal deuren kon openen - behalve naar een seksleven tussen ons. Toen we eindelijk probeerden een romantische nacht in haar hut te hebben, was er zoveel spanning en geweld in de buurt, met dronken feestvierders van een nabijgelegen club die onze tuin opreden om dope te roken of seks te hebben in hun auto’s, dat ze urenlang achter de gordijnen zat met haar jachtgeweer. De

John met de zwangere Debra het jaar voor ze vermoord werd. 1990

“Twee hectare en een (Deense) ezel” in 1984

brandbomaanslag, die had plaatsgevonden in onze onschuldige jeugd, liet diepe sporen achter in ons beiden

De persoon die ze het meest vreesde, zo bleek, was haar eigen zoon, John. John was met geweld verwekt: Hij was de zoon van een blanke man die Mary verkracht had toen ze 16 was. Ze belde me voortdurend om hem uit de gevangenis te krijgen, meestal voor inbraak, diefstal, of bezit van een vuurwapen of crack. Ze had het naïeve geloof dat ik, als blanke man, de autoriteit had om een verschil te maken. Omdat hij biraciaal is, leed John aan een levenslange identiteitscrisis en een laag gevoel van eigenwaarde. Hij hield al van jongs af aan van me als de vader die hij nooit had gehad, maar geweld volgde hem overal waar hij ging. Hij stal zelfs de wapens van zijn moeder en de dure cadeaus die ze van blanke minnaars had gekregen, die hij verpandde voor crackgeld. Hij liet ook overal in Alabama zwangere vrouwen achter, waardoor wij gedwongen waren door de staat te rijden om hen te troosten, terwijl Mary vergeefs probeerde een groeiend aantal kleinkinderen bij te houden. Debra, die ik zwanger in onze hut fotografeerde, was een van zijn liefste vriendinnen. Een jaar later, toen ik vroeg waar ze was, zei Mary terloops: “O, Debra, ze ging naar de stad om melk te kopen voor de baby, maar ze werd neergeschoten en vermoord toen ze de winkel verliet.” Ik denk dat het de angst

Mary altijd klaar met haar geweren om ons te beschermen. 1994

voor geweld was waardoor Mary zwarte vriendjes vermeed. Er was één uitzondering, die ik pas bij toeval ontdekte. Na een paar dagen met haar in februari 1996, vroeg ik haar naar haar constante gesnotter. Ze legde uit dat ze de griep had opgelopen in een bevroren moeras. “Wat deed je daar?” vroeg ik. Bijna terloops zei ze dat iemand haar op oudejaarsavond had proberen te vermoorden. Ze was nu vijftig jaar oud en had het opgegeven om nog een blanke vriend te vinden, dus probeerde ze voor het eerst in haar leven een zwarte vriend, een man die na jaren in de gevangenis was vrijgelaten. Ze besepte dat hij gevaarlijk gewelddadig was en probeerde het uit te maken. Hij dwong haar plotseling onder bedreiging van een pistool in zijn auto te stappen en reed haar het moeras in. Hij zette het pistool tegen haar slaap, maar zij had een cola gedronken en gebruikte de fles om zijn schedel te kraken. Ze vluchtte een hele nacht door de ijzige moerassen voordat ze een hut vond. Nou, dat is waarschijnlijk de zuidelijke manier om griep te krijgen, dacht ik, maar ik vroeg me af waarom ze me niets over dit angstaanjagende voorval had verteld, totdat ik de juiste vraag stelde.

Ik was allang gewend geraakt aan het geweld om haar heen, maar de vele Europese reizigers die ik meenam om Mary te ontmoeten, die zij altijd adoreerden, waren vaak geschokt.

Mary 47 jaar oud in 1994

Toen de multimiljonair Anita Roddick in 1994 met mij reisde, kreeg zij onmiddellijk een band met Mary en wilde haar in dienst nemen bij een of ander idealistisch zakenproject dat zij wilde opzetten voor arme zwarten in de Black Belt. We hadden wat gedronken en pool gespeeld, en ik had Anita gezegd dat ze mijn bed in de bus kon krijgen terwijl ik in Mary's bed sliep. Anita was echter bang geworden van al het geweld dat zij op deze eerste avond van onze rondreis had meegemaakt. Mary's dronken neef, bijvoorbeeld, schoot alle lampen kapot die we passeerden. Anita was doodsbang om alleen in het bos te slapen en bang dat Mary's hutje weer zou worden platgebombardeerd. Haar Body Shop Company stond erop ons te volgen met een paar gewapende lijfwachten, maar zowel zij als ik hadden geweigerd, omdat het de bedoeling was op mijn "zwerwersvoorwaarden" te reizen. Het gevolg was dat ik de eerste nacht voor een keuze stond die ik nog nooit had moeten maken. Zou ik met een van de rijkste vrouwen ter wereld slapen of met een van de armste? Een multimiljonair of een landarbeidster? Ik wist dat als ik met Anita naar bed ging, ik het risico liep Mary's gevoelens te kwetsen door met een blanke vrouw naar bed te gaan. Als ik met Mary naar bed ging, liep ik het risico de doodsbange Anita voor de rest van de reis kwijt te raken. Het was geen gemakkelijke situatie, dus we sleepten het uit, speelden pool en dronken meer bier. Rond vier uur 's morgens loste ik mijn dilemma op door Mary een leugentje om bestwil te vertellen over dat we zo'n strak schema hadden dat we dezelfde avond nog moesten vertrekken om de volgende dag iemand in Mississippi te ontmoeten. Onnodig te zeggen dat ik veel te dronken was om te rijden, maar ik slaagde erin om op de verlaten binnenwegen een mijl het bos in te rijden, waar ik mijn "Body Shop" deelde met Anita (geen gekwetste gevoelens aan beide kanten). Na afloop stuurde Anita Mary een grote cheque, maar het geweld en de wanhoop waarmee Anita overal werd geconfronteerd, overtuigden haar ervan haar idealistische project op te geven, zoals andere investeerders het initiatief van de meest machtelozen in de Zwarte Gordel altijd hadden gettovormt en gebroken.

De angst voor geweld kan overweldigend zijn. In augustus 1990 vertrok ik vanuit Denemarken naar New York, en zoals gewoonlijk braken criminelen de eerste nacht in mijn

Mary laat Anita Roddick de mutsen en quilts zien die ze maakt 1994

bestelwagen in de Lower East Side in. De volgende avond, toen ik gebroken glas aan het opruimen was, hoorde ik schoten. Ik keek uit het busje en zag twee Puerto Ricanen rennen. Ze vielen allebei. Uit gewoonte pakte ik mijn camera en sprintte naar ze toe, maar toen ik foto's begon te maken, realiseerde ik me dat ik in de ogen keek van twee stervende mensen. Ik begon helemaal te trillen. In paniek rende ik naar de lesbiennes met wie ik jarenlang had samengewoond in een loft op Ave D. Nog steeds trillend vertelde ik Martha wat er was gebeurd. Mijn tweede schok kwam toen ze lachte en zei: "Nou, Jacob, welkom terug in Amerika. Gisteren, toen ik uit het keukenraam stond te kijken naar een zwarte vrouw die op de bus wachtte in Eighth Street, zonk ze plotseling op de grond, dood. Geraakt door verdwaalde kogels." Ik dacht aan haar gelach. Hoe konden deze gevoelige dichters, die films maakten over het geweld dat vrouwen werd aangedaan, anders omgaan met de gruwelen van hun omgeving? Ik was van plan de crack- en criminaliteitsepidemie in hun buurt te fotograferen, terwijl Bush zelf in Irak aan het schieten was, maar ik was zo bang dat ik diezelfde avond nog in mijn busje sprong en de 1000 mijl rechtstreeks naar de relatieve rust van Mary's hutje reed. Toen ik bij Mary was, was ik nooit bang voor het geweld in de plaatselijke club, waar we op de beste momenten graag de nieuwste Da' Train-kettingdansjes deden. Op de slechtste momenten fotografeerde ik zwarte mannen die hun vrouwen "versierden" (zie de foto van een van Mary's vriendinnen op pagina 291). Ik hield van die funky tent in het midden van de bossen van Alabama. Helaas brandde een van de stamgasten het af, samen met mijn American Pictures posters aan de muur, nadat hij ruzie had gekregen.

Maar het engste geweld kwam niet van mensen. In 2011, toen Mary 65 jaar oud was, kwam ik van een lezing in Mississippi. In feite was het meer een poging om het publiek - bijna allemaal vrouwen - van het historisch zwarte Tougaloo College mondiger te maken. "Waar zijn de mannen?" vroeg ik. "Ze zitten allemaal in de gevangenis." Opnieuw ervoer ik de vernietiging en hopeloosheid die veroorzaakt wordt door ons alomtegenwoordige racisme in de zwarte gordel. Na mijn empowerment workshop van een hele dag, terwijl ik op weg was naar een meer elitaire zwarte middelbare school in Atlanta, hoorde ik op de autoradio dat er een verwoestende orkaan mijn

John nog steeds in hevige pijn enkele dagen na de orkaan in 2011

kant op kwam. De berichten over deze naderende "historische superstorm" werden steeds erger, net als het weer om me heen, dus reed ik sneller, in een poging om eerder bij Mary's huis te zijn. Ze was verhuisd naar het stenen woonproject in de stad, waar ik veilig zou zijn. Maar nauwelijks had ik mijn veilige haven bereikt toen Mary door de regen naar buiten kwam rennen, schreeuwend dat ze het mobiele telefooncontact met John, die in het bos was, was kwijtgeraakt. Met haar moederinstinct wist ze dat er iets mis was en ze stond erop dat we naar hem toe gingen om hem te zoeken. De orkaan was nu overal om ons heen, en dit werd de meest beangstigende ervaring van mijn leven. We konden geen meter ver zien - het was alsof we door een zwembad reden, alleen vlogen de bomen overal om ons heen door de lucht. Ik had al snel geen hoop meer hem te vinden, laat staan levend, maar Mary kende elke bocht van die donkere binnenwegen en ze was vastbesloten haar zoon te bereiken. Toen gebeurde het wonder. We vonden John onder zijn truck, die de lucht in was geslingerd en op zijn voet terecht was gekomen. We trokken hem eruit, en hoewel hij het uitschreeuwde van de pijn, brachten we hem terug naar het huis. Zoals ik vaak heb gezegd: "Je kunt altijd op mensen vertrouwen, maar nooit op auto's of de natuur." Met vriendinnen voor het leven komt ook een toewijding aan het leven van hun kinderen.

Wat me terugbrengt bij de vraag: Was Mary ooit mijn "vriendin"? Totaal verschillend in elk opzicht als we waren, is het een wonder op zich dat onze relatie een leven lang heeft geduurd. Met een mengeling van trots en angst, romantiseerden we het voor de Romeo-en-Juliet gelijkenis. Omdat we op bijna dezelfde dag geboren waren, probeerde ik zelfs astrologische antwoorden op het mysterie te vinden. Ze was in alle opzichten een product van haar gewelddadige omstandigheden. In haar jonge jaren vloekte en schreeuwde ze altijd, vooral tegen de zwarten om haar heen - zij waren zelf niet minder luidruchtig. Maar hoeveel zwarten er ook in de buurt waren, op het moment dat ze tegen me sprak, sprak ze met de meest zachtmoedige, liefdevolle stem, vaak met een glimlach van schaamte over alle woede die ze net had laten zien. En dan barstten de zwarten in lachen uit omdat ze nooit gezien hadden hoeveel "vrede en liefde" zij in zich droeg en waarschijnlijk misten dat ze die lang onderdrukte kanten van zichzelf konden uitdrukken.

Toont Klanleider Jeff Berry haar nieuwe tuin in de projecten 2005

Maar was dit een gezonde relatie? Was het natuurlijk? Wat voor soort liefde het ook begon, het ontwikkelde zich in de loop der jaren op natuurlijke wijze tot een steeds diepere fysieke aantrekkingskracht tot elkaar. Nadat we water hadden opgewarmd op een fornuis (gemaakt van een oud vat), vonden we het heerlijk om elkaar te baden in het bad op de vloer van de woonkamer. We hielden ervan elkaar de hele nacht te knuffelen en vast te houden. Op een dag werd ik hieraan herinnerd toen Vibeke, mijn Deense vrouw, naar Boston verhuisde om de postorders voor mijn boek te helpen afhandelen. Per ongeluk opende ze een brief van Mary, die geschreven had hoe heerlijk ze het vond om de hele nacht in mijn armen te liggen. "Waarom kun je dat wel met Mary en niet met mij?" plaagde Vibeke. Ik had haar een paar dagen na de publicatie van mijn boek in Denemarken ontmoet. Ze kwam naar me toe en zei: "Ik heb net je boek gelezen..." Even later zei ik: "Oké, laten we trouwen, maar vergeet niet dat als je met mij trouwt, je ook trouwt met alle mensen uit mijn boek, die ons hebben ontmoet." En sindsdien heeft ze velen ontmoet, en sommigen van hen in Denemarken ondergebracht alsof we één grote familie waren.

Nee, het echte obstakel in mijn relatie met Mary was niet van morele aard, hoewel ze diep religieus was en haar hele leven naar de kerk ging. Ze was erg op zichzelf gegrond en hield ervan zichzelf te spelen voor de cameraploegen die ik meebracht. Toen de Deense TV ons filmde terwijl we samen aan tafel zaten, stond ze erop dat we samen het dankgebed deden (zoals we gewoonlijk deden). Oh nee, dacht ik, ik wil in Denemarken niet gezien worden als iemand die toegeeft aan al die Amerikaanse religie, maar ik had geen keus. Mijn "gebed van nood" werd ontvangen, want juist toen stortte een van de zware cameramannen door de vloer van onze huiskamer. Hij stond daar met alleen zijn hoofd en camera boven de vloerplanken. Ik hoopte nu dat de Denen niet neer zouden kijken op mijn overgave aan het geloof, maar ons zouden zien zoals wij onszelf zagen - een beetje boven alles.

Na al mijn overpeinzingen begreep ik eindelijk het diepere probleem achter ons 40-jarige celibaat: Telkens als we in de buurt kwamen van een seksuele dimensie van onze liefde voor elkaar, herkenden we onmiddellijk de historische valkuil die voor ons lag - we zouden de eeuwenoude blanke verkrachting

Mary 42 jaar oud in 1989

van de zwarte vrouw voortzetten. We wilden ons allebei los voelen van de “nachtelijke integratie” waar Mary het slachtoffer van was geweest. We wilden dat onze liefde vrij en onbezoedeld was, maar dat was onmogelijk. Wij waren de ultieme slachtoffers van deze diepe valkuil, die ons verhinderde volledig uit te oefenen wat normaal zou moeten zijn tussen een man en een vrouw: “vrije liefde.” Ik heb me vaak afgevraagd of een echt gezonde interracial relatie mogelijk is in een maatschappij die duidelijk nog niet vrij is.

En zo gingen de jaren voorbij tot op een dag in 2009 Mary zowel kanker als een hersentumor kreeg, waardoor we andere dingen kregen om over na te denken. Ik was niet gewend om zuurstof te geven en raakte 's nachts verstrikt in alle slangen rond Mary, maar gelukkig had ik een Deense reiziger bij me die kon helpen. In sommige opzichten voelde het opnieuw als een gebonden relatie, maar in de eerste plaats voelde ik de vreugde om een persoon te kunnen helpen met wie ik een hechte band had sinds we jong en uitgelaten waren en dachten dat we de wereld konden veranderen. Het was vreemd en toch geweldig om een ernstig zieke oude vrouw in een kinderwagen door de stad te duwen naar haar doktersafspraken, haar medische rekeningen te betalen en voor haar te zorgen. Omdat we wisten dat we elkaar nooit meer zouden zien, was ik blij dat Marianne, mijn vriendin uit Denemarken, veel foto's van ons kon maken.

Bidden voor onze maaltijden. 1991

Na haar dood in 2014 had ik een andere Deense filmploeg bij me om de film, Jacob Holdt - an American Love Story, te maken. Ik wilde ze meenemen naar de oude hut waar Mary en ik zoveel jaren samen hadden doorgebracht, maar kon hem nauwelijks vinden omdat hij nu helemaal bedekt was door Indiana Jones-dichte jungle. Het was deprimerend en gevaarlijk om over de verrotte vloer te lopen, maar ik was blij dat al mijn posters nog aan de muren hingen, hoewel een cameraman opmerkte dat een ervan was beklad: iemand had het vierkant met een naaktfoto uitgeknipt. “Die gekke Amerikanen,” waren we het er allemaal over eens. “Waarom hebben ze de gewelddadige foto's er niet uitgeknipt?” De crew wilde mij daar filmen om het verhaal van mijn leven met Mary te vertellen, maar ik begon plotseling onbedaarlijk te huilen. Het was alsof jaren van onderdrukte emoties plotseling uit mij stroomden. Toen mijn dochter dat bij de première van de film zag, zei ze: “Pap, ik heb je nog nooit zo zien huilen.”

Maar intussen had zich een ander wonder voltrokken, want drie jaar eerder was Maria voor korte tijd hersteld van de hersentumor. En zo waren we nog één keer samen geweest, een laatste keer voor haar dood. Ik zal nooit die laatste avond vergeten, zittend met haar in haar huis in de stad. Zij was nog steeds de enige in het project die een tuin had zoals wij die rond haar hut hadden, met alle bloemen waar ze van hield - zelfs de bananenboom waaronder ik haar en een Klanleider in 2005 had gefotografeerd. Haar tuin stond in schril contrast met dit grauwe project waar alle anderen alleen maar versleten gras rond hun huizen hadden. Binnen was ze nog steeds actief en maakte ze quilts, mutsen en kleren voor haar zes kleinkinderen en vijf achterkleinkinderen. Met haar hulp maakte ik voorouderbomen met hun namen en geboortedata, zodat ik me hen zou kunnen herinneren en met hen in contact zou kunnen blijven na haar dood. Zo ontdekte ik dat veel van de jongsten Afrikaanse namen hadden gekregen, zoals Neikata en Takivie. De tijden waren veranderd sinds ik Mary 40 jaar geleden ontmoette, toen ze allemaal slavennamen hadden. En toen, op onze laatste avond samen, net toen ik op het punt stond om aan haar zijde in slaap te vallen, gebeurde er iets. Uit het niets zei ze: “Waarom geef je me nu niet wat van je zoete spul? Denk je niet dat het daar tijd voor is voordat het te laat is voor ons?” En zonder op een

Onze bevrijde hut met mijn posters nadat we haar blanke suikeroompje eruit hadden geschopt in 1985

antwoord te wachten, slingerde ze me met één arm boven op haar enorme buik. Ik was verlamd door verwarring. Ze had extreem overgewicht door haar medicatie en in mijn hoofd hoorde ik mijn collegepubliek mij weer beschuldigen van “misbruik maken van een arme zwarte vrouw”. En dus, om dat ook van mijn lezers te voorkomen, ga ik niet onthullen wat er gebeurd is - we hebben allemaal recht op wat privacy, nietwaar? Maar ik geef toe dat ik het idee om de liefde te bedrijven met een overgrootmoeder weezinwekkend vond, maar tegelijkertijd ook aantrekkelijk - met de belofte dat het nooit te laat is “om het te maken” en “Eindelijk vrij, Eindelijk vrij, God zij dank, Eindelijk zijn we vrij” te worden.

Mary helpen met haar verstopte aders en zuurstofslangen in 2009

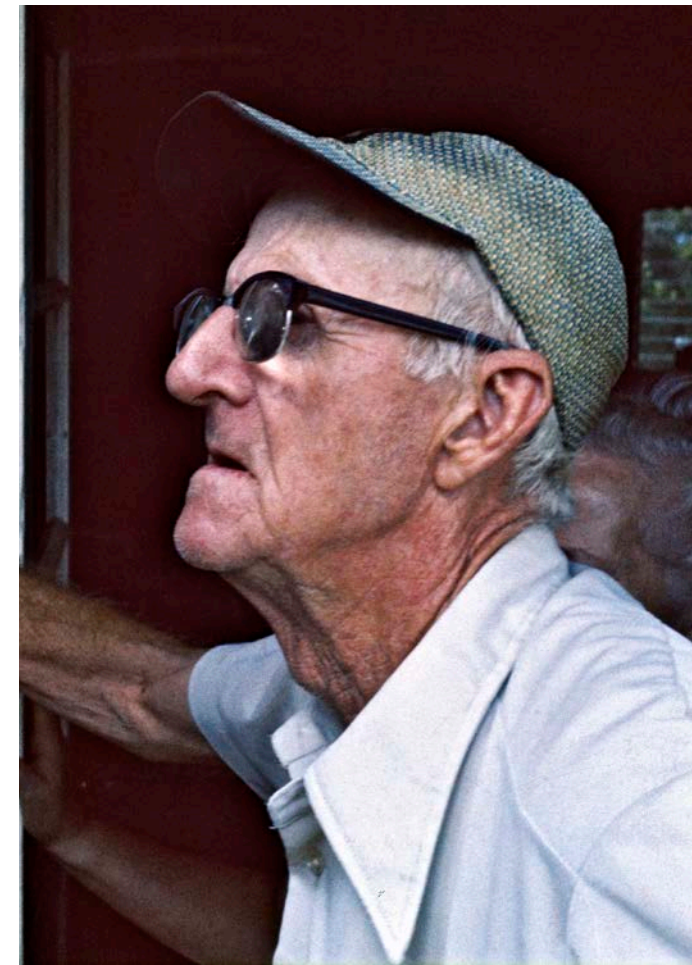
1975 - rural AL

1974 - rural NC

1973 - Baltimore

1975 - Troy, AL

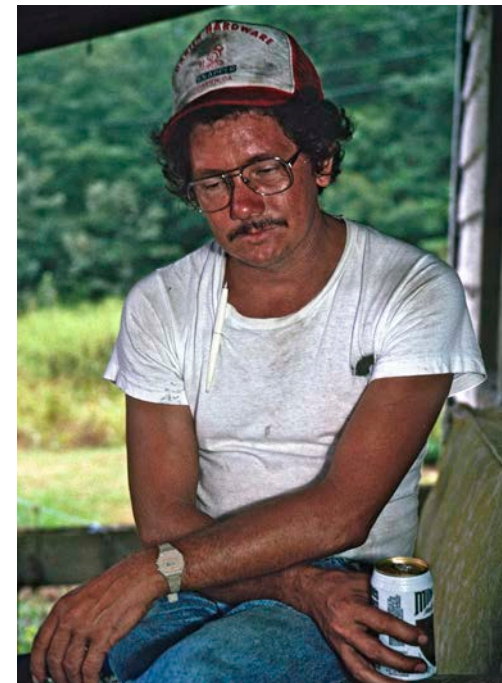
Opname van een blanke man (linksboven) die me oppikte in de buurt van Mary's huis in Alabama: - Wat vind je van integratie? - Ik ben er helemaal niet voor. Laat ze op hun eigen zijn en hun gang gaan. Ik wil niet met ze omgaan, met ze naar school of naar de kerk gaan. Ik heb nooit iets tegen negers gehad. Zij kunnen er niets aan doen dat ze nikker zijn, net zo min als ik er iets aan kan doen dat ik blank ben. Ze zijn van een ander ras en laat ze anders zijn...

- Heb je altijd op Wallace gestemd?
 - Jazeker... maar hij heeft niets tegen negers als het om negers gaat... Er zijn veel negers die op hem stemmen. Hij krijgt veel negerstemmen.

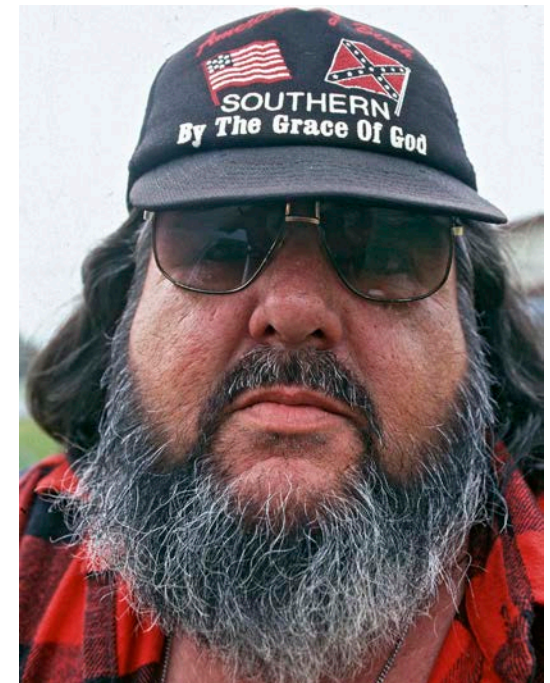
- Wat vond je van Martin Luther King?
 - Wie... Martin Luther King?... Waarom? Hij was niets anders dan een onruststoker... een communistische opruier...

Deze zuidelijke racist is een schoolvoorbeeld van de onderdrukking die we doormaken om onderdrukkers te worden. De onschuld van zijn kindertijd was systematisch onderdrukt door de irrationele bevelen van zijn ouders: "Negers zijn vies. Speel niet met die kinderen, ze zullen je steken." Zoals bij alle kinderen in het Zuiden, werden zijn natuurlijke levendigheid, levenslust en genegenheid voor anderen verstikt. Terwijl hij gekwetst werd, sloot zijn geest zich af, en in de loop der jaren werd de

oppenstapeling van bijkomende pijn een chronisch angstpatroon. Onophoudelijk moest hij nu zijn ongenezen leed-ervaringen als een kapotte plaat naspelen: "Nikker, nikker, nikker." Luisterend naar dergelijke stemmen uit de geschiedenis, wist ik dat het bombardement op Mary's huis de extreme maar logische consequentie was van deze onderdrukking. Als hij in het Noorden was opgegroeid, zou hij niet met zo'n kwaadaardige mentaliteit zijn opgegroeid. En misschien nog minder als hij was opgegroeid in het Denemarken van mijn jeugd (vóór het huidige racisme). Toen ik hem mijn foto's liet zien, bijvoorbeeld van Mary in bed, drong de ernst van mijn misdaad (voor een blanke uit het Zuiden) tegen dit apartheidssysteem tot me door. Als "neutrale" Scandinaviër vond ik Maria bijzonder mooi en aantrekkelijk. Ik schrok dan ook behoorlijk toen ik de walging zag die deze blanke man uitte bij de gedachte naast haar "vuile, donkere, weezinwekkende huid" te staan. Beetje bij beetje realiseerde ik me dat deze negatieve kijk geworteld was in blanke suprematie en uiteindelijk een geïnternaliseerde diepgewortelde eerlijke overtuiging was geworden die niet alleen blanken in heel Amerika had geïnfecteerd, maar ook de kijk van zwarten op donkere huidskleurige schoonheid.

1975 - Bullock County, AL

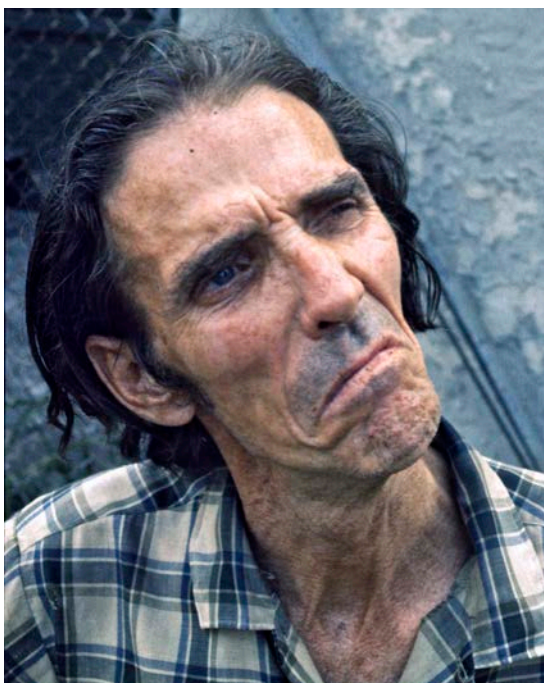
2003 - Angola, LA

1996 - Immokalee, FL

1975 - Meridian, MS

1973 - Baltimore

Vagebonden en zwarten hebben een speciale relatie met arme blanken. Met hun geweren die in pickup trucks hangen als symbolen van macht, zijn zij degenen die op vrijdagavond laat op lifters schieten, andere avonden bierflessen naar je gooien, en je op alle uren van de dag proberen omver te rijden. Terwijl de beter gesitueerde blanken de toon zetten, oefenen de armen veel van de directe fysieke onderdrukking van zwarte mensen uit, die hen minachtend "arm wit uitschot" noemen. Zij waren het die de wrede en sadistische rol van slavenopzichters en -vangers kregen toebedeeld. Net als arme blanken vandaag de dag, voelden de opzichters dat zij door de plantagemaatsschappij werden veracht en reageerden zij hun onzekerheden en woede af op de zwarten door middel van meedogenloze wreedheden. Demagogische racistische politici richtten zich tot hen, maar toen de zwarten stemrecht kregen en de politieke slinger in de richting van meer liberale politici werd geduwd, verloren de arme blanken veel van hun politieke rol en het beetje trots dat ze hadden.

Net als zwarten lijden zij aan zelfhaat en reageren zij gewelddadig op hun omgeving door bijvoorbeeld overal vuilnis neer te gooien. Ook hun intelligentie is aangetast door ondervoeding en verwaarlozing en ze kunnen nog angstiger zijn dan zwarten.

Als ik bij hun hutjes in de buurt kom, rennen ze vaak naar binnen en doen de deuren op slot. Als ik met hen op jacht ga en hun wreedheid jegens dieren zie, realiseer ik me dat de bron van hun geweld en mishandelingsgedrag hun eigen vroege onderdrukking is - als hulpeloze kinderen in hun ongevoelige en repressieve sociale rol geslagen.

Deze cyclus van mishandeling is vergelijkbaar met die van zwarten, die geneigd zijn hun gewelddadige ervaring op hun eigen soortgenoten af te spelen. Arme blanken hebben niet alleen hun eigen kinderen, maar ook zwarten als een kwetsbare en sociaal gesanctioneerde doelgroep.

Omdat blanken altijd te horen hebben gekregen dat zij superieur zijn, voelen zij zich achtergesteld wanneer zij zwarten met betere banen zien. Zij hebben het gevoel dat "negers te veel rechten hebben gekregen" en dat "geen enkele neger ooit dezelfde status kan bereiken als zelfs de laagste blanke". Daarom voelen zij dat zij van de kar zijn gevallen wanneer zij zien dat vele zwarten tegenwoordig beter leven en betere banen hebben dan zichzelf.

2003 - Philadelphia, MS

1986 - anywhere

1972 - Jackson, MI

1974 - rural Kinston, NC

Historical photo

1974 - NYC

1996 - rural MS

Zij begrijpen de innerlijke dynamiek van ons systeem niet, dat hen vaak werkloos maakt, en geven in plaats daarvan iemand de schuld die een beetje anders is - net zoals soortgelijke groepen in Europa moslim-immigranten als zondebok gebruiken, Ierse protestanten katholieken gebruiken, Israëli's Palestijnen gebruiken, Japanners Koreanen, Indiërs en Afrikanen lagere kasten en stammen gebruiken, en iedereen fantaseert over de Jood - vooral waar geen Joden bestaan!

Aangezien geen enkele samenleving of systeem ooit vrij is geweest van onderdrukking, moeten we in elke nieuwe generatie leren patronen van woede te omarmen en te helen voordat ze zich opstapelen en zich manifesteren als genocide. Als we de donkere kanten van onszelf niet onder ogen durven te zien, handelen we maar al te gemakkelijk uit ontheemde woede. Zonder gelijkheid en veiligheid van de wieg tot het graf in Amerika, lopen vooral de armen hier gevaar. Hun racisme, slechte opleiding en onze aanhoudende ongevoelige lastercampagnes tegen hen als "rednecks" en "crackers" maken hen nog rechtser dan de meeste Amerikanen en tegen elk sociaal vangnet dat ook zwarten ten goede zou komen. Omdat ze niet in staat zijn de werkelijke doelen van hun frustratie aan te vallen, slaat de woede van de blanken vaak om in racistisch geweld. Dergelijke bitterheid zorgde ervoor dat arme blanken bijna 5.000 zwarten lynchten.

1974 - rural Elizabethtown, NC

1975 - San Francisco

1974 - Jacksonville, FL

Teenagers Kill Black, 15

Continued From Page 2

Two other residents confirmed this part of her statement.

"They were encouraging the kids to attack them," said woman. "They were shouting 'get the nigger' and 'kill the bastard.'"

Several members of the social club, which is just north of the park where Johnson was found and across the street from where Sanders was beaten have denied seeing the attack or taking any part in it.

Police have canvassed buildings in the predominantly Italian neighborhood searching for witnesses with no success.

A Post reporter also interviewed dozens of people in the area without finding any witnesses to the attack other than the woman mentioned. She asked to remain anonymous because she feared possible reprisals against her family. But he indicated she would talk to police.

Many members of the community said they'd heard about the incident but none admitted to actually seeing the attack or knowing any-

an officer close to the investigation, "because no one is talking to us. But since no white kids were hurt and around it isn't likely that we didn't find any weapons the black kids were doing the attacking."

Several incidents with racial overtones have erupted in recent months between local whites and black teenagers attending nearby Chelsea HS and Food and Maritime Trade HS. Community and religious leaders have insisted that those incidents were not racially motivated but were caused by a natural conflict of interests over the use of a local gymnasium.

Neither of the youths beat

or the others.
ng better.

1974 - New York, NY

1974 - Little Italy, NY

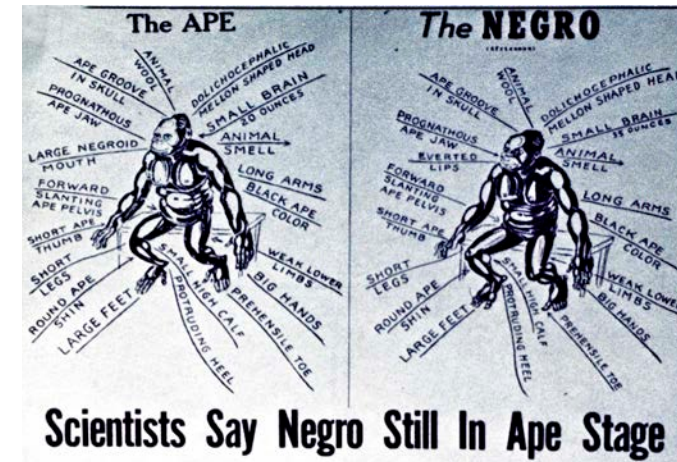
De lynchpartijen gaan door. Derrick Johnson was pas 15 toen hij een arme blanke wijk van New York binnenwandelde. Blanke ouders brengen hun kinderen gewoonlijk vreemdelingenhaat en racisme bij met schuldgevoel en subtiliteit, maar hier stonden ze in de deuropeningen en spoorden hun kinderen aan tot "Dood de neger" en "Dood de bastaard". De kinderen vielen Derrick op klarelichte dag aan met honkbalknuppels. Toen de politie mensen in de buurt ondervroeg, wilde niemand informatie geven. Uit Europese ervaringen weten we dat zulke arme, verbitterde blanken gemanipuleerd kunnen worden in de richting van fascisme of communisme, maar hun bekrompenheid en autoritaire blik leidden er vaak toe dat ze een gewelddadig rechts radicalisme omhelsden dat de afgelopen 100 jaar in Europa veel dodelijker en bedreigender is geweest voor verstoten minderheden dan in de Verenigde Staten.

1974 - Little Italy, NY

1973 - Baltimore

Scientists Say Negro Still In Ape Stage

Mijn nazivriend hier in Baltimore sloot zich eerst aan bij de communisten, maar ontdekte dat die gelijkheid voor zwarten wilden en stapte over naar de nazi's, die zeggen dat blanken superieur zijn aan zwarten en dat zij "alle negers terug naar Afrika zullen sturen". Terwijl de nazi's dus aansloten bij de algemene wens in de noordelijke staten (vergelijkbaar met de meeste blanke Europeanen) om onze verschoppelingen uit het zicht te houden ("ontwijkend racisme"), wil de Ku Klux Klan van vandaag zich niet ontdoen van zwarten, maar hen alleen "op hun plaats houden" ("dominatie racisme").

In het Zuiden heb ik gezien hoe de politie met de Klan samenwerkte door alle zwarten in de buurt van een Klan-bijeenkomst te ontwapenen, maar niet de Klan-leden die pistolen en machinepistolen droegen. Op een avond slaagde ik erin, gekleed in een witte mantel, binnen te sluipen in een van hun kruisverbrandingsceremonies, waar ik deze toespraak opnam:

1974 - Little Italy, NY

1972 - Miami, FL

1978 - rural Gadsden, AL

1972 - Baltimore

1974 - Gainesville, AL

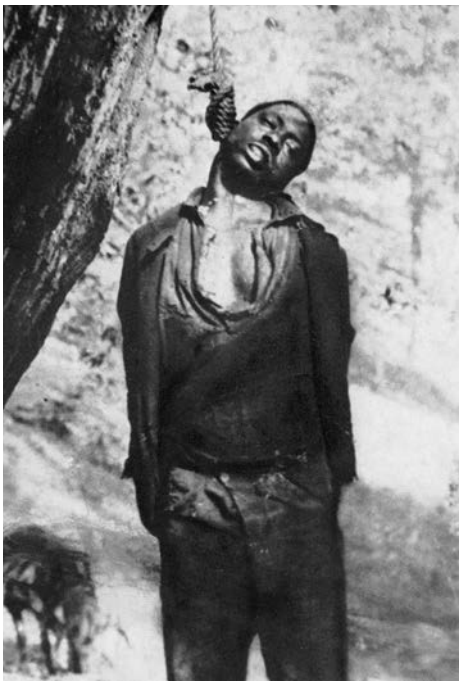
1973 - rural LA

1978 - rural Gadsden, AL

1975 - Tarboro, NC

Historical photo

1978 - rural Gadsden, AL

1978 - rural Gadsden, AL

Historical photo

De lynchpartij in 1981 van Michael Donald in Mobile, Alabama. Leden van de Ku Klux Klan ontvoerden een willekeurig gekozen 19-jarige student in een stadsstraat "om de kracht van de Klan in Alabama te tonen". De volgende ochtend werd zijn lichaam gevonden, opgehangen aan de nek in een zwarte buurt. Een van de Klan-mannen, James Knowles, werd later naar de elektrische stoel gestuurd. Morris Dees van het Southern Poverty Law Center vertelt hoe het publiek huilde toen de bekende lyncher vertelde hoe Michael smeekte voor zijn leven terwijl Klansmannen de strop voor zijn nek klaarmaakten. Politie foto

“Ja, de samenzwering geeft ons veel om over na te denken ... en de meesten van jullie denken alleen maar aan die apen die aan hun eigen staarten lopen te trekken. U bent nog steeds geïrriteerd en geagiteerd door al die kleine aapjes die rondrennen en roepen: “Ik word gediscrimineerd, ik wil dat die politieman ontslagen wordt,” en al dat soort troep. En het zet je aan om iets te willen doen. Maar vrienden, de samenzwering zit dieper dan een stel wilde Ubangi-lippige negers in de jungle. En er zijn drie dingen die je ze niet kunt geven! Absoluut maar drie dingen: Je kunt een neger geen dikke lip, een blauw oog en een baan geven. (applaus) ... Bij een andere gelegenheid dreven we deze vier negers neer en waren klaar om... om... (wijst op het lynchen met een touw) (applaus)... en net toen we onze raketten op hun kop wilden afvuren, zei iemand: “Wacht even, we hebben ze en we danken jullie dat jullie ze gevangen hebben.” Dus ze haalden ze naar beneden en sloten ze op. En de volgende morgen zei de burgemeester tegen onze ambtenaar: “Meneer, het spijt ons, maar we moesten ze laten gaan, want ik wil niet dat mijn stad wordt verwoest.” En die negers sprongen op en lachten hysterisch “Ha, Ha, Ha,” zoals apen die aan hun staart trekken. (gelach) Vrienden, enkele jaren geleden werd de Klan naar Washington geroepen om voor de onderzoekscommissie te verschijnen - geloof het of niet - over de moord op King. Ze gaven deze commissie over aan twee-niet zwarten. Ik zal ze negers noemen omdat ze vijf miljoen van uw zuurverdiende belastinggeld hebben verspild om een antwoord te vinden op de moord op King! Nou, ten eerste: Je kunt geen neger vermoorden! (Je kunt alleen een staatsman of een man met karakter en bekwaamheid vermoorden. Je kunt geen vuilnis vermoorden.

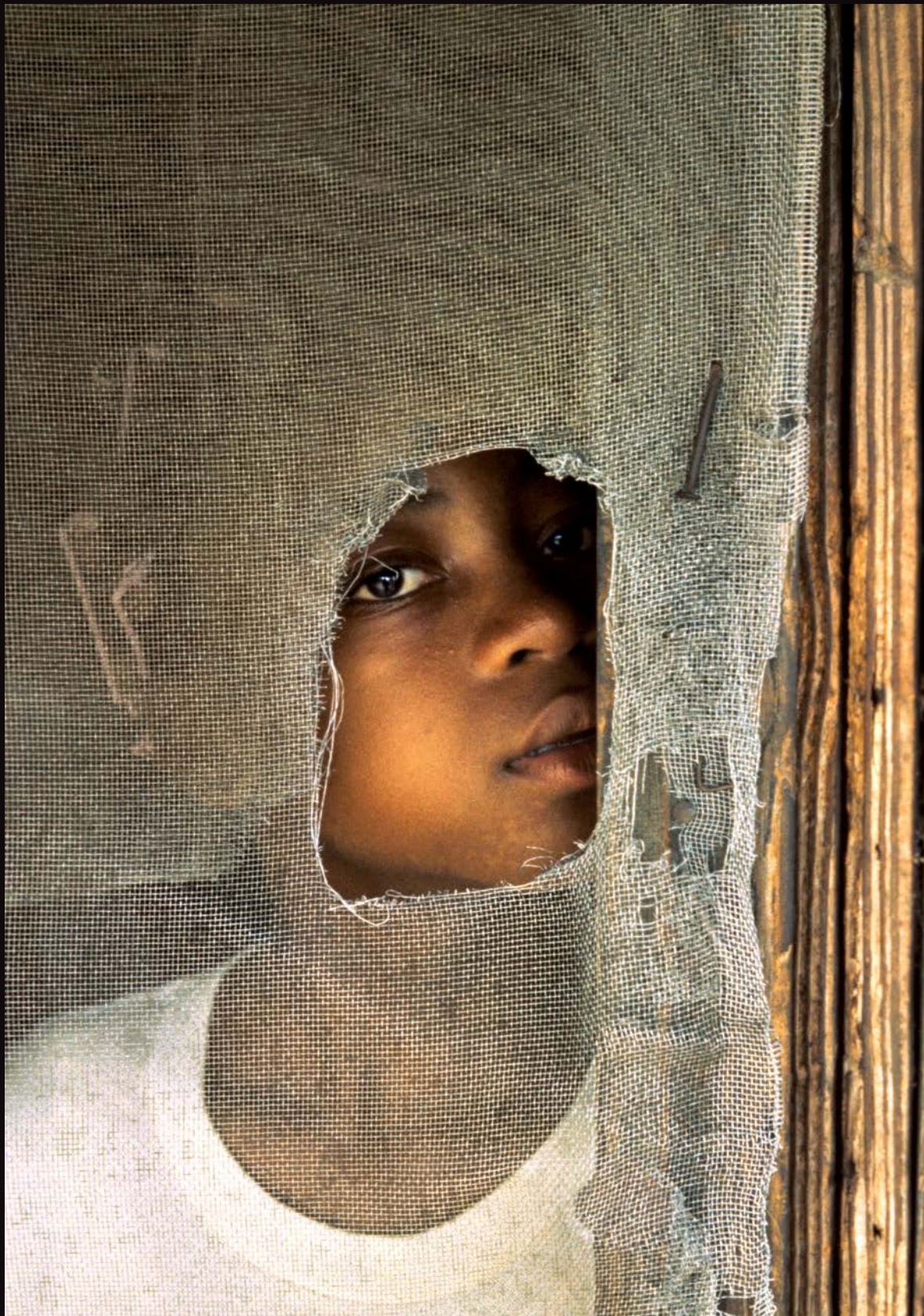
mensen die door de maatschappij voortdurend geïndoctrineerd zijn met het basisgevoel dat zij zelf uitschot zijn. Hun onzekerheid en zelfverachting geeft hen een vreemde categorische behoefte om anderen te haten.

Ja, dat schreef ik in mijn boek in 1984, toen ik de Klan probeerde te begrijpen nadat ik een arme lifter had opgepikt op mijn lezingenreis. Tijdens onze lange rit onthulde hij dingen die mij deden vermoeden dat hij een slachtoffer van incest was geweest. Dus vroeg ik op een liefdevolle manier naar zijn kindertijd, en inderdaad, hij vertelde me hoe zijn vader hem keer op keer verkracht had. Toch probeerde hij zijn vader te verdedigen, wat in mijn ervaring is hoe zulke slachtoffers hun woede beginnen te richten op anderen en anderen tot zondebok maken. Ik realiseerde me ook dat hij, net als de meeste misbruikte kinderen waar ik mee te maken heb, nooit hulp had gekregen. Wij die beter af zijn,

houden niet van de wantrouwe vibraties die we krijgen van de kinderen van pijn en reserveren onze liefde voor kinderen die in staat zijn de liefde uit te stralen waar zij zelf door gevormd zijn. En nergens heb je meer tijd om hen emotionele therapie te geven dan op de eindeloze snelwegen van Amerika. Ze zijn altijd ongelooflijk dankbaar en zullen daarna alles voor je doen. En dus, nadat hij hem mijn boek had laten zien, smeekte hij me nu om met hem mee te gaan naar deze Klan-bijeenkomst. Eerst naar de open wervingsbijeenkomst overdag, waar ik niet anders kon dan medelijden voelen met de arme blanke sympathisanten die hierboven staan afgebeeld. Voordat we naar de geheime kruisverlichting gingen (alleen voor leden), gaf ik hem een maaltijd en liet hem mijn telefoonkaart gebruiken om zijn moeder te bellen. Maar zijn gezicht vertrok plotseling van woede en pijn toen zijn moeder hem vertelde dat twee zwarten zojuist zijn oom hadden vermoord. Hij had beloofd me te beschermen en me te bedekken met een capuchon, maar durfde ik nu met hem en 50 gekke Klansmannen met geweren diep een donker bos in te lopen terwijl hij wist dat ik antiracistisch was (een “negerliefhebber”)? Zou hij me verraden? Ik was zo bang dat ik mijn familie in Denemarken belde om te zeggen: “Als ik niet voor middernacht terugbel, waarschuw dan de politie.” Hoe naïef! Ik had al gezien hoe ze met de politie werkten. Maar hij heeft me nooit verraden, wat me weer een van mijn belangrijkste levenslessen heeft geleerd:

ALLE mensen die pijn hebben - en hij had nu pijn door zowel misbruik als de moord op zijn geliefde oom - hebben meer behoefte aan ONZE liefde dan aan het uiten van hun pijn en woede in de vorm van haat en geweld.

Individueel waren deze eenzame en wanhopige losers vaak net zo bang voor mij als ik voor hen was. Ondanks al mijn vooroordelen, kon ik het niet helpen hen als individu aardig te vinden. Mensen die bereid zijn te moorden op wat zij “uitschot” noemen, zijn

1975 - Waynesboro, GA

1978 - rural Gadsden, AL

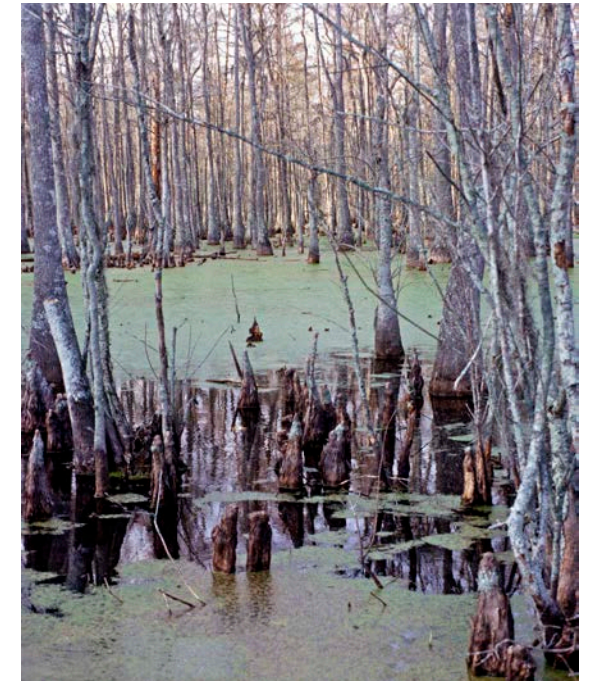
1991 - Woody de nacht dat ik hem oppakte

1973 - Immokalee, MS

1975 - Waynesboro, GA

1996 - moerassen, LA

In mijn zwerversjaren in de jaren '70 leken de meeste Amerikanen zich goed te voelen over zichzelf en ik trof nauwelijks Klan-activiteiten aan. Maar de toenemende mishandeling van kinderen die ik sindsdien heb gezien, lijkt hand in hand te gaan met de groei van de Klan en white supremacy groepen onder president Obama en Trump. Hier is hoe ik in een familie kwam van latere Trump aanhangers. Op een nacht in 1991 pikte ik Woody op, een straatarme lifter in Mississippi, die me vertelde dat hij en zijn twee broers persoonlijk zoveel zwarten hadden vermoord, dat ze de tel waren kwijtgeraakt.

- Ik weet niet of hij de eerste twee heeft vermoord, maar ik weet wel dat hij zijn hoofd erg had opengehaald.

- Hmm

- John brak zijn hoofd echt, echt slecht open... Hij haalde een heel stuk uit zijn hoofd - en toen kwam er bloed op mij. Dat komt omdat ik de kerel vasthield. Elke keer als zijn hart sloeg, spoot er bloed uit, zo'n 6 meter, man. De man rende ongeveer tien stappen, en viel toen gewoon - gezicht eerst. Ik zal je vanavond zelfs meenemen naar het oude postkantoor en het je laten zien, precies waar het is gebeurd. Er hangt een groot bord met 'Geen negers toegestaan' als je over de snelweg rijdt.

- Nog steeds? Welk jaar is dit?

- Het is nu 91, bijna 92 en ze hebben een bord met 'Verboden voor negers'.

- Toen je ze ging vermoorden, praatte hij er de hele dag over of gebeurde het gewoon...?

- Nee, het gebeurde gewoon. Het was gewoon één van die dingen. Hij liep door de straat en hij had gewoon zin om het te doen. Hij had ze gezien, dus hij deed het

- Hier is waar deze man viel nadat mijn broer hem neerstak. Dat kan de politie zijn. Hier is waar hij viel. Ik zal je laten zien waar hij neergestoken werd. Hij werd neergestoken aan de andere

kant van deze telefoonpaal, hier. En toen rende hij tien voet en viel. Laten we gaan voordat de politie komt, want die zijn hier 's nachts slecht.

- Wat zei hij eigenlijk?

- Hij zei: 'Ik ga vanavond een neger vermoorden'. Hij zei het de hele dag en als we terugkwamen zei Sammy tegen hem: 'Ik wed dat je die daar niet vermoordt. En dit was een grote neger, weet je. En John zei: 'Wedden van wel'. En Sammy zei, 'Ik wed met je. En hij zegt, 'Laat dat wedden maar zitten. Hij liep erheen en zei: 'Hé, heb je je schepper ontmoet?' En hij stak hem neer. De man zijn ogen rolden naar de achterkant van zijn hoofd en John draaide het mes en trok het eruit. Het bloed, toen het eruit kwam, raakte mij en Sammy.

- Hoe is het gebeurd wanneer...?

- Hij gaat erop uit en hij doodt negers voor de lol. Hij vertelt me dat hij graag de angst in hun gezicht ziet als ze sterven. Het was net als toen we op River Road reden en ik je vertelde over hoe Sammy er een naar de auto riep en John eruit sprong en hem neerschoot. Nou, twee van hen gingen weg, en een van hen bleef daar, weet je, hij was aan het flippen. Ik denk dat hij jong was of zoiets, weet je. Sammy begon hem op zijn hoofd te slaan met een fles die hij had. En toen begon John hem te schoppen en zo - en toen hij bloedend op de grond lag en zich niet meer kon bewegen, stampte John hem gewoon tot hij dood was. Het enige wat ik John nooit heb zien doen, was naar buiten gaan en de negers overrijden die hij gebruikte. Maar ik heb bloed op de auto gezien en zoals ik al zei, ik heb T-shirts en dat soort dingen onder de auto vandaan gehaald nadat hij ze had overreden. Ik heb hem vele, vele negers in elkaar zien slaan en ze voor dood achterlaten.

- Hoeveel zou je zeggen?

- Hoeveel? Meer dan ik op mijn vingers en tenen kan tellen.

Zoals altijd met gewelddadige mensen, vroeg ik naar zijn jeugd. Zijn ogen vulden zich met tranen toen hij me vertelde hoe de drie broers voortdurend waren geslagen en mishandeld door hun zwaar alcoholistische ouders.

- Al zo vroeg als ik me herinner kreeg ik zweepslagen van mijn moeder. Ze kwam altijd dronken binnen.... Ze sloeg je overal waar ze je maar kon raken. Als ze je slaat met een plank, als je beweegt en hij raakt je ergens anders, dan had je niet moeten bewegen.....

Het is belangrijk om zulke kinderen alle liefde en genegenheid te geven die we kunnen opbrengen.

Op mijn reizen ben ik vaak verbaasd geweest hoe weinig zorg er nodig is om deze ingekapselde en ontmoedigde mensen hun hoofd weer omhoog te laten steken en zich beter over zichzelf te laten voelen.

Mensen, die zich goed voelen over zichzelf zullen niet opzettelijk andere mensen kwetsen of zelfs maar slecht over hen denken. Alleen mensen in diepe pijn wensen anderen kwaad te doen. Alle gewelddadige racisten die ik tegenwoordig ontmoet, zijn zonder uitzondering in hun jeugd mishandeld of vernederd.

De kruisverbrandingen en hakenkruizen zijn slechts hun onbekwame roep om onze hulp en aandacht, en er is zo ongelooflijk weinig koestering van onze kant nodig om hen uit hun onderdrukkende patronen te helpen.

Vijf jaar later vond ik enkele van Woody's slachtoffers, zoals Sarahs familie, die door Woody in hun slaap waren neergestoken...(Lees op pagina 213 wat er later gebeurde). Hun verwoeste levens hadden een soortgelijke verzorging nodig om niet vernietigd te worden door de verlamme

angst en onvergeeflijke haat die ze hadden ontwikkeld jegens medeburgers. De wetenschap hoe gemakkelijk zo'n haat zichzelf in stand houdt, bracht de nieuwe zwarte regering in Zuid-Afrika ertoe gratie te verlenen voor alle racistische misdaden die onder de apartheid waren begaan.

Mijn vriend Woody begint te begrijpen dat hij, omdat hij nooit iemand heeft gehad die hem hielp zijn pijn te helen, deze op zo'n gruwelijke manier tegen de zwarten had gekeerd dat hij kon beschrijven hoe zij elk van hun slachtoffers martelden en vermoordden en in de rivieren en moerassen van Mississippi dumpten.

- Waren jullie meestal van hen af door ze in rivieren en moerassen te gooien?

- Oh, ja, vaak dumpten we ze in de moerassen...

Op de staat Mississippi want onder haar grenzen trekt de duivel geen lijn. Als je haar modderige rivieren doorzoekt zul je naamloze lichamen vinden.

Oh, de fabrieken in de bossen hebben duizend misdaden verborgen.

De kalender liegt als het de huidige tijd aangeeft.

Oh, hier is het land waar je het hart uit hebt gerukt:

Mississippi, zoek een ander land om deel van uit te maken!

1975 - "The Tupper home", Washington, GA

1975 - Washington, GA

1975 - Washington, GA. The Tupper Home

1975 - Washington, GA

1975 - Tupper Plantation home, Washington, GA

In Georgia, waar ik bij de familie Barnett in een oud plantagehuis woonde, leerde ik een soort racisme kennen dat niet op haat beruiste maar op een historisch geconditioneerde paternalistische liefde voor zwarten. Mevrouw Barnett bracht dagen door met me rond te leiden langs families die haar familie ooit had bezeten - in haar verbeelding blijkbaar heel kort geleden (en, zoals ik ontdekte, ook in het zwarte bewustzijn).

Mrs Barnett: Dit is de verkoopakte aan mijn overgrootvader van Mr Cadman voor Lucinda, haar kinderen, en haar aanwas voor altijd. De prijs was \$1.400.

Mrs. Hill (haar vriendin van een ander plantagehuis): Maar toen ze hier kwamen, waren het wilden en in plaats van het Zuiden te beschuldigen, zoals het Noorden ons beschuldigde, denk ik dat we een beetje krediet verdienen. Ze verkochten hen aan ons en ze wisten dat ze ons wilden verkochten. Maar ze bleven ze gewoon sturen. En toen begonnen ze te praten over onze harde behandeling, maar weet je als je mensen had die voor je werkten, deed je alles voor hen, voedde hen op, gaf hen kleding en onderdak, en zorgde voor hen.

De blanken zouden alles doen voor de negers behalve van hun rug afkomen, zoals ze zeggen. (Eén ding is zeker: We missen ze nog steeds.

Mrs Hill: Ja, we missen ze.

Als een "huisslaaf" met de middagthee kwam, ging het gesprek, zoals altijd in de Zuidelijke aristocratie, over de dwaasheden van hun bedienden - een manier om hun paternalistische houding ten opzichte van zwarten te handhaven en zichzelf zo de sociale distinctie van vroeger te geven.

1975 - Washington, GA

1975 - Washington, GA

Wat Mrs. Barnett mist zijn niet de slaven als werkrachten of als eigendom maar de vroegere symbiotische afhankelijkheid van slaaf en meester. Het feit dat men een slaaf met een waarde van meer dan \$ 1400 door ziekte kon verliezen, bracht bij de blanke bovenlaag een vaderlijke zorg en verantwoordelijkheidsgevoel voor hun slaven teweeg. Bij Mrs Barnett uitte deze liefde zich in haar werk ten behoeve van voor het leven gevangen zwarten - met andere woorden, in een behoefte om liefde te betuigen aan een groep zwarten die, net als de slaven, niet vrij zijn.

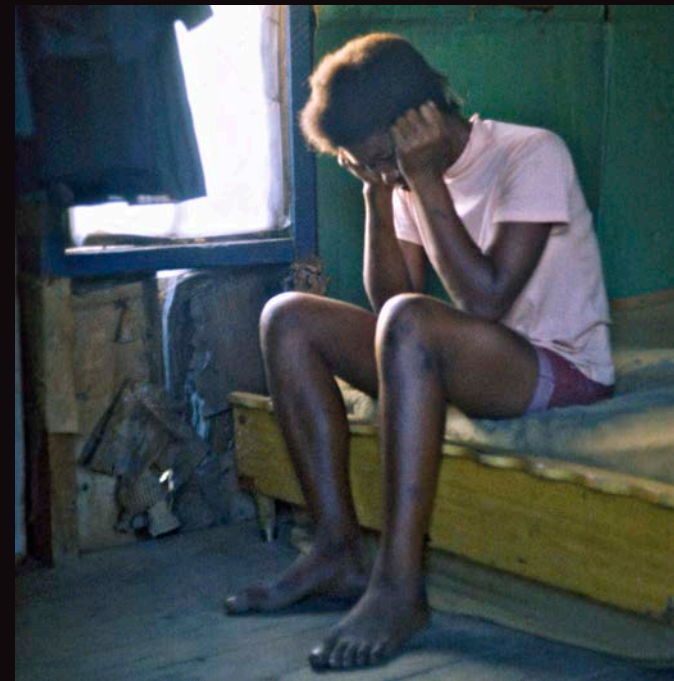
Was het dit soort neerbuigend racisme dat ik zelf overnam in Amerika? Hoe lang kon ik nog vasthouden aan het naïeve idee dat ik als buitenlandse immigrant in staat zou zijn mij staande te houden in een oceaan van racisme die alle anderen had doen verdrinken?

1975 - Phila, MS. Rachel hier werd verkracht en vermoord toen ze 14 was.

1973 - Natchez, MS

1975 - Philadelphia, MS

1973 - Natchez, MS

In het Zuiden ervoer ik twee volkomen tegengestelde blanke reacties op onze onderdrukten: haat en liefde. Hoe meer ik deze eigenaardige noodpatronen zag als producten van een eeuwenoud systeem, hoe meer waardeoordeelen, zoals goed en kwaad, uit elkaar vielen. Ondanks hun spoor van vernieling, kon ik deze blanken niet langer haten. Vanaf het moment dat ik hen respect en begrip toonde, begonnen overal deuren open te gaan: de deuren van de zuidelijke gastvrijheid. Toen ik later onder Zuidafrikaanse blanken reisde, werd ik onthaald op een nog overweldigender gastvrijheid, die recht evenredig leek met een groter klassenverschil tussen zwarten en blanken. Net als in Zuid-Afrika krijgen zwarten in het Zuiden de traditionele vriendelijkheid zolang zij de status van onderklasse hebben. Zij worden niet zozeer betaald voor hun werk als wel voor hun dienstbaarheid en nederigheid, voor het kennen van "hun plaats" en hun afhankelijkheid. Hun passieve verzet tegen deze onderwerping wordt gezien als "onverantwoordelijkheid" en "onverschilligheid", wat de "noodzaak" van de vaderlijke relatie nog eens bevestigt, waardoor de blanke status wordt verhoogd. Deze kunstmatig hoge status draagt bij aan het psychische surplus dat bijvoorbeeld tot uiting komt in een uitbundige gastvrijheid en vriendelijkheid jegens het individu, maar niet jegens de groep, zoals "negers", "Yankees" of "communisten".

In een plantagehuis kwam ik aan met mijn pruik met kort haar op, maar de gastvrouw, Emely Kelley, werd steeds verliefder op mij, en op een avond verraste ik het diner door al mijn haar te laten zien. Emely barstte uit: "Ik weet dat je een communist bent, maar ik vind je toch leuk."

Deze gastvrije klasse mag dan niet deelnemen aan blanke terreurdaden, maar ze profiteert er wel direct van. Geen van de plantagehuizen waar ik woonde was op slot, hoewel ze gevuld waren met goud, zilver en dure schilderijen - vlak naast enkele

van de armste mensen op aarde, die ik vaak gewelddadige misdaden tegen elkaar zag begaan.

Een van de redenen waarom ik zelfs in de meest gewelddadige getto's in het Zuiden kon rondlopen zonder voor mijn leven te hoeven vrezen, was mijn besef dat de slavernij van de jaren zeventig overal haar beschermende paraplu over mij heen hield. En als je het opneemt tegen een systeem dat zo diep geworteld is dat zelfs je "Scandinavische blauwogige idealisme" niet wordt begrepen, geef je het op en word je een deelnemer. Zo leerde ik al snel de zelfverlammende en ongemakkelijke kunst om zwarte dienstmeisjes mij het ontbijt te laten serveren in het hemelbed (in een aparte kamer van de gastvrouw), terwijl ik de misdaad om mijn eigen bed op te maken vermeed. In Mississippi zag ik hoe de bedienden dagen besteedden aan het aankleden van de blanke "belles" in antebellumjurken, zodat we de oude bals van de Confederatie konden voortzetten, waar zwarten alleen aanwezig zijn in de vorm van een blanke vrouw in blackface die optreedt als "mammy".

Ik hield van deze schijnbaar afstandelijke maar ongelooflijk warme open en charmante belles, wier onschendbare "blanke vrouwelijkheid" een van de schijnredenen was voor de dood van duizenden zwarte mannen in een terreur die uitsluitend werd veroorzaakt door de wens om de blanke suprematie te bestendigen. Toch moest ik lachen toen ik in 1978 voor het eerst terugkeerde naar Natchez en daar tot mijn ontsteltenis een artikel in de New York Times las waarin de plantagehuizen werden beschreven als "decadent en promiscue", omdat ik dat zelf ook had meegemaakt.

1975 - Philadelphia, MS. Carl rechts werd predikant, zijn broer zat levenslang in de gevangenis

1973 - Natchez, MS

Over ja zeggen

De grootste vrijheid die ik ken is ja te kunnen zeggen; de vrijheid om jezelf in de armen te werpen van iedere persoon die je ontmoet. Vooral als zwerver heb je de vrijheid, de energie en de tijd om volledig menselijk te zijn tegenover elk individu dat je ontmoet. De meest fantastische loterij die ik kan bedenken is liften. Elke keer is er een prijs. Elke persoon kan je iets leren. Ik heb nog nooit nee gezegd tegen een lift - zelfs niet als er pistolen op de voorstoel lagen, of als er vier sinister uitzierende mannen met zonnebrillen in de auto zaten. Elke persoon is als een venster waardoor je een glimp kan opvangen van de grotere maatschappij. Een man in New York vroeg me een U-Haul trailer naar Florida te rijden. Hij wilde niet zeggen wat erin zat. We spraken af dat ik er zestig dollar voor zou krijgen, maar ik heb het geld nooit gekregen. Via verschillende bronnen kwam ik erachter dat het de maffia was voor wie ik had gewerkt - zij gebruikten liever een naïeve buitenlander voor dergelijke illegale transporten van narcotica, enz. Of misschien waren het wapens voor de Cubaanse ballingen in Miami? Een andere keer, in Alabama, vroeg een arme oude vrouw van 87 me haar naar Phoenix, Arizona te rijden. Ze wilde daarheen om te sterven. Ik hielp haar de ramen van haar bouwvallige hutje buiten Notasulga dicht te timmeren, want hoewel ze heel goed wist dat ze nooit zou terugkeren, wilde ze toch niet dat de zwarten uit de buurt erin trokken. De hele weg daarheen zat ze met een pistool in haar hand. Ze was doodsbang voor me vanwege mijn lange haar en baard, maar ze had geen andere manier om in Arizona te komen. Ze was zo zwak dat ik haar moest dragen als ze de auto moest verlaten, maar desondanks bleef ze zich aan haar pistool vastklampen. De auto was zo oud dat we maar 30 mijl per uur konden rijden, dus de reis kostte ons vier dagen. Ze had jaren gespaard om genoeg geld te hebben voor benzine, maar ze had geen geld voor eten, dus moest ik verschillende keren uitstappen en wortels en andere eetbare dingen langs de weg stelen. Het grootste deel van de reis had ze het over gouverneur Wallace en hoe ze hoopte dat hij president zou worden voordat zij zou sterven. Ik leerde tijdens die reis meer over Alabama dan ik een heel leven lang had kunnen lezen.

In Florida pikten twee jonge vrouwen me op en boden me een brownie aan. Omdat ik erg hongerig was en op de achterbank zat, greep ik de kans en at vier hele brownies op. Ik eet altijd wat mensen me aanbieden, zelfs als het pillen zijn, of vuil, of erger. En elke keer geeft het me een bepaald inzicht in de maatschappij. En zo was het ook op deze dag. Het bleken hasj brownies te zijn en ik had er veel te veel van gegeten. Ik werd stoned en kon die dag niet meer liften, want ik was niet meer in staat om met de chauffeurs te communiceren. Ik liep Jacksonville in en zat in een park te wachten tot de roes was uitgewerkt. Twee ongevaarlijke zwervers kwamen naast me zitten, maar plotseling werd ik enorm bang van hen en haastte me naar het busstation. Ik durfde niet meer op straat te zijn, zelfs niet bij daglicht. (De hasj maakte me extreem paranoïde, en het is precies wanneer je trillingen van

angst uitzendt naar andere mensen dat je besprongen wordt). Die dag begreep ik de kwellende angst die de meeste Amerikanen met zich meedragen en waar ze niets aan kunnen doen. Sinds die dag heb ik meer begrip gekregen voor de reacties van mensen in Amerika. Soms voel ik me ook bang voor andere mensen. Op een nacht in New York hoorde ik een stem die me riep vanuit een donker steegje in de sinistere buurt van Ninth Avenue. Ik was er absoluut van overtuigd dat ik zou worden aangevallen als ik het steegje inging. Maar ik was banger dat als ik het niet zou doen, het een precedent zou scheppen, en dan zou ik verlamd zijn, zoals zovelen in Amerika. Ik dwong mezelf naar binnen te gaan. Natuurlijk, het bleek slechts een versleten vijf dollar tippelaarster te zijn. Ik kreeg inzicht in een soort lijden dat ik nog nooit eerder was tegengekomen, wat mij weer eens bewees dat het nooit kwaad kan om ja te zeggen. In de regel word je er direct voor beloond.

In Detroit vroeg een vijfjarig jongetje me pertinent om met hem mee naar huis te gaan en een paar foto's van zijn moeder te maken. Ik had die dag geen tijd, maar besloot toch met hem mee te gaan. Toen we bij zijn huis aankwamen, zag ik dat zijn moeder ziek was en dat vier van zijn zeven broertjes en zusjes grote rattenbeten op hun rug en benen hadden.

In het begin beschouwde ik het niet in staat zijn om nee te zeggen tegen mensen als een zwakte, aangezien ik altijd zeer inschikkelijk ben geweest. Maar nu ben ik ervan overtuigd geraakt dat het een kracht is en heb er daarom een gewoonte van gemaakt, waar ik ook ga. Bijna elke dag als ik lift, word ik op een gegeven moment door een chauffeur uitgenodigd in een restaurant. Ik krijg het menu maar kan onmogelijk kiezen. Na een beschamend lange pauze stelt de chauffeur meestal iets voor, en ik zeg onmiddellijk ja. Het kan me niet schelen wat ze me serveren. Eten is gewoon een middel om door te gaan.

Ik heb ontdekt dat zelfs het onvermogen om te kiezen zijn voordelen heeft als je reist. Toen ik in de bloedbank in New Orleans was en zoals gewoonlijk mijn weg vocht door "de homomuur" om deze stad met veel homo's te verlaten, kreeg ik op weg naar de overstromingen in de Mississippi-delta een lift van een dikke antiquair. Hij bleef maar aandringen om met hem mee te gaan naar de donkere bossen met beloftes als "Ik zal je daarna koppelen aan een rijke blanke dame". Ik wilde geen tijd verspillen met weer zo'n "vieze oude man", maar kon mezelf er niet toe brengen direct nee te zeggen. Uiteindelijk liet ik hem zijn lusten volgen in het bos en na afloop reed hij me naar een van de grote plantagehuizen in Natchez, waar zijn vriend, de eigenaar, Emely Kelley, me onmiddellijk uitnodigde voor even intieme ervaringen. Ik had lang geleden geleerd dat je zonder ja te zeggen tegen een beetje pijn niet in de hemel komt. Na weken van honger, voelde het echt als in de hemel komen om zwarte bedienden ons te laten

1975 - Notasulga, AL

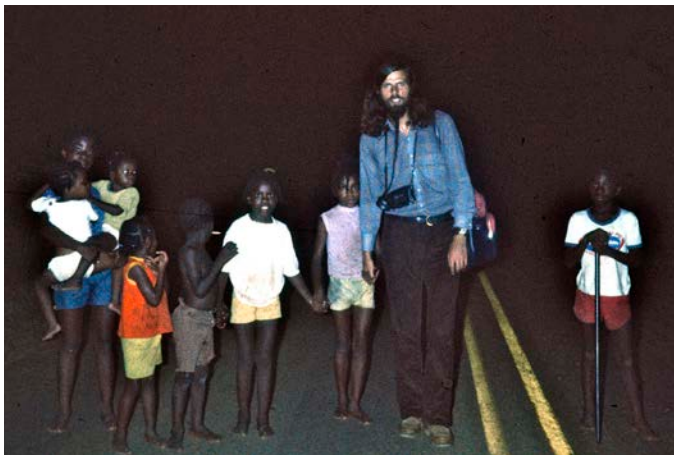
1974 - Harlem, NY

1974 - New York, NY

1973 - Natchez, MS

1975 - rural Meridian, MS

1973 - Boston, MA

1974 - Norfolk, VA

bedienen op zilveren dienbladen in de overdekte bedden. Toch is het belangrijk om weer met beide benen op de grond te komen, dus toen ik na twee weken het landhuis verliet, ging ik nog diezelfde avond samenwonen met een zwarte pooier in Greenville, in het armoedige Deltagebied. We werden goede vrienden, en hij zei dat hij me vanwege onze vriendschap een van zijn prostitutees zou geven. Ik zei niets. Hij nam me mee naar een bar waar vier van zijn "meisjes" rond stonden. "Kies maar welk poesje je wilt. Je kunt het gratis krijgen," zei hij. Ik wist niet wat ik moest doen. Ik ben van zulke zwarte prostitutees gaan houden, met hun fantastische mengeling van gewelddadige brutaliteit en intense tederheid. Van een zwarte prostituee leer je in één dag meer over de maatschappij dan van tien universitaire colleges. Maar het was voor mij gewoon onmogelijk om te kiezen.*)

Toen nam Ed, zoals hij werd genoemd, me weer mee naar huis. Vanaf dat moment werd hij opener en het bleek dat hij me op de proef had gesteld. Hij was zeer geïnteresseerd in de dingen die ik hem had verteld, maar hij had nog nooit een blanke ontmoet die hij kon vertrouwen, en wilde nu zien of ik was zoals de andere blanken in Mississippi. Die nacht werd een van de meest intense ervaringen die ik ooit had gehad. We lagen beiden in het bed dat hij normaal gebruikte voor zijn zaak en de hele nacht vertelde hij me over zijn jeugd. Het kwam allemaal als een openbaring voor mij. Het was de eerste keer dat ik ooit in Mississippi was geweest, en het had waarschijnlijk een bijzonder sterk effect op mij omdat ik net twee weken had doorgebracht in enorme plantagehuizen met van die enorme antebellum toga's en overal goud en glitter. Hij vertelde me over de honger, over hoe hij vanaf zijn vijfde jaar katoen had moeten plukken voor twee dollar per dag, over hoe hij nooit echt naar school was gegaan omdat hij katoen moest plukken, en over alle vernederingen die hij voortdurend van de blanken had moeten verdragen. Toen kon hij het gewoon niet meer aan. "Echt niet," herhaalde hij keer op keer. Hij wilde weg

uit die katoenen hel. Dus was hij pooier geworden. Hij en zijn meisjes waren het erover eens dat het beter was om zich zo te prostitueren dan op de katoenvelden. Het is de blanke man die in beide gevallen de winst opstrijkt, maar op deze manier verdienen ze meer: vijftien dollar per nacht per meisje. Hij had zijn hele leven de blanke man bestudeerd, elk gebaar en elke gedachte. Hij had het gevoel dat hij de blanke beter kende dan hij zichzelf kende - en toch begreep hij hem niet. Maar zijn ervaringen hadden van hem een goede pooier gemaakt, hoewel hij pas negentien jaar oud was. Hij wist precies hoe hij blanke mannen in contact kon brengen met zijn meisjes. Maar het deed hem pijn om het te doen. Het liet een diepe wond achter. Hij voelde dat hij zowel zijn ras als zijn trots verkocht, maar dat hij geen keus had. Hij haatte de blanke man met heel zijn hart, maar hij durfde het nooit te tonen. Die nacht realiseerde ik me dat als veel zwarten in Mississippi zich voelden zoals Ed, er een dag zou komen dat het er niet goed uit zou zien voor de blanken. Ik was zo geschokt na die nacht dat ik de volgende dagen niet in staat was blanken in de ogen te kijken. Ik had die dag geluk gehad dat iemand me batterijen had gegeven voor mijn bandrecorder. Daardoor kon ik veel van wat hij die avond zei opnemen. Wanneer ik nu rondreis tussen de blanken in Mississippi en met hen samenleef, speel ik 's avonds vaak die band voor mezelf af. Ik wil vermijden dat ik me te sterk met hun standpunt identificeer. Met hun charmante accenten en grote menselijke warmte is het moeilijk om je niet te laten verleiden. De kunst is het hoofd koel te houden temidden van de kokende heksenketel van het Zuiden. Ik zag het als toeval dat Ed zich voor mij openstelde, want ik had eigenlijk meer zin gehad in de prostitutees. Maar nu begin ik te geloven dat het niet alleen toeval was. Het is alsof er altijd iets is dat me in de juiste situaties brengt.

Brief aan een Amerikaanse vriend

*) (Ik ben er sindsdien achter gekomen dat deze ongenueanceerde zinnen uit deze oorspronkelijke brief over mijn liefde voor prostitutees als onderdrukte groep in de V.S. en Groot-Brittannië, vaak verkeerd begrepen worden op een seksuele in plaats van een politieke manier. Voor een duidelijker begrip van mijn verhouding tot prostitutees, zie blz. 381).

1973 - Natchez, MS

1975 - Philadelphia, MS

1996 - Bullock County, AL

1975 - Philadelphia, MS

1975 - Philadelphia, MS

1990 - Georgetown County, SC

1974 - rural Tarboro, NC

1975 - Las Vegas, NV

1974 - Greenville, NC

Een van de meest eigenaardige aspecten van de zuidelijke gastvrijheid is de wens om een mannelijke bezoeker onmiddellijk een zeer aantrekkelijk "meisje" te "geven". Niet alleen bij de oude aristocratie, maar ook bij de "opkomende" miljonairs. Zelden was er meer dan een dag voorbij voordat zij mij een "date" bezorgden uit dezelfde klasse (of, nog vaker, iemand die ernaar streefde lid van die klasse te worden), dikwijls zonder mij te hebben gevraagd. Toen ik in Mississippi woonde bij familieleden van Senator Stennis, een aartsconservatief, kreeg ik een lijst van mogelijke belles om uit te kiezen. Jack Ray, de bankier uit Alabama, stond er absoluut op mij de persoonlijke secretaresse van Senator Allan voor de nacht te geven.

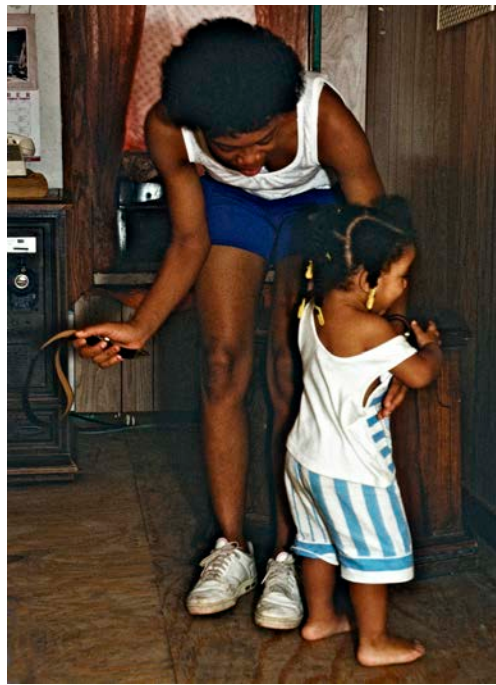
Hun houding tegenover het "blanke vrouw-zijn" leek niet veel beter dan hun historische verhouding tot het zwarte vrouw-zijn, maar toch wordt dit heilige blanke vrouw-zijn gebruikt als een van de vele excuses voor de gewelddadige onderdrukking van zwarten en om de blanken angst in te boezemen. Het is misschien net zo moeilijk voor echte liefde om te gedijen onder de kristallen kroonluchters als in het schijnsel van de kerosinelamp onder degenen die "samen hokken".

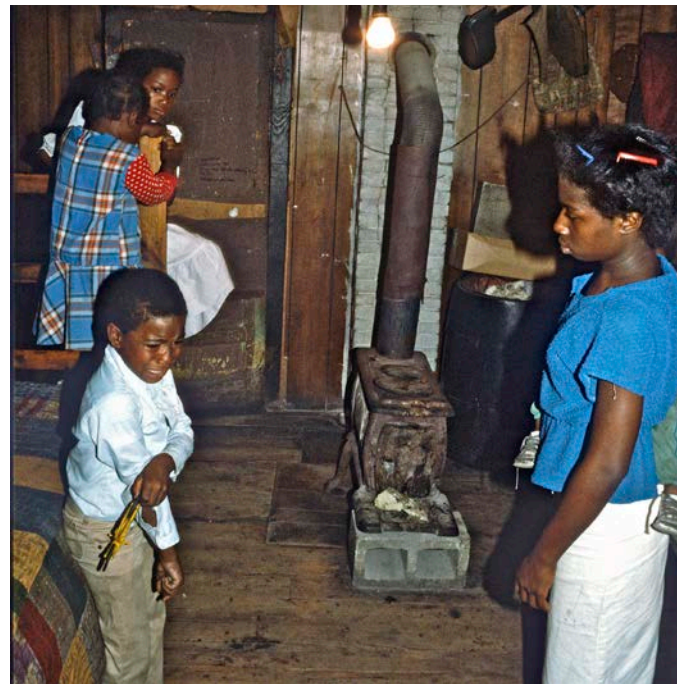
1974 - Tarboro, NC

1974 - Studenten vieren voorjaarsvakantie in Fort Lauderdale, FL

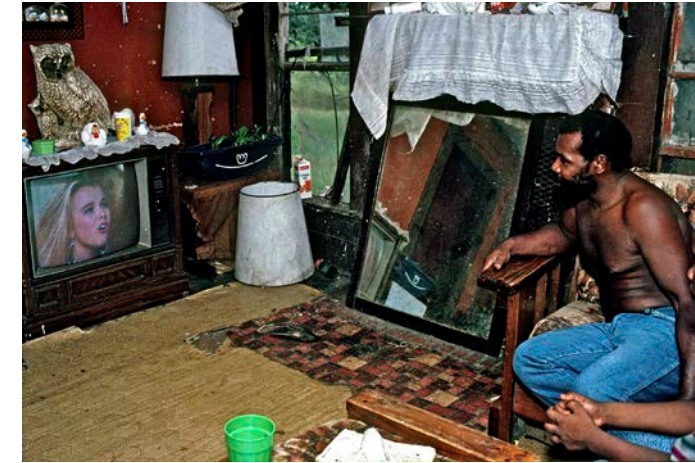
1996 - Tunica, MS

1990 - Burke County, GA

Ik heb het gevoel dat geen enkele blanke de enorme psychologische druk kan bevatten waaronder zwarten, die voortdurend gebombardeerd worden met de boodschap dat ze minder waard zijn dan blanken, gebukt gaan.

De ergste schade ontstaat wanneer het slachtoffer de vooroordelen van de onderdrukker begint te geloven. Ik hoor vaak wrede ontkenningen, zoals "Je bent geen stront, neger", weerklinken in gezinnen uit de onderklasse. Zij brengen elkaar onze diepe racistische gevoelens voor hen bij, samen met het sombere vooruitzicht permanent verbannen te worden naar de schaduwen van de blanke samenleving. De hoop die ik ooit bij de zwarten in de jaren '70 aantrof, heb ik sindsdien overal zien vervangen door zelfverwijt.

1989 - Bullock County, AL

1973 - Charleston, SC

1990 - Burke County, GA

1991 - Montgomery County, AL

1992 - Montgomery County, AL

1991 - Montgomery County, AL

Tussen het geven van lezingen op de campus in de jaren '90 door, hield ik van de nachtenlange discussies over rassenkwesties die ik met Wilma had in haar kleine hutje. Ze was goed opgeleid maar verwoordde in zwarte woorden wat mijn blanke toehoorders denken maar niet durven zeggen:

- Mijn eigen soort houdt me tegen. Ik ben bang voor hen. Mijn leven wordt in gevaar gebracht door mijn eigen mensen.
- Heb je het vertrouwen in zwarte mensen verloren?
- Ja, dat heb ik, door de manier waarop ze me behandeld hebben.
- Hebben blanken u nooit kwaad gedaan?
- Nooit. In Alabama en New York, heb ik nooit last gehad van de blanken. Altijd mijn eigen soort mensen.
- Heb je het tegen hen?
- Ja, dat doe ik.
- Maar ik heb je al gezegd dat je nooit de echte moet vergeten...
- Ja, je noemt het geïnternaliseerde onderdrukking, toch? Maar ik zie het niet op die manier. Ik denk dat het gewoon de aard van hen is om zo te zijn ...
- Nee, nee, nee!
- Ik denk niet dat het geïnternaliseerde onderdrukking is.
- Maar je moet nooit het geloof in de mens verliezen.
- Ik heb het vertrouwen in hen verloren, ja, dat heb ik.
- Maar het komt allemaal van hier, het komt van racisme. Als

#180

- mensen zo gekwetst zijn, en je weet dat zwarte mensen gekwetst zijn, dan reageren ze dat op elkaar af.
- Ja, maar waar jij het over hebt, gebeurde 100 jaar geleden. Ik weet dat het waar is wat je zegt, maar we hebben sindsdien een lange weg afgelegd. Deuren zijn voor ons opengestaan. Maar we houden elkaar tegen met haat, egoïsme, en wat al niet meer. Het zijn niet de blanken die ons nu tegenhouden, wij houden elkaar tegen.
- Wilma, je praat onzin over de blanken nu. Dat is wat ze zeggen. Wie zijn de werkgevers in dit land? Ze zijn blank, en aan wie geven ze geen werk?
- Ik weet het, ik weet het, maar ik kan alleen spreken over wat ik doormaak. Ze houden me tegen. Mijn eigen soort houdt me tegen.
- Zo voelen alle zwarten zich tegenwoordig, en daarom doen ze elkaar uiteindelijk nog meer kwaad. Als mensen zichzelf haten, reageren ze dat allemaal op elkaar af...
- Ik weet het. Ik wil alleen maar bij ze weg.
- Waar ga je heen?
- Dat weet ik nog niet, maar ik ben ermee bezig...

1992 - Montgomery County, AL

1973 - rural Wendell, NC

Na de hoop en het optimisme van de jaren '70 zou ik nooit geloofd hebben dat racisme zo kon verergeren dat ik op een dag de slachtoffers tegen elkaar zou gaan zitten verdedigen. Mensen kunnen onderdrukking overleven als zij in staat zijn hun onderdrukker duidelijk te identificeren en zo zelfverwijt te vermijden. In het verleden liet dit begrip zwarten licht zien aan het eind van de tunnel. Honderd jaar geleden leefden we fysiek dicht bij de zwarten.

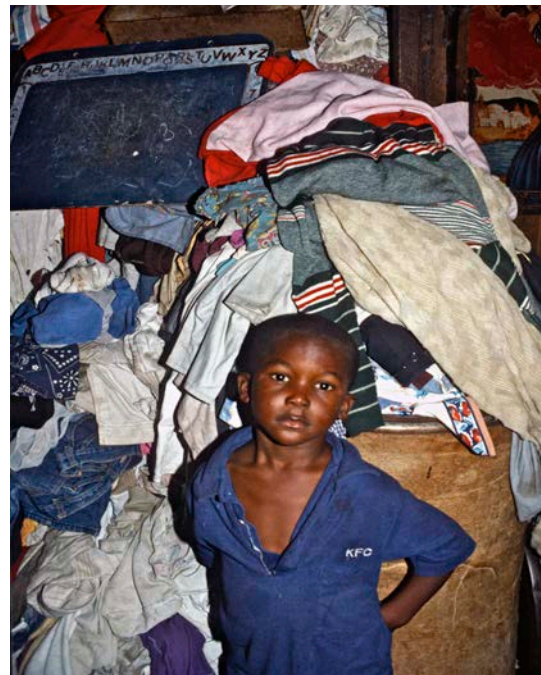
Maar tegenwoordig zijn we zo geïsoleerd geraakt dat zwarten, die we meedogenloos bombarderen met tv-fantasieën over hoe vrij ze zijn, moeite hebben hun onderdrukker te identificeren - een historische primeur - en daarom naar zichzelf kijken voor de oorzaak van hun escalerende pijn. En als we er eenmaal in slagen onderdrukte mensen ervan te overtuigen dat ze hun eigen ergste onderdrukkers zijn, valt alles in duigen. Noch hun verdiensten, noch hun gevoel van eigenwaarde zijn groot genoeg om het kerngezin te herscheppen dat wij voortdurend als ideaal voorhouden. Dit gevoel van hopeloosheid en mislukking drijft gezinnen uit elkaar. Niemand die zich goed voelt over zichzelf zou een andere groep zo verwoestend kunnen onderdrukken als wij vandaag doen. En de slachtoffers zijn niet alleen de familie van de verstotene, maar in toenemende mate ook de kinderen.

1975 - Bullock County, AL

Wij blanken houden ervan te zeggen dat “mijn beste vriend zwart is” om morele status en zwarte erkenning te krijgen. En wij houden ervan het primitievere racisme van anderen aan de kaak te stellen, maar vergeten dat dwepers als de KKK en de nazi's zelf zo diep getraumatiseerd zijn dat zij geen werkelijke macht hebben om de algemene levenskwaliteit van zwarten in de VS of van moslims in Europa te beïnvloeden.

Nee, onze slachtoffers weten heel goed dat wij het zijn, de “goede” gezagsgetrouwe burgers, die vandaag miljoenen van onze verschoppelingen stilletjes dwingen tot getto's, tot psychologisch isolement en wanhoop. In ons blanke schuldgevoel over het niet kunnen voldoen aan onze verheven idealen en liberaal-christelijke waarden, vluchten we in escapistische zwarte tv-shows om onze ultieme verplettering van het zwarte gezin te verdoezelen. Vandaag de dag groeit meer dan 70% van de zwarte kinderen op zonder vader en één op de tien zonder één van beide ouders - twee keer zoveel als toen ik voor het eerst naar Amerika kwam en drie keer zoveel als tijdens de slavernij.

1990 - Burke County, GA

1998 - Natchez, MS

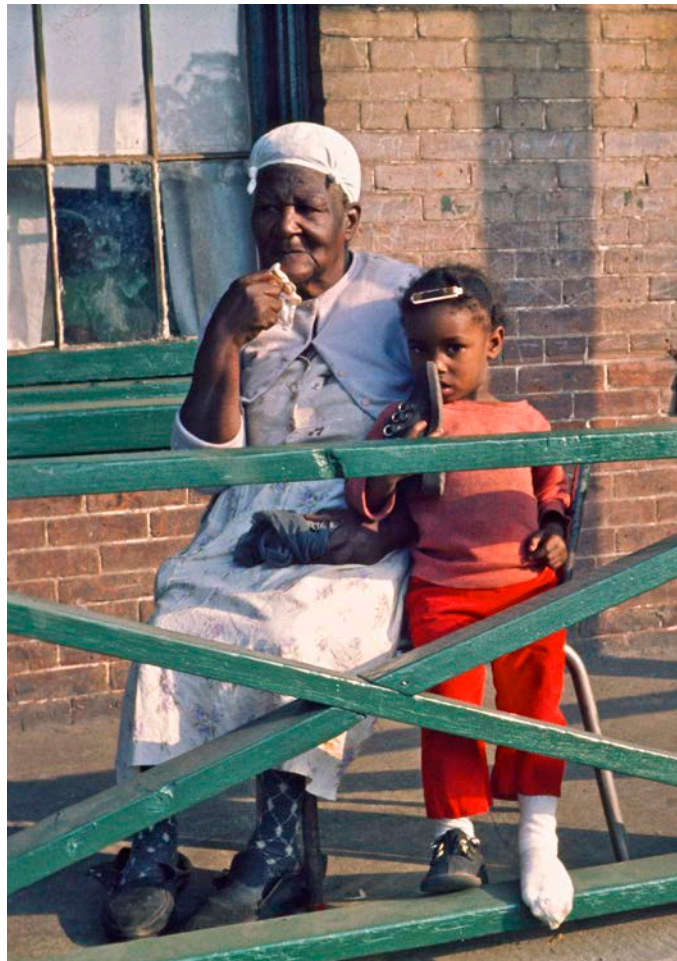
1974 - Jersey City, NJ

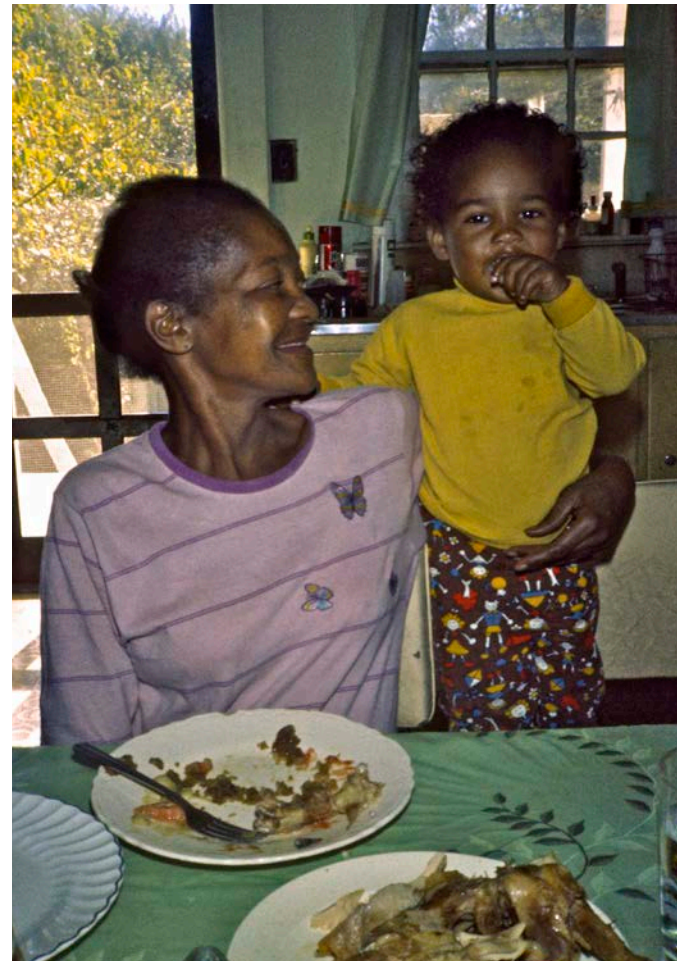
1973 - rural Wendell, NC

1975 - Notasulga, AL

1974 - Norfolk, VA

1973 - Greensboro, NC

1974 - Washington, NC

De grootmoeder moet dus voor hen zorgen. Zwarte studenten, die in staat zijn te slagen ondanks de ergste onderdrukking sinds de slavenveilingen, vertellen me vaak dat een grootmoeder hun reddende engel was.

*Oma's handen
klopten in de kerk op zondagmorgen.
Oma's handen
speelden de tamboerijn zo goed.
Oma's handen gaven altijd een waarschuwing,
ze zei dan, Billy loop niet zo hard,
je zou op een stuk glas kunnen vallen...
er kunnen slangen in het gras zitten.
Oma's handen
kalmde de plaatselijke ongehuwde moeders...*

1975 - Waynesboro, GA

1978 - Bullock County, AL

1974 - Palm Beach, FL

1974 - Palm Beach, FL

Gevangenis transport, Palm Beach, FL

1973 - Angola gevangenis, Tunica, LA

Zelfs onder de meest hopeloze onderdrukking hebben mensen een onoverwinnelijk vermogen om te overleven, en zo is het concept van de uitgebreide familie als overlevingseenheid vaak het laatste wanhopige middel van de zwarte familie geworden om de gevolgen van een wrede samenleving te boven te komen. Maar terwijl het concept in Afrika een nauw verbonden familie betekende die in hetzelfde dorp woonde, betekende het in Amerika de wrede ontworteling en gedwongen scheiding van familieleden over grote fysieke afstanden. Wanneer liberalen de vernietiging van het zwarte gezin verontschuldigen door er sympathiek over te praten als een “erfenis van de slavernij” - alsof alleen het gezin, zonder enige reden, deze erfenis van generatie op generatie zou hebben moeten overdragen - dan is dat om de schuld te geven aan een kwaadaardig systeem dat 100 jaar geleden bestond, zodat zij zich vrij van verantwoordelijkheid kunnen voelen. Wat ik steeds weer zag was niet een zwarte erfenis uit de slavernij, maar de erfenis van de maatschappij uit de slavernij. Wanneer het hele systeem waarin zij leven nauwelijks te onderscheiden is van (en ervaren wordt als) slavernij, is het duidelijk dat de erfenis van de slavernij aan het zwarte gezin wordt opgedrongen.

Veel van de vermiste vaders van deze kinderen hebben in de loop der tijd de zuidelijke snelwegen in ketenbendes aangelegd. Tegenwoordig zijn er geen kettingbendes meer, omdat bloedhonden en submachineguns veel effectiever zijn. Door enkele gevangeniswagens te volgen, ontdekte ik dat de gevangeniswerkers onder meer schoonmaken rond de herenhuizen en de privé-stranden van de rijkste mensen ter wereld in Palm Beach. Een van hen is Trump, die als president met de grootste belastingverlaging uit de geschiedenis miljardairs hielp minder belasting te betalen dan de werkende klasse. Hier werken onder het geweer van blanke opzichters kan door het zwarte bewustzijn nauwelijks anders worden opgevat dan als een rechtstreekse voortzetting van het slavenwerk dat vroeger rond de grote blanke plantagehuizen werd verricht. Net zoals slaven het gerechtvaardigd vonden om te stelen om de ontberingen te overleven die hen werden opgedrongen, rechtvaardigen vele van de huidige gevangenen misdaad als noodzakelijk om de armoede te overleven die deze blanke miljonairs hen hebben opgedrongen. De actieve omgekeerde klassenstrijd van de rijken heeft geleid tot een regressieve herverdeling van geld van de armen naar de rijken, weg van de relatieve economische gelijkheid waarvan ik in de jaren '70 getuige was. Wanneer het een feit is dat zwarten overal in Amerika veel langere straffen krijgen dan blanken voor soortgelijke vergrijpen, wordt de perceptie van slavernij een concrete realiteit. Zwarten krijgen vaak levenslang voor aanklachten waarvan blanken zouden zijn vrijgesproken. De vele duizenden die lijden onder deze gedwongen erfenis van de slavernij kunnen in zekere zin onze politieke gevangenen worden genoemd.

1974 - Palm Beach, FL

Historisch beeld van kettingbendes

1974 - Palm Beach, FL

1974 - Palm Beach, FL

Ik vind de meeste van mijn vrienden in dit boek in een relatief slechtere situatie dan toen ik hen voor het eerst ontmoette. Maar hier op Palm Beach en Miami Beach zitten bij de rijkste families van Amerika mensen die door de belastingverlagingen van Reagan, Bush en Trump nog rijker zijn geworden. Tot een paar jaar geleden mochten zwarten (met uitzondering van bedienden) hier geen voet zetten - en ze worden vaak gearresteerd als ze dat toch doen. Af en toe komt er echter een bedelaar binnen die een cent krijgt van de multimiljonairs.

Het is ook hier dat de Amerikaanse presidenten golf spelen op enkele van de beste banen ter wereld - en daarbij gebruik maken van zwarte caddies, die zij minder dan \$5-\$6 dollar per uur betalen. En het is hier dat deze zwarte slavenarbeiders blanke miljonairs uit hun Rolls Royces kunnen zien stappen om de laatste citaten van Wall Street te lezen.

1974 Palm Beach, FL - Bedelaar tussen miljonairs

Toch vond ik ook een linkse miljonair, Bill Gandall, met wie ik enkele amusante dagen doorbracht en die me zijn Mercedes liet lenen zodat ik de gevangenis-slaven kon volgen in deze geldhel. Als je gedetineerden gebruikt om voor je te werken, moet je natuurlijk ook de politie aan je zijde hebben. Wanneer je de liefde en het vertrouwen in de maatschappij hebt vermoord, zijn alle TV-camera's en elektronische bewakingsapparatuur van de wereld niet genoeg. Het zou afschuwelijk zijn als je kinderen worden ontvoerd; beter is het om ze op te sluiten in een koude geïsoleerde wereld, zoals Tania en haar zusje hier, en ze te laten verzorgen door een Cubaans kindermisje. En voor drukke carrière-ouders is het waarschijnlijk verstandiger om hen tot slaven van de TV te maken dan hen de wereld buiten te laten zien, waar, slechts een paar kilometer verderop, Linda en haar familie wonen.

1974 - La Crosse, FL

1974 - La Crosse, FL

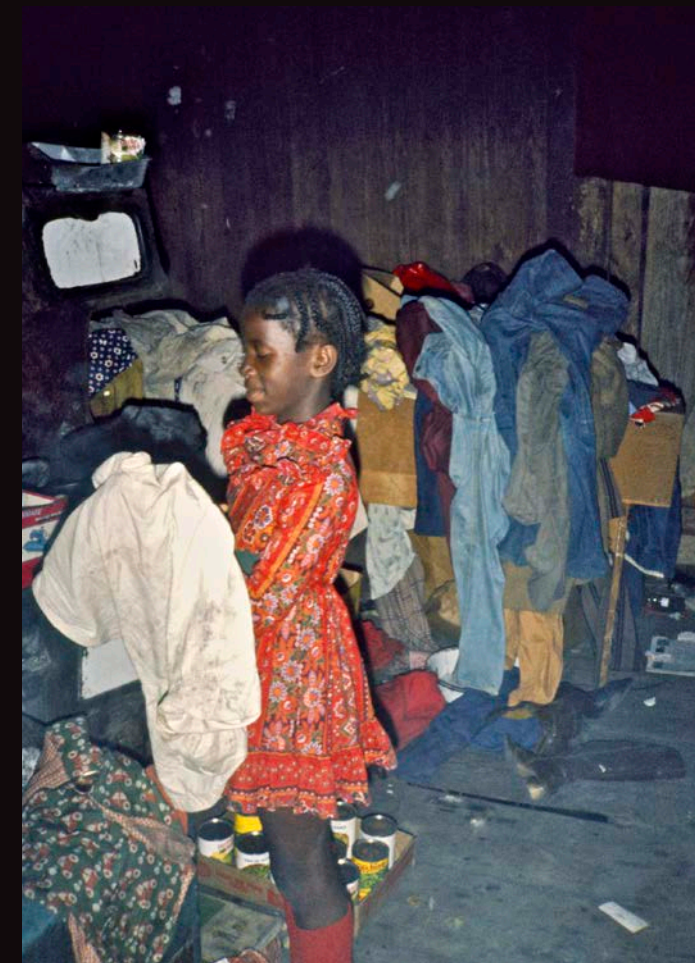
1972 - Miami Beach, FL

1974 - Palm Beach, FL met Bill Gandall

1974 - Miami Beach, FL

1974 - La Crosse, FL

1974 - Miami Beach, FL

1974 - Miami Beach, FL

1974 - La Crosse, FL

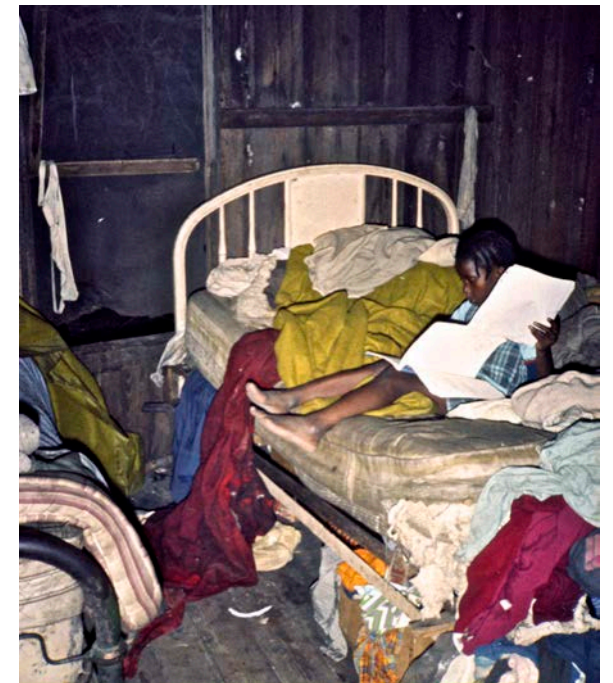
1974 - Miami Beach, FL

1974 - La Crosse, FL

1974 - La Crosse, FL

1974 - La Crosse, FL

1974 - La Crosse, FL

Linda woonde niet al te ver van Disney World, maar dat mag ik niet te hard zeggen, want ze heeft nooit het geld gehad om daarheen te gaan. Zo arm waren ze bij Linda dat ze zelden licht hadden voordat ik bij hen introk. Ik had een beetje miljonairsgeld bij me zodat ik kerosine kon kopen voor hun oude lamp. Het was een dag van vreugde voor de familie. Linda's vader werkte van 's morgens vroeg tot 's avonds laat om koeien te verzorgen voor een blanke landeigenaar en na een wandeling van drie kilometer, vaak op blote voeten, kwam hij niet voor 22.00 uur thuis. Maar deze avond wilden we hem verrassen, en toen we hem in het donker zagen aankomen, rende Linda naar buiten en sprong hem schreeuwend in de armen: "Papa, papa, we hebben een cadeautje ... zie je? Zien? Licht! We hebben licht!"

Daarna dansten Linda en haar broer buiten in het schijnsel van de lamp. Er was zoveel vreugde over dat licht dat het me enorm verwarmde, vooral na mijn ervaring van een opeenvolging van koude miljonairswoningen. Maar voor het grootste deel vond ik niet veel om blij over te zijn. Het eten moest altijd boven een buitenvuur gekookt worden, en Linda's moeder kon alleen maar de hele dag roerloos in dezelfde stoel zitten vanwege de pijnlijke ziekte waaraan ze leed. Linda moest haar huiswerk voor zonsopgang maken, maar soms zag ik haar in het maanlicht lezen. Vaak gingen er uren voorbij terwijl ze me op bed voorlas.

1974 - La Crosse, FL

Linda was zonder vergelijking mijn helderste en meest bemoedigende ervaring in Amerika. Ik kwam bij haar familie op een moment dat ik diep gedeprimeerd en ontmoedigd was na maanden van reizen door de armoede van het zwarte Zuiden, die naar mijn gevoel destructiever en ontmenselijker was dan enige andere armoede in de wereld. Ik keek naar Linda en vroeg me af waarom ze niet was onderworpen aan haar geest en lichaam zoals zoveel andere arme zwarte kinderen die ik in de onderklasse had ontmoet. Wat was het dat haar familie in staat stelde om samen te blijven temidden van dit onmenselijke bestaan? En waarom hadden ze een diepere liefde voor elkaar dan ik in enig ander huis in Amerika had aangetroffen?

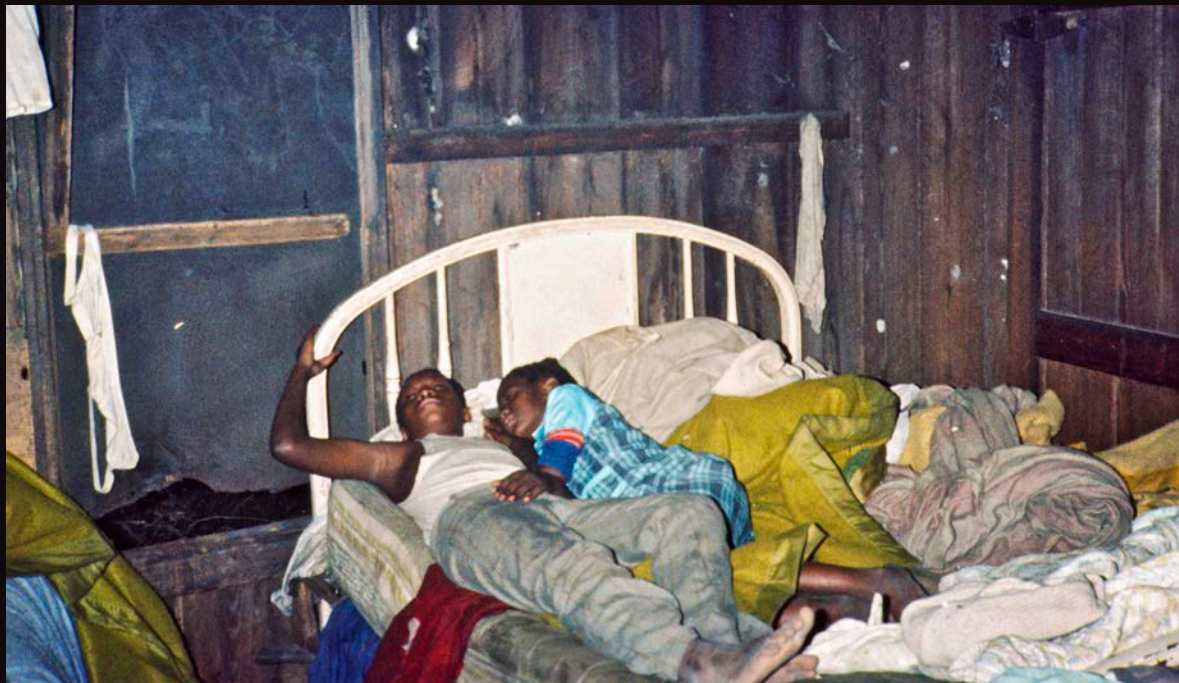
In Linda's huis te zijn, was alsof ik een Hollywoodfilm binnenstapte waarin armoede wordt geromantiseerd. Terwijl armoede overal in Amerika afzichtelijk is en zowel mensen als hun omgeving een weerzinwekkend gezicht geeft, had het hier de liefde laten overleven. Die ervaring, liefde te vinden te midden van een wereld van lelijkheid, was zo onbeschrijflijk en schokkend dat ik totaal overweldigd was.

1974 - Miami Beach, FL

1974 - La Crosse, FL

1974 - La Crosse, FL

Miami Beach

1974 - La Crosse, FL

1974 - La Crosse, FL

*Nu we de liefde gevonden hebben
wat gaan we er dan mee doen?
Laten we het een kans geven
laat het ons lot bepalen.
We zijn het aan onszelf verplicht
om eeuwig gelukkig te leven.*

*Oh, liefde is waar we op gehoopt hebben,
en liefde is waar we naar op zoek waren.
Nu dat ik het hier in mijn hand heb,
ga ik het over het hele land verspreiden.*

*Nu dat we liefde gevonden hebben
wat gaan we er dan mee doen?
Laten we vergeven en vergeten
laat geen gedachte je vijand zijn.
Ik heb me nog nooit zo goed gevoeld,
Ik ben zo gelukkig, gelukkig, gelukkig,
als een man maar kan zijn.
Liefde is waar we op hebben gewacht,
liefde is waar we op gehoopt hebben.
Now that I got it right here in my hand
Ik ga het verspreiden over het hele land...*

1974 - La Crosse, FL

1974 - La Crosse, FL

1975 - Troy, AL

1974 - La Crosse, FL

Intermedium

Begrijpen...

De wortels van blanke haat

In mijn zwerversjaren kon ik blanke haat niet begrijpen of zelfs maar zien, maar ik zag en fotografeerde overal het spoor van vernietiging ervan. Om dezelfde reden was mijn innerlijk denken overweldigend negatief ten opzichte van haatdragende blanken, zoals de Ku Klux Klan, die zich dus nooit voor mij openstelden. Het enige wat ik kon zien waren hun reclameborden, die hoog op stalen staven stonden omdat zwarten ze steeds in brand staken.

Maar gewapend met de liefde die ik gedurende 30 jaar workshops van de studenten had ontvangen - door hen de verwoesting te tonen die hun "onschuldig" racisme had aangericht, terwijl zij op hun beurt hun hart voor mij openden en de pijn erachter onthulden - begon het na 9/11 plotseling allemaal invloed te hebben op mijn relatie met een groep die voor mij onzichtbaar was geweest. Ze kwamen nu van overal en namen me bij de hand om me hun wereld van pijn te tonen. Hier zijn de verhalen van enkele van mijn nieuwe vrienden.

Kunnen we van de Ku Klux Klan houden?

Van hen houden? 25 jaar lang heb ik op Amerikaanse universiteiten holle retoriek gepredikt over het omhelzen van de Klan - niet altijd gemakkelijk voor zwarte en Joodse studenten - maar nooit gedacht aan het omzetten van de woorden in daden, om "het woord te voeren". Zoals gewoonlijk hebben we een helpende hand nodig om te integreren met degenen die we vrezen of verachten, want hoe zou ik kunnen "omhelzen" zonder mee te doen? Of, zoals ik gewoonlijk grap, "Hoe ik een kaart-dragend lid van de Klan werd?"

Hier is hoe, voor een verklaard "antiracist", het ondenkbare gebeurde. De Deense TV wilde een film maken over mijn werk in Amerika en kreeg het idiote idee om mij oog in oog te brengen met Jeff Berry, Amerika's grootste en meest haatdragende Klan-leider. "Ok met mij als ik vrij ben. Ik heb met genoeg racistische studenten te maken gehad, en ik kan me niet voorstellen dat een Klan-leider nog erger kan zijn," zei ik. Maar op de dag dat we naar het hoofdkwartier van de Klan in Indiana zouden vliegen, was een lezing in Maine verplaatst wegens sneeuw. Dus in plaats daarvan zetten ze de camera op in New York en zeiden: "Zeg iets tegen de Klan-leider dat we hem kunnen laten zien." Wat zeg je tegen een Klan-leider als je omringd bent door zwarten en joden in New York? Ik begon hem te vertellen over alle arme blanke "kinderen van pijn" die ik in de loop der jaren had opgepikt, die me vertelden over eindeloze mishandelingen of seksueel misbruik in hun jeugd, en hoe ze waren opgegroeid om lid te worden van de Klan of soortgelijke groepen. En hoe hun verhalen van mishandeling zo leken op wat ik had gezien bij veel zwarten uit de onderklasse. Om de leider van de Klan te plagen, had ik zelfs het lef om boze getto-zwarten met de Klan te vergelijken, "en daarom voel ik hetzelfde medeleven voor jullie in de Klan als voor mijn zwarte vrienden." Toen hij de video zag, was hij tot tranen toe geroerd, en hij stuurde me onmiddellijk een open uitnodiging. (Zijn vrouw vertelde me later dat ik de diepste lagen van de pijn uit zijn misbruikende jeugd had geraakt).

Wel, ik had gewoonlijk elke dag universitaire lezingen en geen tijd om hem te ontmoeten. Maar het jaar daarop was mijn lezingenagent, Muwwakkil, mij zoveel geld schuldig dat ik hem (voor een tijdje) ontsloeg, en hij zegde uit wraak 41 lezingen af. Ik herinner me hoe opgelucht ik was dat ik al die vrijheid had om me met echte mensen bezig te houden in plaats van studenten lezingen over hen te geven. Ik belde Muwwakkil, die zwart is, en zei plagerig: "Ok, dan ga ik bij de Klan om je te laten betalen."

Intussen was Jeff Berry (aanvankelijk) veroordeeld tot 30 jaar gevangenisstraf, dus hoe kon ik een zinvolle vakantie nemen? Welnu, ik trok in bij zijn vrouw, Pamela, die nu functioneerde

als Klanleider. Toen ik zag dat haar bed net zo'n puinhoop was als de bedden van andere arme blanken - overal lagen lidkaartjes - hielp ik haar met opruimen en vroeg voor de grap: "Als ik mezelf op een van die kaartjes schrijf, word ik dan lid van de Klan?" Tot mijn verbazing barstte ze enthousiast uit: "Ja, graag. We hebben nog nooit een antiracist als lid gehad. Het zou zoveel voor ons betekenen." En de volgende dag belde ze trots haar man op om hem te vertellen hoe ze nu een antiracist hadden gerekruteerd. Opnieuw had ik geleerd hoe gemakkelijk het is om lid te worden van of te integreren in een groep als je ze benadert met empathie en liefde in plaats van antagonisme of haat. Maar kon ik ze veranderen nu ik niet langer een passief observerende fotograaf was, maar een toegewijde antiracistische activist?

Wat ik in de daaropvolgende jaren leerde door af en toe met de Klan te leven, hoort thuis in een ander boek. Hier zijn een paar hoogtepunten. Ik voerde lange video-interviews met Pamela over het seksueel misbruik dat zij als kind had ondergaan, en zij vertelde hoe Jeff zulke vreselijke mishandelingen had ondergaan in zijn "disfunctionele familie" dat hij als kind van huis was weggelopen en sindsdien op straat leefde als een "ritselaar". Jeff vertelde me in de gevangenis hoe hij verwaarloosd en ongeliefd was door zijn moeder, een heroïneverslaafde en prostituee. "Maar vandaag is ze een mooie dame nadat een zwarte klant met haar trouwde en haar redde uit al dat misbruik. Ik hou van mijn stiefvader voor dat."

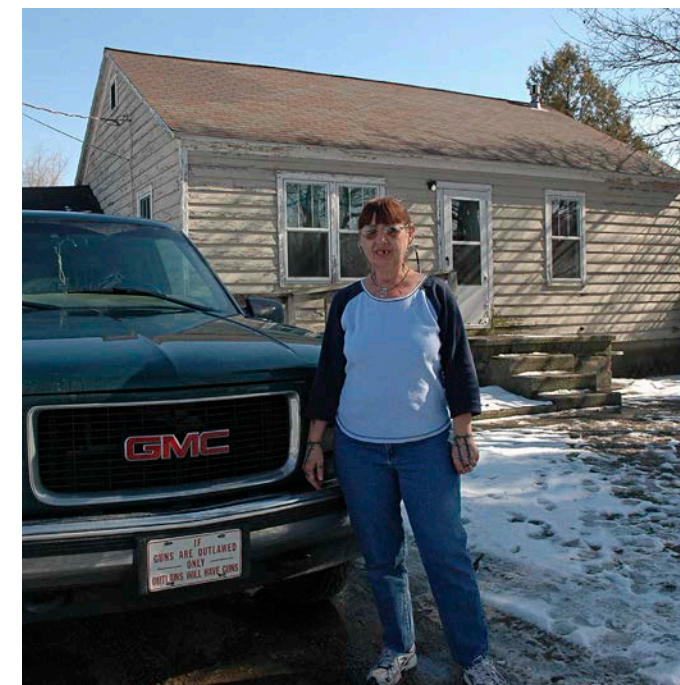

2002 - Butler, IN. Pamela helpen met het opruimen van de rommel

2002 - Mijn eerste zondagse diner met Grand Dragon Jean en Dennis

Pamela bleef me vertellen dat er geen haat in Jeff schuilt- "hij heeft veel zwarte vrienden... ik hou er alleen niet van als hij hatelijk praat over flickers tijdens onze bijeenkomsten. Ik voel me nog steeds diep gekwetst over het verlies van mijn beste vriendin, een zwarte vrouw, toen ik bij de Klan ging." Iedereen in de Klan hield van me en ze begonnen Grand Dragons uit andere staten uit te nodigen voor een zondagsdiner met "ons nieuwe antiracistische lid." Toen ik hen ondervroeg, vond ik hetzelfde patroon van misbruik in de kindertijd. Een jaar na mijn diner met Grand Dragon Jean en haar officiële lijfwacht, Dennis (Dennis was zo trots lijfwacht te zijn voor zijn eigen vrouw), kwam ik hen opzoeken in hun armenhuis in Illinois. Toen ze me zag, kwam ze naar buiten gerend om me te omhelzen. "Jacob, Jacob, ik ben zo blij je weer te zien. Dennis is net gestorven aan een hartaanval. Ik ben nu een vrije vrouw." Ze sleurde me mee naar hun slaapkamer en kleedde zich helemaal voor me uit. Ze had weliswaar een foto genomen van het jaar voordat ik Pamela ten huwelijk vroeg, op mijn knieën, rode rozen in mijn hand en gekleed in een pak van de Klan, waarmee ik mijn filosofie van "naar bed gaan met de vijand" uitbeelde, maar ik was toch geschokt.

2005 - Grand Dragon Jean buiten haar huis

De kleindochter van de Klan-leider geveegd in de symbolen van haat

Gelukkig wilde ze me alleen maar laten zien hoe haar borsten en geslachtsdelen en hele lichaam nu bedekt waren met tatoeages. Voor haar was dat “een vrije vrouw zijn” nu Dennis gestorven was. Waarom? Ik heb lange banden met interviews met hem over de wrede slagen die hij als kind kreeg van een gewelddadige dronken stiefvader bedekt met tatoeages. En die getatoeëerde arm die hem eindeloos sloeg, was zo’n nachtmerrie geweest dat hij Jean geen tatoeages meer wilde laten zetten. “Maar je begrijpt, Jacob, dat je geen echte Klan-vrouw bent als je niet trots de Klan-insignes op je meest private delen draagt,” verklaarde Jean. Ze was de officiële naaister van de kleurrijke gewaden van de Klan en wilde er een voor me maken “voor slechts \$80 vanwege onze lange vriendschap.” Ik noemde ze “clownspakken”, waar ze altijd om moesten lachen omdat ze heel goed wisten dat de KKK tegenwoordig alleen nog maar clowns uithangt voor de rest van ons in deze historische kostuums in een wanhopige poging om een beetje aandacht te krijgen. Dat ze zich kleedden in de geleende veren van de haat voelde ik ook toen hun twee papegaaien me de hele nacht wakker hielden met hun geschreeuw: “White Power!” Ik hoorde ze niet als schreeuwen van racisme, maar als twee diep onderdrukte vogels die hun hele leven naast het antwoordapparaat hadden gezeten en de boodschap ervan hadden geïnternaliseerd, die ik al snel hoorde als “arme blanke vuilnisbakmacht” - een schreeuw om hulp van een diep verbannen groep Amerikanen die zich nooit op een zinvolle manier deel hebben gevoeld van de blanke-machtsstructuur waarvan andere blanken profiteren. Toen ik zag hoe mijn naïeve Klan-vrienden werden misleid door de overtuiging dat Trump, een miljardair, hen zou redden, begreep ik hoe misbruikt en uitgebuit ze zijn.

Ik zag vele voorbeelden van hoe zij zich gekwetst en verbijsterd voelen wanneer wij hen haatdragend noemen.

De papegaaien spreken vuile taal van haat

Ze bleven me waarschuwen om niet op bezoek te gaan bij Wally, een nazi die getrouwd was met de dochter van de leider van de Klan, Tania, “want de nazi’s zitten vol haat” (in tegenstelling tot ons). Weer zie ik deze trend, hoe wij mensen sommige mensen als erger dan onszelf moeten zien om ons moreel afzijdig te houden en ons eigen vermeende onschuldige racistische denken te rechtvaardigen. Toch, na slechts één avond praten met Wally, ontdekte ik de pijn in zijn leven. Hij vertelde me dat hij gelukkig getrouwd was in New York, maar op een dag zag hij hoe zijn vrouw en dochter, gevangen in het kruisvuur tussen zwarte straatbendes, gedood werden door verdwaalde kogels. Hij werd razend en sloot zich aan bij de nazi’s. Korte tijd later zag hij de leider van de Klan en zijn dochter in de Jerry Springer show, werd verliefd op haar, en reed helemaal naar Indiana om haar ten huwelijk te vragen. Door met Tania getrouwd te zijn, kregen we een nazi

2003 - Liefde tussen een nazi en een KKK

2003 - Wally terwijl hij tot spijt van Jeff de KKK had overgenomen om haat te verspreiden

in onze trotse Klan,” zeiden mijn Klan-vrienden, “waardoor ze zich diep schaamden. Jeff vertelde me in de gevangenis hoe woedend hij was dat Wally en Tania tijdens zijn afwezigheid het radiostation van de Klan hadden overgenomen “zodat alle Amerikanen nu denken dat het ons om haat gaat en niet om gerechtigheid en burgerrechten voor blanken.” Ik nam veel foto’s van Wally die Hitler begroette met zijn nieuwe dochter, Kathrin, maar maakte me geen zorgen dat ze gehersenspoeld zou worden tot een gemene racist, omdat ik zag hoe verwend ze was door de ouderlijke liefde. Wally was zo bang om zijn nieuwe dochter te verliezen, dat hij weigerde te werken en al zijn tijd met Kathrin doorbracht. Dag na dag zag ik hem kinderboeken aan haar voorlezen, en in de loop der jaren zag ik hoe zij naar de middelbare school ging en een warme gezonde vrouw werd, in tegenstelling tot zovelen in de Klan, die mishandeld waren of ongeliefd waren opgegroeid.

Mijn lange en voortdurende vriendschap met de Klan gaf me een goede kans om hen te testen, net zoals zij mij getest hebben. Ik testte hen op hun gevoelens over zwarten, immigranten, moslims, homoseksuelen, joden, enz. Moslims: “Goede godvrezende mensen” (nou ja, dat was voordat Trump islamofobie populair maakte). Alleen homoseksuelen werden door sommigen verguisd, zoals Jeff, maar als ik de vraag veranderde in “Wat zou u zeggen als uw eigen kind homoseksueel was?” zeiden ze meestal: “O, dan zou ik van ze houden zoals van mijn andere kinderen” - een antwoord dat ik in die tijd van de meeste Republikeinen niet kreeg. Op sommige punten, zoals de doodstraf, waren ze linkser dan de meeste Amerikanen. Het meest antisemitische wat ik hoorde was van Jean. Op een dag vroeg ze me of ik in de Holocaust geloofde. Ik voelde dat ze een paar van de wilde Holocaust-ontkenningen op het Internet had gelezen en gaf haar een lange lezing. Ze was duidelijk opgelucht toen ze mijn antwoord hoorde en sindsdien noemden ze me “de professor”, wat meer zei over hun eigen lage opleiding dan over mij, een schoolverlater.

Toen ik in Denemarken een lezing begon over hoe ik minder haat zag in de Klan dan in de Denen en hun houding tegenover immigranten, stond een boze zwarte vrouw op en zei: “Jacob, mijn moeder nam me mee naar American Pictures toen ik 14 was, en jij was toen mijn grote held. Ik liep rond met een t-shirt waarop stond, “Bomb the Klan.” Maar nu moet ik zeggen dat je niet goed bij je hoofd bent.” Tegen deze vrouw, Rikke Marrot, nu 34, zei ik: “Ik hoor dat je vooroordelen hebt tegen de Klan, en zoals je weet uit mijn lezing, als je vooroordelen hebt tegen iemand, is er maar één ding dat je kan doen: je haat helen door bij hen in te trekken en hen als menselijke wezens te zien. Waarom ga je niet met me mee naar Amerika en trek je in bij de Klan? Dan kun je

2002 - De kleindochter van de Klan-leider wordt onderwezen

2003 - Zwart en blank liefde in de Ku Klux Klan

Jeff is de enige KKK-leider die ooit in Manhattan heeft gemarcheerd, zoals hier te zien is.

Waarom dan niet proberen zo'n provocerende Klan-leider te paaien?

ze bombarderen zoveel je wilt. Ik hou ervan zulke foto's te nemen." Rikke nam ziekteverlof van haar modellenjob om met me mee te gaan. Het was mijn kans om zowel haar als de Klan op de proef te stellen. Ik wist wat er zou gebeuren; uiteindelijk hielden ze van elkaar, en zij schreef later een boek over hoe zij als zwarte geen haat vond in de Klan - tenminste niet zo veel als in de Denen. Ik hield ervan video's te maken toen ze de Klan vermaakte door te praten over hoe haar "zwarte familie honderden blanken vermoordde." Ook al zei ze dat het haar Maasai-stam was tijdens de Mau Mau-opstand, de ongeschoolde Klan begreep het alleen in een zwart-witte Amerikaanse context en zat in sprakeloze bewondering van de moedige zwarte krijger die hun leven was binnengekomen. "Ik wil ons nieuwe zwarte lid ontmoeten, zodat ik indruk kan maken op de 5000 zwarten om mij heen hier in de gevangenis," zei Jeff Berry. Dus spendeerden we 11 uur om naar de gevangenis te rijden, enkel om te ontdekken dat ze Rikke niet binnenlieten. Pam en Rikke stonden elkaar te omhelzen in tranen van teleurstelling. Toen Rikke de diepe liefde tussen Pam en Jeff zag, besloot ze om er samen met mij iets aan te doen.

Hier is waarom het belangrijk is om in te trekken bij diegene waar je vooroordelen tegen hebt. Als ik niet bij Pamela had gewoond, zou ik geen telefoongesprek tussen haar en een buurman hebben afgeluisterd waarin ik me plotseling realiseerde dat Jeff onschuldig was aan de misdaad waarvoor hij in de gevangenis zat. Het was eigenlijk zijn eigen gewelddadige zoon, altijd in caf eruzies, die iemand met een pistool had bedreigd terwijl hij ruzie had met een paar vijandige journalisten. Er zou niets gebeurd zijn als mijn vrienden van het Southern Poverty Law Center er uiteindelijk niet van gehoord hadden. Zij doen bewonderenswaardig werk

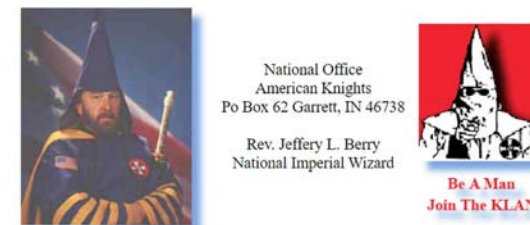
door alle haatgroepen in Amerika in de gaten te houden, een taak die ik al lang steun. Ze beschuldigden Jeff's zoon van "poging tot ontvoering," maar Jeff kon het vooruitzicht dat zijn zoon naar de gevangenis zou gaan niet aan, dus bekende hij de misdaad. En als je een leider van de Klan bent in Amerika, kan je gemakkelijk tot 30 jaar gevangenisstraf veroordeeld worden, ook al waren er geen getuigen, was er niemand gewond en was Jeff nooit veroordeeld voor een gewelddadige misdaad.

Toen Rikke en ik hoorden dat hij in de gevangenis zat voor liefde en niet voor haat, hebben we, samen met zijn zwarte advocaat, een enorme verdediging voor hem opgezet. We stapten naar advocaten en rechters en naar lokale kranten, en ik begon verdedigingspleidooien te schrijven op het internet, en noemde er één "Romeo en Julia in Klan Kappen". De hele tijd plaagde ik Rikke, "H , ik dacht dat je kwam om de Klan te bombarderen, niet om hun leider te bevrijden." Onze gezamenlijke inspanningen slaagden, en Jeff werd bevrijd. Diep dankbaar voor zijn "antiracistische" redder, nam hij me mee om al zijn arme lokale vrienden te ontmoeten. Helaas had hij zijn baan verloren en omdat ik hem tijdens mijn gevangenisbezoeken had verteld hoe ik zwarte dealers die ik kende in de getto's mijn boek liet verkopen als alternatief voor de verkoop van drugs, zei hij: "Jacob, mag ik jouw boek ook niet verkopen?" En zo kreeg ik Amerika's grootste Klan-leider zover om rond te rijden om mijn antiracistische boek te verkopen. Hij lachte net zo hard als ik om de ironie, maar waarom niet, vroegen we, ons aansluiten bij de schepselen die God ons stuurt om een beetje geld te verdienen en een beetje plezier te hebben?

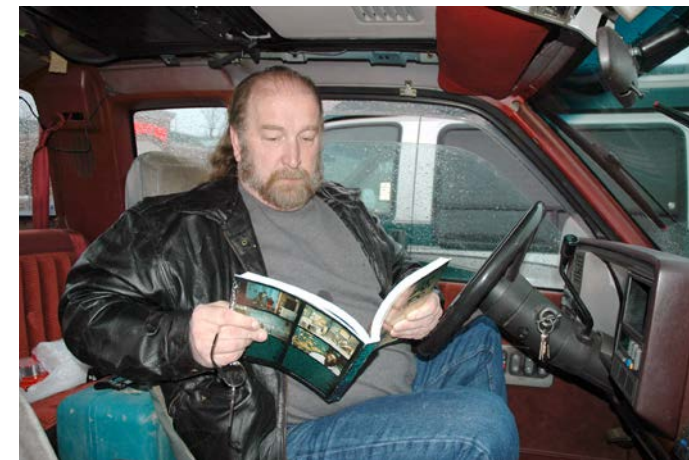
En toen ik zag hoe de primitieve website van de Klan totaal verwaarloosd was tijdens Jeffs afwezigheid, kreeg ik zijn

toestemming om de officiële webmaster van de Klan te worden en de vrije hand om die te veranderen. Tot mijn verbazing vond ik nauwelijks haat die ik eruit moest gooien (alleen jegens pedofielen). Ik begreep nu de achtergrond hiervan, dus ik liet ze het houden omdat we allemaal de behoefte hebben om iets te haten als we pijn hebben. Zoals ik tegen mijn zwarte en Joodse vrienden zei: "Nu hebben jullie mij als garantie dat er niets racistisch of antisemitisch op de website van de Klan zal staan. Je krijgt alleen zoveel macht over de Klan door ze met liefde en genegenheid aan te vallen. Als je ze aanvalt met haat en vooroordelen, maken ze zichzelf alleen maar erger om de rol van de 'slechteriken' waar te maken - de negatieve aandacht die ze altijd zochten in hun diepe zelfhaat."

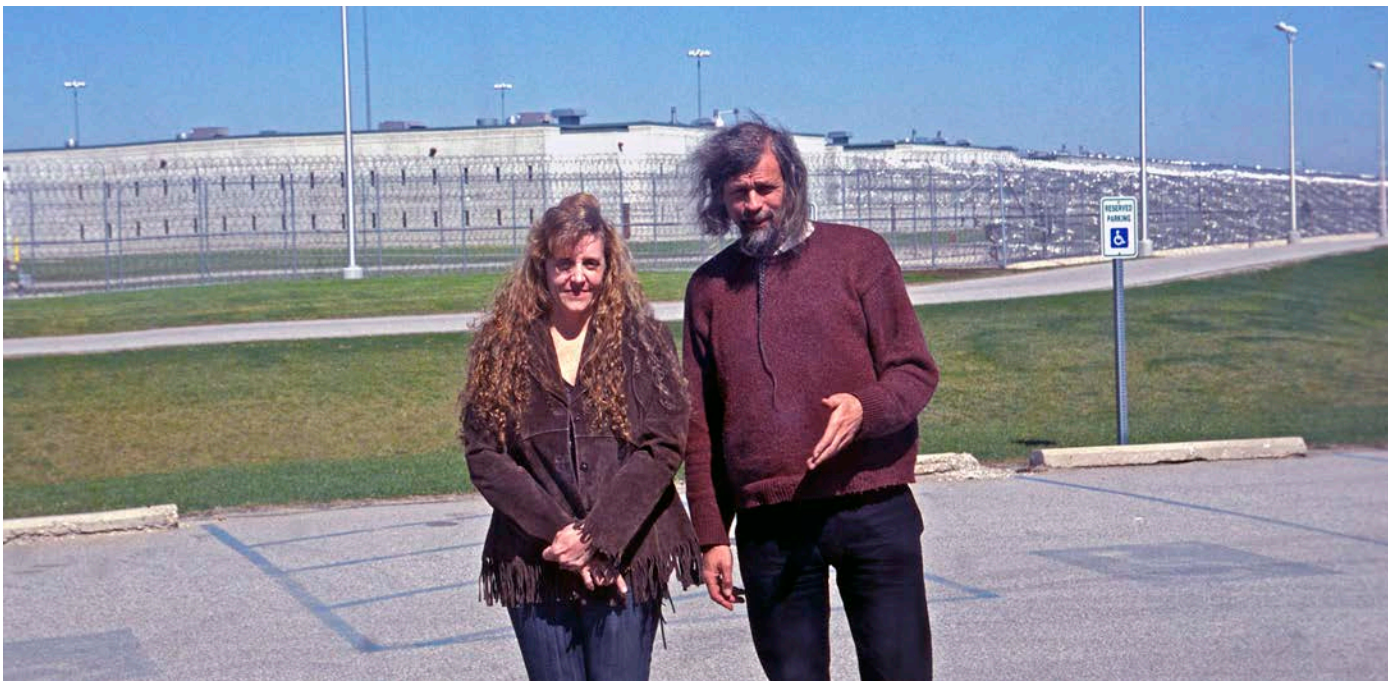
American Knights of the Ku Klux Klan

Equal Rights For All - Special Rights For None - Rev. Jeffery L. Berry
 What we are about Making your life count What the Klan Believes Application
 Realms Jesus Christ is the light of the world Why We Light The Cross
 Remembrances to Joe Dear Mommy Look for sex offenders in your State
 Een voorbeeld uit mijn tijd als offici le webdesigner voor de Ku Klux Klan

De Klan-leider op pad om mijn anti-racistische boek te verkopen

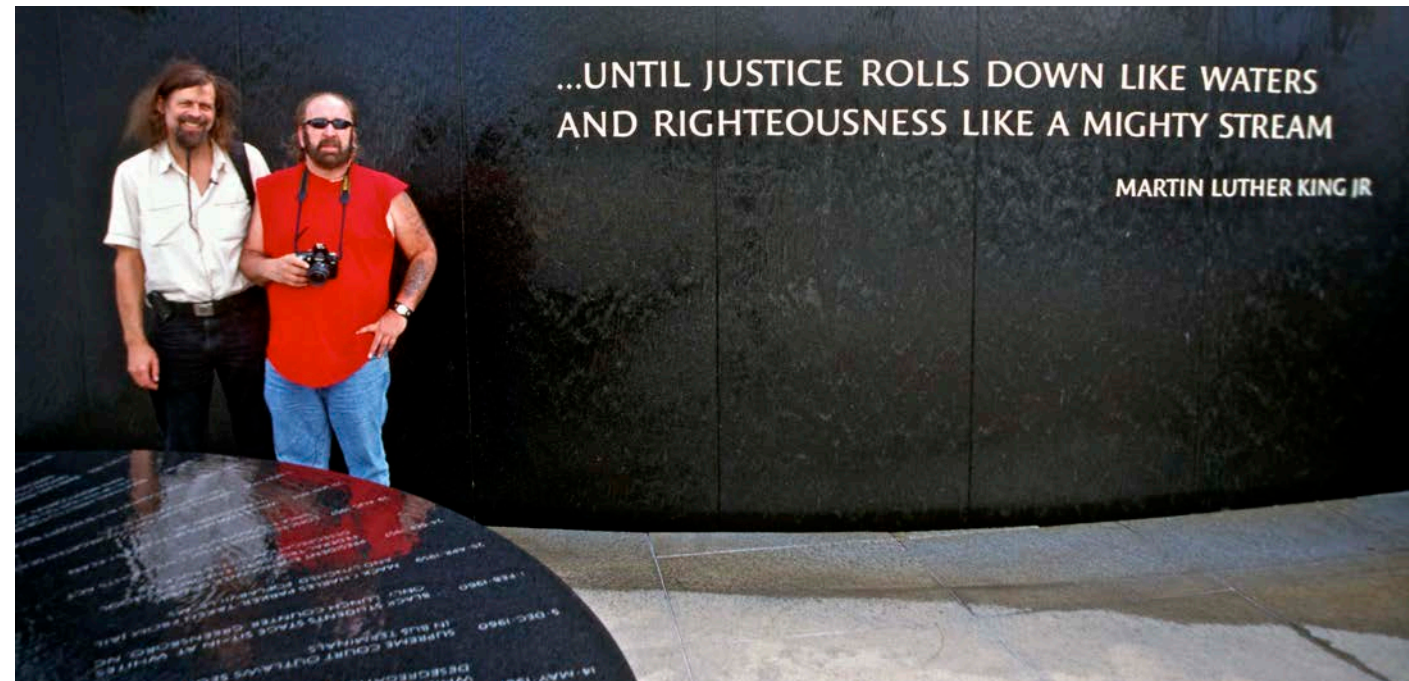
We reden een hele dag om Jeff in de gevangenis op te zoeken waar de Klanleider met Rikke indruk wilde maken op zijn vele nieuwe zwarte vrienden.

en om Deense schoolkinderen uit hun eindeloze “aanbidden van de duivel”-opvoeding te halen en verantwoordelijkheid te gaan nemen voor het racisme in henzelf in plaats van de balk in het oog van hun broeder te zien. Er was slechts één probleem dat ik niet had voorzien. Privé had ik nooit enig diepgaand racisme in Jeff aangetroffen, maar hij wist, zoals alle Klansmannen, heel goed dat als zij zichzelf waren, niemand hen zou blijven cultiveren als “het slechte volk” - de enige rol waarin zij een beetje aandacht en wereldfaam konden krijgen. Dus telkens als de cameraman zijn lens op Jeff richtte, begon Jeff met al zijn belachelijke Klan-retoriek. Ik stond versteld. Hij had nooit zo gepraat onder vier ogen of onder zijn Klan vrienden. En wat me nog meer schokte was dat hij me nu in de tegenovergestelde rol dwong, door de grote antiracist te spelen (ook om geen gezichtsverlies te lijden voor de TV-kijkers). Uiteindelijk haatten we allebei de media omdat ze altijd haat en verdeeldheid aan de man brachten en omdat ze bijna onze vriendschap hadden verwoest. Onder vier ogen ontmoette Jeff graag mijn zwarte vrienden, zoals Mary [blz. 130], wier huis door racisten in brand was gestoken, en Virginia Pate [blz. 44], de bejaarde weduwe bij wie ik in de moerassen had gelogeed. En het respect was wederzijds. Toen we bij Virginia Honore kwamen, [blz. 37] die ik al kende sinds ze 16 was en we met elkaar flirtten, en die getrouwd was met een gevangenisbewaarder in Angola, had Jeff zo veel gereden dat hij in slaap was gevallen en in de auto een dutje deed. Dus terwijl we op de veranda zaten te kletsen, zei ik plotseling tegen Virginia: “Ik heb je altijd gekend als een zorgzaam christen die iedereen kan vergeven. Maar wat als ik op een dag een Ku Klux Klan leider zou meebrengen?” Ze zei: “Je weet dat ik net zoveel van hem zal houden als van Gods andere kinderen. Het heeft nooit wat uitgemaakt welke vrienden je in de loop der jaren naar mijn hut hebt gebracht - multimiljonairs, zoals Anita Roddick, of de armste zwervers om ze een douche

te geven.” Ik zei: “Nou, deze keer heb ik Amerika’s grootste, meest gehate Klanleider bij me.” Ik stapte van de veranda en maakte Jeff wakker. Zonder blikken of blozen ging Virginia naar binnen om iets te eten en te drinken voor hem te halen. Het was een onvergetelijke avond met gelach en lange discussies, waarbij ze het tot mijn verbazing over bijna alles eens waren (vanuit een moreel standpunt), zoals hun verzet tegen gemengde huwelijken. “Jenny,” riep Virginia, “kom hier en hoor het van een Klansman zelf dat het verkeerd is dat je met je blanke vriendje uitgaat. Het zal de kinderen schaden als ze als mulat opgroeien.” En ze geloofden zeker allebei dat er niets goeds kon voortkomen uit de gevangenis of de

De Klanleider met Virginia en Howard bekend van “Dead man walking”

Ik reed 24 uur met de klanleider om hem het Civil Rights monument in Montgomery te laten zien met de 41 namen van mensen gedood door geweld van de Klan

doodstraf. Virginia was getrouwd met Howard, een bewaker in de Angola Gevangenis. Ze hadden ooit een 16-jarige jongen geadopteerd om hem weg te houden van de misdaad, maar hij pleegde een wrede moord, en nu was het Howard’s taak om zijn geadopteerde zoon naar zijn executie te leiden. (Howard trad op als stand-in in de film Dead Man Walking.)

Jeff werd liefdevol en vergevingsgezind ontvangen door al mijn zwarte vrienden, zelfs toen ik hem meenam naar de gemeente van de oude schuurkerk van mijn ex-schoonvader in Philadelphia, MS, de stad die beroemd is geworden door de moord door de Ku Klux Klan op drie burgerrechtenwerkers, zoals te zien is in de film Mississippi Burning. Ik heb altijd geloofd in het samenbrengen van mensen als de beste manier om hen te helpen uit hun gevangenissen van angst en demonisering te komen. Het maakte zeker een diepe en blijvende indruk op een Klan-leider om al deze vergevingsgezindheid van zwarten te ontmoeten, zoals Jeff en ik elkaar hadden beïnvloed door onze lange vriendschap. Toch had ik niet verwacht dat het zo gemakkelijk zou zijn om een leider uit de Klan te helpen (dat was nooit het doel van mijn betrokkenheid geweest), maar toch, kort na de reis, ontbond Jeff zijn hele Klan groep. Hij had zijn hele leven bij de KKK gezeten. Het was zijn hele identiteit geweest en zijn enige aanspraak op wereldfaam, maar het had geen zin meer voor hem. Wat er daarna gebeurde schokte me. Sommige leden, waaronder zijn eigen zoon, die hij uit de gevangenis had gered, werden zo woedend dat ze Jeff probeerden te vermoorden. Hij werd zo erg mishandeld dat hij twee maanden in coma lag en zijn artsen twijfelden of hij het zou overleven. Toen hij wakker werd, was hij blind en gehandicapt voor het leven. Maar toen ik bij hem en Pamela kwam, waren ze zo blij dat ze me hun eigen bed gaven. Nu predikte hij liefde in een kerk in plaats van haat in het bos. Ik zag geen verschil tussen de

oude Jeff en de nieuwe. Het was nu gewoon logischer dat hij de aandacht waar hij zo naar hunkerde, zocht door licht te gebruiken in plaats van duisternis - het heilige kruis in plaats van het brandende kruis. De diepe liefde in hem was, sinds het misbruik dat hij in zijn jeugd had meegemaakt, zo verlamd en opgesloten geweest dat wij, die van buitenaf naar binnen keken, het voor haat hadden aangezien.

Met Jeff, nu verlamd en blind voor het leven.

Inzicht in de wortels van blanke haat 2 :

Liefde vermomd als haat

In boeken over de KKK wordt Robert Moore beschreven als een van de gevaarlijkste Grand Dragons in de VS. Hij dreigde dat “zijn Klansmannen het vuur zouden openen om tegendemonstranten af te slachten als ze het waagden zich te verzetten” tegen zijn bijeenkomsten, “en God verhoede als er kinderen bij waren.” Ik geef toe dat dergelijke opripende taal gevaarlijk kan zijn voor zwakke zielen, dus toen ik Robert ontmoette op een feestje in het hoofdkwartier van de Klan, was ik nieuwsgierig om te weten te komen uit welk hout hij gesneden was. Zeker kon deze kleine dikke timide en zwijgzame man er eng uitzien met al zijn haatdragende tatoeages, maar, dacht ik, beoordeel mensen nooit op hun uiterlijk; kijk wat ze in hun hart dragen (al die lagen biervet niettegenstaande). Ik kreeg mijn kans terwijl we aan het drinken waren. Hij bleef vragen of hij met me mee mocht rijden naar Mississippi, aangezien ik op weg was naar New Orleans. “Waarom wil je daarheen?” vroeg ik. Ik was verbaasd omdat hij in North Carolina woonde en niet eens een buskaartje naar huis kon betalen. Hij wilde niet antwoorden in het bijzijn van andere Klansmannen. (Je schept niet op over daden van liefde in de Klan.) Maar nadat we veel bier hadden gedronken, werd hij losser en vertelde me rustig zijn verhaal.

Hier is de korte versie. Als voormalig vrachtwagenchauffeur, zat hij zijn hele leven al bij de Klan. Onlangs had hij een aantal gevaarlijke hartoperaties ondergaan, waarna de dokters hem

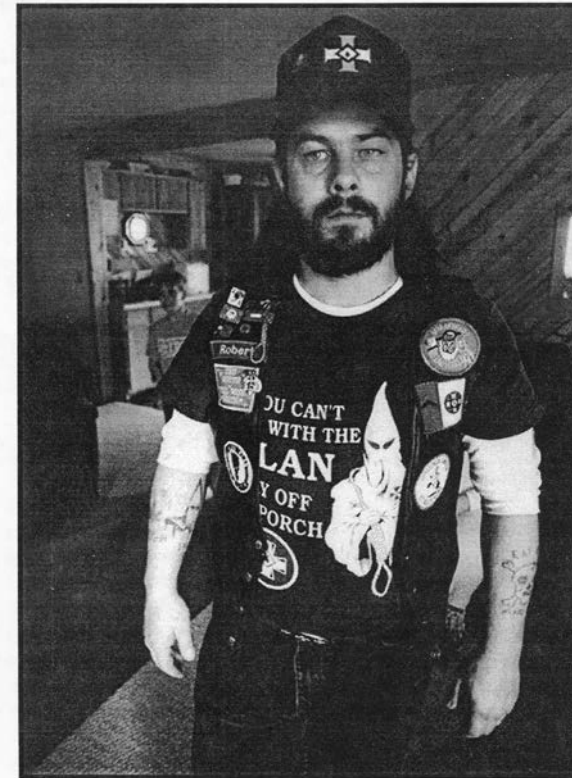
verboden ooit nog te werken. Hij werd arbeidsongeschikt, wat in de VS niets oplevert. Dus nu was hij straatarm in Lexington, NC, en sliep hij op de bank van zijn eerste ex-vrouw (hij had er vier).

Op een dag zag hij op TV hoe duizenden zwarten waren verdronken tijdens de orkaan Katrina. Hij was zo ontroerd dat hij geld leende van vrienden voor een buskaartje naar Mississippi. Twee maanden lang hielp hij de zwarten bij de wederopbouw van hun huizen, het omhakken en verwijderen van omgevallen bomen, enz. Het was zo'n zwaar lichamelijk werk voor de dikke man dat de leider van de Klan hem uitnodigde naar het nationale hoofdkwartier te komen, waar we elkaar ontmoetten, om bij te komen. Maar nu wilde hij teruggaan om het werk voort te zetten of, zoals hij het schaapachtig in Klan-retoriek uitdrukte, “om mijn bezittingen terug te halen, zoals het Klan-kleed, zodat ik het aan mijn 17-jarige zoon kan laten zien, die net uit de gevangenis komt”. Ondanks de waarschuwing van de dokter dat Robert het risico liep te sterven als hij lichamelijk werk zou doen, had deze Klansman zwarten geholpen hun leven weer op te bouwen. Verhalen als deze hebben mij altijd geïnspireerd. Ze herinneren me eraan dat je onder de steenachtige façade waarachter velen van ons zich verschuilen als we tegenspoed hebben moeten doorstaan, altijd een hart kunt vinden dat klopt van goedheid en liefde, als je maar diep genoeg graaft. Ik was zo opgetogen dat ik hem steeds weer moest omhelzen, ook al was het moeilijk om rond die

Robert Moore op ons vrijlatingsfeestje voor de twee Klansleden na hun 5 jaar gevangenisstraf voor drugs

for the Asheville area. Later I learned he was the same Robert Moore identified by the *Intelligence Report of the Southern Poverty Law*

Robert Moore

Center as the Klansman who threatened to “massacre” counter-dem-
De manier waarop Robert Moore voorkomt in boeken over de KKK

Beangstigend aan de buitenkant, maar kijk altijd naar wat mensen in hun hart dragen

Soms is het een beetje moeilijk om mijn nieuwe vrienden te omarmen....

biervuk te reiken. Ik was zo geïnspireerd dat ik hem mijn officiële chauffeur in Amerika heb gemaakt.

Waar hebben we de Klan voor als we ze niet betrekken bij constructief antiracistisch werk? Robert was er nu zo trots op dat hij met mij mee mocht naar elitaire universiteiten, waartoe hij als arm blank uitschot nog nooit toegang had gehad. En je krijgt nauwelijks een betere chauffeur dan een Klansman. Het grootste deel van zijn leven, van vrijdag tot maandagochtend, reed hij in het weekend door heel Amerika, naar die belachelijke bijeenkomsten van de Klan voor 30 machteloze leden in het bos, waar hun plaatselijke zwarte vrienden hen stonden uit te lachen (de volgende dag gingen ze samen jagen, zoals ze altijd hadden gedaan). Hij kon 24 uur rijden zonder te slapen, terwijl ik een dutje kon doen en kon lezen in het bed achter in mijn bestelwagen.

Robert ontroerde me zo dat ik later met hem mee naar huis ben gegaan. Hij is een van de weinigen in de Klan die nog steeds “nikker” zegt en holle retoriek gebruikt als “Ik kom op voor mijn ras!” “Waarom ga je dan op die bank liggen terwijl je ex-vrouw een Mexicaan neukt in de slaapkamer vlak achter je?” plaagde ik, wetende dat Mexicanen een beetje slechter zijn voor de Klan, omdat ze bij de Klan weggevoerd hebben. “Die Mexicaan,” antwoordde hij, “is een goede stiefvader voor mijn zoon geweest, al die jaren dat ik ze verwaarloosde.”

Nancy nadat ze was afgeslankt

Tegen Nancy, zijn ex-vrouw, zei hij: “Hij dulde alleen jou en je 600 pond zodat hij zijn green card kon krijgen.” Ze lachten allebei. Nancy beweerde dat ze net 400 pond was afgevallen, zodat ze nu alle drie samen op de bank konden zitten. De volgende dagen bevestigde ze op band het verhaal dat Robert me al had verteld. Zijn hele jeugd was hij wreed mishandeld door zijn dronken stiefvader. Toen hij 14 was, sneed hij met een scheermes in de buik van zijn stiefvader terwijl hij sliep. Hij zat vijf jaar voor poging tot moord. Toen hij uit de gevangenis kwam, ontmoette en trouwde hij met Nancy, maar ze waren zo arm dat ze de eenkamerwoning van zijn gewelddadige stiefvader moesten delen. “Robert was compleet wild,” zei Nancy. Ze waren allebei drugsverslaafd, en hun twee zoons werden door de kinderbescherming in hechtenis genomen. Vrijwel al hun vrienden waren zwart, en Nancy heeft Robert nooit een kwaad woord over zwarten horen zeggen. Ook begreep ze niet waarom hij bij de Klan ging. Hoewel de KKK hem van de drugs af hielp, wilde ze niets meer met hem te maken hebben en heeft sinds hun scheiding alleen nog maar zwarte en Mexicaanse vriendjes gehad.

Robert’s zus werd ook mishandeld en op 12-jarige leeftijd pakte ze een keukenmes en sneed de keel van hun stiefvader door. Hij overleefde het en zij werd verwijderd uit hun disfunctionele gezin. Maar het was de oudste broer die ik het meest interessant vond.

Justin die zijn vader bewondert met hagelsalvo's

Hij was een kluzenaar die zich diep in het bos verborg. Hij was verbaasd dat ik hem vond en wilde niet dat ik hem fotografeerde. Hij heeft zijn hele leven in en uit de gevangenis gezeten voor het in brand steken van huizen, ongeacht het ras van de eigenaars. Pyromaan zijn was zijn manier om kruizen te verbranden (of om zijn pijn weg te branden).

Want misbruikte kinderen over de hele wereld eindigen natuurlijk niet allemaal als Klansmannen, nazi’s, islamisten of benedelden. Er zijn duizend verschillende manieren waarop zij hun woede en ongenezen wonden uiten. Als ze niet lichamelijk zijn mishandeld, is het meestal geestelijk mishandeld. Zoals Hitler zei, het ergste was niet het pak slaag van zijn vader, maar toen die hem publiekelijk vernederde. En omdat de kleine Adolf geen liefhebbende grootmoeder of reddende engel had, reageerde hij zijn woede af op miljoenen mensen. Daarom is het zo belangrijk dat wij met “overschotten” leren reddende engelen te zijn voor hen met “tekorten”, zoals de mishandelde zoon van onze burens.

Neem de twee onbeminde zonen van Robert en Nancy, die Nancy en haar Mexicaanse man hebben geadopteerd. De oudste zoon, Thomas, zit in de gevangenis voor bomaanslagen op huizen, terwijl Justin, die net is vrijgelaten, een jaar in de gevangenis heeft gezeten voor overvallen die hij met zijn zwarte vrienden had gepleegd. “Hij had veel langer in de gevangenis moeten blijven,” zei Robert over zijn geestelijk gehandicapte zoon. Justin was 17 toen ik hem ontmoette, en het was duidelijk dat hij hunkerde naar de liefde van zijn vader. Hij zag hem voor het eerst, de grote teruggekeerde leider van de Klan die hij zijn hele leven had bewonderd en gemist. Robert vertelde hem verhalen over zijn “formidabele gevechten” als een “gepantserde kruisvaarder,” en Justin fantaseerde over het feit dat hij een grote Klansman zou worden, die zijn vader zou overtreffen in “neger-praat” en denigrerende uitdrukkingen - in zo’n mate dat Robert, die zich realiseerde dat zijn naïeve zoon de uitdrukkingen eigenlijk serieus nam, zich er ongemakkelijk bij voelde.

Dus liep Justin nu rond op school op te scheppen dat hij een grote Klan leider zou worden zoals zijn vader als hij groot was. Dit hielp niet met zijn populariteit: Hij was het enige blanke kind op een getto-school. Sterker nog, deze zoon van een Klanleider had nog nooit in zijn leven een blanke vriend gehad! Ik had dat Klanfenomeen al eerder gezien, vooral in het Zuiden; Klansmannen gingen meestal naar scholen die tot 95% zwart waren. Als “arm blank uitschot,” zijn zij de enige blanken die het zich niet kunnen veroorloven hun kinderen van school te halen of te verhuizen. Dit verklaart een andere tegenstrijdigheid die ik had opgemerkt. Over de hele wereld hebben mensen de neiging om op latere leeftijd aan hun schoolvrienden vast te houden, zodat veel Klansmannen uiteindelijk veel meer zwarte vrienden hebben dan de meeste blanken. Zoals Barack Obama in zijn boeken schreef, hebben de

meeste blanken in Amerika geen enkele intieme zwarte vriend. Toch scheidt de Klan niet op over deze vriendschappen, omdat de samenleving hen dan niet tot zondebok kan maken - de rol van “slechterik” die zij in hun pijn en zelfverachting zoeken. Opgroeien aan de verkeerde kant van het spoor en gestigmatiseerd worden door ons racistisch denken geeft hen, vooral na eindeloze afranselingen door werkloze dronken stiefvaders, een enorme behoefte om te schreeuwen: “Wij zijn net zo goed als jullie blanken daar in de buitenwijken!” En ze gebruiken de enige taal waarvan ze weten dat die ons zal doen luisteren - vuile racistische taal. Het was triest om met z’n drieën in Nancy’s rotte krot “aan de overkant van het spoor” te zitten, omringd door zwarten aan alle kanten. Ze konden het zich niet veroorloven kerosine te kopen voor de kachel op de vloer, dus hielden ze zich warm in hun overjassen en de liefde die vloeide in het herenigde gezin - het vaakst geuit via de twee jongens die Nancy plaagden over haar seksleven met haar Mexicaanse vriend, Pedro, van wie Robert schoorvoetend toegaf dat hij van hem hield. “Zalig zijn de zachtmoedigen”, denk ik altijd als ik bij de Klan ben, ‘want zij zullen de aarde erven’.

Ik volgde Robert door de jaren heen en dacht dat ik nu alles over hem wist. Ik lachte toen ik hem in de Jerry Springer show de “slechterik” rol zag spelen die hij zo goed geleerd had. Voor honderden hatelijke toeschouwers sloeg hij Justin omdat hij een zwarte vriendin had, terwijl Justin, de niet zo snuggere zoon, zijn halfzus Tania aanviel omdat ze een “Wetback baby” had (ze huilde op het podium: “Maar je houdt van zowel hem als je eigen Mexicaanse stiefvader en doet alleen maar zo om je vaders liefde te krijgen”). Ze waren allemaal betaald, gereden in limousines, ondergebracht in de beste hotels, gemanipuleerd en gechoreografeerd door Jerry Springer om de hele wereld te laten geloven dat ze Mexicanen en zwarten haten in een gladiatoriale show voor ons, de echte haters.

Welnu, tien jaar later vroeg Robert me ten huwelijk met zijn vijfde vrouw, Peggy, “een goede christen”, een domineesdochter uit het noorden die probeerde zijn reddende engel te zijn. Dus reed ik met een Deense TV-crew helemaal naar Arkansas. Ik had moslim- en joodse koppels getrouwd, dus ik dacht dat het ook leuk kon zijn om een christen-Klan koppel te trouwen. Hier is een fragment van mijn trouwtoespraak, gefilmd voor Roberts verraste Klanvrienden:

“Lieve Robert en Peggy, Vandaag zijn we samen met jullie vrienden omdat jullie huwelijk via de burgerlijke stand nu bevestigd zal worden. [Voor jullie twee, Robert en Peggy, is het een lange, hobbelige weg geweest voordat jullie elkaar vonden en op de een of andere manier elkaar gered hebben. Toen ik jullie in de Klan ontmoette, vond ik, in tegenstelling tot wat ik verwachtte, geen haat in jullie groep, maar heel

2015 - 10 jaar nadat ik Robert trouwde met zijn vijfde vrouw met uitgenodigde Klan sympathisanten

veel liefde bij de mensen waarvan ik al snel beseftte dat ze in hun eigen jeugd niet veel liefde hadden gekend. [...] Ik hoop dat u het niet erg vindt dat ik het hier vertel, hoe u vanaf uw vierde jaar bruut bent geslagen en mishandeld door uw gewelddadige stiefvader [...] en toen u 14 was, sneed u met een scheermesje in de buik van uw stiefvader en kreeg vijf jaar gevangenisstraf. En toen begonnen de problemen weer. Op een dag lynchte je een zwarte”

Hier verslikte ik me in mijn woorden, letterlijk met diepe pijn. Want tijdens het joggen, diezelfde ochtend, viel ik en brak een rib en werd opgenomen in het ziekenhuis. Toen ik met de filmploeg langsging om Robert te vertellen dat ik niet zeker was of ik de bruiloft die avond zou kunnen halen en hij mijn pijn en ingezwachtelde wonden zag, zei hij dat hij me iets wilde opbiechten wat hij me nog nooit had verteld. “Wel, Jacob, ik moet mijn hart luchten en je eerst vertellen dat ik ooit een zwarte man heb gelyncht. Het begon in North Carolina toen hij een klein meisje, vier jaar oud, molesteerde. De vader van het meisje was een goede vriend van een van onze leden. Dus pikten we hem op een avond op toen we op een feestje veel bier aan het drinken waren... net zoals we hier vandaag doen. We namen hem mee naar de bergen en deden een touw om zijn nek en vroegen hem of hij iets te zeggen had. Hij zei: “Moge God mijn ziel genadig

zijn. Toen heb ik hem opgehangen. Hij viel neer. En toen sneed ik zijn keel door om er zeker van te zijn dat hij dood was.” Robert, net als ik, was nu zichtbaar verontrust. “Ik heb nachtmerries.” Ik was volledig in shock. “Heb je dat?” “Ja, soms als ik mijn ogen sluit, zie ik die neger daar zwaaien. Ja, iemand die zegt dat hij iemand kan vermoorden en dat het hem niets kan schelen, nou, die lult uit zijn nek. Na al die jaren word ik nog steeds wakker alsof iemand water over me heen heeft gegoten. Het is iets waar ik met Peggy over moet praten, want het zit me dwars. De nachtmerries blijven maar terugkomen en terugkomen. Het is een eindeloos iets voor mij.”

Ik was sprakeloos en hoewel ik bij Robert had moeten blijven, besloot ik met de cameraploeg terug te gaan naar hun hotel om na te denken over de vraag of ik het huwelijk nu nog dezelfde avond kon voltrekken. Ik besloot dat ik hem niet in de steek kon laten, ook al hadden we nu dubbele pijn. Ik moest gillend uit bed worden getild met mijn gebroken rib.

Dus hier zijn stukjes uit de rest van mijn lange huwelijksspeech:

“.... op een dag, Robert, zag je op TV hoe de orkaan Katrina Mississippi en Louisiana verwoestte en duizenden mensen liet verdrinken. Je was zo ontroerd door het zien van al het

lijden en ... daar werkte je om mensen te helpen hun huizen weer op te bouwen ... Hard lichamelijk werk ... hier zag ik hoe je je eigen leven op het spel zette om zwarte mensen te redden ... Dit is wat ik noem 'liefde vermomd als haat' en het zijn daarom mensen zoals jij, Robert, die mijn leven inspiratie geven ...

En daarom wil ik eindigen met een citaat van St. Paulus: 'De liefde is geduldig, de liefde is vriendelijk. Zij benijdt niet, zij beroemt zich niet, zij is niet hoogmoedig ... De liefde verlustigt zich niet in het kwade, maar verblijdt zich met de waarheid. Zij beschermt altijd, vertrouwt altijd, hoopt altijd, volhardt altijd. Ik vraag je, Robert, wil je Peggy als echtgenote hebben?’

Mijn toespraak maakte enorme vreugde, verbazing en opluchting los bij de feestvierende Klanleden, die zeiden dat ze zoveel over zichzelf hadden geleerd. Sindsdien ben ik met Robert blijven praten over het lynchen.

“Zou je het ook met een blanke pedofiel gedaan hebben?’

“Ja, Jacob, je weet dat ik niet in kleuren zie.”

Hm, inderdaad een overtuigend antwoord van een toegewijde Klansman. Met mijn kennis over de enorme haat van de Klan tegen pedofielen, die blijkbaar ook in Amerika politiek correct is, begreep ik zijn logica. Robert pleegde zijn misdaad in 1985, vier jaar na de lynchpartij van Michael Donald, officieel de laatste geregistreerde lynchpartij. Het bracht een van de Klansmannen op de elektrische stoel, terwijl mijn oude vriend Morris Dees een rechtbank zover kreeg om 7 miljoen dollar aan zijn moeder toe te kennen, waardoor de Verenigde Klans van Amerika letterlijk failliet ging. Robert werd veroordeeld tot slechts 10 jaar gevangenisstraf, omdat het niet werd beschouwd als een moord uit haat, maar gewoon als de moord op een pedofiel. Toen Robert in 1995 uit de gevangenis kwam, was zijn straf nog niet voorbij. Zijn nachtmerries over de moord bleven voortduren op een manier die psychologen tegenwoordig als een klassiek voorbeeld van PTSS beschouwen. Dit doet me twee dingen concluderen.

1. Toen ik hem in 2005 ontmoette, schaamde hij zich te veel voor zijn misdaad om mij erover te vertellen, ook al was hij verder eerlijk. Het was niet langer politiek correct in de Klan om zwarten te lynchen of zelfs maar te kwetsen, alleen om “gelijke rechtvaardigheid voor iedereen” te eisen door zich te verzetten tegen positieve actieprogramma's voor zwarten. Zoals de Klan altijd lachend tegen me zei: “Iedereen denkt dat we nog steeds zwarten aan bommen ophangen.”

2. Toen Katrina in 2005 toesloeg, 10 jaar na zijn gevangenisstraf, werd Robert nog steeds geplaagd door schuldgevoelens en PTSD-nachtmerries. Hij moet het gevoel hebben gehad dat hij alleen door zijn eigen leven

te riskeren om zwarte levens te redden - door het leven dat hij had genomen terug te geven - zichzelf kon verlossen. Rond diezelfde tijd hoorde ik hem vaak praten over hoe hij zich had verzoend met zijn gewelddadige stiefvader, die hij zijn hele leven had gehaat. Hij had een heel eind gereden om hem op zijn sterfbed te bezoeken, en het had hem veel opluchting en voldoening gegeven om zijn vader eindelijk te horen zeggen: “Het spijt me.” In mijn gesprekken met hem en Nancy realiseerde ik me dat hijzelf een directe lijn zag van zijn gewelddadige jeugd naar de jeugdige woede die hem eerst in een drugsverslaafde veranderde wiens enige vrienden zwart waren, vervolgens naar zijn afwijzing van zowel hen als Nancy, eindigend met het lynchen van een zwarte man.

Als je in je jeugd door terreur gaat, ben je nooit vrij en, gedode emoties, verbreek je de verbinding met de werkelijkheid.

Geen wonder dat ik Robert tegenwoordig veel over Jezus zie posten op Facebook. Op een bepaalde manier zie ik hem het kruis van zijn verlossende redder dragen, evenals dat van de twee gekruisigde zondaars aan zijn zijde.

Toen Robert aan mij bekende over zijn lynchen van een zwarte man

Liefde vermomd als haat

Tijdens mijn lange werk met de Klan heb ik hen nooit geweld zien plegen tegen zwarten, maar ik zag veel geweld onder hun eigen mensen. Raine, die tot een andere Klan groep behoorde, had gelezen wat ik op mijn website over de Ku Klux Klan had geschreven en nodigde me bij haar thuis in North Carolina uit, omdat, zei ze, “ik een universitaire graad in sociologie heb en de leden van onze groep heb bestudeerd en tot dezelfde conclusie kwam als jij over hun misbruikte jeugd.” Toen ze me ’s morgens in bed koffie inschonk, vertelde ze me over haar twee gevangenisstraffen. “Waarvoor?” Vroeg ik. “Wist je niet dat ik een dubbele moordenaar ben?” Toen ik dit hoorde van de lieve 20-jarige vrouw aan mijn zijde, spuugde ik de koffie bijna uit. Toen vertelde ze me hoe ze als 14-jarige wegliep van haar racistische vader, een antiracistische skinhead werd, en in Los Angeles in een garage woonde met een paar Mexicaanse meisjes. Op een dag doodde ze uit zelfverdediging een opdringerige Mexicaanse drugsgangster. Na twee jaar gevangenis en een gevoel van verraad door de Latino’s, keerde ze terug naar huis, en nu 17, was ze een Neo-Nazi geworden en schoot een blanke antiracistische demonstrant neer, “ook uit zelfverdediging.” Toen kwamen “goede christelijke Klan-mensen” tussenbeide, “die me leerden dat het er in het leven om ging anderen goed te doen in plaats van hen te doden.” Ze stuurden haar voor een half jaar op zendingswerk naar Afrika.

Raine hield van Afrika en was onder de indruk toen ze voor het eerst zag hoe gedisciplineerd en leergierig zwarte kinderen waren, in compleet contrast “met de ruige gettokinderen waarmee ik thuis naar school ging.” Thuis maakte ze een bliksemsnelle opgang in de Klan, en ze wilde Amerika’s eerste vrouwelijke Klanleider worden. Ze was Klan-leider Virgil Griffin’s speechschrijver en brein. Ze is ook het enige opgeleide Klan-lid dat ik heb ontmoet. Ze was een verklaard feministe en pro-homoseksuele activiste, die zei: “Er is te veel homofobie en seksisme in de Klan.” Raine nodigde me uit voor een herfstbijeenkomst van de Klan in het bos om haar vrienden te ontmoeten, maar toen ik later dat jaar vroeg of ik mijn foto’s van de bijeenkomst op mijn website mocht zetten, smeekte ze me te wachten. De Klan vindt het meestal prachtig als ik leden in de schijnwerpers zet en ze een kans op roem geef, want daar gaat het om bij hun lidmaatschap, maar op dat moment solliciteerde ze naar “de droombaan van mijn leven als begeleider van [zwarte] criminelen in onze plaatselijke gevangenis. Maar je kunt in NC niet voor de staat werken als je lid bent van de KKK.” Dus, wat zat er achter haar verlangen om “goed te doen voor” zwarten? Wat blijkt, een verwonding uit haar jeugd (iets wat ze gemeen heeft met veel andere Klan-leden). Raine was opgegroeid in het getto als een arme blanke, en haar schoolvrienden waren bijna uitsluitend zwart.

Raine en Billy met hun zwarte en witte wezel harmonie, maar ze verontschuldigen zich dat ze me meenamen naar een Chinees restaurant, hun favoriete eten.

Inbedding bij de Klan. Raine in 2005

Het feministische klanlid met haar boeken over feminisme en homobevrijding

Toch mocht ze haar speelkameraadjes nooit mee naar huis nemen vanwege vaders racisme, dat hij rechtvaardigde door te zeggen: “Het zijn allemaal criminelen en drugsverslaafden.” Hij had niet helemaal ongelijk. Kinderen uit getto’s gedragen zich, zoals we weten, niet als heiligen. Dus sinds haar kindertijd droomde Raine ervan haar vroegere vrienden te helpen “betere mensen” te worden. In Afrika begon ze te begrijpen hoe gettovorming in Amerika ervoor zorgde dat zwarten zich gedroegen op de manier die haar vader zo afstootte. Het was niet omdat ze “zwart” waren. Ze begon het Amerikaanse racisme te deconstrueren, dat zwarten associeert met misdaad. Dus na een korte universitaire opleiding kreeg ze nu de kans om hen te helpen in de gevangenis, waar zoveel van haar zwarte vrienden waren terechtgekomen. Zag zij hierin een tegenstrijdigheid? Nee, “want als de zwarten net als wij ‘goede mensen’ worden,” is de Ku Klux Klan niet meer nodig om “het blanke ras te beschermen tegen hun misdaad en drugs,” zo redeneerde ze heel logisch en, ja, liefdevol. Kort daarna belde ze me opgewonden op in Denemarken: “Jacob, ik heb mijn droomjob, dus je kan je foto’s op het internet zetten.” Welnu, een half jaar later zag ik overal op het internet artikelen over Raine’s “brute verkrachting en moord”. Geschokt, belde ik haar man, Billy. Hij zei dat ze na vele bloedtransfusies de moordaanslag door twee Klanleden, David Laceter en Scott Belk, op miraculeuze wijze had overleefd. De Klan groep had er

niets op tegen dat zij zwarten in de gevangenis begeleidde, maar zij had mij gewaarschuwd voor Belk, die ik een van de weinige keren dat hij uit de gevangenis was, had ontmoet. Hij was uiterst gevaarlijk omdat hij lid was van de Aryan Brotherhood gevangenisbende, die het niet goedkeurde dat Raine aan de kant van de zwarte bendes stond, met wie zij altijd bloedige gevechten hadden. Kort nadat ik Scott had gefotografeerd, braken hij en David in Raine’s huis in, verkrachtten haar en schoten haar neer met een machinepistool. Ze liet me later de littekens van de kogel zien. David werd gevangenis gezet als degene die Raine “met kogels had doorboord” en werd in de gevangenis vermoord.

Tijdens het lange ziekenhuisverblijf en het proces kon Raine haar KKK-lidmaatschap niet langer verbergen voor de gevangenis en werd ze ontslagen volgens de wetten van de staat. Maar het verhaal is nog niet afgelopen.

De zwarte gevangenen kwamen in opstand en dwongen de gevangenis om hun populairste maatschappelijk werkster weer aan te nemen. Wisten ze dan niet dat ze lid was van de KKK, vroeg de gevangenis? Ja, de zwarten wisten het al die tijd. Gevangenis hebben een programma dat “gang-awareness training” heet, om hen te helpen uit de bendes te blijven als ze vrijkomen, wat niet gemakkelijk is met alle sociale controle

Scott Belk toen ik hem ontmoette in de Klan bijeenkomst

waaraan ze worden onderworpen. En in zuidelijke gevangenissen wordt de KKK beschouwd als een arme blanke bende, en dat is het ook. Op een dag moesten de gevangenen een video bekijken van de plaatselijke Klan groep, en ze herkenden onmiddellijk Raine's volumineuze figuur. Dit maakte haar alleen maar populairder onder de zwarten: "Wow, ze is een bendelid net als wij!" Hoewel Raine's vrienden in de Klan niets tegen haar werk voor de zwarten hadden, wist ze dat ze in gevaar was toen Belk een gerucht begon te verspreiden dat ze "verklakte voor de staat". Zij ging door met haar idealistische werk om "de situatie van de zwarten te verbeteren" ondanks het feit dat zij wist dat zij nu haar leven op het spel zette. Dit is weer wat ik noem liefde vermomd als haat, een Klan-lid dat bereid is haar leven te riskeren om zwarten te helpen.

Ik kan geen koelbloedige moordenaar, zoals Scotland "Scott" Kevin Belk, ontmoeten zonder te proberen zijn innerlijke mens te begrijpen, en ik leerde veel meer over hem door zijn latere misdaden. Hij werd zwaar mishandeld door een alleenstaande moeder, die hem, om hem rustig te houden, drugsverslaafde maakte toen hij 8 jaar oud was. Als volwassene hield hij zijn drugsverslaving vol en in 1998 beroofde hij, samen met een vriendin, die hij aan de drugs had geholpen, een bank van \$3.000. Terwijl hij seks had met zijn zwarte dealer, vertelde hij

De film over Scot Belk

haar over de overval. Blijkbaar verraadde ze hem aan de politie om zelf uit de gevangenis te ontsnappen, en Scott zat een paar jaar achter de tralies. Hier ging hij bij de Arische Broederschap als wraak tegen zijn zwarte verklikker. Toen ik hem ontmoette op een KKK bijeenkomst in 2003, vlak na de gevangenis, probeerde hij zijn leven op orde te krijgen, deels door zich aan te sluiten bij een vreedzame picknick-feestende KKK groep en deels door een vaste baan te krijgen als vrachtwagenchauffeur. Scott was op dat moment getrouwd met Rhonda Belk. Tot hun grote ongeluk trok zijn crack rokende moeder, Margarette Kalinsky, bij hen in en maakte hen beiden verslaafd aan crack, en hun leven verslechterde weer. Precies twee jaar nadat ik hem had ontmoet, werd hij wanhopig tijdens een ruzie over geld voor drugs, sloeg zijn moeder met een honkbalknuppel en wurgde haar. Daarna vluchtte hij met zijn vrouw in een van de vrachtwagens van zijn werkgever en reed naar New Orleans tijdens de orkaan Katrina. Hij deed zich voor als priester, schilderde leuzen op de vrachtwagen en reed naar Gainesville, TX, waar hij en Rhonda zich voordeden als Katrina-vluchtelingen. Een kerk hielp hen naar Seattle, waar ze een appartement huurden van een vrouw die hen uiteindelijk herkende van een FBI "most-wanted" poster. In 2007 kreeg Belk 15 jaar gevangenisstraf en Rhonda 5 jaar voor de moord op zijn moeder, die hem verwaarloosde en hem een drugsverslaving opdrong vanaf dat hij 8 was: I (Almost) Got Away With It: Got to Pose as Katrina Refugees, waarbij hij eindelijk het "moment of fame" kreeg waar alle Klansmannen van dromen. Niet alleen werd zijn verhaal op het scherm gebracht door beroemde acteurs, maar hij mocht ook zelf in de serie optreden, vanuit de gevangenis pratend over het drama van zijn leven.

Raine's andere zogenaamde moordenaar, David Laceter, had een vergelijkbare geschiedenis als drugsverslaafde en narco-gangster en was, net als Scott, lid van de Aryan Brotherhood en de World Church of the Creator, een nazi-groepering, totdat hij in 2003 werd vermoord. Blankenhaat heeft altijd diepe wortels.

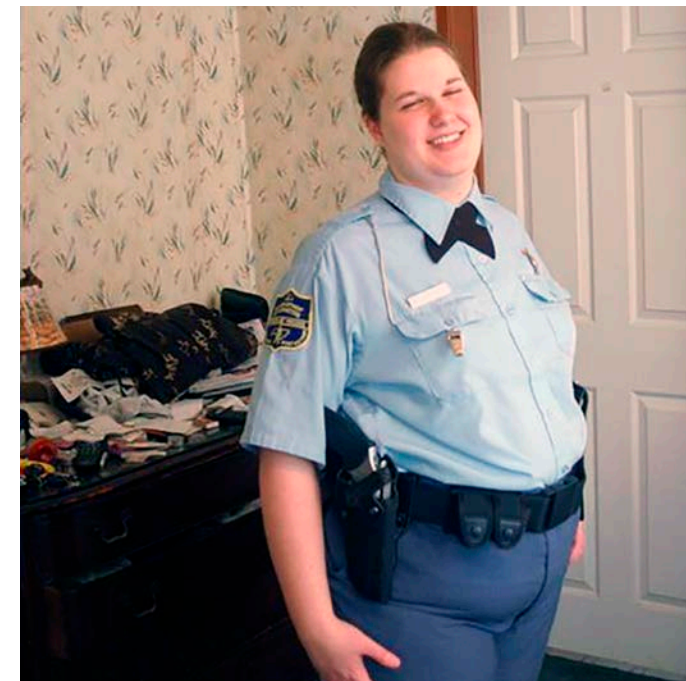
Als ik bedenk hoe zulke hardcore moordenaars en haters nooit hulp hebben gekregen tijdens hun misbruikte jeugd, bevestigde dat altijd mijn overtuiging dat het nooit te laat is om hen te

Na de moordaanslag heeft Raine zich zwaar bewapend bang voor een nieuwe aanslag

bereiken - al was het maar om onszelf en de samenleving te beschermen tegen hun woede. Ik kreeg mijn kans toen Raine voor mij een ontmoeting regelde met de keizerlijke tovenaars van haar Klan groep, Virgil Griffin, één van de meest beruchte en haatdragende Klan leiders. Dit was een zware beproeving voor mij, want ik had een diep vooroordeel tegen hem. Hij was de Klan-leider achter het bloedbad van Greensboro in 1979, waarbij vijf anti-Klan demonstranten werden vermoord. Een van mijn oude vriendinnen, Willena Cannon, hielp bij het organiseren van de demonstratie. Op een dag, toen ik met haar en haar 4 jaar oude zoon Kwame in haar keuken op S. Eugene Street zat, vertelde ze me waarom ze met Jesse Jackson in de burgerrechtenbeweging had gewerkt om de bedrijven van Greensboro te integreren. Toen ze 9 jaar oud was, was ze er getuige van geweest dat een zwarte man levend verbrand werd in een schuur. Zijn misdaad was dat hij verliefd was geworden op een blanke vrouw. Zijn geschreeuw vulde de nacht, en ze is het nooit vergeten.

Dertig jaar later werden zij en haar zoon Kwame, nu 10, bijna vermoord door de Klan. Helaas was Sandy Smith, de ex-vriendin van mijn collega Tony Harris, een van de doden. Ik ging met hen om op het Bennett College, een zwarte vrouwenschool, toen Sandy voorzitter was van het studentenbestuur. Ik ging uit met haar vriendin Alfrida, die net zo trots was op haar mooie afro als Sandy was op de hare. Hoewel Tony me aanspoorde om "een stap te zetten", hadden deze goed opgeleide zwarte vrouwen een sterke sociale controle tegen "het samenzijn met een blanke". Dus uiteindelijk hielp ik Alfrida altijd alleen maar met het schrijven van haar proefschriften, terwijl Tony met Sandy sliep. We waren jong en vrij en dachten dat de maatschappij naar meer raciale vrijheid bewoog. Niemand was dus meer geschokt dan Tony toen slechts zes jaar later, terwijl hij toekeek op de Noorse TV (terwijl hij op tournee was met American Pictures), de Klan hun wapens uitpakte en zijn ex-vriendin vermoordden in zijn

maar ze is er trots op dat ze haar baan terugkrijgt, werkend voor de zwarten in de gevangenis.

geboortestad. Tony en de andere zwarten in ons werkcollectief in Kopenhagen hadden zich verzet toen ik foto's van de Klan in de diashow plaatste, met de woorden: "Wij bestrijden racisme vandaag de dag. De Klan is iets uit het verleden en zal je show ouderwets doen lijken." Nu stonden ze erop dat ik ze in American Pictures plaatste. Ik was ook geschokt omdat het bloedbad in Greensboro plaatsvond vlak voor de deur van het Morningside Homes project, waar ik had gewoond met Baggie, die met Nixon te zien is op mijn "beauty and the beast" foto op pagina 312. We waren nog meer geschokt toen de Klan-mannen werden vrijgesproken door een geheel blanke jury - hoewel de hele wereld getuige was geweest van de moord. Met andere woorden, de KKK was in 1979 nog steeds "politiek correct". In feite had de politie hen getipt over de demonstratie, gezien hoe ze wapens in hun auto's stopten en wegbleven terwijl ze die gebruikten tegen Tony's en mijn vrienden, van wie de meesten kinderen waren. Maar toen een van de kinderen in het protest, Kwame Cannon, 17 werd, werd hij gearresteerd voor geweldloze inbraken en veroordeeld tot twee opeenvolgende levenslange gevangenisstraffen. Dit kwam deels omdat Tony's oom, Pinckney Moses, met wie ik vaak optrok tijdens mijn rechtenstudie, te dronken was om Kwame van adequate juridische bijstand te voorzien. Maar ook omdat zijn moeder, Willena, door de rechter was gewaarschuwd dat er, vanwege haar achtergrond in gemeenschapsactivisme, ernstige gevolgen zouden zijn als Kwame geen pleidooi zou accepteren.

Welnu, tijden veranderen, en in 2020 bood de stad Greensboro formeel haar excuses aan voor het bloedbad van de Klan en richtte een gedenkteken op voor de slachtoffers. Toen ik de kans kreeg om Virgil Griffin te ontmoeten, het meesterbrein van de massamoord, besloot ik hem niet te laten merken dat ik diep negatieve gedachten over hem koesterde. Tony Harris, echter, wilde dat ik hem onder druk zette over waarom hij de moorden

Virgil L. Griffin (C), seen here at a 1982 rally in front of the Raleigh, North Carolina state house, was among nine persons indicted by a Federal Grand Jury 4/21/1983 on charges of conspiring to disrupt an anti-Klan rally which resulted in the deaths of five members of the Communists Workers Party. Griffin was the Grand Dragon or head of the North Carolina chapter of the Invisible Empire, Knights of the Ku Klux Klan.

Virgil Griffin in 1982 tijdens een bijeenkomst

had bevolen. “Ik beloof het,” zei ik, “maar ik zal het verleden niet in de weg laten staan om hem te bereiken en hem uit zijn woede te helpen.” De hele rit vanuit Atlanta, met Tony’s biraciale zoon aan mijn zijde, dacht ik aan de meest positieve liefdevolle gedachten die ik kon opbrengen: “Hou van hem, lach naar hem, hou van hem, zodat hij het echt kan voelen.”

Ik wist dat ik maar één dag had om geweldloze communicatie met Virgil te oefenen, dus het zou een oppervlakkig experiment zijn om te zien hoezeer mensen beïnvloed worden door wat wij over hen denken. Toegegeven, het was niet gemakkelijk. Toen ik Virgil en zijn Klan groep op een ochtend in een afgelegen bosgebied ontmoette, werd ik meer beïnvloed, overweldigd zelfs, door wat hun vijandige blikken suggereerden dat ze van mij dachten (Raine had hen verteld dat ze een antiracist meebracht). Ik begon met de moeilijke vraag van Tony. De grote keizerlijke tovenaars gaf hetzelfde antwoord dat hem vrijgesproken had in de rechtbank: “We schoten communisten neer in Vietnam. Dus waarom zouden we ze hier thuis niet bestrijden?” O ja, de demonstratie was georganiseerd door de plaatselijke vakbond voor textielarbeiders, die in naam nogal “communistisch” zijn, dus hoe kon ik het oneens zijn met de blanke jury dat zijn acties “politiek correct” waren? Vooral in deze reactionaire zuidelijke staat, zo kort na de Vietnamoorlog? Aangezien Griffin geen verschil zag tussen “communisten” en “antiracisten”, wist ik dat ik niets zou bereiken met beschuldigingen over zijn verleden. In plaats daarvan dwong ik mezelf de rest van de dag hem mijn meest liefdevolle gedachten en glimlachen te sturen - met gebruikmaking van samenbindende “giraffe”-taal tegenover hun gewelddadige en verdeeldheid zaaiende “jakhals”-taal. Natuurlijk had ik ook egoïstische redenen. Het is logisch als je alleen bent tussen 50 razend-gekke, zwaarbewapende Klanmannen in een afgelegen bos. Oh nee! verspreking! Noem deze “kinderen van pijn” niet gek. Het zijn slachtoffers wiens hele leven in de war is door onze afstandelijke of ronduit hatelijke gedachten over hen. Ze hebben nooit onze liefde gevoeld, alleen onze contraproductieve “Dood aan de Klan” dreigementen, zoals de demonstranten schreeuwden in Greensboro-met dodelijke afloop voor de demonstranten. Ik wist dat zij niet anders waren dan

Virgil Griffin toen ik hem ontmoette in 2005

de gettobewoners in hun verlangen naar onze liefde en dat het nooit te laat is om hen een beetje van onze eigen zogenaamde “menselijkheid” te tonen. Toch moet een Klan-leider, net als de leider van een zwarte bende, stoer doen tegenover de leden, dus lange tijd ontweek Virgil mij of sprak hij mij retorisch aan als er Klan-mannen in de buurt stonden. Ik bracht die tijd door met het langzaam maken van “bondgenoten” onder de leden.

Naarmate de dag vorderde, werd Griffin duidelijk meer en meer beïnvloed door mijn “liefdevolle” gedachten (er komt veel meer bij werkelijke liefde kijken). In het begin glimlachte hij schichtig terug, maar tegen de middag leek hij bijna flirterig. Dit maakte mij ook losser, want ik heb mijn eigen verlangen om bemind te worden. Laat op de dag vroeg hij plotseling of ik met hem wilde gaan wandelen in het bos “om onder vier ogen te praten.” Ik stemde toe.

Zijn eerste vereiste was mij ervan te overtuigen dat hij geen zwarte kerken had platgebrand. Hij was twee benzinestations kwijtgeraakt omdat mijn Klan-vriend Morris Dees hem had aangeklaagd nadat de politie op een van de brandstichters een oude lidmaatschapskaart van Griffins Klan-groep had gevonden. “Je moet me geloven, Jacob. Ik ben zeer gelovig en zou er nooit van dromen een kerk in brand te steken. Het was zo belangrijk voor hem dat ik hem geloofde, dat ik daardoor zijn vriendschap won. En het was niet moeilijk om hem te geloven. Ik wist van Jeff Berry dat de leiders van de Klan goed verdienen aan de verkoop van lidmaatschapskaarten aan jonge onzekere mannen, die rondgaan om op te scheppen over hun kaarten, maar de leiders zien deze mannen nooit in de Klan. De kaarten zijn een enorm risico, want als de politie er een vindt op een persoon die betrokken is bij een haatmisdrijf, wordt de Klan-leider verantwoordelijk gehouden, of hij nu bij het misdrijf betrokken was of niet. Klanleiders zijn erg op hun hoede om gewelddadige mensen tot hun groep toe te laten, omdat ze niet in de gevangenis willen belanden. Zoals Jeff me eens vertelde: “Ik kan 80% van de mensen die lid willen worden, niet gebruiken. Ze zijn gek.” Ik wist waar hij het over had, omdat ik zoveel van deze verdwaalde “gekken” oppik op de snelwegen. Dus, geloof het of niet, dit is

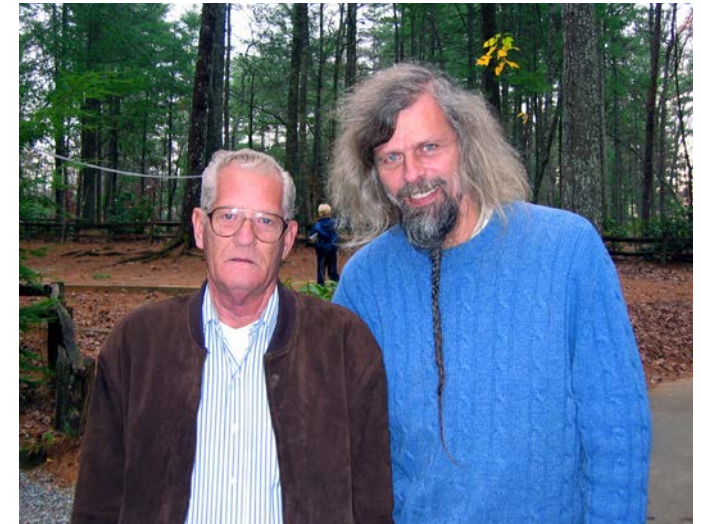

Mijn afspraakje Alfrida - vriendin van Sandy - die door Virgil Griffin's Klan groep werd vermoord

hoe de Klan weer “politiek correct” is geworden, zo’n beetje verstoep in kleine gezellige bierbijeenkomsten in het bos. Trump ging nog een stap verder en gaf de boodschap dat het “politiek correct” was om uit het bos te komen en zich aan te sluiten bij zijn blanke beweging in Charlottesville en elders - zelfs met hun wapens en geweld.

Griffin zag mijn voorkennis (maar onuitgesproken kennis) over de Klan waarschijnlijk aan voor liefdevolle vergeving - iets wat hij nog nooit van iemand had gekregen, maar waar hij duidelijk naar streefde, want nu was hij echt open en vertelde hij me het lange verhaal over hoe hij in de Klan had gezeten sinds hij als 19-jarige katoen begon te plukken tijdens de Beweging voor Burgerrechten, “die te snel te ver ging.” Hij had een lang triest leven gehad, maar dat liep ten einde: Hij had onlangs drie bypassoperaties ondergaan. “Ik weet dat ik spoedig zal sterven,” zei hij. “Maar in februari word ik 60, en het zou zoveel voor me betekenen als je op mijn verjaardag zou komen. Alsjeblieft, wil je dat beloven?” Ik was zo verrast en ontroerd dat ik beloofde het te proberen. Toen de dag eindigde, nam ik afscheid van al mijn nieuwe vrienden:

“Dus ik zie jullie snel weer op Virgil’s verjaardag.” “Wat?” vroegen ze verbaasd. Ik realiseerde me plotseling dat niet één van hen was uitgenodigd voor het verjaardagsfeest! Met al die zelfhaat die typisch is voor Klanleden, walgen ze vaak zo van wat ze in elkaar zien, van hun eigen pijn en ongeluk, dat Griffin niet geïnteresseerd was in het uitnodigen van zijn eigen soort. Waar deze kinderen van pijn naar hongeren is de liefde van ons, degenen met een overschot. Degenen buiten hun getto. Naar de menselijke warmte die ze niet gemakkelijk kunnen vinden of uitdrukken binnen de Klan, waarvan ik de emotioneel afgestompte leden altijd eenzaam zie kijken tijdens bijeenkomsten. In de jaren dat ik met Klan groepen werkte, was ik vaak hun langstzittende “lid.” Na minder dan een jaar zag ik ze meestal stoppen en zich aansluiten bij Anonieme Alcoholisten, NA, of kerkgroepen - overal waar ze een beetje van die liefde konden vinden die de Klan filosofie niet in hen liet opbloeien.

Mijn wandeling met Virgil Griffin waar hij zijn hart voor me opende

Daarom was mijn kleine experiment in geweldloze communicatie, hoewel ik maar één dag had om het uit te voeren, geslaagd, zelfs met Griffin, een van de gevaarlijkste Klanleiders sinds de jaren ’60. Slechts een paar maanden later verliet Griffin “The Cleveland Knights of the KKK”, die hij het grootste deel van zijn leven had geleid, en viel de groep uiteen. Ik zeg niet dat het alleen aan mijn betrokkenheid lag; er zijn altijd veel factoren die het leven van mensen helpen veranderen. Maar voor een man die zijn hele leven in het defensief is geweest, onder meer toen hij geconfronteerd werd met een menigte die “Dood aan de Klan!” scandeerde, kan het een verschil maken dat hij plotseling iets ontmoet dat hij verwarde met echte liefde. Dit is vooral waar wanneer het gebeurt op een kwetsbaar moment, zoals wanneer hij, als “een goed christen, mijn schepper moet ontmoeten.”

Ik zeg altijd tegen mijn studenten: “Probeer deze liefdevolle methode eens op je slechtste leraar... en kijk hoe snel je cijfers omhoog gaan.” Het werkte duidelijk op twee van Amerika’s ergste Klan leiders. Bovendien hebben mijn lange omzwervingen onder gewelddadige mensen mij ervan overtuigd dat positief denken over mensen bij iedereen werkt en dat het in ons eigen belang is, evenals dat van de samenleving, dat we oprecht proberen “onze medemens lief te hebben”.

Inzicht in de wortels van blanke haat 4 :

Met betrekking tot de pijn van seriemoordenaars

© 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025

Toen ik op een nacht in 1991 in de auto zat, zag ik een oudere blanke vrouw in de duisternis onder de snelwegpilaren en ik pakte haar op. Ze was aangevallen door zwarte boeven en bloedde zo hevig dat ik haar naar een ziekenhuis moest brengen. Een uur later zag ik een man aan de kant van de weg. Boos en gespannen. Hij was zonder loon ontslagen bij een garnalenboot in de Golf en wachtte al drie dagen op een lift. Gezien de wanhoop in Woody’s ogen, had ik gemakkelijk het geweld in hem kunnen ontketenen door trillingen van angst en wantrouwen uit te zenden. Toen ik hem vertelde over de blanke vrouw die net voor dood was achtergelaten door haar zwarte aanvallers, begon Woody zich open te stellen. (Hij zei dat hij nooit door zwarten was aangevallen omdat hij “hen altijd als eerste aanviel”. Beetje bij beetje vertelde hij me hoe hij en zijn twee broers zoveel negers hadden gedood dat ik ze niet meer op mijn vingers en tenen kan tellen. Nu was ik klaarwakker. Eerst dacht ik dat hij alleen maar aan het opscheppen was, maar er waren te veel beschrijvende details en locaties in zijn verhalen. Dus toen hij ook vertelde over zijn eigen mishandeling als kind, maakte ik een afspraak met hem: Ik zou hem naar huis brengen, vier uur rijden van huis, als hij zijn verhalen zou vertellen en ik ze mocht opnemen. “Maar ik zal je niet vertellen waar ik woon. Laat me gewoon ergens in mijn stad uitstappen.” Hij wist dat ik rechtstreeks naar de politie kon gaan met mijn bandje.

© 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025

In mijn show, bijgewerkt met Woody en z’n familie, schokte z’n stem universiteitsstudenten. Enkele jaren nadat ik hem had ontmoet en avond na avond naar zijn nachtmerrieachtige stem had geluisterd, was ik nieuwsgierig hoe het met hem ging. Toen ik eindelijk de kans kreeg tijdens een rondreis in het voorjaar van 1996, nodigde ik een Noorse uitgeefster van boeken van Toni Morrison, Eli Saeter, uit om mijn getuige te zijn. Wat haar vooral beangstigde was dat iedereen die we ontmoetten in de gevangenis had gezeten voor moord en verkrachting. “Ze doen me denken aan die mannen in de film Deliverance,” zei ze. Toen we aankwamen hing er een dichte mist over de plaats. Het gaf onze jacht op een seriemoordenaar in dit moerassige gebied, waar we nog geen meter voor ons konden zien, een griezelig onwerkelijk aura. Na drie dagen vonden we zijn neef. “Het is waar, zoals je zegt, Woody kwam hier vijf jaar geleden,” zei hij. “Hij en zijn vriend Bobby braken in een huis in, en Woody stak een 16-jarig meisje neer terwijl ze sliep. Hij kreeg 25 jaar gevangenisstraf. Hij was een idioot tijdens het proces. Maakte lawaai, lachte naar de rechter en lachte iedereen uit. Ik probeerde hem te kalmeren, maar het mocht niet baten. Hij vernietigde alles voor zichzelf.”

We vonden Woody’s slachtoffer, Sarah, die ons vertelde over die vreselijke nacht. Ze was uit bed geduwd door Woody, die haar maag en longen openscheurde met een lang mes.

222

Ze overleefde dankzij een aantal dure ziekenhuisopnames, maar niemand had deze arme familie hulp geboden bij het verwerken van hun pijn. Het gebeurde slechts een paar dagen nadat ik Woody had afgezet. Dit was deprimerend. Ik had echt geloofd dat ik hem tijdens onze nacht samen had geholpen om in contact te komen met de diepe pijn en woede die hij voelde. Ik probeerde Sarah te vertellen dat Woody mijn vriend was, maar mijn stem brak door schuldgevoelens en spijt toen ik de angst in haar ogen zag. Ze kon hem niet anders zien dan als een bloeddorstig monster en vertelde hoe hij zich tijdens het proces als een “beest” had gedragen, schreeuwend “Ik krijg je nog wel!” voordat hij geketend de rechtszaal uit werd gesleept. Sindsdien had ze nachtmerries over zijn terugkeer. Het was belangrijk om Sarah, het slachtoffer van de would-be beul, te zien en te begrijpen, omdat ik al zoveel jaren vooral met het slachtoffer in de beul te maken had.

© 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025

Toen we naar Woody’s huis gingen, opende een vrouw de hordeur en zei: “Ik weet wie je bent. Woody kwam vijf jaar geleden thuis en voelde zich opgebeurd. Hij zei dat hij was opgepikt door een vreemde man die hem alles over zichzelf had laten vertellen. Ik vroeg me af wie dat kon zijn, want Woody is de geheimzinnigste persoon die ik ken. Adeline was de moeder van Bobby, Woody’s medeplichtige, en woonde samen met Rose, de moeder van Woody’s twee oudere broers, Sammy en John.

© 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025

“Oh ja, het is verschrikkelijk. Het is niets voor Woody om zoiets te doen, maar hij was wanhopig toen je hem naar huis bracht, ontslagen zonder loon na maandenlang in de Golf gewerkt te hebben. Hij en Bobby hadden allebei gedronken en veel drugs gebruikt, en ik geloof dat Bobby het heeft gedaan. Ze kwamen naar huis gerend, klopten om 2 uur ’s nachts op de deur en schreeuwden: ’Mam! Mam! We hebben iets vreselijks gedaan!’ Toen vielen ze flauw en zakten in elkaar op het grasveld, waar ze sliepen toen de politie ze oppakte.” Ik was opgelucht toen ik hoorde dat zijn bloeddorst in Sarah’s huis niet opzettelijk was geweest, maar alleen de diepe pijn en woede die ik in hem had gevoeld. High van de drugs, hadden ze een fiets gestolen voor Sarah’s huis en begonnen er toen om te vechten. Woody brak plotseling in om een keukenmes te pakken en tegen zijn halfbroer te gebruiken, die vluchtte. In een vlaag van bloeddorst trapte Woody vervolgens alle deuren in en probeerde hij het slapende gezin neer te steken. Over Woody’s “dierlijke” gedrag tijdens het proces vertelt Adeline nu dat “hij doodsbang was en zijn benen onder hem trilden bij het gevoel dat zijn leven plotseling voorbij was”. De armen doen zichzelf onophoudelijk pijn, dacht ik, want Woody’s gedrag had iedereen in de rechtszaal ervan overtuigd dat hij nooit meer naar buiten mocht komen, en hij had nog eens 10 jaar extra gevangenisstraf gekregen. Wat onmiddellijk

Woody de avond dat ik hem oppikte in 1991 na mijn lezing in U. van Houston

een sterke band tussen Adeline en mij smeedde was de liefde die we beiden voor Woody voelden. Ik was verbaasd over haar begrip voor hoe de verwondingen die hij in zijn jeugd had opgelopen tot zijn gewelddadigheid hadden geleid.

© 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025

Woody’s broers, dan? Hij zei dat ze hem meenamen op hun moordpartijen als ze zwarten vermoordden zonder reden. Vertrouwend op de intimiteit die ik met Adeline had opgebouwd, vroeg ik of het waar kon zijn. “Oh, ja,” zei Adeline, die hen vaak over zulke moorden had horen praten, maar ze voegde eraan toe dat de vader, Vincent, nog erger was geweest. Om over de grootvader maar te zwijgen! “Zulke dingen deden we hier vroeger ook!” Het was alsof ze zich voor hen verontschuldigde. “Sammy is net als zijn vader. Een afschuwelijke man. Het was een organisatie die hem op het einde tegenhield. Levenslang in de gevangenis. Hij komt er niet uit, nooit.” Enigszins geïrriteerd zei ze dat de reden dat Woody’s oudste broer voor zijn laatste moord in de gevangenis was beland, was dat de NAACP de moord “een haatmisdaad” had genoemd (in het verleden was er niets met hen gebeurd na hun moorden). Ze voegde eraan toe dat Sammy in de gevangenis doorging met het vermoorden van zwarten. Een zwarte gevangene vertelde hem dat hij spoedig zou worden vrijgelaten. “Nee, dat word

je niet!” antwoordde Sammy, en de nacht voor zijn vrijlating, goot Sammy benzine over hem heen en stak hem in brand, waardoor hij een verkoold lijk werd. Woody had me eerder verteld dat Sammy de leider was van de Arische bende in de gevangenis.

© 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025

Bij gebrek aan een echte moeder, noemde Woody Adeline “Mam” en belde haar minstens één keer per week vanuit de gevangenis. Het werd allemaal nog ingewikkelder gemaakt door het feit dat Woody een relatie had met Adeline’s verslaafde dochter, Dawn, voor wie ze, net als haar zoon Bobby, blijkbaar geen grote gevoelens had. En hoe zit het met de middelste broer, John? Deed hij ook mee aan de moorden? “Ik weet niet hoeveel, maar ik weet zeker dat John minstens één keer een man heeft vermoord. Hij kreeg er maar drie jaar gevangenisstraf voor.”

Later reden we John op in het moeras, ondanks Adeline’s waarschuwing. “Besef je niet dat hij de ergste van allemaal is! Hij is hard, koud, en hij zal op geen enkele manier met je praten. “ Ze schetste zo’n angstaanjagend portret dat Eli, die inmiddels meer dan genoeg over geweld had gehoord, erop aandrong dat we verder zouden gaan, vooral omdat we, als we er voor het donker wilden zijn, in tijdnood kwamen. Maar nu ik eindelijk de man had gevonden die kon bevestigen wat Woody me in zijn interview had verteld, was ik niet van plan om op te geven. Terwijl we door het eindeloze moeras reden, waar kale bomen stonden als skeletachtige vingers omhangen met spinnenwebben van spookachtig Spaans mos, zag Eli er steeds bleker uit. “Ben je niet meegekomen om Amerika te ervaren?” Ik probeerde haar op te vrolijken, geamuseerd dat de realiteit de slechtste Hollywood visuele effecten had geleend (bovenop de zware mist die nog steeds over de zwarte, door krokodillen geteisterde wateren lag). “Waarom zitten mensen zulke films uit te kijken als de werkelijkheid veel spannender is,” vroeg ik Eli.

© 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025

Diep in het moeras, te dicht bij het donker, slaagde ik erin een verrotte aanhangwagen te vinden met plastic over de ramen. De gebruikelijke rotzooi van oude autowrakken en roestige boten lag er verspreid. En toen ik twee vieze kleine blanke meisjes zag, ruig en blootsvoets, hun neuzen snotterig, wist ik meteen dat dit John’s kinderen waren. Eli was zo bang dat ze alle autodeuren op slot deed en weigerde uit te stappen. De scène die ze voor zich zag kwam recht uit Deliverance (in Noorwegen heette de film “Excursion with Death”). Ze vreesde dat als John naar buiten kwam en ons doodschoot, niemand ooit onze lijken in die moerassen zou vinden. Ik herinnerde me Woody’s gedetailleerde beschrijving van hoe hun gezichten verstijfden toen ze een van hun eigen ontbindende lijken in het net van de langoesten vingen.

223

Angel zwaait ons gedag vanuit de trailer

Toch gaf ik noch blijk van moed noch van naïviteit bij het zoeken naar John, want midden in dit donkere moerasland voelde ik me op volkomen vaste grond staan. Ik was in een bijna euforische staat van zijn, badend in het licht van de transformatie die je waarneemt als een van de grote vragen van het leven eindelijk wordt opgehelderd. Het is belangrijk op te merken in welke extatische gemoedstoestand ik terecht kwam, want toen John zich uiteindelijk, zoals ik had voorspeld, gedroeg op een manier die lijnrecht tegenovergesteld was aan wat je zou verwachten van een angstaanjagende psychopaat, zoals zijn familie had volgehouden dat hij was, was dat juist omdat ik deze wanhopige man mentaal had opgebouwd als degene die het antwoord op het raadsel van het leven in handen had. Zo kon ik hem de onvoorstelbare krachten geven die mensen krijgen als je ze vertrouwen en diepe menselijke interesse toont: hij voelde zich geaccepteerd en geliefd.

Zeker, hij was geïsoleerd, vijandig, en, ja, ontzagwekkend. Hij kwam aan de deur gewapend met een pistool, zijn baard wild en symbolen van geweld op zijn lichaam getatoeëerd. Toch heb ik zelden een man ontmoet die zich zo snel openstelde toen ik hem vertelde dat ik een vriend van Woody was. Onmiddellijk werd het pistool opgeborgen en vervangen door kopjes versgezette koffie. Ik voelde al gauw zo'n uitbundige warmte bij John en zijn vrouw, Connie, dat ik naar buiten ging en Eli overhaalde om zich bij ons te voegen. Hij was inderdaad hetzelfde bloeddruipe "monster" waar Woody het in zijn interview over had gehad en dat vijf jaar lang in mijn bewustzijn was gehamerd. Maar tegelijkertijd - en Eli was het daarmee eens - was hij een klein, bang kind dat je nauwelijks kon helpen dan het te omhelzen. Als je bedenkt dat ik gemakkelijk een gewiekste politie-informant had kunnen zijn, is het verbazingwekkend hoe weinig er nodig is om zulke mensen open te krijgen en hoe gretig ze zijn om over zichzelf te praten. En juist in dat gesprek, met zijn geleidelijke verwerking van pijn, ligt het antwoord op alle geweld. Toch zijn regeringen over de hele wereld blind met hun verouderde oog-voor-een-oog retoriek en recidiverende repressieve reflexen recht uit Lucifer's rechtse vesting.

De rest van de dag, vertelden John en Connie over het geweld dat door hun hele familie ging. "Kijk eens naar Angel hier." Connie tilde de mishandelde twee-en-half-jarige op. "Ze zit vol geweld tegen haar zusje. Zij is de slechte!" En zowel Eli als ik dachten dat het zo met haar zou aflopen als haar van jongs af aan werd verteld dat ze "slecht" en "niet goed genoeg" was. De moeder gaf haar verschillende behoorlijke billenkoeken, maar we zagen haar bijna nooit huilen. In plaats daarvan droeg haar roodogige gezicht een permanent gekrenkte blik van wrok.

Beide ouders spraken er openlijk over dat ze alleen gewelddadig werden als ze dronken waren, en we vormden ons snel een beeld van hoe vreselijk de omstandigheden voor de twee kinderen moeten zijn. Ze gaven eindeloze voorbeelden van al het geweld waar ze bij betrokken waren geweest. Ik hoefde niet eens te vragen naar de moorden op zwarten; hun bloederige opmerkingen daarover pasten perfect bij Woody's beschrijvingen. Toen ik vroeg om de wapens te zien die bij de verschillende moorden waren gebruikt, haalde John zeven geweren en drie pistolen tevoorschijn, die hij de kleine meisjes al had leren gebruiken. Hij demonstreerde zelfs met zijn mes hoe hij een zwarte vader had neergestoken voor de ogen van zijn familie. Ik probeerde mijn foto's van hem in te lijsten onder een foto van zijn eigen

John demonstriert, wie er dem schwarzen Mann das Messer ansetzte

John leert de 7-jarige Natasha hoe ze een wapen moet gebruiken

John toont me een deel van zijn wapencollectie op het kinderbed

vader, degene die al dat geweld aan hen had doorgegeven. Hij hing in een gouden lijst aan de muur en straalde een griezelige boosaardigheid uit die niet kon worden verdoezeld door de keurige studio-opstelling of de zondagse kleding van de fotograaf.

John wilde dat we bleven overnachten en de volgende dag met hem op alligatorjacht gingen. (Hij verdiende de kost met het illegaal stropen van alligators en had de koelkast gevuld met alligatorvlees). Ik wilde wel, maar Eli had bezwaar tegen "op alligatorjacht gaan in de moerassen met een seriemoordenaar in dichte mist". Dus na een hartelijk afscheid, vertrokken we in het donker. We waren versteend op de terugweg en konden nauwelijks over iets anders praten.

1996 Herfstreis

In de herfst nodigde ik de Deense TV-verslaggeefster Helle Vibeke Risgaard uit om de getraumatiseerde familie op te nemen voor TV. John werkte "offshore", zodat Connie openlijker over hem kon praten. Dagenlang hoorden we de ene moord na de andere, deze keer voor een open Betacam video.

Familiefoto van Johns ouders, Rose en Vincent

Omdat het allemaal in een razende stroom of in zijdelingse opmerkingen kwam, duurde het niet lang of we vielen duizelig neer. Na een paar uur konden we ons niets meer herinneren van alle moorden waarover we hadden gehoord, en konden we ons er ook niets meer van aantrekken.

Connie was een vreemde samenstelling. Ze leek een rationele vrouw met een verheven kalmte, en toch wisten we van Rose en Adeline dat ze nog gewelddadiger was dan John, die zij eigenlijk als haar slachtoffer zagen. Meermalen zei zij, dat, ware het niet om haar godsdienst en de kinderen, zij hem reeds lang verlaten zou hebben. Toch begonnen we daar al snel aan te twijfelen; zonder haar kinderen, wie zou ze dan kunnen slaan? Nu John weg was, hadden we de moed om met Connie te drinken, meestal tot 4 uur 's morgens, en we hadden ruimschoots de gelegenheid om haar relatie met de twee mishandelde kinderen te zien. Het ene moment was ze liefdevol, het volgende moment ontstak ze in een oncontroleerbare woede en sloeg ze de 3-jarige Angel met een leren riem. Dit ontwikkelde zich tot een kortstondig conflict tussen Helle en mij. Helle probeerde impulsief zijn hand uit te steken om het kind te beschermen, wat mij gek maakte omdat ik daardoor het misbruik niet kon fotograferen. "Wat ben jij een slecht mens!" riep ze, samen met soortgelijke beschuldigingen (begrijpelijk zou ik kunnen toevoegen). "Als je wat meer in zwarte getto's had gereisd," snauwde ik, "en dat soort misbruik elke dag had gezien, zou je weten dat het niet jouw taak is om elk kind in een moment van sentimentaliteit te redden. Nee, het is uw taak, door uw versterkende aanwezigheid, om deze ouders de liefde voor zichzelf te geven die ze nodig hebben om liefde voor hun kinderen te uiten. Maar om de aanblik van geweld en misbruikte kinderen te vermijden, doen we het tegenovergestelde en vluchten we allemaal het getto uit. En zo worden we uiteindelijk de directe oorzaak van de misbruikte kinderen." Ik wist ook dat ik Connie niet de les hoefde te lezen over hoe verkeerd het is om haar "slechte kinderen" met geweld te straffen, want alle mensen weten diep van binnen dat het verkeerd is om kinderen te slaan. Als ik echter met moraliserende preken was begonnen, zou ze zich alleen maar nog slechter over zichzelf hebben gevoeld. Bovendien zei mijn "hoger gezond

De door krokodillen geteisterde moerassen waar John en Connie woonden

verstand" me dat het niet nodig was om in te grijpen, omdat het kind de mishandeling zo duidelijk verwachtte. Ze hilde niet eens. In plaats daarvan ging ze uit wrok door met het gedrag dat haar moeder gek had gemaakt. Hoewel ik wist dat dit een buitengewone kans voor mij was om foto's te maken voor een van de meest centrale en educatieve onderdelen van mijn show over arme blanken, was het fotograferen van deze mishandeling zeker niet iets waar ik van genoot. Vaak vroeg ik me af waar de grens lag - wanneer zou ik echt ingrijpen?

In tegenstelling tot het ongebreidelde geweld dat gebruikelijk is onder arme zwarten, werd de agressie van arme blanke ouders over het algemeen onderdrukt door de aanwezigheid van een vreemdeling. Mijn fotografie vertelde Connie dat haar gedrag onaantvaardbaar was, maar op een zachtere manier dan wanneer we haar een berisping hadden gegeven of haar ervan hadden beschuldigd "een slecht mens" te zijn. Inderdaad, dat zou een herhaling zijn geweest van wat ze met het kind deed. Ik heb waarschijnlijk veel lezers beledigd op dit punt (hoewel diezelfde beledigde lezers nooit klagen over het geweld in mijn show). Toen mijn show een renaissance beleefde in de jaren '90, denk ik dat het het groeiende geweld in ons afbeeldde als weerspiegeld in toenemend kindermisbruik. Dit leidde tot een groeiende belangstelling voor de pedagogie van de onderdrukking. Een collectieve bewustwording van de wortels van onderdrukking zal de ware redding van het kind zijn. Toch zou ik ook graag de tegenovergestelde opvatting verdedigen, die beweert dat het van cruciaal belang is om een einde te maken aan het geweld tegen kinderen (en vrouwen), hoe kort ook, zelfs als dat betekent dat belangrijke fotografische bewijzen ervan vernietigd moeten worden. Want als de weinigen onder ons die deze verschoppelingen opzoeken - alleen om ze te documenteren en dus uit te buiten - niet ingrijpen, wie moet het dan doen? Ongeacht de reden waarom men zich in zo'n situatie bevindt, de barmhartige Samaritaan sluit zijn ogen niet, opent zijn lens niet ... en loopt voorbij!

Het ergste in deze hele situatie was niet het conflict tussen deze Dostojevskiaanse ethische opvattingen, maar wat Helle en ik al snel voelden ten opzichte van het mishandelde kind. Toen we voor het eerst dit door water verzadigde wespennest

Connie slaat de twee jaar oude Angel in elkaar

binnenstapten, was ons onmiddellijk medeleven uitgegaan naar de twee gehavende kinderen met zwarte kringen onder hun ogen. We zouden spoedig voelen hoe "wij" er altijd toe bijdragen om zulke slachtoffers in de rol van onderdrukker te dwingen - de vicieuze cirkel. Nooit heb ik het zo duidelijk gezien als bij de driejarige Angel; elke reactie van haar was uit wrok. We weten allemaal hoe mishandelde vaak in de uitgestoken hand bijten en hoe ze alles om zich heen kapot maken om aandacht te krijgen. In het begin heb je zin om het kind op te pakken en te strelen, maar het kind vernietigt snel alle overtollige genegenheid en liefde die we kunnen opbrengen. En toen die "boosaardige" kleine "engel" van 8 uur 's avonds tot 4 uur 's morgens bijna al onze camera's, microfoons, snoeren en bandjes vernielde, ja, toen voelden wij geleidelijk aan het geweld in onszelf toenemen - tot op het punt dat ook wij een onuitsprekelijk verlangen kregen om haar verbaal te mishandelen, in elkaar te slaan en over de vloer te schoppen. Zo kwetsen we over de hele wereld de gewonden. En als je dit jaar na jaar aan leerlingen hebt geleerd, is het inderdaad een goede pedagogische les om plotseling te "voelen" hoe snel je zelf deel kunt worden van de vicieuze cirkel van onderdrukking. Hoe snel werden wij Connie's coalitie van de gewilligen! Langzaam zinkend met haar daar in de moerassen.

De mishandelde Angel. Was ze op zoek naar hulp?

Connie die de kinderen slaat

Het meest ontstellende voor ons beiden was het ervaren van het nauwe verband tussen misbruik en racisme. Toen we de driejarige Angel vroegen wat ze van zwarten vond, raakte ze volledig in de war. "Wat bedoel je met 'zwarten'? Neger? Wij schieten toch op negers, nietwaar, mam?"

Wanneer de camera liep en haar moeder nuchter was, konden we af en toe meemaken dat Connie zo zelfbewust werd dat ze "zwart" zei en sporadisch probeerde dat woord in het bijzijn van het kind te gebruiken. Dit was interessant omdat het aantoonde dat het argument van Gunnar Myrdal's An American Dilemma zelfs geldig was in de onderste lagen van de maatschappij, namelijk dat er een conflict bestaat tussen de hogere idealen van de maatschappij - "b.v. dat we allemaal gelijk zijn" - en de totaal verschillende boodschappen die ouders in hun "onderbuik" koesteren over "ondermensen", en die uiteindelijk doorsijpelen in het onderbewustzijn van het kind.

We zagen dit nog duidelijker in Connie's relatie met de 7-jarige Natasha. Connie vond het goed dat Natasha op school voor problemen had gezorgd omdat, zo verklaarde Natasha, "de neger die voor me zat stonk." Maar Connie schold Natasha uit omdat de school haar net van school had getrap omdat ze

De 7-jarige Natasha op de dag dat ze trots bekende het hoofd van een zwarte jongen te hebben vermorzeld

met vier andere meisjes een bende was begonnen. Ik voelde dat er meer aan de hand was en vroeg Natasha: “Moest de bende de confrontatie aangaan met de zwarten?” Dat was een moeilijke vraag, want de term zwart zei Natasha al dat ik aan de kant van “de negers” stond. Haar antwoord was dus niet zo gemakkelijk als toen ze theatraal herhaalde: “Negers stinken!” Even later werd ze zichzelf (in plaats van het braafste meisje dat de maatschappij wilde zien). Ze gaf toe dat de vier meisjes een zwarte jongen het bos in hadden gelokt en hem met een steen op zijn hoofd hadden geslagen tot hij bloed vergoot. Ze genoot zichtbaar van het beschrijven van deze gruwelijke mishandeling in grafische splatter taal. Waarom had ze het gedaan? Omdat haar moeder haar op een dag, kennelijk in een moment van politieke correctheid, had verteld dat “negers rood bloeden, net als wij.” Het was Connie’s manier om haar te vertellen (toen ze nuchter was) dat “we allemaal gelijk zijn, dus praat aardig over je schoolvrienden.” Natasha geloofde deze boodschap niet, die in tegenspraak was met alle andere boodschappen die ze van haar ouders had gekregen over “negers vermoorden” (meestal als ze dronken waren). Dus was ze een bende begonnen en had ze een jongen verwond om uit te zoeken of het waar was. Hierop antwoordde Connie, “Het was niet aardig om te doen, Natasha.” Maar we hadden allemaal gedronken, en Connie zei het met een grote glimlach. Ze was duidelijk trots. Natasha had dus begrepen dat je een jongen z’n hoofd mocht inslaan met een steen om uit te vinden of “negers rood bloeden”!

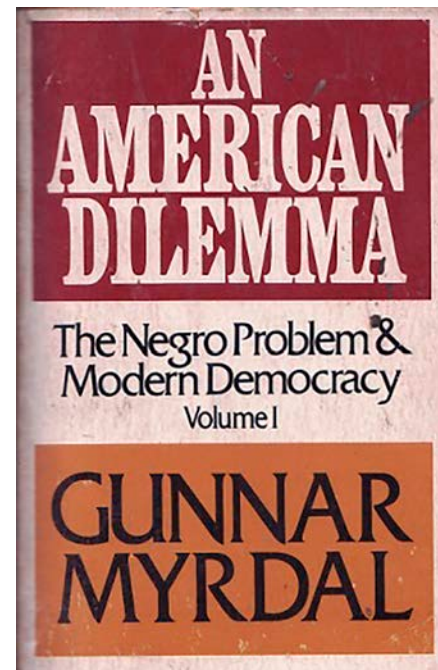
Zelden heb ik zo’n klassieke lezing gezien over de pedagogie van het racisme: Dit was het verpletterende “tweesnijdende” zwaard van de moordenaar, de dubbele boodschap zoals die in praktijk wordt gebracht door de overgrote meerderheid - dat wil zeggen door ons, de meer gewone “liberale” rechts

denkende mensen - die er voortdurend op hameren dat “wij allen gelijk zijn”, de Amerikaanse geloofsbelijdenis, en “christelijke liefde” bij onze kinderen ingang vinden. En toch, als het gaat om mensen in “de binnenstad”, zwarten, homoseksuelen, joden, moslims, enz., trekken we onze wenkbrauwen op of veranderen we onze stem een beetje, zonder dat we ons daar zelfs maar bewust van zijn, en zenden we de tegenovergestelde boodschap naar het kind, namelijk dat iemand “niet zo gelijkwaardig” is. Het kind kan zo’n dubbele boodschap met zijn verborgen onderdrukking niet verwerken en uit gekwetstheid en in verwarring gedraagt het zich in verschillende racistische patronen terwijl het opgroeit.

Connie gaf mij op de een of andere manier hoop voor de mensheid, want zij onderstreepte wat ik altijd had ervaren bij gemene criminelen en zelfs bij Ku Klux Klan-leden: Je hoeft een volwassene als Connie niet te onderwijzen over goed en kwaad (zoals Ivan in De gebroeders Karamazov volhoudt over leven zonder God). Nee, iedereen weet dat het verkeerd is om te doden, te haten, pijn te berokkenen. Maar omdat ze gevangen zitten in hun eigen ondraaglijke pijn, kunnen ze hun hogere idealen niet altijd naleven.

Omdat Connie beter dan wie ook uitdrukking gaf aan onze diepere gemeenschappelijke menselijkheid, kon ik niet anders dan een steeds grotere genegenheid voelen voor (en vreugde om) haar. Zij was een enorme brok explosief geweld en haat, met een eigenaardige mengeling van gezond verstand, tederheid en liefde, maar toch hield zij een diep begraven verlangen in zich om het beste van idealen uit te drukken.

Ik was blij dat ik me gewelddadig tot haar aangetrokken voelde, omdat het me op de een of andere manier deed denken aan de gevoelens die ik altijd had gekoesterd voor

De “Bijbel van het racisme onderzoek” inspireerde Johnson om zijn burgerrechten wetten in te voeren

arme zwarten als slachtoffers. Dat zij zelf een slachtoffer was werd duidelijk toen we Connie’s wanhopige alcoholische en krankzinnige vader ontmoetten (hoewel Connie beweerde dat er nooit een directe incestueuze relatie tussen hen was geweest).

Op een gegeven moment drong het tot ons door hoezeer morele concepten ons ontschoten waren na slechts een paar dagen met Connie in de moerassen. Tijdens de zomer had John een wasbeer gevangen, die een huisdier voor het gezin werd. De kinderen rolden constant rond in bed met hun nieuwe speeltje en voerden het crackers. Ik nam graag een bad in de krankzinnige puinhoop van hun “badkamer”, omdat de wasbeer - een “wasbeer” in het Deens - met zijn grote staart hielp me in bad te wassen. Het was zo schattig dat Helle het idee kreeg dat ze een prachtig kindertelevisieprogramma kon maken over hoe het met de mishandelde kinderen speelde (thuis maakte ze meestal kinderprogramma’s), maar ze had geen videobanden meer. Dat was mijn schuld. Voordat we aankwamen had ik haar gewaarschuwd: “Dit is een familie die zo radeloos is dat je ze niet rechtstreeks kunt interviewen over hun geweld. Laat je camera gewoon de hele tijd lopen, vooral als ze dronken zijn, en je krijgt de meest schokkende beelden - ze zullen terloops commentaar geven op al hun moorden.”

Toen onze tapes opraakten tijdens de nachten van “onze drinken moordpartijen”, stelde Helle voor enkele van de vorige tapes te wissen. En omdat moord en geweld al na een paar dagen de saaie alledaagse “banaliteit van het kwaad” waren geworden, zei ik Helle dat het in orde was, ook al had ik haar in de eerste plaats uitgenodigd om het allemaal op te nemen. Pas toen we op de snelweg zaten, drong het tot ons door dat ze een groot deel van het bewijs van een - zelfs voor Amerikaanse begrippen - schokkend seriemoordverhaal had gewist ten

Angel met haar geliefde nieuwe speelkameraad

gunste van een onbeduidend kinderprogramma.

Dit was een vreselijk voorbeeld van hoe snel we geheersenspoeld waren in Connie’s perverse logica van geweld, die ze zelf het best uitte toen ze op een gegeven moment vroeg: “Vertel me, schrijf je een boek over ons?” Ik werd defensief maar antwoordde eerlijk: “Misschien ooit, maar ik zal ervoor zorgen dat ik jullie allemaal bescherm (tegen juridische stappen).” “Nee, daar hoeft je je geen zorgen over te maken,” zei Connie. “Het enige waar ik niet blij mee zou zijn als je over zou schrijven, is die avond dat ik met Woody in een restaurant inbrak en zeevruchten stal uit honger.” Ze wist heel goed dat inbreken illegaal was en had er een uitgesproken mening over sinds een van de “negers” uit de buurt ooit haar kippen had gestolen. Maar het massaal doden van “negers” vond ze niet illegaal of verkeerd (als ze dronken was)!

Na een korte tijd dachten wij dat blijkbaar ook niet. Dit was een andere waardevolle les die ze me leerde: Gewelddadige moordenaars worden niet alleen gemaakt door ze in hun kindertijd te slaan. Nee, zelfs de beste en rechtvaardigste onder ons kunnen in korte tijd in deze rollen worden geheersenspoeld, zoals we weten van soldaten en folteraars over de hele wereld - en niet te vergeten Amerikaanse politiemensen zoals de moordenaar van George Floyd.

Na warme omhelzingen namen we afscheid van haar en de kinderen voor de vervallen woonwagen met de met plastic bedekte ramen. Ik wist dat ik haar zou missen - of in ieder geval het contact met de gewelddadige kant van mezelf die ze voor me had blootgelegd. Een goede reden om nu te vertrekken was de aanwezigheid van Connie’s razend-gekke vader, die elk gesprek verpestte met zijn seks-gekke fantasieën over Helle. “Kun je echt met zo’n sexy blondje in de auto

Angel mishandeld door Connie, die zelf mishandeld werd door haar vader rechts

slapen zonder seks te hebben?” bleef hij maar vragen. Je hoort de waarheid vaak van mensen die dronken of krankzinnig zijn (hij was het allebei). Hij uitte openlijk wat Amerikanen zich meestal voorstellen als ik Deense vrouwen uitnodig op mijn reizen - dat het in ieder geval is om niet verliefd te worden op mijn fotografische slachtoffers, zoals zijn dochter, Connie.

Later in 1996

Ik had Woody al een paar jaar geschreven en kreeg toestemming van de gevangenis om hem te bezoeken. Na bijna 20 uur rijden, kwam ik aan. Zoals gebruikelijk in Amerika bevond de zwaar beveiligde gevangenis zich in een afgelegen gebied waar maar weinig gezinnen het zich konden veroorloven heen te rijden. Woody had al vijf jaar geen bezoek meer gehad en keek net zo uit naar ons weerzien als ik. Maar het was een schokkende ervaring. Nadat we allebei door allerlei veiligheidsmaatregelen waren gegaan, kwam Woody geketend aan handen en voeten de bezoekkamer binnen, zijn lichaam omwikkeld met nog meer (en nog dikkere) kettingen. Proberen om deze ijzeren man heen te reiken voelde als het omhelzen van een ruimtewezen. De mooie “onschuldige” blik die ik me herinnerde, van een jonge jongen met lange heldere lokken, was weggeblazen. Met zijn korte haar, tatoeages, ontbrekende tanden (die waren eruit geslagen) en wonden op zijn armen was hij een griezelige replica van Sean Penn in Dead Man Walking - maar dan veel en veel erger. Terwijl ik moeite had om zijn massamoordverhalen van die avond vijf jaar geleden te geloven, kon ik nu alles over hem geloven. Hij was gruwelijk mishandeld in deze gevangenis, die veel erger leek dan Angola, ondanks de reputatie van Angola als de ergste. En hij had de helft van zijn tijd in de duisternis van eenzame opsluiting doorgebracht wegens voortdurende disciplinaire overtredingen. Hoeveel gevechten, vroeg ik. Hij telde er twaalf met zwarte gevangenen en drie met blanken - allemaal gevechten op leven en dood. Zijn straf van 25 jaar was elke keer verlengd. Maar omdat hij bijna uitsluitend met zwarten te maken had, had hij meer respect voor hen gekregen. Zij konden ook terugvechten! Hij vertelde me hoe kwaad hij was geweest toen hij voor het eerst, voordat ik hem in 1991 oppakte, een cel deelde met een zwarte man. Hij had een pistool binnengesmokkeld en schoot de “neger” neer. Niet om

Niets over van deze mooie jongeman in de gevangenis 5 jaar na

hem te doden (dat zou jaren bij zijn straf hebben gekost). Hij had hem in zijn been geschoten om hem uit zijn cel te krijgen.

Dat was niet mogelijk in deze “high-tech” gevangenis, en hij had geleerd te leven met zijn zwarte celgenoot. “Hij rotzooit niet met mij en ik rotzooi niet met hem.” Ze spraken nooit over rassenverhoudingen. Geen van beiden wist zelfs wat de ander te wachten stond. Sarah was de enige van zijn slachtoffers die ik kende, dus ik voelde me verantwoordelijk als haar boodschapper. Omdat Woody zich niets herinnerde van de avond dat hij haar had neergestoken, vroeg hij me hem in detail te vertellen wat er was gebeurd. “Dat arme meisje,” zei hij meerdere keren tijdens ons gesprek. Over zijn “dierlijke” gedrag in de rechtszaal, toen hij haar bedreigd had, kon hij zich alleen herinneren dat hij “een klootzak” was geweest zonder zelfs maar te weten dat Sarah aanwezig was. Ik vertelde hem hoe belangrijk het voor Sarah was geweest om Woody’s brief aan mij te zien waarin hij haar om vergeving vroeg, en ik vroeg of hij klaar was voor een slachtoffer-dadergesprek om de wonden te helen. Na lang wikken en wegen antwoordde hij dat hij er nog niet klaar voor was. Toen maakte ik een verschrikkelijke fout. Ik zei dat Sarah meer begrip had getoond dan ik had verwacht, omdat haar eigen broer in de

gevangenis zat. Woody’s pogingen om in medelevende termen te denken werden onmiddellijk verpletterd, en de moordenaar in hem kwam naar boven. “Je moet me de naam van Sarah’s broer geven,” eiste hij. “Ik heb van gevangenen uit Angola gehoord dat er hier een gevangene is die erop uit is om mij te vermoorden. Hier moet je doden of gedood worden.” Ik wist dat de gevangene waarschijnlijk Sarah’s broer was, want tijdens mijn gesprekken met haar, bleef haar andere broer boos zeggen: “Kon ik die vent maar te pakken krijgen!”

Nu was ik dus plotseling verwickeld in een strijd op leven en dood en besepte ik dat het niet zo gemakkelijk zou kunnen zijn om een boodschapper, bruggenbouwer of man van verzoening te zijn als ik me had voorgesteld. Net als Onze Heer zelf, moest ik beslissen wie van hen zou sterven! Als ik de naam niet zou noemen, zou het Woody zijn, mijn vriend, die op een dag waarschijnlijk van achteren de keel zou worden doorgesneden. Ik wist dat ik de naam niet tegen Woody zou zeggen, maar ik wist ook dat als ik bleef weigeren, ik hem weg zou duwen.

Over het geheel genomen was het een schokkende ervaring om Woody weer te zien. Daar waren een aantal redenen voor, waaronder het feit dat ik veel van wat ik in mijn diashow over hem had gezegd, moest herzien. Ik kon nog steeds een glimp opvangen van het gewonde kind in Woody, maar het was steeds moeilijker om hem niet te zien met de veroordelende ogen van de maatschappij. Ik wist dat ik niet de moed zou hebben om deze man in zijn huidige toestand vrij te laten, maar ik wist ook - en daar bleef ik mezelf aan herinneren - dat deze toestand veroorzaakt was door diezelfde veroordelende wegwerpmaatschappij, om nog maar te zwijgen van de bijkomende mishandeling waaraan de gevangenis hem had onderworpen.

Zo moeilijk als het was om de naam van Sarah’s broer te verzwijgen, zo moeilijk was het bijna om Woody niet te vertellen over Dawn, de enige liefde van zijn leven. Diezelfde ochtend had ik Dawn’s moeder, Adeline, gebeld; ze was in shock. Dawn had de avond ervoor een zelfmoordpoging gedaan. Ze was halfdood in een gasoven gevonden. Adeline had me gevraagd het niet aan Woody te vertellen, maar Woody bleef naar haar vragen. En er was nog meer nieuws: Dawn had een kind gekregen van Woody’s beste vriend. Ik wist dat Woody hem zou willen vermoorden, samen met Sarahs broer. In dit korte verslag heb ik slechts gezinspeeld op enkele van de problemen die ik tegenkwam in mijn poging om vrienden te zijn met alle partijen in een onderwereld van geweld die zijn eigen verwarrende regels heeft. Tijdens de driedaagse rit

terug naar New York door een deprimerende regen die alle drie de dagen aanhield, dacht ik aan niet veel meer dan dit: MIJN Amerikaanse dilemma.

1998

Bijna twee jaar nadat ik Woody bezocht, ontving ik een verrassende kerstbrief. Hij was van de ergste van de drie seriemoordenaars - Woody’s oudste broer, Sammy, die ik had geprobeerd te bezoeken in de gevangenis (ook in 1996). Als leider van een Arische bende ging hij door met het vermoorden van zwarten in de gevangenis, b.v. door benzine over hen heen te gieten en ze in brand te steken terwijl ze sliepen. Nu verontschuldigde hij zich dat hij niet op mijn brief had geantwoord. Hij was wettelijk verhinderd, zei hij, omdat hij twee jaar in het “gat” had gezeten voor het doodsteken van een zwarte gevangene. Nu wilde hij echter iets creatievers doen en vroeg mij of enkele van mijn vrienden zijn penvrienden wilden zijn. Verscheidene van mijn zwarte vrienden in de omgeving waren zijn gevangenisbewakers. Na hen als referent te hebben gebruikt en vele jaren te hebben gewacht, kreeg ik eindelijk toestemming om Sammy te bezoeken. (De directeur was een christen die in vergeving geloofde.) Helaas, nadat ik bijna een week had gereden om er te komen, ontdekte ik dat de gevangenis was afgesloten wegens een besmetting met de Mexicaanse griep.

Met een zwarte vrouw in 2003

In 2003 besloot ik een zwarte vrouw mee te nemen om te zien hoe de familie zou reageren. “Ik wil zien of ze jou ook zullen vermoorden,” grapte ik tegen Rikke Marott, een model uit Denemarken. “Jacob,” zei ze nerveus, “ik ben een jonge zwarte vrouw. Jij bent een blanke man van middelbare leeftijd. De helft van de mannen in deze gebieden zit in de gevangenis voor het doden of verkrachten van zwarten.” Ik antwoordde: “Ze vermoorden ook blanken.” “Dat maakt het er niet beter op.”

We gingen eerst naar de moeder van Sammy en John, Rose. Ik wilde meer over haar achtergrond horen. Rose vertelde dat ze uit een extreem arm gezin kwam: “Ik groeide op ver weg in de moerassen, bewoond door bijna niemand behalve onze familie. Ons huis had maar één kamer, waar we alle negen sliepen. We waren zo arm dat we allemaal thuis moesten blijven om mama en papa te helpen werken. Zoals de meeste andere arme mensen, hielpen we als garnalenvissers in de moerassen te werken. Echt zwaar werk. Pas toen ik 13 was, vonden de autoriteiten ons en stuurden ze ons naar school, maar ik stopte na de 5e klas omdat pappa en mamma ons nodig hadden voor het werk. Dus heb ik nooit leren lezen en schrijven.”

Rikke wees naar haar schattige jonge dochter aan de muur. “Ja, mijn dochter verdween daar in '67. Ze was zestien. Ik kreeg een anoniem telefoontje - een stem zei dat ze verdrongen was in een haven.” Rikke vroeg: “Wie belde er?”

“Misschien de moordenaar, want niemand anders wist waar ze was. Ze werd nooit gevonden. Dat is het ergste.” Haar stem trilde en haar ogen stonden vol tranen. “Het is 35 jaar geleden, maar ik heb nooit de hoop opgegeven dat ze op een dag terug zal komen.”

“En uw andere kinderen?”

“Onze familie is vervloekt. Er zijn zoveel moorden en ongelukken gebeurd, we zijn vervloekt. Mijn stiefzoon zit in de gevangenis voor poging tot moord. Hij sneed in de buik van een jong meisje. Ze overleefde het, maar ze zal nooit kinderen kunnen krijgen.”

Toen ik Rose ondervroeg over hoe Woody's vader haar baarmoeder had uitgescheurd, brak ze in tranen uit, beschaamd dat ik het wist. Nadat het gebeurd was, schaamde ze zich zo voor het feit dat ze geen baarmoeder had, dat ze een maand lang niet naar het ziekenhuis was geweest. Zelfs toen ging ze alleen omdat het bloeden zo hevig was. In de aanloop naar de tragedie schreeuwde Vincent, die zwaar gedronken had: “Ik zal ervoor zorgen dat je nooit kinderen kunt krijgen met een andere man!” Rose zei dat ze hem had willen verlaten, maar

232 Rose toont haar foto van haar zoon Sammy in de gevangenis aan Rikke Marott

voordat ik de camera uitzette, bekende ze dat ze haar man met een bijl had vermoord. Hij was niet “uit bed gevallen” zoals iedereen me verteld had. Toen ze nog emotioneler werd, vertelde ze over de moord op Woody's oudste zus. Adeline had me in het voorjaar verteld dat ze op 16-jarige leeftijd zelfmoord had gepleegd, na een lange incestueuze relatie met haar vader. Nu zei Rose dat haar dochter inderdaad was vermoord. Verdoofd van het horen over alle moorden vergaten we te vragen of het ook door de vader was gebeurd, toen ze snel vervolgde.

“Ik heb nog een zoon in de gevangenis voor het vermoorden van negers,” ging Rose verder. “Hij vermoordde mensen in het wilde weg.” Ze beschreef in detail (en op video) al de moorden maar verzuimde te vermelden dat de slachtoffers allemaal zwart waren. Rikke zei later: “Ze probeert me te beschermen omdat ik zwart ben, maar dat hoefde ze niet. Ik voelde me op mijn gemak bij Rose. Ik kon voelen dat het haar niet kon schelen welke kleur ik heb. Wat belangrijk voor haar was, was dat er een ander mens was die probeerde te begrijpen waar zij vandaan kwam.”

Toen we ons klaarmaakten om te vertrekken, zei ik: Rose, we zijn op weg om John te bezoeken.

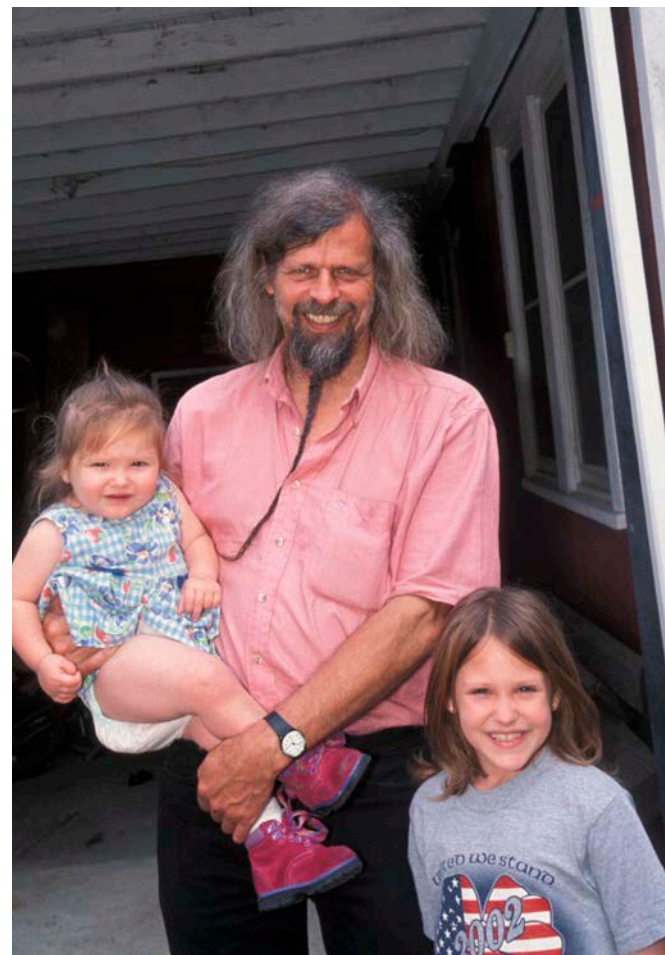
“John's vrouw is dood,” zei Rose. “Connie is vorig jaar tijdens een van hun dronken ruzies om het leven gekomen toen ze met de auto wegreed en die in de prak reed. John is geen garnalenvisser meer. Hij werkt op een boot en is dagen achter elkaar weg. Hij is nu niet in de stad.”

“En de kinderen?” vroeg ik.

“Die zijn meegenomen door de autoriteiten,” zei Rose. “Mijn christelijke dochter heeft de twee jongsten. De oudste, die 17 is, woont bij John en zijn nieuwe vriendin.”

Ik was geschokt maar niet verbaasd. Connie's gewelddadige dood was veroorzaakt door een gevaarlijke mix van cocaïne, eindeloze alcohol, en niet geheelde woede. Ik had ernaar verlangd haar weer te zien en was in tranen toen ik de lange rit maakte om haar kinderen te bezoeken. Zouden ze zich mij nog herinneren na zeven jaar? Ik was opgelucht toen we naar hun nieuwe huis reden, “bij een goede christelijke familie,” en, alsof ik een lieve oom was, kwam Angel naar buiten gerend en sprong in mijn armen van oncontroleerbare vreugde.

Men zegt dat kinderen zich niets kunnen herinneren van voor hun tweede of derde levensjaar, maar zij herinnerde zich mij duidelijk, terwijl ik me schaamde dat ik haar had willen slaan toen ze nog een peuter was. Gelukkig was dit niet haar blijvende herinnering aan mij. Blijkbaar had ze mij in haar kindertijd ervaren als de enige “gezonde” buitenstaander die er getuige van was hoe diep ze getraumatiseerd was. Het was een

9-jarige Angel met haar nieuwe zusje Sally in 2003

Angel met brieven aan haar moeder over een beter kind zijn

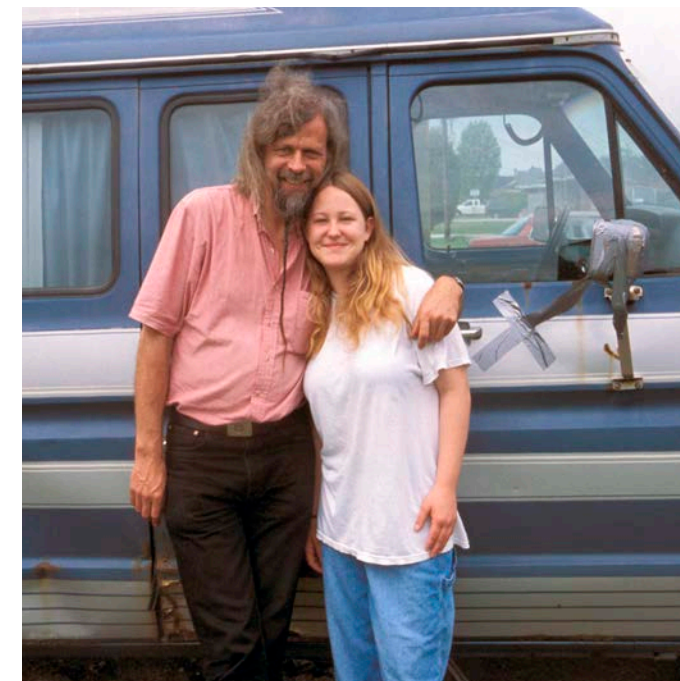
familie waar zowel blanken als zwarten voor gevlucht waren, daar in de moerassen. Hoewel ik slechts één dag in de lente van 1996 bij de 2,5 jaar oude Angel was geweest en een paar dagen in de herfst toen ze 3 was, kon ik nu zien hoeveel ons korte bezoek destijds voor haar als 9-jarige had betekend. Ze sleepte me bij de hand om haar nieuwe familie te ontmoeten, om me het jongere zusje te laten zien dat ze had gekregen en een liefdesbrief die ze aan haar moeder had geschreven, nu dood, met de belofte dat ze “een goed kind” zou zijn.

De 17-jarige Natasha, die bijna een zwarte jongen had gedood met stenen en sindsdien twee jaar in de gevangenis had doorgebracht voor andere misdaden, was even enthousiast over onze reünie.

Ze was ook opgetogen om Rikke te ontmoeten, met wie ze onophoudelijk op de foto wou. Ze mogen dan opgevoed zijn

De 16-jarige Natasha hield van Rikke Marott

Met Natasha in 2003 kort voor ze ontsnapte aan haar vader

om “negers te doden”, maar hun pijn discrimineerde niet tegen de kleur van de vrouw die hen liefde gaf en de hoop om die pijn te verzachten. Rikke, die geadopteerd was in een liefhebbend Deens gezin uit de middenklasse, kwam met al het overschot aan liefde waar deze aan genegenheid verslaafde kinderen naar hunkerden. Bij mijn latere bezoeken in de loop der jaren bleven ze vragen waarom ik die “mooie gekleurde vrouw” niet had meegebracht.

2009

Toch bleef de familievloek de kinderen achtervolgen - het lukte John om ze terug te krijgen. Hij werkte in het buitenland, dus ik zag hem pas weer in 2009, nu in een andere trailer met een beetje land eromheen. Ik verwachtte verrassingen bij een bezoek aan een seriemoordenaar en dacht dat er nog een zou komen toen ik hem vroeg waarom zijn gazon rood was van het bloed. Hij antwoordde met de roestige stem van een geharde oudere man:

“Nou, Jacob, je weet dat we altijd gekke dingen deden als we dronken waren. Gisteravond was ik zo dronken dat ik op mijn enige koe ben gaan schieten. De koe schrok zo erg dat ze over het hek sprong en wegrende. Ik rende naar binnen om m'n geweer te halen en stapte op m'n paard om 'm te achtervolgen. En na een wilde nachtelijke rit door de stad, doodde ik de verdomde bastaard ongeveer vijf mijl aan de andere kant van de stad. En vanmorgen ging ik met mijn 15-jarige stiefzoon

John laat zien hoe het gazon rood werd van het bloed in 2009

John met zijn stiefzoon en kleinkind Connie die de wapens toont die hij de avond ervoor voor de moord gebruikte

John met Natasha's jongste gedumpte kind

Angel van twee met haar oom Woody die haar later verkrachtte

naar buiten om het in de pick-up truck te halen. We hebben hem net hier op het gazon geslacht. Ik antwoordde: “Nou, je doodt tenminste geen zwarten meer.”

“Nee, we worden allemaal milder als we ouder worden. Ik denk dat ik daarmee gestopt ben rond de tijd dat ik jou ontmoette.”

Ik was zo opgelucht dat zijn jeugdige (en dodelijke) woede was afgenomen dat ik deze keer met hem ging garnaalenvissen diep in de moerassen, waar we voor het eerst de tijd hadden om echt te praten over zijn leven en zijn gewelddadige gevechten met Connie, die haar uiteindelijk het leven hadden gekost. Wat me verdrietig maakte was dat zijn beide dochters, die ik was komen opzoeken, verdwenen waren.

Natasha was bij hem weggevlucht rond de tijd dat ik haar voor het laatst zag en had nu twee kinderen, die ze bij John had gedumpte. Hij wist niet waar ze was; “waarschijnlijk weer in de gevangenis,” gokte hij. En Angel zat nu in de gevangenis. Woody was, na 16 jaar, voorwaardelijk vrijgelaten en trok bij John in. Hij had de 13-jarige Angel verkracht en haar aan de drugs verslaafd gemaakt. John was zo woedend dat hij zijn eigen broer weer in de gevangenis zette, deze keer voor levenslang, omdat hij zijn proeftijd had gebroken. Angel was

ook geen heilige. Toen ze 13 was had ze een auto gestolen om een paar van haar vrienden naar een McDonald's te brengen en werd veroordeeld tot een jeugdgevangenis. Een jaar later ontsnapte ze door een van hun gele schoolbussen te stelen. Ik heb geen idee hoe ze, zo klein als ze was, bij de pedalen had kunnen komen. Misschien kon ze dat niet omdat ze de bus in de prak reed. Ze zat nu een straf van enkele jaren uit in een gevangenis zo ver weg dat John het zich niet kon veroorloven erheen te gaan. John, merkte ik op, probeerde samen met zijn nieuwe vrouw, zijn twee kleindochters beter op te voeden dan hij met zijn dochters had gedaan. Een van hen was Connie genoemd, naar hun overleden grootmoeder. Ik had het gevoel dat John nu op de goede weg was en dat hij zich meer zorgen maakte over Natasha en Angel.

2012

Ik vond Natasha pas in 2012. Ze nam contact met me op omdat ze mijn hulp wilde om haar vader naar de gevangenis te sturen. Ze had van Rose, haar grootmoeder, gehoord dat het eigenlijk John was die de moord had gepleegd op de markt waarvoor haar oom Sammy een levenslange gevangenisstraf uitzat. Hoewel Natasha Sammy nooit had ontmoet, vond ze het gewetenloos om hem op te sluiten terwijl ze wist dat haar eigen vader veel meer zwarten had vermoord. Ik heb nooit begrepen waarom Sammy levenslang had gekregen voor het vermoorden van een zwarte vader voor de ogen van zijn familie, terwijl Woody op mijn tape duidelijk zegt dat het John was die de misdaad had gepleegd. (Sammy's veroordeling was de reden dat ik vaak aan Woody's verhaal had getwijfeld.) John had me zelfs laten zien hoe hij het mes in het hart van zijn slachtoffer had gedraaid. Omdat er zoveel getuigen van de misdaad waren, wisten Sammy en John dat een van hen naar de gevangenis zou gaan. Volgens Natasha, maakten de broers ter plekke een deal. Sammy bood aan de schuld op zich te nemen “omdat jij, John, probeert een gezin groot te brengen. Ik heb geen kinderen en word voor zoveel andere dingen gezocht dat ik sowieso in de gevangenis beland.” Wow, dacht ik. Vanwege deze bizarre eervolle deal, gesloten om te voorkomen dat Natasha vaderloos zou zijn, wilde Natasha haar eigen vader in de gevangenis.

Ze was nu 23 en ik vond dat dit het moment was om haar te vragen hoeveel ze zich kon herinneren van de moorden die in haar jeugd hadden plaatsgevonden. Ik stelde een videocamera op voor ons in een rumoerige achtertuin achter het hutje waarin ze woonde. Ze stond erop dat we eerst een fles whisky zouden kopen: “Ik heb je zoveel te vertellen.” Aanvankelijk leek het alsof ze de herinneringen zo lang had

Met Nastasha tijdens ons therapeutisch gesprek in 2012

Natasha met haar gekke meth kokende vrienden in "the hole" dezelfde avond

Natasha en vrienden in de late night bar

Tequila "shots" drinken uit Natasha's borsten

Natasha en Angel op familiefoto

onderdrukt dat ze slechts met moeite weer bovenkwamen, maar na een paar uur kreeg ik het idee om een geluidsfragment af te spelen van de gedigitaliseerde show die ik 20 jaar eerder met haar oom Woody had gemaakt. Toen ik dit bandje afspeelde, brak ze in tranen uit en begon hevig te trillen terwijl ik haar vasthield. Het was alsof het diepe wonden uit haar kindertijd opende, en ze vertelde me hoe vaak ze had geholpen de auto van bloed te ontdoen nadat John op pad was geweest om "negers te doden" en over sommige van de moorden waar ze zelf getuige van was geweest.

"We waren op de weg en een zwarte kerel in een kleine Honda sneed papa af. Pa ging achter hem aan en ramde hem. Ik zag die neger in de greppel tuimelen. Pa ramde hem letterlijk met 50 km per uur. Pa zat daar gewoon te lachen, en zei dat dit klote wijf niemand anders zou afsnijden. Dus een dag later kwam het op de radio, dat als er getuigen waren om zich te melden. Er was een beloning en alles."

"Dus, je hoorde het op de radio, en je wist dat het je vader was."

"Ja, ik was daar met hem."

"En toen voelde je wroeging. Was dat de eerste keer dat je voelde dat er iets mis was?"

"Ja, ongeveer de enige keer dat ik ooit dacht dat er iets mis was - omdat ik het met mijn eigen ogen zag."

"Alleen omdat hij ervoor gezocht werd?"

"Ik weet niet of het was omdat hij ervoor gezocht werd, maar ik was erbij en zag het allemaal. Ik ben geen gewelddadig, gewelddadig persoon. Begrijp me niet verkeerd. Ik heb veel woedeaanvallen, en als iemand me kwaad maakt, zien ze het ergste in me, maar ik ben geen koelbloedige moordenaar. Pa zal je verdomme in de ogen kijken en je neersteken, gewoon omdat je daar staat. Hij heeft geen schuldgevoel, geen wroeging."

"Maar wist je niet dat het verkeerd was om mensen te vermoorden?"

"Nee, we zijn opgevoed om negers te doden, dus hoe kon ik? Pas toen ik ongeveer 14 was en dat op de radio hoorde, begon ik me tegen mijn vader te keren. En kort nadat ik jou en die leuke gekleurde dame laatst had gezien, ben ik van huis weggelopen."

Ik was in shock omdat ze nu mijn tape van Woody wilde gebruiken als bewijs in de rechtbank tegen haar eigen vader. Ze hield van hem, maar zag hem nu als een meedogenloze moordenaar. En toch was John in de loop der jaren mijn vertrouwde vriend geworden. Hij zou me alles vertellen, maar ik dacht of hoopte altijd dat hij alleen maar opschepte. Ik zag hem ook altijd als een slachtoffer.

De whisky en de gruwelijke bloederige details maakten ons beiden steeds opgewondener. Terwijl ze naast me zat voor de camera, begon ze me te kussen en te omhelzen (gretig gefotografeerd door haar nieuwe vriend - de vader, kort daarna, van haar derde kind). Ze deed dit meer en meer - een reactie op de vreugde om iets uit haar hart te halen dat ze zo lang onderdrukt had. Terwijl ze over haar vader sprak, bleef ze zijn daden rechtvaardigen met zinnen als: "Mijn vader wilde niet door de negers genaaid worden." Ik ving nog een paar aanwijzingen over Johns verleden op in haar taalgebruik, maar het was zichzelf die terloops zijn verkrachting noemde.

"Is je vader verkracht? Door wie, zijn vader?"

"Ja, hij is als kind verkracht. Nog voor hij dertien was. En Sammy ook. De hele tijd."

"Hoe weet je dat?"

"Omdat mijn vader het me vertelde toen hij dronken was."

"Hoe heeft hij je dat verteld?"

"We spraken over veel dingen, en hij zei dat hij als kind was

misbruikt. Ik zei: 'Wat bedoel je met 'misbruikt'? Op een keer zei hij: 'Schatje, de reden dat ik zo overbezorgd op je was toen je jong was, was wat er met mij gebeurd was toen ik een kind was. Hij wilde niet in detail treden, waarom zou hij? Hij is een volwassen man. Dus, ik heb niet meer gevraagd. Bepaalde dingen maken mij en hem schuldig. Als vader en dochter kunnen we elkaar uitschelden, maar als het erop aankomt, staan we rug aan rug en vechten we ons door zulke dingen heen zonder emoties te tonen.'

Later die avond zou ik zien dat zulke gevoelens op verschillende manieren worden geacteerd. We waren allebei emotioneel verwoest na deze onthullingen van een dag, waarin zij, als ooggetuige, de gruwelijke moorden op zwarten had bevestigd waarover Woody mij 20 jaar eerder had verteld. Belangrijker nog, ze had me ook de diepere verklaring voor dit alles gegeven: het was geworteld in diepe ongenezen woede, zelf voortkomend uit de voortdurende verkrachting van twee kleine kinderen of jonge jongens.

Aan het eind van de dag waren we totaal uitgeput, maar Natasha stond er nu op dat ik haar meenam naar de slijterij. Daarna wilde ze me meenemen "into the hole," waarvan ik wist dat het de ergste plek in Amerika was. Beneden in het hol (hangplek voor criminele verslaafden), kregen we gezelschap van haar vrienden - de wildste crackverslaafden en methverslaafden die ik ooit had gezien. Natasha was duidelijk buiten zinnen, en één van hen dwong ons in mijn huurauto te stappen (ik op de achterbank en Natasha voorin). De wildste rit van mijn leven stond op het punt te beginnen. We reden met 100 mijl per uur door de straten, tegen het verkeer in op eenrichtingsstraten en door donkere steegjes, vaak met vuilnisbakken die om ons heen vlogen net als in een Hollywood achtervolgingscène. Verschillende keren probeerde Natasha zelfmoord te plegen door zichzelf de deur uit te gooien. In het begin dacht ik: "Verdomme! Waarom heb ik geen verzekering afgesloten voor de huurauto op het vliegveld in Atlanta?" Even later dacht ik: "Waarom heb ik geen levensverzekering genomen?" Ik was er absoluut zeker van dat mijn leven met zo'n dronken en onder invloed rijdende chauffeur op precies dezelfde manier zou eindigen als dat van

Natasha naar huis dragen om 5 uur 's ochtends

Natasha's moeder. Laat in de nacht, na een achtervolging met hoge snelheid over vele rivieren en moerassen, belandden we in een lege bar waar Natasha wakker werd. Ze pakte haar mes, eiste shotjes voor ons allemaal en stond erop dat ik ze dronk uit een glas dat tussen haar borsten was geperst. Plaatselijke traditie, zeiden ze, geloof ik. Ik voelde me veiliger tussen hun messen dan toen ik met hen reed, dus ik stelde de rit naar huis uit tot Natasha bewusteloos was. Ze leek zo "dood" dat we dachten dat ze een hartaanval had gehad. We droegen haar naar de auto en reden naar huis, waar we om vijf uur 's ochtends haar enorm zware lichaam - het leek op dat van haar moeder met al het gewicht dat ze nu was aangekomen - naar de woonkamer droegen. Ik vluchtte weg van de plaats delict, opgelucht dat ik nog leefde maar bang dat de politie zou komen opdagen en de deuken in mijn auto zou vergelijken met de dingen die we die nacht hadden vernield. Natasha was toevallig zwanger en beviel kort daarna. Toen ze weer in de gevangenis belandde, werd ook dit kind haar afgenomen.

Later die dag had ik geluk en vond ik Angel in een afgelegen stad. Ik had haar bijna 10 jaar niet gezien (ze had in de gevangenis gezeten) en was weer verbaasd dat ze naar me toe kwam rennen om me te omhelzen op dezelfde manier als toen

Angel zwanger van haar tijdelijke echtgenoot in 2012

ze 9 was geweest. Haar man was een ruig Hell's Angel type dat leek op de jonge gevangenis-brutale Woody. Natasha had mijn komst niet aangekondigd sinds ze geen contact meer hadden. Toen ik zei dat Natasha hun vader in de gevangenis wilde, begreep Angel niet waarom, maar ze was te jong om getuige te zijn van alle moorden. Toen ze twee was, leerde ze alleen de woorden die ze zich als haar eerste herinnerde: "We doden negers", zonder te begrijpen wat ze betekenden. Na jaren de woede van haar ouders te hebben opgevoerd, waardoor ze gedoemd was "de slechte" te zijn, was ze vrijgelaten uit de gevangenis en wilde een gezin stichten. Toen ik haar daar zat te interviewen, werd ik opnieuw getroffen door hoe klein ze was. Ze was hoopvol over de toekomst en voordat ik wegging, vroeg ze me een paar foto's te maken van haar met de man met wie ze in John's huis was getrouwd. Hoewel ze betrekkelijk comfortabel woonde bij de ouders van haar man, wilde ze duidelijk niet dat ik wegging.

De volgende acht jaar stuurde Angel me de ene wanhopige brief na de andere, ondanks het feit dat ze nauwelijks in staat was om te schrijven. Eerst over de geboorte van hun twee kinderen, met de exacte grootte en gewicht van elk van hen, toen over hoe haar man haar had verlaten en hoe ze terecht

was gekomen in een caravan die net zo vervallen was als de caravan waarin ze was geboren - straatarm en alleen met haar twee kinderen. Daarna kwam de ene schreeuw om hulp na de andere vanuit verschillende gevangenissen nadat haar kinderen onder dwang waren weggehaald. Toen ik naar Natasha vroeg, wist ze alleen dat zij ook in de gevangenis zat. Meer recentelijk, na het uitzitten van haar straf, vond Angel een nieuwe echtgenoot, kreeg een baby met hem, en leek redelijk gelukkig. Nu stuurt ze me hulpkreten wanneer John, haar vader, in het ziekenhuis is opgenomen - het resultaat van jarenlang zwaar drinken. "Papa wil je zien. Kom alsjeblieft terug, Jacob. Ik zal de vliegtickets betalen." Het is duidelijk dat ze geen idee heeft hoe ver weg Denemarken is of hoe duur zo'n ticket is.

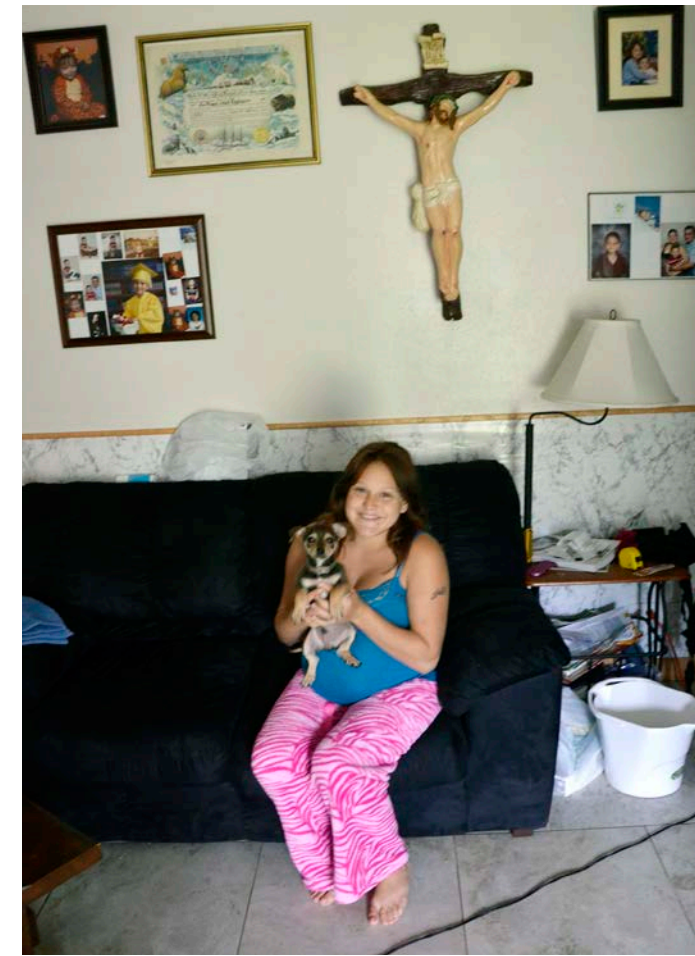
De laatste jaren is hun laatste wanhopige hoop president Trump geweest, en Angel's nieuwe man schrijft lange berichten op Facebook over "de oneerlijke behandeling die Trump heeft gekregen na alles wat hij voor ons arme mensen heeft gedaan."

Hoewel ik het gevoel heb dat dit getraumatiseerde gezin oneerlijk is behandeld door alle winnaars in de samenleving, is er één ding dat mijn 30-jarige vriendschap met hen mij

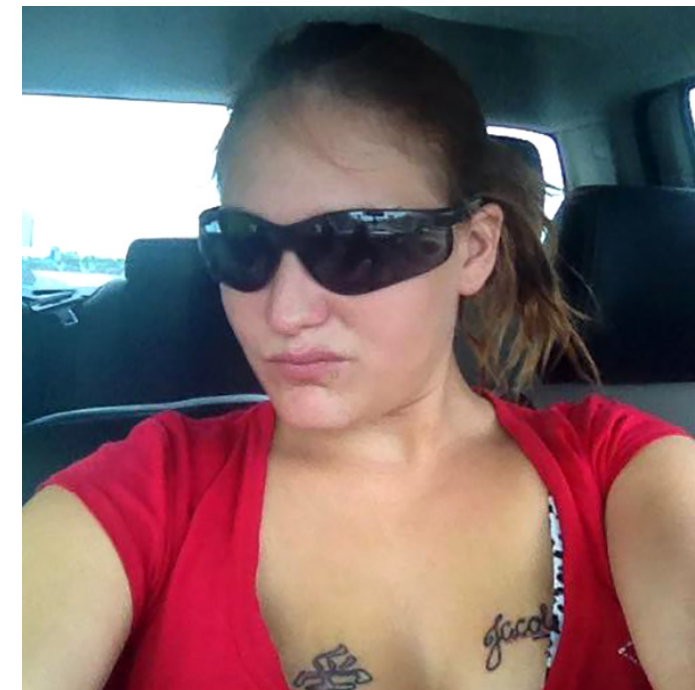

Connie slaat Angel - "de slechte" - in 1996

heeft geleerd: hoe belangrijk het ook is - hoe weinig tijd we ook overhouden van onze drukke carrières - om als reddende engelen op te treden voor de mishandelde en verwaarloosde kinderen om ons heen. Want ook al heb ik maar een paar dagen met Angel doorgebracht toen ze 2-3 jaar oud was, ze is me nooit vergeten, zoals ze op een dag duidelijk maakte toen ze 9 was en op een middag toen ze 19 was. Tot op de dag van vandaag schrijft en belt ze me voortdurend, en nu heeft ze zelfs mijn naam op haar borst getatoeëerd (zoals hier te zien is).

Zwangere Angel gelukkig in huis bij haar schoonouders 2012

Gescheiden en alleen met twee kinderen en tatoeage van Jacob 2018

Tweede deel

Romeinen 7:15, 18-19

Wat gebeurt er met een droom die wordt uitgesteld?

*Droogt hij op
als een rozijn in de zon?
Of ettert hij als een pijnlijke...
En dan weglopen?
Stinkt het als bedorven vlees?
Of korst en suiker over...
als een stroperig snoepje?
Misschien zakt het gewoon
als een zware last.*

Of explodeert het?

1987 - Ik spreek op de Tufts universiteit, MA

Het getto in onze gedachten

Dertig jaar racismeworkshops voor Amerikaanse studenten hebben mijn geloof in de in principe goede bedoelingen van mensen opnieuw bevestigd. Ze verzamelen voedsel voor de getto's of houden overal in Amerika elkaars hand vast, zoals de studenten die hieronder te zien zijn, want racisme heeft tegenwoordig weinig meer te maken met huidskleur of godsdienst.

Ik hoor blanken vaak zeggen dat ze zwarte kinderen zouden willen adopteren "zodat ze net zo worden als wij." Het is dus hun andere gedrag dat wij "de schuld geven" en "afstand van nemen" in ons racistische denken. Het andere gedrag waarmee we mensen vormen als we eeuwenlang zwarten in de VS of Roma in Europa buitensluiten. Of het andere gedrag van gevormd te zijn door onderdrukkende culturen en dictaturen, zoals veel van onze geïmmigreerde moslims - of onze voormalige Oost-Europese joden - met kwamen.

Ons zelfverstaan als "liberaal gezinde" noorderlingen wordt dus voor het eerst echt op de proef gesteld wanneer we plotseling geconfronteerd worden met een immigrant van buiten "ons" gebied, iemand wiens gedrag onbegrijpelijk is in termen van "onze waarden".

In deel 2 bekijken we hoe we, hoe goed onze bedoelingen ook zijn, reageren wanneer miljoenen arme (christelijke) zwarten uit het zuiden van Amerika of immigranten uit arme moslimlanden hun toevlucht zoeken in het noorden, in de hoop eindelijk als gelijken te worden beschouwd. Houden wij ons aan onze verheven idealen en nemen wij hen op in onze gemeenschap? Of vluchten wij voor de uitdaging in "ontwijkend racisme" en dwingen wij hen in een onderdrukkend getto, of dat nu feitelijk of geestelijk is?

1986 - 5-6 miljoen handen vasthoudend in heel Amerika als onderdeel van de "Wij zijn de Wereld" campagne

1974 - Greenville, NC

1973 - Boston

1975 - rural Eastern SC

1974 - Queens, NYC

Ideologische oogkleppen

(of Deuteronomium 15: 7-11)

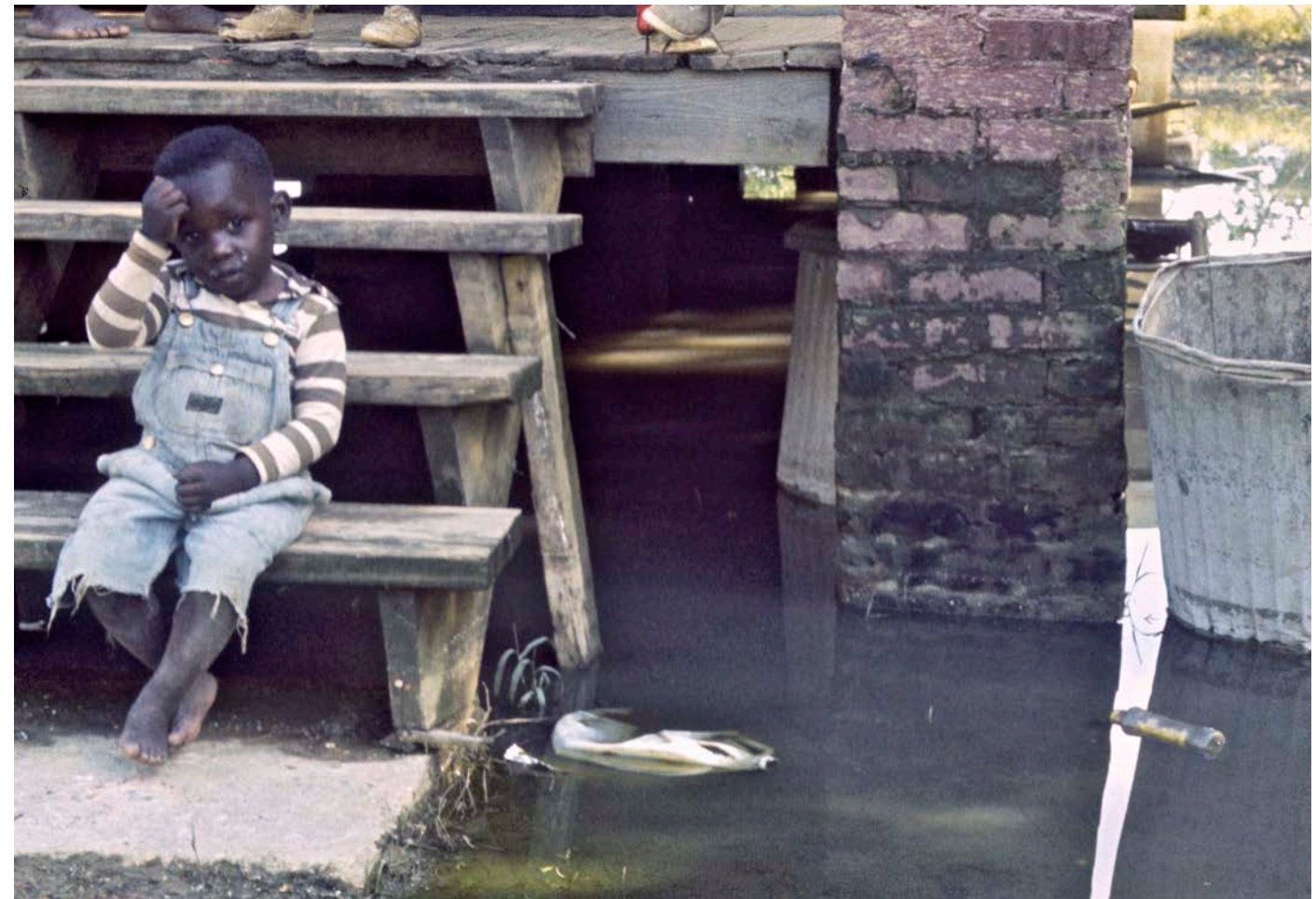
Overall waar ik kom, ontmoet ik een schokkend gebrek aan begrip bij de mensen voor het lijden dat overal om hen heen is. Mensen in het Noorden praten over de armoede in het Zuiden, maar zijn niet in staat om de armoede in hun eigen getto's te zien. De mensen in het Oosten praten over de armoede van de Indiërs in het Westen zonder de armoede van hun eigen zwarten te zien; de mensen in het Westen praten over de armoede van de zwarten in het Oosten, maar zien de armoede van de Indiërs voor hun eigen deur niet. En in het Zuiden praten ze helemaal niet over armoede.

Het treffendste voorbeeld van deze blindheid zag ik in Mississippi toen ik een lift kreeg van een vertegenwoordiger van het gebruikelijke optimistische type. Hij praatte maar door over hoe dit een land was met kansen voor iedereen. Iedereen kan succesvol zijn, als hij dat maar wil. Iedereen kan miljonair worden in tien jaar. Als je de kracht en het verlangen hebt, kun je jezelf omhoog trekken aan je laarzenstropjes. Ik hoor die zinnen zo vaak als ik over een weg rijd met aan weerszijden krotten, dat ik er waarschijnlijk geen aandacht aan zou hebben geschonken als we die dag niet door een volledig overstroomd deel van de delta waren gereden. Het was in het armste deel van de Mississippi, waar je bijna niets anders ziet dan hutjes met blikken daken, bewoond door arme pachtboeren, wier enige bezit vaak niet meer is dan een muilezel en een paar varkens. De Mississippi was onlangs buiten haar oevers getreden en langs de weg lagen een heleboel verdrinken ezels en varkens. Mensen zaten op de daken van hun hutjes, op sommige plaatsen stak alleen de schoorsteen boven water uit. Anderen roeiden in bootjes rond hun huizen om te proberen hun verdrinken muilezels te redden. Nadat we ongeveer een uur door deze omgeving hadden gereden, vroeg ik hem of hij de uitdrukking kende “mensen

hun eigen kano laten peddelen”, waarna ik vroeg om te mogen vertrekken, hoewel ik wist dat het dagen kon duren voordat ik in dat deel van de Mississippi weer een ritje zou krijgen.

Op een dag slenterde ik door de straat in Detroit met een zwarte vrouw die een Black Panther was geweest toen ze zestien was, maar die nu een Trotskist en een feministe was. We waren op weg naar een Trotskistische bijeenkomst, dus het moet op een vrijdag zijn geweest. Ik ga altijd naar zulke bijeenkomsten op vrijdag in de grote steden, omdat ze meestal gratis koffie en cake serveren. Op zondagen en woensdagen ga ik meestal naar koffiebijeenkomsten in de kerken. In een kerk duurt het normaal maar een uurtje voor je je koffie krijgt, maar bij de Trotskisten moet je echt door een hel gaan voor je je uiteindelijke beloning krijgt. Vaak moet je een stijve preek van drie uur uitzitten over het redden van de “massa's”, maar aan de andere kant stort je je daarna met zoveel meer vreugde op de koek. Welnu, op deze vrijdag, toen we op weg waren naar onze koek-voor-de-massa-bijeenkomst, passeerden we op straat een bedelaar die met uitgestrekte hand stond. Toen gebeurde wat ik het minst verwachtte: de vrouw wees de bedelaar totaal af en sloeg zijn hand weg. Ik was nogal geschokt en vroeg haar waarom zij hem geen geld had gegeven, want ik wist dat zij geld had. “Dat soort onzin moet wachten tot na de revolutie,” antwoordde ze. Ik dacht er een beetje over na en vroeg toen een beetje uitdagend: “Nou, maar wat als de revolutie niet tijdens zijn leven komt?” Er werd niet meer over het onderwerp gesproken.

In tegenstelling tot de middenklasse, waaruit deze twee gevallen afkomstig zijn, zijn de mensen van de hogere klasse vaak ontroerend behulpzaam ten opzichte van de armen en hun lijden, als zij die toevallig in het oog krijgen. Een treffend voorbeeld hiervan vond ik in Gainesville, Florida, toen ik

1973 - overstroming in de delta rond Greenwood, MS

samenwoonde met een rijke man die eigenaar was van een verzekeringsmaatschappij. Op een dag ging ik met hem mee toen hij een pachtboer aan het helpen was om zijn enige muilezel uit een modderpoel te trekken waarin die gevallen was. De pachtboer stond tot aan zijn nek in de modderpoel en worstelde om de kop van het muilddier boven water te houden, terwijl de rijke man in zijn helikopter zat om het muilddier eruit te hijsen. De situatie leek zo op een cartoon in een communistische krant dat ik er niet om kon lachen, maar noch de proletariër noch de kapitalist konden er de lol van inzien. Het zou perfect zijn als de rijke man zelf in de modderpoel zou vallen, dacht ik. Mijn vrome wens kwam inderdaad uit, want toen hij even later landde en de modderpoel naderde, gleed hij uit in de modder en brak ongelukkig zijn been. Omdat hij enige tijd in bed zou moeten blijven, mocht ik zijn Mercedes lenen, en tijdens een van mijn ritten daarin vond ik Linda's hutje ver weg op een verlaten landweggetje.

Op een dag pikte de playboy-miljonair Tommy Howard (blz. 170) me op in zijn Jaguar en nam me mee naar een sjiek skioord waar hij tonnen geld uitgaf om “meisjes” te scoren. Toch was hij zo onder de indruk van mijn vagebondsslogan, “Veiligheid is onderweg zijn zonder geld”, dat hij me eerst de sleutels van zijn chique huis gaf, maar kort daarna vond hij zijn

datingleven zo leeg dat hij al zijn zaken verkocht om “te leven volgens je vagebondfilosofie” en de volgende 7 jaar liftend en reizend over de hele wereld doorbracht. In Afrika maakte hij zijn eerste zwarte vriend ooit. De ironie was dat hij in een stad woonde die voor 50% zwart was, maar nog nooit een zwarte in zijn huis had gehad, behalve diegenen waarmee ik was komen liften. et mijn vagebondssociologie had me lang geleden geleerd dat mijn outsider pocket filosofie van het vinden van geluk en veiligheid een overtreding zou zijn als het in ideologie zou worden omgezet. Of je nu niets of te veel geld hebt, het is arrogante blindheid tegenover al diegenen die door tegenslag in dakloosheid en armoede zijn gedrongen. Dat Tommy sindsdien kon overstappen op een enorme camper waarin hij zijn reisboek “The Freedom Machine” schreef - terwijl ik sindsdien in mijn aangepaste busje kon rondreizen om lezingen te geven over “de vrijheid om ja te zeggen” - toonde nogmaals ons gedeelde blanke voorrecht in een onvrije maatschappij.

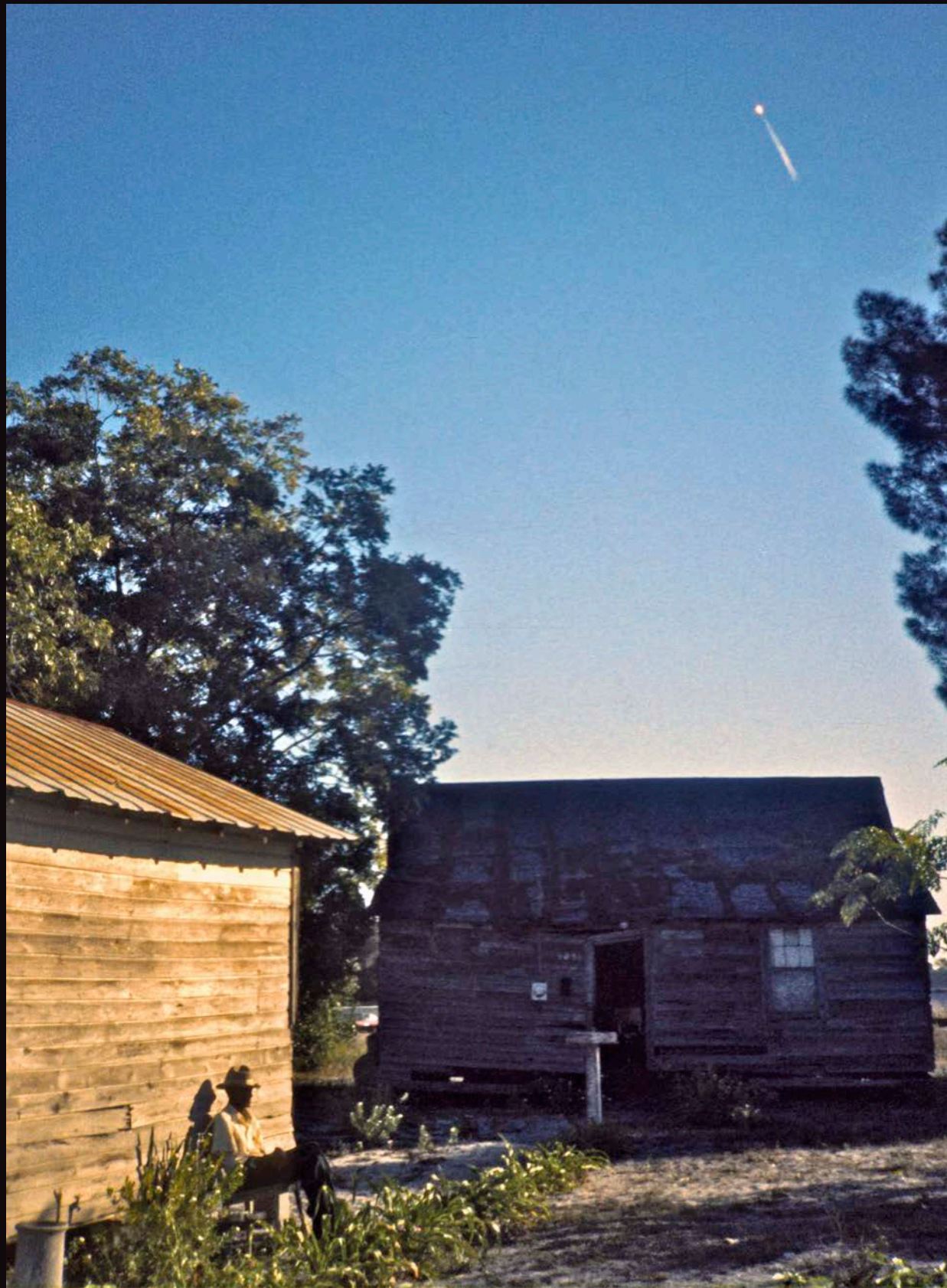
Uit brieven

1974 - NYC

1973 - NYC

1974 - Titusville, FL

1974 - rural Greenville, NC

- Denkt u dat de zwarte man vandaag vrij is?
Ex-slaaf Charles Smith: - Nee, hij is nooit vrij geweest.

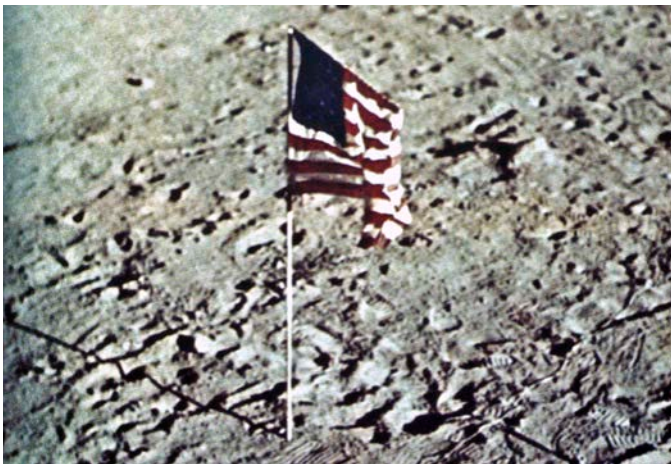
Als Amerika's oudste burger werd Charles Smith uitgenodigd om eregast te zijn bij de lancering van een maanraket. Hij weigerde omdat hij weigerde te geloven dat een mens de maan kon bereiken. Op een morgen, in een gebied vlakbij zijn huis waar ik nog steeds af en toe lifte op door muilezels getrokken wagens, zag ik door de kieren van de hut waarin ik verbleef, een raket. Maar deze oude man, de naaste buur van Cape Canaveral, merkte het niet toen de raket langzaam over zijn bouwvallige hut opsteeg. Hij had geen elektriciteit of radio om hem te informeren over dit miljardenproject. Zelfs als het hem verteld was, was hij te ondervoed, te ziek om zijn hoofd op te heffen en naar de raket te kijken.

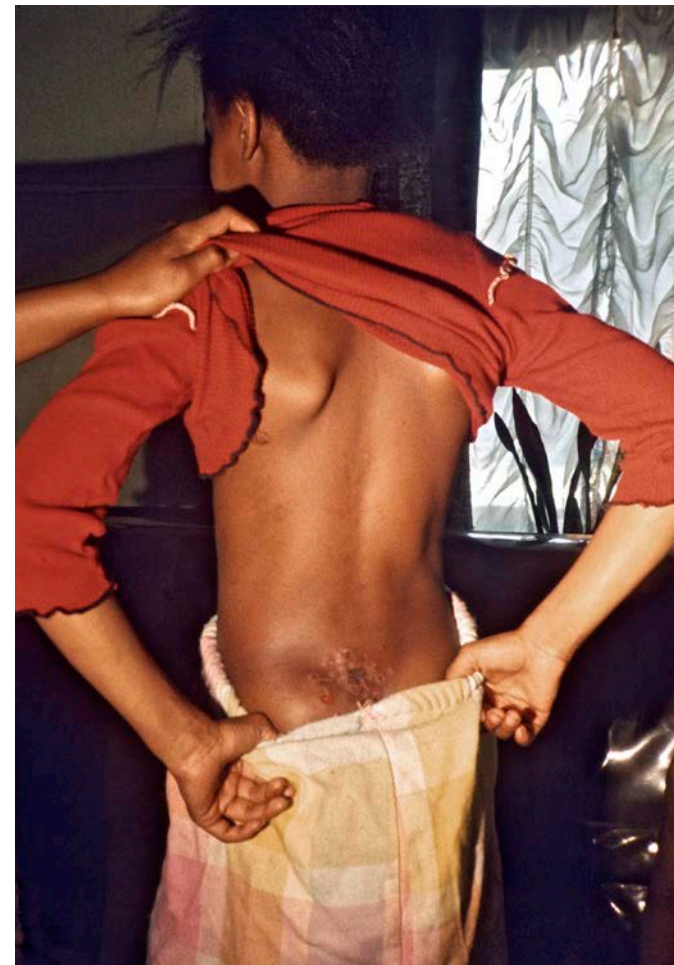
1972 - Lower East Side, NYC

1972 - Lower East Side, NYC

1974 - Bronx, NY

1973 - East Detroit

1974 - Chicago

Een rat heeft mijn zus Nell gebeten met Whitey op de maan haar gezicht en armen begonnen op te zwellen en Whitey is op de maan. Ik kan geen doktersrekeningen betalen when whitey's on the moon tien jaar vanaf nu zal ik nog steeds betalen terwijl whitey's op de maan is, Weet je, de man verhoogde mijn huur gisteravond omdat whitey's op de maan is. Geen warm water, geen toilet, geen licht omdat Whitey op de maan is. Ik vraag me af waarom hij me verhoogt omdat whitey's op de maan? Nou, ik betaalde hem al 50 per week en nu whitey's op de maan. Belastingen nemen mijn hele verdomde cheque, de junkies maken me een nerveus wrak, de prijs van voedsel gaat omhoog en alsof al deze rotzooi nog niet genoeg is, heeft een rat mijn zus Nell gebeten met Whitey op de maan, haar gezicht en armen begonnen op te zwellen en Whitey is op de maan. Met al dat geld dat ik vorig jaar heb verdiend voor Whitey on the Moon, hoe komt het dat ik hier niets heb? Hm! Whitey's on the moon... Weet je, ik had net mijn buik vol van Whitey op de maan, Ik denk dat ik deze doktersrekeningen luchtpost speciaal... ... naar Whitey op de maan!

1973 - East Detroit

1973 - East Detroit

1973 - anywhere

Zeshonderd zwarte baby's in Chicago stierven aan rattenbeten en ondervoeding in het jaar dat er een vlag op de maan werd geplant. Ik logeerde bij een familie in Detroit, en vier van de kinderen werden gebeten door ratten terwijl ze sliepen. Hun gehuil werd overstemd door de automobilisten die vlak voor het huis over de snelweg scheurden. Gevangen in ons eigen systeem, moeten wij blanken supersnelwegen rijden om van onze beschermde buitenwijken naar onze banen in de binnenstad te komen zonder geconfronteerd te worden met de ratten, de ellende en het geweld in de getto's. Maar wat is ons in onze jeugd aangedaan, dat we onze natuurlijke liefde voor anderen onderdrukken? Waardoor we letterlijk over hen heen kunnen rijden zonder erbij na te denken? Welke innerlijke wonden kunnen ons zo'n hels kabaal laten maken in dit huis voor onze gedeelde, niet geheelde pijn?

LET'S GET RID OF RATS

EVERY TENANT MUST HELP

- Keep your house clean.
- Keep your food in covered jars or cans.
- Keep your garbage pail tightly covered.
- Do not throw garbage in the yard, hallway or dumbwaiter shaft.
- Keep your baby's crib clean.
- Wash your baby's face and body before putting him to bed. Rats follow the smell of milk.
- Watch your baby afterward.

Your landlord has been notified by the Health Department that he must exterminate the rats in your building. You can help get rid of rats in your own apartment. If we all cooperate, we can get rid of this nuisance.

DEPARTMENT OF HEALTH

1974 - NYC

1973 - Baton Rouge, LA

2009 - Baton Rouge, LA - dezelfde mensen uit de krotten links met mijn boek

Ja, de zwerver die te voet langs drukke snelwegen zwerft, zal de maatschappij heel anders zien dan de automobilist binnen het systeem. Als je op een late winternacht uit het zuiden komt, schrik je van de snelheid van het verkeer. Je ziet het passeren op de verhoogde snelwegen en realiseert je dat je enige kans van slagen is om daarboven te komen in al die snelheid. Je probeert de ijzige hellingen op te klimmen, maar glijdt steeds weer terug. Je zuidelijke droom om de “zinderende hitte van onrechtvaardigheid en onderdrukking” te verlaten verandert in een nachtmerrie als je je realiseert dat de ijzige hellingen niet leiden naar bergen die laag gemaakt zijn of ruwe plekken die gladgestreken zijn zoals in Dr. King’s droom. Uiteindelijk geef je de Sisyfusklim op en dwaal je te voet in de schaduw van de donkere pilaren onder de rijweg. Hoewel de pilaren lijken op dezelfde oude Griekse plantage pilaren die je al opsluiten in een nieuw getto, heb je nog steeds hoop. Je hebt je nog niet gerealiseerd dat je bezig bent een verdeelde wereld binnen te treden, een afschuwelijke verwerkelijking van H.G. Wells’ De Tijdmachine, bevolkt door twee verschillende rassen. De Eloi zijn wezens van het licht voor wie het leven een picknick is, behalve ’s nachts, wanneer duistere onderaardse wezens opduiken om hen te belagen. De Morlocks, die alle machines bedienen, kunnen geen licht verdragen. Noch de Morlocks noch de Eloi zijn echt; het zijn aspecten van de mensheid die door hun levensomstandigheden in een bepaalde richting werden gestuurd.

Als zwerver zie je deze angstaanjagende visie op onze huidige ongelijke samenlevingen - de gedwongen gettovorming van miljoenen Zuidelijke zwarten, die naar voorspoed en hoop in het Noorden trokken, net zoals vandaag moslimimmigranten naar Europa worden getrokken. U ziet het anders, misschien menselijker, dan de socioloog. U begrijpt dat er voor mijn vrienden met mijn boek (foto rechts) geen opwaartse mobiliteit

is geweest sinds ik hen 42 jaar geleden ontmoette. Ze zitten nog steeds vast in dezelfde krotten (linker foto), nog steeds generatie na generatie opgesloten in een permanente onderklasse, letterlijk overreden door drukke chauffeurs en denderende vrachtwagens. De vagebond heeft het voordeel dat hij aan de buitenkant staat en zich snel tussen verschillende milieus kan bewegen. Deze milieus zijn niet alleen nummers en statistieken, want je kunt alleen overleven tussen de Eloi en Morlocks als je, in weerwil van wat de wereld om je heen suggereert, gelooft dat ook zij mensen zijn.

Hoewel deze verhoogde snelwegen symbool staan voor de strijd van de arme immigrant tegen een onmenselijk systeem, zijn ze evenzeer representatief voor de machteloosheid van degenen die ze berijden - over steeds misantropischer en verlatener steden die ze, als gevolg van verwrongen prioriteiten, niet meer te voet durven te doorkruisen. In deze kale, door angst en schijnbaar “neutronenbommen” geteisterde landschappen wordt de auto een noodzaak. Het redelijke antwoord is dus het creëren van nog meer betonnen spaghetti en menselijke steriliteit, waardoor er niet meer genoeg geld is voor openbaar vervoer voor de armen. Tegelijkertijd gaan we egoïstisch door met het vernietigen van het klimaat, zodat nog meer miljoenen vluchtelingen uit het zuiden naar het noorden zullen vluchten en in de toekomst door onze kinderen moeten worden opgevangen. In plaats van te integreren met onze burens, gaan we Trump-achtige muren bouwen om ze buiten te houden.

1973 - Baton Rouge, LA

1973 - Boston

1973 - Baton Rouge, LA

1974 - Miami

1972 - Miami, FL

1973 - New Orleans

1973 - Baton Rouge, LA

1970 - East St. Louis, IL

Hoewel de wereld zich deze ongecontroleerde particuliere consumptie niet kan veroorloven, raken we steeds meer verstrikt in een vicieuze cirkel. We worden gedwongen tot beslissingen die, vanuit onze concrete horizon, plotseling redelijk lijken - zoals militair ingrijpen in arme landen voor meer olie. Een klein percentage van de wereld heeft zo in één eeuw het grootste deel van de goedkope energievoorraden van de aarde geplunderd. Autoradio's en tv's bombarderen ons met zoete "Laten we er even tussenuit gaan"-boodschappen om ons zover te krijgen dat we pleisters kopen om onze pijnlijke wonden te verzachten, waardoor we blind worden voor onze milieuvernietiging en klimaatracisme. In onze ontwijkende vlucht storten we ons in een steeds grotere minachting voor de toekomst van bruine kinderen, zowel in het buitenland als in eigen land. We dringen aan op ons "recht" om onze kinderen in klimaatschadelijke SUV's naar

afgelegen privéscholen te rijden (in de VS, weg van zwarten, en in Europa weg van bruine kinderen in naburige scholen). De vicieuze cirkel begint steeds meer te lijken op een vlucht weg van de armoede, gettovorming en het lijden dat we hebben gecreëerd. Een chaotische vlucht die verdrinkt in muziek en boodschappen over de materiële middelen voor deze vlucht betekent het creëren van de behoefte aan meer vlucht - vlucht weg van onszelf en alles wat we hebben opgebouwd, vlucht in onszelf, en naar buiten in de eenzaamheid. Vluchtende blanken geven meer uit aan een skitochtje van een weekend dan de onderklasse in de steden in een week verdient (soms in een maand). En toch, hoewel we in zekere zin onderdrukkers zijn, voelen we ons net zo verstrikt door dit systeem als onze slachtoffers. En fundamenteel net zo ongelukkig.

*In hemelsnaam,
je moet meer macht aan de mensen geven!
Er zijn mensen daarboven die alles opeisen,
vertellen leugens, geven alibi's,
over het geld en de dingen van de mensen.
En als ze het toch weggooien...
kunnen ze net zo goed wat aan mij geven.
Ze geven niets om de armen,
ze hebben nog nooit ellende gehad.
Er zijn mensen die sterven van de honger
die ze nooit gekend hebben, maar alleen van gehoord hebben,
en ze hebben nooit half genoeg gehad.
Als je niet genoeg te eten hebt,
hoe kun je dan aan liefde denken?
Je hebt geen tijd om je zorgen te maken
aan welke misdaden je schuldig bent
In hemelsnaam,
waarom geef je niet meer macht aan het volk?*

1973 - Baton Rouge, LA

1974 - Boone, NC

1974 - Charleston, SC

1974 - Charleston, SC

1973 - Baton Rouge, LA

1973 - Norfolk, VA

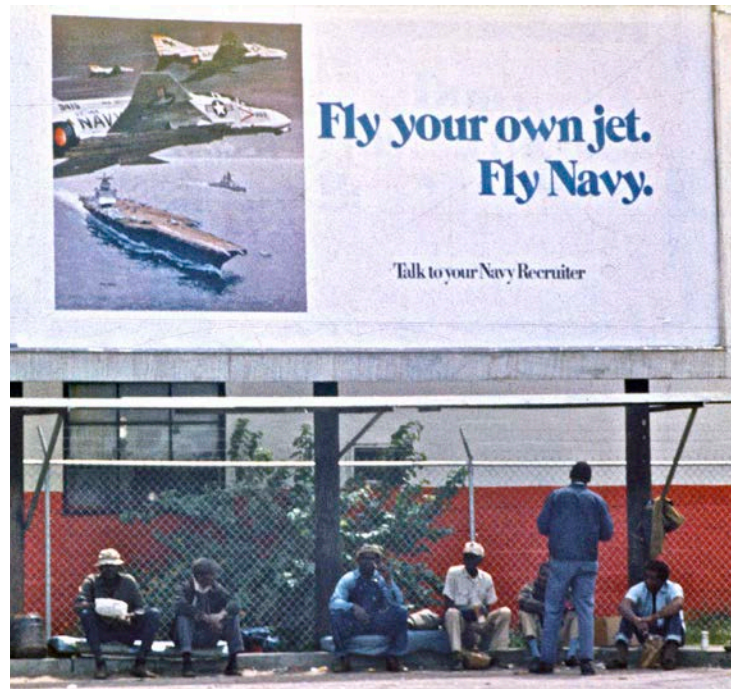

1974 - New Bern, NC

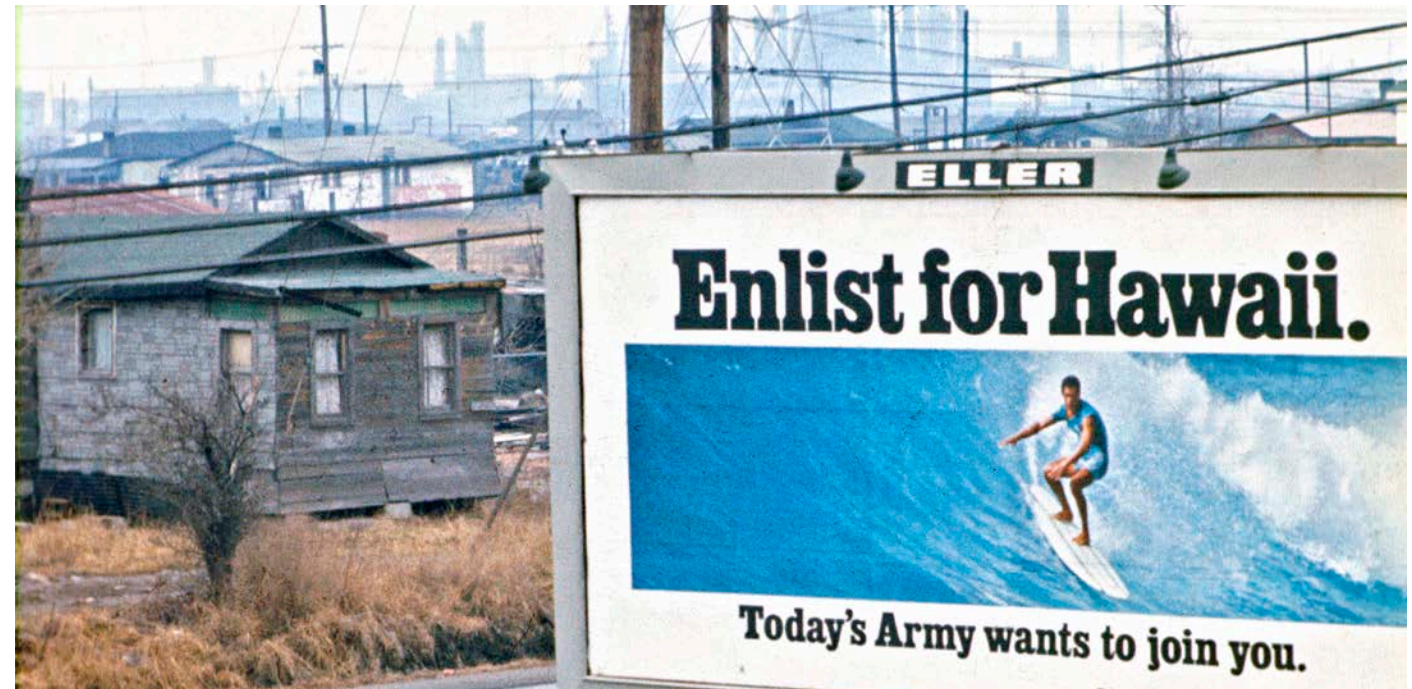

1973 - rural VA

De vicieuze cirkel van onze consumptie creëert extra kunstmatige behoeften. Door ons gedrag zijn de middelen van bestaan van veel van de bruine wereldburgers al overstroomd of opgedroogd en worden zij onderworpen aan escalerende water- en zandoorlogen, waardoor miljoenen klimaatvluchtelingen naar onze kusten worden gedreven. Echte democratie staat voor een dilemma wanneer politici in de eerste wereld alleen aan herverkiezing denken en gesteund worden door egoïstische kiezers die niet willen dat hun onderdrukkende gedrag wordt beperkt in naam van het grotere goed. Wij laten deze leiders problemen onder het tapijt vegen en verkopen valse hoop aan de armen, zodat zij van ons niet de gedragsveranderingen eisen die noodzakelijk zijn voor de toekomst van onze kinderen. Door cynisch racisme schuiven we de problemen van vandaag af op onze kinderen van morgen. Als gevolg daarvan zullen zij zich in de toekomst waarschijnlijk "gedwongen" voelen tot klimaatfascistische maatregelen - gigantische muren en militaire opbouw om de armen buiten de deur te houden of, in eigen land, zwarten en bruinen onder de knoet te houden.

1973 - Richmond, VA

1974 - Charleston, SC

In Norfolk, VA, een van de grootste havens ter wereld voor oorlogsschepen, probeerde deze uitgehongerde vrouw naar een ziekenhuis te gaan omdat ze pijn op de borst had, maar ze had geen geld voor een ambulance. Elke morgen ziet ze door haar smerige ramen oorlogsschepen gebouwd worden. Zonder TV - ze heeft geen elektriciteit - is haar enige vermaak het kijken naar een vliegdekschip - een vaartuig dat in één minuut meer energie verbruikt (267 gallons) dan haar olielamp in één jaar (12 gallons).

Zoals Eisenhower waarschuwde over het militair-industriële complex:

Elk kanon dat wordt gemaakt, elk oorlogsschip dat wordt gelanceerd, elke raket die wordt afgevuurd, betekent in laatste instantie een diefstal van hen die honger lijden en niet te eten hebben, van hen die het koud hebben en niet gekleed zijn.

1985 - Buffalo, NY

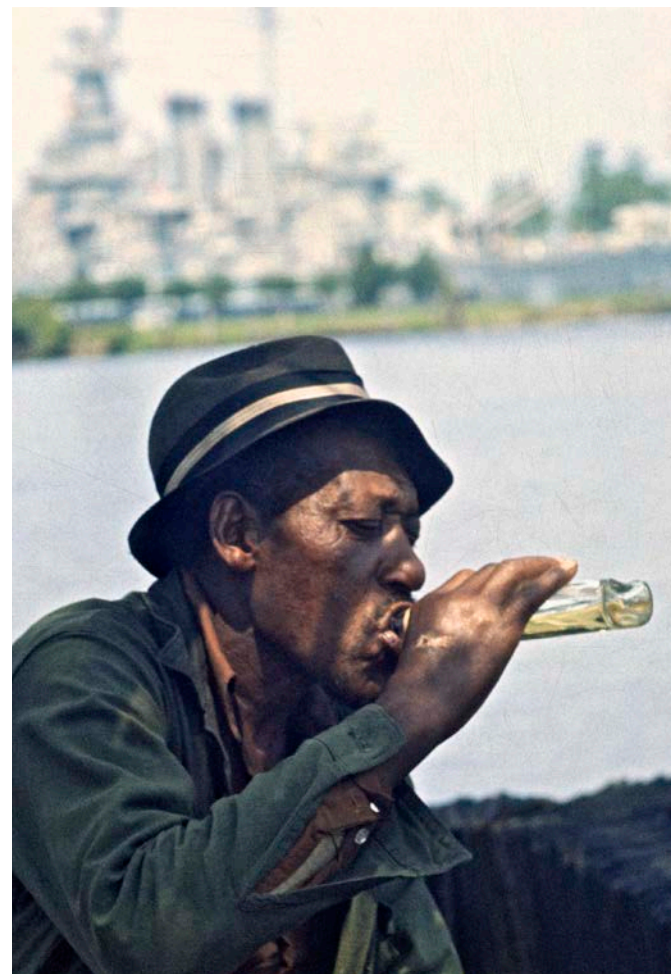

1973 - generaal Westmoreland in Charleston, SC

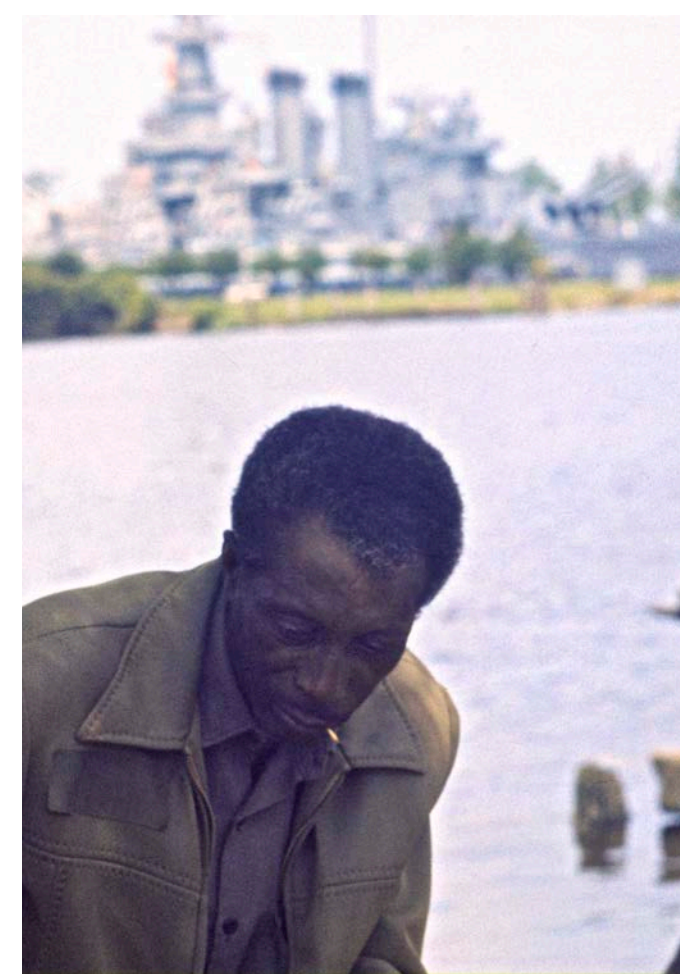
*Staatsmannen proberen te zien wie de macht heeft...
de macht heeft om het meest te doden.
Als ze moe zijn van de macht
zal de wereld een spook zijn.
Ze weten dat we niet verzadigd zijn
de manier waarop ze schreeuwen en schreeuwen.
Ze geven ons een belofte
en gooien er nog een paar dollars tegenaan.
Er is geen prijs voor geluk,
er is geen prijs voor liefde.
De prijs van het leven gaat omhoog
en je bent weer terug waar je was.
Nu gaan we naar boven
en krijgen er wat meer van.
In godsnaam, geef meer macht aan de mensen...*

1973 - Norfolk, VA

1973 - Norfolk, VA

1973 - Norfolk, VA

1971 - NYC

1991 - Bronx, NY

1973 - NYC

We zeggen dat onze verschoppelingen hun vuilnis in de achtertuin gooien, omdat ze in het zuiden gewend waren het uit het keukenraam naar de varkens of geiten te gooien. Ik ben het gaan zien als een machteloos protest tegen een systeem dat erop staat de armoede in stand te houden en tegelijkertijd goederen te produceren in zo'n tempo dat het de knapste koppen vergt manieren te bedenken om ze te verkopen en de ergste criminelen om het giftige afval te dumpen.

In een democratisch welvaarts-kapitalisme is het onze plicht als kiezers om de krachten van de vrije markt voortdurend bij te sturen om een eerlijke verdeling te garanderen en crises te vermijden. Maar ons systeem is nooit goed geweest in het verschaffen van werk voor iedereen. Daarom moeten we het overschot - luxegoederen voor de hogere klasse, giftig afval en wapens tegen de lagere klasse - dumpen in onze "achtertuin", dat wil zeggen in derdewereldlanden.

Het dumpen van afval uit winstbejag is zo'n essentieel onderdeel van ons systeem geworden dat zonder het grootste afvalverwerkingsbedrijf van allemaal, het Pentagon, de binnenlandse werkloosheid aanzienlijk hoger zou zijn. Hoewel voor dezelfde dollars twee keer zoveel banen zouden kunnen worden gecreëerd door te investeren in sociale voorzieningen, het milieu en het klimaat, ligt het in de aard van het systeem om het plannen van een economie die menselijke in plaats van materiële (dodelijke) goederen produceert, te dwarsbomen. Zonder onze tussenkomst creëert het systeem daardoor een denkkader dat ons dwingt om zowel onze binnenlandse getto's als de arme landen in het buitenland te "dumpen".

1983 - Chicago

1974 - 195 in VA

1975 - Harlem, NY

1973 - NYC

1973 - NYC

1972 - NYC

2013 - 4th St, Los Angeles

1978 - NYC

De wegwerpmaatschappij heeft het beste in mij weggegooid.
 Het heeft oprechtheid weggegooid,
 de hoeksteen van integriteit.
 Wegwerp om weg te gooien,
 koop iets nieuws voor een andere dag.
 Er is niets gemaakt dat gemaakt is om te blijven.
 Geplande vergetelheid zal je doen betalen:
 papieren borden, kartonnen schaatsen, plastic bestek,
 auto's met wegwerp wielen,
 pruiken in plaats van haar, dat is hoe het is.
 Wegwerp de manier waarop je liefhebt,
 niet precies waar je aan denkt.
 Ontdoe je van mij als je klaar bent
 uit angst dat ik jou weggooi.
 Gooi je beste vriend weg,
 je wordt verondersteld liefde hebben tot het einde.
 Je starre geest laat je niet buigen.
 Je bent verder heen dan je doet voorkomen...

Kerstmis in New York

New York is een onmenselijke, koude stad. Je moet leven met de vervreemding, of vernietigd worden. Op mijn reis probeer ik altijd de hele weg te gaan met mensen aan wie ik gehecht raak, maar in New York moet ik steeds weer voortijdig met mensen breken en zo de menselijke band die tussen ons is ontstaan, opgeven. Ik heb dat deze Kerst het sterkst ervaren, en het was nog intenser dan vorig jaar, toen ik op Kerstavond in Fourth Street door drie Puerto Ricanen werd staande gehouden. Dit jaar was ik net uit Alabama komen liften, maar kon geen van mijn vrienden vinden en belandde op kerstavond op straat in de Bowery. Ik raakte aan de praat met een zwerver die een vuur had aangestoken om warm te blijven. Hij moet al heel lang een zwerver zijn, want zijn krullende haar zat helemaal in de knoop en kon er onmogelijk uitgekamd worden. We werden al gauw goede vrienden. Hij was een van die zwervers die kunnen praten; het ergst zijn de zwervers die alleen door de ogen kunnen communiceren.

Terwijl we daar zaten te praten, kwam het natuurlijk bij ons op dat het kerstavond was, en we werden steeds sentimenteler, en toen we herinneringen uitwisselden aan de kerstavonden in onze kindertijd, was het niet alleen de rook van het vuur die ons tranen in de ogen bracht. Hij was getrouwd geweest, had kinderen gekregen en was eigenlijk best gelukkig geweest, dacht hij nu, maar was plotseling werkloos geworden, waarna zijn gezin uiteen begon te vallen en hij alcoholist werd. We zaten en deelden een veldfles en werden gaandeweg nogal dronken. Een gek begon flessen naar ons te gooien die tegen de muur naast ons smakten. Uiteindelijk werd het mijn vriend te veel en hij nam een stuk brandend hout en sloeg de kerel tot hij verdween.

Dit gebeurde rond Delancey Street, waar altijd een stel prostituees op de hoek staan. Zwervers hebben, net als andere mensen, de behoefte om iemand te vinden die lager staat dan zichzelf, en zo kwam hij in de loop van ons gesprek steeds terug op zijn verontwaardiging over deze prostituees die zelfs op kerstavond nog buiten waren. Telkens als ik zwaar gedronken heb met zwervers, vielen zij het eerst in slaap, ook al hadden we evenveel gedronken. En ook hij viel in slaap, rond tien of elf uur 's avonds.

Ik vroeg me een beetje af of ik moest blijven om over hem te waken, want we waren goede vrienden geworden. Ik heb zo vaak gezien hoe arme zwarte en Puerto Ricaanse huisvrouwen met kinderen en boodschappentassen over stomdronken zwervers heen liepen en ze vertrapten of schopten en daarna snel weer naar huis gingen naar de potten en pannen - een uiting van hun eigen zelfhaat of gebrek aan eigenwaarde. (Op dezelfde manier heb ik vaak rijke zwarten van het "nouveau-riche" type - dat angstaanjagende verschijnsel dat we overal in de Derde Wereld zien - geestelijk zien vertrappen over de arme zwarten die in het getto zijn achtergebleven). Maar omdat de straten die

avond nogal leeg waren, besloot ik hem te verlaten nadat ik een flinke lading sloophout op het vuur had gelegd.

Ik slenterde naar mijn favoriete gebied rond Avenue B (de "free-fire zone"), waar altijd gevechten zijn tussen de Puerto Ricanen en de zwarten, maar dat ik erg leuk vind omdat er een bijna gelijkmatige raciale balans is tussen blanken, bruinen, en zwarten. Hier zag ik Larry in een deuropening staan. We raakten aan de praat en hij vertelde me dat hij er net door zijn blanke vrouw was uitgegooid. Toen we ons realiseerden dat we in hetzelfde schuitje zaten, besloten we samen op zoek te gaan naar een onderkomen. Eerst kochten we een fles wijn. Daarna beloofden we elkaar dat als een van ons een plek zou vinden, hij die niet zou nemen zonder de ander mee te nemen. Larry was extrovert en welbespraakter, maar ik was blank, dus we dachten dat wat de een niet had, de ander wel kon goedmaken.

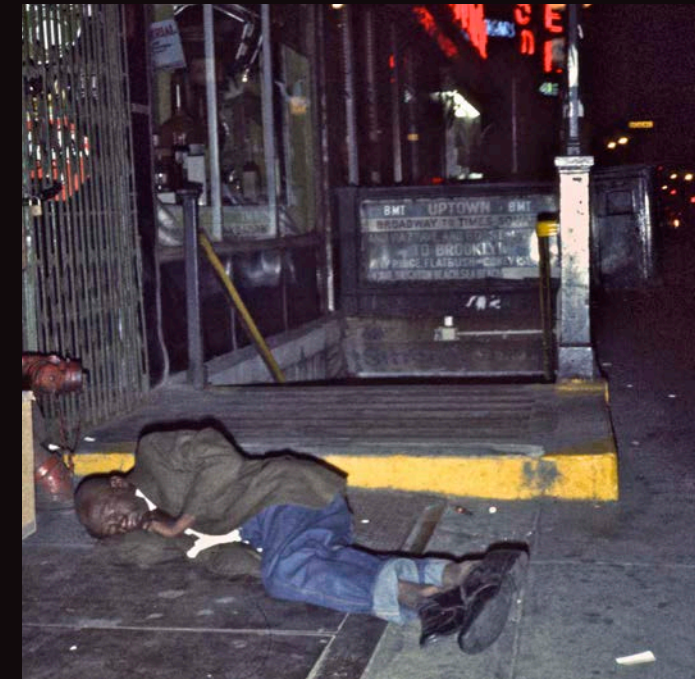
Maar Larry was het type dat met iedereen in de straat moest rappen, ongeacht wie ze waren. Hij had vier jaar lang een respectabel huwelijk gehad, maar vertrouwde me toe dat hij al die tijd eigenlijk een straatmens in hart en nieren was geweest. We hadden dus niet ver gelopen voordat we een hele kudde straatmensen bij ons hadden; de meesten van hen waren zwervers. Op een gegeven moment waren er vijf aan wie Larry beloofd had dat hij zeker een verblijfplaats voor hen zou vinden en een fles wijn erbij. Twee van hen liepen op krukken. Een derde zwaaide in het rond alsof hij muggen aan het meppen was.

Ik was er absoluut van overtuigd dat we voor deze hele menigte nooit een slaapplek zouden kunnen vinden, maar omdat er in zulke gekke situaties altijd wel iets onverwachts opduikt, zei ik er niets over tegen Larry. We vroegen de weinige mensen die we tegenkwamen of ze een plaats wisten waar we konden overnachten, maar we concentreerden ons in de eerste plaats op de Joden, want de anderen vierden Kerstmis, zie je, en we gingen er daarom van uit dat ze geen plaats in hun hart hadden. Aangezien ik de enige blanke was, was het aan mij om dit aan te pakken, terwijl de anderen zich een beetje op de achtergrond hielden. Maar alle pogingen waren tevergeefs. Eén persoon zei dat als het echt waar was dat ik een buitenlander was, hij me graag naar huis zou brengen, maar dat durfde hij niet, dus in plaats daarvan gaf hij me zes dollar voor de YMCA. Natuurlijk haastten we ons om van het geld een paar flessen appelwijn te kopen, en vanaf dat moment zag het er allemaal wat rooskleuriger uit. Maar we konden nog steeds geen slaapplek vinden, en de wijn maakte de zwervers luidruchtig en agressief en de man die de muggen wegveegde begon te schaduwboxen naar de mensen, zodat ze alle kanten op vluchtten.

Het was bijna twee uur toen ik naar de Broome Street Bar werd gestuurd om nieuwe "slachtoffers" te zoeken. Terwijl ik

1973 - Bowery, NY

1974 - NYC

1971 - Bowery, NY

1971 - Bowery, NY

de menigte bekeek, kwam een donkerharige vrouw naar me toe en bleef een hele tijd op een vreemde manier in mijn ogen staan staren. Toen zei ze heel langzaam: “Je hebt vissenogen.” Ik dacht dat ze aan de drugs was en probeerde haar niet aan te kijken. Toen zei ze: “Ik wil dat je bij mij komt wonen.” Ik vermande me en vroeg of ik een paar van mijn vrienden mee mocht nemen. Ze zei nee. Ik zei dat ik dan niet kon komen, maar ze gaf me toch haar adres.

Ik ben toen nog een paar uur met de anderen doorgegaan, maar ik kon haar niet uit mijn gedachten krijgen. De situatie zag er nu voor ons volkomen hopeloos uit. We waren nu echt bezopen. In de stapels golfkarton in Mercer Street waren we een van de jongens op krukken kwijtgeraakt, die in slaap was gevallen. Omdat het nu hard regende en ik bijna bewusteloos was, glipte ik rond vijf uur weg van de anderen. Ik schaamde me er erg voor en de volgende dagen voelde ik me erg beschaamd. Maar een week later had ik het geluk Larry tegen te komen op Washington Square, en hij vertelde me dat ook hij de anderen in de steek had gelaten en een grote dikke blanke vrouw had gevonden in de West Village, waar hij nu woonde. Dat troostte me en we bleven goede vrienden.

Ikzelf was teruggegaan naar die vreemde vrouw. Ze bleek in een enorme loft in Greene Street te wonen en had een studio op Broadway zo groot als een voetbalveld. Haar badkuip was een klein paletvormig zwembad. Het enige wat ze van me wilde was dat ik haar gezelschap zou houden. Drie dagen lang zaten we van zonsopgang tot zonsondergang in elkaars ogen te staren. Overall hingen grote gipsen vissen aan de muren en keken ons verwaasd aan. Maar er zat zeker meer leven in hen dan in haar. Drie dagen lang probeerde ik wanhopig met haar te praten. Het enige wat ik uit haar kreeg was dat ze zich erg eenzaam voelde en dat ze nog nooit met een man had samengewoond. Ze was veertig jaar oud, geboren in de oceaan, en kon alleen met vissen communiceren. Verder had ze niets te zeggen. Ik was nieuwsgierig naar wie ze was, dus op een nacht toen ze sliep doorzocht ik wat van haar papieren en ontdekte dat ze de wereldberoemde kunstenares Marisol Escobar was, die twee keer op de cover van Time Magazine had gestaan en een keer op Look; maar haar laatste tentoonstelling van vissculpturen had

1978 - NYC. Opnieuw bezoek bij Marisol Escobar en haar vis om haar mijn boek te geven

slechte kritieken gekregen.

Het bleek dat ze zwom in het geld. Op een dag moest ik als getuige tekenen voor een contract van enkele duizenden dollars. De helft van het jaar bracht ze door in de Golf van Mexico, duikend naar haar kleine vriendjes. Toch gaf ze me nooit meer dan een stuk brood, en ik werd steeds wanhopiger van de honger. s Morgens en 's avonds moest ik haar volgen naar restaurants en tegenover haar zitten terwijl zij at. De gedachte om mij eten te geven kwam nooit bij haar op. Omdat ik mensen nooit om eten vraag, kwam ik op een dag met een indirecte hint. “Is het ooit bij je opgekomen dat al je kunst alleen voor de rijke mensen is, en helemaal niet ten goede komt aan de arme mensen?” Geen antwoord. En nog steeds geen eten. Ze had een koelkast, dus op een gegeven moment, terwijl ze sliep, ben ik zo vrij geweest om te kijken of er eten in zat. Ik schrok me een hoedje toen er een paar grote kabeljauwachtige bevroren vissen uit kwamen tuimelen - en verder niets. Als ik niet zo'n honger had gehad, zou ik waarschijnlijk wat meer geduld met haar hebben gehad.

Toen kwam plotseling mijn redder deze stilte binnenwandelen. Het was Erica, die eerder Marisol had geholpen met het poetsen van de vissculpturen. Ze lachte en was blij, en het was fantastisch om weer een mens te horen. Ze zag mijn situatie bliksemsnel aan, en zo elegant als een vis gleed er onder de tafel zeven dollar in mijn hand. Later fluisterde ze me toe dat ik bij haar kon intrekken. Toen Marisol die avond in slaap viel, vluchtte ik naar Erica, die in een piepklein brand-escape-appartement op 11th Street woont.

Erica, met wie ik nu samenwoon, is gewoon een vondst. Ze is lesbisch, maar heeft niet de haatgevoelens jegens mannen die zo kenmerkend zijn voor veel lesbiennes in New York. Het maakt me altijd zo gelukkig als ik een goede relatie kan hebben met een lesbische vrouw. Erica kan, net als ik, niet begrijpen dat je mannen moet haten. Het is zeker waar dat zowel heteroseksuele als homoseksuele Amerikaanse mannen alarmerend agressief zijn, maar men moet toch proberen de onderdrukking en de maatschappij te begrijpen die deze John Wayne-cultuur hebben gecreëerd.

Voorals zwarte mannen lijden onder deze cultuur, deels omdat hun moeders hen ermee opvoeden. (Ik doe altijd automatisch de afwas bij mensen thuis, maar ik ben op een punt gekomen dat ik het niet meer doe bij mensen uit de onderklasse, omdat het meestal de vrouwen in verlegenheid brengt: ze weten gewoon niet wat ze aan moeten met een man die de afwas doet. Is het dan niet verkeerd van mij om te proberen hun cultuur te veranderen als zij nog steeds met de onderdrukking zullen moeten leven?)

En uiteindelijk hebben blanke vrouwen ongeveer dezelfde houding. Keer op keer word ik thuis uitgenodigd door alleenstaande blanke vrouwen, die in tegenstelling tot alleenstaande vrouwen in Europa bijna altijd een tweepersoonsbed hebben en mij dus aan hun kant zetten. Maar wat schokkend is om te zien, is hoe ze meestal totaal niet in staat zijn om te gaan met een niet-agressieve man. Na twee of drie dagen zeggen ze vaak iets als: “Ben je altijd al homoseksueel geweest?” om wat mannelijke agressiviteit in me naar boven te halen, of nog vaker: “Laten we uitgaan en ons bezatten.” Ongetwijfeld zouden ze zich een beetje ongemakkelijk voelen als een nieuwe gast meteen naar hun koelkast ging en al het vlees opat. Maar Amerikaanse vrouwen voelen zich blijkbaar ongemakkelijk als een man niet recht op hun eigen vlees afaakt. Met zwarte vrouwen vind ik het soms nodig om mijn passieve regel over het niet schenden van de gastvrijheid van mensen aan te passen met wat “bevestigende actie”. Zij doen vaak alles wat in hun macht ligt om een “zachte” of niet-agressieve man te vernederen, waardoor elke kans om een meer betekenisvolle relatie met hen op te bouwen in de kiem wordt gesmoord.

Erica is een andere vrouw. Zij heeft van mij het toonbeeld van mannelijk chauvinisme gemaakt: mijn functie bij haar thuis is in feite die van pooier. Erica is een stijlvolle prostituee - een call-girl - en het is nu mijn taak om de telefoon op te nemen, de obscene telefoontjes te sorteren en de aardige te vragen om om 17.00 uur nog eens te bellen voor een tweede sortering. Ze heeft een advertentie in het seksblad Screw, dat blijkbaar alle zakenlieden lezen, want de telefoon rinkelt non-stop. De finale begint rond 18.00 uur, wanneer ik de alleraardigste stem moet kiezen en een afspraak in een hotel moet regelen voor 19.00 uur. We nemen dan een taxi naar het hotel, dat meestal aan de East Side ligt, want we houden het bij aardige zakenlieden. Mijn taak is om ongeveer een uur in de lobby cola te zitten drinken, en als zij dan nog niet naar beneden is gekomen, moet ik naar boven gaan en op de deur kloppen.

Op weg naar huis lopen we meestal en eten we Italiaans ijs, waar Erica dol op is. Maar het meest fantastische aan haar is dat ze geen doorsnee hoer is. Ze houdt er gewoon van mensen te helpen en ze warmte te geven temidden van deze kou. Ze zegt

dat de meeste van haar klanten extreem eenzaam zijn en niet zozeer behoefte hebben aan seks als wel aan warmte. In feite is zij, gezien met typische mannenogen, geen fysieke schoonheid - abnormaal mager, platborstig, met krullend rood haar - maar zij heeft zo'n charme en schoonheid van binnen, dat deze mannen haar helemaal niet kunnen weerstaan. Bijna iedereen geeft haar honderd dollar, hoewel we slechts vijfenzeventig hebben afgesproken, en slechts één heeft ooit gebeld en geklaagd. Zij zegt dat zij meestal niet eens met hen naar bed gaat, maar hen alleen lichamelijke en vooral geestelijke massage geeft. Ze heeft vele filmrolletjes voor me gekocht, maar om goede redenen heb ik nee gezegd tegen het geld.

Overdag gaat ze naar zangles en dansles of zit ze urenlang koffieserviezen te maken van schuimrubber. Elk kopje, schoteltje en lepeltje is tot in het kleinste detail perfect. Ze heeft verschillende glazen kasten gevuld met servies van schuimrubber, zoals in de meest respectabele burgerlijke huizen. Ze is een fantastische inspiratiebron voor me. Toen op een dag een man buiten op straat was overvallen en daar een hele tijd had gelegen, was Erica de enige die de moeite nam een ambulance te bellen. Maar er kwam geen ambulance en de mensen bleven maar stom staan staren naar de halfdode man. Ze bleef bellen. Het probleem is dat er alleen maar Puerto Ricanen wonen, dus het duurt meestal wel een uur voordat er politie of ambulances komen. Toen kwam zij op het lumineuze idee om de politie te bellen en hen te vragen zich te haasten omdat er een blanke man werd aangevallen door verschillende zwarten en Puerto Ricanen; er kwamen onmiddellijk twee politiewagens en een ziekenwagen. Deze truc is gebruikelijk in New York, maar het lijkt elke keer te werken.

Ik heb Erica vaak het loon van een hele dag zien geven aan mensen in nood. Ze bracht het rechtstreeks van de rijke zakenlieden in de hotels naar een bedelaar op straat. Een andere avond was ze nog fantastischer. We waren op weg naar een film toen we een zwerver van in de vijftig zagen zitten die om hulp vroeg om een fles wijn te kopen, en om iemand om mee te praten. We zaten een paar uur met hem te praten onder het genot van wijn, en hij zei dat hij op het punt stond een delirium tremens te krijgen en bang was dat hij zou sterven. Erica zei onmiddellijk dat we met hem naar het ziekenhuis zouden gaan, en hij huilde van blijdschap. Hij had tien jaar op dit moment gewacht. Hij had zelf nooit de moed gehad om naar het ziekenhuis te gaan. We brachten hem met een taxi naar het St. Vincent's Hospital. We zaten twee uur in de wachtkamer. Hij huilde de hele tijd. Toen kregen we te horen dat ze hem niet wilden opnemen. Hij had daar zitten drinken en werd helemaal onmogelijk, schreeuwend en gillend. Ook ik schreeuwde iets over dat ik uit een beschaafd land kwam met een gratis ziekenhuis en gezondheidszorg voor iedereen. Toen werd de

1973 - NYC

politie gebeld en werden we er in grote stijl uitgegooid.

We namen een taxi naar de eerste hulp van het Bellevue ziekenhuis en zaten daar met de vreemdste mensen: schreeuwend, hysterisch, suïcidaal, en God weet wat. We zaten daar tot zes uur 's morgens, maar er gebeurde niets. Ondertussen dronk de man zijn hele fles leeg en zat op de grond te huilen met zijn hoofd in Erica's schoot, terwijl hij ons smeekte hem niet te verlaten. Verschillende keren plaste hij in zijn broek, en er vormde zich een plas om hem heen toen hij zijn penis eruit haalde en hem daar liet hangen. Erica stopte hem er steeds weer in, maar hij bleef eruit komen. De meeste patiënten waren toen al de kamer uitgevlucht. Toen begon hij overal over te geven, de meest eigenaardige slijmerige en stinkende kots die ik in lange tijd heb gezien. Op dat moment vluchtten zelfs de twee verpleegsters weg. We probeerden het op te vegen. Rond zes uur waren we totaal uitgeput, en aangezien de verpleegsters plechtig beloofden dat hij in het ziekenhuis zou worden opgenomen, gingen we naar huis en slapen.

Twee dagen later ging ik naar Bellevue om hem te bezoeken en hem wat sigaretten te geven. Ik kreeg te horen dat er niemand onder die naam was opgenomen. Ik was woedend en verdrietig en durfde het helemaal niet aan Erica te vertellen. New York is

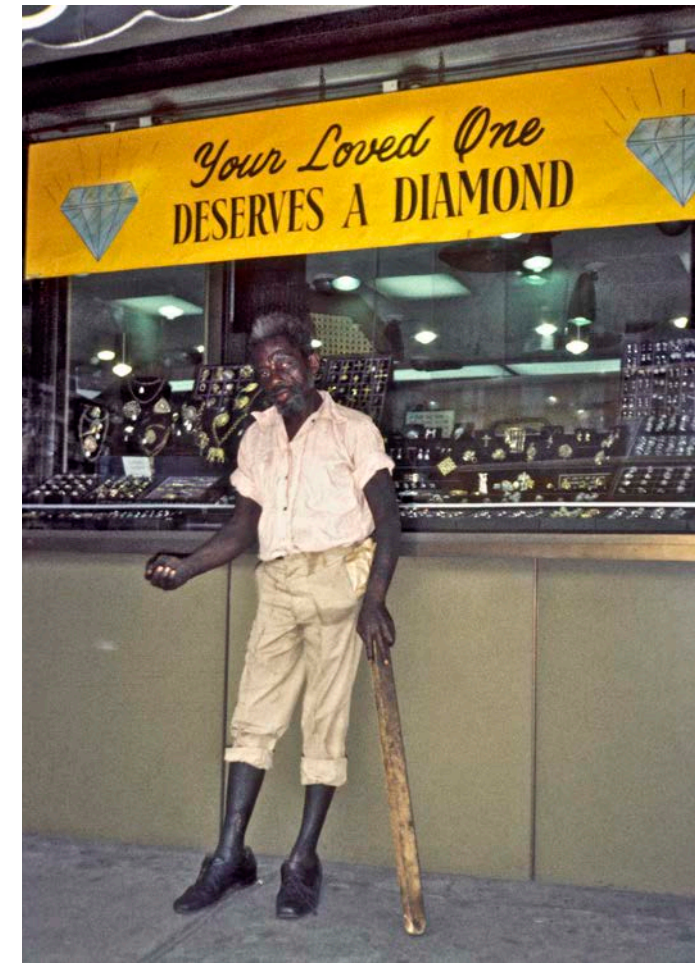
een stad die gewoon niet toestaat dat een mens mens is. Als je hier wilt overleven moet je leren om andere mensen aan hun lot over te laten. Erica is natuurlijk niet van New York, dus ik blijf nog een tijdje bij haar wonen. Maar binnenkort ga ik terug naar de warmte van het zuiden. De kou van New York doet me elke keer weer de das om.

Brief aan een Amerikaanse vriend

1973 - Mijn liefdesblik op NYC elke keer als ik liftend vanuit het zuiden kwam

Wanneer de liefde tot een verkoopartikel wordt gemaakt en de menselijkheid in ons wordt uitverkocht, begint men de donkere kant van onze geest te voelen die het getto heeft gecreëerd. Mijn zwerftocht door het meest geavanceerde wegwerpsysteem ter wereld werd een reis naar binnen, waarbij ik de mens niet altijd kon onderscheiden van het systeem dat hij bewoonde. Ik moest me afvragen of de warmte en openheid die ik als zwerver ontvang een echte Amerikaanse eigenschap was of dat het systeem de bevolking een oppervlakkige gastvrijheid had gegeven, een behoefte aan wegwerpvriendschap. Maar weggegooid worden na gebruik was te verkiezen boven de menselijke kilte die ik in Europa had gekend, waar een zwerver nooit een kans zou hebben gekregen. Ik leerde dat waar een systeem het meest onderdrukkend en wreid is (zoals in Zuid-Afrika tijdens de apartheid), je vaak de grootste menselijke warmte vindt - een warmte die je niet moet weggooien in de zoektocht naar een rechtvaardiger systeem. Hoewel ik het leven in de noordelijke staten rechtvaardiger vond dan in het zuiden, moest ik voortdurend terug liften naar de menselijkheid van het zuiden om als individu te overleven (veel zwarten keren om dezelfde reden terug).

1974 - NYC

Het meer liberale Noorden nodigde in de jaren '40 en '50 zwarten uit om daarheen te migreren omdat het arbeidskrachten nodig had, net zoals Noord-Europa in de jaren '60 bruine "buitenlandse werknemers" uitnodigde. Maar wij hadden hen niet nodig als menselijke wezens, en isoleerden en lieten hen geleidelijk achter in enorme overbevolkte getto's. Onze groeiende onzekerheid en angst onder de globalisering laten vandaag een diepe opeenstapelende pijn achter, die het wereldtoneel snel verandert. Nooit eerder in de geschiedenis zijn we zo actief betrokken geweest bij het dwingen van zoveel mensen in getto's. Wat wij in Europa 500 jaar nodig hadden om te bereiken met de Joden, hebben wij in slechts enkele decennia bereikt met miljoenen moslims. Gettovorming leidt uiteindelijk tot etnische zuivering, zoals we in veel landen hebben gezien. Maar slechts op enkele plaatsen is een minderheid zo in getto's veranderd als zwarten in de Verenigde Staten. In veel steden, zoals Detroit en Chicago, zitten tot 94% van de zwarten gevangen in volledig zwarte buurten.

Onze wegwerpmaatschappij, met haar achtertuindumping van zowel dingen als mensen, heeft de liefde gedood door grote delen van de bevolking te isoleren en van zich te vervreemden. Maar zij kan de schreeuw van pijn en leegte niet wurgen uit degenen die wij hebben weggedaan - zoals overal te zien is in het getto en de underground.

Ik ben, zei ik, tegen niemand daar.
 En niemand hoorde het...
 Ik ben, riep ik!
 En ik ben verloren en ik kan niet eens zeggen waarom
 ...waardoor ik nog steeds eenzaam ben...
 Ik heb een leegte diep van binnen,
 en ik heb het geprobeerd, maar het laat me niet gaan.
 En ik ben geen man die graag vloekt,
 maar ik heb nooit om het geluid gegeven
 van alleen zijn...
IK BEN, IK CREËRDE!
IK BEN, ZEI IK!
 En ik ben verloren en kan niet eens zeggen waarom...
 en laat me nog steeds eenzaam achter...

1973 - NYC

1974 - NYC

270 1974 - Vanessa Guider pleegde hier later zelfmoord door uit het raam te springen

1973 - NYC

1974 - Bronx, NY

1973 - NYC

1973 - NYC

1974 - NYC

Het systeem - of de optelsom van ons dagelijkse repressieve denken - gebruikt repressieve tolerantie om met de tegenwerking van onze slachtoffers om te gaan, door de schreeuw van de onderdrukten de mond te snoeren door haar artistieke waarde te erkennen, door haar te verheerlijken.

De onderdrukten krijgen vrijgeleide om tentoon te stellen in kunstgalerijen voor de beter gesitueerden en de beter denkenden onder ons - degenen onder ons met sympathieke woorden over de "problemen van het getto" en "onze immigranten", met welwillende preken over honger en overbevolking in de Derde Wereld. Maar ondanks al onze hoogdravende woorden over "hen integreren", vluchten wijzelf naar de buitenwijken - onze kinderen gaan niet naar "zwarte scholen" - met verdere gettovorming als gevolg. We scheppen luidkeels op over het feit dat we een zwarte vriend hier en een moslimvriend daar hebben, maar we vragen ons niet af waarom zwarten in de VS of immigranten in Denemarken zelden naar deze kunstpaleizen komen. Zonder blikken of blozen accepteren we dat zwarte obers de meester-slaaf relatie voortzetten in deze functies. Als de stoottroepen van de onderdrukking kunnen wij kritiek op het systeem absorberen, verdraaien en ontwapenen door het tot kunst te verheffen. Dit is ook wat er met mijn foto's zal gebeuren.

1974 - NYC

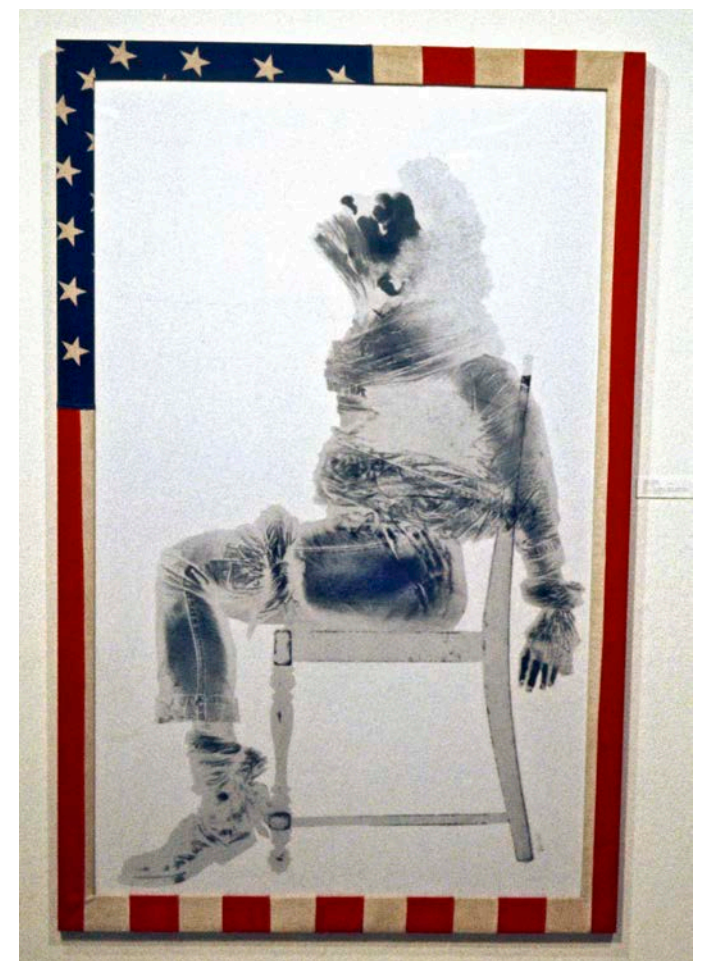
Welgestelde liberalen, die ik tegelijkertijd ben gaan haten en liefhebben omdat ze zoveel van mezelf zijn, zullen me alle mogelijke steun geven bij het publiceren en tentoonstellen van mijn kritiek op de maatschappij, geschokt over de dingen die ik in Amerika heb gezien. Zij schamen zich omdat ik een drempel heb overschreden waarvan zij vinden dat zij die zelf hadden moeten overschrijden, maar door hun verlamme angst voor degenen die zij in een getto hebben helpen ghettoiseren, konden zij dat niet.

1973 - NYC

1975 - Los Angeles

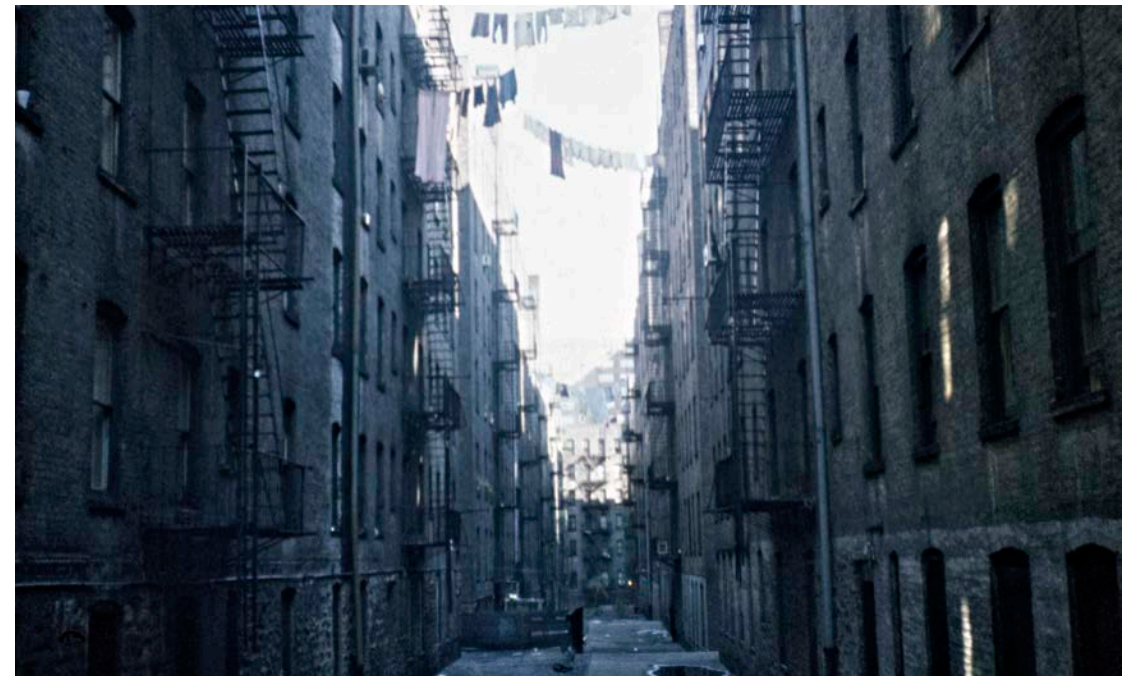
1975 - Los Angeles

1973 - NYC

1975 - Los Angeles

1974 - Harlem, NY

1974 - NYC

Zulke mensen bestaan in alle samenlevingen, krijgend over de noodzaak van verandering om getto's en onderontwikkelde landen "overeind" te helpen. Maar als het verkiezingsdag is, belanden al hun beloften in de prullenbak van de status quo met stemmen voor de Democraten (of, in Europa, verschillende sociaal-democratische partijen).

Daarom kan ik mij niet aan het gevoel onttrekken dat ook ik de slachtoffers heb uitgebuit, want ik weet maar al te goed dat deze foto's hen helemaal niet ten goede zullen komen. We zullen ons een beetje sentimenteel voelen, beseffend dat onze onderklasse zo lijdt, maar we zullen niets doen om onze levensstijl te veranderen. We zullen onze klimaatvernietigende campers, SUV's, centrale airconditioning, charterreizen en verre privé-scholen niet opgeven om de goederen van de aarde te herverdelen. En dus zullen mijn foto's slechts een catharsis zijn. Hoewel ik dit wist en vaak te horen kreeg van zwarten uit de onderklasse die geen illusies koesterden over pogingen om de "innerlijke goedheid" in hun blanke onderdrukkers aan te spreken, heb ik toch doorgezet en daarmee zowel zwarten als de Derde Wereld verraden, waardoor deze pagina de enige in het boek is waar bijna alle Afro-Amerikanen het mee eens kunnen zijn. Ik heb een vermakelijke emotionele uitlaatklep gecreëerd en daarmee een onrechtvaardig systeem versterkt. Ik ben net zo hypocriet als deze kunstsnobs omdat ik hun regels volg. Toen mijn kritiek te "radicaal" werd, keerden ze me de rug toe. Daarom ben ik gedwongen het af te zwakken, zodat het een betraand, neerbuigend "paternalistisch" naïef avonturenverhaal over het lijden in het getto en onze ongelukkige schaduwkanten dreigt te worden - zoals de volgende sentimentele reis naar Harlem, niet ver van het bolwerk van deze liberalen, het Museum of Modern Art.

1980 - NYC

1973 - Harlem, NY

*Als je met mij de trein neemt
uptown door de ellende
van getto straten
in het ochtendlicht
waar het altijd nacht is:
Neem een stoel bij het raam,
zet je Times neer
je kunt tussen de regels door lezen,
lees gewoon de gezichten
die je achter het raam ontmoet:
En het zou je kunnen leren
hoe je iets om je medemens moet geven!*

1973 - Harlem, NY

1974 - Harlem, NY

1974 - Bronx, NY

1974 - Harlem, NY

1974 - NYC

Harlem, NY

1972 - NYC

1973 - Harlem, NY

Alles in Harlem is zwart, behalve de winkels, die in handen zijn van blanke en Arabische immigranten (in het verleden waren ze in handen van joden). De enige winkels die niet van deze buitenstaanders zijn, zullen de straatbewoners je vertellen, zijn de alomtegenwoordige begrafenisondernemingen, omdat blanke begrafenisondernemers niets te maken willen hebben met zwarte lichamen. Begrafenisondernemer zijn is een van de zekerste manieren om de middenklasse te bereiken. Want de dood is in Harlem net zo alomtegenwoordig als de angst die iedereen onder een sporadisch ongemakkelijk gelach achtervolgt. Toch voel ik me als lid van de altijd aanwezige onzichtbare "White" in Harlem veiliger dan de meeste zwarten, want zoals altijd is de agressie eerder gericht tegen medeslachtoffers dan tegen de gehate onderdrukker.

Dit begrafeniscentrum naast een afkickcentrum illustreert de keuzes in Harlem - tussen de dood of een leven als slaaf van The Man. Duizenden verslaafden kiezen de linkerdeur. Ze weten maar al te goed dat als ze de deur aan de rechterkant kiezen, ze ofwel opnieuw zullen worden gestabiliseerd, wat een terugkeer betekent naar de vorige toestand waarin ze niet konden overleven zonder drugs te gebruiken, of ze worden "opwaarts gestabiliseerd" door te leren hoe te leven in de getto jungle door middel van afgestompte gevoeligheid of een andere vorm van geestverlamming. Zij onderwerpen zich aan de schuld-van-het-slachtoffer slavernij van De Man, die eerder de slachtoffers verandert dan hun onderdrukkende omgeving.

Deze vrouw is een levende illustratie van de typische keuzes in Harlem. Een aanvaller brak in haar appartement in en probeerde haar met een mes te doden. Ze overleefde het door uit een raam op de derde verdieping te springen - en is voor het leven verlamd.

1973 - Harlem, NY

1974 - Harlem, NY

1996 - NYC

1995 - NYC

1992 - Harlem, NY

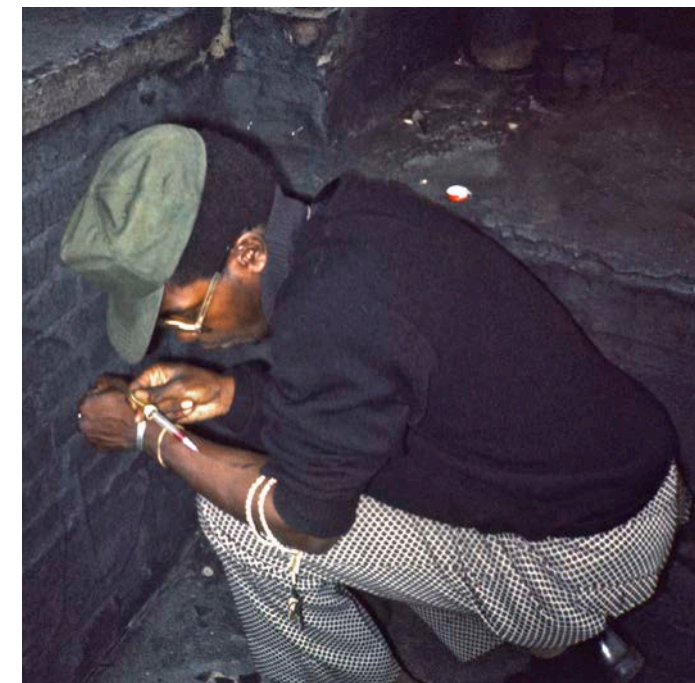
1992 - Harlem, NY

1973 - Harlem, NY

1973 - Harlem, NY

1974 - NYC

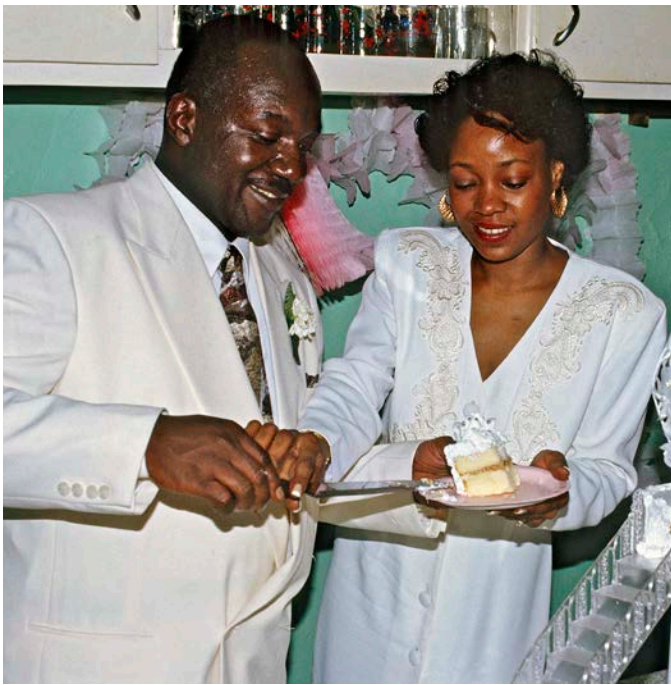
De Amerikanen voor wie ik de sterkste gevoelens heb zijn de verslaafden, die te gevoelig en te menselijk zijn geweest om de brute Amerikaanse drang naar succes te overleven. Zij zijn niet alleen het slachtoffer van dat geweld, maar zijn ook in staat terug te slaan met alle wreedheid die de “Amerikaanse manier van leven” hen heeft ingeprent. Vaak, op de daken van New York, hielp ik deze gebonden zielen vastbinden. Dagelijks zie je op bepaalde straathoeken in Harlem duizenden verslaafden wachten op heroïne. s Nachts trotseert zelfs de politie deze buurten niet, van waaruit wij soms een ongelooflijk uitzicht hadden op de “grote naald” van het Empire State Building.

De schiettenten zijn afgekeurde gebouwen die zijn overgenomen door junkies die iedereen “overhoop schieten” en “neerschieten” die ervan verdacht wordt een agent of een “bustman” te zijn. Aangezien de straf voor verslaafd zijn en crimineel zijn, waartoe het leidt - met andere woorden, voor slachtoffer zijn - dezelfde is als voor moordenaar zijn, hebben ze geen echte keuze. Ze krijgen een verplichte levenslange gevangenisstraf, of ze nu slachtoffer of beul zijn. De schiettenten zijn daarom uiterst gevaarlijk.

Deze man, die al 16 jaar verslaafd was, leed aan ondervoeding en loopzweren over zijn hele lichaam. Hij kon geen betere plekken vinden om op te schieten en moest het stinkende verband van zijn been halen om een ader te vinden. Hij leed vreselijk en wist maar al te goed dat hij minder dan twee jaar te leven had. Hij had niets te verliezen en drong er bij mij op aan deze foto's te publiceren om jonge mensen bang te maken, in de hoop dat zij nooit zouden hoeven te lijden zoals hij.

1973 - Harlem, NY

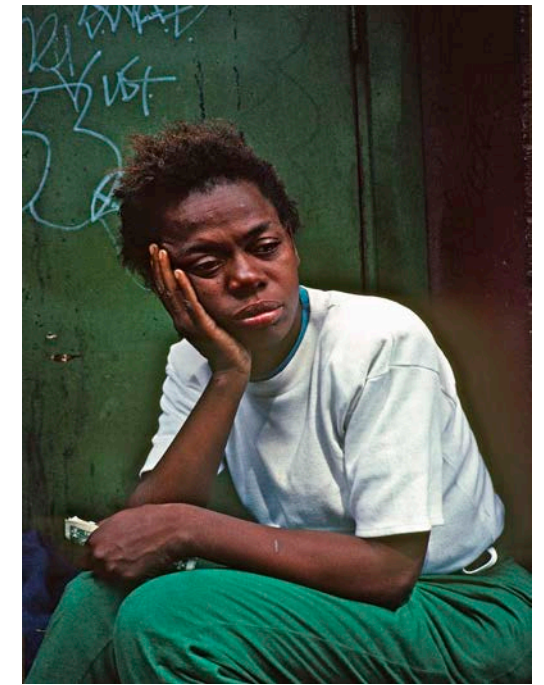
1985 - Harlem, NY

Ik dacht dat ik het ergste gezien had in de jaren '70, toen ik geleidelijk leerde de wapens uit de handen van trage heroïneverslaafden te slaan. Ik was dus totaal onvoorbereid op de verwoesting van de crack-epidemie in de jaren '90, toen slachtoffers tijdens hun paranoïde paar minuten van high in het wilde weg met wapens schoten en voortdurend inbraken in mijn busje of hun eigen familie beroofden om hun verslaving te ondersteunen.

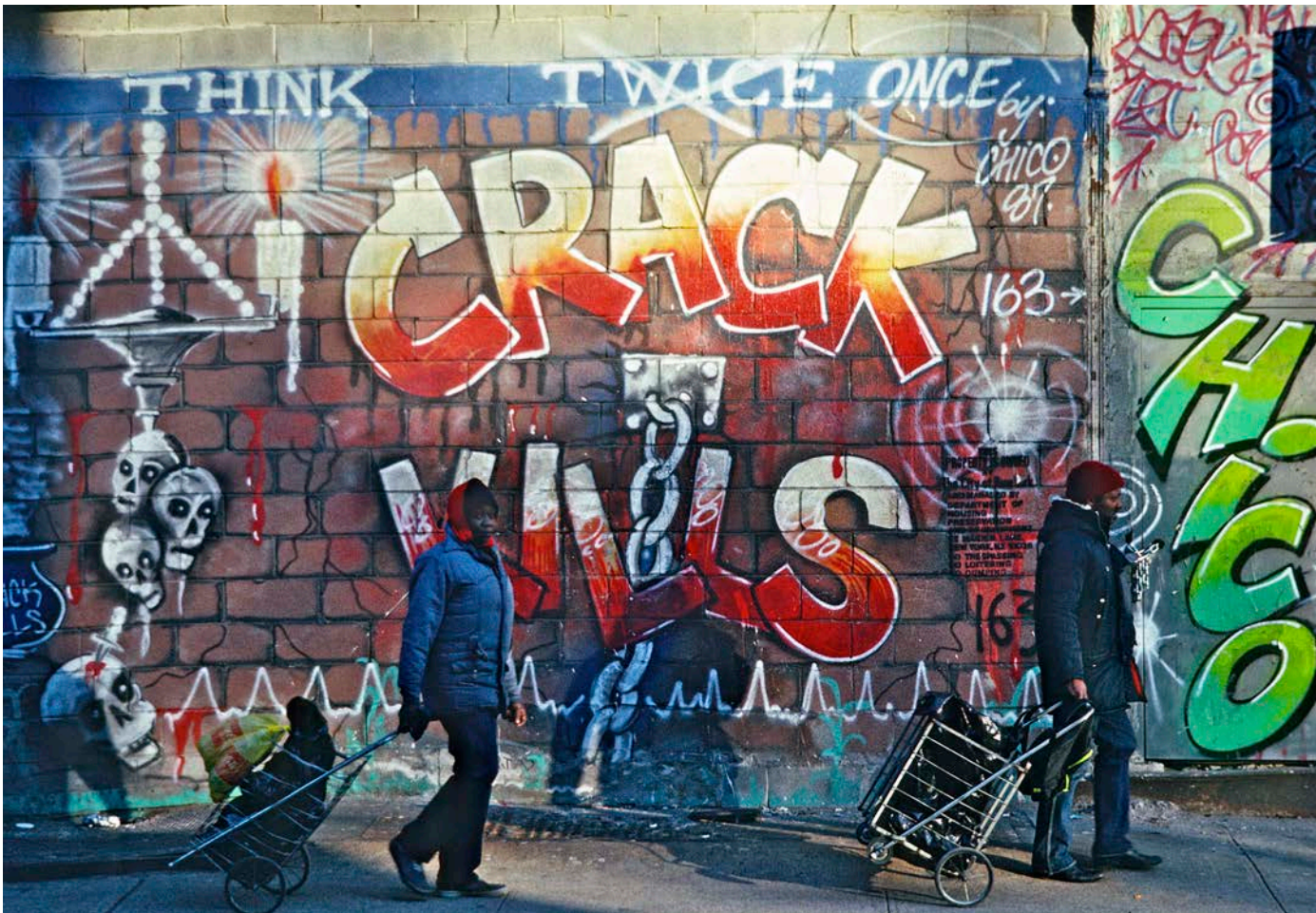
Veel van mijn beste vrienden zijn aan crack bezweken. Ik kende Robert Yard al jaren, maar kort na zijn bruiloft in Harlem, werd zijn vrouw het slachtoffer van crack. Ik zag hoe hij wanhopig probeerde haar en hun huwelijk te redden, terwijl haar leven zich ontwikkelde in een afgrond van misdaad, prostitutie en gevangenissen, tot haar vroegtijdige dood.

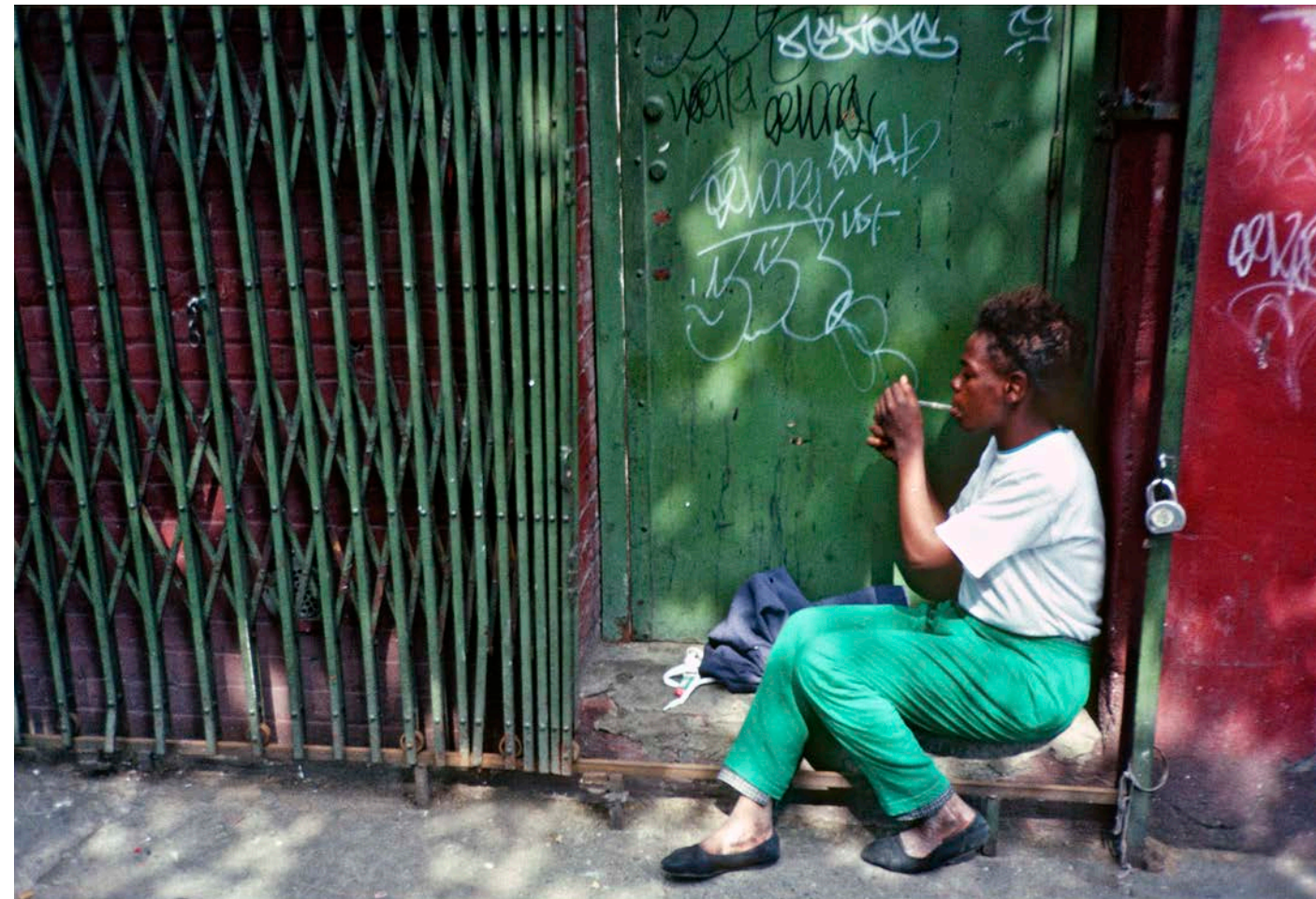
1992 - NYC

1991 - NYC

1991 - NYC

1991 - NYC

1974 - Harlem, NY

1989 - Harlem, NY

*Of leg je meisje soms in slaap
met ratten in plaats van kinderliedjes
met honger en je andere kinderen aan haar zijde.
En je afvragen of je je bed zult delen
met iets anders dat gevoed moet worden
want angst kan naast je liggen
of het kan op de gang slapen.
En het zou je kunnen gaan leren
hoe je iets moet geven
om je medemens!*

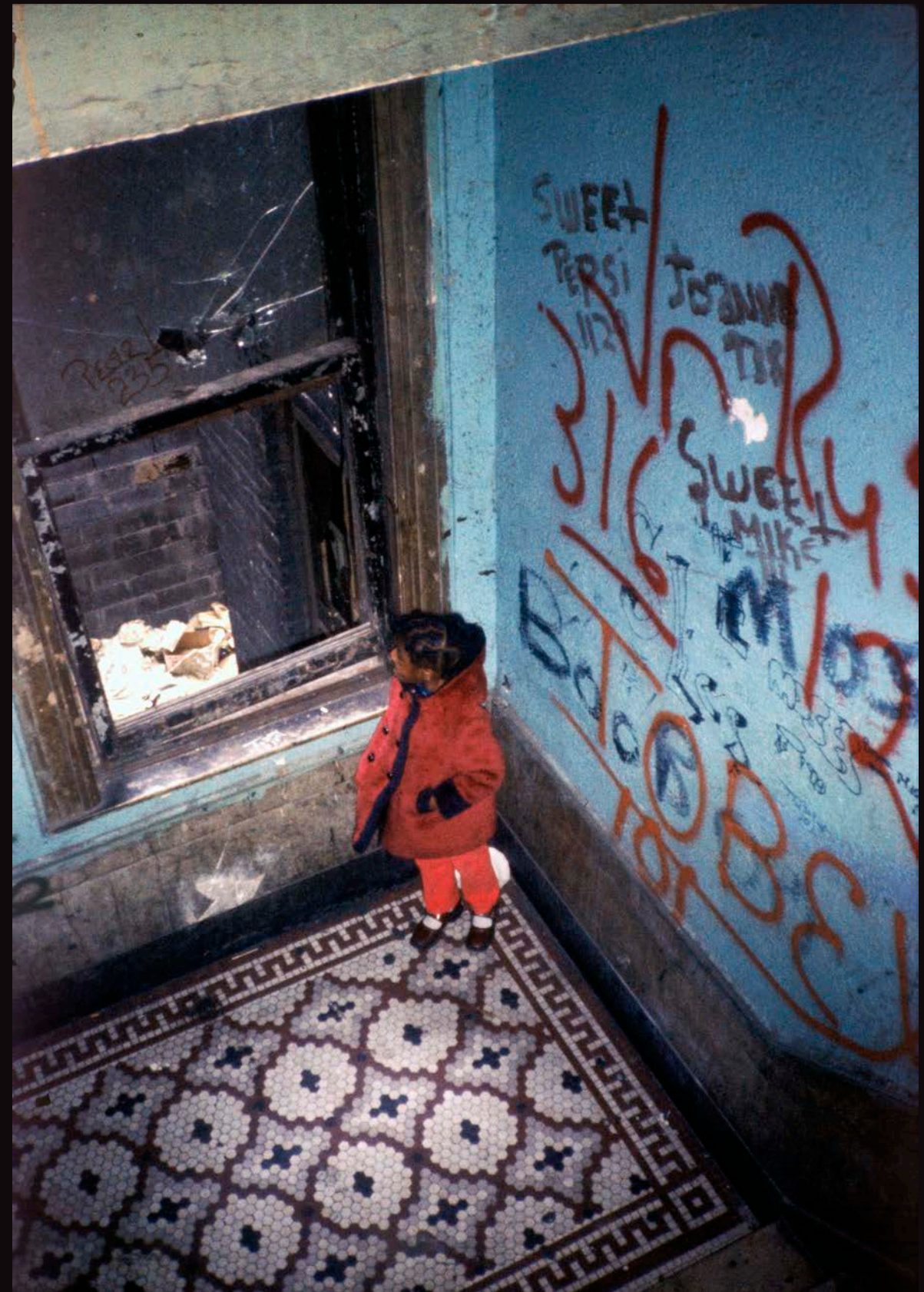

1974 - Harlem, NY

1973 - Harlem, NY

#284

1974 - Bronx, NY

1973 - NYC

*Kom en zie hoe goed wanhoop
wordt gekruid door de verstikkende lucht.
Zie je getto in de goede oude zinderende zomertijd.
Stel dat de straten in brand stonden,
de vlammen als hoger opgestoken humeur,
stel dat je er je hele leven gewoond hebt,
denk je dat je het erg zou vinden?*

Maar het zijn niet alleen de volwassenen die lijden in Harlem. Het meest onbeschrijflijke en pijnlijke lijden dat ik heb gezien overkomt kinderen. Het kan hun geest, hun hele wezen, levenslang verlammen. En het zijn niet alleen de kinderen die gedwongen worden als honden te bedelen om te overleven of de kinderen die een cent proberen te verdienen door ramen te poetsen voor blanke automobilisten bij de stoplichten. Meer nog, het zijn de kinderen die wij vermoorden met ons negatief denken over hen, het verpletterende denken dat zij zozeer hebben geïnternaliseerd dat zij ervan overtuigd zijn geen toekomst te hebben. Wat voor indruk maakt het op de kinderen van pijn als ze hun zusters en broeders op straat doodgeschoten zien worden? Toen ik les gaf aan een klas in Harlem, ontdekte ik dat er geen enkele leerling was die niet getuige was geweest van een schietpartij op straat, waarvan de verdwaalde kogels zelfs het meest onschuldige kind treffen. De leerlingen weigerden te geloven dat ik uit een land zonder wapens kwam. "Hoe kunnen mensen zich verdedigen?" vroegen ze. En wat voor indruk maakt het op een jonge moeder om afscheid te moeten nemen van haar vierjarig zootje in een wereld waar het moeilijk is om het verschil te zien tussen een wieg en een doodskest?

1973 - Bronx, NY

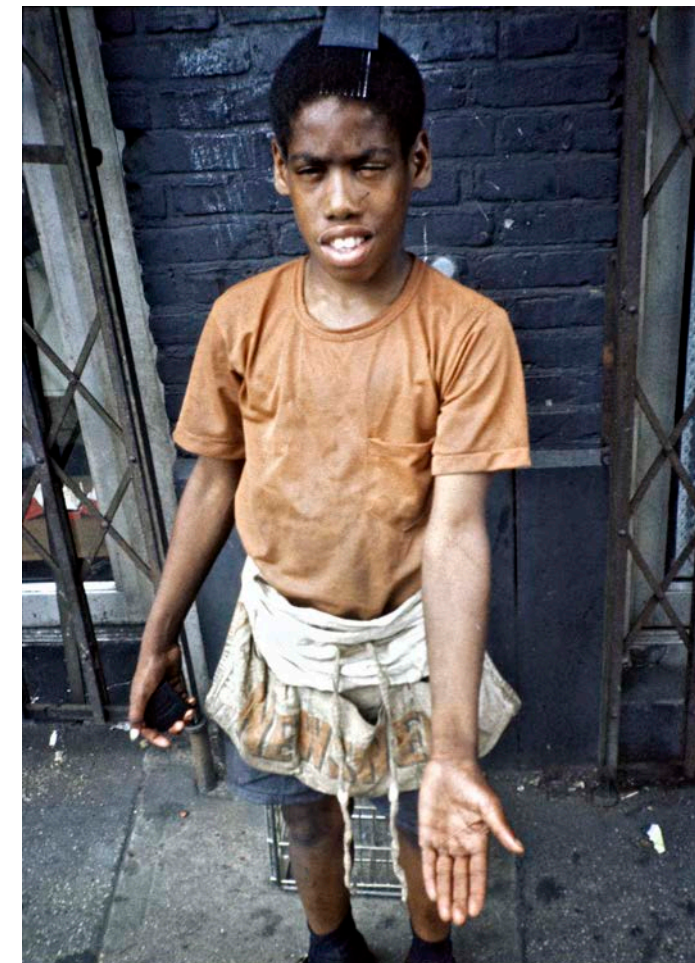

1972 - Harlem, NY

#284

1972 - Harlem, NY

1974 - Harlem, NY

1974 - Washington, DC

1974 - Bronx, NY

1974 - Bronx, NY

1973 - Baltimore

Interview met een wino:
 “Ik denk dat iedereen naakt geboren is, dus we zijn allemaal mensen. Totdat ik iemand vind die geboren is met kleren aan, denk ik niet dat hij meer is dan ik. Zo denk ik er over.”

*En misschien begint het tot je door te dringen
 waarom ik iets geef om mijn medemens,
 En het zou je kunnen leren
 hoe je iets om je medemens moet geven.*

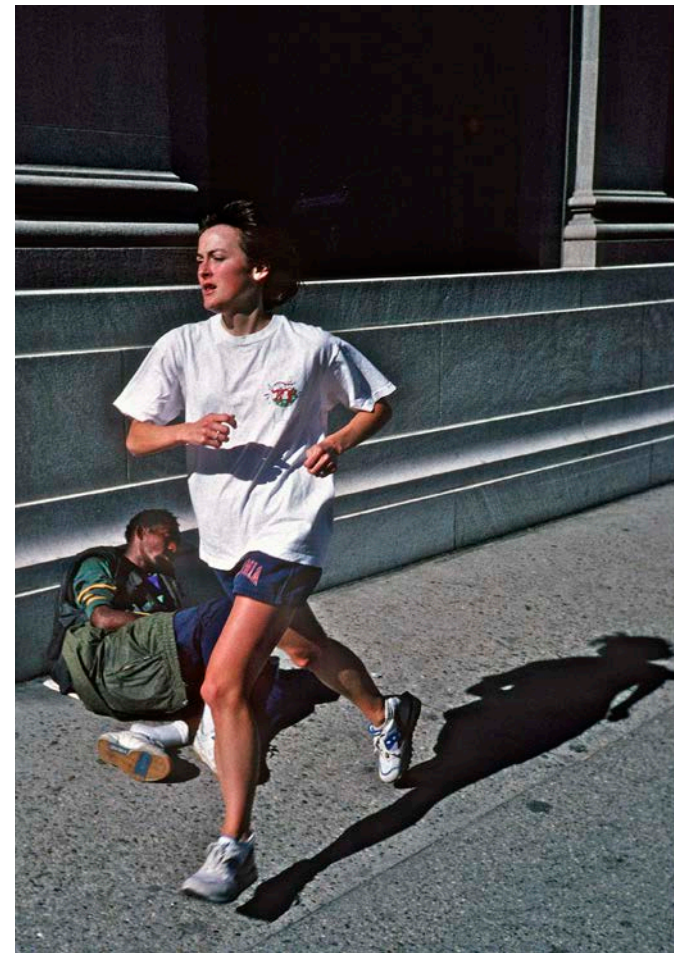
Dit soort “geef verdomme om je medemens” reis door Harlem illustreert, in al zijn zoet sentimentaliteit, de blanke liberale manier van kijken naar het getto. Vanuit de vaderlijke, bijna liefdevolle zorg van de aristocratie van de zuidelijke plantages, is er een directe link naar het eindeloze gepraat over het helpen van de medemens onder noordelijke liberalen. Veel liberalen doen geweldig en uitputtend werk in de getto's, maar of we onze verschoppelingen nu borst- of flesvoeding geven, het resultaat is hetzelfde: we geven de slachtoffers de schuld door te proberen hen te laten wennen aan hun onrechtvaardige verschoppelingen lot in plaats van onszelf te veranderen.

1974 - Washington, NC

Liberalen beschouwen zwarten of bruinen niet als inherent inferieur, zoals conservatieven dat doen. In plaats daarvan zien we hen als functioneel inferieur als gevolg van het onrecht, de slavernij en de discriminatie uit een ver verleden. Na het ervaren van dit boek, zullen ze zich wanhopig afvragen: “Wat kunnen we doen?” Maar wij hebben de moed niet, of zijn verlamd door de angst om in de ziel te kijken om in contact te komen met onze afgrond van pijn - de pijn die ons zulke machteloze maar effectieve onderdrukkers maakt.

Zo zijn wij liberalen in feite een van de belangrijkste instrumenten van de voortdurende onderdrukking. Wij helpen de verschoppelingen zich aan te passen aan een onderdrukking die hen functioneel inferieur genoeg maakt om onze eigen liberale behoeften te bevredigen om paternalistische zorg te verlenen aan de “untermensch” (ontermens). De zwarte of bruine in het getto heeft geen tijd meer voor de neerbuigende houding van de liberalen en probeert voortdurend ons ware racistische/Islamofobe gezicht te provoceren. Zij weigeren als vooruitgang te zien dat het mes in hun rug van vier duim naar twee duim is getrokken. Ze steken ons liever terug in onze eeuwenoude “white backlash” met deze woorden:

1992 - NYC

*Allereerst wil ik geliefd zijn...
 Als ik niet geliefd kan worden, wil ik gerespecteerd worden.
 Als ik niet gerespecteerd kan worden, wil ik erkend worden
 Als ik niet erkend kan worden, wil ik geaccepteerd worden
 Als ik niet geaccepteerd kan worden, wil ik opgemerkt worden
 Als ik niet opgemerkt kan worden, wil ik gevreesd worden
 Als ik niet gevreesd kan worden, wil ik gehaat worden*

De eigen kijk van zwarten op Harlem ontkracht onze behoefte om een slachtoffer te zien, omdat zij niet alleen het slechtste in het getto kunnen zien zonder krankzinnig te worden. Ze zullen bijvoorbeeld niet benadrukken dat 10% van de jeugd van Harlem bestaat uit gewelddadige criminelen die de straten terroriseren. Zij zullen het omdraaien, aangemoedigd door het ongelooflijke feit dat, ondanks deze criminele omgeving, 90% van de jongeren nog nooit in conflict is geweest met de wet.

Zij zullen kijken naar de cultuur die bloeit temidden van de onderdrukking en bemoedigd worden door het feit dat het grootste deel van de bevolking van Harlem overleeft. Ze zullen de vele rozen zien die in deze jungle weten op te groeien.

1995 - NYC

1974 - Harlem, NY

1974 - NYC

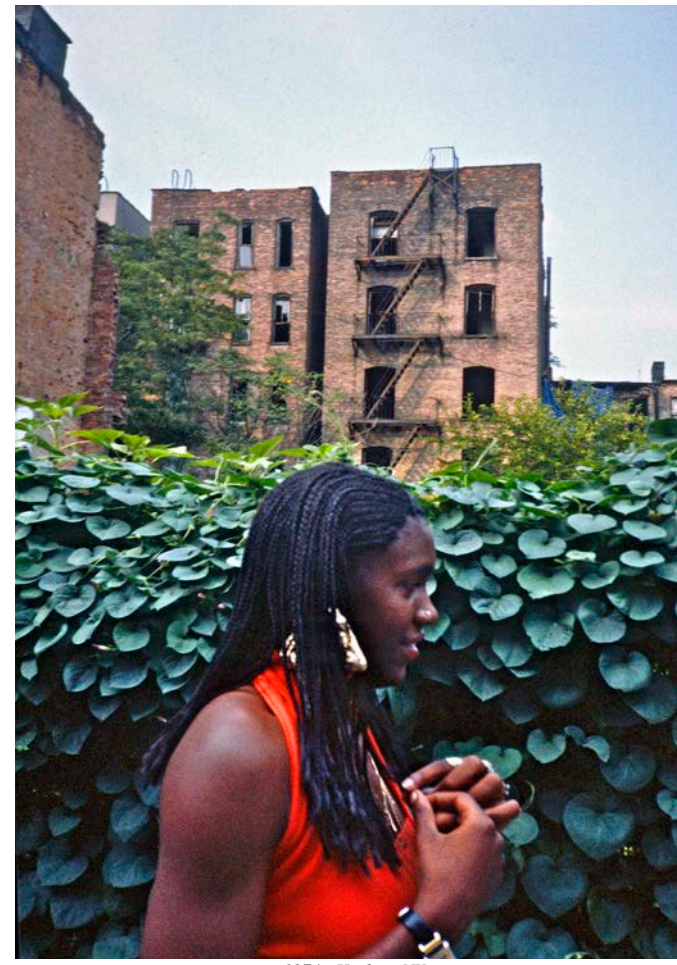
1989 - Harlem, NY

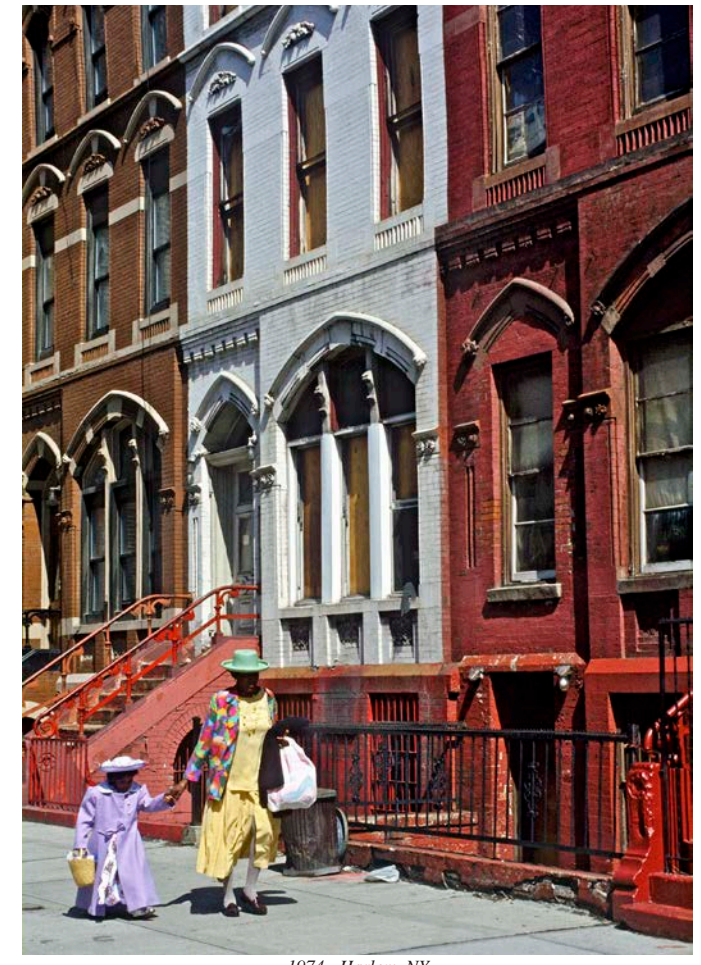
1973 - Harlem, NY

1992 - Harlem, NY

1974 - Harlem, NY

1974 - Harlem, NY

1973 - Harlem, NY

*Er is een roos in Spaans Harlem,
 een roos in zwart en Spaans Harlem.
 Het is een speciale,
 ze ziet nooit de zon
 hij komt alleen tevoorschijn
 wanneer de maan op de vlucht is
 en alle sterren stralen.
 Hij groeit in de straat
 dwars door het beton
 zacht, zoet en dromend.
 Met ogen zo zwart als steenkool
 kijken ze neer in mijn ziel
 en beginnen daar een vuurtje
 en dan verlies ik de controle
 Ik wil haar om vergiffenis smeken
 Ik ga die roos plukken
 en kijk naar haar
 als ze groeit in mijn tuin.*

1973 - Harlem, NY

1973 - Harlem, NY

1974 - Spanish Harlem, NY

1995 - Chicago

1974 - NYC

1974 - NYC

1974 - NYC

1990 - Harlem, NY

1972 - NYC

1972 - NYC

1972 - NYC

1974 - Bronx, NY

Voor mij was Merrilyn zo'n roos. Toen ik haar voor het eerst ontmoette, was ze een heroïneverslaafde die een paar keer per week een shot nam. Haar situatie in het kleine appartement was wanhopig, en ik bewonderde haar dat ze zich eruit kon redden - ikzelf zakte steeds dieper weg in de wanhoop toen ik met haar samenwoonde. Nooit in mijn leven heb ik in zulke benauwende en zielverwoestende omstandigheden geleefd. Ik was niet in staat om te denken of te schrijven in het appartement. Het was niet alleen de voortdurende inbraken; het was de angst ervoor, de angst voor wat er de volgende keer zou kunnen gebeuren en de angst om de gang of de straat in te lopen, waar je met een mes of geweer zou kunnen worden aangevallen. Aan bekrompenheid kun je gewend raken. Je kunt wennen aan een eettafel die tevens fungeert als badkuip in de keuken. Je kunt eraan wennen dat er een hekwerk tussen de keuken en de slaapkamer staat, zodat de ratten niet binnenkomen en in je gezicht bijten. En het wordt al snel een ochtendgewoonte om de dode kakkerlakken, waar je de hele nacht op geslapen hebt, uit het bed te vegen. Zelfs de schietpartijen en politiesirenes van Amerika's gewelddadige tv-shows die door de muren slaan, kunnen een aangename verlichting zijn van soortgelijke geluiden die van de straat komen.

Maar de aanhoudende angst voor dat moment waarop je zelf in je maag gestoken zou kunnen worden - daar kun je nooit aan wennen. Ik ben zelfs op kerstavond aangevallen. Door drie schutters.

Hoe ik het overleefde om bij Merrilyn te wonen, moet je mij niet vragen. Het is een paradox dat in het rijkste land ter wereld het woord "overleven", dat ik voor mijn komst naar Amerika nog nooit gehoord had, behalve in verband met Darwin, een alledaags begrip is geworden. Maar vraag liever hoe Merrilyn het overleefde - niet alleen in lichaam maar ook in geest. Ze overleefde niet alleen, maar ze was zelfs in staat om zichzelf uit het getto te bevrijden en actrice te worden in San Francisco. Ja, zij was een roos die door het asfalt omhoog wist te komen.

Over de hele wereld gebruiken wij onderdrukkers graag zulke bemoedigende uitzonderingen om onze slachtoffers verder mee te onderdrukken.

Wij verzekeren elkaar voortdurend - met rooskleurige verhalen over individuen of een zwarte middenklasse of een Obama die het gemaakt heeft - dat wij niet alleen rechtvaardig zijn, maar bijna heiligen.

Het is een gemene en berekende poging om te laten zien dat er iets mis is met al diegenen die het niet redden, waarbij we onze gevangenen weer de schuld geven van hun eigen gevangenschap.

1973 - Bronx, NY

Maar Harlem was lang niet het ergste getto in New York. In de South Bronx, waar Europese filmploegen vaak hun opnamen maakten over de oorlogsverwoestingen in Duitsland, waren er wijken waar negen van de tien mensen een onnatuurlijke dood stierven - moord, honger, overdosis, rattenbeten, enz. In het getto van Brownsville zag ik twee moorden en hoorde ik van vier andere op dezelfde dag.

De meeste onderdrukkers hebben moeite te begrijpen hoe wij getto's bouwen. Er zijn bijvoorbeeld geen muren rond een getto, en het is niet noodzakelijk een gevolg van slechte huisvesting. Het is niet alleen de onderklasse die we getto's maken.

Dat het getto niet iets concreets is, zoals de kapotte flessen en het zwerfvuil, zag ik in Detroit, waar de huisvesting veel beter was dan in Harlem. Hier had ik het geluk te wonen aan beide kanten van de scheidslijn tussen het getto en de blanke gebieden - helemaal daar waar elk blank huis te koop staat.

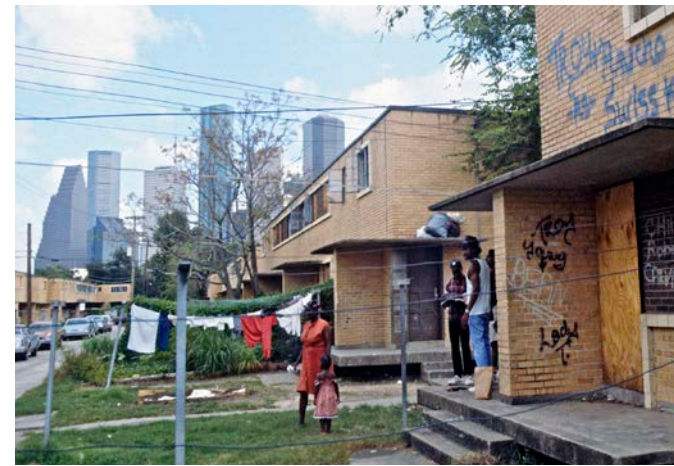

1974 - Saratoga, NY

Ik begrijp veel van het blanke racisme, maar tot op de dag van vandaag is het voor mij een absoluut raadsel waarom deze blanken alles wat zij hebben opgebouwd en waar zij van zijn gaan houden, achter zich laten alleen maar omdat er een zwarte familie in de buurt komt wonen. Deze beter gesitueerde zwarten voldoen in alle opzichten aan de stugge eisen van de blanke middenklasse - een goed onderhouden gazon, een haag, rododendrons. En zo zou de buurt eruit blijven zien als de blanken niet zouden vluchten. Tegelijkertijd hebben deze zwarten een cultuur die veel Amerikaans is dan die van de Europese en Aziatische immigranten die wij onmiddellijk opnemen in onze zogenaamde smeltkroes. Toen ik aan de blanke kant woonde van het gênante gettomuur van te koop borden, kon bijna niemand een reden geven om te verhuizen, behalve de foutieve over "dalende waarde van onroerend goed," wat alleen gebeurt omdat ze allemaal tegelijk verkopen. Ik ervoer het dus als een grote blanke Amerikaanse samenzwering om zwarten de toegang tot de smeltkroes te beletten, gemasterd door verschillende vormen van illegale redlining door de National Association of Realtors.

Een van de redenen waarom ik zelf vaak naar de koelere buitenwijken moest vluchten, was de verstikkende zomertemperatuur in de met rode of liever hitte omgeven getto's, met veel beton en asfalt - tot 20 graden hoger, zoals de NY Times

sindsdien heeft aangetoond - in vergelijking met de met bomen bedekte de facto blanke buurten. Elke keer als ik wegging, voelde ik me verraden door de zwarte onderklasse. Want wanneer wij met ons blanke voorrecht vluchten naar wat aantrekkelijke buurten worden, stijgen de waarde van onze huizen en onze bezittingen, en kunnen we tegen ons eigen vermogen lenen om onze kinderen naar dure universiteiten te sturen om verder vooruit te komen. Maar dit is gestolen rijkdom, omdat we er zo voor zorgen dat de huizenprijzen van zwarten in de gebieden die we in getto's veranderen, instorten, waardoor ze geen leningen kunnen aangaan die door hun bezittingen worden gedekt, waardoor ze armer en armer worden. Door dit aversieve racisme was elke blanke in de jaren '70 zes keer zo rijk geworden als elke zwarte. Geld vermenigvuldigt zich, en tegen het jaar 2000 waren we acht keer rijker geworden. Na de belastingverlagingen van de Bush jaren, 12 keer zo rijk als elke zwarte. En vandaag, na de financiële crisis - veroorzaakt door ons racisme toen we waardeloze subprime leningen gaven aan de worstelende zwarte middenklasse - zijn we 20 keer zo rijk geworden.

1991 - Freeman's quarter, Houston, TX

Aan de andere kant van het hek ervoer ik elke blanke die verhuisde als een steek in het hart van de zwarten. De oudere zwarten zouden alles doen om de blanken te behagen, maar de jongeren waren veel gevoeliger. Het plotselinge gevoel voor altijd buitengesloten te zijn van de mainstream van de maatschappij - iemand die ladder zien weghalen die naar de "Amerikaanse Droom" leidt op het moment dat je er dichterbij bent dan ooit - wekt van nature wrok op. Soms gewelddadig. Onze steek in hun hart zal een paar van deze anders goed opgevoede jongeren veranderen in onruststokers, die haat opwekken bij de overgebleven blanken aan de rand van het getto, die dan het slachtoffer de schuld geven en verder trekken.

Ik behandel in dit boek niet zozeer de problemen van de middenklasse, maar ik kon het niet helpen dat ik een direct verband zag tussen het geweld dat wij plegen tegen de waardigheid en de eigenwaarde van deze mensen aan de grenzen van het getto en het geweld dat ik heb meegemaakt in de getto's in de binnensteden, tussen onze blanke, all-American steek in het hart van de zwarte middenklasse en de angstaanjagende achterbaksheid in de onderklasse.

Ik zag de explosie van de zwarte misdaad in de jaren '70 als een gevolg van de irrationele woede veroorzaakt door ons blanke verraad en begreep daarom niet waarom die in de jaren '90 afnam. Pas toen begreep ik hoe deze misdaadgolf ook veroorzaakt werd door de vlucht van blanken. Toen de grote oliemaatschappijen in de jaren '40 lood in gas stopten, toonden studies aan dat het de hersenen van kinderen in ontwikkeling begon aan te tasten, wat verhoogde agressie en verminderde impulscontrole veroorzaakte toen ze tieners werden. Dit had een onevenredig groot effect op de zwarte kinderen die we in onaantrekkelijke binnensteden dwongen te gaan wonen, vlak naast snelwegen en raffinaderijen, zoals hier te zien is in Philadelphia en de Fourth Ward in Houston, waar George Floyd opgroeide. Bovendien zaten de huizen die de blanken aan hen nalieten vol met giftig lood. Ik zag vaak kinderen die er ongelooflijk dom uitzagen (hersensbeschadiging) of zaten te knagen aan loden pijpen. En zeker zag ik die generatie zich gedragen door ongelofelijke "domme" gewelddadige criminaliteit. In de jaren '70 begonnen de Verenigde Staten gelode benzine geleidelijk uit te bannen, en pasgeborenen werden

1986 - Philadelphia, PA. Project naast de snelweg en ESSO olieraffinaderij

gestaag blootgesteld aan minder lood - de reden waarom de criminaliteit 20 jaar later dramatisch begon te dalen.

Zo kwam ik tot het inzicht dat het getto een door blanken sociaal afgedwongen voortzetting is van het gewelddadige milieu van de chattelslavernij. Wanneer dit geïnternaliseerde blanke geweld onder directe druk komt te staan van de werkloosheid, die vooral in Detroit ernstig is, explodeert het in fysiek geweld. Net zoals het aantal zwarte echtscheidingen fluctueert met de werkloosheid, zo fluctueren ook moord en geweld tegen familieleden. Bijna elke keer dat ik terugkwam in Detroit, waren er meer van mijn zwarte vrienden vermoord. Deze brief aan mijn ouders, geschreven tijdens mijn eerste maanden in Amerika, laat zien hoe ik onmiddellijk de Golgotha-steek van het blanke racisme voelde achter het bloeden van een volk aan het kruis.

1971 - Alexandria, VA

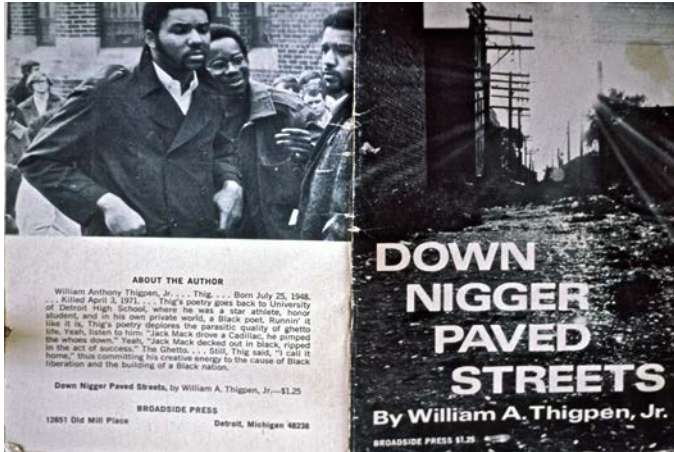
Pasen in Detroit

(of *St. Johannes 19, 31-37*)

Lieve Mam en Pap,
Dit is de meest schokkende Pasen die ik ooit heb meegemaakt. Ik ben nu in Detroit, wat niets minder dan een nachtmerrie is. Op weg van San Francisco stopte ik in Chicago om Denia te bezoeken, de jonge zwarte schrijfster met wie ik met Kerstmis samenwoonde. Zelfs daar begonnen de verschrikkingen. Weet je nog die twee vriendinnen van haar waar zij en ik zoveel tijd mee doorbrachten? Ze vertelde me dat een van hen, Theresia - dat tedere, rustige negentienjarige meisje - sindsdien is vermoord. Ze is waarschijnlijk vermoord door iemand die ze kende, want het lijkt erop dat ze de deur opende voor de moordenaars. Ze werd gevonden door haar verloofde, neergeschoten en in stukken gesneden met messen. Zij was de tweede persoon die ik in Amerika ken die vermoord is. Denia heeft nu een pistool gekocht en is begonnen met schietoefeningen. Die nacht in Chicago maakte ik ook mijn eerste grote schietpartij mee, waarschijnlijk tussen politie en criminelen. We waren op bezoek in Mohawk Street toen het beneden in de duisternis plotseling losbarstte. Ik probeerde naar buiten te kijken, maar Denia trok me weg van het raam.

Wel, ik ben dat allemaal bijna vergeten, vergeleken met de dingen die hier in Detroit zijn gebeurd. Eerst woonde ik bij een welgestelde auto-arbeidersfamilie in een van de respectabele zwarte buurten aan de zevenmijlsgrens, helemaal daar waar de blanke buurten beginnen. Hun zoon had me opgehaald en thuis uitgenodigd - het derde zwarte huis waar ik heb gewoond. Prachtige mensen. Paasmorgen brachten ze me naar de kerk. Maar toen verhuisde ik met drie studenten naar het getto zelf, en sindsdien is het een nachtmerrie geweest. Een van de eerste dagen dat ik hier was, werd Thigpen, aan wie ik net was voorgesteld, vermoord. Hij was een fantastisch mens, zo groot als een beer, en een dichter (ik stuur u zijn bundel, *Down Nigger Paved Streets*). Blijkbaar om geen andere reden dan dat hij een onschuldige gedicht had geschreven over de handel in verdovende middelen in de stad, werd hij de andere dag geëxecuteerd gevonden door gangsters van de narcoticabrigade, samen met twee van zijn vrienden. Ze waren vastgebonden en op de grond gelegd en in hun achterhoofd geschoten. Maar wat me het meest schokte was de reactie van de drie met wie ik samenwoon. Een van hen, Jeff, kende Thigpen al jaren en is met hem gefotografeerd in een boek. Maar Jeff kwam op een morgen gewoon rustig binnen met de krant en zei: “Hé, weet je nog die kerel, Thigpen, die je laatst hebt ontmoet? Kijk, ze hebben hem ook weggeblazen.” Het maakte geen grotere indruk. Dit is hoe ze reageren op al het geweld, wat me echt raakt. Maar toch, ze zijn zelf bang. Ik ben niet de enige die hier beeft van angst.

De nachten zijn het ergst. Ik begin echt depressief te worden van het gebrek aan slaap. Jeff en de twee anderen slapen boven, terwijl ik beneden in de woonkamer blijf. Elke nacht schuiven

1971 - Detroit

ze de koelkast voor de deur en zetten er een paar lege flessen op, zodat elke poging om de deur te openen de flessen zal doen vallen en hen wakker zal maken. Op een nacht sprong de kat op de koelkast en gooide de flessen met een klap om, dus ik schoot naar boven naar de anderen. Ik ben inmiddels een nerveus wrak en lig voortdurend te luisteren naar voetstappen buiten (niemand anders dan rovers durft 's nachts te voet te gaan in Detroit, voor zover ik dat van hieruit kan beoordelen). Af en toe hoor ik schoten buiten. Ik heb nog nooit echt getrild, maar nu krijg ik soms hetzelfde geleiachtige gevoel als die avond dat ik in San Francisco werd overvallen. Mijn hartslag alleen al is genoeg om me wakker te houden.

Ik dacht zelfs dat ik de hele week niet één keer mijn ogen had dichtgedaan, totdat ik plotseling wakker werd uit een vreselijke nachtmerrie.

Ik droom nu bijna nooit als ik op reis ben, maar die nacht droomde ik over een zonnige dag toen ik elf was, liggend op de vloer van de woonkamer thuis in de pastorie. Ik lag daar sinaasappels te eten, herinner ik me, toen het radiojournaal de moord op Lumumba aankondigde. Ik begreep er toen niets van, maar ik herinner het me nog levendig. Deze scène zag ik nu duidelijk voor mij in de nachtmerrie, maar ze veranderde steeds naar een andere scène ergens in Afrika, waar ik op de grond lag terwijl enkele Afrikanen de ene mitrailleurstoot na de andere op mij afvuurden. Ik schreeuwde naar hen om te stoppen, maar de kogels bleven zich maar in mij boren, een vreselijke gewaarwording. Ik werd wakker uit deze echte Detroit-nachtmerrie, die ik nu ineens heel vredig vond in vergelijking daarmee, en even later kon ik een paar uur slapen. Maar de nachtmerries zijn niet altijd voorbij als de dag aanbreekt. Op een van de eerste dagen dat ik er was, ging ik te voet de straat op. Er was nauwelijks een half uur voorbij of een

1996 - Detroit

politieauto met twee blanke agenten stopte kort en ze riepen me naar de auto. Ik was bijna blij weer blanke gezichten te zien en liep erheen. Ze vroegen naar mijn identiteitsbewijs. Je wordt voortdurend op deze manier aangehouden als je in het getto rondloopt. Ik vraag me vaak af wat het verschil is tussen hier in het getto zijn en zwart zijn in Zuid-Afrika, waar je voortdurend je identiteitspapieren moet laten zien aan blanke politieagenten. Dus bijna automatisch stak ik mijn hand in mijn schouderetas om er mijn paspoort uit te halen. Onmiddellijk sprongen de pistolen van de agenten recht in mijn gezicht: “Wacht even!” Het is een verschrikkelijke ervaring om in de loop van een pistool te kijken, en ik begon te beven van angst. Maar er gebeurde niets, ze waren gewoon bang dat ik een pistool in mijn tas had. Het voelde als een wonder dat hun pistolen niet waren afgegaan.

Hoe kunnen mensen in zo'n wereld leven waar ze zo weinig vertrouwen in elkaar hebben? Ze gaven me de gebruikelijke waarschuwing: “Maak dat je uit deze buurt wekomt, snel!” Ik had mijn zelfvertrouwen hervonden en antwoordde stoutmoedig: “Ik woon hier!” Hoe langer ik hier woon, hoe meer ik naar de blanken kijk met de ogen van de zwarten, en ik kan niet anders dan een steeds grotere haat tegen hen koesteren. Het is een vreemde gewaarwording om in een stad als Detroit te wonen waar je nooit iets anders dan zwarte gezichten om je heen ziet. Beetje bij beetje onderga je een langzame verandering. De zwarte gezichten worden dichtbij en vertrouwd, en daardoor warm, terwijl de blanke gezichten afstandelijk en onbekend lijken en daardoor koud. Ondanks alle verschrikkingen heb ik zeker geen zin om de koude ijzige woestenij in te gaan, daar waar het getto ophoudt. U kunt dus waarschijnlijk de schok begrijpen die ik krijg telkens als ik de TV aanzet en plotseling niets dan blanke gezichten zie. Ja, op een vreemde manier worden de blanke gezichten een wezenlijk deel van de Detroit-nachtmerrie. Want het is niet alleen de misdaad die me 's nachts

wakker houdt. Het is net zo goed de televisie en de radio. Overal in de getto's van Detroit en Chicago is het een gewoonte onder de zwarten om de televisie en de radio de hele nacht aan te laten staan, zodat overvallers denken dat je nog wakker bent. Een ander ding is dat ze geleidelijk zo gewend zijn geraakt aan het slapen met de TV en de radio aan dat het een soort verdovend middel is geworden; velen van hen kunnen gewoon niet in slaap vallen zonder dit lawaai.

Ik ontdekte dit op een dag toen Denia en ik een dutje wilden doen in Chicago en zij automatisch de TV aanzette om in slaap te kunnen vallen. Het is schokkend hoe vroeg sommige mensen verslaafd raken aan dit lawaai-narcoticum. Toen ik samenwoonde met Orline, deze mooie jonge zwarte moeder in Jackson, vijftig mijl buiten Detroit, ontdekte ik dat het voor ons bijna onmogelijk was om samen te leven. Als we naar bed gingen, zette ze altijd de radio aan. Ik lag dan te wachten tot zij in slaap viel, waarna ik langzaam probeerde het volume zachter te zetten, want anders was het voor mij absoluut onmogelijk om in slaap te vallen. Maar telkens als ik het volume op een bepaald niveau kreeg, werden haar twee kinderen, twee en drie jaar oud, wakker en begonnen te huilen, zodat ik het volume onmiddellijk weer moest draaien. Ik kon het maar twee nachten uithouden, daarna moest ik verhuizen. We waren gewoon, zoals Orline zei “cultureel onverenigbaar.”

1973 - Jackson, MI - Orline en kinderen

1974 - Detroit

1971 - Chris, Aaron en Jerry in Detroit

1972 - Detroit

A BLOODY RECORD FOR 'KILL CITY'

Annual murder rates per 100,000 population as of June 1973

Detroit	49.4*
Cleveland	36.8
Washington	36.5
St. Louis	36.3
New Orleans	33.7
Baltimore	28.0
Memphis	26.8
Chicago	25.9
Dallas	24.9
Philadelphia	21.3
Houston	20.9
New York City	20.7

*annual rate as of Dec. 1, 1973

Over the years, Detroiters have dubbed their town "Kill City" and "The Murder Capital of the Nation," and for the most part, they seemed to accept the city's staggering homicide rate as tragic but inevitable. This year, however, even the most nonchalant Detroiters have been shocked by an unprecedented tidal wave of murder. Last week the Motor City topped its 1972 total of 693 killings, and experts predicted that this year's toll would eventually hit at least 750. That would mean one murder for every 1,806 city residents—compared to ratios of one to 3,864 for Chicago, one to 4,779 for Houston and one to 4,820 for New York. And Detroit's prospects for next year are even worse. Police officials estimate that Detroiters have armed themselves with an astonishing total of some 500,000 handguns—one for every third man, woman and child in the murderous city.

Newsweek, December 17, 1973

Maar ik denk dat het angstaanjagende implicaties heeft als zoveel zwarten in de stedelijke getto's evenzeer afhankelijk zijn van dit lawaai. Je kunt je in Denemarken gewoon niet voorstellen hoe primitief de Amerikaanse radio is: de constante boem-boem muziek die om de minuut wordt onderbroken door wat zij "boodschappen" noemen. De hele tijd hoor je de slaapverwekkende boodschap: "Laat het autorijden maar aan ons over." Het voelt allemaal aan als één grote blanke samenzwering tegen de zwarten. Net zoals ze de Zuid-Vietnamese bevolking in "strategische dorpen" hebben gebombardeerd om ze te hersenspoelen, zo lijkt het er in de VS bijna op dat ze de zwarten uit de kleine dorpen hebben verdreven naar deze grote psychische concentratiekampen, waar ze hen beter kunnen controleren met de massamedia.

Het is ongelooflijk hoe zij zich als gevolg van deze onderdrukking bijna tot op de letter conformeren aan elke opvatting van hun onderdrukkers. In het Zuiden kon je tenminste nog nadenken, maar hier word je voortdurend gebombardeerd met wat anderen willen dat je denkt - of liever, je wordt verhinderd te denken. Verstikt al die muziek en al dat lawaai niet het vermogen van een mens tot zelfstandige en intellectuele ontwikkeling? Is het vreemd dat veel van deze mensen wel zombies lijken, zoals ze het zelf gekscherend noemen?

De drie met wie ik samenwoon, behoren tot de weinige politiek actieve mensen in Detroit. Jeff heeft me wat boeken over Cuba gegeven die ik van hem moet lezen. Maar het is onmogelijk voor mij om te lezen in deze omgeving, met al het lawaai, de nervositeit, het beven en de angst voor iets, hoewel je niet eens weet wat dat iets is. Jeff is een van de steeds groter wordende groep zwarten die via Canada illegaal naar Cuba zijn gereisd. Hij vertelt me er zoveel fantastische dingen over, en ik luister, maar veel ervan lijkt zo irrelevant in deze wrede omgeving. Hij zegt dat Cuba de eerste plaats is waar hij vrij kan ademen. Alle Cubanen zijn gewapend, net als hier in Detroit, maar toch was hij nooit bang in Cuba. Het enige wat hem teleurstelde was dat de Cubaanse zwarten nog geen afro-kapsel hebben.

Jeff was zo gelukkig in Cuba dat hij alles in het werk stelde om niet naar de V.S. te worden teruggestuurd, maar hij mocht niet blijven. Nu, na de reis, heeft hij problemen gehad met de FBI, die twee keer zijn ouders heeft bezocht. Zijn studiefinanciering werd plotseling stopgezet en hij werd van school gestuurd. Hij is daarom taxichauffeur geworden, en gaat rond in zijn eigen droomwereld door in de taxi boeken over Cuba te lezen. Op een dag vertelde hij me lachend dat hij zichzelf een paar weken geleden had "overvallen". Omdat taxichauffeurs altijd worden overvallen "stal" hij \$50 van zichzelf, belde de politie en zei dat de overvaller zwart was, er zo en zo uitzag, en rende die kant op. Daarna hoefde hij die dag niet meer te werken en reed naar Belle Isle om zijn boeken over Cuba te lezen.

Helaas wil hij zijn ervaringen niet gebruiken om hier in Detroit politiek te bedrijven; het systeem is zo massaal en onderdrukkend dat het geen zin heeft, zegt hij. Dus nu is hij alleen maar bezig om terug te keren naar Cuba. Hij wil echter wel over twee dagen naar Washington gaan om te demonstreren tegen de oorlog in Vietnam. Er worden een miljoen verwacht. We zullen er samen heen rijden. Ik kan haast niet wachten om uit deze hel te komen, en hoop alleen dat het in Washington wat rustiger is zodat ik wat kan uitrusten. Maar ik moet terug naar Detroit. Net als in Chicago heb ik hier zulke warme mensen ontmoet dat ik hun goedheid jegens mij gewoon niet kan doorgronden. Ik kan niet begrijpen hoe twee zulke wrede en onderdrukkende steden zulke uitzonderlijke mensen kunnen bevatten. Het moet voor mij mogelijk zijn om te leren leven met het getto, want ik moet terugkomen naar deze mensen. Maar het zal me veel tijd kosten om aan de omstandigheden te wennen. Alleen al om 's avonds naar de winkel op de hoek te gaan, moeten we de auto nemen. Jeff en de twee anderen durven gewoon niet anderhalve blok te lopen!

Ik zal me Detroit herinneren als een eindeloos glijdende rit door een spookstad op het geluid van de nieuwste zwarte hit van de autoradio, "In godsnaam, geef meer macht aan het volk," die in mijn hoofd wordt gestampt. En dan elke dag de nieuwste moordstatistieken. Omdat het paasweek is, zijn er maar 26 mensen vermoord. Ze verwachten er 1.000 te bereiken voor Kerstmis! De burgeroorlog kost hier in één jaar meer levens dan in zes jaar in Noord-Ierland. Toch staat er in de kranten "vijf

1971 - Philadelphia, PA

doden bij het geweld van gisteren in Detroit" slechts op pagina 18, terwijl de voorpagina's het verlies van twee levens in de "tragische" burgeroorlog in Noord-Ierland afkraken. Hebben de Deense kranten trouwens geschreven over het gestigmatiseerde zwarte meisje, dat bloedde tijdens Pasen?

Hoe dan ook, ik hoop dat jullie een vrediger Pasen hebben gehad. Met liefde, Jacob.

Amerikaanse getto's strekken zich uit in dikke gordels, vijf tot tien mijl breed, rond zakenwijken in het centrum, zoals hier in Houston, waar de rijken in de stad wonen en de armen in sloppenwijken aan de rand. De onderklasse wordt voortdurend samengedrukt en rondgeduwd. Stedelijke "verwijdering" (zoals zwarten het noemen) - zogenaamd ten voordele van de onderklasse - wordt gebruikt om ons te ontdoen van ongewenste personen, deze te concentreren of te verbergen. Dit is met name het geval in het historische Harlem, van waaruit de meeste zwarten vandaag de dag zijn verdreven. Het maakte me vaak aan het huilen om te zien hoe historische Europees aandoende "achterbuurten" ondergeploegd werden en op een kluitje werden gezet, zoals hier in het gezellige en charmante getto van Baltimore.

Opgestapeld voel je je nog meer opgesloten, en dienovereenkomstig neemt de criminaliteit evenredig toe met de hoogte van deze verticale sloppenwijken. In Philadelphia werden de straatbendes vervangen door etagebendes die verdieping tegen verdieping met elkaar streden-het kon de dood betekenen om op de verkeerde verdieping uit de lift te stappen. Meer dan 100 straatbendeleden, in de leeftijd van 12 tot 17 jaar, werden daar elk jaar vermoord. Een van hen was een lokale straatverkoper die de kost verdiende met de verkoop van mijn boek American Pictures. Ik had verschillende vrienden die onder schot werden gehouden

door 10- of 11-jarige kinderen die ook wild om zich heen schoten met Uzi machinepistolen. Door hen een straf te geven die vaak twee keer zo hoog is als hun leeftijd, hopen wij blanken een deel van het getto te hebben verwijderd. Op dezelfde zinloze manier slopen wij de huizen in het getto zonder de oorzaken van het getto weg te nemen. Hoewel vijf van de zes overtredingen van de huisvestingsregels in sloppenwijken aantoonbaar te wijten zijn aan de nalatigheid van de huisbazen en niet aan hun wanhopige huurders, blijft de mythe dat "mensen sloppenwijken veroorzaken" voortbestaan. Een paar krottenbazen met wie ik in grote herenhuizen buiten de steden heb gewoond, waren zeker behulpzaam bij het verspreiden van dergelijke ideeën.

Toch heb ik jarenlang in die oude vervallen appartementen gewoond die aan de armen werden afgestaan nadat ze al versleten en opgebruikt waren, maar ik ben nooit getuige geweest van vernielingen door huurders van het soort dat een sloppenwijk creëert: lekkende daken, verzakte vloeren en trappen, defect sanitair, rioolbuizen en bedrading. Maar nooit zal ik de pijn en de angst vergeten die ik doormaakte met mijn beste vrienden in het getto van Fillmore, Johari en Lance, toen hun dochter stierf nadat ze door een verrot raam was gevallen dat hun huisbaas al jaren weigerde aan te passen aan de normen. Haar begrafenis is te zien aan het eind van het boek.

1973 - Baltimore

1973 - Baltimore

1974 - Philadelphia, PA

1975 - Richmond, VA

1997 - Robert Taylor Homes, Chicago

1997 - Robert Taylor Homes, Chicago

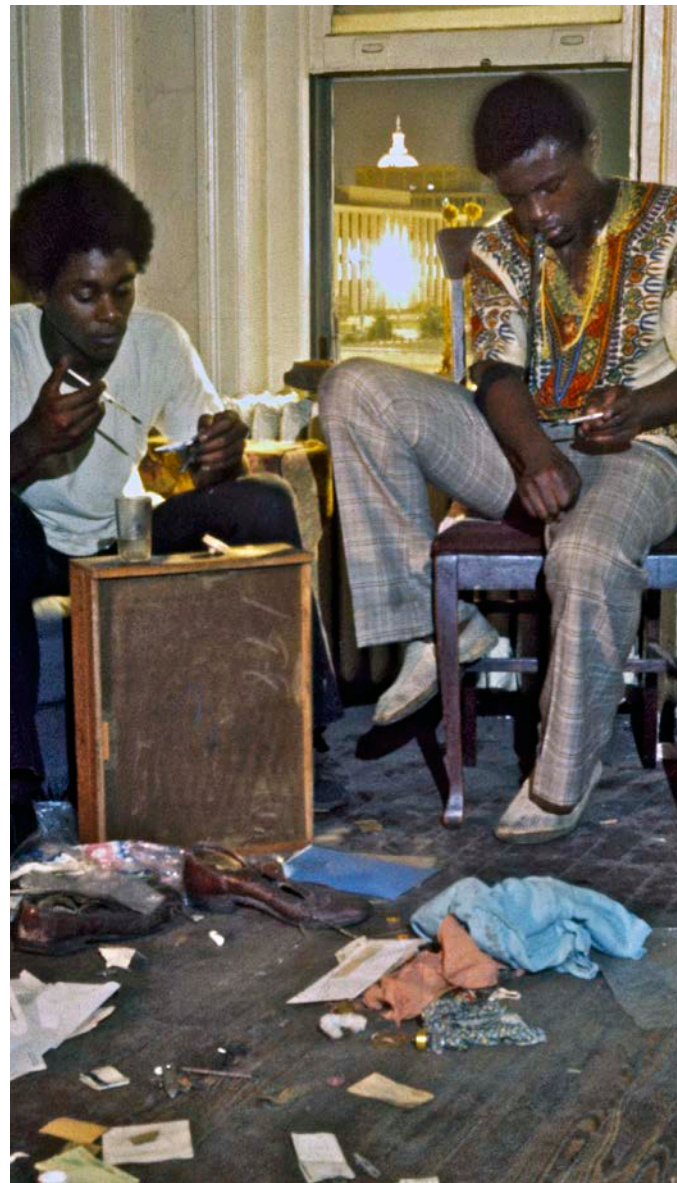

1973 - Lake Forest, IL

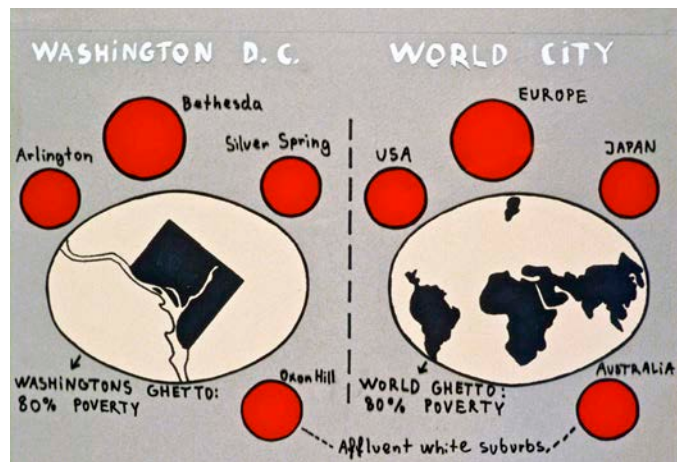
Het is paradoxaal dat we de oorzaak van het getto altijd in het getto zelf zoeken, terwijl het begrip “getto” zelf impliceert dat de oorzaken buiten het getto te vinden zijn. Vooral in de welvarende blanke buitenwijken die elke stad omringen. Hier hebben we bomen, zwembaden en alle mogelijkheden om te gedijen in de wereld. We wonen buiten de stadsgrenzen zodat onze kinderen niet naar school hoeven met ongewensten, en we betalen geen belasting aan de stad hoewel we er ons inkomen uit halen. Zo zijn steden armer en armer geworden. Een typische stad, zoals Washington DC, is in dit opzicht vergelijkbaar met de stad waarin wij allen leven - de wereldstad. De centra van beide steden bestaan voor 80% uit sloppenwijken, bewoond door gekleurde mensen, en daaromheen hebben we de weelderige voorsteden van Europa, de VS, Japan, China, en Australië gezet. De voorsteden bezitten de meeste bedrijven in het getto en brengen enorme winsten mee naar huis, maar weigeren belasting te betalen aan de stad. Net als het getto van de wereld wordt Washington armer en armer, en we moeten ontwikkelingshulp sturen om een beetje terug te geven van wat we hebben genomen.

Hoewel de netto kapitaalstroom uit de arme landen groter is dan wat wij teruggeven, zijn de meesten van ons ervan overtuigd dat wij vrijgevig zijn en daarom zijn zij verontwaardigd over de toenemende woede en het terrorisme tegen het Westen in de Derde Wereld. Onze onwetendheid komt vaak tot uiting in onze keuze van leiders, zoals Trump, die het alleen tegen alle andere naties opneemt en weigert in te zien dat een deel van de enorme winsten uit ongelijke handelsovereenkomsten, leningen, te laag geprijsde grondstoffen, klimaatvernietiging en belastingparadijzen moet worden terugbetaald.

Op dezelfde manier zijn we niet in staat om de Black Lives Matter woede van onze getto's te begrijpen - we zijn ons niet bewust van het leven in onze eigen hoofdstad net buiten de prachtige kersenbloesem toeristengebieden. Tijdens mijn eerste reis in de jaren zeventig werd Washington, hoofdstad van het rijkste land ter wereld, behandeld als een hongersnooddistrict. Sinds de jaren tachtig lijkt de stad vooral op een burgeroorloggebied, met drugsoorlogen in de straten die hun weerga buiten de Derde Wereld niet kennen. De criminaliteit die wij uit arme landen vrezes, vooral in de vorm van terrorisme, is allang gemeengoed geworden in DC, waar per jaar meer dan 2000% meer gewapende overvallen werden gepleegd dan in vergelijkbare steden in Europa. Het aantal moorden in Washington lag 50% hoger dan in heel Groot-Brittannië (zoals ik in de uitgave van 1984 van dit boek schreef). Maar vandaag, nu de kinderen van onze verschoppelingen in Europa beginnen op te groeien, is het beeld aan het veranderen. Engeland heeft nu de Verenigde Staten ingehaald in overvallen.

1973 - Washington DC

1973 - Washington DC

Eén op de tien inwoners in de zwarte wijken van de stad was een drugsverslaafde (zoals de Washington Post een jaar geleden meldde). Deze twee verslaafden, die mij aanvielen maar mij later thuis uitnodigden, wonen slechts drie blokken van het Capitool, waarvan de witte koepel op de achtergrond te zien is. Hoewel leden van het Congres na hun werk niet te voet naar hun huis durven gaan, blijven zij in hun paranoïde angst voor de rest van de wereld de militaire uitgaven verhogen, terwijl zij bezuinigen op de sociale kredieten. Wat heb je aan een kogelvrij vest als de dood uit het hart komt? Een maand voordat ik bij deze verslaafden woonde, werd er een agent neergeschoten in hun gang, en een vrouw werd vermoord in deze kamer - de laatste glimp die ze opving van dit bolwerk van democratie en vrijheid.

1973 - Washington DC

1971 - Alexandria, VA

1974 - Elizabethtown, NC

1975 - "Food for thought" - San Francisco

1972 - NYC

1974 - Greenville, NC

Wanneer wij mensen opsluiten in een getto, keert ons geweld tegen hen zich uiteindelijk tegen ons. Door het te vergelijken met een ander getto - het "grijze" getto van oude mensen - begreep ik waarom degenen die wij opsluiten onmogelijk kunnen ontsnappen. Er zijn ook geen zichtbare muren rond het grijze getto, maar de afhankelijkheid van ouderen van kruimels van de rijken sluit hen op in een psychologie van machteloosheid die lijkt op die van de slavemij. Net als de onderklasse zijn veel bejaarden zo gehandicapt dat zij geen goede baan kunnen behouden en geen mogelijkheid hebben om hun economische situatie te verbeteren. Het gevoel geen macht te hebben over je eigen leven, volkomen afhankelijk te zijn van aalmoezen van de rijken, maakt deel uit van de psychopathologie van het getto, waardoor in de geest van veel ouderen autoritaire figuren ontstaan die lijken op de zwarte psychologie van "De Man".

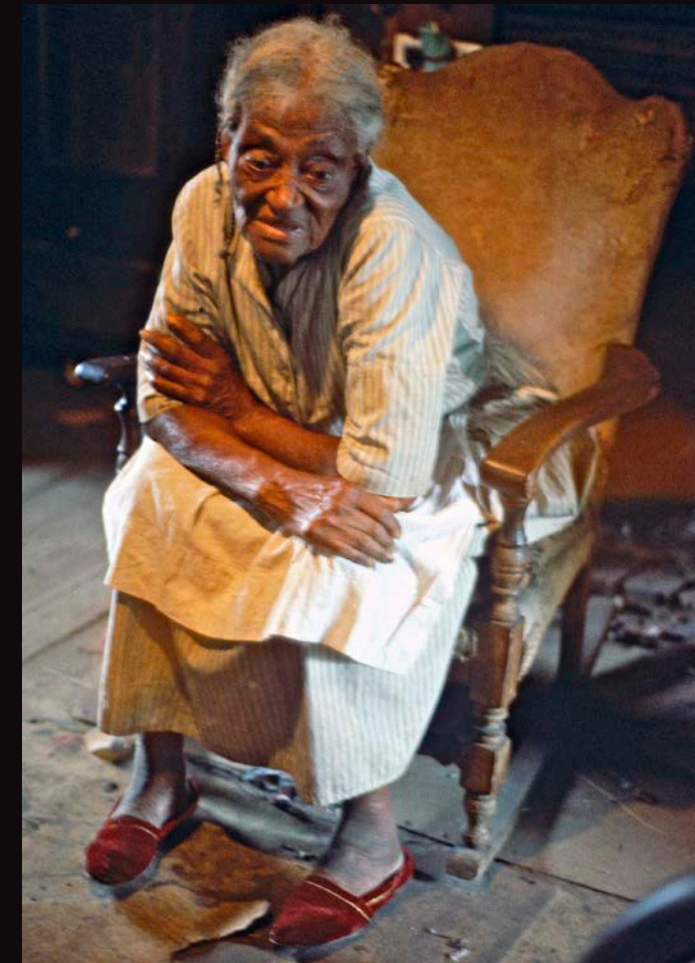
Het grijze getto is verbonden met onze zwarte en immigrantengetto's, omdat armoede deze bevolkingsgroepen naar dezelfde buurten dwingt, waar de ouderen vaak net zo gediscrimineerd en vergeten worden door de maatschappij als de zwarten in het algemeen. De bejaarden sterven soms van de honger in hun huis omdat ze doodsbang zijn zich buiten te wagen om voedsel te kopen. Ik vond deze oude vrouw, met het bordje "glimlach" in het raam, de naaste buur van het Congres, dat haar veroordeelde tot een pensioen dat 40% onder de officiële armoedegrens ligt. In het Zuiden ontmoette ik oude mensen die helemaal geen sociale zekerheid konden krijgen. Duizenden ontvangen minder dan het officiële minimum van \$1400 per maand. Gewend als ik ben aan de Europese verzorgingsstaten, met sociaal en gezondheids personeel dat de huizen bezoekt om te koken, schoon te maken en boodschappen te doen voor de bejaarden of de zieken, vond ik de verwaarlozing van de bejaarden in de VS nog veel schokkender.

1973 - "Smile" in Washington, DC

1973 - Baltimore

1978 - Waynesboro, GA

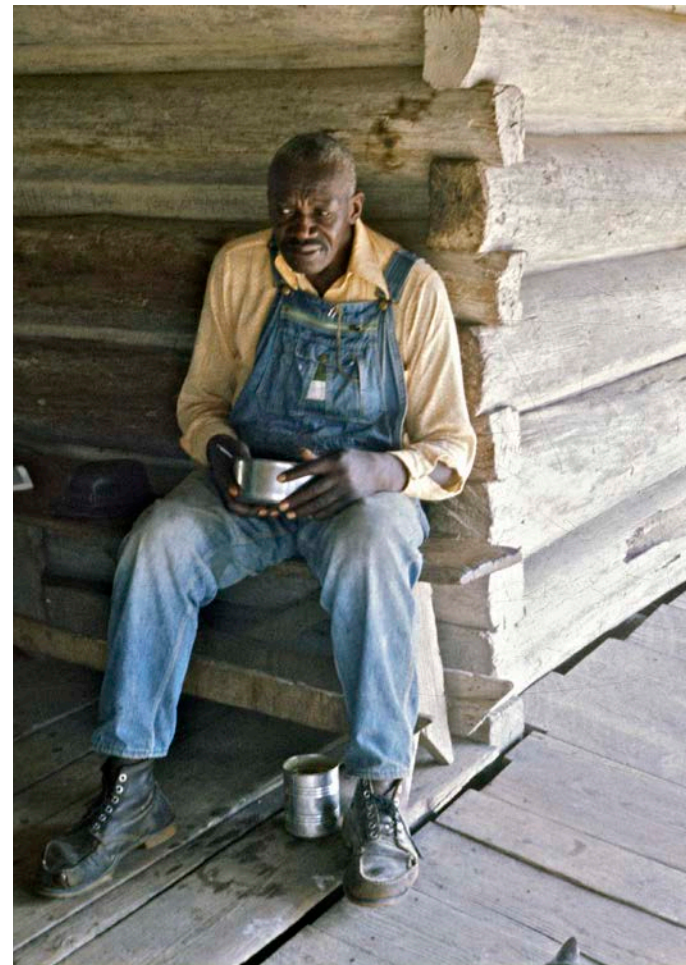
1974 - Washington, NC

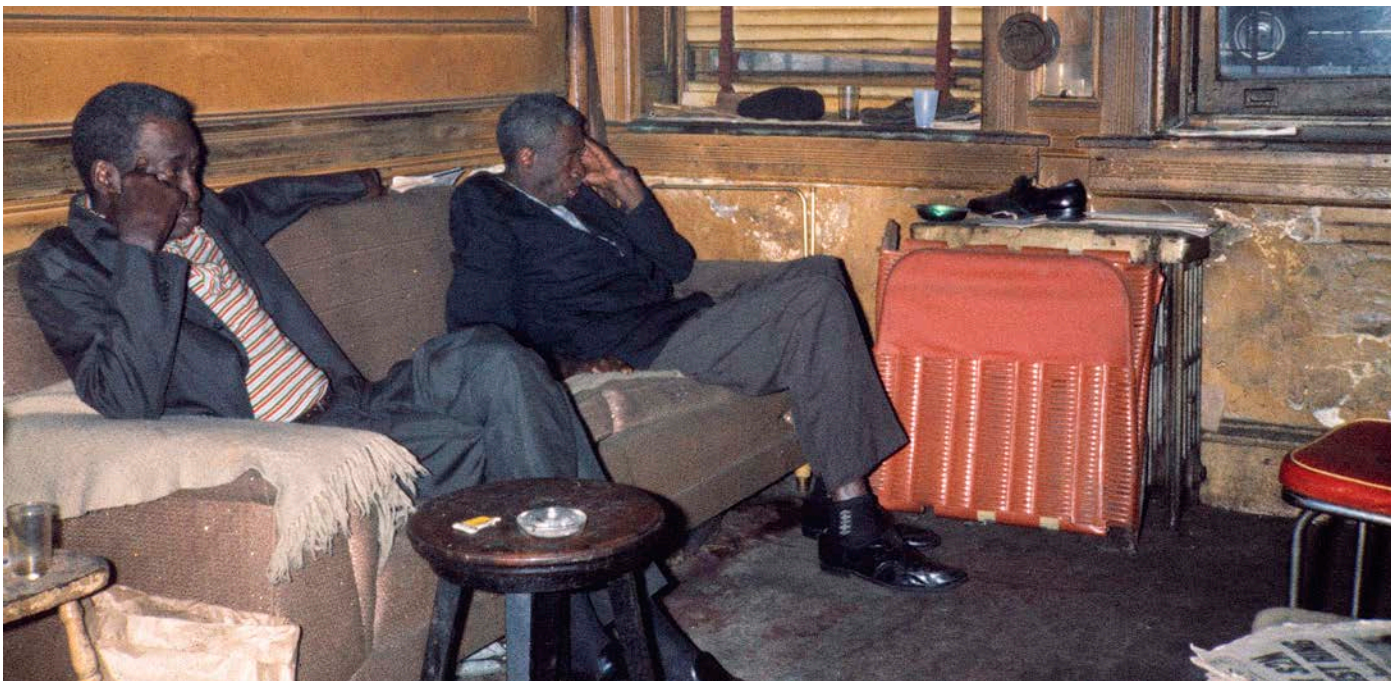
1974 - Norfolk, VA

1974 - Allendale County, SC

1975 - Notasulga, AL

1973 - Harlem, NY

1972 - NYC

Deze oude joodse vrouw, die een van mijn beste vrienden in New York werd, was vóór de revolutie uit Rusland geëmigreerd. Zij hoopte dat het Congres haar zou toestaan terug te keren naar communistisch Rusland, zodat zij haar laatste jaren zou kunnen slijten in “vrijheid van honger en vrijheid van angst”, zoals zij het in 1972 uitdrukte. Ze was uitgehongerd, had nooit vlees als ze te eten had en werd vaak beroofd. Toch had ze een diepe liefde voor de zwarten in haar buurt. Met haar eigen Oost-Europese gettovorming en vervolging in levendige herinnering, was zij, net als veel Amerikaanse Joden, diep begaan met de zwarte strijd en voelde zij zich gekweld omdat zwarten moesten lijden zoals zij. Een meerderheid van de blanken die tijdens de Civil Rights Movement werden gedood, waren in feite Joden. Evenzo worden de meeste van mijn lezingen in Amerika georganiseerd door deze minderheid, met haar pijnlijk verworven inzicht in onderdrukking. Hun diepe solidariteit met andere onderdrukte mensen komt voort uit hun historische behoefte om de opeenstapeling van pijn bij andere onderdrukte groepen waar te nemen. Die pijn is van oudsher door machthebbers gemanipuleerd en tegen de Joden gebruikt. In zowel zwarte Amerikaanse als bruine Deense getto's manifesteert deze pijn zich in sporadisch antisemitisme onder mensen die zich niet geliefd en gerespecteerd voelen door de samenleving.

1974 - Tarboro, NC

1975 - Bullock County, AL

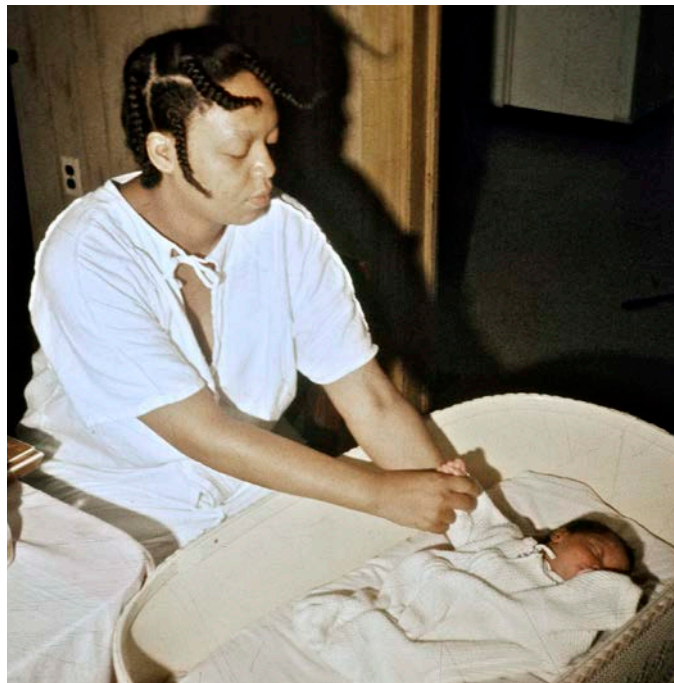
1975 - Waynesboro, GA

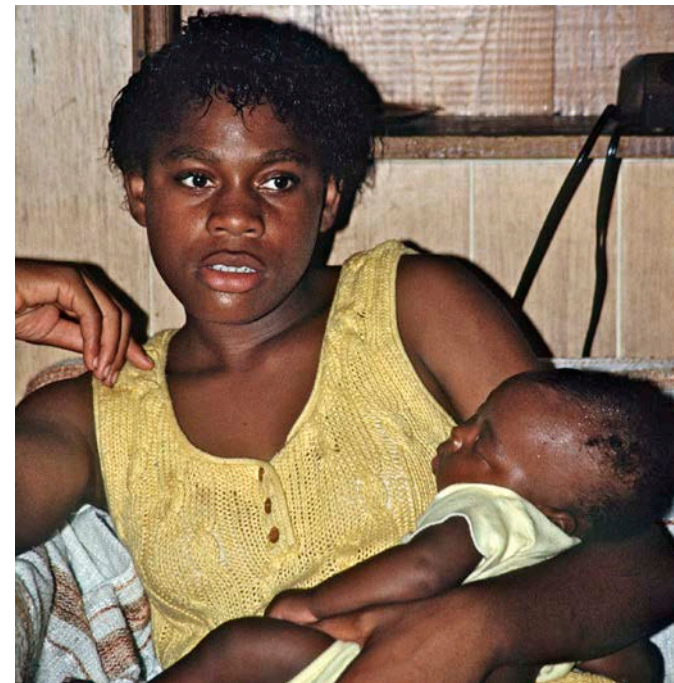
1975 - Notasulga, AL

1975 - Oakland, CA. Zwarte Panter met Huey Newton foto

1972 - Detroit

1992 - Burke County, GA

1990 - Robert Taylor Homes, Chicago

1978 - Augusta, GA

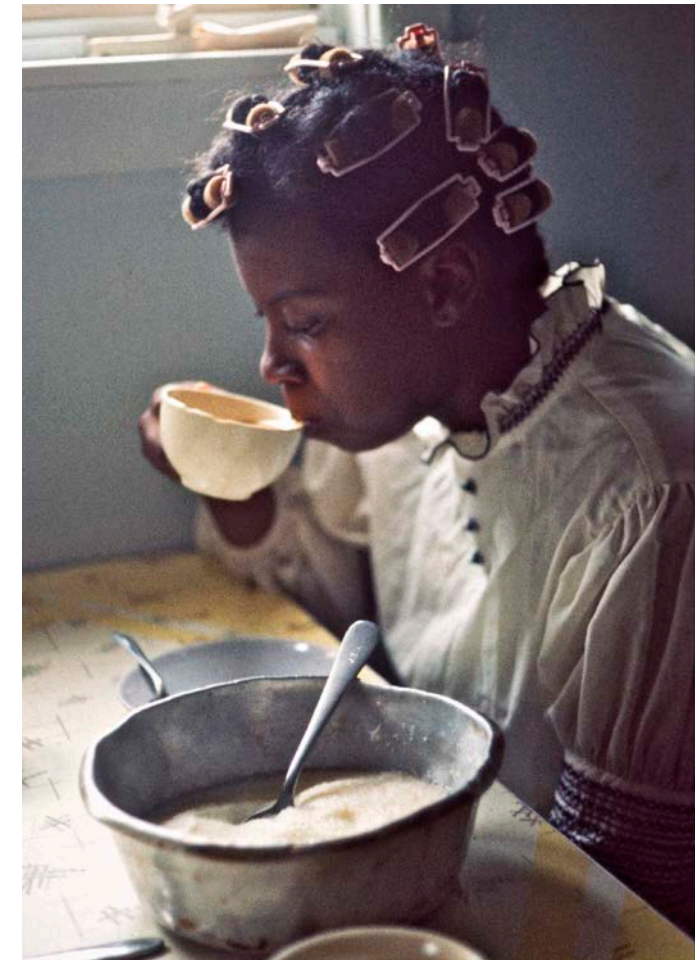
Amerikanen zijn voorstander van enige sociale zekerheid voor de oude dag, maar ze weigeren een vangnet te creëren zoals we dat in de Europese verzorgingsstaten als vanzelfsprekend beschouwen. Waar de welvaartsstaat de waardigheid van het individu respecteert, probeert de Amerikaanse “wegwerpmaatschappij” die opzettelijk te vernietigen met een netwerk van spionnen die infiltreren in de privacy van mensen die leven van wat de Amerikanen ironisch genoeg “welvaart” noemen. Het systeem heeft van oudsher geprobeerd om het zwarte gezin te vernietigen. De slavernijpraktijk van het “wegverkopen” van echtgenoten, vrouwen en kinderen van elkaar wordt voortgezet, met de sociale dienst als zowel vaderlijke zorgzame meester als helse wrede opzichter. Veel zwarte vaders zijn gedwongen het huis te verlaten zodat hun vrouwen bijstand kunnen krijgen, dankzij een bevel van het congres om de bijstand voor moeders af te sluiten als er een man aanwezig is. Miljoenen vrouwen leven dus in eenzaamheid en bittere armoede omdat slechts één op de 20 bijstandsgezinnen een man telt. Toch is meer dan 50% van de mannen in deze onderklasse werkloos.

Zo ontstond de zwarte “bijstandsmoeder”, die het verre van goed deed in een vicieuze cirkel van armoede, afhankelijkheid, angst en vooral vernedering. Hoewel de meeste mensen in de bijstand blank zijn, wordt zwarten verweten dat zij bijstand krijgen omdat zij “promiscue” zijn geweest. Een ongelooflijke beschuldiging, want het was mijn duidelijke waarneming en de conclusie van verschillende studies dat blanken, naast hun andere privileges, veel “promiscueer” zijn dan zwarten.

De wreedheid jegens deze gestigmatiseerde moeders vindt haar oorsprong in de hysterische toespraken van politici over “bijstandstrekkers”, toespraken die bedoeld zijn om de kiezers af te leiden van de manier waarop diezelfde politici miljarden aan bijstand uitdelen aan miljardairs voor de uitputting van olie, subsidies aan de agro-industrie, enz.

Zij creëren een klimaat waarin de armen de handschoen moeten opnemen met langdurige en uitgebreide vernederende onderzoeken en vervolg pesterijen om hun paar kruimels te krijgen. Elke sadistische truc wordt gebruikt om hen te ontmenselijken. Op veel plaatsen moeten zij vanaf vier uur 's morgens bij vorst of regen in de rij staan en dan de hele dag binnen in een concentratiekampatmosfeer wachten om dan te horen te krijgen dat “er vandaag geen zaken meer worden behandeld”.

Als ze geld krijgen van geheime minnaars, durven ze het zelden uit te geven aan keukengerei, want de spionnen van het systeem zijn voortdurend op zoek naar bewijzen van een man. Een nieuw broodrooster of strijkijzer kan ervoor zorgen dat hun schamele steun onmiddellijk wordt afgepakt. Telkens als ik met zulke bijstandsmoeders samenwoonde, moest ik me onder het bed of in de kast verstoppen als de spionnen onaangekondigd kwamen. Veel vrouwen hebben nooit een ander bestaan gekend en worden langzaam vernietigd door een eeuwig thuisleven, tot slaaf gemaakt door bedwelmende TV-programma's. Ik denk niet dat de Amerikanen zich er echt van bewust zijn hoe wreed zij deze mensen behandelen, maar het kan worden gelijkgesteld met de racistische behandeling die wij in Denemarken onze vluchtelingen en immigranten bieden. De “inleidende uitkering” die het systeem hun biedt, ligt onder het bestaansminimum in het Denemarken van vandaag. In tegenstelling tot de gulle welvaartsstaat van vroeger, zijn wij een spiegelbeeld geworden van de wegwerpmaatschappij van Amerika, die probeert mensen als afval weg te werken. In de Verenigde Staten is het beleid om mensen uit de samenleving te stoten door hulp te weigeren aan degenen wier huur te hoog is. In Denemarken wordt tenminste de huur van immigranten met inburgeringsbijstand betaald om hen te helpen “beter te integreren” (in een maatschappij die op dezelfde manier niet met hen wil integreren).

1974 - Greensboro, NC

1973 - Greensboro, NC - "The beauty and the beast" noemde ik altijd deze foto van Baggie en Nixon tijdens zijn Watergate schandaal

1974 - Jersey City, NJ

1974 - Jersey City, NJ

Amerikaanse bijstandsmoeders worden meestal ondergebracht in speciale armenhuizen, vaak in de buurt van vuilnisbelten of lawaaierige snelwegen waar de grond goedkoop is. Dergelijke "huisvesting voor de armen" is de officiële verbanning van de onaanraakbaren. Elke stad heeft dergelijke ontmenselijkende "projecten", waarbij mensen worden verstoten in een paria-cultuur die zo destructief is dat zij uiteindelijk nutteloos worden voor de samenleving. Door de welzijnsmoeder af te zonderen, kan de bevolking de slachtoffers de schuld blijven geven zonder ooit te hoeven zien wat voor leed zij hen aandoet.

In zo'n isolement en met het gevoel de vuilnisbelt van de maatschappij te zijn, worden kinderen in de projecten gemakkelijk tot misdaad aangezet. Toen ik bij Nell Hall [blz. 318] logeerde, merkte ik dat ze vaak niet naar het welzijnskantoor gingen of boodschappen deed uit angst om door het project te moeten lopen waar ze woonde. De kinderen en Amerika zijn de verliezers, want terwijl slechts 5% van de kinderen in de Europese verzorgingsstaten arm opgroeit, is 21% van de Amerikaanse kinderen nu zo door armoede aangetast dat zij het risico lopen nutteloos te zijn in de high-tech wereld van de toekomst. Geen enkele samenleving die probeert te concurreren in de moordende globaliseringswedloop kan het zich veroorloven zo veel van haar menselijk potentieel te verliezen.

1992 - Burke County, GA

1974 - Jersey City, NJ

1974 - Charleston, SC

1974 - Charleston, SC

1974 - Jersey City, NJ

1972 - Baltimore

Zij die gevangen zitten in de vicieuze cirkel van afhankelijkheid en onderklasse pathologie wendden zich tot de misdaad om te overleven. Dit was het geval met mijn vriend Alphonso in Baltimore. We ontmoetten elkaar toen hij en zijn straatbende mij probeerden te beroven. Alphonso's vrouw had een baan in een koffiehuis, waarmee het gezin ongeveer 1/3 van het Deense minimumloon verdiende. In Amerika is er een onderwereld van miljoenen dienstverleners die genadeloos worden uitgebuit omdat het Congres geen fatsoenlijk minimumloon wil. Dus heeft de VS meer banen dan enig ander ontwikkeld land.

Alphonso en zijn vrouw hielden zielsveel van elkaar en van hun zes kinderen, en het deed hem enorm veel pijn dat hij geen baan kon vinden om zijn gezin te onderhouden. Het was mijn eerste jaar in Amerika, en ik herinner me hoe geschokt ik was toen ik hoorde dat er geen hulp beschikbaar was voor hen.

Ik kwam uit een land waar pas afgestudeerden werden geholpen totdat zij werk hadden gevonden, zodat zij niet in de criminaliteit terecht zouden komen. Ik was dan ook erg ontroerd dat Alphonso, om te overleven, op straat moest roven.

Ik ging met hem mee om schoenen te stelen voor de kinderen, en hij introduceerde me in de criminele onderwereld van Baltimore. Door te stelen kon hij een mooi huis onderhouden en zelfs een paar keer per jaar een auto huren om zijn kinderen mee te nemen op een picknick. Toen ik een jaar later terugkwam, waren zijn kinderen neerslachtig, maar ze wilden me niet vertellen waarom. Ik ontdekte dat Alphonso veroordeeld was tot meer dan zes jaar gevangenisstraf. Toen ik hem in de gevangenis bezocht, ontdekte ik dat zijn oudste zoon met hem in de gevangenis zat. Toen het gezin plotseling geen inkomen meer had, had de zoon een poging tot bankroef gedaan.

1972 - Baltimore

1972 - Baltimore

1972 - Baltimore

1973 - Baltimore

1973 - Baltimore

Hier is Alphonso's vrouw tijdens een bezoek aan de gevangenis. De volgende zes jaar kon ze haar man niet aanraken en kon ze hem alleen horen door de luidruchtig afgeluisterde telefoons. Duizenden zwarte huwelijken zijn op deze manier ontbonden.

Op die manier heeft de moderne samenleving de erfenis van de slavernij geïnstitutionaliseerd, namelijk de vernietiging van het zwarte gezin. In de jaren tachtig verdiende Alphonso de kost als straatverkoper die dit boek verkocht met zijn zoon Nathaniel, hier afgebeeld (Nathaniel werd vermoord voordat hij zich bij mij kon vestigen). Alphonso was ook betrokken bij American Pictures presentaties op scholen, waarbij hij mijn leerlingen uit de hogere klassen vermaakte met verhalen over het leven in een getto dat ze nooit gekend hadden.

1975 - San Francisco

1973 - Baltimore

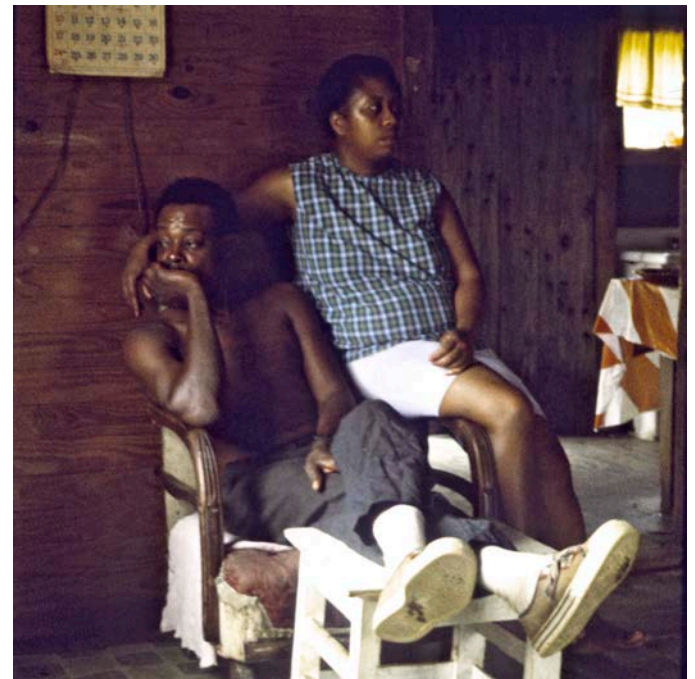
1973 - Liberty City, FL

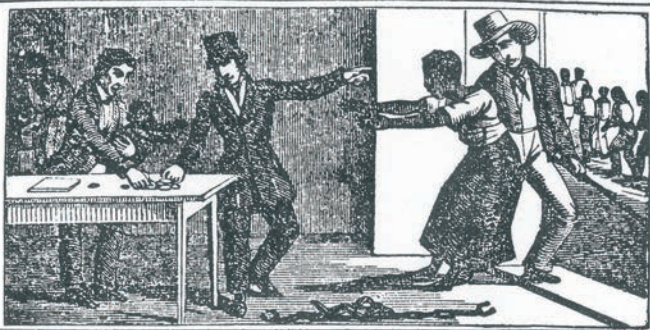
1973 - Zebulon, NC. Hugh spent years after in Central Prison

Liberaal blanken probeerden voortdurend deze economische aanvallen op het zwarte gezin weg te verklaren. Volgens hun theorie is het zwarte gezin onstabiel en disfunctioneel omdat zwarte mannen "tijdens de slavernij" van hun mannelijkheid zijn beroofd, terwijl de zwarte vrouw stoer en dominant is geworden om te overleven. Zwarte moeders voeden hun kinderen op om dit patroon te herhalen, wat resulteert in een bevolking die ongeschikt is voor succes. Wanneer de gevolgen van onze voortdurende onderdrukking dit patroon lijken te "bevestigen", beginnen de onderdrukten de mythen te geloven die wij hebben verzonnen om onze machtsstructuur te rechtvaardigen. Onze verholde pogingen om onszelf te rechtvaardigen door het getto-mannetje dom, ontoereikend en zwak te doen lijken, worden geïnternaliseerd door onze verschoppelingen. Geïnternaliseerd racisme leidt tot een gebrek aan zelfwaardering, waardoor de man uit de onderklasse bijna alles wat hij doet ongeldig verklaart, opleidingsprogramma's en onderwijs opgeeft, en uiteindelijk uit frustratie en verdediging zijn identiteit als kostwinner verwerpt - waarmee hij ons racistische stereotype nog verder aanwakkert. De diepere kloof die we hebben gecreëerd tussen mannen en vrouwen in het getto leidt ons af van een nieuw meester-slaaf systeem waarin we de slaaf niet meer nodig hebben. We hebben niet langer zwarten in Amerika of immigranten in Europa nodig

als ongeschoolde arbeidskrachten, aangezien dergelijke banen in de Nieuwe Wereldorde nu aan ontwikkelingslanden toebehoren. Maar in onze xenofobie en koppige weerstand tegen positieve actie doen we er alles aan om te voorkomen dat de onderklasse de hogere opleiding krijgt die nodig is om boven dat niveau uit te stijgen. Wij, onderdrukkers over de hele wereld, beroven de onderdrukten van hun eigenwaarde, motivatie en **fair play** - en schreeuwen dan als we hen niet ook van een eerlijk deel (**fair share**) kunnen beroven. Zo slagen wij erin hen uit de beroepsbevolking te verdringen en hebben wij zelfs het lef hen ervan te beschuldigen dat zij als "bijstandstrekkers" een laatste wanhopig bestaan proberen op te bouwen. Op momenten dat we niet lekker in ons vel zitten, denk ik dat we allemaal verstrikt zijn geraakt in deze webben van onoprechtheid en negatief racistisch denken, eindeloos uitgebuit door politici die beweren christelijk te zijn. Wanneer we zien hoe de ene na de andere zwarte echtgenoot wordt vermoord en hoe het geweld binnen het huwelijk onder onze immigranten in Denemarken toeneemt, zien we alleen de tragedie voor de onderdrukten zelf, en niet de grote schade die onze morbide fixatie op het slachtoffer toebrengt aan onze eigen psyche. Deze 26-jarige vrouw werd neergeschoten door haar werkloze echtgenoot, maar zijn wij zelf niet ook medeplichtig aan de moord?

1975 - Troy, AL

SELLING A MOTHER FROM HER CHILD.

“Do you often buy the wife without the husband?” “Yes, very often and frequently, too, they sell me the mother while they keep her children; I have often known them take away the infant from its mother’s breasts.”

Terwijl de meesterslavenmaatschappij haar uiterste best heeft gedaan om een bedreigend seksueel beeld van de zwarte man te voeden, hebben we ook kosten noch moeite gespaard om de devaluatie van de zwarte vrouw voort te zetten, die begon in de chattelslavernij. Waarschijnlijk heeft geen enkel ander volk een heel vrouwenras eeuwenlang systematisch laten verkrachten, soms dagelijks, en is men er later zo goed in geslaagd de schuld op het slachtoffer zelf af te schuiven. Een puriteinse samenleving deed er alles aan om de zwarte vrouw te ontmenselijken en te “breken” door haar te geselen en naakt te verkopen.

Om zich niet schuldig te voelen voor het feit dat ze haar zo mishandeld heeft, waarna de blanke vrouw haar aanviel omdat ze haar man “verleid” had, is het nodig een enorme minachting voor haar te ontwikkelen. Samen met negatieve mythen over haar losse moraal en “dierlijke” seksualiteit, die altijd rond verkrachtingslachtoffers worden gecreëerd, heeft deze systematische devaluatie van de zwarte vrouw diepe littekens achtergelaten.

Toen zwarte vrouwen in Harvard Law School bezwaar maakten tegen mijn naaktfoto’s, hielden ze een vergadering om te beslissen of ik deze foto’s in een Amerikaanse context mocht

1975 - Philadelphia; MS. Leonora; dochter van een schoolvriendin van mijn ex-vrouw

gebruiken. In tegenstelling tot de blanken dachten zij niet dat ik de arme zwarte vrouwen seksueel uitbuitte die, ondanks intense groepsdruk, de moed hadden gehad om mij als zwerver in bescherming te nemen. Zij wisten heel goed dat Amerikaanse zwarte vrouwen, in tegenstelling tot wat ik later in Afrika zag, krachtige verdedigingsmechanismen tegen blanke mannen hebben ontwikkeld als reactie op eeuwen van misbruik. Er werd besloten dat ik de foto’s mocht gebruiken als ik dit aan de blanken duidelijk maakte. Het onbehagen van deze vrouwen, die later succesvolle advocaten en politici werden, was een direct gevolg van het feit dat zij de idealen van blanke schoonheid zozeer hadden geïnternaliseerd dat zij alles wat negatief en lelijk was met zwart naakt associeerden of, net als blanke racisten, reduceerden tot seksuele beelden.

Een seksistische maatschappij heeft zwarte vrouwen altijd opgedragen hun vrouwelijke kant te ontkennen. Een zwarte vrouw moest in huis zwoegen voor een blanke vrouw, die van haar kant werd gecultiveerd als iets subliems. De belangrijkste taak van de zwarte vrouw was vaak het opvoeden van blanke kinderen. Er was geen tijd voor haar eigen kinderen, die zij hardhandig moest disciplineren om hen in staat te stellen te overleven in een racistische maatschappij. Uit schuldgevoel over het feit dat wij zwarte kinderen op de veiling van hun moeders hebben gescheiden en dat wij zelfingenomen kindermisjes hebben gedwongen zich aan blanke kinderen te wijden, stereotyperen wij de zwarte vrouw als buitensporig sterk, in staat om pijn te verdragen tot op het punt van onmenselijkheid (een beeld dat nog wordt versterkt door te zien hoe het slachtoffer haar eigen kinderen hardhandig opvoedt). Toch vind ik de opvoeding niet harder dan bij getto’s in andere landen, bijv. Denemarken.

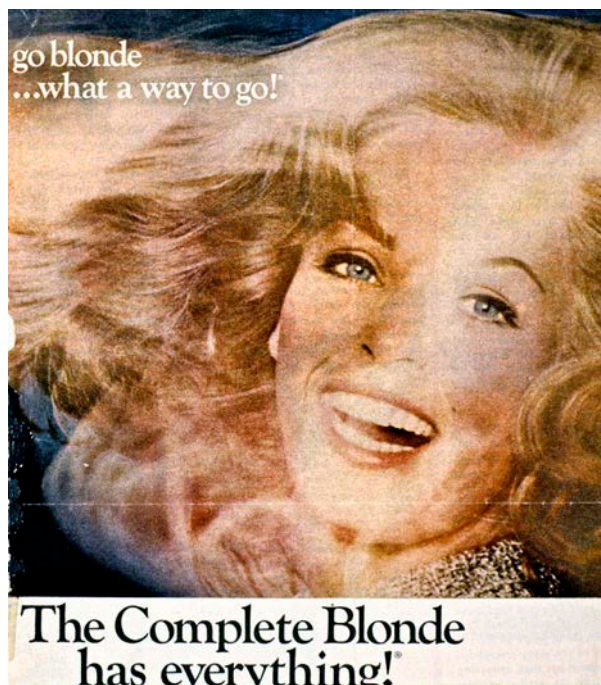
1974 - Charleston, SC - Schwarze Kindermädchen kümmern sich um weiße Kinder

1973 - Hartford, CT - Mijn vriendin Leslie

De eeuwenoude cultus van het zogenaamde zuivere blanke vrouw-zijn zet zich voort in de propaganda van de blanke reclame, die een enorm negatief effect heeft op de gekleurde vrouw (om nog maar te zwijgen van de religieus bedekte vrouw). Haar is altijd verteld dat een blanke huid en steil haar mooi zijn.

Om de psychologische schade te verzachten of om "door te gaan" voor blanke, begonnen zwarte vrouwen huidverlichtende crème te gebruiken en pijnlijke ingewikkelde processen om hun haar steil te maken. Haar kinderen, die een soortgelijke marteling ondergaan, redeneren dat als zij zoveel pijn moeten doorstaan om aanvaardbaar te worden, zij om te beginnen al heel lelijk moeten zijn geweest. Opnieuw ons racistisch denken internaliserend, geven ze elkaar de schuld en kwellen elkaar eindeloos omdat ze een donkere huidskleur hebben.

1990 - Chicago

1971 - Baltimore

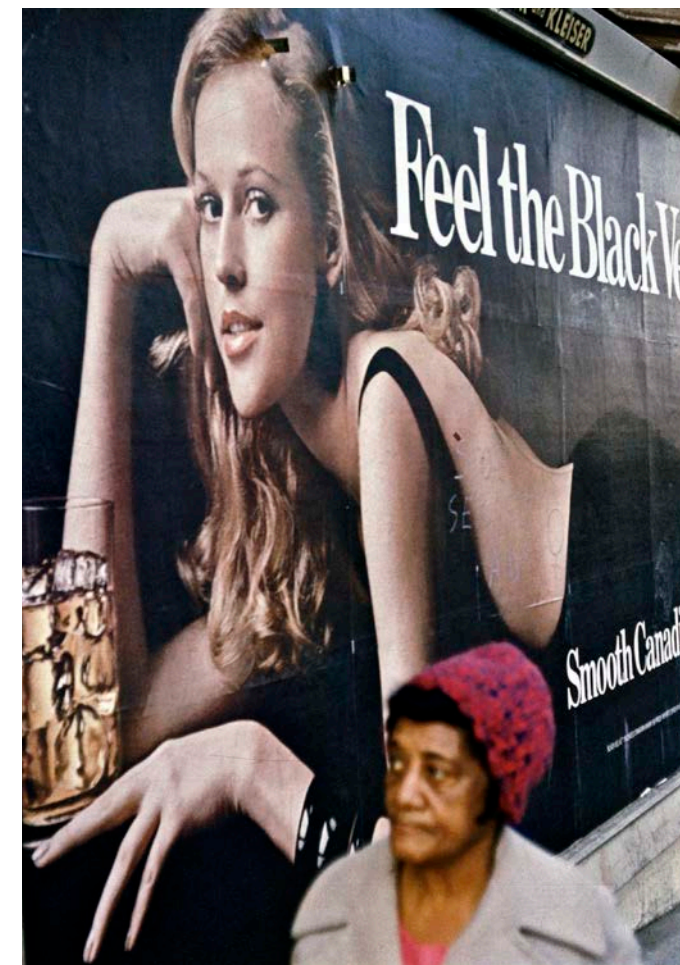
1974 - Tarboro, NC

1974 - Astoria, Queens, NY

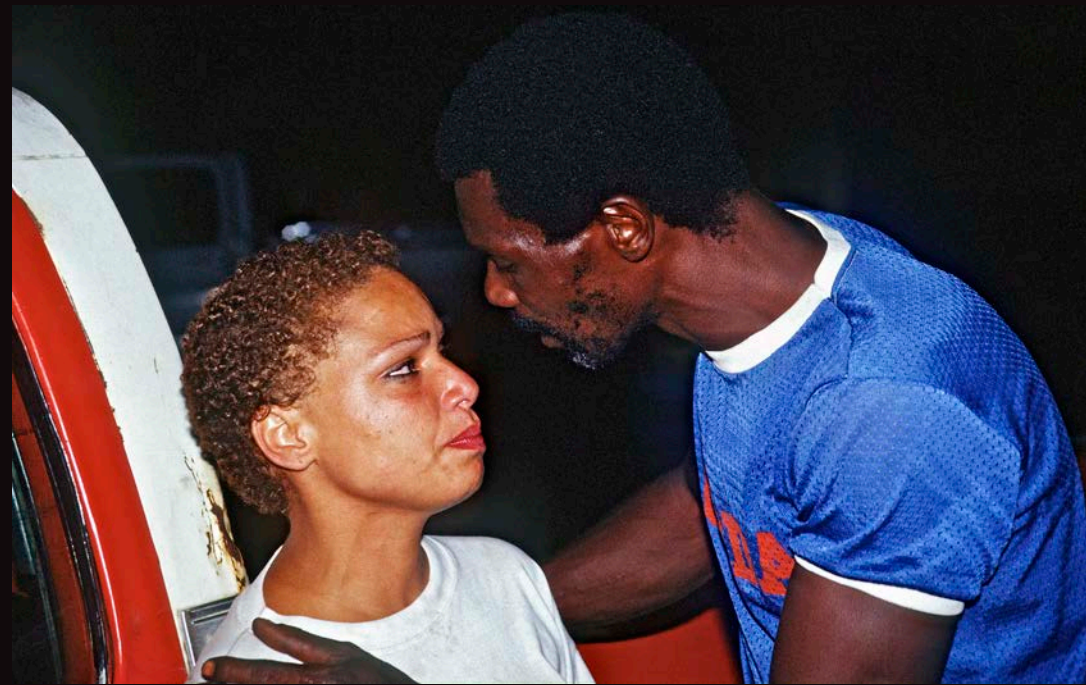
1975 - Seattle

1975 - San Francisco

1974 - Astoria, Queens, NY

1992 - Bullock County, AL

Naast het negatieve effect op het zelfbeeld van gekleurde vrouwen, kunnen deze idealen van blanke schoonheid een verwoestend effect hebben op het gezin. De ruzies die ik zo vaak hoor in gezinnen in de onderklasse doen mij geloven dat de kijk van zwarte mannen op vrouwen diepgaand is beïnvloed door het blanke sociale ideaal. Wat mij het meest deprimeert is niet dat bijna 70% van de zwarte gezinnen nu nog maar één ouder heeft, maar wat ik zie in gezinnen die nog intact zijn. Niets is pijnlijker dan onze diep ingewortelde blanke denkwijze - "Je bent geen stront, neger" of "lelijke trut" - te horen weerklinken in ruzies tussen deze ongelukkige machteloze partners, en de kinderen dit te zien internaliseren als "Ik ben erger dan stront!" Het beangstigende aspect van gettomannen die voortdurend "hun" gedevalueerde vrouwen "in elkaar slaan" is te zien in de statistieken: 1/3 van alle vrouwenmoorden in de VS worden gepleegd door zwarten, die slechts 13% van de bevolking uitmaken. Geweld tegen vrouwen is ontstellend hoog over de hele wereld. Dat het in de VS slechts 35% hoger ligt voor zwarte dan voor blanke vrouwen, kan helaas een weerspiegeling zijn van de grotere afwezigheid van zwarte mannen in loondienst. In Denemarken neemt het geweld tegen immigrantenvrouwen explosief toe en maakt het nu 42% uit van de vrouwen in de opvanghuizen. Ook hier schuiven we de verantwoordelijkheid van ons af en schrijven we de aantallen toe aan de vrouwenhatende culturen waar ze vandaan komen in plaats van aan onze marginalisatie van hen. We vergeten dat we, door hen uit ons sociale leven te bannen of te verstoten, ons gedragen zoals Amerikaanse blanken zich gedragen tegenover zwarten - met hetzelfde resultaat: Onze slachtoffers sluiten zich op in zichzelf en worden vastgehouden in culturen waaraan zij hoopten te ontsnappen. Het geweld dat wij tegen jongeren plegen door hen zich in geen van beide culturen thuis te laten voelen, keert uiteindelijk naar ons terug.

1995 - Pahokee, FL

2003 - Philadelphia, MS

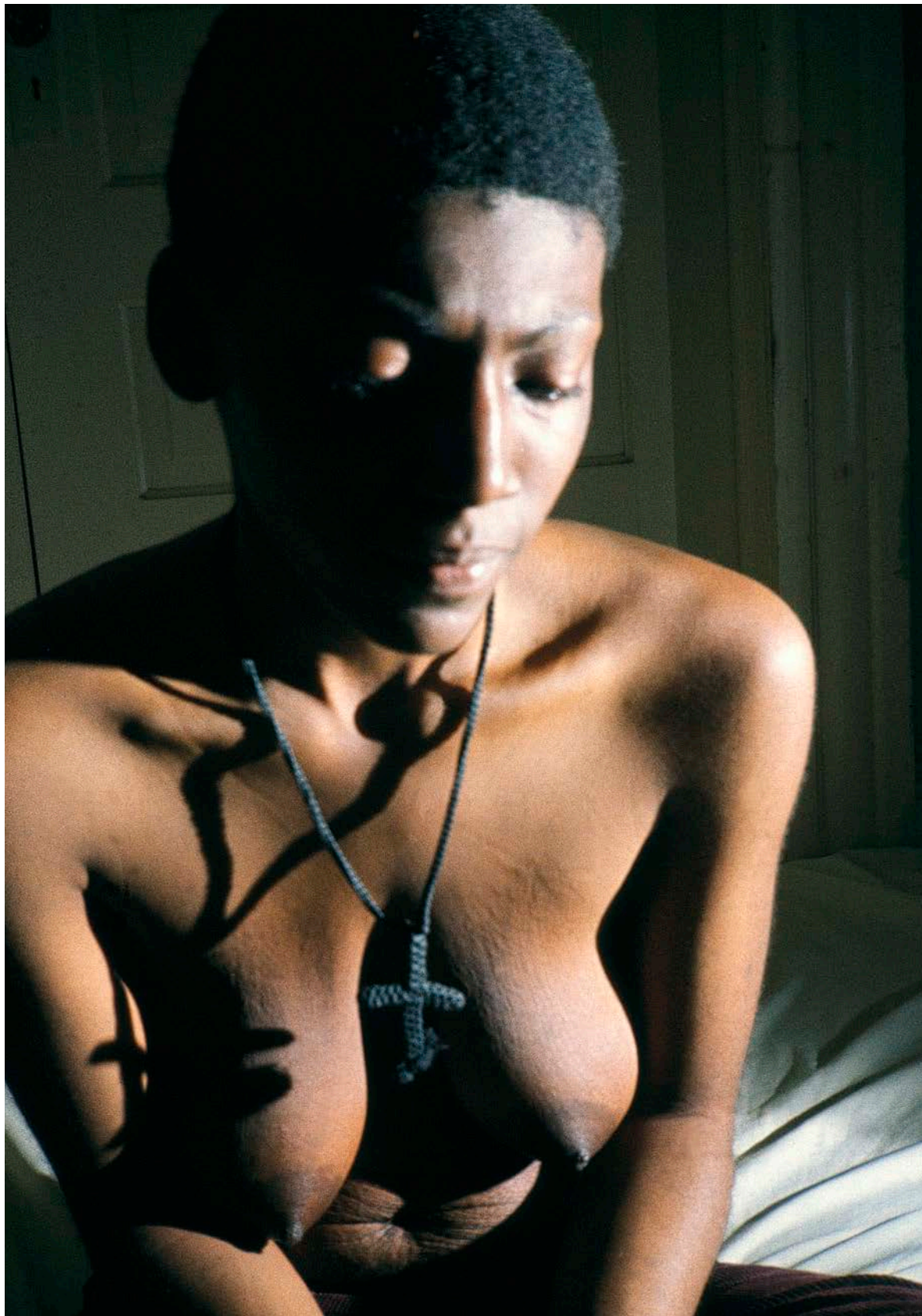
1996 - Selma, AL

1975 - San Francisco

1974 - NYC

1974 - Jacksonville, FL

Lucas 7, 36-50

De enige keer dat ik erin slaagde iemand van een overval af te praten, was door een vreemde samenloop van omstandigheden in Greensboro, North Carolina. Ik woonde samen met een zwarte maatschappelijk werker, Tony, wiens vader eigenaar was van een van de slechtste bars in het zwarte getto. Ik ging 's avonds altijd naar die bar. Op een avond ontmoette ik daar twee jonge zwarte vrouwen van het criminele type en we besloten dat ik met hen mee naar huis moest gaan. Eerst stalen we wat wijn in een winkel en stormden meteen naar buiten in een wachtende taxi. Toen we op de achterbank zaten en wegreden, vroeg ik hen hoe ze de taxi wilden betalen, want ik wist dat ze geen geld hadden. "Maak je geen zorgen," zeiden ze, "wacht maar. Laat ons dat maar regelen. Als we er zijn, slaan we hem neer en nemen al zijn geld." Dit verraste me een beetje, want ik had nog nooit geprobeerd een taxichauffeur te overvallen, maar ik hield me stil, wat een van de eerste dingen is die ik in Amerika heb geleerd te doen.

Toen draaide de zwarte chauffeur zich plotseling om om iets te vragen, en ik realiseerde me dat ik hem kende. Hij was de grootvader van de maatschappelijk werker, die eigenaar was van het grootste zwarte taxibedrijf in de stad. In Amerika neem ik zelden het heft in eigen handen, maar toen zeker wel. Ik riep "Stop!" tegen de chauffeur en zei dat hij de ritprijs de volgende dag via zijn kleinzoon kon krijgen. Toen rukte ik de tas met het pistool uit de handen van die ene vrouw en duwde ze allebei de auto uit, terwijl ze me net als de taxichauffeur aan stonden te gapen. Op straat schreeuwde ik naar hen: "Dat was Tony's grootvader, idioten!" Hoewel ze Tony kenden, zou dit feit hen natuurlijk niet hebben tegengehouden, maar toen ze uit de auto waren en de taxi was weggereden, hadden ze in ieder geval geen kans meer om hem pijn te doen.

Vaak schokte de brutaliteit van zulke vrouwen me. Ik zag ze keer op keer de meest weerzinwekkende dingen doen met zowel mannen als vrouwen. Juist daarom was het zo'n overweldigende ervaring wanneer er tussen ons een relatie kon ontstaan, en ik de gelegenheid had een glimp op te vangen van de warme menselijkheid onder de harde schil van wreedheid en achterbaksheid die dit gewelddadige systeem hen had gegeven. Mensen die zozeer door geweld geknecht zijn, koesteren een diep verlangen naar vrijheid en een meer menselijke manier om met elkaar om te gaan. Maar dit verlangen kan nooit tot bloei komen, omdat het voortdurend wordt gesmoord door de gewelddadige reacties die het van de andere gevangenen van het getto ondervindt. Dit verlangen komt nooit in contact met de blanken of de beter gesitueerde zwarten met hun "cultuur", want deze "gecultiveerde" types hebben alleen maar minachting voor de gettocultuur - een minachting die in het getto voortdurend wordt gevoeld en waargenomen, en die er volgens mij rechtstreeks verantwoordelijk voor is dat het getto steeds gewelddadiger wordt. De tederheid die ik zo vaak in onze relaties aantrof en

die zo gemakkelijk wortel had kunnen schieten in een humaner sociaal systeem, had zo'n onuitsprekelijk sterk en pijnlijk effect op mij, juist omdat ik steeds weer zag hoe het systeem het voor deze vrouwen vanzelfsprekender maakte zich te gedragen volgens een patroon van wreedheid in plaats van tederheid.

Op een andere avond in Jacksonville, Florida, had ik een aardige zwarte vrouw ontmoet die beloofde een verblijfplaats voor me te vinden. We gingen naar haar vriendin die prostituee was, maar zij had problemen met haar vriend, dus konden we daar niet blijven. We liepen de hele avond rond en probeerden deze en gene mogelijkheid. De prostituee kreeg steeds meer interesse om ons een verblijfplaats te bezorgen. De twee spraken toen af dat zij "een kunstje zou flikken" met een blanke taxichauffeur terwijl ik in een café zat te wachten.

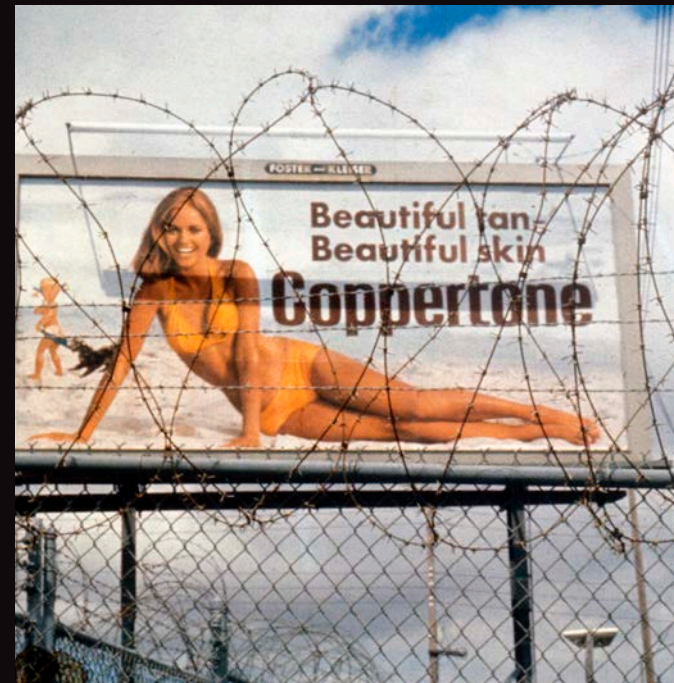
Na een tijdje kwamen ze aanlopen, erg overstuur, en zeiden dat ik snel moest komen. We kregen een kamer in een motel en ik ontdekte dat ze veel meer hadden dan de tien dollar die je gewoonlijk krijgt voor een "blow job" op straat. Ik vroeg hen hoe ze eraan kwamen, maar dat wilden ze niet zeggen. Pas later vertelden ze het me. Het bleek dat één van hen de blanke man naar een donker steegje had gelokt, waar ze de "job" deed. Maar toen had ze plotseling een grote baksteen aan haar zijde gepakt en de man op het hoofd geslagen. Omdat hij niet onmiddellijk bewusteloos neerviel, had ze een stalen pijp genomen en hem keer op keer op het hoofd geslagen tot hij blijkbaar dood was. Toen nam ze zijn portefeuille en liep terug naar de andere vrouw, die op de achtergrond had staan toekijken. Het ding was dat ze had het gevoel dat ze net zo goed een hit meer dan de tien dollar te nemen, zodat ze kon genieten van de nacht met een shot heroïne. Maar terwijl wij alle drie daar in een tweepersonsbed in het motel lagen, waren zij duidelijk in angst; het bleek dat zij beiden zeer gelovig waren. Gedurende enkele uren baden ze: "Oh God, God, laat hem alsjeblieft niet sterven!" Het was een nerveus, stamelend gebed, tussen pogingen door om een ader te vinden om in te schieten.

De volgende ochtend waren ze alles al vergeten. Ze maakten zich meer zorgen over het feit dat ze zich verslapen hadden, zodat ze te laat waren voor de kerk, waar ze in het koor hadden moeten zingen.

Brief aan een vriend

1973 - Baltimore

1974 - Oakland, CA

1975 - Las Vegas, NV

Dus maken we de onderklasse kreupel, sluiten haar uit, stereotyperen haar, vernederen haar - alles om de pijn te vermijden van de confrontatie met onze eigen Kaïn-creatie en de scheuren die daardoor zijn ontstaan in het delicate weefsel van onze middenklasse macht en zekerheid.

Ook al kunnen de barrières van discriminatie die we uit angst voor onze verschoppelingen hebben opgeworpen, alleen in stand worden gehouden omdat deze paria's zelden de macht hebben om wie dan ook te bedreigen, behalve elkaar, toch maakt het getto ons nog steeds ongemakkelijk en angstig.

En dus kijken we liever van bovenaf neer op de bedelaar, ons geweten afbetalend in muntstukken. De meesten van ons zijn zo verlamd geraakt door het patroon van onderdrukking dat we hebben gecreëerd, dat we niet in staat zijn om met hem op straat te gaan zitten en te luisteren hoe wij in het Westen hem ooit gebruikten om onze welvaart op te bouwen, en naar hem te luisteren over hoe we hem later nodig hadden toen we hem naar Korea, Vietnam, Irak en Afghanistan stuurden om te vechten voor wat wij vrijheid noemden.

Durven we hem in de ogen te kijken terwijl hij uitlegt wat hij heeft verloren in deze strijd voor onze vrijheid? De vrijheid om gekleurde mensen overzee even afhankelijk te maken als hijzelf ... de vrijheid om ons de roes van macht en zelfvoldoening te bezorgen die voortkomt uit onze buitenlandse hulp of federale armoedeprogramma's ... de paternalistische vrijheid waar hij de rest van zijn leven onder zal lijden ... de vrijheid waarmee wij dagelijks de armen van de wereld bombarderen zonder hen van de goederen te laten genieten ... de vrijheid om onze medemens te vergeten terwijl we hem tiranniseren.

1973 - Baltimore

*Je kunt het krijgen als je echt wilt!
Maar je moet het proberen, proberen en proberen.
Uiteindelijk zul je slagen.
Vervolging moet je verdragen,
winnen of verliezen je moet je deel krijgen
maar je geest ingesteld op een droom
hoe moeilijker het nu lijkt.
Je kunt het krijgen als je echt wilt.
Rome is niet in één dag gebouwd,
tegenstand zal op je pad komen,
maar hoe moeilijker de strijd lijkt,
hoe zoeter de overwinning.
Je kunt het krijgen als je echt wilt,
maar je moet proberen, proberen en proberen,
uiteindelijk zul je slagen...*

1973 - Baltimore

1974 - Apopka, FL

Toen ik in de slavenkampen van Florida reisde, ontdekte ik een groot verschil in de mate waarin deze psychologische terreur de geest in verschillende landen heeft onderdrukt. In een van de kampen zaten alleen zwarten uit Jamaica, die mij verbaasden door bijvoorbeeld hun kampen netjes te houden, terwijl de Amerikanen in hun kampen overal vuilnis neergooiden.

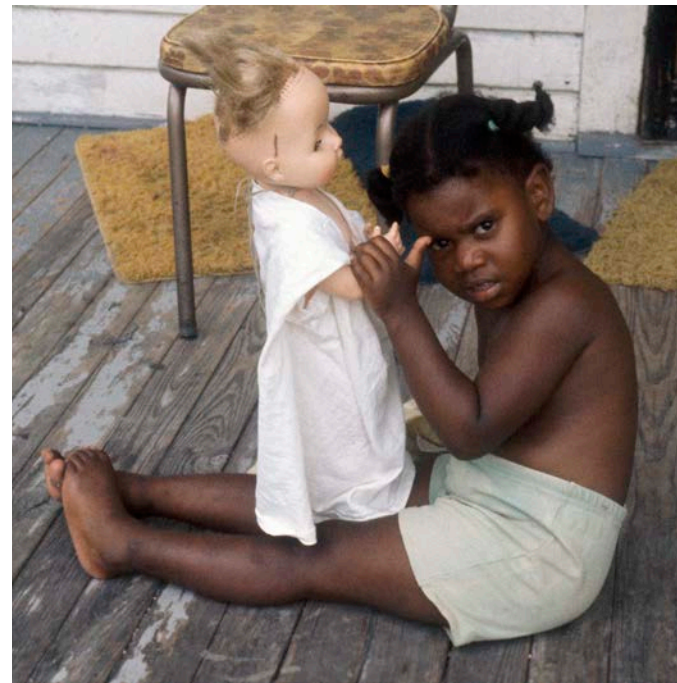
Liberales geleerden verklaren deze verschillen in karakter door terug te gaan naar de chattelslavernij. Zwarten in Latijns-Amerika en West-Indië zijn tegenwoordig meer geïntegreerd in de samenleving omdat de Latijnse vorm van slavernij feodalistisch was en, naar zijn aard, open. De kerk beschermde de slavenfamilies tegen scheiding en er was opwaartse mobiliteit en vrijheid. In Amerika daarentegen was de slavernij kapitalistisch: zelfs de kerk definieerde de slaaf als een verkoopartikel, en er was geen mogelijkheid tot psychologische ontsnapping. De kapitalistische vorm van slavernij was een gesloten systeem, terwijl de feodale vorm een open systeem was en daarom niet zo destructief voor de geest. De slavernij in de VS is vergeleken met de Duitse concentratiekampen, waar het mogelijk was om het effect van een totaal gesloten systeem op de mens te bestuderen. Uit dagboeken die intellectuelen in concentratiekampen schreven, blijkt hoe zij in korte tijd tot een onmenselijke status werden gedegradeerd en een psyche begonnen te ontwikkelen die veel leek op die van de gemiddelde slaaf in de VS, met inbegrip van een bijna liefdevolle houding ten opzichte van de kampbewakers (of in ieder geval geen rechtstreekse haat), die bij veel gevangenen leidde tot totale berusting en een gevoel van onverantwoordelijkheid en infantilisme.

Hoe verleidelijk dergelijke theorieën ook zijn voor liberalen die het aparte karakter van het Amerikaanse getto proberen te verklaren, zij schuiven de schuld opnieuw af op iets dat meer dan honderd jaar geleden is gebeurd. Indirect zeggen ze dat het

karakter dat zwarten “tijdens de slavernij” hebben gekregen het “voor ons” onmogelijk maakt om hen in de blanke (of mainstream) samenleving te integreren. Het slachtoffer krijgt weer de schuld van het feit dat hij niet geïntegreerd is. Zulke uitgesproken karaktereigenschappen tonen juist aan dat slavernij ook vandaag nog springlevend is. Karaktertrekken worden namelijk niet van generatie op generatie overgeërfd, zoals we kunnen zien bij zwarte West-Indische immigranten die ook in slavernij leefden, maar met wie we doorgaans geen problemen hebben om te integreren. Dus als “onze inheemse” zwarten in Amerika een ander karakter lijken te hebben, is dat een schokkend bewijs dat we onze ongewenste burgers nog steeds opsluiten en vormen in een gesloten systeem.

1974 - Harlem, NY

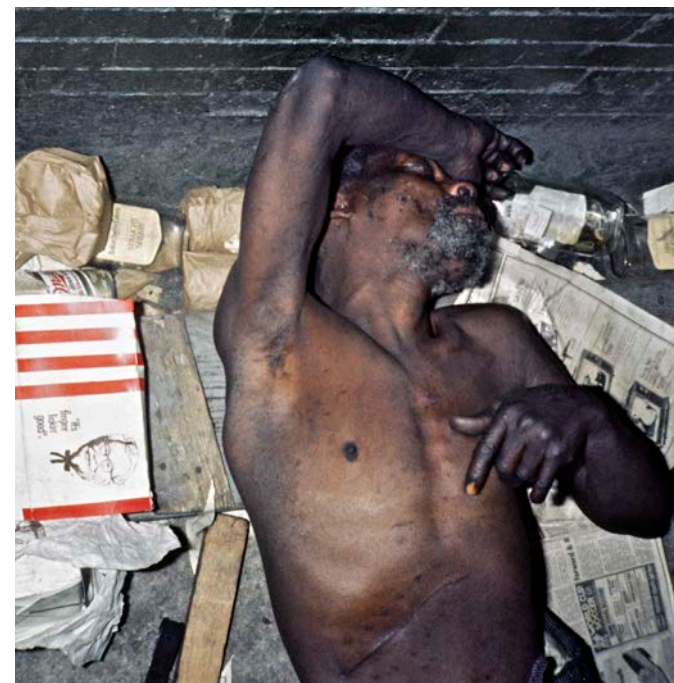
1974 - Morehead City, NC

1974 - New Bern, NC

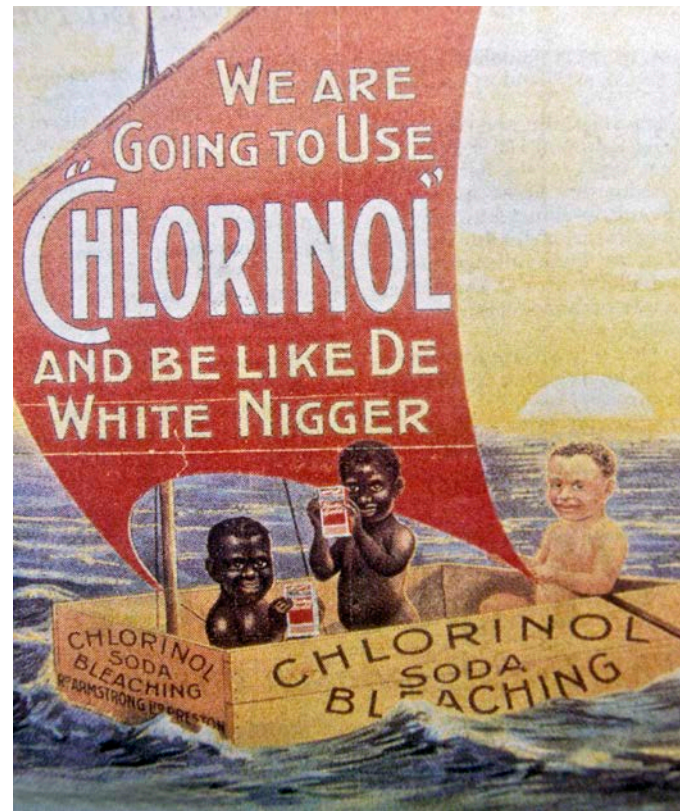
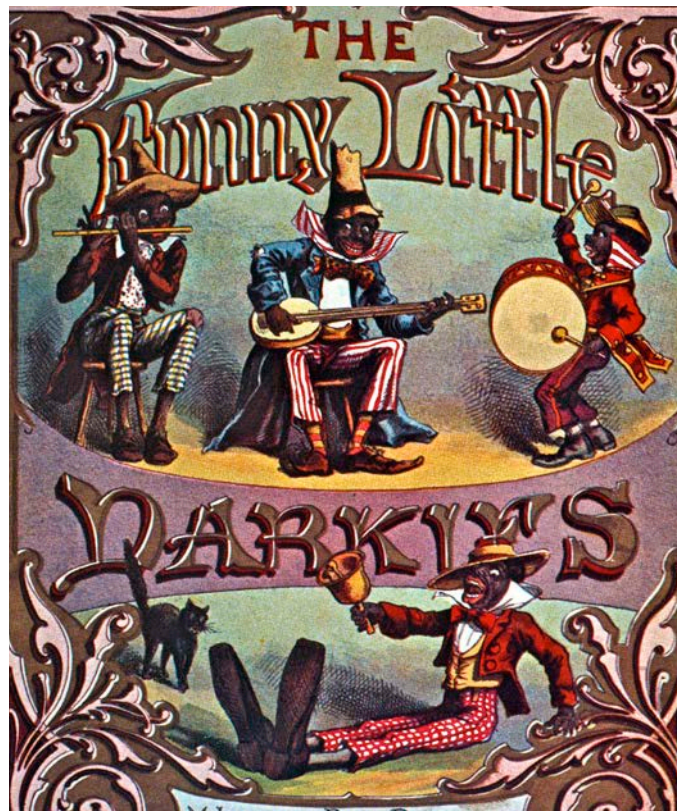
De verlamming van de geest van kinderen uit de onderklasse heeft me altijd verbaasd, totdat ik me bewust werd van het gesloten getto-systeem. De meeste jonge zwarte kinderen die ik ontmoet zijn vervuld van levenslust. Maar later worden ze snel depressief en trekken zich terug in een schulp, alsof ze zichzelf willen beschermen tegen ons allesoverheersende onderdrukkende denken over hen. Al heel vroeg krijgen ze onze negatieve verwachtingen over zich heen, en vanaf de vierde klas beginnen ze het geloof in zichzelf, hun capaciteiten en toekomst te verliezen. Zij worden zich zo bewust van het gesloten systeem dat zij hun motivatie verliezen en achterop raken bij de blanken op school (precies zoals wij zien bij onze ongeliefde bruine kinderen in Denemarken).

Maar de sterkste aanwijzing voor onze onderdrukking is zonder twijfel zelfhaat, de zelfhaat die gettokinderen de haren uit hun zwarte poppen doet rukken of zichzelf in de hoek van het papier doet tekenen terwijl blanke kinderen zichzelf meestal in het midden plaatsen. Die zelfhaat die mensen gewelddadig doet reageren tegen hun omgeving, door bijvoorbeeld overal vuilnis te gooien, of “achterbaks” te zijn, zowel verbaal als letterlijk. Alle mensen lijden aan een beetje zelfhaat, maar de zelfverachting in de Amerikaanse onderklasse is zo hevig dat zij ertoe bijdraagt dat de getto's een van de hoogste percentages criminaliteit en desintegratie van gezinnen ter wereld kennen, en misschien ook de geringste mate van onderling vertrouwen. Als we zien hoe agressie zich vaker keert tegen medeslachtoffers dan tegen de onderdrukker, zoals altijd het geval is bij onderdrukking, als we de oncontroleerbare woede bij Amerikaanse zwarten ervaren, beginnen we het effect te begrijpen van het gesloten systeem waarin we hen hebben opgesloten: het getto, of slavernij hier en nu!

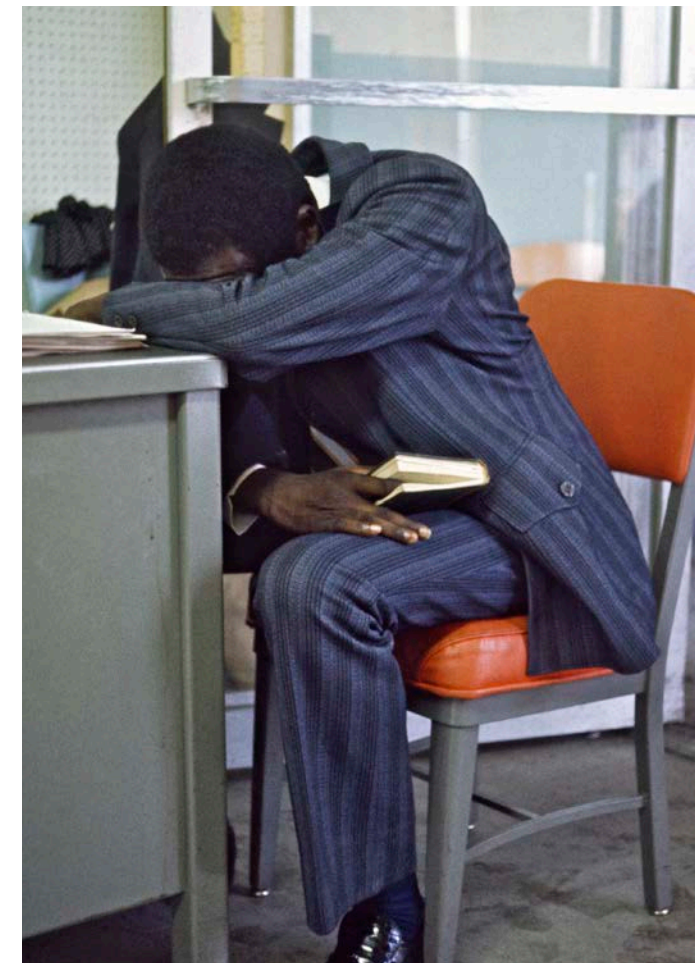
1974 - NYC

1974 - NYC

1992 - NYC

*Broeder, wat een prijs heb ik betaald!
Je hebt mijn geschiedenis gestolen,
mijn cultuur vernietigd,
sneed mijn tong af zodat ik niet kan communiceren.
Dan verneder je, dan scheid je,
verbergt mijn hele manier van leven
zodat ik mezelf moet haten!*

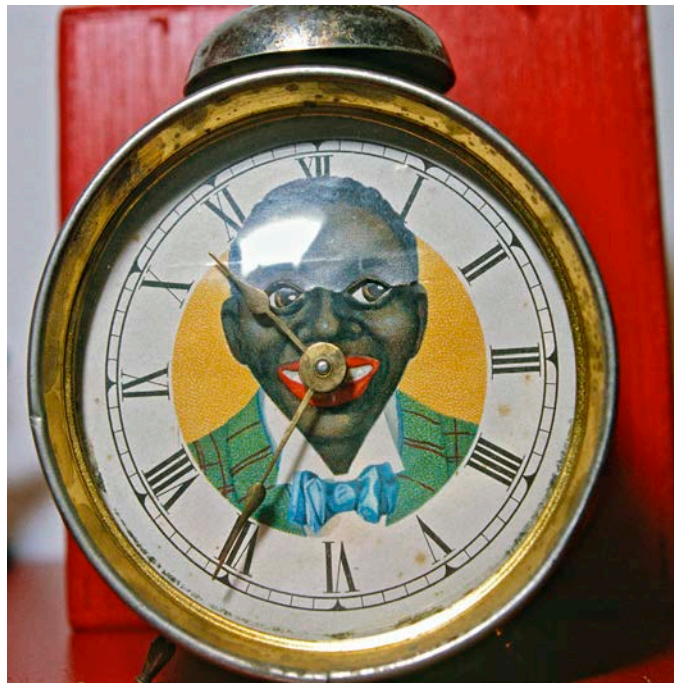
1974 - Liberty City, FL

Malcolm X: "De ergste misdaad die de blanke ooit heeft begaan was ons te leren onszelf te haten."

Tacitus: "Het is de menselijke natuur om degene te haten die je pijn hebt gedaan."

Zwart standbeeld Nationaal Museum

Zwarte klok Nationaal Museum

1986 - restaurants in het Zuiden

1974 - Jacksonville, FL

1989 - rural VA

*Broeder, wat een prijs heb ik betaald!
Je hebt me mijn naam afgenomen,
zette me te schande,
maakte van mij een schande
het lachertje van de wereld.
Maakte van mij een show, om te bespotten en te bespotten,
maar je tijd is nabij
dus je kunt beter op de klok letten!*

1989 - rural VA

1990 - in universities

2000 - NYC

1992 - NYC

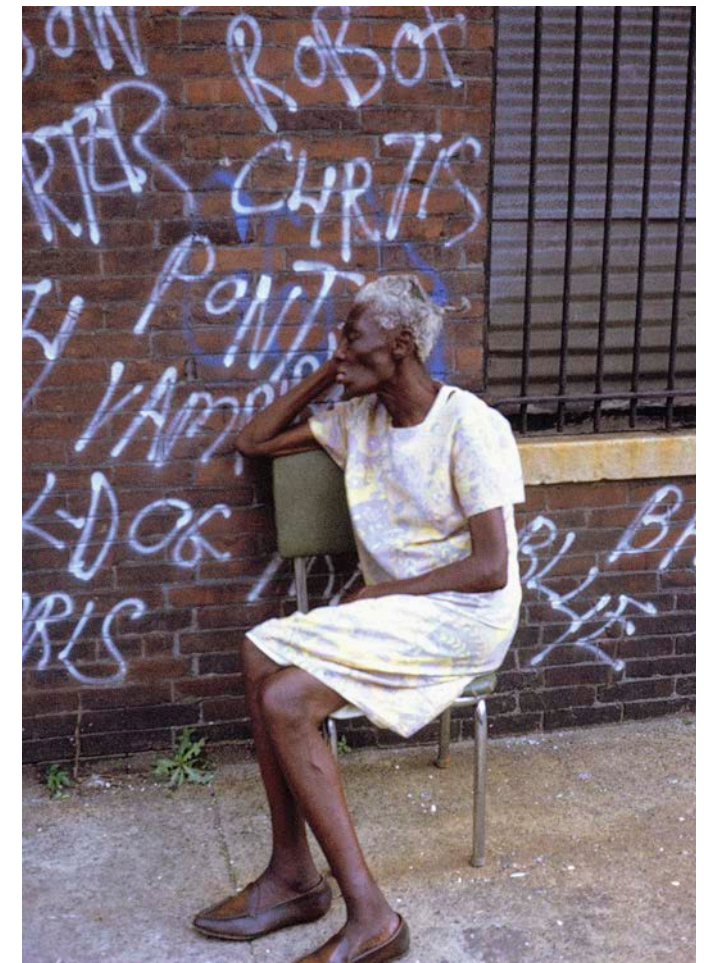

Blanke kolonisator gedragen door Afrikanen

2002 NY - Blanke man met zwarte chauffeur na het bijwonen van de show "Les Miserables" op Broadway, NY

Van de kusten van Afrika, het vasteland van Azië,
de Caraïben en de Mississippi
Centraal en Zuid Amerika.
Eerst vernederen jullie,
dan scheid je,
je verbergt mijn hele manier van leven
zodat ik mezelf zou haten.
Broeder, wat een prijs heb ik betaald!
Zuster, wat een prijs heb ik betaald!
Moeder, wat een prijs heb ik betaald!

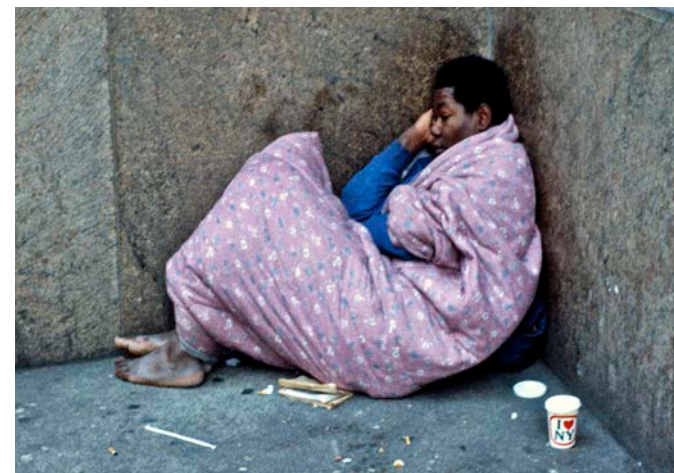
1973 - Philadelphia, PA

1973 - near Natchez, MS

1973 - New Orleans

1997 - NYC

1973 - Baltimore

1975 - NYC

1973 - NYC

1973 - NYC

Tijdens mijn reis in de natie waar meer over opwaartse mobiliteit wordt gesproken dan in welke andere natie ook, en met haar schijnbaar onbeperkte mogelijkheden, was het bestaan van een gesloten systeem een steeds terugkerende paradox voor mij. Ik kon de verklaring over de inherente inferioriteit van zwarten, die alle blanke Amerikanen in hun diepste binnenste meedragen, niet accepteren. “Onze voorouders kwamen straatarm over en hebben het gemaakt. Waarom kunnen zij dat niet?” Een sluier werd echter opgelicht voor mij toen ik in de buurt kwam van twee van zulke “arme” immigranten: Lidy Manselles uit Haïti en mevrouw Pabst uit Rusland. Het is helemaal geen toeval dat Lidy mijn eerste zwarte vriendin werd. Aanvankelijk leken in Amerika geboren zwarte vrouwen onaantastbaar, opgesloten achter een onzichtbare barrière. Lidy behoorde duidelijk tot een andere, vrijere wereld. Nooit viel me dat zo op als toen we op een dag op een stoep in Harlem met een alcoholist stonden te praten. Plotseling barstte Lidy in minachting uit: “Waarom zoek je geen baan?” Haar ongevoeligheid maakte een einde aan het gesprek. Later zei ze zelfs iets als: “Ik haat ze. Ik haat die luie beesten.” Ik voelde onmiddellijk dat dit een botsing was die veel dieper ging dan tussen twee nationaliteiten: Het was de minachting van een vrije cultuur voor een slavencultuur. Lidy, die gitzwart en katholiek was, vertegenwoordigde beter dan wie ook de “blanke protestantse werkethiek.” En zij was geen uitzondering onder de zwarten die zonder kettingen waren aangekomen. Via Lidy kreeg ik toegang tot de hechte West-Indische gemeenschap in Brooklyn. Net als eerdere immigranten werkten zij fanatiek hard, spaarden geld, waren trots op onderwijs en het bezit van een eigen huis, en spraken universeel over het belang van een sterk gezin. Met hun opoffering en felle vastberadenheid waren zij fel gekant tegen bijstand, in direct contrast met de omringende zwarte gemeenschappen, waarvan 40% van de leden in de bijstand zit. Hun buurten zijn even schoon en racistisch ten opzichte van autochtone zwarten als Italiaanse en Ierse buurten. In minder dan één generatie, sneller dan de meeste blanke immigranten, heeft hun inkomen een duizelingwekkende 94% bereikt van het gemiddelde Amerikaanse gezinsinkomen, zelfs met inbegrip van de vele armen die nog aankomen. Aangezien 1% van de Amerikaanse bevolking meer dan 40% van de rijkdom bezit of controleert, zouden we kunnen vaststellen dat West-Indische immigranten het beter doen dan de meerderheid van de blanken, ook al komen zij uit veel armere en minder geletterde landen dan waar de meeste Europeanen vandaan komen.

Inheemse zwarten daarentegen verdienen slechts 56% van het blanke inkomen. Onder Kennedy en Johnson werd hun een tempo van vooruitgang toegestaan dat hen misschien over 500 jaar gelijkheid zou hebben opgeleverd, maar onder het conservatieve beleid van Nixon, Reagan en Bush glijden zij snel achteruit. Tot de jaren '60 was 1/3 van alle zwarte professionals in feite immigrant. Op veel elite-universiteiten vertegenwoordigen hun

1974 - Apopka, FL

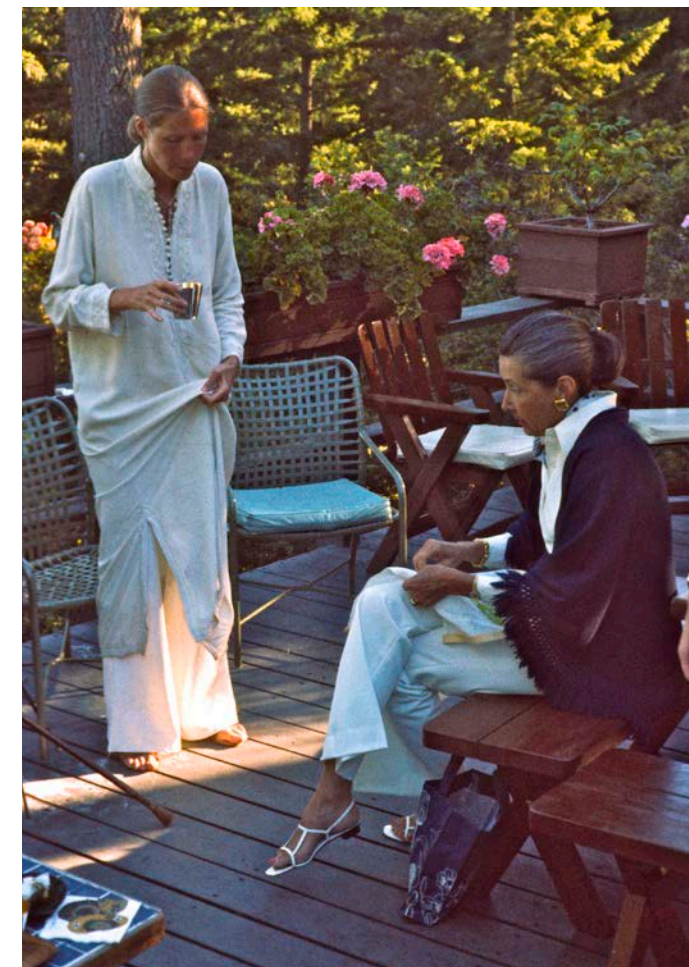
nakomelingen tot 85% van de zwarte studenten, hoewel zij slechts 6% van de zwarten in de Verenigde Staten uitmaken.

Waarom is het dan zo moeilijk voor Amerika's eigen zwarten om op Harvard of Yale te komen? Wat de reden ook is, het feit dat deze eilanden met lage inkomens, waar veel minder zwarten wonen dan in de Verenigde Staten, zo'n rijkdom aan talent kunnen voortbrengen is een sterk bewijs van de invloed van het Amerikaanse racisme. Hun historische slavernij was in principe even wreed als de Amerikaanse variant, en ze stammen af van dezelfde stammen in Afrika. Wat maakt zwarte immigranten dan twee keer zo succesvol als autochtone zwarten? Waarom concluderen reizigers naar post-slavernij landen gewoonlijk dat West-Indische en Latijns-Amerikaanse zwarten “trots en fel onafhankelijk” lijken in vergelijking met de “verpletterde”, “gebroken” en “afhankelijke” zwarten in de Amerikaanse onderklasse? Waarom zijn angst en haat nog steeds de basisingrediënten van de relatie tussen zwarten en blanken in Amerika, terwijl lynchpartijen, kruisverbrandingen en rassensrellen, evenals organisaties als de NAACP en de Black Panthers, in Brazilië totaal onbekend zijn?

1975 - Palo Alto, CA - Serveerster die serveert op de bergranch van de familie Pabst

Mijn verklaring is dat blanken na de slavernij uit West-Indië verdwenen, waarna zwarten daar werden omringd door zwarte rolmodellen, waardoor zij het zelfvertrouwen dat door de slavernij aan diggelen was geslagen, weer konden opbouwen. Maar in de VS leven zwarten nog steeds in een overwegend blanke maatschappij waar wij de macht hebben om hen te definiëren en hun gevoel van eigenwaarde blijven verpletteren. Daarom kunnen zwarte Amerikaanse ouders hun kinderen niet overtuigend, zoals de West-Indiërs en de Joden, aanmoedigen met: “Ja, mijn kind, het is een racistische maatschappij, maar je kunt het nog steeds maken door twee keer zo hard te werken als anderen!” Alleen mensen die in zichzelf geloven kunnen dat. Het initiatief en de vindingrijkheid van zwarte immigranten worden niet verpletterd door ons tweesnijdend zwaard van neerbuigende liberale vrijgevigheid en reactionaire racistische wreedheid, dat de effectieve slavernij definieert. Zwarte immigranten zijn te trots om het eerste te accepteren en zijn al meer dan een eeuw niet gedwongen om met het tweede om te gaan. Aangezien hun psychologie niet door racisme is gevormd, verzetten en bloeien zij op dezelfde manier als de Joden in Europa vaak deden ondanks het antisemitisme. Het is dan ook niet verwonderlijk dat mijn autochtone zwarte vrienden in Hartford, CT de West-Indiërs uitschelden voor “doorzetters” of “zwarte joden”.

1975 - Palo Alto, CA - Mevrouw Pabst en dochter op hun ranch in de bergen

Mevrouw Pabst was net als Lidy gearriveerd - gebroken maar niet gebroken - met een achtergrond die haar rechtstreeks naar de hogere klasse stuurde. Als lid van de oude Russische aristocratie verloor ze alles in de revolutie, behalve het belangrijkste: haar acculturatie tot de hogere klasse. Zij kon dus met geld (Pabst Brewing Company) trouwen zoals de rest van de 2/3 van de rijkste 1% die in hun rijkdom geboren zijn. Vandaag bezitten ze verschillende landhuizen over de hele wereld, en ik heb met hen vakantie gevierd op een boerderij van 3 miljoen dollar in Californië. Ik mocht mevrouw Pabst graag, zo intens geïnteresseerd als ze was in kunst en cultuur, en hoopte dat ze me wat geld zou geven om meer film te kopen. Dus liet ik haar mijn foto's zien, zoals dit jongetje in de modderige greppel. Zijn wereld is zo anders dan die van de kleindochter van mevrouw Pabst, die door de dienstmeid bediend wordt, dat als er geen Pabst op de blikjes bier stond, we niet zouden weten dat ze tot dezelfde wereld behoren en dat hun levens op de een of andere manier met elkaar verbonden zijn. Maar toen mevrouw Pabst deze foto's zag van mensen die verslagen waren door apathie en alcoholisme, riep ze: “Ik haat ze! Ik haat die luie beesten! Waarom willen ze niet werken? Waarom nemen ze geen baan?” Maar waar haalt mevrouw Pabst eigenlijk al dat goud in haar oren, en waarom werken deze “beesten” niet?

1972 - Chicago

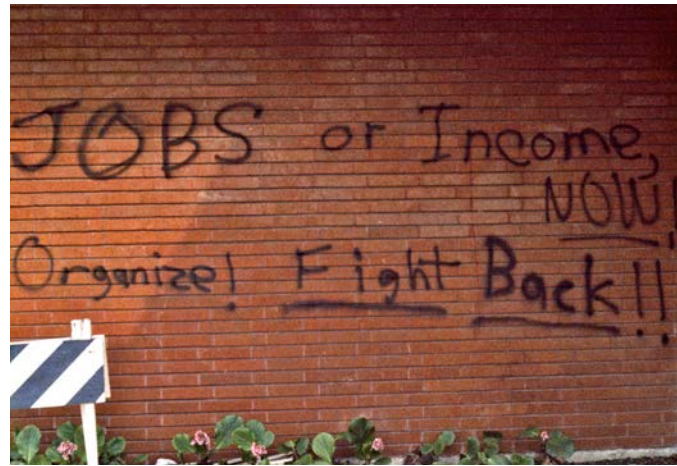

1975 - San Francisco

1975 - San Francisco

Zing een lied van droevige jonge mannen,
 glazen vol rogge.
 Al het nieuws is weer slecht
 kus je dromen vaarwel.
 Al de droevige jonge mannen
 zitten in de bars
 drinken de nacht op
 en alle sterren missen.
 Al de verdrietige jonge mannen
 die door de stad zwerven
 drinken de nacht op
 en proberen niet te fronsen.
 Alle verdrietige jonge mannen,
 zingend in de kou
 proberen te vergeten
 dat ze oud worden.
 Al de verdrietige jonge mannen
 stikken in hun jeugd,
 proberen homo te zijn
 op de vlucht voor de waarheid.
 Herfst verandert de bladeren in goud
 langzaam sterft het hart.
 Droevige jonge mannen
 worden oud,
 dat is het wreedste deel.
 Misbegane maan
 schijnt voor een droevige jonge man,
 laat uw zachte licht
 hen allen opnieuw leiden.
 Alle droevige, droevige, droevige jonge mannen.

1975 - San Francisco

1975 - San Francisco

1975 - San Francisco

1973 - New Orleans

1975 - San Francisco

1974 - Raleigh, NC

1974 - Raleigh, NC

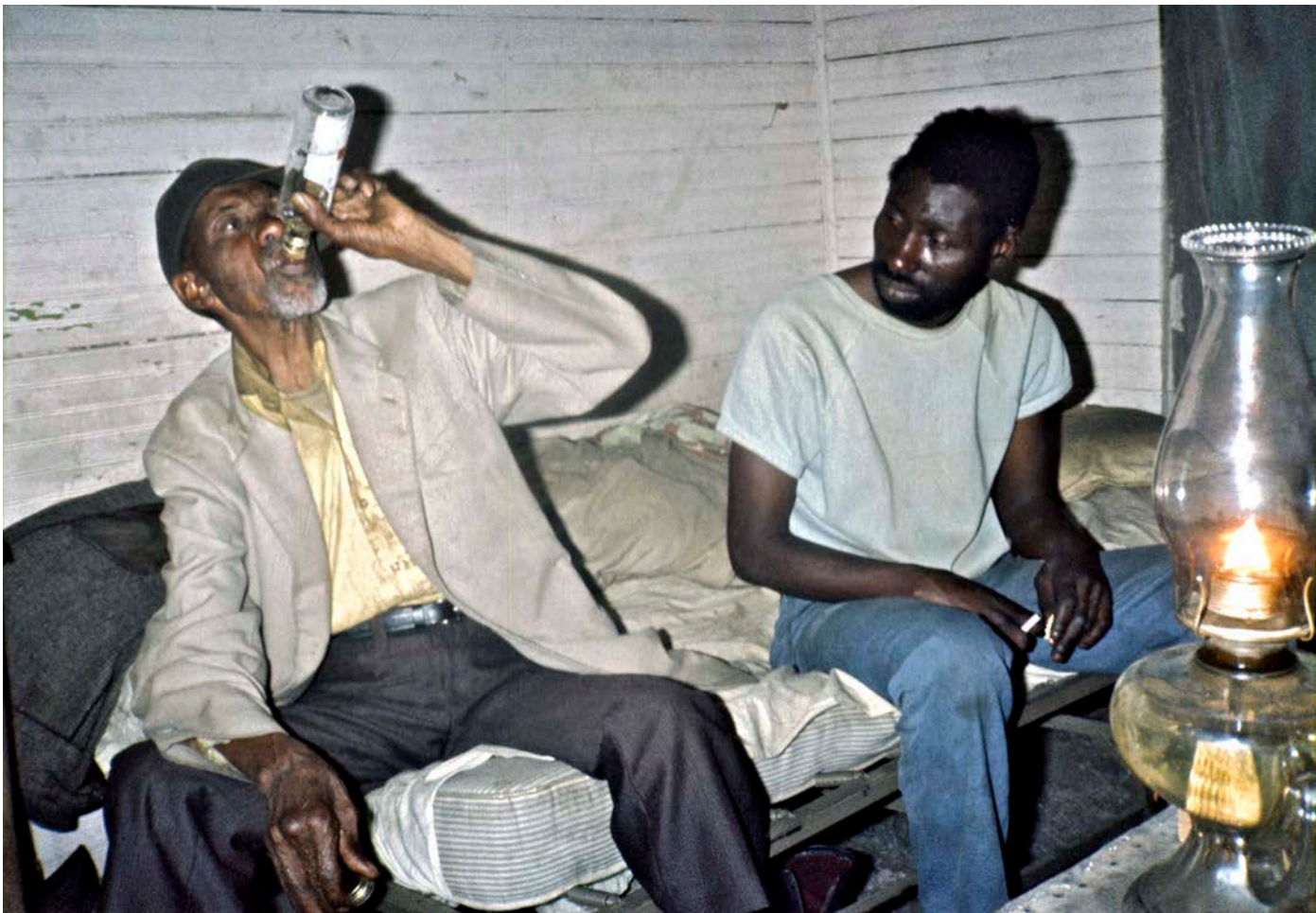
1975 - Seattle, WA

1975 - Seattle, WA

1974 - Raleigh, NC

1974 - Washington, NC

Men vraagt me vaak hoe ik bij de Rockefellers kon blijven, en waarom. Hier is mijn verhaal. Ik verliet Washington DC op een lentemorgen in 1974 met het doel de arme mijnwerkers in West Virginia te bezoeken. Omdat het warm was, vertrok ik in hemdsmouwen, niet wetende dat de lente in de bergen drie weken later komt. Al snel bevond ik mij in een sneeuwstorm op het kruispunt van de Rt 50 en de I-79. Mensen uit de bergen pikken over het algemeen geen lifters op - "zelfs niet als het mijn eigen zoon was," hield een man vol. Maar als chauffeurs in een sneeuwstorm iemand zien zonder zelfs maar een windjack, denken ze dat het om een ontsnapte gevangene gaat en rijden ze zonder na te denken voorbij. Ik stond daar de hele dag, zo koud dat ik niet eens mijn bevroren duim kon uitsteken. Maar hoe meer ik leed, hoe meer ik voelde dat er die dag iets fantastisch zou gebeuren. Als zwerver had ik een bijna religieus fatalisme over lijden ontwikkeld - dat je alleen door te lijden in de hemel kunt komen. Bovendien ben je juist door die overtuiging in staat om de bergen, of koude harten, om je heen te doen smelten. Uiteindelijk, toen het donker werd, werd ik door twee advocaten opgepikt met mijn Deense handteken. Toen hij mijn ellendige toestand zag, zei de ene dat ik vannacht bij hem in Charleston kon blijven. Ik was er dus helemaal klaar voor, hoewel een verblijf bij een arbeidsadvocaat niet echt "hemels" klonk. Amper een half uur verder op de snelweg zei een van hen: "Daar ligt Buckhannon,

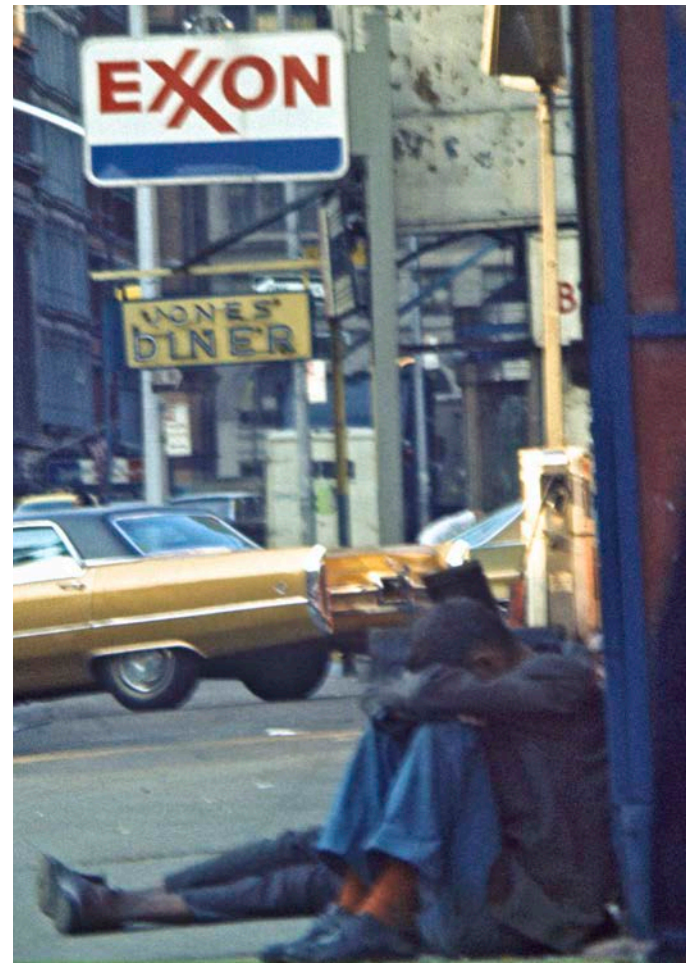
waar Rockefeller woont..." en ik wist meteen waarom ik die dag zoveel had moeten doorstaan. Tot hun verbazing vroeg ik of ze me daar wilden laten uitstappen. Toen begon ik aan de wandeling van 13 mijl over een donkere, verlaten bergweg - nog steeds in een vreselijke sneeuwstorm en nog steeds in hemdsmouwen. In de stad vroeg ik waar Rockefeller woonde. Hij was nu president van West Virginia Wesleyan College en al gauw vond ik zijn huis aan Pocahontas St dicht bij de school.

Om dit te verklaren, moet ik even teruggaan naar mijn protesten tegen de oorlog in Vietnam (voordat ik naar Amerika kwam). Moreel verontwaardigd over het gebruik van napalmbommen door de VS, die duizenden Vietnamezen, waaronder kinderen, verbrandden of verwonden, ontwierp en drukte ik op eigen kosten een poster waarop stond: ESSO maakt napalm. (Esso is nu bekend als Exxon.) Ik liep rond en plakte ze overal in Kopenhagen op, vaak met de politie in de achtervolging. Op een koude decemberavond klom ik in een hoge boom om niet gevangen genomen te worden door de politie, die, zoals ik ontdekte, meestal ook tegen de oorlog in Vietnam was. Om met mij te spelen, parkeerden twee lachende agenten hun auto naast de boom. "Je kunt daar de hele nacht zitten en bevroren terwijl wij in de warme auto relaxen en koffie drinken tot je naar beneden komt." Hoewel ik bevroor in mijn verheven toevluchtsoord, was

1974 - Buckhannon, WV - Jay Rockefeller

ik vastbesloten om te winnen van mijn kwelgeesten. Ik kwam niet naar beneden en tegen de ochtend gaven ze het op. Elke dag kon ik zien hoe ik mijn morele oorlog aan het winnen was. Esso, bijvoorbeeld, moest een heel leger arbeiders inhuren om rond te gaan en het Esso-logo met zwarte verf te overschilderen om de zich uitbreidende boycot van hun benzinestations te stoppen. Zo zorgde de kracht van reclame - dit was mijn eerste reclame - ervoor dat ik het Esso-logo zowel haatte als liefhad. In het proces bouwde ik een overweldigend vijandig beeld op van het monster achter Esso: de Rockefeller familie. Ik kwam ook te weten dat zij verantwoordelijk waren voor de dood van 51 stakende mannen, vrouwen en kinderen in Colorado in 1914. Met hulp van de CIA hadden zij regeringen omvergeworpen, waaronder die van Iran, en de moordende, martelende Sjah geïnstalleerd om te voorkomen dat Iran zijn oliebronnen zou nationaliseren (dit leidde later tot de Islamitische Revolutie). En zo, met een déjà vu (mijn ijskoude nacht in een boom) en overmand door rechtschappen woede, vond ik dat ik het recht had om het monster zelf onder ogen te komen - en klopte ik op de deur.

1971 - NYC

1969 - Mijn campagne om ESSO te boycotten

1974 - Valerie Rockefeller

En wat gebeurde er? Hetzelfde dat altijd gebeurt als ik bij de monsters in mijn hoofd intrek: Een mooie jonge vrouw opende de deur. Ik nam aan dat het een van de vele bedienden was en vroeg, op de meest natuurlijke manier - ik had er tenslotte recht op - "Mag ik Mr. Rockefeller spreken?" Ze zei dat hij niet thuis was, maar dat ik binnen kon komen en op hem wachten. Hoewel ik er zelf uitzag als een soort monster (een sneeuwmonster), dacht ze waarschijnlijk dat ik een student van zijn universiteit was. Ze gaf me handdoeken om me af te drogen en vroeg of ik honger had. Als dat zo was, zou ze gaan koken, want ze wist niet wanneer haar "man" thuis zou komen. Echtgenoot? dacht ik. Alle hatelijke karikaturen die ik van "Rockefeller" had gezien, waren van oude mannen. Dat was zeker het geval na Rockefeller's bloedbad onder gevangenen in Attica, toen ze in opstand kwamen om gevangenisvormingen te eisen. Ik was op de begrafenis geweest en kende enkele van de weduwe-zwarte vrouwen (blz. 406). Maar Sharon Rockefeller was bijna van mijn eigen leeftijd en haar man, Jay, maar tien jaar ouder. Terwijl zij voor me kookte, begon ik te spelen met haar schattige 3-jarige dochter, Valerie. Toen ze zag hoe goed we met elkaar konden opschieten, stelde Sharon voor dat ik misschien kon blijven om voor haar te zorgen; ze ging over een paar dagen naar Europa en had nog geen babysitter gevonden. Even later kwam een vriendin van de familie langs, en terwijl we aan het praten waren, fluisterde ze dat Valerie vermoord was naar Sharon's tweelingzus, die vermoord was. "Vermoord? Hoe?" vroeg ik vol ongeloof. Ik was gewend aan moorden in de onderklasse, niet onder de rijken. Nadat Sharon, wier meisjesnaam Percy is, en Valerie waren afgestudeerd, kwam de familie bijeen in hun landhuis aan het meer in een buitenwijk van Chicago. Sharon ging naar Valerie's slaapkamer om welterusten te zeggen tegen haar zus, en de volgende ochtend werd haar identieke tweelingbroer in elkaar geslagen en doodgestoken aangetroffen. De misdaad, die nooit werd

Jongen toont waar zijn familied werd vermoord - 1975 SF

opgelost, liet Sharon getraumatiseerd achter, en wierp een donkere schaduw over de familie die nooit verdween. Op dat moment was ik niet verbaasd over Sharon's oppasopmerking, omdat ik gewend was dat mensen me meteen vertrouwden, maar door de jaren heen heb ik vaak nagedacht over deze opmerkelijke vrouw. Hoeveel andere vrouwen zouden, zo kort nadat een geliefde zus door een indringer was vermoord, het lef hebben om een vreemdeling die op Charles Manson leek in hun huis uit te nodigen? (Vlak na de moord op een andere Sharon tijdens de Tate-Labianca moorden.) Hoeveel zouden deze vreemdeling vragen om op haar dochter te passen (genoemd naar het grootste verlies van haar leven)? Sharon deelde mijn eigen vertrouwensvolle kijk. Toen Jay Rockefeller eindelijk thuiskwam, verloor ik mijn hart volledig aan deze hartelijke familie. Omdat ik in gesprek was met zijn vrouw, nam hij aan dat ik een vriend van haar was en vroeg hij nooit waarom ik daar was (net zoals ik zelf vergeten was waarom ik daar was). Als ik al verwacht had een monster te ontmoeten, dan was het mijn eigen projectie, want tot mijn verbazing en vreugde hadden we over bijna alles dezelfde mening. Hij was ook tegen de oorlog in Vietnam en bekritiseerde later de oorlogsheld John McCain omdat hij napalmbommen op Vietnamese burgers had laten vallen. Na zijn studie had hij dezelfde weg afgelegd als ik, door te werken met arme mijnwerkers die in krotten leefden die net zo ellendig waren als die ik had gefotografeerd. Hij werkte aan de verbetering van hun omstandigheden in het VISTA-programma, dat door John F. Kennedy was gestart, verloor zijn hart aan deze mijnwerkers, bleef daar en is sindsdien een krachtig pleitbezorger voor hen geweest, eerst als hun gouverneur, later als senator in Washington. Ik voelde meteen dat hij "mijn man" was. Nadat we heel wat flessen hadden gedronken en hij grote belangstelling had getoond voor mijn foto's van krotten en armoede, voelde ik me zo opgebeurd dat ik hem vertelde dat

1974 - Charleston, SC

ik tevergeefs had geprobeerd steun te krijgen voor de aanschaf van een professionele Nikon-camera en film, zodat ik mijn werk kon afmaken. Ik zal nooit zijn antwoord vergeten: "Heb je het tegen mij als persoon of tegen de stichting? Nou, kom morgen naar mijn kantoor en laat me je subsidievoorstel zien." Ik kon die nacht nauwelijks slapen. Voor het eerst had ik echt hoop dat ik een beetje steun zou krijgen voor mijn fotografie (al was het maar wat oppasgeld). Maar toen ik de aanvraag bekeek die ik altijd bij me droeg, zag ik een zin over "de brute afslachting van 41 gevangenen in Attica door de Rockefeller-clan". Dat was ik helemaal vergeten. Ik schaamde me zo na zoveel warmte, gastvrijheid en vertrouwen van de Rockefellers te hebben gekregen, dat ik het niet kon opbrengen om op zijn deur te kloppen. In plaats daarvan draaide ik me om en zette mijn zwerftocht voort onder het motto van de oude Rockefeller: "Noch een dubbelte voor de bank, noch een stuiver om uit te geven." Boos op mezelf om mijn vooroordelen, verwoorde ik mijn nieuwe inzicht: Het onderklasse-syndroom van moord en alcoholisme is slechts een spiegel van de heersende klasse. Toegegeven, het alcoholisme had meer betrekking op wat ik in andere gezinnen van de hogere klasse had gezien dan op dit gezin, dat mij, hoe indringer ik ook was, zoveel vrijgevigheid had getoond. Twee dagen later logeerde ik bij deze vrouw in een krot dat tegen een Exxon-raffinaderij aan stond. Afgezien van mijn haat-liefde verhouding met het Exxon logo, denk ik dat er nog een reden was waarom ik bij haar terecht kwam. Tijdens mijn eerste jaar in Amerika, tekende President Nixon de National Environmental Policy Act om lood uit benzine te bannen. Gelode benzine was geïntroduceerd door Standard Oil (Exxon) vanwege het "anti-klop effect", en Exxon had zich verzet tegen eerdere pogingen om het te verbieden. Net voordat ik mijn "anti-klop" zwerfprincipe in het huis van Jay en Sharon doorbrak - ik wachtte altijd passief tot mensen me thuis zouden uitnodigen - hoorde ik over nieuwe studies die de destructieve effecten van lood op kinderen aantoonde. Ik dacht aan al het lood waaraan zwarte kinderen werden blootgesteld in gettohuizen, vaak gebouwd naast binnenstedelijke snelwegen. (Blz. 299). Dit gaf mij het antwoord op de vraag waarom geweld en moord waren geëxplodeerd, ongeveer 20 jaar nadat loodhoudende benzine gemeengoed was geworden. (Deze

Sharon Rockefeller met Valerie in 1974

jongen laat me het bloed zien van iemand in zijn familie die net was vermoord). Lood speelt ook een belangrijke rol bij de leerstoornissen van veel gettokinderen en verklaart waarom veel blanken, zoals Valerie, het beter deden op school.

17 jaar later, na een van mijn optredens in Stanford, kwam een blanke vrouw naar me toe en vroeg of we even onder vier ogen konden praten. Ze leek een beetje boos toen ze zei: "Ik sta in je boek." Ik was totaal in de war aangezien er nauwelijks blanken in het boek voorkwamen. Toen ze de bladzijde gevonden had, besepte ik dat ze Valerie Rockefeller was. "Vorig jaar," ging ze verder, "toen mijn kamergenote na uw show thuiskwam en me vertelde dat u mijn vader als een alcoholist en massamoordenaar had afgeschilderd, was ik erg boos op u. Maar nu ik de show zelf heb gezien, moet ik je een dikke knuffel geven. En hier is mijn visitekaartje. Als je ooit mijn hulp nodig hebt, bel me dan." Wauw. Opnieuw werd ik getroffen door schuldgevoel omdat ik in het boek niet voldoende onderscheid had gemaakt tussen Exxon, een symbool van onderdrukking, en de liefdevolle familie die mij ooit had opgenomen. Ik ondervond precies dezelfde overweldigende reactie van drie andere Rockefeller-kinderen aan andere universiteiten. Ze vroegen me zelfs om advies over hoe ze de armen het best konden dienen. Ik was dan ook niet verbaasd toen ik zag dat Valerie, wier zware bagage zowel negatief als positief was, eindigde als lerares in het bijzonder onderwijs voor jongeren met leer- en emotionele handicaps in East Harlem. Op de een of andere manier zag ik een directe lijn lopen van onze eerste ontmoeting in haar huis toen ze een kind was tot haar sociale betrokkenheid als volwassene in Harlem. Eerst en vooral werd ze gevormd door de lange sociale betrokkenheid van haar ouders. Misschien versterkt door het geërfde trauma van haar moeder (parallel aan het geërfde trauma bij zwarte kinderen). In ieder geval was ik, net als bij haar vader, verbaasd over hoeveel we het over alles eens waren toen we in 2015 voor het laatst met elkaar communiceerden. "Ik ben nog steeds hyperkritisch oordelend over mensen met geld!" schreef ze me. Ze maakt ook deel uit van de inspanning van de Rockefeller-familie om de klimaatontkenning door Exxon/Mobil te stoppen. "Als nazaten hebben we een extra last om klimaatverandering tegen te gaan," zegt Valerie.

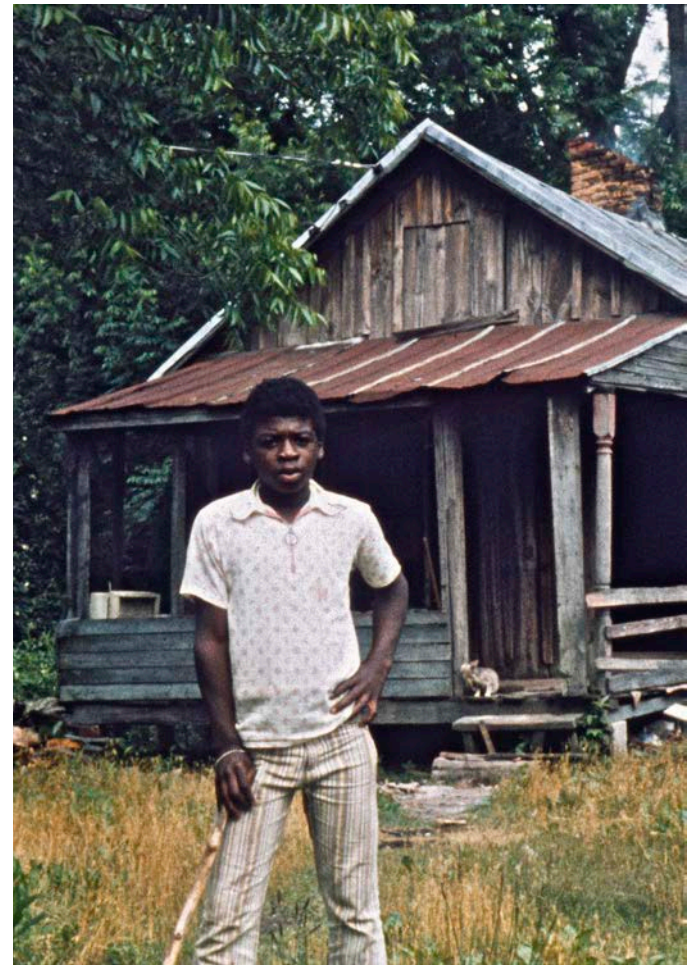
1974 - Washington, NC

1974 - Washington, NC

1974 - Washington, NC. Robert op school

1974 - Washington, NC. Robert thuis

1974 - Jersey City, NJ

1973 - Tunica, LA

1974 - Washington, NC

De integratie van zwarte en blanke schoolkinderen was een van de belangrijkste resultaten van de strijd voor burgerrechten. Dat veel welgestelde liberalen hun kinderen niet lieten integreren, hielp de integratie te saboteren en creëerde wrevel bij arme blanken, die zich geen privé-scholen konden veroorloven. Het zien van de omstandigheden op Amerikaanse scholen was misschien wel het meest schokkende aspect van mijn reis. Nooit had ik zoveel hersenspoelzinnen gehoord, zoals "De mens koestert de vrijheid boven alles", gecombineerd met een bijna totale weglating van de zwarte geschiedenis. Tegenwoordig verbieden veel scholen zelfs boeken van zwarten, zoals Nobelprijswinnaar Toni Morrison.

Deze totalitaire regimentering is als de "eet van trouw" aan "één natie, onder God, ondeelbaar, met vrijheid en gerechtigheid voor allen". Het staat in schril contrast met de staat van slavernij die zwarte kinderen wordt ingehamerd in deze vervallen multiplex-gedekte "getto scholen."

In theorie schenken we graag vrijheid en gerechtigheid aan Robert, hier te zien trouw zweren in Washington, NC, om daarna naar huis te lopen naar zijn hut met meer ratten dan boeken. Het bedekken van de ramen met sterren en strepen helpt tenminste om de kou en zijn Amerikaanse droom buiten te houden.

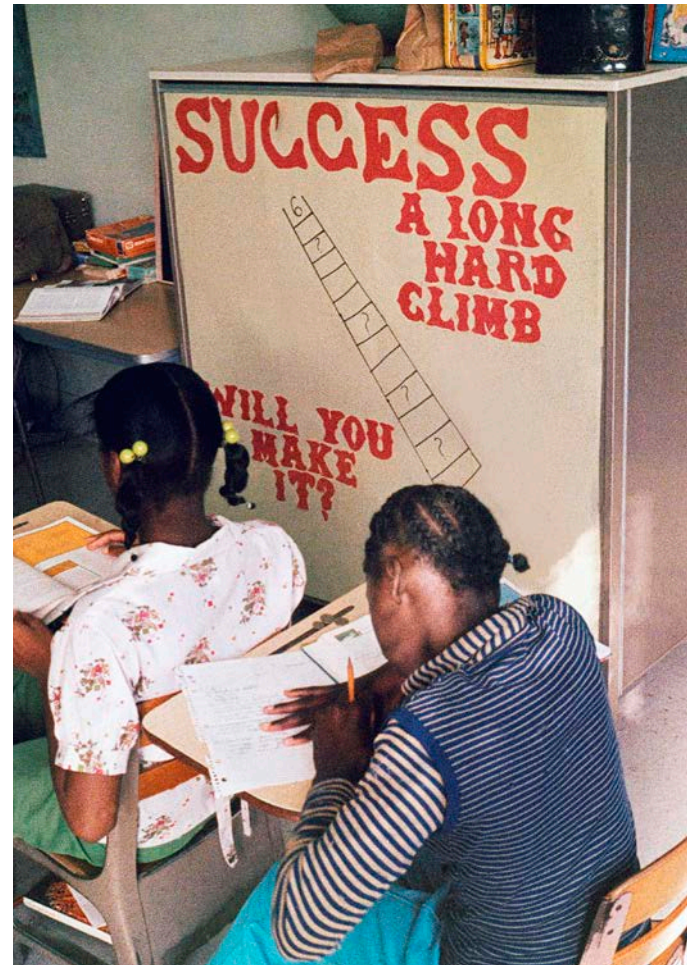
1972 - Canarsie, NY

1972 - Canarsie, NY

1972 - Canarsie, NY

1974 - Washington, NC

1972 - NYC

1973 - Louisville, KY

1974 - San Francisco

1972 - Canarsie, NY

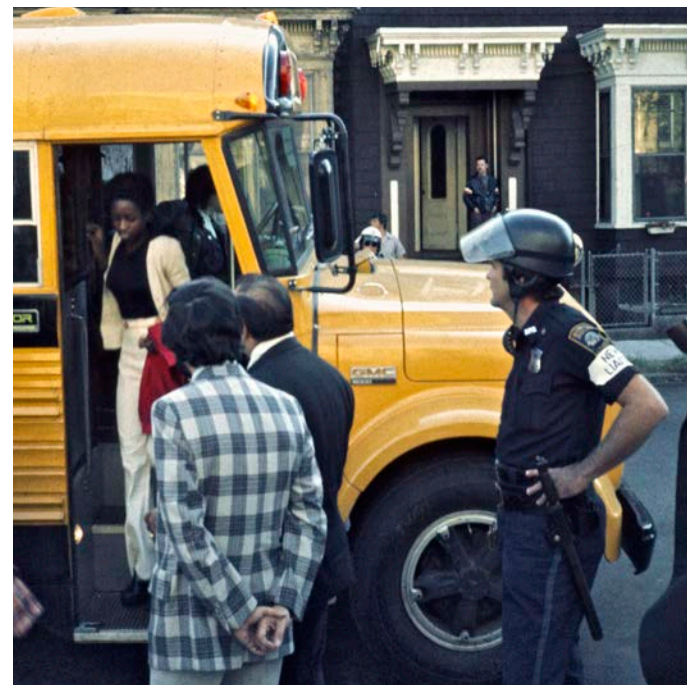

1974 - South Boston

Ik zag overal in steden gewelddadige strijd toen zwarten, wanhopig om uit de segregatie te breken en hun kinderen een kans op gelijk onderwijs te geven, hen met bussen naar scholen in blanke buurten brachten.

Wanneer politie en soldaten kinderen op elke bus moeten begeleiden en woedende stenengooiende blanken achter barricades moeten worden gehouden om zwarte kinderen te beschermen, leren we hen op hun eerste dag in de blanke wereld dat de Ku Klux Klan in het hart van elke blanke zit ... zoals ik destijds abusievelijk schreef. In mijn werk met de KKK sindsdien, heb ik geleerd dat de kinderen van de KKK vaak de enige blanken zijn in volledig zwarte scholen, omdat ze te arm zijn om weg te gaan uit zwarte buurten.

Ook zijn "zwarte scholen" precies waar veel Deense ouders vandaag de dag voor vluchten, hoewel ze als zelfingenomen jongeren in de jaren '70 luidkeels het Amerikaanse racisme veroordeelden toen ze mijn diapresentatie zagen.

1974 - South Boston, MA

1971 - East St Louis, IL

1989 - Harlem, NY

1974 - Jersey City, NJ

Dit zijn zwarte schoolkinderen in een Amerikaans getto, opgenomen op band, maar het gesprek had net zo goed vandaag opgenomen kunnen worden onder bruine gettokinderen in Europa:

- *We moeten vrienden zijn met blanke mensen, zoals Mary. Ze is mijn vriendin en ze is blank.*
- *Wacht maar tot je groot bent, dan is ze niet meer van deze wereld!*
- *Hoe weet je dat ze de wereld zal verlaten?*
- *Ze zal niet uit de wereld zijn, maar uit dit land.*
- *Uit dit land of uit dit getto?*
- *Uit dit land, uit dit getto, of wat dan ook...*
- *Ze zal nog steeds mijn vriendin zijn.*
- *Ze zou zich tegen je kunnen keren. Ze zouden haar kunnen hersenspoelen.*
- *Een blanke is nog steeds een mens!*
- *Maar waarom ... hoe komt het dat ze een zwarte behandelen alsof hij een dier is?*
- *We moeten iets verkeerd gedaan hebben!*

Als ik naar deze gesprekken van 7- en 8-jarige kinderen luister, kan ik alleen maar concluderen dat velen van hen niet alleen hun getto, maar zelfs hun land als een gesloten systeem zien en - erger nog - zichzelf daarvoor de schuld geven. Op de vraag "Waar kom je vandaan?" zullen bruine kinderen die in Denemarken zijn geboren bijvoorbeeld "Turkije" zeggen. Net als zwarten, hebben ze de boodschap van onze verdeel retoriek geïnternaliseerd: "Je bent ongewenst en maakt geen deel uit van onze waarden."

Als hun voortdurend wordt verteld dat ze er niet bij horen, is het niet verwonderlijk dat veel getto-ouders tegen geïntegreerd onderwijs zijn, ondanks hun wetenschap dat gettoscholen

niet werken. Ontdaan worden van goed onderwijs op je eigen gettoschool is te verkiezen boven de illusie tot de gewone maatschappij te behoren met de ontberingen die je ook hier moet ondergaan. Het is een triest feit dat zelfs in geïntegreerde scholen we de geest en de motivatie doden van de kinderen die we hebben gemarginaliseerd. Overal ter wereld creëren leraren leerlingen die passen bij het beeld en de verwachtingen die zij al van hen hebben. Als je een willekeurige steekproef uit een klas neemt en tegen de leraren zegt dat deze leerlingen "potentiële academische spurters" zijn, zullen deze kinderen na een jaar of twee aan die verwachting voldoen dankzij de speciale behandeling die de leraar onbewust aan hen geeft. In een meester-slaaf maatschappij zal degene van wie verwacht wordt dat hij de slaaf wordt (nuteloos) dus een inferieure opvoeding krijgen, waarbij zwarte of blanke leraren, segregatie of integratie geen groot verschil maken.

Deze "onschuldige" discriminatie heeft rampzalige gevolgen overal waar wij leerlingen indelen in "trage" en "lichte" banen, die uiteraard een weerspiegeling zijn van de klassenmaatschappij daarbuiten. Hoe schadelijk deze discriminatie is voor het gevoel van eigenwaarde van een kind bleek toen een computer per vergissing alle zogenaamde "langzame" kinderen in de "lichte" klas plaatste en vice versa. Een jaar later, toen de vergissing werd ontdekt, stelden de onderwijzers vast dat de langzame leerlingen zich gedroegen alsof ze slim waren en de lichte leerlingen zich gedroegen alsof ze dom waren - het begin van gettovorming. Ik ontmoette voortdurend leraren en zelfs directeuren die naar hun getto-leerlingen verwezen als "dieren". Tot het punt waarop ik zelfs jonge kinderen zichzelf als ratten zag beschouwen.

Op mijn eigen school leerde ik uit de eerste hand dat het beeld dat de leraar van een kind had, het beeld werd waaraan het kind probeerde te voldoen. Ik sprak een plattelandsdialect, dat "dom" klonk in de oren van leraren in de stad, waar ze "correct" Deens spraken. Als gevolg daarvan vermeden ze me onbewust, en beetje bij beetje werd ik introvert met af en toe een uitbarsting van "dom" gedrag. Ik verloor alle zin om te leren en scoorde constant 30% tot 50% lager dan de andere leerlingen. Uiteindelijk werd ik gedwongen te stoppen met school, wat me uiteindelijk tot een straatwijze zwerver maakte. Als ik, naast mijn ADHD, zwart of bruin was geweest in een racistische samenleving, waar we onbewust proberen om zulke "onaanraakbaren" uit het zicht te houden totdat ze "gedragsonaanraakbaren" worden, had ik gemakkelijk niet alleen "straatwijs" kunnen worden, maar ook een "crimineel", "verslaafde", "prostituee", "uitkeringstrekker" of een van de andere rollen kunnen vervullen die een samenleving van wegwerpmensen passend vindt om haar ongewenste personen in te gieten.

1974 - Washington, NC

Om de beschuldiging te ontlopen dat zij de meester-slaaf van de maatschappij zijn, vinden leraren vaak nieuwe manieren om de schuld op hun leerlingen af te schuiven. Liberalen beweren dat het "gebrek aan motivatie" en het "verminderde leervermogen" van het gettokind te wijten zijn aan "culturele achterstand", omdat ze uit gezinnen komen waar niet meer boeken staan dan in slavenhutten (of in het huis van een Turkse of Arabische boer). Zou het kunnen zijn dat de leraren zelf gevangen zitten in een gesloten systeem en uitstekende onderdrukkers zijn geworden met hun "Onze scholen zijn niet slecht, maar we krijgen slechte leerlingen" of "Arme kleine dingen," oordelen verpletterend naar kinderen?

Als er nog enige twijfel bestaat, is het de moeite waard eraan te herinneren dat zeer gemotiveerde, politiek en sociaal bewuste leraren op scholen die werden geleid door de Black Panthers en zwarte moslims hun gettokinderen op het niveau van de nationale (blanke) normen brachten. Particuliere moslimscholen in Denemarken kunnen het op dezelfde manier doen. Met andere woorden, door academisch uit te blinken, niet alleen door atletiekbeurzen.

Dit verwachtingspatroon dat leren afschrikt, is ook te zien in samenlevingen die doordrongen zijn van onderdrukkend denken ten opzichte van andere kwetsbare groepen. Amerikaanse vrouwen, bijvoorbeeld, die naar meisjesscholen gingen, waar ze beschermd worden tegen het seksisme van de maatschappij, doen het na hun afstuderen beter dan vrouwen die naar geïntegreerde scholen gingen. Als sommigen van ons het moeilijk vinden om hun eigen racisme onder ogen te zien, laten we dan niet vergeten hoe weinig mannen 50 jaar geleden zichzelf als seksisten beschouwden.

Maar dat we meisjes verpletterden met onze houding blijkt uit de statistieken van die jaren, die laten zien hoeveel vrouwen we "wegdreven" van het hoger onderwijs met emotionele blokkades die hen ervan weerhielden arts, advocaat of wetenschapper te worden.

Als we het 4e-graads syndroom zien bij onze gemarginaliseerde zwarte en bruine kinderen in zowel de VS als Europa, moeten we concluderen: Ofwel hebben we hulp nodig bij het verwerken van ons racisme, ofwel moeten gekleurde kinderen tegen ons beschermd worden in niet-geïntegreerde scholen met zeer toegewijde en gewetensvolle leraren, "reddende engelen" die het gevoel van eigenwaarde en identiteit kunnen herstellen dat wij hen zo vroeg hebben ontnomen.

Helaas ben ik zelf een actief onderdeel van dit racisme. Na maanden van lesgeven aan overwegend blanke universiteiten, bijvoorbeeld, heb ik het denken van de studenten geïnternaliseerd. Ik betrap mezelf er vaak op dat ik in racistische termen over "zwarten" denk. Wanneer ik in Denemarken in een soortgelijk isolement verkeer, wordt mijn denken over degenen die de Denen als "moslims" bestempelen op dezelfde manier scheefgetrokken. Met het verwijtende en afstandelijke perspectief van de racist en zijn voorliefde voor het vinden van fouten in "de ander", help ik zo onze verschoppelingen een defaitistische vijandige houding te vormen - opnieuw, in de blindheid van mijn blanke voorrecht. Want blindheid is het wanneer we naar buiten toe integratie eisen, maar in ons innerlijk denken "afstand nemen van", bang zijn voor, en bijgevolg diegenen verpletteren met wie we zouden moeten integreren.

1990 - Chicago

1990 - Chicago

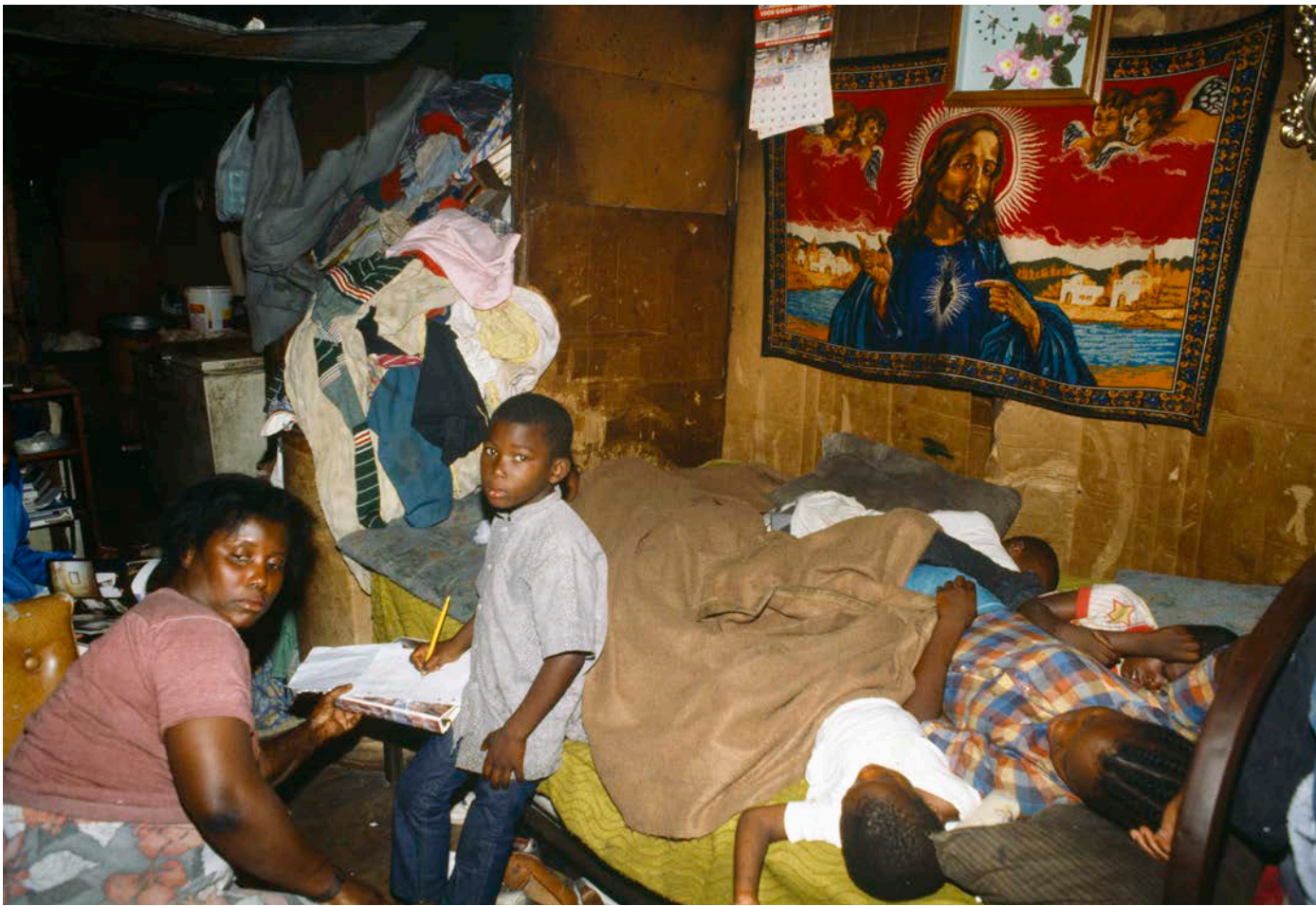
1974 - Greensboro, NC

1972 - Detroit

1989 - NYC

1990 - Burke County, GA

In Los Angeles zag ik een prachtig geval van raciale solidariteit toen West-Indische immigrantenstudenten een organisatie vormden om autochtone zwarten te motiveren niet van de middelbare school en de universiteit af te gaan - een soort historische herhaling van de ondergrondse spoorlijn, waar vrije zwarten mensen uit de slavernij hielpen.

Hoezeer wij allen het slachtoffer zijn van deze onderdrukking blijkt uit deze foto van een groep zwarte tieners. Het meisje werd als baby geadopteerd door zwarten in het getto en is opgevoed om zwart te zijn: om zich zwart te gedragen, zwart te denken en zich zwart te kleden. Ze heeft nauwelijks iets gemeen met blanken; ze kan niet eens "onze taal" spreken. In blanke huizen zie ik het tegenovergestelde. Zwart en blank, Palestijn en jood, autochtoon en allochtoon, man en vrouw, heteroseksueel en homo lopen ernstige schade op wanneer ouders al vroeg de onderdrukingspatronen herscheppen die zij zelf van hun ouders hebben meegekregen. Beide partijen worden uiteindelijk beroofd van het vermogen, en ook van de wens, om de andere partij menselijk te behandelen. We geven het diep in ons hart op en besluiten dat het een absurde etnische alchemie is om te proberen elementen te integreren die elkaar afstoten als olie en water. De verwoede pogingen van liberalen om deze twee elementen zo door elkaar te schudden dat ze voor korte tijd in kleinere deeltjes

1973 - Baltimore

uiteenvallen, zijn slechts een vergeefse poging om onderdrukking een menselijk gezicht te geven, zoals het stemmen op Obama terwijl je gevangen zit in de enorme apartheid van zwarte en blanke harten. Is er dan überhaupt nog hoop?

2009 - High school prom in Natchez, MS

Ja, ik hoor zelfs de ergste racisten vaak zeggen: "Ik wou dat we alle zwarte kinderen konden adopteren, zodat ze zoals wij kunnen worden." Hoewel zij op typisch racistische wijze de schuld bij "de anderen" zoeken, is dit geen uiting van rassenhaat. Net zoals Europeanen zich verheugen wanneer "moslims" zich bekeren tot het christendom, en daarbij vergeten dat het de andere cultuur is waarop zij negatief reageren. Ik zie deze ongemakkelijke hoop het duidelijkst bij blanke studenten aan Amerikaanse universiteiten wanneer zij vertellen hoe zij, uit liberaal schuldgevoel, zwarte studenten proberen te bereiken. Maar de hele tijd worden ze tegengehouden door reactionaire schuldgevoelens: ze herinneren zich alle waarschuwingen van hun ouders in hun jeugd; meestal niet verbaal, maar in hun ogen of in het klikken van de sloten van de autodeuren als ze te dicht bij een zwarte buurt reden.

Het is beangstigend om de liefde van onze ouders te verraden, die we in ons achterhoofd de andere kant op voelen trekken. Dus als ze uit liefde de hand uitsteken naar zwarten, worden ze uit liefde naar achteren getrokken. Ze worden onhandig en neerbuigend tegenover zwarten, die reageren met diepgewortelde woede en vijandigheid omdat ze een soortgelijke, maar omgekeerde onderdrukking hebben doorgemaakt. Dit doet de angst van de blanken herleven - nu de angst om afgewezen te worden. Zo "creëren" de onderdrukker en de onderdrukte elkaar voortdurend,

omdat niemand van ons vrij is. Want wat alle systemen van onderdrukking kenmerkt is een verlies van "vrijheid"; de vrijheid om te handelen op een manier die een buitenstaander van dit systeem als "normaal" en "menselijk" zou zien. Deze cocktail van blanke schuld en angst creëert de woede en vijandigheid van geïnternaliseerd racisme onder zwarten, die op hun beurt meer blanke angst en schuldgevoelens creëren, enz.

Het ergste racisme van vandaag komt dus niet voort uit haat, maar uit liefde - uit de wens onze kinderen te beschermen tegen datgene waarvoor wij zelf bang werden gemaakt. Wanneer ik blanken meeneem naar zwarte feestjes in de VS of naar bruine feestjes in Denemarken, zie ik hen vaak in tranen uitbarsten van schuldgevoel: na hen zo lang onbewust gedemoniseerd te hebben, ervaren ze "de anderen" plotseling als echte menselijke wezens. Onze tranen laten zien dat we allemaal slachtoffers van racisme zijn.

1975 - San Francisco

1974 - Palm Beach, FL

1973 - Indianapolis, IN

1974 - Brownsville, NY

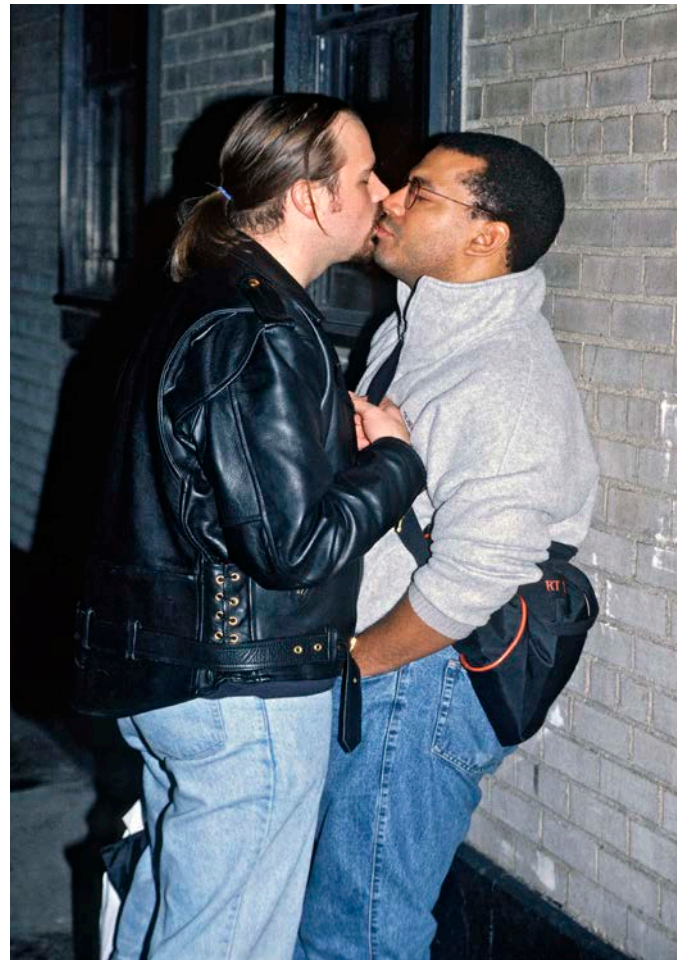
1982 - San Francisco

1989 - Washington, DC

Hoe meer ik leerde over het verlammeende en zichzelf in stand houdende effect van verbannen zijn, hoe moeilijker het voor mij was om blanken te veroordelen voor ons racisme. Zelfs voor mij, en voor Afrikaanse en Caraïbische immigranten, die niet gekneet waren door onze meester-cultuur, was het niet altijd mogelijk om op een menselijke manier te reageren tegenover hen die gevangen zitten in een paria-cultuur. Het onhandige gedrag van blanken tegenover zwarten in de VS, en sindsdien tegenover “moslims” in Europa, werd vooral begrijpelijk toen ik het vergeleek met mijn eigen moeilijkheden om volledig menselijk te zijn tegenover hen die door mijn heteroseksuele maatschappij in het getto van de homoseksuelen werden opgesloten.

Mijn houding ten opzichte van homo's was in principe “liberaal” geweest. Hoewel ik ze in mijn landelijke Deense jeugd onbewust even effectief ondergronds had gedwongen als in Saoedi-Arabië, was ik niet gevormd door openlijk haatdragende houdingen jegens hen. Ik hoefde dus niet veel zelfhatende homo's in de kast op de Amerikaanse snelwegen tegen te komen om te beseffen dat ik het als een morele plicht beschouwde om actief te worden in 's werelds eerste open homobeweging in San Francisco. Daar leerde ik al snel van meer “bevrijde” homo's dat liberalen de meest verraderlijke vijand van de ware bevrijding zijn. Ons diepe gevoel van heteroseksuele superioriteit blijft onaangetaast door onze bezorgdheid over de “benarde situatie” van homo's. We lijken zoveel toe te geven met ons neerbuigende “we moeten homoseksuelen accepteren” terwijl het liberale “we” stevast juist die minderheid uitsluit op wiens integratie wordt aangedrongen. Wij laten de onderdrukten niet alleen opboksen tegen werkelijk geuite onverdraagzaamheid en haat, maar ook tegen “sympathie” en “begrip” - “tolerantie” uitgebreid tot iets betreurenswaardigs in plaats van normaal.

1992 - NYC

1984 - Swarthmore, PA

2012 - Washington, DC

Na een dergelijke indoctrinatie voelen “wij” ons even onzeker, ongemakkelijk en bedreigd door “hen” als de blanken zich bedreigd voelen door de zwarten/bruinen, en wordt het voor ons handiger om hen in getto's te houden. Sommige Amerikanen zagen homo-getto's als San Francisco en New Orleans als uitingen van een tolerante en vrije samenleving. Net als bij de oude Joodse getto's in Europa is het juist het tegenovergestelde. Toen we eeuwenlang verhinderden dat homo's vrijuit konden spreken, elkaar in een open sfeer zonder angst konden kussen en de hand konden vasthouden, we in de meeste staten wetten tegen hen maakten, we hen homoseksualiteit lieten verafschuwen voordat ze volwassen waren, zodat ze de definitie van hetero's van goed en slecht overnamen en verinnerlijkten, als we homo's en lesbiennes hun leven lang dwongen tot pijnlijke, vergeefse pogingen om hun leven recht te trekken, met hetzelfde verlammeende effect op hun zelfbeeld als toen zwarten hun haar steil maakten om te “slagen” of alleen maar te overleven, - dan dwingen we hen uiteindelijk in soortgelijke gesegregeerde getto's, compleet met rellen en subculturen.

Als vroege voorvechter voor homo's werd ik opgemerkt en het waren zwarte homo's zoals SF Film Festival directeur Albert Johnson en theaterdirecteur Burial Clay (vermoord een week na het opzetten van mijn show) die als eerste American Pictures uitnodigden naar Amerika te komen. Toen ik samenwoonde met de zwarte homo activist Lawrence Andrews terwijl hij mijn American Pictures Theater hielp opzetten in San Francisco nodigde hij me uit om workshops te maken voor zijn groep “Black and white men together” om het racisme te helpen bestrijden dat hij zag onder de leden. “De blanken kunnen met ons naar bed, maar daarna willen ze niets met ons te maken hebben.” De kloof tussen homo's en lesbiennes was toen nog groter, maar in de jaren '80 zag ik lesbiennes uit hun terechte mannelijke woede komen om zich te verenigen met onze beweging.

1973 - Baltimore. Ms. Willie na ons Thanksgiving diner

2021 - platteland NC. Ms. Willie 72 jaar oud.

1995 - NYC

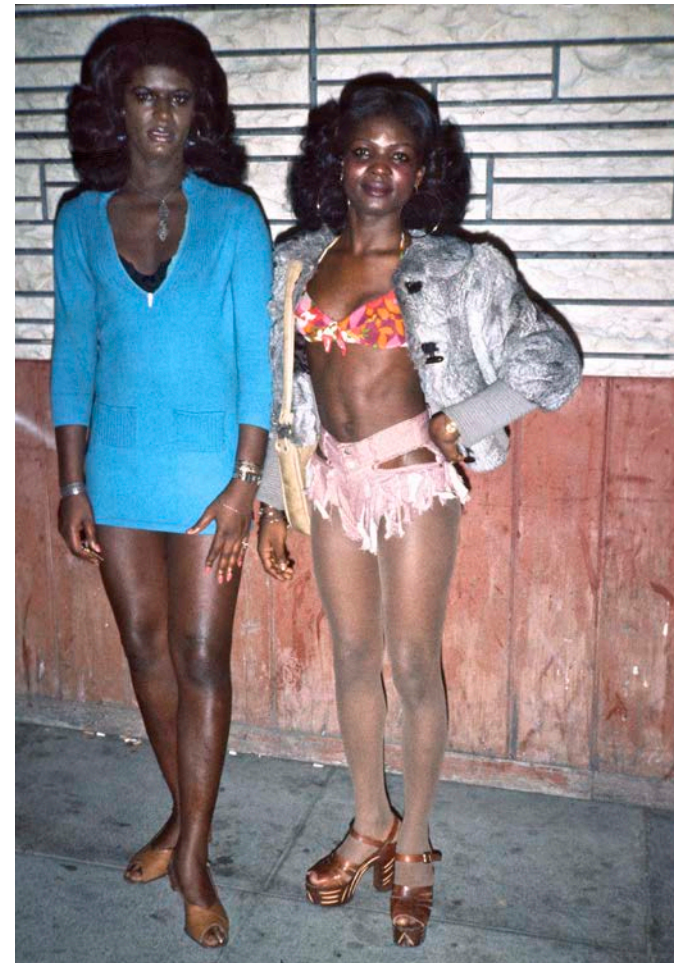

1973 - Baltimore. Mevrouw Willie in haar woonkamer

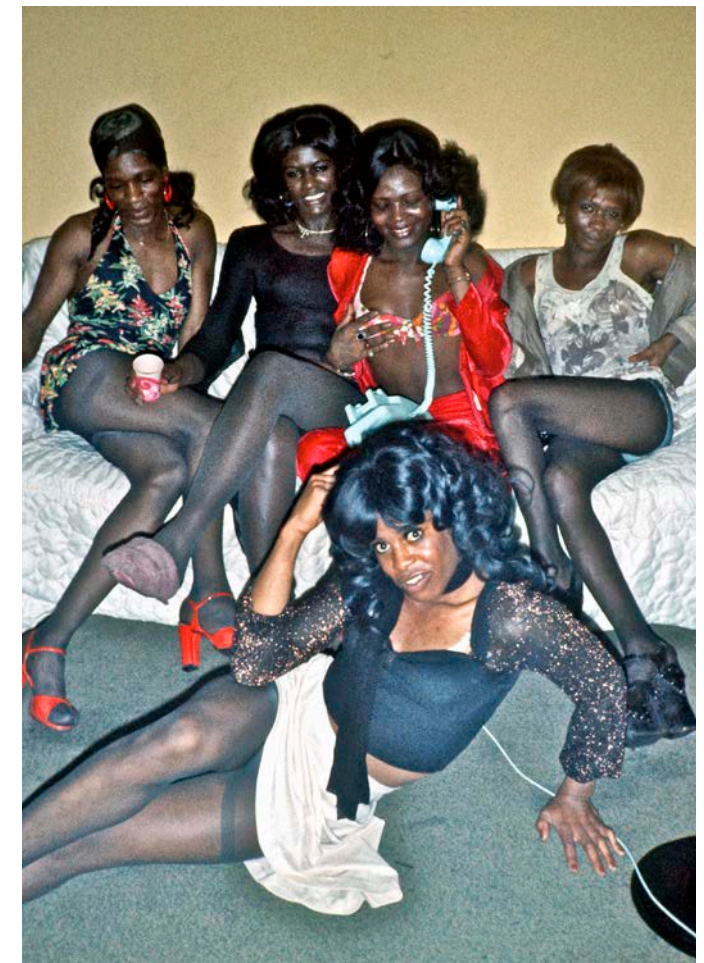

1975 - Tenderloin, San Francisco

Toen ik op de avond van Thanksgiving 1973 met mijn Deense bordje in het getto van Baltimore stond te liften in de hoop een verblijfplaats te vinden, was ik verbaasd dat ik werd opgepikt door een mooie zwarte vrouw, zoals zwarte vrouwen mij nooit oppikten. Ze nodigde me uit in haar keurig gepoetste huis in de voorstad en nadat ze Deense literatuur had gelezen, raakten we verwickeld in een diep intellectueel gesprek, waarna ze me uitnodigde om haar zijden bed boven te delen. Pas toen ze me begon te kussen, vertelde haar baardstoppels me dat ze geen vrouw was. Als ik het verhaal later aan Amerikaanse mannen vertelde, barstten ze meestal in misselijkheid uit: "Wat heb je gedaan? Uit het raam gesprongen?" Inderdaad hebben kort daarna twee mannen, die dachten dat ze een vrouwelijke prostituee hadden opgepikt, zo'n transseksueel vermoord. Voor mij werd mevrouw Willie in plaats daarvan een dierbare vriend, die me introduceerde in de wereld van transgenders. Hij bewonderde Denemarken omdat het voor het eerst geslachtsveranderende operaties toestond en vertelde me over het boek van Christina Jorgensen daarover. Ik was verbaasd toen ik hoorde hoe Willie, opgegroeid in de tabaksvelden in North Carolina, zich sinds haar vijfde aangetrokken had gevoeld tot vrouwelijke kleding, maar sindsdien naar het noorden was gevlucht om haar echte identiteit beter te kunnen uitleven. Hoe de tijden veranderd zijn blijkt wel uit hoe zij vandaag - nu 72 jaar oud - teruggekeerd is naar haar roots in North Carolina. Na Willie's liefdevolle kennismaking met de opwindende trans- en dragwereld voelde ik me helemaal thuis toen ik later introk in een gebouw vol transgenders in de Tenderloin in San Francisco. Vooral omdat ik veel van hun identiteitsproblemen tijdens hun transitie zag, hield ik van hun met vreugde gevulde feesten en dragshowwedstrijden. Dus toen ik op latere leeftijd de eerste vrouwenmoskee van Denemarken opende, deed ik dat op voorwaarde dat onze vele LGBTQ-vluchtelingen schoenen met hoge hakken mochten dragen in de moskee voor hun dragshows.

1975 - Tenderloin, San Francisco

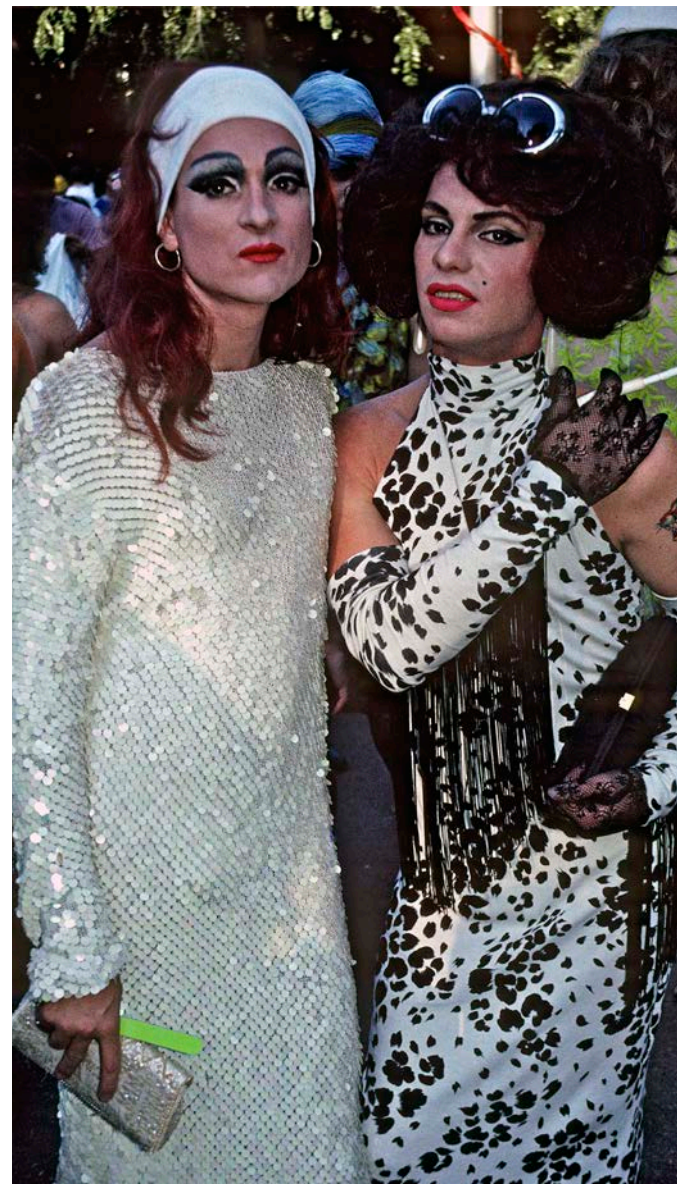
1975 - Tenderloin, SF. - Transgender feest

1975 - Tenderloin, San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

2001 - NYC

1975 - Tenderloin, San Francisco

1975 - Tenderloin, SF. - Transseksueel fest

1975 - SF. Verjaardag transgender vader voor haar zoon

Want bevrijding was niet gemakkelijk. Ik zag al vroeg hoe de onderdrukking van buitenaf veel transgenders naar drugs en prostitutie dreef, en zo het meest voor de hand liggende eindresultaat van zwarte onderdrukking weerspiegelde. Met de meeste van mijn vrienden verloor ik dus het contact. Wanneer een sociaal systeem een minderheid met minachting en vijandigheid behandelt, worden degenen binnen dit getto zich uiteindelijk zo bewust van het gesloten systeem dat zij nog een stap verder gaan en hun vermeende "verschil" overdrijven. En zo wordt de vicieuze cirkel van onderdrukking voltooid, omdat de subcultuur nu zichtbaar de minachting van de maatschappij voor haar lijkt te "rechtvaardigen". Op deze manier ontstaat het "getto van het getto", omdat de "aardige", conformistische homo's en lesbiennes vaak het gevoel hebben dat de drag-, transseksuele en andere speciale LGBTQ-subculturen het voor hen verpesten in hun relatie tot de heterowereld.

1975 - San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

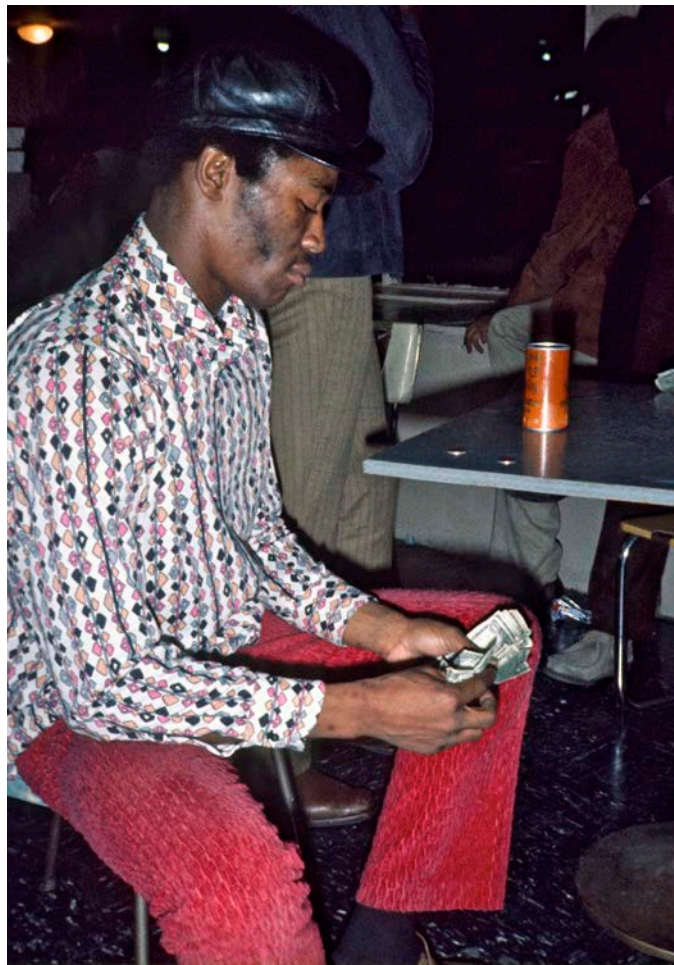
1975 - Tenderloin, San Francisco

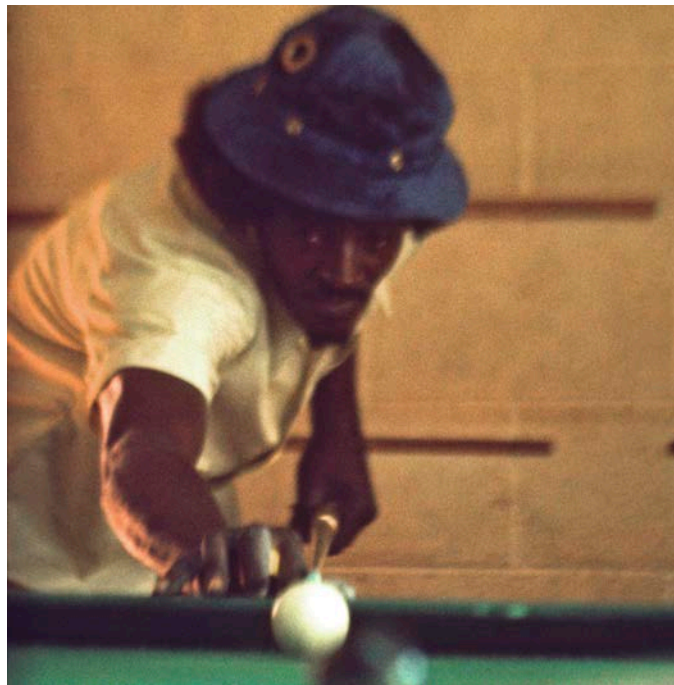
1991 - NYC

Een sterke subcultuur in het zwarte getto is een doorn in het oog van de beter gesitueerde zwarten (en de beter gesitueerde bruinen in Europa). Beide minderheden proberen zich “verdienselijk” te maken voor integratie, maar de hele tijd gebruiken we een pathologisch beeld van deze subcultuur om hen te stereotyperen. Gevoelig voor dit aspect heeft het hogere getto de neiging het lagere getto met een gevoel van schaamte te bekijken in plaats van als een bewijs van hun gemeenschappelijke onderdrukking.

De spanningen tussen de boven- en de onderkant van het getto zijn zo groot dat ik vaak een kant moest kiezen, wat niet moeilijk was nadat ik het leed in de onderkant van het getto had gezien en de daaruit voortvloeiende minachting van zowel de bovenkant van het getto als van de blanken. Hoe meer ik het getto van beneden begreep, hoe meer ik de dynamiek van onderdrukking in ons systeem begreep. Voor veel blanken is het lage getto een onbegrijpelijke wereld van criminelen, pooiers, bendeleden, smokkelaars, prostituees en verslaafden. Aangezien zij in een gesloten systeem leven, zijn hun daden wanhopig en vertonen zij een patroon van absolute minachting voor de rest van de maatschappij, waarvan zij weten dat zij er nooit deel van zullen uitmaken. Poolhallen zijn hun ontmoetingsplaats, luxe auto's hun statussymbool, zwart/bruin cultureel nationalisme of islamisme hun oprijende gemeenschap en identiteit, de

1975 - Tenderloin, San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

1973 - Greensboro, NC

broederlijke handdruk en de geraffineerde “jive” of “walla” praat hun communicatie. “Backstabbing” kan net zo gewoon zijn als de broederlijke handdruk. Maar als je deze regels en een bepaalde techniek om te overleven hebt geleerd, kun je niet anders dan van deze verschoppelingen, onze kinderen van pijn, meer gaan houden dan van welke andere sociale groep ook. Want menselijkheid ontmoeten te midden van een wrede omgeving zal altijd overweldigender en bemoedigender zijn dan die te vinden bij mensen die beschermd zijn tegen tegenspoed.

Wanneer deze onderwereld ons provoceert, is dat niet in de laatste plaats omdat zij een enorm overdreven spiegelbeeld van onszelf vormt. Zonder deze angstaanjagende cultuur te begrijpen en te respecteren, zijn wij niet in staat de onderdrukkende en gewelddadige aspecten van onszelf te erkennen, die wij hier in deze ongemakkelijke beelden weerspiegeld zien. Want zij tonen geen “zwarte” of “bruine” cultuur, maar onze eigen geestesgesteldheid in al haar huidige wreedheid. Hier zijn alle tendensen van ons systeem uitgekleeft tot een afschuwelijke parodie: de competitieve geest, de race om statussymbolen, seksisme, en (niet in het minst) de meester-slaaf verhouding.

1974 - Daytona Beach, FL

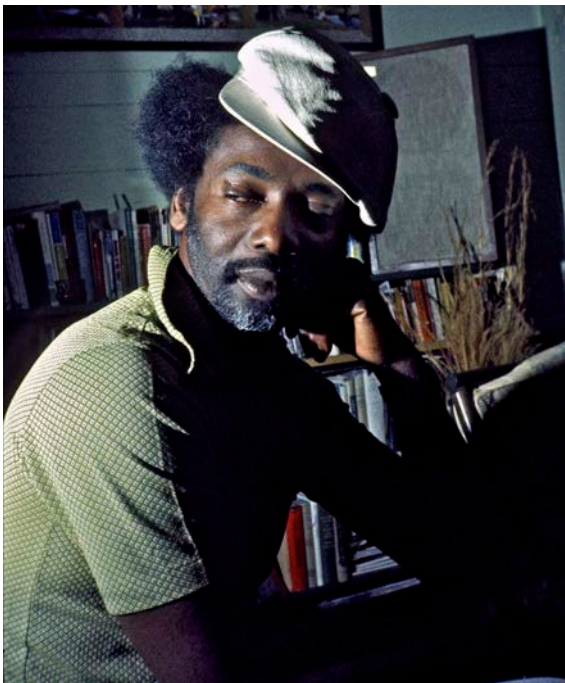
1972 - Detroit

1972 - Jackson, MI

1975 - Richmond, VA

1973 - Zebulon, NC

1974 - NYC

Overall ter wereld waar de meester-slaaf verhouding bestaat, zullen er binnen de slavencultuur verdere splitsingen plaatsvinden in nieuwe meester-slaaf verhoudingen. Waar zo'n relatie tussen mensen bestaat, weet je dat deze mensen niet vrij zijn, omdat zo'n relatie alleen kan bestaan in een gesloten systeem. In de onderklasse is die slavernij het duidelijkst te zien in de relatie tussen pooier en prostituee. De zwarte prostituee wordt volledig onderworpen door de pooier en krimpt mentaal ineen aan zijn voeten in diepe verering.

De pooier is echter niet alleen beul, maar ook slachtoffer in het grotere systeem, waarin hij de nieuwe slavendrijver wordt die erop toeziet dat de koopwaar wordt afgeleverd bij de slavenmeester, de blanke man. Zijn werktuig is niet langer de zweep, maar de pooierstok, gemaakt van gedraaide klerhangers. Ook al kunnen pooiers, net als zakenlieden in de maatschappij, zich behoorlijk onmenselijk gedragen, het is belangrijk te bedenken dat zij, net als kapitalisten, zaken doen volgens welomschreven regels en wetten waar zij geen vat op hebben.

Deze wetten zijn vastgelegd in The Book, een ongeschreven Adam Smith of zakenhandboek dat al generaties lang van pooier op pooier wordt doorgegeven en dat bijna kan worden gezien als een uitbreiding van de kapitalistische verhandelingen omdat het het ondersysteem in het grotere economische systeem beschrijft. Wee de pooier die zich niet aan de voorschriften houdt! Net als de grotere kapitalisten hebben zij hun dagelijkske bestuursvergaderingen met andere pooiers, waar zij niet alleen bespreken hoe zij de lonen laag kunnen houden, maar ook technische details uitwisselen over de manipulatie van hun "ho's". Op dezelfde manier bepalen ze de werktijden van hun werknemers, die ze "git down-time" noemen. Je kunt meestal zien welke hoeren bij een "mack-man" horen en welke "outlaws" zijn, omdat alle georganiseerde hoeren elke nacht op precies hetzelfde tijdstip de straat op gaan, terwijl de "outlaws" komen en gaan wanneer ze willen.

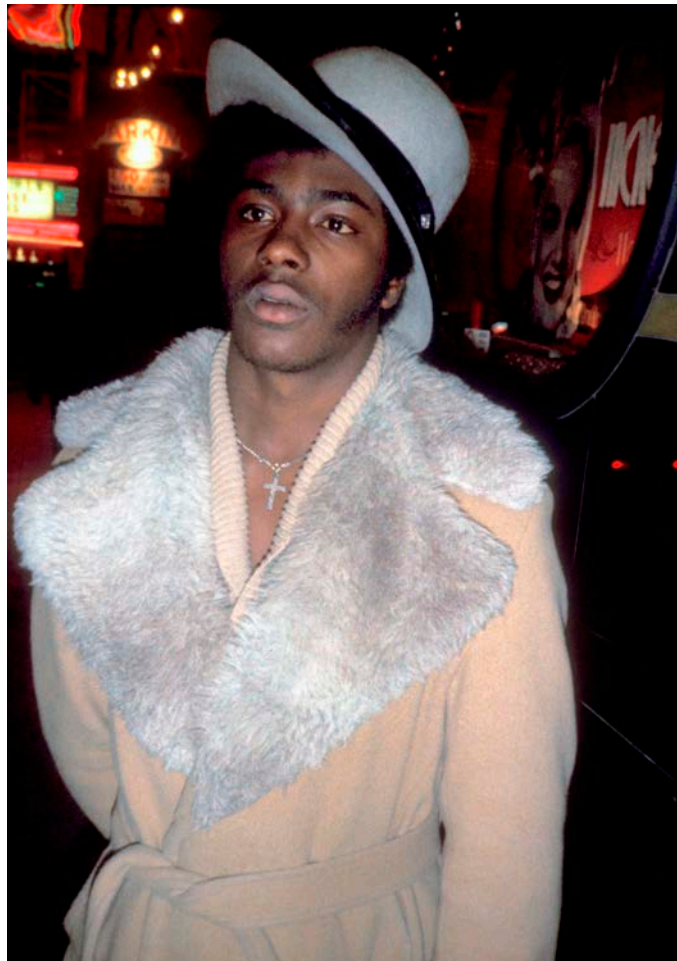
Omdat zij de ultieme verliezers waren in meerdere lagen van uitbuiting, voelde ik mij altijd uitzonderlijk dicht bij zwarte prostituees, die mij vaak gastvrijheid aanboden (hoewel dit natuurlijk de "outlaws" waren). Omdat ik een van de weinige mannen in hun leven was met wie ze geen seksuele of zakelijke relatie hadden, konden ze tegenover mij uiting geven aan de menselijkheid die nog niet vernietigd was door hun hardvochtige uitbuiting.

1975 - Tenderloin, San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

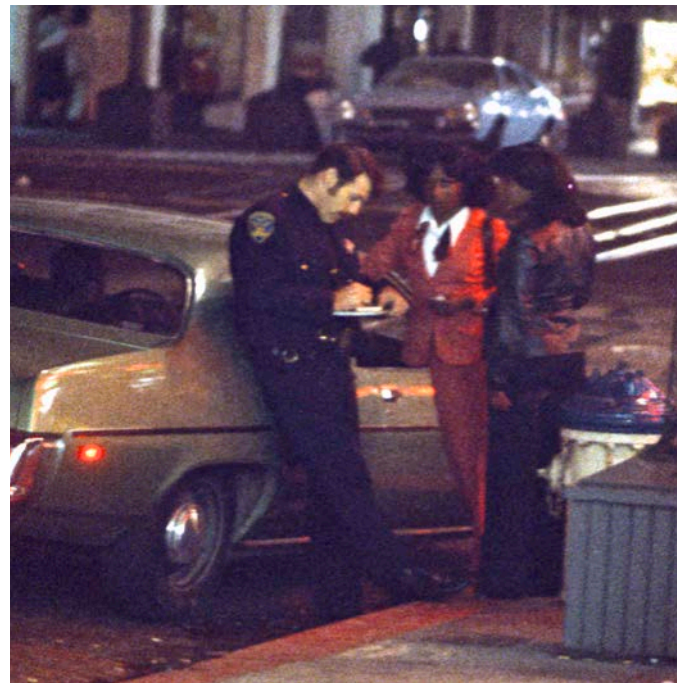
1975 - Tenderloin, San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

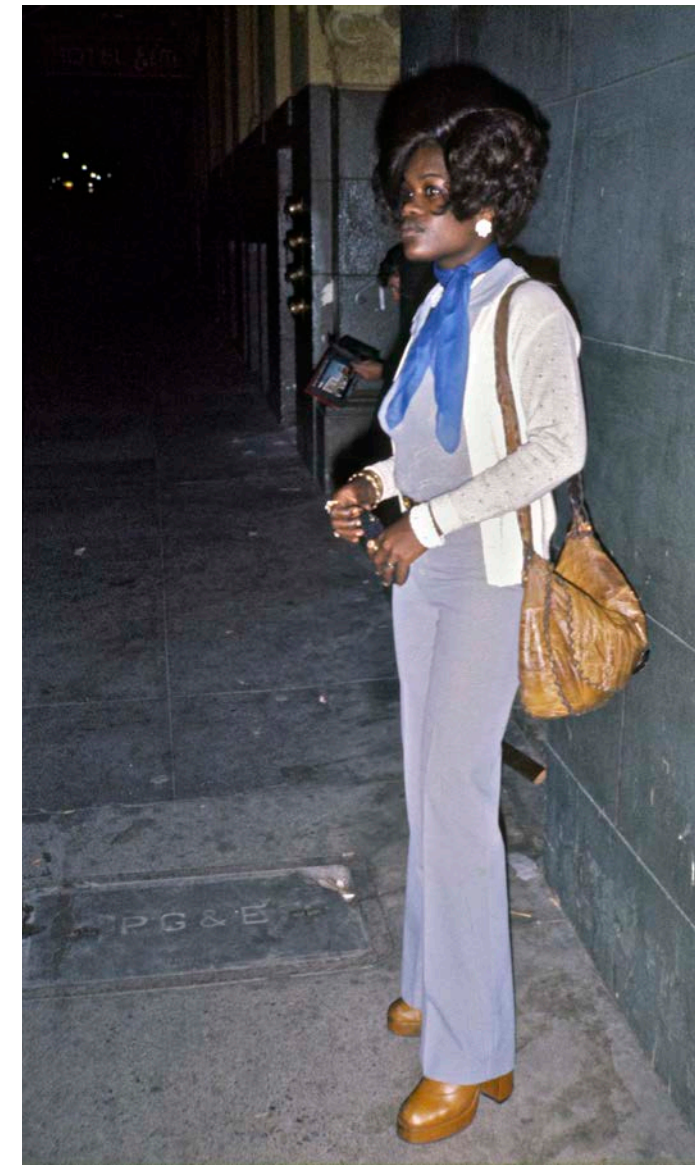
1975 - Tenderloin, San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

1996 - Astoria, NY

1975 - Tenderloin, San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

Een van de redenen waarom wij zo goed met elkaar konden opschieten was ongetwijfeld dat zij gedwongen waren elk detail van “het systeem” in het lagere getto te kennen om vrij te blijven van pooiers, terwijl ik, als vogelvrijverklaarde (vagebond) in de grotere maatschappij, geleidelijk een zekere kennis erover had verworven om te kunnen overleven. We waren op zeer verschillende manieren tot een gemeenschappelijke visie gekomen. Aangezien de parallel tussen de boven- en de onderstructuur duidelijk was, was het voor deze vrouwen gemakkelijk om de innerlijke dynamiek te zien van het gecombineerde systeem dat hun dubbele onderdrukking veroorzaakte: racisme en seksisme.

De relatie tussen pooier en prostituee is in veel opzichten slechts een wilde overdrijving van de relatie tussen man en vrouw in het lagere getto, of zelfs in de samenleving als geheel, waarin een van de vele “hustles” van de man bestaat uit het verkrijgen van “breed geld” van wanhopige vrouwen in ruil voor bescherming tegen haar “versieren” door seksueel agressieve mannen. In een dergelijke maatschappij ziet een vrouw een man in het beste geval als een object voor het verkrijgen van geld en luxe. Ze is vaak heel direct over haar verlangen om “met een rijke man te trouwen.”

Deze snelle gettovlucht was schokkend voor mij, omdat ik zelden zulke egoïstische trekjes bij Deense vrouwen had gezien, misschien omdat in een meer egalitaire welvaartsstaat een dergelijke uitbuiting tussen de seksen niet zo logisch is. De prostitutie die gepaard gaat met het kopen van vrouwen met status en rijkdom komt vooral duidelijk naar voren in de Amerikaanse boven- en onderklasse.

Binnen haar gesloten systeem is de onderklasse dezelfde bewondering bijgebracht voor “flitsende” pooiers en “rechtschapen ritselaars” in fijne “draadjes” als de mensen in de grotere maatschappij hebben leren hebben voor buitenbeentje-kapitalisten. Zulke flitsende pooiers en ritselaars “die het maken” zijn gevaarlijke rolmodellen voor gettokinderen, die hen op 8- of 9-jarige leeftijd naar de straatinstelling lokken, maar net als de nouveau riche kapitalist zijn het ook zielige grillige figuren die voortdurend iedereen manipuleren - ze mogen nooit laks worden of hun imperium zal instorten.

Ik leerde dit toen ik een jaar lang werkte in een kerk die prostituees probeerde te organiseren in een vakbond die hen zou beschermen tegen zowel brute politie-invalen als pooiers.

1973 - Geegurtha werkzaam bij de Drugsactie Raad

1973 - Met Geegurtha in Greensboro, NC

2005 - Met Geegurtha in Atlanta 32 jaar na dato

Onder de prostituees die de sterkste indruk op mij maakten was Geegurtha, die worstelde om uit deze slavernij te komen. Toen ik haar voor het eerst ontmoette, had ze net in de gevangenis gezeten en was ze bijna volledig verwoest door drugs en geweld. Haar dochter was als verlaafde geboren, maar werd gered door bloedtransfusies. Gedurende de vijf jaar dat Geegurtha prostituee was, zag ze niets van haar dochter Natasha. Maar door een enorme inspanning, werd Geegurtha "gerehabiliteerd." De moederliefde die zij sindsdien heeft gegeven - en die tot uitdrukking komt in deze foto - is diep ontroerend en zelfs wonderbaarlijk voor mij als ik aan haar terugdenk uit de tijd dat zij een wrak was. Ze werd manager van de kliniek die haar had geholpen, ging naar de universiteit en studeerde af in de psychologie.

Ik had Geegurtha ontmoet toen Tony Harris, een maatschappelijk werker, me uitnodigde om te spreken voor de hardcore veroordeelden in zijn drugsrehabilitatieprogramma. Gee was zo onder de indruk van mijn analyse van hun criminele achtergrond en de prostituees waarmee ik had samengeleefd, dat ze me op een dag bij haar thuis uitnodigde. Ze woonde bij haar diep religieuze familie, die bang was dat ze terug zou vallen in drugs en prostitutie. Haar zus Georgia, die voor een kerk werkt, vroeg me daarom bij hen in te trekken en zelfs een week lang het bed te delen met Geegurtha en Natasha. Ze dacht dat het voor Gee's genezing nuttig zou zijn om een intieme en vertrouwensrelatie te ontwikkelen met een man die niet gebaseerd is op seks, geld of geweld. Haar religieus begeleide genezing was zo succesvol dat ze nooit meer is teruggevallen, en 30 jaar later nam Tony deze foto van ons, die de foto repliceerde die Georgia van ons had genomen op een zondagmorgen voor de kerk in 1973.

1973 - Met dochter Natasha - geboren als verlaafde - in Greensboro, NC

1973 - Greensboro, NC

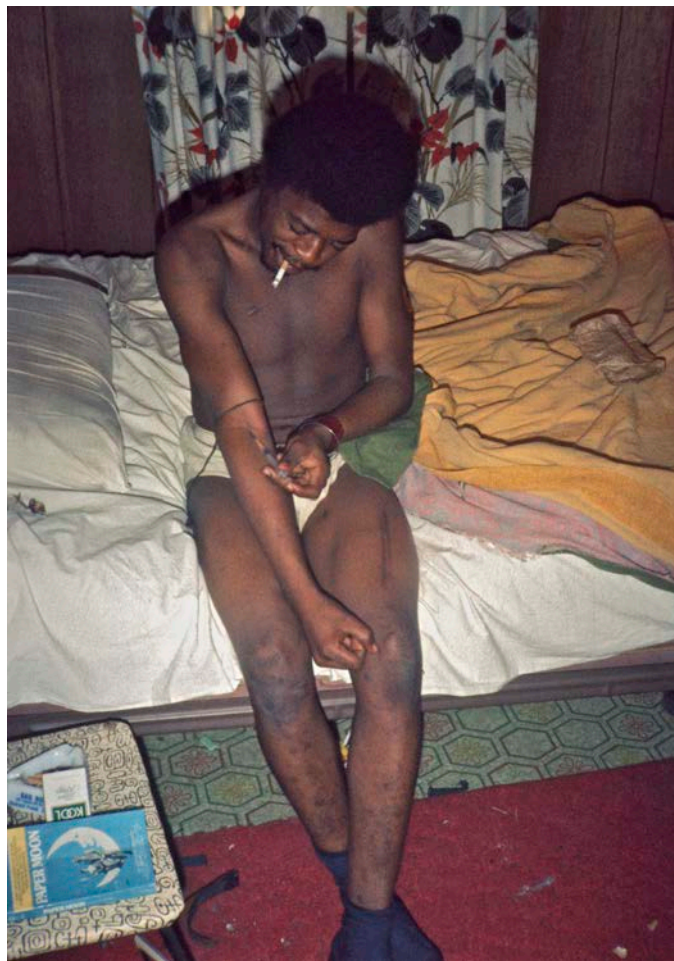
1974 - Greensboro, NC

1974 - NYC

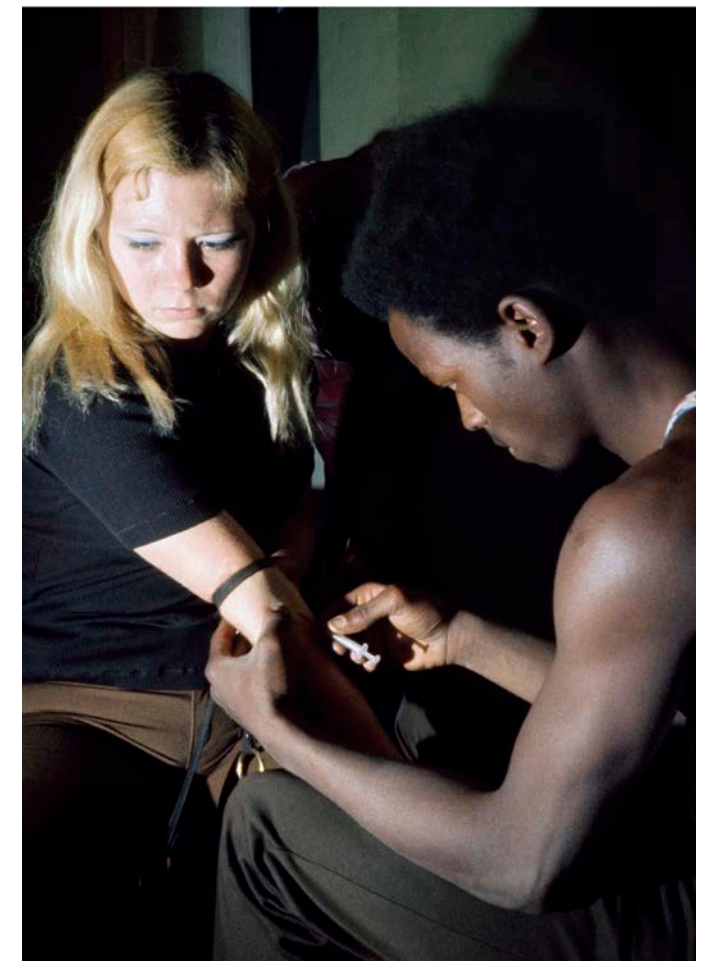
1974 - Jacksonville, FL

1974 - Daytona Beach, FL

Omdat ik de kansen tegen zwarte moederliefde zo slecht had ingeschat, was ik diep ontroerd door dit zonneshijnverhaal. De kansen zijn net zo slecht voor vaderliefde. Deze man, die mij zijn bed liet delen in een eenkamerwoning in Florida, spoot 's morgens als eerste. Omdat hij niet van zijn verslaving kon afkicken, was zijn gezinsleven verslechterd en was hij diep gekwetst omdat hij niet bij zijn kind mocht zijn. Toen ik bij Baggie woonde, de moeder met die drie kinderen, was zij ook verslaafd geweest maar was "clean" geworden en had al haar liefde gestoken in het geven van een goede religieuze opvoeding aan haar kinderen. Maar toen ik een jaar later terugkwam, was ze veroordeeld tot 25 jaar gevangenisstraf voor gewapende overval. De Amerikaanse gemeenplaats dat "het gezin dat samen bidt, samen blijft", ging niet op.

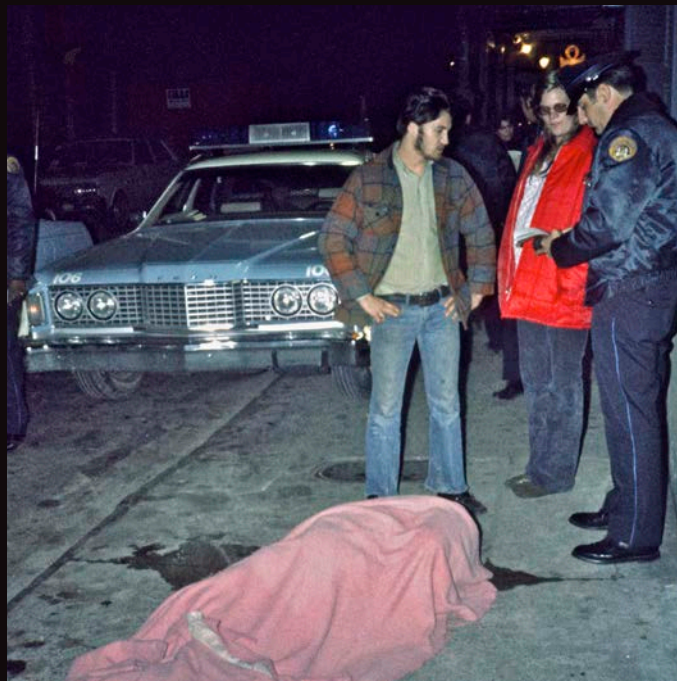
Mensen die we opsluiten in een gesloten systeem nemen meestal de snelste weg naar buiten - vaak minuten voordat ze op het punt staan die te nemen. Ze hebben onze blanke racistische verwachtingen van hen zo volledig geïnternaliseerd dat ze geen vertrouwen hebben in hun vermogen om op gewone manieren te slagen. De meeste mensen begrijpen op de een of andere manier waarom een gevangene die nog zeven jaar van zijn straf moet uitzitten, zijn kans grijpt en ontsnapt in plaats van geduldig te wachten tot hij legaal uit de hel komt. Pas toen ik zelf bijna getto werd - in plaats van het bevoorrechte zwerversbestaan in getto's te leiden - kon ik voelen hoe het gesloten systeem precies functioneert als een gevangenis waarin je noch het psychische overschot, noch de middelen hebt om te investeren in een zeventjarige opleiding die je op de conventionele manier uit die verstikkende onderdrukking zou kunnen halen. Alle gettodaden zijn daarom wanhopig, geleid door kortetermijndoelen die bepaald worden door het feit dat je al in een gevangenis leeft. Voor zulke mensen zal geen gevangenis of welke straf dan ook een voldoende afschrikmiddel zijn.

1974 - Jacksonville, FL

1975 - Tenderloin, San Francisco

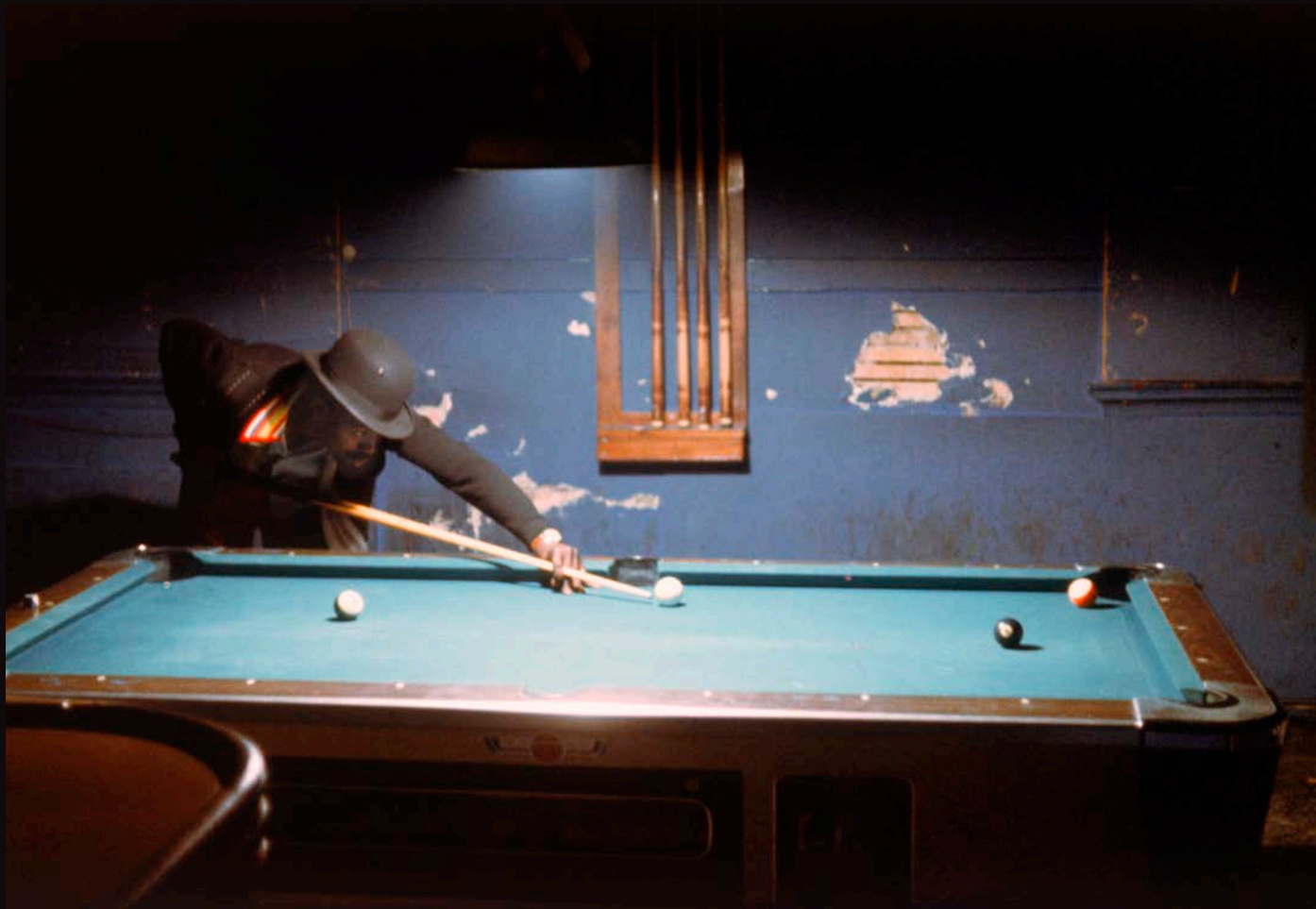
1974 - New Orleans

1975 - San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

1974 - New Orleans

Criminele ontsnappingen, zoals overvallen en fraude, zijn niet meer typerend voor kortzichtigheid dan de meer legale ontsnappingspogingen waarnaar in racistische stereotypering voortdurend wordt verwezen. Het klimaat van dood en angst doodt het vertrouwen in de toekomst op lange termijn en maakte het in 1970 gemakkelijker om een Cadillac te kopen dan geld te sparen om ooit uit een verrotte hut te kunnen verhuizen. Komend uit een welvaartsstaat vond ik het ironisch dat minachtende blanke Amerikanen voortdurend verwezen naar een "lage gratificatiedrempel" bij zwarten, terwijl hun eigen leven in beslag werd genomen door een kortzichtige belastingopstand, waarbij ze probeerden BMW's, jachten en onnodige gadgets over hun eigen drempel te heffen. Als je weigert te betalen voor het algemeen belang, nodig je criminelen in je huis uit. Een land verdient de criminelen die het voortbrengt.

De gettocrimineel die deze ongelijkheden rechtstreeks aanvecht, is de meest miskende en ten onrechte gevreesde persoon in blank Amerika. Hij is eigenlijk van weinig gevaar voor blanken; meer dan 95% van de misdaad in de VS is wit op wit of zwart op zwart. In Afrika maakten criminelen indruk op me door samen te werken in sterk georganiseerde groepen. Ze gingen voor de rijkste huizen, ongeacht hun kleur, spendeerden dagen aan onderzoek wanneer de bewakers geen dienst hadden, vergiftigden de honden vroeger op de dag en 's nachts, bliezen "heksenpoeder" in het huis (zo werd gezegd), waardoor het hele gezin in slaap viel en geweld vermeden werd. Met de familie in diepe slaap, zouden de dieven het hele huis leeghalen en er zelfs een feest in houden.

Daarentegen wijst de ongeorganiseerde staat van de zwarte Amerikaanse crimineel evenzeer op een staat van slavernij als de vergeefse Amerikaanse slavenopstanden dat deden. Ik kan er dubieus prat op gaan dat ik aan verschillende overvallen heb deelgenomen. Dit gebeurde omdat mijn vrienden mij er niet

1973 - New Orleans

van tevoren van op de hoogte hadden gebracht en in feite zelf geen plannen hadden. Toen ze een prooi zagen, handelden ze in een opwelling van het moment, in een vicieuze cocktail van diepgewortelde haat en zelfhaat in plaats van werkelijke behoefte. Net zoals gekoloniseerde kinderen overal van je stelen als je hen "meester"-vriendelijkheid toont, ontdekte ik dat de volwassen "afpersers," "dieven," en zelfs "sterke-arm hengsten" gedreven werden door Shakespeareaanse motieven:

"Ik ben er een, mijn heer, die door de smerige slagen en builen van de wereld zo geprikkeld is, dat ik roekeloos ben wat ik doe om de wereld te spijten."
(Macbeth, Act 3)

1974 - NYC

1973 - Baltimore

1974 - NYC

1975 - Tenderloin, San Francisco

1974 - Brooklyn, NY

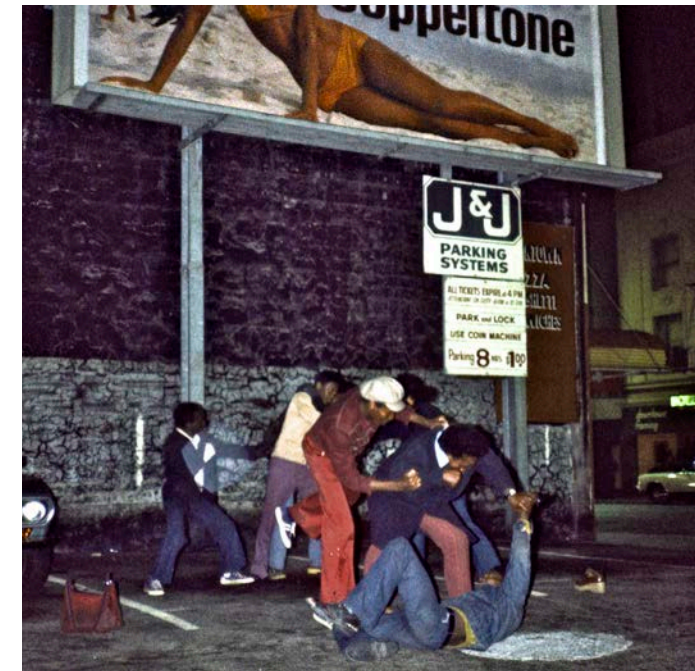
1975 - Richmond, VA (Willie Hurt)

de politie heroïne had verkocht en het getto ermee had overspoeld in een tijd dat sommige bendes gepolitiseerd waren geraakt. Het is weer het verdeel-en-heers-beleid dat wordt gebruikt tegen een gekoloniseerd volk.

Toch ken ik blanken goed genoeg om te geloven dat er, afgezien van een paar "Cointelpro"-acties van de FBI, geen samenzwering tegen zwarten is. Dat is ook niet nodig, want ons dagelijks "onschuldig" racisme, onze dagelijkse activiteiten, en onze meester-ras vibraties functioneren even effectief als de meest goed opgezette samenzwering. Toen ik 's werelds rijkste man, Paul Getty, in zijn luxueuze huis bezocht, zag ik onder zijn favoriete motieven een artistieke afbeelding van de onderdrukten die tegen zichzelf strijden.

1975 - Malibu, CA

1975 - Tenderloin, San Francisco

*Freddy is dood, dat is wat ik zei.
Laat de Man een plan rappen,
zeggen dat hij hem naar huis zou sturen,
maar zijn hoop was een touw
en hij had het moeten weten.
Waarom kunnen wij broeders elkaar niet beschermen?
Niemand is serieus en het maakt me woedend.
Iedereen heeft hem misbruikt,
hem afgezet en misbruikt.
nog een junkie plan, dope duwen voor de man...*

Als je lang genoeg in deze omgeving leeft, voel je de samenzwering tegen het getto waar onze gevangenen het over hebben. Zoals bij onderdrukkers over de hele wereld, manifesteert ons racisme zich psychologisch in een "verdeel en heers" behoefte. Mijn hele leven lang heb ik zwarte Amerikaanse kinderen elkaar horen pesten met "je doet alsof je blank bent" of "je bent niet echt zwart" - bijna dezelfde hatelijke woorden die ik vandaag hoor bij bruine kinderen in Denemarken: "je bent te Deens", "je bent niet echt een moslim", "hoer" (over meisjes die zich "te Deens" of gewoon anders dan de uitgesloten groep kleden). Zoals de zwarten elkaar vernederen met "Oreo" en "kokosnoot", zo testen achtstejaars moslims elkaar met "je stinkt naar varkensvlees" of "je zus is een Deenneuker". Het hogere getto wordt tegenover het lagere getto geplaatst, bende tegen bende, familie tegen familie, zelfs broer tegen broer.

Toen ik bij deze 15-jarige jongen, Willie Hurt, en zijn moeder woonde in Richmond, VA, lag zijn 13-jarige broer in het ziekenhuis, geraakt door een kogel van de broer in een bendegevecht. De wond maakte hem blind. Ik volgde Willie Hurt op straatexpedities twee dagen na de tragedie. Veel van deze bendes waren ooit vernietigd door heroïne; de pers onthulde dat

1988 - NYC

1988 - NYC

1975 - Tenderloin, San Francisco

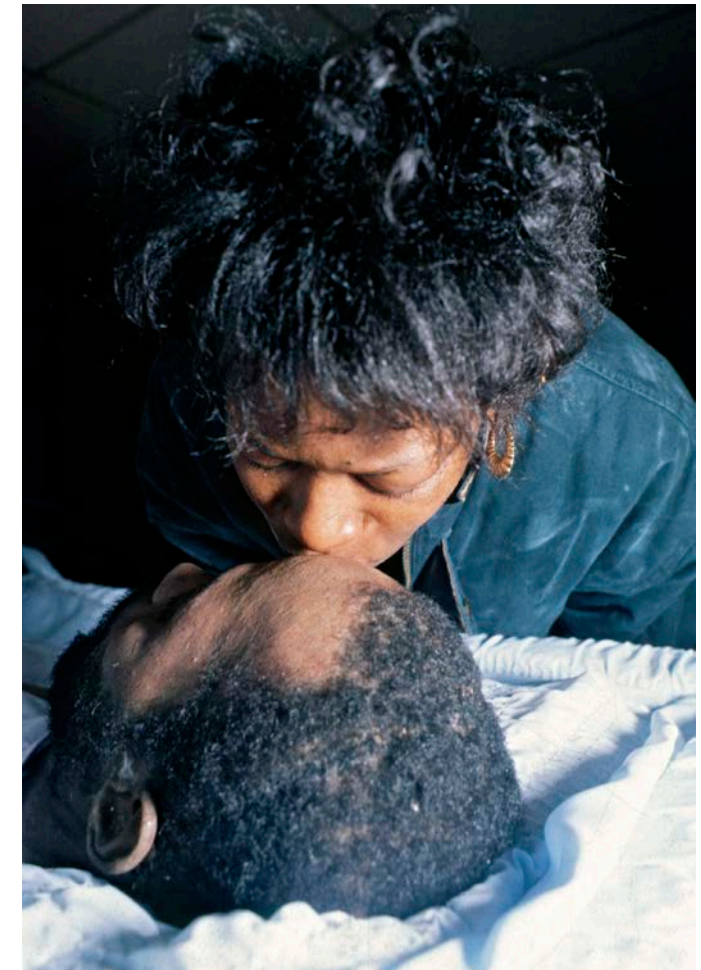
1989 - Harlem, NY. "Hey Dude. Let's stop killing each other"

1995 - Queens, NY

In het begin van de jaren 80 had ik 22 vrienden geteld die vermoord waren. Sindsdien ben ik het spoor bijster. Simon Williams, met wie mijn 6 jarige zoon had gespeeld in het getto van Astoria in 1986, was de vierde persoon die ik had gekend in dezelfde familie die vermoord was. Op zijn begrafenis in 1995 begon de dominee, die nogal een komiek was, met "We hebben de duisternis bereikt waar we onze pijn niet langer kunnen uithuilen. Laten we het uilachen." En toen begon hij grappen te maken, zodat uiteindelijk alle 150 gasten in het uitvaartcentrum stonden te brullen van het lachen, zelfs Simons zus Cathrine, hieronder te zien. Maar toen ik een paar maanden later terugkwam om haar mijn foto's te geven, was ook zij vermoord, geraakt door verdwaalde kogels samen met een aantal anderen in een kruidenierswinkel.

Cathrine was het vijfde moordslachtoffer in Lela Taylors familie.

1995 - Queens, NY

1995 - Queens, NY - Catharine en echtgenoot twee maanden voor haar moord

Onder Eloi en Morlocks

(Lucas 9: 3-5)

In North Carolina leende een miljonair bij wie ik vaak logeerde mij een van zijn auto's, een grote Buick, zodat ik de meest verlaten binnenwegen kon nemen waar het onmogelijk is om te liften. Na de hele dag veel armoede gezien te hebben, kwam ik die avond in Wilmington aan. Ik had gehoord dat er rassenonlusten waren geweest in het stadje, dus ik had zin om het wat beter te leren kennen. Zoals altijd als ik in een nieuwe stad kom, begon ik van onderaf door de ergste buurten in te gaan. Ik parkeerde de auto ver weg, omdat je niet met mensen kunt communiceren als je in een auto rijdt. Ik pakte mijn schoudertas en liep door de straat alsof ik net de stad was ingelift, en ging toen naar een van de slechtste zwarte bars in een van de hoofdstraten. Ik ben dol op deze groezelige combinatiebarretjes en -grills met de kleine potjes ingemaakte varkenspootjes en peper, en zit vaak uren in zo'n barretje. Er gebeurt altijd wel iets. Maar deze avond ging het mis.

Het was rond elf uur en helemaal donker toen ik daar aankwam. Buiten stond de gebruikelijke menigte van half-criminele types: de hustlers. Ze zien er vaak gemeen en gevaarlijk uit met hun zonnebrillen op, maar ze zijn niet zo slecht als je ze goed behandelt. Ik hou echt van ze, omdat het voor mij zo'n uitdaging is om de mens achter de zonnebril te vinden. Het is winnen of verliezen; als je een verkeerde beweging maakt, kan het de dood betekenen. Zoals alle criminelen zijn ze eigenlijk uiterst schuw en reageren ze dus spontaan en nerveus. Ik gebruik als vuistregel dat hoe donkerder hun zonnebril, hoe banger ze voor mij en voor

elkaar zijn. Maar zodra je hun vertrouwen wint en de zonnebril onder het genot van een glas bier of een joint wordt afgezet, tonen ze zich fantastische mensen en zullen ze alles voor je doen. Daarom zoek ik ze altijd als eerste op als ik in een nieuwe stad kom, omdat ze veel contacten hebben. Ik ben altijd volkomen eerlijk tegen hen en doe me niet anders voor dan ik ben, probeer bijvoorbeeld nooit hun taalgebruik te imiteren of gebruik te maken van de gebruikelijke blanke sentimentaliteit over "wij zijn broeders" en al die onzin die zij zo vaak van blanken hebben gehoord. Men moet niet vergeten hoe paranoïde zij zijn en dat zij geen vertrouwen hebben in blanken in het algemeen, noch in hun eigen volk, noch in zichzelf. Hun hele leven zijn zij vertrap en die onderdrukking kan niet worden overwonnen door neppraat over "broeders". Maar door absoluut eerlijk te spreken kun je hen op verschillende manieren laten zien wie je werkelijk bent, en wat je wilt, je kunt hun achterdocht overwinnen. Ze moeten weten met wie ze te maken hebben. Het is bijvoorbeeld dit sterke verlangen dat veel zwarten de zuidelijke racist verkiezen boven de noordelijke liberaal, want bij de racist weten ze waar ze aan toe zijn en kunnen ze hem respecteren om zijn eerlijkheid, terwijl de liberaal altijd het ene zegt en het andere doet. Met mijn foto's en mijn gedetailleerde beschrijvingen van wat ik in andere getto's heb gedaan, is het meestal niet moeilijk hen te overtuigen van mijn identiteit (wanneer ik zelf weet wat mijn identiteit is). Ze zijn er nooit helemaal van overtuigd dat ik geen undercoveragent ben, maar toch wagen ze bijna altijd het erop. Ieder mens heeft

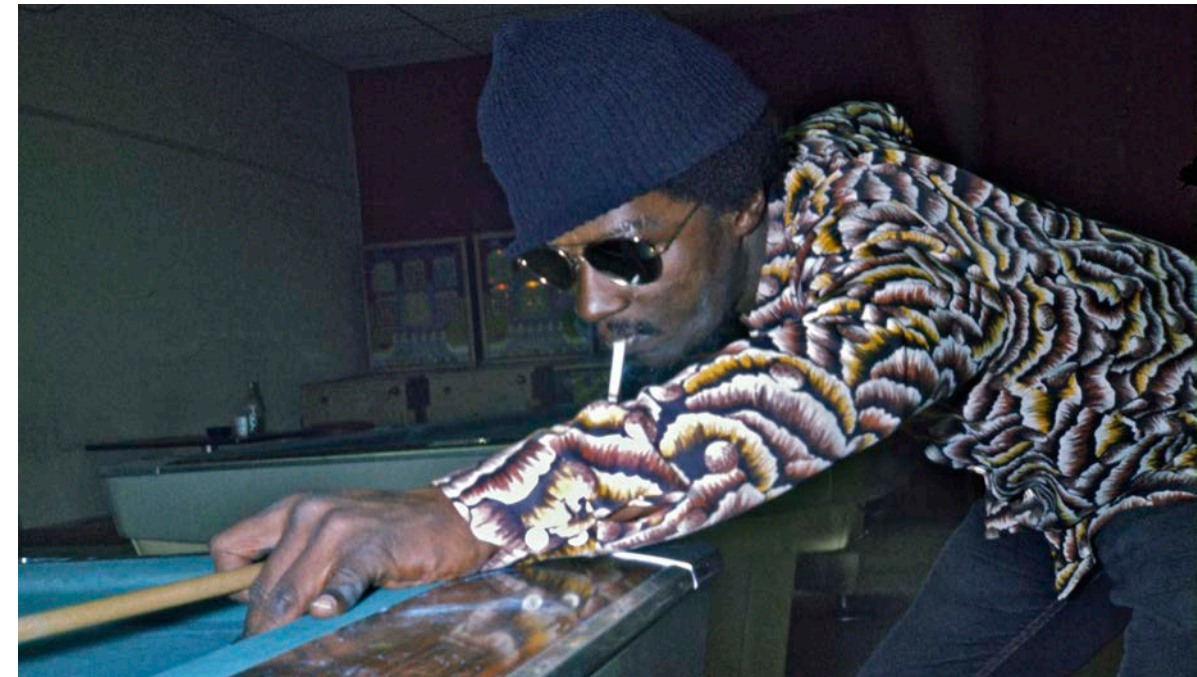
de behoefte om mens te zijn in dit sociale systeem en daar is altijd een risico aan verbonden. Als je het masker laat vallen, loop je het risico gekwetst te worden. Zowel de kapitalist als de misdadiger zijn in hun dagelijks leven zo sterk misvormd door de rollen die het systeem hen dicteert, dat zij een onuitsprekelijke drang hebben naar menselijke vriendelijkheid. Deze drang kunnen zij tot uitdrukking brengen bij de zwerver, die geheel buiten het systeem staat. Om aan eten of onderdak te komen moet de vagebond altijd het "goede" (het humane) in de kapitalist of de misdadiger aanspreken en als hij voor het eerst beseft dat dit altijd mogelijk is, kan hij hen niet langer veroordelen als "kapitalisten" of "misdadigers", maar concludeert hij dat zij allemaal mogelijkheden hebben om te handelen in overeenstemming met een ander systeem dan het systeem dat hen gewoonlijk aanstuurt. Zo begint de zwerver in plaats daarvan het systeem te veroordelen waartegen hij altijd moet vechten om te overleven. Daarom nemen zelfs de ergste misdadigers gewoonlijk die kans met mij, en geleidelijk, naarmate het ergste wantrouwen wegebt, en er wat biertjes gaan, kunnen we heel verliefd op elkaar worden in wederzijdse bewondering voor de rollen die we gewoonlijk spelen. Zij zijn altijd geïnteresseerd in wat ik van andere misdadigers heb geleerd, en hoe meer "hustles" ik beschrijf, hoe dichter wij aan elkaar gebonden zijn. Maar bij het uitwisselen van manieren om te "flikken" (het woord dat alles omvat wat de crimineel nodig heeft, of het nu een zak heroïne, een auto, een pistool, een vrouw of wijn is), benadruk ik altijd dat ik het in een

politieke context moet plaatsen. Vaak worden de gebeurtenissen waaraan wij in de loop van zo'n nacht worden blootgesteld, steeds misdadiger. Ik weet dat ik, om tegen de ochtend een slaapplek te krijgen, hen ervan moet overtuigen dat ik de hele weg met hen ben. De eerste nacht in een nieuwe stad krijg ik dus meestal niet veel slaap; maar op die manier krijg ik voet aan de grond in andere sociale kringen van het getto, aangezien de zusters, broers, ouders en vrienden van de misdadiger niet noodzakelijk zelf misdadigers zijn.

Maar deze nacht in Wilmington ging er iets mis. Ik kreeg van de mensen buiten de bar dezelfde vijandige vibraties als ik altijd krijg, maar er was geen mogelijkheid om het ijs te breken. Wat ik ook zei, het drong niet door. Ze begonnen te dreigen en zeiden: "Wij zijn militanten, maak dat je wekomt of je bent ten dode opgeschreven." Ik was zo verbijsterd dat mijn overlevingsfilosofie niet werkte, dat ik helemaal slap in mijn knieën werd. Ik voelde plotseling dat ik geen controle had over de gebeurtenissen en gaf het op. Ik liep nog een eindje verder door de hoofdstraat, maar om terug naar de auto te gaan zonder hen weer te passeren, sloeg ik rechtsaf door een onverlicht "project" - zoals deze gemeentelijke armenhuizen worden genoemd. Maar juist toen ik daar binnendraaide, merkte ik dat ze achter mij aan waren gekomen. Blijkbaar beschouwden zij dit als hun territorium. Ik maakte de fout om verder naar binnen te rennen om me voor hen te verbergen. Ik verstopte me onder een struik en zag dat ze

1975 - Tenderloin, San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

plotseling overal waren, een stuk of twaalf. Ik begon te beven, ik was zo geschokt door deze ontwikkeling. Ik besepte dat ik geen schijn van kans had en rende een donker steegje in om me over te geven. Ik werd onmiddellijk omsingeld, messen en geweren werden van alle kanten op me gericht. Vanaf dat moment weet ik niet meer precies wat er gebeurde, alleen dat ik een heleboel woorden begon te ratelen. Ik zei, onder andere, zoiets als dat ze maar twee minuten moesten wachten, naar mijn foto's kijken en horen waarom ik daar was, en als het ze niet beviel, dat ze me dan konden doden. Ik weet niet of dat de doorslag gaf, maar na veel geschreeuw en geroep over wat ze met me moesten doen, gebeurde het uiteindelijk dat ze me naar buiten leidden, naar de hoofdstraat, met geweren en messen in mijn hand. Ik beefde bij de gedachte dat iemand per ongeluk de trekker zou kunnen overhalen. Ze zeiden dat ik rechtdoor de weg op moest lopen tot ik buiten de stad was. Om terug in de stad te komen, moest ik nu twee mijl naar buiten lopen en dan weer twee mijl terug over een parallelstraat. Ik dacht erover een taxi of de politie te bellen, maar liet dat idee varen. Ik had geen geld voor een taxi en vond het verkeerd om de politie in te schakelen. Als ik met de politie gezien zou worden, zouden ze er echt van overtuigd zijn dat ik niet aan hun kant stond. Dus rende ik in het donker van boom tot boom door de parallelstraat om niet gezien te worden door auto's, want het zouden mijn aanvallers in de auto's kunnen zijn. De scène was precies als in de film "In the Heat of the Night" - maar dan met een ander ras.

Ik kwam zonder schrammetje terug en brulde in volle vaart de stad uit. Ik had er genoeg van om die nacht in het getto te blijven. Ik heb sindsdien geprobeerd te analyseren wat ik die avond fout deed. Er is geen twijfel dat ik faalde omdat ik oneerlijk was tegen de criminelen. Ik deed alsof ik een arme zwerver was die een slaapplek nodig had, maar in feite was ik niet arm, want de auto was in de buurt verborgen en ik wist al die tijd dat ik indien nodig die nacht in de auto kon slapen. Ik was niet helemaal eerlijk tegen hen geweest en had dus niet de positieve indruk kunnen maken die hen zou openstellen. Ik had dezelfde fout gemaakt als de feodale heer die in zijn comfortabele koets met schijnende lantaarns langs komt rijden en zo zijn eigen licht en zijn eigen duisternis met zich meedraagt. Hij geniet van zijn veiligheid en van het licht dat op de onmiddellijke omgeving wordt geworpen, maar hij begrijpt niet dat de sterke schittering hem verblindt en hem verhindert de sterren te zien, die de arme boer die te voet en zonder lamp wandelt, volkomen helder kan zien en als gids kan gebruiken.

Daarna reed ik naar een blanke gemeenschap in de buurt. Na deze grimmige ervaring begon ik te voelen dat er die nacht iets fantastisch zou gebeuren. Zo gaat het bijna altijd als je op reis bent: als je het meest down bent, ben je meteen daarna het hoogst up. Ik ben op dit punt zo fatalistisch geworden dat toen ik twee

1975 - Tenderloin, San Francisco

weken eerder urenlang in hemdsmouwen stond te bevriezen in een sneeuwstorm op een achterafweggetje in West Virginia, niet in staat om een lift te krijgen, ik er volledig van overtuigd raakte dat er iets goeds uit zou komen, en ja hoor, diezelfde avond landde ik bij de Rockefeller's. Als je als zwerver niet bezeten bent van dit fatalisme ben je verloren, want alleen al door je overtuiging ben je in staat zulke sterke positieve energie over te brengen dat je zelf in feite helpt een gunstige situatie te scheppen. Hoe dan ook, toen ik die avond een bar in Wrightsville Beach binnenstapte, was ik niet helemaal verrast door wat er gebeurde. Ik stond daar al een tijdje alleen toen een heel lieve jonge vrouw naar me toe kwam en aan mijn baard trok en wilde weten wie ik was. Toen ging het vrij snel en begon ze veel wijn bij me in te schenken. Wanneer je als zwerver helemaal alleen op de wereld staat, ben je in zulke situaties heel zwak en word je ongelooflijk gemakkelijk verliefd. Maar als je slechts een uur eerder dichterbij de dood bent geweest dan ooit tevoren, dan neemt dit verliefd worden zulke heftige dimensies aan dat het totaal overweldigend wordt. Elk mens dat mij die nacht warmte had getoond, zou ik voor altijd aan mij gebonden hebben. Een van de eerste dingen die ze me vroeg was of ik een plek had om te wonen. Toen ik nee zei, zei ze onmiddellijk dat ik bij haar moest intrekken. Ze zou me al het geld geven dat ik nodig had en een benzinekredietkaart voor de auto. Het bleek dat ze behoorde tot een van de rijkste families van Amerika, die eigenaar zijn van de Schlitz brouwerij. Ik zal die nacht nooit vergeten. Gewoonlijk ben ik de eerste nacht met een nieuwe vrouw impotent, maar de gewelddadige ervaring was nog zo bij me dat ik daar meer aan dacht, en daarom ging alles zoals het moest. Het was precies hetzelfde als die keer in New Orleans toen een vrouw en ik er getuige van waren dat een van onze vrienden een ander vermoordde terwijl we pool speelden, en daarna naar huis gingen en de hele nacht de liefde bedreven. Seks en geweld zijn waarschijnlijk zeer nauw met elkaar verbonden. Over het geheel genomen heb ik het gevoel dat veel van mijn liefdesaffaires in de V.S. tot stand zijn gekomen door een gewelddadige ervaring - of hebben geresulteerd in een gewelddadige ervaring. Mijn liefde voor dit land zou van dezelfde aard kunnen zijn. Die avond werden we zo verliefd op elkaar dat ze meteen begon te praten over trouwen. Als we trouwden zouden we \$50.000 krijgen, en daarna \$30.000 per jaar. "Ik wil een kind met je," zei ze. De eerste dagen was ik er zelf zo van overtuigd

dat ik ging trouwen dat ik al mijn vrienden begon te schrijven dat "ik nu eindelijk de ware had gevonden."

Ik was gefascineerd door haar en haar upperclass karakter. Ze gaf geld uit alsof het water was. De eerste week gaven we honderden dollars uit en moest ze haar vader in Europa telegraferen voor meer geld. Ik ging graag naar de beste restaurants, at kreeft en biefstuk, wat goed voelde na maanden van "soul food". Maar ik stond erop mijn verkenningstocht voort te zetten en reed er overdag met de auto op uit om de armoede en de honger in het oosten van North Carolina te fotograferen. Een expert in geofagie (vuil eten) had me verteld over de honger in het gebied. Overdag fotografeerde ik de honger, en 's avonds vrat ik me aan steaks. Om de andere dag bracht ik met mijn verloofde door op een eiland in de buurt, dat alleen voor rijke mensen was. Er stond een wacht op de brug om te voorkomen dat zwarten en andere arme verschoppelingen daar kwamen. We woonden in een mooie grote villa en lagen de hele dag op het strand te luieren. Hier begon ik voor het eerst mijn interesse in haar te verliezen, want ik verveelde me gewoon dood. In het begin had ze wel belangstelling voor mijn "hobby", maar geleidelijk aan werd duidelijk dat ze zwarten als onmenschen beschouwde. Ik ben vaak verliefd geworden op zuidelijke racisten vanwege hun exotisme en charmante dialect en mijn eigen fascinatie voor de mens achter de meester-slaaf relatie, maar het drong langzaam tot me door dat je een huwelijk niet op zo'n fascinatie kunt baseren. Ik begon het gevoel te krijgen dat ons kind meer het product van geweld dan van liefde zou zijn. Toen ik haar vroeg wat ze zou doen als we uit elkaar zouden gaan, zei ze: "Maak je geen zorgen, ik heb genoeg geld, ik kan elk moment een abortus laten doen." Ze was nog steeds stapelverliefd op me, maar ik begon mijn voeten op de grond te krijgen. Dus toen zij kort daarop naar de Galapagos-eilanden moest om schildpadden te kijken en mij mee wilde nemen, voelde ik me eerst heel verleidelijk, maar zei toch nee. Het zou goed zijn om haar op enige afstand te krijgen en af te koelen. Ze vroeg me om voor haar verjaardag te komen hacken, wat ik beloofde te doen.

Ik lifte een paar duizend mijl om op die dag terug te komen en kwam net rond de middag aan en dacht dat ze blij zou zijn. Maar ze lag gewoon op haar bed en was helemaal verkleumd. Ze had een goede vakantie gehad met de schildpadden maar begon te voelen dat we niet bij elkaar pasten. Uiteindelijk was ze naar Ecuador gegaan om een abortus te laten doen. Het was erg duur en moeilijk geweest "in dat primitieve, katholieke land." Nu had ze geen gevoelens meer voor mij, zei ze. Ik was diep gekwetst en tegelijkertijd erg opgelucht, nam afscheid en ging terug naar het getto in Wilmington om een nieuwe poging te wagen om daar te gaan wonen. Ik ging dezelfde bar binnen, maar deze keer overdag en kocht een rondje Schlitz voor de mensen daar met het geld dat ik nog over had van mijn dagen van luxe.

1974 - Charleston, SC

En deze keer slaagde ik erin geaccepteerd te worden en er werd gekletst en gepraat en een warmte die zijn weerga niet kende. Het was in die tijd dat Schlitz hun nieuwe advertentiecampagne startte met de slogan "Alleen liefde is beter dan Schlitz." Telkens als ik die in het land zag, moest ik aan Wilmington denken, met zijn gewelddadige rassenhaat.

Samenvatting van de brieven

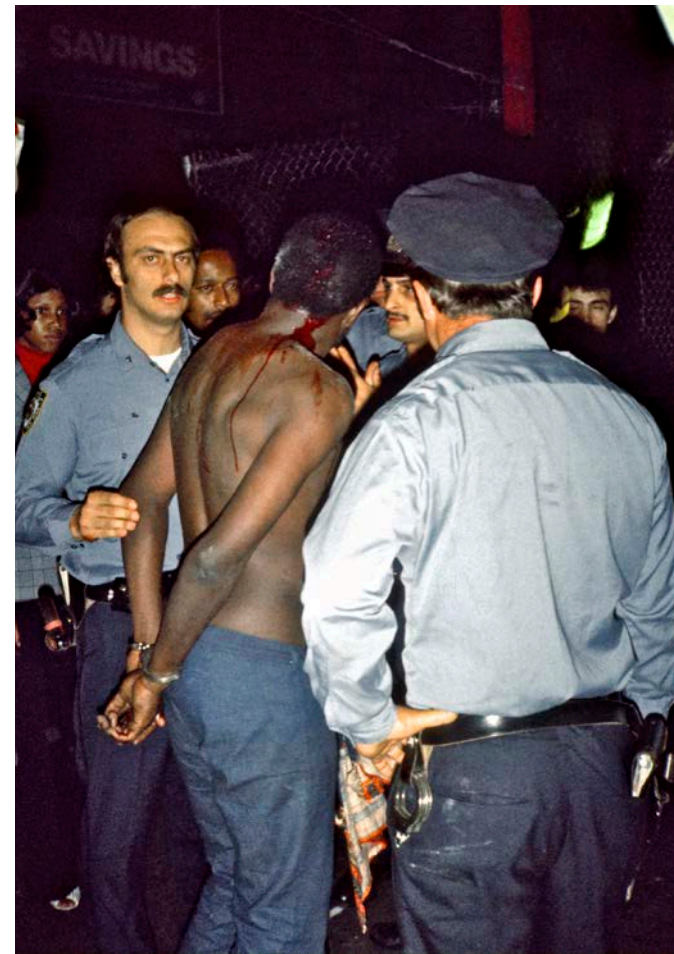
Naschrift. Ik noem hier niet de naam van de Schlitz-vrouw, noch breng ik foto's van haar mee, omdat haar ouders mij ergens in de jaren '80 vertelden dat zij net zelfmoord had gepleegd. Ik vond het vreemd dat de enige twee van mijn oude "vriendinnen" die later zelfmoord pleegden, beiden miljonairs waren.

1974 - Harlem, NY

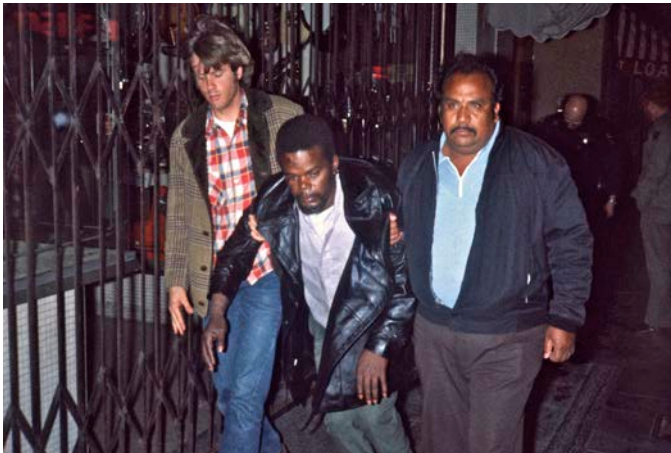
1974 - Harlem, NY

1974 - NYC

1973 - New Orleans

1975 - San Francisco

1973 - Wilmington, NC

*Je hebt het me uitgelegd, moet ik toegeven,
 een lange rap over "niet kloppen"
 dat het in de wet staat voor de mensen die je altijd hebt
 gehaat...
 in dit hel-hol dat jij/wij thuis noemen.
 NO KNOCK zal de man zeggen om mensen tegen zichzelf te
 beschermen. Wie gaat mij beschermen tegen jou?
 GEEN KLOPPEN, hoofdschudden, enter shocking, schieten,
 vloeken, doden, huilen, liegen en blank zijn.
 GEEN KLOPPEN zei mijn broer Fred Hampton
 kogelgaten over de hele plaats.
 Maar als je een verstandige 'geen klopper bent vertel je je
 klopkende' lakeien geen klop op het hoofd van mijn broer
 geen klop op mijn zusters hoofd
 en doe je deur op slot
 omdat er misschien iemand NIET KLOPT... Voor jou!*

De misdaad van de armen, zoals de uitbuiting door de rijken, is bijna onmogelijk te fotograferen. Je kunt foto's maken van het resultaat, maar zelden van het proces zelf. Meestal was ik dagen bij criminelen voordat ik ze fotografeerde. Om tussen hen te kunnen overleven, moest ik altijd vertrouwen hebben in de innerlijke goedheid van deze kinderen van woede, me richten op de mens van binnen en weg van de rol die het systeem hen had opgedrongen om hun leven naar te richten. Door hun duistere activiteiten te fotograferen, ging ik meer een relatie aan met hun milieukant en zo verraadde ik in zekere zin het vertrouwen dat ze me hadden gegeven. Ik heb altijd de misdaad willen fotograferen vanuit het standpunt van de misdadiger, maar om dat te doen moest ik mezelf op een afstand zetten en was ik dus niet langer "een van hen". Het vastleggen van het geweld van het systeem was gemakkelijker dan het fotograferen van het tegengeweld.

Hier was ik betrokken bij een schietpartij tussen politie en criminelen in Harlem. Een politiemann stormde op me af en gebruikte mijn deuropening als schietpositie, en plotseling stond ik (fotografisch) aan de kant van de politie. Bij zulke gelegenheden begon ik de brutale maar al te menselijke reacties van de politie te begrijpen. Hun racistische houding en hun gebrek aan begrip voor de reacties van de getto's zijn een van de redenen voor de boze beschuldigingen van politiegeweld.

De maatschappij heeft de politie getraind om het ergste te verwachten in plaats van te communiceren met het goede in mensen. Daarom schieten ze voordat ze vragen stellen. In het algemeen vind ik het een daad van geweld om wapens mee te nemen naar een getto, omdat je daarmee laat zien dat je geen vertrouwen hebt in de mensen van het getto, wat tegengeweld in de hand werkt. In mijn eerste twee jaar in Amerika, koesterde ik nog steeds geïnternaliseerde blanke angst - het belangrijkste ingrediënt van alle racisme. Dus totdat ik geweldloze communicatie en positief innerlijk denken over medemensen leerde, werd ik voortdurend door zwarten in elkaar geslagen. De politie bouwt op het negatieve in mensen en moedigt het daardoor aan. Als ze in plaats daarvan ongewapend en met open gezichten zouden aankomen, zouden ze de kans hebben om de positieve kanten te stimuleren die ik altijd wist te vinden in zelfs de ergste types, degenen "die zouden moorden voor een dollar" - of voor een camera. In plaats daarvan bouwt de politie aan een klimaat van angst aan beide kanten, waardoor wreedheden onvermijdelijk zijn. Totdat de veelzeggende video-onthullingen van vandaag er een eind aan maakten, werd het grootste deel ervan gesanctioneerd door blanke autoriteiten. In veel staten mag de politie bij mensen thuis inbreken zonder te kloppen. Veel onschuldige mensen zijn op deze manier gedood.

#399

1973 - NYC

“Black Lives Matter” - Zwarte levens doen ertoe:

James’ en Barbara’s liefde

Op een dag zag ik in de New York Times een foto van burgemeester Lindsay die een boeket bloemen overhandigde aan een “heldhaftige” politiemans in een ziekenhuisbed. Er stond dat hij was neergeschoten toen hij “een appartement binnenging”. Ik besloot uit te zoeken wat er werkelijk achter dit incident zat en snuffelde enkele dagen rond in de Bronx om de familieleden te vinden en het appartement waar het allemaal had plaatsgevonden. Beetje bij beetje kwam ik erachter wat er gebeurd was. James en Barbara waren een jong zwart echtpaar dat woonde in de ergste buurt van de V.S. rond Fox Street in de South Bronx. Op een dag hoorden ze inbrekers op het dak en belden de politie. Twee agenten in burger arriveerden bij het appartement en traptten de deur in zonder te kloppen. James dacht dat het de inbrekers waren die aan het inbreken waren, en hij schoot op de deur, maar werd toen zelf gedood door de politie. Barbara rende gillend naar het appartement van de burens. Toen ik naar het 41ste politiebureau ging bevestigden ze het verhaal en gaven toe dat “er een kleine vergissing was geweest,” maar James had er natuurlijk “om gevraagd, omdat hij in het bezit was van een ongeregistreerd pistool.”

Ik was inmiddels zo gewend aan dit soort Amerikaanse logica dat ik geen bijzondere verontwaardiging voelde jegens de agent. Ik vond alleen dat hij ongelijk had. Aangezien ik zoveel tijd had gestoken in het uitzoeken van de feiten van de zaak, kon ik net zo goed ook naar de begrafenis gaan. Ik haastte me door de stad om een mooi hemd te lenen en kwam ’s morgens aan bij de begrafenisondernemer, ongeveer een uur voor de dienst. Ik nam een paar foto’s van James in de kist. Hij was erg knap. Ik bewonderde het mooie werk dat de begrafenisondernemer had gedaan met plastic om de kogelgaten te dichten. Zwarte begrafenisondernemers zijn ware kunstenaars op dit gebied; zelfs mensen bij wie de ogen zijn uitgescheurd, kunnen zij er volkomen normaal uit laten zien. Aangezien zwarte lichamen in alle mogelijke kleuren en omstandigheden aankomen, gebruiken ze bijna het hele kleurenspectrum in plastic materialen. James maakte geen bijzondere indruk op mij; ik had al zoveel jonge zwarte lijkens gezien. Het enige wat ik me afvroeg was dat er geen bloemenkrans was van de politie. Ik wachtte ongeveer een uur, wat het laatste normale uur van die dag zou worden. Niet meer dan tien mensen kwamen naar de begrafenis, allemaal verbaasd over het feit dat er een blanke man bij was. Een jongeman fluisterde me toe dat hij het een beetje ongepast vond dat er een blanke op deze begrafenis aanwezig was. Toen hoorde ik plotseling vreselijk geschreeuw uit de voorhal en zag drie mannen Barbara binnenbrengen. Haar benen sleepten over de vloer. Ze was niet in staat om te lopen. Ik kon haar gezicht niet zien, maar het was een lange, mooie, lichtgetinte jonge vrouw. Haar geschreeuw deed me huiveren. Nooit eerder had ik zo’n ondraaglijk en pijnlijk geschreeuw gehoord. Toen ze de kist bereikte, werd het ondraaglijk. Het was de eerste en enige keer in Amerika dat ik niet in staat was om te fotograferen.

Ik had foto’s gemaakt met tranen over mijn wangen, maar ik had me altijd op zo’n grote afstand van het lijden gehouden dat ik in staat was het vast te leggen. Toen Barbara bij de kist kwam, stortte ze zich erin. Ze ging bovenop James liggen en schreeuwde zo hard dat het door merg en been ging. Ik kon alleen de woorden horen, “James, word wakker, word wakker!” opnieuw en opnieuw. De anderen probeerden haar weg te trekken, maar Barbara merkte niets behalve James. Ik was er op dit moment volledig van overtuigd dat James in de kist zou opstaan. Ik heb veel leed gezien in Amerika, maar ik heb vaak te midden van dat leed een zekere hypocrisie of zelfs oppervlakkigheid bespeurd, waardoor ik mij ervan kon distantiëren. Barbara sloeg mijn voeten volledig onder mijn voeten vandaan. Alles begon voor mijn ogen te draaien. Het moet op dat moment geweest zijn dat ik plotseling huilend uit het uitvaartcentrum ben weggerend. Ik rende blokken om weg te komen. Mijn huilen was totaal oncontroleerbaar. Ik wankelde door Simpson en Prospect Streets, waar negen van de tien een onnatuurlijke dood sterven. Overvallers en de gebruikelijke straatcriminelen stonden in de deuropeningen, maar ik waggelde gewoon verder zonder ze op te merken, struikelend over vuilnisbakken en gebroken flessen. Het was een wonder dat niemand me overviel, maar ze moeten gedacht hebben dat ik net overvallen was.

Toen ik nog steeds huilend bij het flatgebouw van James en Barbara aankwam, vroeg ik enkele kinderen of er iemand in het appartement was “van de man die onlangs was neergeschoten.” Ze vroegen of ik niet de man bedoelde die gisteravond in het gebouw aan de overkant was neergeschoten. Nee, hij was in dit gebouw, zei ik. Maar ze hadden niet gehoord dat er iemand in hun gebouw was neergeschoten. Zij woonden op de derde verdieping en James en Barbara woonden op de zesde verdieping. Ik ging naar boven naar het appartement, dat nu leeg stond.

Overvallers hadden het al doorzocht, en er lagen alleen nog stukjes papier en kleine dingen verspreid over de vloer. De leegte van het appartement deed me nog harder snikken. Er zaten overal kogelgaten in de muur van de woonkamer waar James had gezeten, maar er zaten er maar twee in de deur die de politie had opengetrapt.

Er zaten drie sloten op de deur, zoals overal in New York, en ook een dikke ijzeren staaf die vast in de vloer was gezet - een veiligheidsmaatregel die de politie zelf aanraadt om te voorkomen dat criminelen hun deur openbreken. James en Barbara waren zo bang voor criminelen dat ze dubbele stalen tralies voor hun ramen hadden gezet, hoewel het zes verdiepingen hoog was en er buiten geen brandtrap was. Beneden op de binnenplaats lag een berg vuilnis van een halve

1974 - Bronx, NY

meter die mensen uit hun ramen hadden gegooid. Hier woonden James en Barbara sinds hun zestiende met hun nu vierjarige dochter. Na een paar uur durfde ik het appartement uit. Ik had zoveel gehuild dat ik barstende hoofdpijn had, en de hele weg naar Manhattan bleef het huilen in golven terugkomen. Toen ik bij een bioscoop aan de West Side kwam, wandelde ik naar binnen zonder echt te weten wat ik aan het doen was. Het was in die tijd dat er voor het eerst in de geschiedenis films werden geproduceerd door zwarten. De film heette “Sounder” en ging over een arm gezin in Louisiana in de jaren dertig. Er was een overweldigend gevoel van liefde en saamhorigheid in het gezin, maar uiteindelijk werd de vader door de blanke autoriteiten meegenomen en naar een werkkamp gestuurd omdat hij een stuk vlees had gestolen. De film werd in Hollywood gemaakt en romantiseerde de armoede; na enkele jaren in een werkkamp kwam de vader terug naar het gezin, zodat de film een happy end zou hebben.

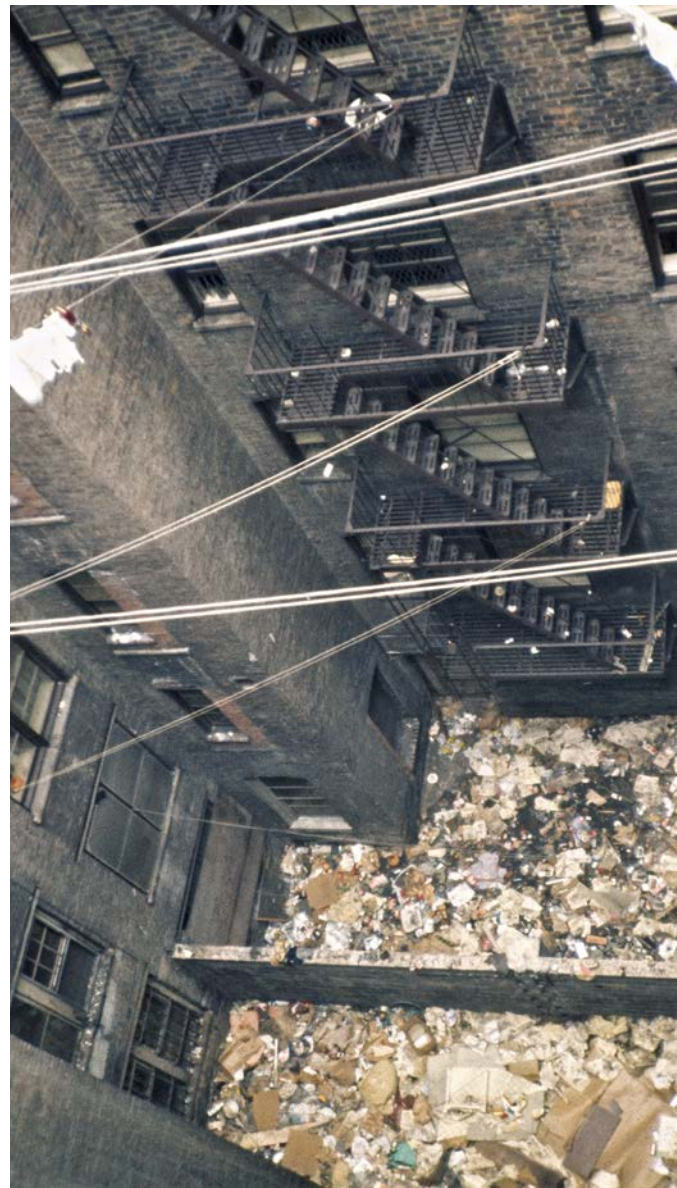
Dit was niet het soort armoede dat ik in het Zuiden had leren kennen. De enige keer dat ik in de film heb gehuild, was toen ik dingen zag die me maar al te veel aan James en Barbara deden denken. Na afloop slenterde ik in de richting van Broadway. Een oude zwarte vrouw bij wie ik de nacht ervoor in de North

Bronx had gelogeerd, had me tien dollar gegeven zodat ik wat mooie kleren kon kopen voor de begrafenis. Ze had me eerst niet vertrouwd en had urenlang verschillende politiebureaus gebeld om te vragen wat het idee was om een undercoveragent naar haar huis te sturen. Maar toen ze zich er na een halve dag van verzekerd had dat ik geen politieagent was, was ze zo blij dat ze me de tien dollar gaf, en ik moest beloven weer bij haar te komen logeren, en ze belde naar Alaska zodat ik met haar dochter kon praten die daar woonde. Nu had ik nog een beetje geld over en ging in mijn vreemde gemoedstoestand rechtstreeks naar een andere bioscoop op Broadway en zag “Farewell, Uncle Tom”. Het was een schrijnende film over slavernij. Hij was gemaakt door niet-Amerikanen (in Italië), dus de slavernij werd niet geromantiseerd. Je zag hoe de slaven op veilingen werden verkocht, de martelwerktuigen die werden gebruikt, en je zag hoe mannen werden verkocht zonder hun vrouwen en kinderen. Het was beangstigend. Hoe kon dit alles slechts honderd jaar geleden gebeuren? Op sommige momenten in de film moest ik bijna overgeven. Ik keek herhaaldelijk de bioscoop rond, omdat ik bang was dat er zwarten in de zaal zouden zijn, maar er waren in de hele zaal maar twee mensen, behalve ik. Toen ik buiten kwam, hing er een jonge zwarte jongen rond met een zonnebril op. Ik bleef een hele tijd staan en keek hem in de ogen, en ik begreep niet waarom hij me niet neersloeg.

Dagen erna was ik een wrak. Ik zal die dag nooit vergeten. Hij staat helemaal blanco in mijn dagboek. Er ging een heel jaar voorbij voordat ik mezelf vermande en Barbara opzocht. Maar toen ik in de keuken van het veteranenziekenhuis kwam waar zij werkte, werd er een oude zwarte vrouw naar buiten gestuurd om met mij te praten. Ze vertelde me dat ze Barbara's voogd was, omdat Barbara niet normaal was geweest sinds de begrafenis. Ze was erg teruggetrokken geworden en sprak nooit meer. Ik vroeg haar hoe Barbara was geweest voor de dood van James. Ze dacht even diep na en vertelde me toen met tranen in haar ogen over de vier jaar dat James en Barbara daar samen in de keuken hadden gewerkt. Ze waren altijd vrolijk geweest, zingend, en een echte vreugde voor het keukenpersoneel. Ze hadden nooit een dag werk gemist, kwamen altijd samen binnen en gingen altijd samen weg aan het eind van de dag. Maar ze wilde me Barbara niet laten zien, want Barbara wilde niemand zien. Er ging weer een jaar voorbij voordat ik Barbara een brief stuurde vanuit ergens in het zuiden. Ik nam aan dat Barbara nu wel over de moord op haar man heen was. Toen ik weer naar de keuken ging, kwam dezelfde oude vrouw naar me toe. Het was alsof er geen tijd was verstreken, en we gewoon verder gingen waar we waren gebleven. Ze zuchtte diep en keek me in de ogen. "Barbara is gek geworden," zei ze.

Barbara bleef in mijn gedachten terugkomen, waar ik ook heen reisde. Maar een andere gebeurtenis maakte net zo'n sterke indruk op me. Ergens in Florida was een ongelukkige blanke vrouw op een watertoren geklommen en stond op de rand, op het punt zelfmoord te plegen. Maar ze kon zichzelf er niet toe brengen om te springen. Het was in een gettogebied en een grote menigte mensen, de meesten zwart, verzamelde zich aan de voet van de toren. De politie en de brandweer probeerden de vrouw over te halen niet te springen, terwijl de menigte schreeuwde dat ze moest springen. Ik was totaal niet in staat om het te begrijpen. Ik schreeuwde zo hard als ik kon: "Hou op, hou op, alsjeblieft, laat die arme vrouw leven." Maar hun geschreeuw werd luider. Het was de ergste en meest misselijkmakende massahysterie die ik ooit had meegemaakt. Toen drong het plotseling tot me door dat het geschreeuw klonk als dat van Barbara op die onvergetelijke ochtend. Ik begon zwak in de knieën te worden en haastte me weg, net zo snel als bij het uitvaartcentrum. Over vijf jaar zal ik proberen nog eens contact met Barbara op te nemen. Ooit moet ik haar gezicht weer zien!

Samenvatting van de brieven

1974 - Bronx, NY

1973 - Jersey City, NJ

1973 - Jersey City, NJ

1973 - Jersey City, NJ met het World Trade Center achter

Op de dag dat ik één werd met het lijden, kon ik het niet meer uitbeelden. Het geschreeuw van mensen in het gesloten systeem verdrinkt in een vacuüm voor de wereld daarbuiten. Een blanke politieman die een zwarte vrouw sloeg, werd in woede neergeschoten door een jongeman op een dak. Als vergelding marcheren 5.000 agenten door het getto om onze onderdrukten te intimideren. Elke keer dat een politieman wordt gedood door een zwarte sluipschutter, wordt het hele apparaat van de koloniale macht op deze manier in gang gezet.

Maar er ligt een diepere tragedie ten grondslag aan deze trieste politimoorden. De 26-jarige weduwe van de overleden agent komt, net als hij, uit de armste blanke laag van de samenleving. Hoewel het geen excuus is voor de brutaliteit, kan men het heel goed begrijpen.

Deze blanken zijn zelf vaak onderdrukt en uitgebuit. Met grimmige vooruitzichten in het leven, hadden zij geen andere keuze dan zich aan te sluiten bij de gelederen van de oude slavendrijvers. Het racisme en het gebrek aan vertrouwen dat een slechte, ondergestimuleerde opvoeding hen heeft ingeprint, wordt nog verergerd door hun nervositeit om deel uit te maken van een bezettingsmacht in een cultuur waartoe zij niet behoren.

Het is gebruikelijk geworden om de politie aan te vallen, maar we vergeten dat zij evenzeer het slachtoffer van het systeem zijn als de vertegenwoordigers ervan. We kijken naar hun strakke lippen en verharde gezichten en worden wanhopig. Men kan alleen maar afleiden dat ze voor altijd getekend zullen zijn door bitterheid, haat en vrees. Maar hebben zij deze gezichten opzettelijk gecreëerd?

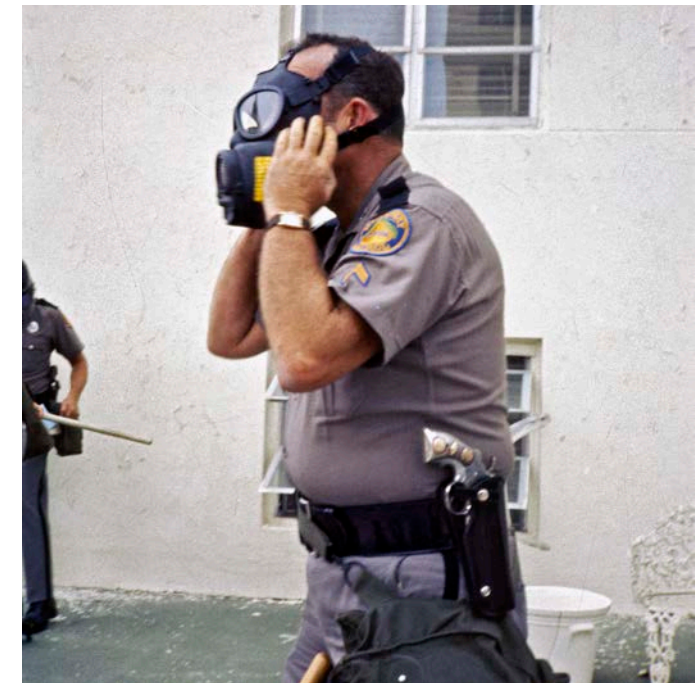
Of werden zij gedwongen een leven te leiden dat hun gezichten verstrakte tot een perverse vertekening van menselijkheid? Ja, het is moeilijk om een rechtvaardiger samenleving te creëren, omdat zelfs het zien van de mogelijkheid van verandering betekent dat je genoeg vertrouwen moet hebben in de inherente goedheid van de mensheid en in je dagelijks leven om verder te kunnen kijken dan de noodpatronen die ons overal verlammen. Het is onze plicht dit systeem, dat gebaseerd is op onze gedeelde opgehoopte pijn, te veranderen, zodat mensen overal ter wereld volledig mens kunnen worden. Daarmee redden we ook de planeet van de ergste van al onze onderdrukkingen: de vernietiging van ons milieu, het klimaat, en de toekomst van onze kinderen. Ik weet dat ik niet had kunnen overleven tussen al die vreemde mensen in Amerika als ik geen sterk geloof had gehad in het beste in mensen. Zonder dat geloof zou het slechtste de overhand hebben gekregen, en zou ik zijn weggevaagd.

1972 - Miami Beach, FL

1973 - Jersey City, NJ

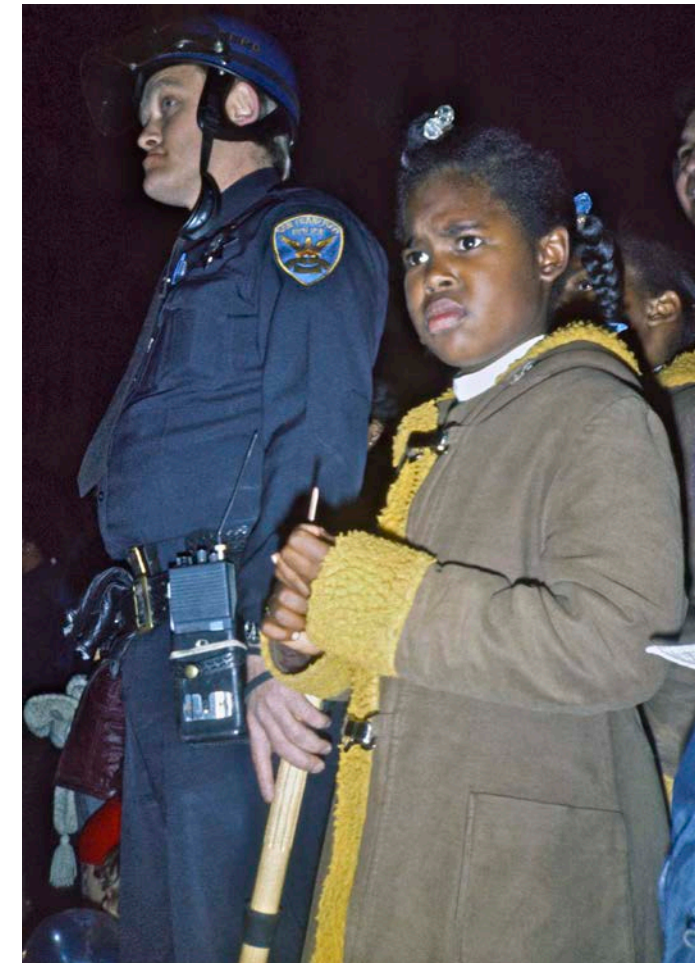
1972 - Miami

1975 - San Francisco

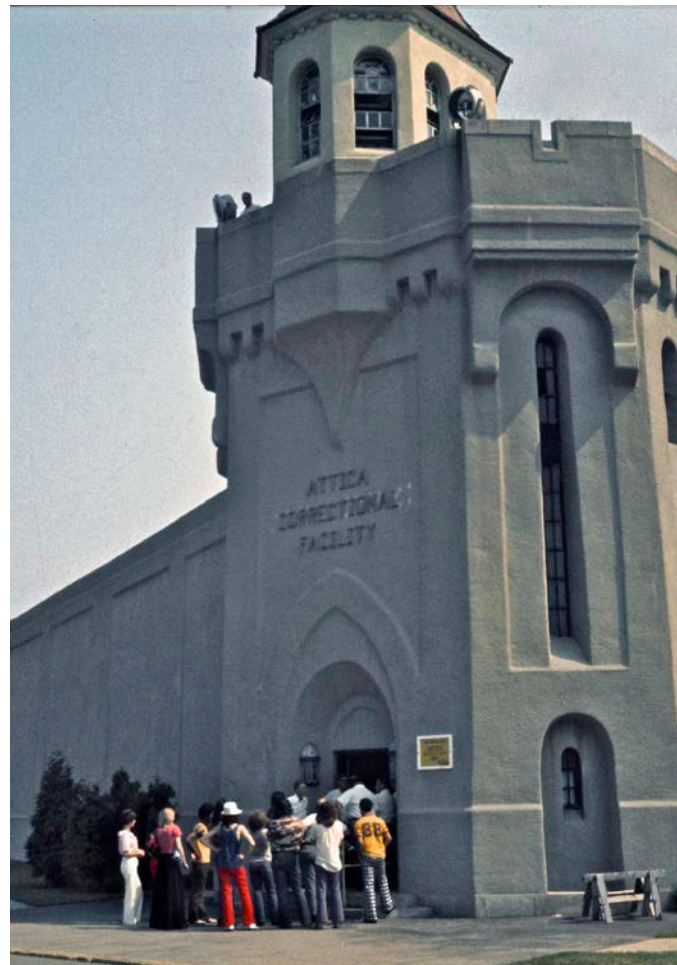
1972 - Miami

1975 - San Francisco

Mijn reis heeft me geleerd dat ik geen enkele persoon of groep of zelfs klasse van mensen meer kan haten, zelfs niet de ergste uitbuiters. Als ik zou zeggen dat ik de familie Rockefeller haatte, zou ik liegen. Het is zeker waar dat Nelson Rockefeller opdracht gaf tot het bloedbad in Attica en 41 gevangenen vermoordde die alleen maar om gevangenhervorming vroegen. Maar ook al was ik aanwezig bij de massabegraving en hoorde ik de gewapende Black Panthers in de kerk schreeuwen: "Dood aan Rockefeller! Sluit de rijken op, bevrijd de armen!", en ook al kende ik verschillende familieleden onder de huilende families, en ook al zag ik opnieuw de kleur van bloed in de Afro-Amerikaanse vlag ... ja, zelfs toen was ik niet in staat om Rockefeller te haten.

Want ik weet dat achter de rol die hij binnen het systeem moest spelen en waarin hij moest geloven, een mens schuilgaat die onder andere omstandigheden geen moordenaar zou zijn geworden in een wanhopige poging om de gettogevangenen op hun plaats te houden. Als we begrijpen dat de onderklasse moordt en rooft vanwege haar milieu, moeten we logischerwijs ook erkennen dat de bovenklasse in haar handelen, denken en traditie slaaf is van haar milieu. Hoe meer ik me liet hersenspoelen door de hogere klasse, hoe meer haar daden gegrond begonnen te lijken.

1974 - Attica prison, NY

1971 - NYC

1971 - NYC

De overlevenden in Attica: (Foto: New York State Police)

1971 - Brooklyn, NY

1971 - NYC

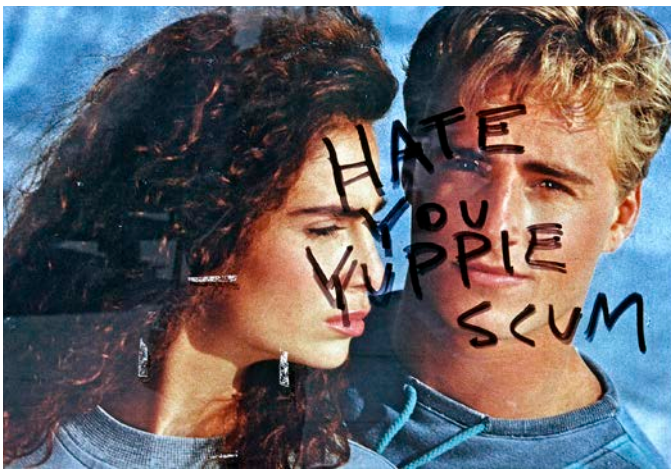
1971 - Brooklyn, NY

1991 - Washington, DC

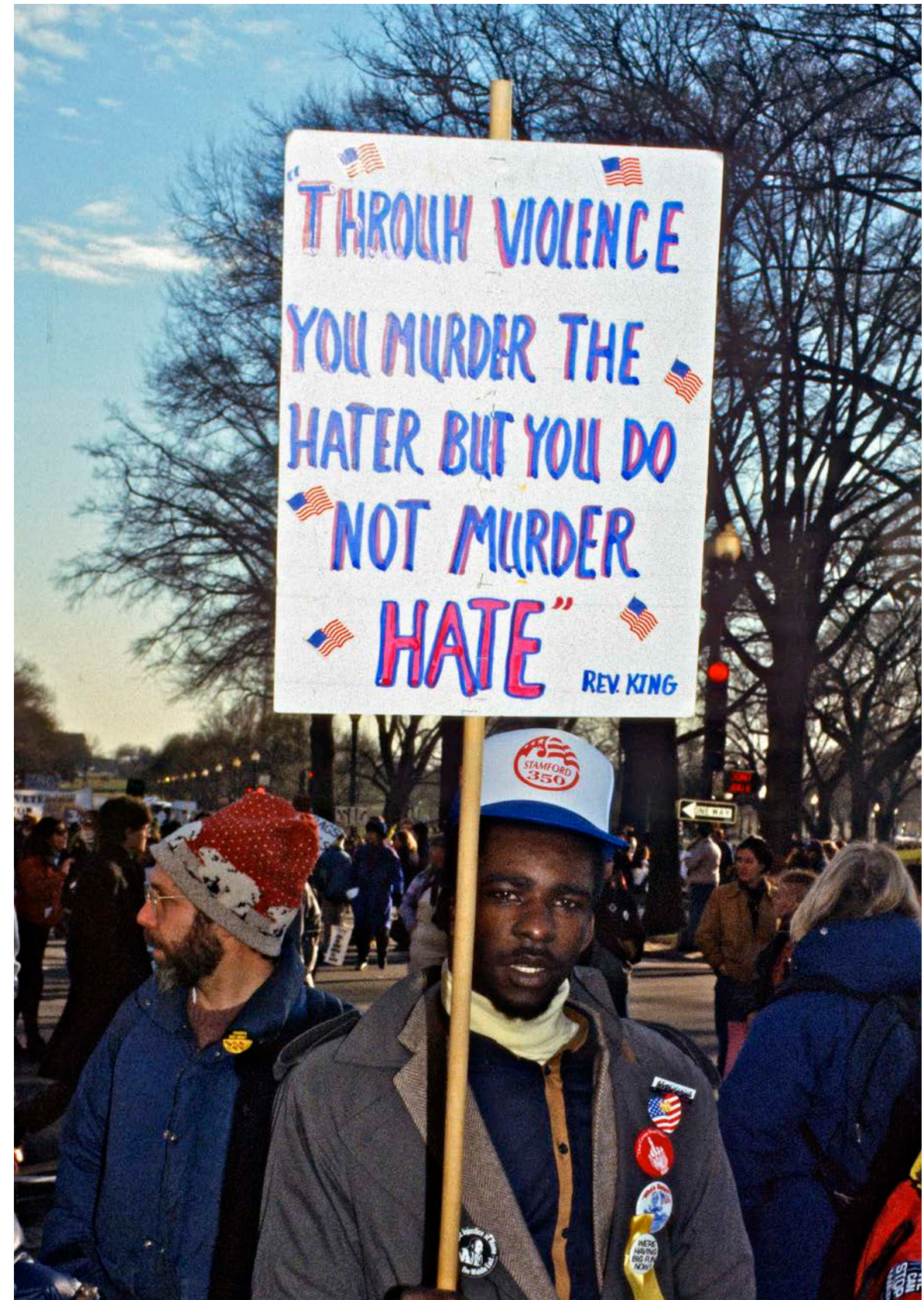
1985 - NYC

1989 - NYC

1990 - NYC

1991 - Washington, DC. "Door geweld vermoord je de hater, maar haat vermoord je niet." Martin Luther King

Ik zou ook oneerlijk zijn als ik zou proberen te verhullen dat ik de mensen die ik uit de Amerikaanse bovenklasse heb leren kennen, aardig ben gaan vinden. Als ik de hogere klasse veroordeel, is dat eigenlijk een veroordeling van het systeem dat deze klassen heeft gecreëerd en dat zijn leden leert te roven en te moorden, niet alleen in de VS, maar ook in de Derde Wereld - een onmenselijk systeem dat zo sterk is dat het niet kan worden veranderd door alleen de symbolen ervan aan te vallen. Als ik de Rockefeller's als symbolen had gehaat, zou ik hun de menselijke warmte en gastvrijheid hebben ontzegd die zij mij als zwerver hadden betoond onder omstandigheden die niet door het systeem werden gedictieerd.

Hoe langer ik als zwerver in dit systeem rondzwierf, hoe meer ik het verlangen verloor om er ooit nog deel van uit te maken. Overal had het systeem de mensen een vals gezicht gegeven. Hoe duidelijker deze misvormde maskers zich voor mij aftekenden, des te sterker werd mijn drang om achter hen te gaan staan en door de oogspalten naar buiten te kijken. Het was nooit een mooi gezicht, alleen maar haat, angst en wantrouwen. Ik had geen zin om deel uit te maken van die haat. Ik leerde dat het veel gemakkelijker is te haten en te veroordelen dan te begrijpen.

Haat is gebaseerd op vereenvoudigde eenzijdige overwegingen en de meeste mensen zijn zo verzonken in de pijn van het niet kunnen voldoen aan de normen van hun milieu, dat het voor hen gemakkelijker is de werkelijkheid te reduceren tot symbolen dan haar te begrijpen. Het is veel gemakkelijker bij het lezen van een boek als dit om blanken te haten dan om te proberen ons te begrijpen, omdat je op die manier vermijdt om dat deel van het systeem in jezelf te bestrijden. Pas als we ons realiseren hoe we zelf deel uitmaken van de onderdrukking kunnen we de krachten die ons allemaal ontmenselijken begrijpen, veroordelen en veranderen.

Ik was in staat om buiten het systeem te overleven omdat ik altijd de mens achter de valse façade zocht. Maar achter die façades zag ik altijd de nederlaag van de liefde. Hoe minder draden de mensen in een heilzame maatschappij met elkaar verbond, hoe versteender en ondoordringbaarder de maskers leken waar ik doorheen moest om te overleven. Maar zelfs binnen deze onderdrukking is het mogelijk om vele schakeringen van menselijkheid te vinden. Ook al is de liefde tussen mensen in dit systeem om zeep geholpen, we weten allemaal dat de liefde nog altijd door het asfalt omhoog kan schieten wanneer ... waar dan ook ...

1991 - Bullock County, AL

1974 - Jersey City, NJ

1975 - Bullock County, AL

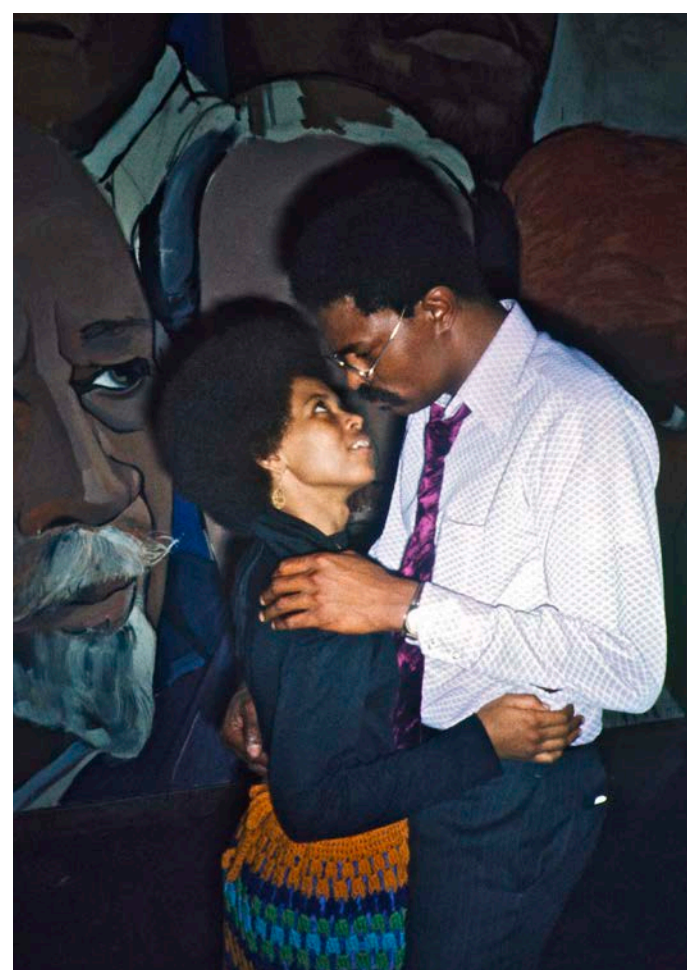
1975 - Richmond, VA

1974 - Norfolk, VA

2009 - Gainesville, FL

1973 - Harlem, NY. Communistische Partij Vice President kandidaat Jarvis Tyner

1975 - Philadelphia, PA

1975 - San Francisco

1975 - San Francisco

1985 - Harlem, NY

2012 - St. Francisville, LA

1973 - Greensboro, NC

1973 - Zebulon, NC. Caroline werd later vermoord.

1974 - Abilene, TX

1993 - Brooklyn, NY

1985 - Harlem, NY

2004 - NYC

1996 - Chicago

1991 - Houston, TX

1975 - Baumont, TX

1975 - Philadelphia, PA

1978 - Jacksonville, FL

1996 - Tunica, LA

1973 - Baltimore

1975 - Fillmore ghetto, San Francisco

1973 - rural LA

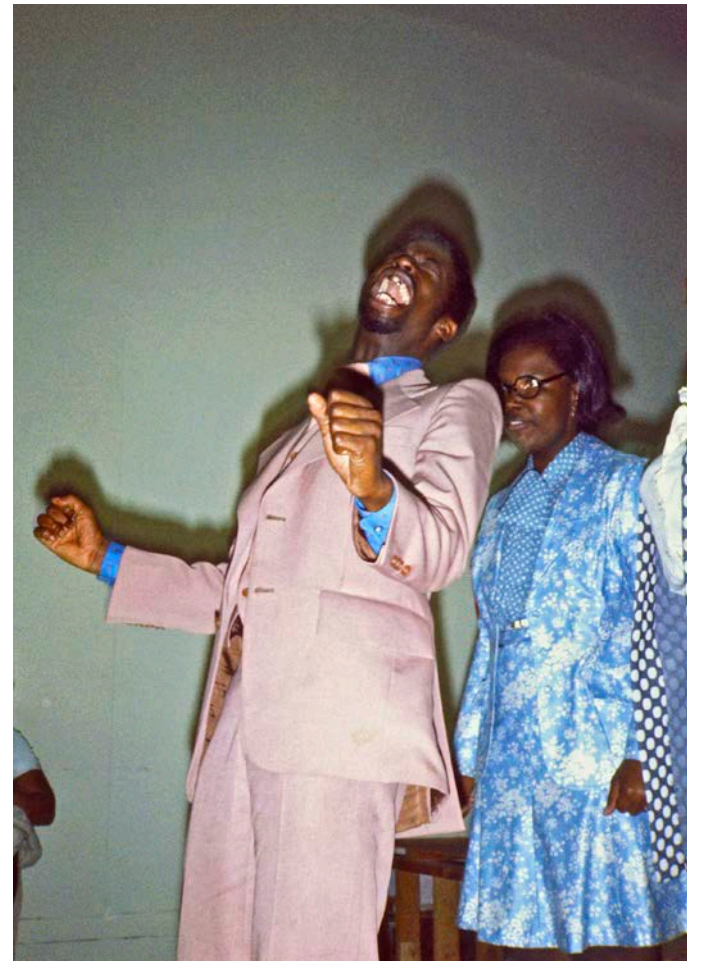
1975 - San Francisco

1975 - Fillmore ghetto, San Francisco

1975 - Fillmore ghetto, San Francisco

1975 - Fillmore ghetto, San Francisco

1975 - Philadelphia, MS. *Handen van mijn schoonvader*, Rev. Jake Rush

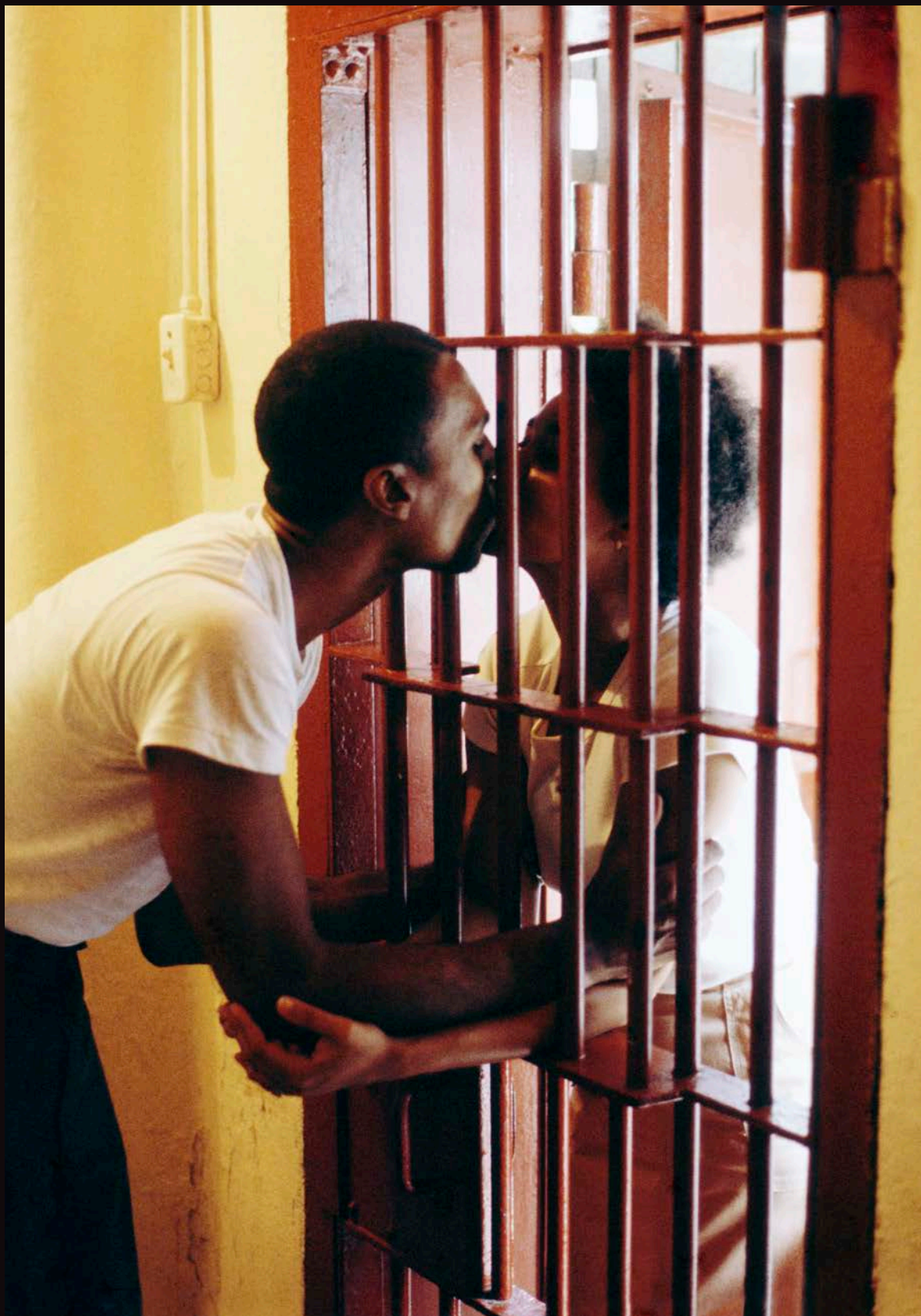
2009 - Harlem, NY

1975 - Meridian, MS

2003 - *Kerk van mijn schoonvader*, Rev. Jake Rush

1978 - Washington, GA

Ghetto liefde

“Er is geen liefde zoals getto liefde”.

Na vier jaar zwerven in het getto ben ik er uiteindelijk mee getrouwd. Annie is de enige vrouw waarvan ik me herinner dat ik er een initiatief mee genomen heb. Toen ze daar in een restaurant in New York zat - onweerstaanbaar mooi - was het vanaf onze eerste blikken duidelijk dat we elkaar nodig hadden. Beiden waren gemakkelijke slachtoffers: zij kende niemand, was net teruggekeerd van tien jaar ballingschap in Engeland om de begrafenis van haar moeder bij te wonen, en ik was in een van mijn depressieve periodes van zwerversbestaan. Wij waren beiden kinderen van predikanten en waren op verschillende manieren in opstand gekomen tegen onze achtergrond. Zij was diep ontroerd door mijn foto's en wilde mij helpen ze bekend te maken. Ze had een sterke literaire inslag en een veel bredere intellectuele kijk dan ik, dus ik werd al gauw erg afhankelijk van haar om de stukjes van mijn puzzel op hun plaats te laten vallen.

Annie had zich in haar ballingschap in hoge mate bevrijd van de meester-slaaf-mentaliteit die het huwelijk bijna ondraaglijk maakt voor die paar ongelukkige Amerikanen die verliefd worden tegen de realiteit van het gesloten systeem in. Want “interhuwelijk” is inderdaad een subversieve daad. Zelfs liberalen zoeken naar een antwoord als de vraag komt: “Zou u willen dat uw dochter met een' trouwt?” Meestal vond ik gewone segregationisten die een gesprek begonnen met: “Het kan me niet schelen of mensen blank, zwart, paars of groen zijn...” Tien zinnen later waren ze gezworen vijanden van “intermarriage.” Toch waren er, totdat het in 1691 verboden werd, volop huwelijken tussen blanke en zwarte contractarbeiders, en voordat de zwarten tot slaaf werden gemaakt was de haat van de “arme blanke” tegen hen onbekend. In de meeste andere landen, zelfs post-slavernij landen zoals Cuba en Brazilië, is er niets dat lijkt op het fanatisme van de Amerikanen ten opzichte van intermigratie. Hoewel ik uit een conservatief plattelandsgebied kom, kan ik mij niet herinneren dat ik in mijn jeugd ook maar één negatieve opmerking heb gehoord over de veelvuldige internationale huwelijken van Denen met Afrikaanse studenten. Integendeel, ik voelde een sterke solidariteit en zelfs afgunst jegens hen die naar verre landen trokken. Maar in Amerika kan geen enkel interracial huwelijk worden beschouwd als een gewone natuurlijke verbintenis. In Hollywood wilden zwarte promotors veel geld investeren om mijn diaproject bekend te maken, maar eerst wilden ze dat ik het gedeelte over mijn vrouw eruit zou halen: “Het vernietigt je boodschap, laat je eruit zien als de zoveelste liberaal.” Veel zwarten en liberalen zullen om dezelfde reden wegvallen in dit hoofdstuk. Een zwarte vrouw was woedend nadat ze mijn diaproject had gezien met foto's van een aantal naakte zwarte vrouwen (onwetend als ze was van mijn Deense cultuur waarin naaktheid sterk wordt gecultiveerd: gezinsstranden en parken in de binnenstad staan vol met naakten nauwelijks minuten nadat de zon is doorgebroken).

“Besef je niet hoe onverantwoordelijk je bent geweest door relaties te hebben gehad met al die geestelijk onevenwichtige vrouwen? Ben je je er niet van bewust dat slavernij ons allemaal geestelijk ziek maakt?” Ze raakte de kern van de vraag: Hoe kan ik me als neutrale in een meester-slaaf maatschappij mengen zonder zelf een deel van het probleem te worden? En toch maakte zij dezelfde fout als de meeste Amerikanen door automatisch aan te nemen dat een foto van een naakte vrouw gelijk staat aan een seksuele relatie met haar.

Zij hoeft zich niet echt zorgen te maken, want in tegenstelling tot wat ik bij zwarte vrouwen in het grootste deel van Afrika aantrof, heeft de zwarte Amerikaanse vrouw enorme verdedigingsmechanismen tegen de blanke man ontwikkeld als reactie op eeuwen van misbruik. Hoewel ik het grootste deel van mijn tijd in zwarte gemeenschappen doorbracht, was meer dan 90% van de vrouwen die mij uitnodigden om hun bed te delen, blank. Maar de verdenking van de blanke mannelijke seksuele uitbuiting hing natuurlijk altijd boven mijn hoofd tijdens mijn reis. s Nachts wandelend in getto's in het diepe zuiden vroegen jonge mannen: “Meneer, wilt u dat ik een vrouw voor u haal?”

Ik ben er vrij zeker van dat de meeste vrouwen mij geen gastvrijheid zouden hebben aangeboden als zij niet de niet-agressieve component in mij hadden aangevoeld. Aangezien ik mijn zwerftocht altijd als een passieve rol heb gezien en dus noch seksuele relaties heb vermeden, noch geïnitieerd, denk ik dat het interessant is om te analyseren wat er eigenlijk gebeurde als ik in de buurt van vrouwen kwam. Na een paar dagen, als we goed met elkaar konden opschieten, uitten blanke vrouwen seksuele agressie. Maar zelfs als we intiem werden en elkaar omhelsden, gebeurde er meestal niets meer met de zwarte vrouw uit de onderklasse, vooral in het Zuiden. Het was alsof er iets misging in ons beiden - een gedeelde erkenning dat dit een te groot historisch abces was om door te prikken. Zij kon er niet omheen bewust of onbewust aan te geven dat dit een relatie was tussen een vrij en een onvrij persoon, wat mij onmiddellijk het gevoel gaf dat ik de zoveelste in de rij van blanke seksuele uitbuiters was. De meeste van mijn seksuele en langdurige relaties met zwarte vrouwen waren dan ook met vrouwen uit de middenklasse of uit West-Indië die, hoewel conservatiever dan de blanke en onderklasse vrouwen die ik ontmoette, zich niettemin in hogere mate van deze slavernij hadden bevrijd. Sommige Amerikanen zouden zeggen dat als je je ervan bewust bent dat bepaalde mensen in slavernij leven, je je als bevoorrechte blanke niet in dergelijke intieme situaties moet begeven waar een seksuele relatie of “intermigratie” zou kunnen ontstaan. Maar slavernij is een product van het niet volledig vrij omgaan met een groep als gelijken, waardoor deze geïsoleerd en verlamd raakt.

Annie was een van mijn uitzonderingen met de onderklasse. Want hoewel haar uiterlijk zeer “middenklasse” leek na haar lange verlof, was zij in haar fundamentele opvattingen getekend door haar opvoeding in de onderklasse. Zo’n relatie had waarschijnlijk kunnen werken met veel vertrouwen en inspanning van beide partners, maar vanwege mijn racisme, seksisme, en vooral die onzienlijke “onschuld” die altijd het ultieme voorrecht van de heersende klasse zal zijn, was dit niet wat er gebeurde. In plaats daarvan werd het zo’n pijnlijke verpletterende nederlaag voor me dat ik het bijvoorbeeld niet kon rijmen met mijn oorspronkelijke boek. Zelfs het begin liep verkeerd. We trouwden op vrijdag 13 september, zonder onderdak.

Een dienstmeisje liet ons onze huwelijksreis doorbrengen in het luxe appartement van de Zuid-Afrikaanse consul die door zijn apartheidsregime naar huis was geroepen. Daarna kwamen we terecht in de ergste wijk van het getto. We hadden nauwelijks de huur van de eerste maand betaald voordat al Annie’s spaargeld werd gestolen. We woonden op de vijfde verdieping van een gebouw met alleen maar prostituees, behoeftigen, verslaafden en bijstandsmoeders. Annie had sinds haar jeugd niet meer in een onderklassecultuur geleefd en het was een vreselijke schok voor haar om hier terecht te komen. Door haar uiterlijk en de plaats waar we woonden werd ze voortdurend “aangesproken” door pooiers en hoerenlopers, die haar probeerden te ronselen. Toen ik een paar dagen weg moest liften werd Annie ontvoerd door een prostitutiekring die haar onder schot dwong zich naakt uit te kleden terwijl ze Russische roulette met haar speelden “om haar in te breken”. s Nachts slaagde ze erin zonder kleren door een badkamerraam de stad in te vluchten. Toen ik thuiskwam lag ze opgelost in tranen en pijn.

De aanvallen van de pooiers gingen door, en het hielp niet dat ik blank was. Op een dag gooide een pooier minachtend een handvol geld naar Annie in de bus. Met mijn oude zwervers gewoonten raapte ik het op. Annie was woedend op me en wilde een week niet met me praten. Dag en nacht was er geweld en geschreeuw en hectische pijn in het gebouw. In het begin probeerde ik verschillende keren tussen te komen tussen de pooiers en de hoeren die ze sloegen. Er was ook een pyromaan. Bijna elke nacht tijdens de eerste maanden werden we gewekt door het brandalarm en zagen we vlammen uit de aangrenzende appartementen slaan. We waren zo voorbereid dat we steeds alles hadden ingepakt. Het eerste wat ik zou pakken was een koffer met al die duizenden dia’s voor dit boek. Op een avond, toen we allemaal halfnaakt in nachtkleding op straat stonden, vroeg ik Annie een oogje op de koffer te houden terwijl ik het vuur fotografeerde, maar ze hoorde me niet in het lawaai en toen we terugkwamen in het appartement, was hij achtergebleven. Ik haastte me naar de straat en vond de koffer daar nog steeds staan. Iedereen in het gebouw noemde het een waar wonder, want niemand had ooit gezien dat waardevolle

1974 - Ons huwelijk in City Hall, NY (met de baby van de Zuid-Afrikaanse consul).

spullen ook maar één minuut op straat waren achtergelaten zonder dat ze waren gejat.

De psychologische druk was in het begin erger voor Annie dan voor mij. We probeerden een uitkering te krijgen om te kunnen verhuizen, maar kregen slechts \$7. Bijna elke nacht lag ze in tranen en wanhoop. In de eerste maanden, toen ik nog wat psychisch overschot over had, probeerde ik door te dringen in de wereld die voor haar zo duidelijk uit elkaar was gevallen. Zoals de meeste van mijn andere relaties in Amerika, was ook deze het gevolg van geweld. We hadden elkaar ontmoet als gevolg van de moord op haar moeder; en een paar maanden daarna werd haar stiefvader gevonden, wankelend over straat, dodelijk verwond door een mes. Een gruwelijk patroon uit haar kindertijd begon voor mij te verschijnen in deze met tranen gevulde nachten. Toen haar 16-jarige moeder was bevallen van haar en een tweelingzus, werd dat in de familie van de dominee als zo’n zonde beschouwd dat de moeder naar het noorden was gestuurd en Annie naar een tante in Biloxi, Mississippi. Het enige wat Annie zich herinnert van die eerste vier jaar was dat de dronken tante altijd in haar hutje lag, terwijl Annie alleen buiten in het zand zat. Op een dag stikte ze bijna in een kippenbotje en worstelde ze wanhopig en alleen. Niemand kwam haar helpen. De grootouders ontdekten de verwaarlozing en namen haar mee terug naar Philadelphia, Mississippi, waar ze een strenge fundamentalistische opvoeding kreeg. Elke uiting van vreugde, dans en spel werd bestraft. Vaak werd ze met leren riemen om haar polsen in het bijgebouw opgehangen en tot moes geslagen. Op weg van school naar huis werd er bijna dagelijks met stenen gegooid tussen de zwarte en de blanke kinderen. Op een dag richtten de blanke kinderen Duitse herders op hen en Annie werd ernstig gebeten. Twee van deze blanke kinderen sloten zich later aan bij de Ku Klux Klan, en een van hen, Jim Bailey uit Annies straat, was degene die later drie burgerrechtenwerkers vermoordde in 1964.

Na dit Klan-geweld, met optochten van brandende kruisen door Annie’s straat, vluchtte ze naar het noorden en ging later in ballingschap. Omdat ze de eerste zwarte was die de bibliotheek van de stad integreerde, durfde ze nooit meer terug te keren. Hoe meer deze betraande nachten onthulden, hoe meer ik geschokt was. Ze was ongelooflijk gevoelig en ik herinner me dat ze op een

1975 - Annie in de Tenderloin, San Francisco

avond huilde bij de gedachte aan “de blanke samenzwering” die haar en de andere zwarte schoolkinderen onwetend had gehouden over de moord op zes miljoen joden.

Uiteindelijk lukte het Annie om een tijdelijke kantoorbaan te krijgen bij het Bureau voor Architectuur waar ze rekeningen van bouwbedrijven behandelde. Ze veroorzaakte grote opschudding door de ene zwendel en fraude na de andere te ontdekken. Met haar ongewone vliegensvlugge geheugen kon zij ontdekken hoe de bouwbedrijven maanden tevoren rekeningen hadden gestuurd voor dezelfde klus, maar in andere bewoordingen. Jarenlang hadden deze maffiosi de stad opgelicht. Elke dag kwam ze thuis en vertelde ze me hoe ze de stad zojuist 90.000 dollar of iets dergelijks had bespaard. Toen haar baan eindigde, zei haar baas dat ze elke aanbeveling kon schrijven die ze maar wilde: hij zou ze ondertekenen. Maar wijzelf hadden nog steeds geen geld en het was alsof deze corrupte sfeer ons moreel nog verder hielp afbreken. Als de rijken stelen, waarom zouden wij dat dan niet doen? Toen we op een dag in de gang een tasje vonden met 80 dollar erin, duurde het lang voordat we besloten het terug te geven aan de eigenaresse, een bijstandsmoeder. Toen ze haar deur opendeed pakte ze de tas zonder een woord te zeggen, met een minachtende blik alsof ze wilde zeggen: “Jullie moeten wel gek zijn, dat jullie beter willen zijn dan de anderen hier.” Vanaf dat moment gleed alles meer en meer in een criminele richting. Het was ons idee dat ik de tijd zou gebruiken om een boek te schrijven. Annie en anderen vonden dat ik over mijn gettobelevissen moest schrijven met de ogen van een buitenlander. In het begin zat ik dag na dag voor een blanco vel papier, maar het was onmogelijk voor mij om een woord op papier te krijgen in die gewelddadige en zenuwslopende atmosfeer.

Geleidelijk aan verloren we beiden ons zelfvertrouwen en ik gaf het op. Hoe minder overschot we hadden, hoe minder hoop, hoe gewelddadiger de sfeer tussen ons werd. Beetje bij beetje begon Annie te drinken als reactie op mijn toenemende ongevoeligheid. Ze begon te zeuren dat ik niets anders was dan een naïeve liberaal. Deze eindeloze nachten zijn meer dan wat ook de reden voor de aanvallen op liberalen (of mijzelf) in dit boek. Voor het eerst in mijn reis begon ik het vertrouwen in zwarten te verliezen

- te kijken naar hun actualiteit in plaats van hun potentieel. Ik was veramerikaniseerd aan het worden, was een slachtoffer geworden van de meester-slaaf mentaliteit. Hoe meer ik het vertrouwen in de mensen (en mijn eigen toekomst) verloor, hoe meer ik haat en woede begon te koesteren. Om de ondraaglijke sfeer met Annie te vermijden, begon ik het grootste deel van mijn tijd op straat door te brengen. Hoe machtelozer ik werd, hoe somberder mijn vooruitzichten, hoe meer zij het vertrouwen in mij verloor. Op een avond riep ze: “Je kunt niet eens voorzien! Jij hoort, blauwogige neger, te voorzien!” Wat nog erger was, was dat hoewel ik voortdurend probeerde werk te krijgen, ik mezelf de schuld begon te geven. Ik deed niets anders dan in de rij staan. s Ochtends zat en lag ik in de rij voor de bloedbank om 5 dollar te krijgen. Acht maanden lang stond ik elke dag om 11 uur in de rij voor soep en ’s avonds at ik vaak in een kerk. De rest van de dag stond ik in de rij om werk te krijgen, wat onmogelijk was omdat ik geen vaardigheden had. Als ik om vier uur ’s morgens aankwam, slaagde ik er soms in om voor een dag ingehuurd te worden om advertenties te gooien in de welgestelde buitenwijken voor \$2 per uur.

Na een tijdje gaf ik het op en bracht ik meer en meer tijd door met de criminelen op straat. Ik was nooit betrokken bij grootschalige criminele activiteiten, maar het ging duidelijk die kant op. Toen op een avond een man me geschokt vertelde dat zijn broer net in Chicago was vermoord, antwoordde ik alleen maar koel: “Welk kaliber pistool?” Pas daarna drong het tot me door hoe diep ik was afgeleden. In de tijd dat ik met Annie samenwoonde, waren er in onze buurt acht mensen vermoord, onder wie bekenden. Theresa, die me zo vaak gratis eten had gegeven in haar koffieshop, werd op een dag vermoord door een klant die zijn rekening van 1,41 dollar niet kon betalen. Soms waren zelfs de muren in onze gang besmeurd met bloed. Als ik ’s avonds laat thuiskwam, lag Annie vaak in een mist van tranen en drank. Ik gaf er nauwelijks meer om. Uiteindelijk kwam ik uit angst voor de destructieve ruzies pas thuis als ze sliep. Ons seksleven viel, net als al het andere, uit elkaar.

Uiteindelijk koesterde ik zo’n haat tegen zowel zwarten als blanken om me heen dat ik bang werd voor mezelf. Op een avond, toen Annie gedronken had, werd ik zo wanhopig dat ik haar in de duisternis een slag toediende. De volgende morgen had ze een blauw oog, zoals iedereen in het gebouw had gehad. Ik had nog nooit iemand aangeraakt, dus ik was geschokt. Ik was plotseling bang dat ik haar op een dag zou vermoorden. De enige manier om de gettovorming te doorbreken was vluchten. We slaagden erin een kleine kamer voor Annie te krijgen in een blank huis buiten het getto. Daarna ging ik regelrecht naar de snelweg. De snelweg die ik kende betekende zekerheid en veiligheid, recreatie en vrijheid. Vier jaar lang had ik in de getto’s een bevoorrecht vagebondenleven geleid, zonder dat ik er last

van had. Toen ik deel ging uitmaken van het getto, was ik in minder dan een jaar vernietigd, had ik een hekel gekregen aan zwarten, had ik het vertrouwen in alles verloren, en had ik gezien hoe de slechtste delen van mijn karakter mijn gedrag begonnen te beheersen. Eén daarvan was een toenemend egoïsme en agressieve ongevoeligheid in mijn relatie tot vrouwen. Het was geen toeval dat ik onmiddellijk in een periode van opvallende consumptie van “meisjes” terecht kwam met mijn vriend Tony in North Carolina. Ik had geen remmingen meer. En toch was ik niet bepaald een geile verleider. Telkens weer fluisterde Tony me toe: “Hé, waarom doe je niet eens een poging?” en telkens weer moest hij mijn afspraakje voortijdig naar huis rijden. En dan waren er elke avond verontrustende obstakels. Op een avond kon ik niet met mijn afspraakje mee naar huis vanwege een schietpartij op straat. Een andere avond gingen we met z’n allen naar Earth, Wind and Fire in Chapel Hill en ik gebruikte mijn blanke privilege om me gratis naar binnen te “converteren” omdat ik nooit geld had. Dit irriteerde Bob, die de auto bestuurde, zo erg dat hij op weg naar huis plotseling stopte en zei: “Hé, man, je moet uitstappen, begrepen?” Aangezien Bob een dubbele moordenaar was, die zowel zijn vrouw als haar minnaar had vermoord, en iedereen wist dat hij van binnen kookte, probeerde niemand tussenbeide te komen en moest ik in de vriesnacht in the middle of nowhere uitstappen.

Een essentieel instrument bij afspraakjes is de auto. Omdat ik mijn afspraakjes niet mee kon nemen voor een ritje nodigde ik ze in plaats daarvan uit voor wat ik het liefste van alles ter wereld deed: liften. Het waren deze uitstapjes, meer dan wat dan ook, die me bewust maakten van mijn sex-ploiterende geesteshouding. Ik had zo vaak met zwarten samengewoond dat ik er nauwelijks aandacht aan besteedde dat ik “aan de verkeerde kant van het spoor” stond, maar door met een zwarte vrouw mee te liften word je snel weer “op je plaats” gezet, vooral als je zo onwetend bent als ik er in geslaagd was te blijven over de bijkomende meester-slaaf verhouding van mannen tot vrouwen. Vanwege mijn vagebondshouding dat de chauffeur “vermaakt” moet worden, ging ik, als de chauffeur een vrouw of een homoseksuele man was, voorin zitten om een gesprek aan te knopen, terwijl ik, als het een hetero man was, de vrouw naast hem liet zitten, zelfs als ze dat niet wilde. De reacties van de blanke mannelijke chauffeurs waren angstaanjagend. Als ze zich niet tevreden stelden met het psychologisch martelen van de vrouwen, dan gebruikten ze directe fysieke agressie. Hoewel de meesten met wie ik meelifte goed geklede dochters van professoren en artsen uit het Noorden waren en de opleiding en het vertrouwen in hun omgeving hadden waardoor ze - in tegenstelling tot gettovrouwen - zelfs zo’n reis met een blanke durfden aan te gaan, werden ze beschouwd als niets anders dan een gemakkelijke seksuele prooi of zelfs hoer. Verscheidene malen probeerden wellustige chauffeurs mij met geweld naar buiten te duwen. Voor sommige van deze vrouwen

2004 - Phil. MS - Annie's familie tijdens mijn leven opnieuw bekijken.

was het hun eerste kans om hun land te zien. De meesten hielden het niet eens vol tot de staatsgrens. Een van hen hield het 4000 mijl vol door Canada en de Grand Canyon - en stortte toen in een hysterische aanval waarbij we beiden bijna gearresteerd werden.

Ik was nog steeds enorm uit balans na mijn gettovorming en ik besloot dat ik mezelf moest herschikken in een rustige familiesfeer. Na in een paar blanke huizen te hebben gewoond zocht ik terug naar het meest harmonieuze en stabiele echtpaar dat ik me kon herinneren te hebben gezien in de onderklasse: Leon en Cheryl in Augusta, Georgia. Hun liefde en toewijding voor elkaar waren zo verrijkend en aanstekelijk geweest dat ik vaak aan hen dacht in de loop van mijn eigen mislukte getto-liefde als levend bewijs voor mezelf dat echte getto-liefde kon gedijen. Terwijl ik in hun huis had gewoond, had ik rust en steun gehad, waardoor ik dag na dag kon gaan liften om de armoede in de omgeving te verkennen. Maar toen ik bij hen thuis kwam, voelde ik onmiddellijk dat er iets veranderd was. Leon vroeg me binnen, maar hij was niet blij. Hij leek in trance toen hij me vertelde dat zijn vrouw gestorven was aan een ziekte die te genezen was, maar waarvoor ze geen geld hadden gehad om zich te laten behandelen voor het te laat was. Leon was nog niet hersteld van het verlies. Hij kwam nooit zijn huis uit dat pal naast de elite medische school in Augusta stond. De hele dag zat hij op het blauwe shagtapijt voor zijn kleine stereo-installatie alsof het een altaar was, luisterend naar muziek terwijl hij naar een foto van Cheryl daarboven staaarde. Sommige dagen zong hij de hele dag door liefdesliedjes, waarin hij haar naam verwerkte. Af en toe schreeuwde hij het uit in de kamer: “Ik wil jou! Ik wil je vasthouden. Ik wil weer bij je zijn ... We moeten ons verenigen, één zijn... Ik wil sterven... sterven... “Nooit heb ik de liefde van een man voor een vrouw zo intens gezien. Hooguit één keer per dag draaide hij zich om en sprak hij met me, en dan alleen om te vertellen hoe graag hij Cheryl in de hemel wilde ontmoeten. Soms als hij me recht aankeek met zo’n lege blik alsof ik er niet was, vulden mijn ogen zich met tranen. Ik voelde een diep begrip voor hem, maar kon het niet uiten. s Avonds lag hij in zijn kamer. Zijn moeder of een andere vrouw bracht ons gekookt eten in de twee weken dat ik daar verbleef. Deze deprimerende ervaring deed me dieper in mezelf kijken. Ik werd vastbesloten om terug te gaan naar Annie, en later keerde zij met mij terug naar Denemarken.

1975 - Annie in de Tenderloin, San Francisco

Onze relatie had te veel geleden, dus na een tijdje gingen we uit elkaar. We kregen een goede werkrelatie en zij hielp bij het vertalen van delen van dit boek en van de hele film.

Drie jaar later reisde ik door heel Amerika om dit boek te geven of te laten zien aan al die vrienden die het mogelijk hadden gemaakt. Een van hen was natuurlijk Leon, die mij zo veel had geholpen en een van degenen was die ik in gedachten had om de show in Europa te komen helpen leiden. Maar toen ik aan zijn hordeur kwam met het boek onder mijn arm, beantwoordde een vreemde vrouw mijn kloep. Nee, Leon woonde daar niet meer. Hij was drie jaar geleden doodgeschoten door een blanke man. De hele middag liet zijn moeder me het fotoalbum met de foto’s van Leon en Cheryl zien en vertelde me huilend over hun drie gelukkige jaren samen. We zaten snikkend in elkaars armen op de veranda. Ik weet dat Leon en Cheryl weer verenigd zijn. “Er is geen liefde zoals getto liefde.”

Geschreven met de hulp van mijn ex-vrouw in haar ziekenhuisbed. Annie stierf na een lange periode van gezondheidsproblemen in 2002 in Denemarken.

1973 - NYC

Een samenleving waarin liefde en onderlinge verbondenheid om zeep zijn geholpen is geen mooi gezicht. Zelfs de kerk ontsnapt aan de sociale ethiek van Christus en verraadt de verschoppelingen. Dat deze verschoppelingen vervolgens de kerk verraden is geen wonder. Boze gettojongeren arriveren vaak in blanke kerken vlak voordat de collectebus wordt rondgedeeld en dwingen de kerkgangers onder schot om te geven aan de werkelijk naar liefde hunkerende mensen.

Overall waar wij onze medeburgers verdrijven door gettovorming en de perditie van de witte vlucht, blijven onze torenhoge symbolen van liefdadigheid leeg achter naast hun vernielde mozaïekramen. De Deense Zeemanskerk in Baltimore, waar ik vaak tot rust kwam, moest sluiten omdat Alphonso en mijn andere vrienden in de naburige huizen voortdurend aan het roven waren.

1973 - Bronx, NY

1973 - Baltimore

1975 - Richmond, VA

1973 - Queens, NY. Christmas Eve

1974 - NYC. Daklozen buiten de kerk

Een wanhopige dominee in Chicago vertelde me dat zijn kerk moest sluiten omdat de gemeente elke zondag werd beroofd. Volgens de bevooroordeelde media werd een "christelijke priester uit zijn kerk (in een Deens getto) verdreven door moslim tuig" toen onze bruine jongeren op precies dezelfde manier uiting gaven aan de pijn en de woede van het zich afgewezen voelen door de witte vlucht. Toen ik een verzoeningsworkshop deed voor hen en voor de weinige overgebleven blanken in het getto, ontdekte ik dat het enige verschil tussen hen en hun Amerikaanse tegenhangers is hoe voorbeeldig hun gedrag (nog) is in Europa.

In sommige Amerikaanse steden zijn er gewapende bewakers of politie om de gasten op elke verdieping van hotels te beschermen. In de metro's van New York en Chicago zitten zowel agenten in uniform als in burger, en nog steeds worden er mensen vermoord en verkracht voor de ogen van paniekerige passagiers. Toeristen keren terug naar Europa met een "Amerikaanse nek" omdat ze voortdurend angstige blikken over hun schouder werpen. Een Nigeriaanse studente die ik ontmoette in het getto van Philadelphia was zo in paniek over de omstandigheden daar dat zij probeerde naar huis te worden gestuurd, "in veiligheid", voordat haar studie voorbij was. Haar verklaring zou me niet verbaasd hebben, ware het niet dat ze net de burgeroorlog in Biafra had meegemaakt.

De opsluiting van de onderklasse is ontmenselijkend voor iedereen. In vijf van de huizen waar ik woonde, waren er twee gewapende overvallen terwijl ik daar was. De maatschappij geeft miljarden uit om zieken te genezen in plaats van ons op te voeden over het lijden dat ons racisme onszelf aandoet. We voelen intuïtief aan dat we ons eigen graf graven, maar omdat we er niets aan kunnen doen, maken we er een greppel van. Een fabrikant met wie ik samenleefde, had een fortuin verdiend met de productie van militair materieel, maar is overgeschakeld op de productie van alarmtoestellen en traangasgeweren, misschien

1974 - NYC. Daklozen buiten de kerk

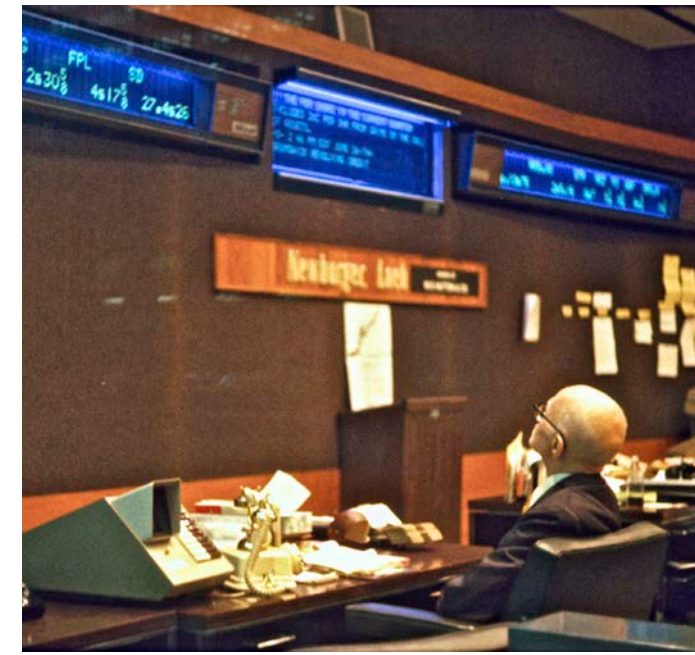
omdat het land zoveel middelen verspilde aan de export van oorlog dat de "oorlog tegen de armoede" in eigen land moest worden opgegeven. Hoe meer we strijden voor "vrijheid" zonder wederzijds respect, hoe meer we ons ervan afsnijden. Zo leven velen nu achter vestingwerken van stalen staven.

Langzaam maar gestaag sluit het ijzeren gordijn zich om Amerika. Je loopt een winkel binnen en je bevindt je in een stalen kooi. De rijken kunnen het zich veroorloven miljarden te investeren in onzichtbare elektronische vestingwerken tussen henzelf en het getto. Hoe meer elektronische stralen vertrouwen vervangen, hoe meer het systeem zichzelf sluit. Mensen, van wie velen van kindsbeen af getraind zijn in het gebruik van wapens, worden verlamd door angst. Velen bewapenen zich tot de dood om "zich tegen de negers te verdedigen", zoals een gezin uit een voorstad van Michigan me vertelde. Ik weet niet wat het meest schokkend is: dat onze kinderen van woede zich psychologisch zo gemarginaliseerd voelen dat zij kunnen doden voor een dollar of dat miljoenen Amerikanen bereid zijn een mensenleven te nemen alleen maar om een TV te verdedigen.

Zelfs leraren worden vaak aangevallen in het bijzijn van hun leerlingen. Mijn vriend Jerry, die in de Detroit-brief op blz. 183 wordt genoemd, had geleerd zich er niet mee te bemoeien als zijn studenten in zijn lessen hun geweren zaten op te poetsen. Als docent kwam ik vaak zijn pogingen steunen om een reddende engel te zijn voor deze bloedende gettokinderen. Maar toen, na jaren van proberen, de enige student die hij in Harvard wist te krijgen, in de klas werd gedood door verdwaalde kogels van een bendegevecht - vlak voor zijn afstuderen - gaf Jerry het op. In 2005 ontvluchtte hij de VS en kwam naar mij in Kopenhagen. Slechts drie jaar later braken er echter bendeoorlogen uit onder onze eigen gemarginaliseerde bevolking, waardoor de Denen gedwongen werden tot dezelfde vlucht uit hun eigen creaties.

Hoe meer auto's, hoe meer wapens, hoe meer fortren, hoe meer militaire opbouw ... hoe meer de particuliere industrie zich verrijkt aan deze systematische ondermijning van de samenleving. Hoe hoger de barrières die Big Business tussen mensen opwerpt, hoe meer het erin slaagt de liefde tussen mensen te doden - en hoe hoger de aandelenkoersen op Wall Street stijgen.

In het proces worden we ongevoelig voor, bijvoorbeeld, deze hongerige vrouw op straat buiten de beurs ...

1974 - NYC

1974 - Bedelaar in Wall Street

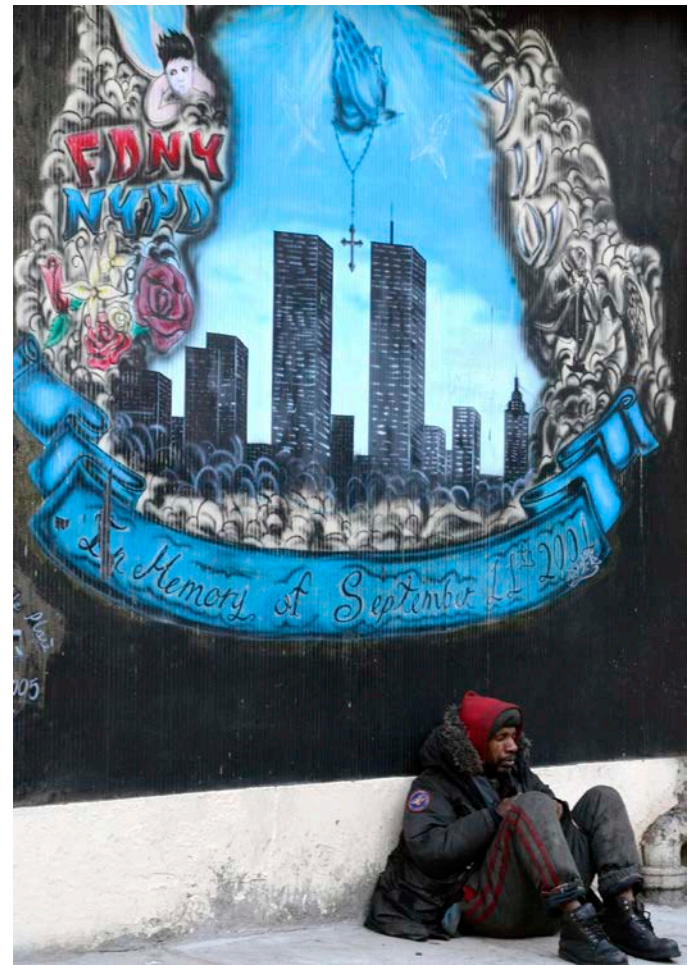
2006 - NYC

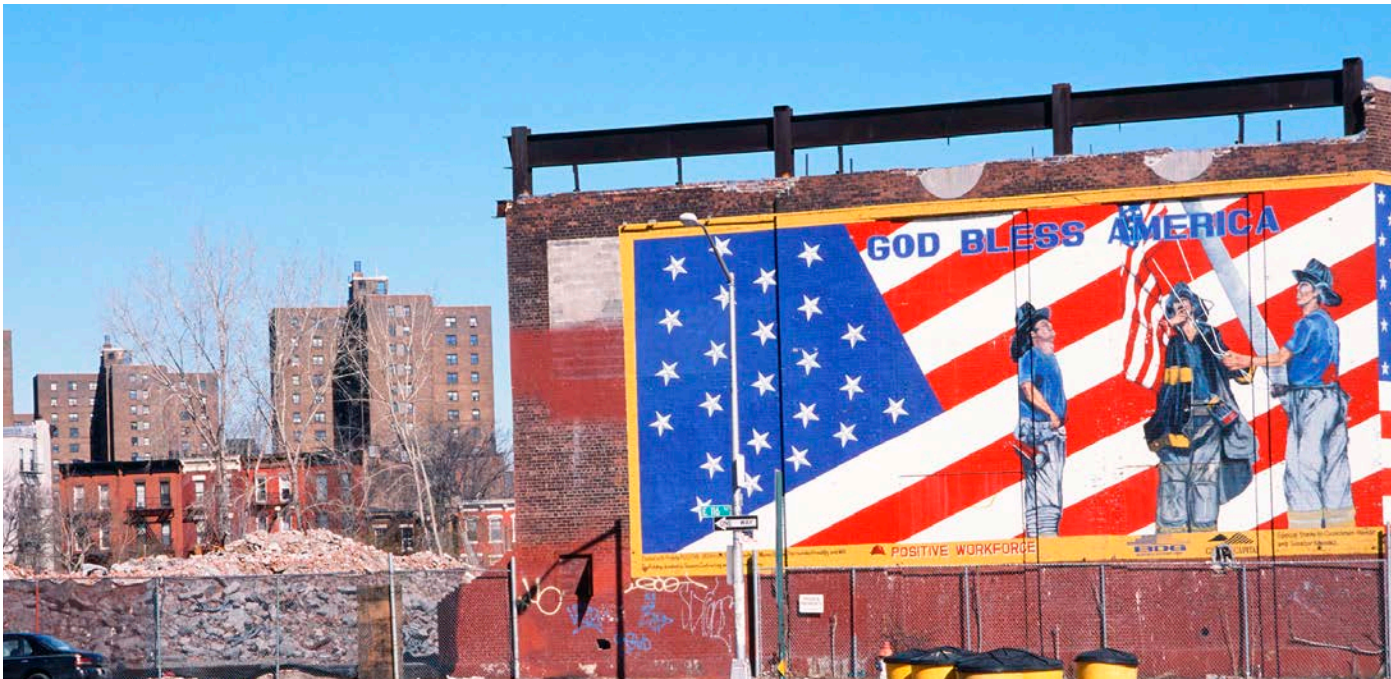
2007 - NYC

2003 - Portland, OR

2010 - NYC

2002 - NYC - 9/11 Memorial

1975 - San Diego, CA

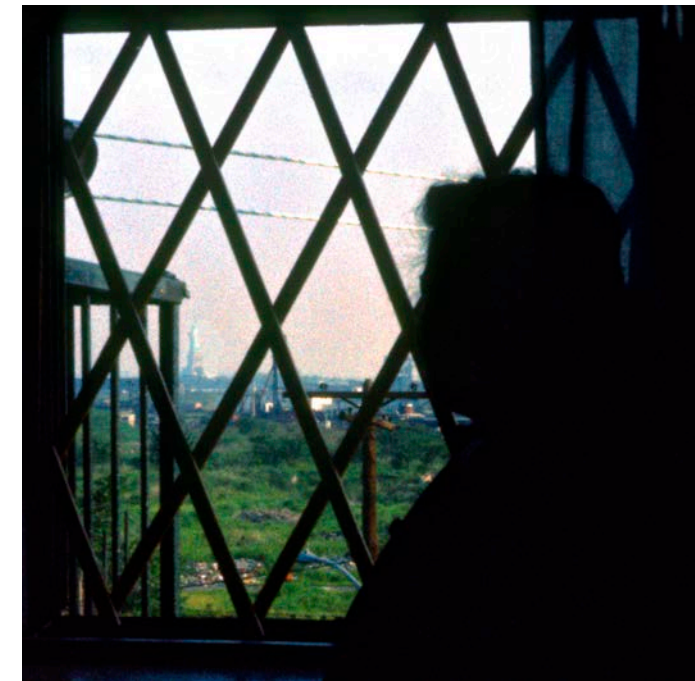
1972 - Miami Beach, FL - Republican convention

1974 - Jersey City, NJ

1974 - Jersey City, NJ

1973 - NYC

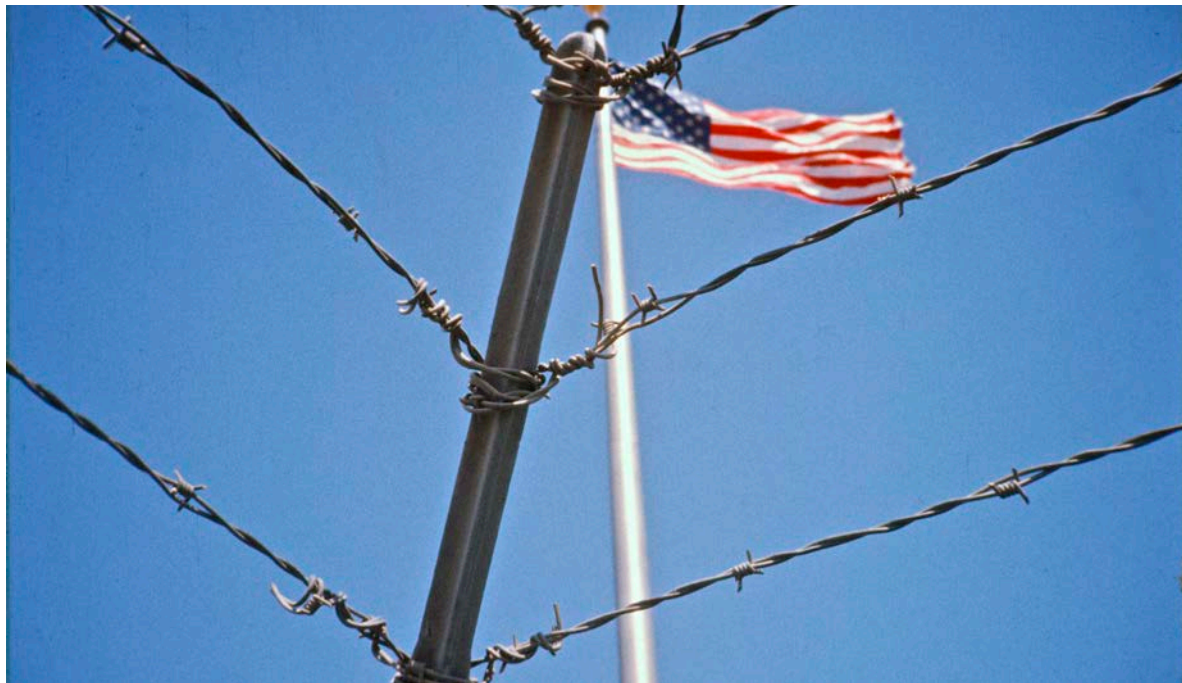
Wanneer we er niet in slagen rechtvaardigheid te versterken, wordt het nodig geweld te rechtvaardigen. Hoe meer wij proberen een kortere weg naar vrijheid en veiligheid uit te schieten, hoe meer onze acties in vlucht en wanhoop lijken op die welke typisch zijn voor het getto. Net zoals gettobewoners snelle ontsnappingen zoeken in ontzagwekkende luxe auto's en geweld, ontsnappen wij door het gebruik van nog ontzagwekkender gepantserde personeelsvoertuigen en militair geweld, die gericht zijn op het getto, in plaats van de attitudes te veranderen die wij omhelzen en die getto's creëren.

Hoe vrij zijn we werkelijk in Gods eigen land wanneer duizenden mensen het Vrijheidsbeeld moeten bekijken vanachter ramen met stalen roosters? Haar waakzame blik, die altijd wordt afgewend van zelfs de meest wrede daden van racisme, wordt steeds meer vervangen door het altijd aanwezige oog van Big Brother.

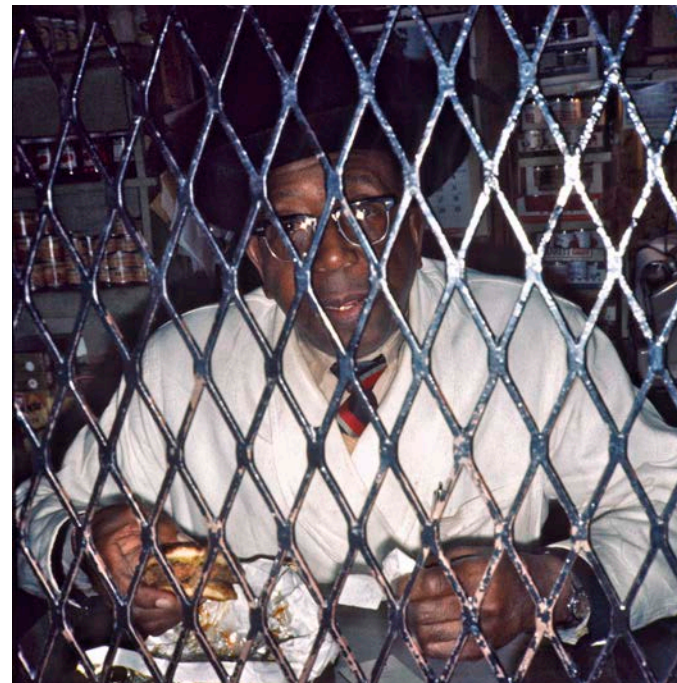
Uit angst en vervreemding schenden wij voortdurend de grondwet onder het mom van misdaad- en terrorismebestrijding. Ook in Denemarken beperken we herhaaldelijk onze eigen vrijheid met nieuwe en hardere terreurwetgeving uit angst voor degenen die we hebben gemarginaliseerd. In één opzicht komt Amerika gevaarlijk dicht in de buurt van totalitarisme: het land krioelt van de geheime politie. Niemand, absoluut niemand, behalve degenen die, zoals ik, hebben rondgelift in grote en kleine Amerikaanse steden, heeft enig idee hoeveel van deze agenten in burger er werkelijk zijn. Ze fouilleerden me altijd. Zelfs in kleine slaperige stadjes in het zuiden ontdekte ik soms wel twintig agenten in één nacht. Hoe meer het systeem zich sluit, hoe meer het vertrouwen in de daden en waarden van de maatschappij als geheel verdwijnt. Angst verdringt de rede en verstikt onze bezorgdheid en ons mededogen voor de medemens.

Onze (zwarte) criminele en (blanke) repressieve vluchtdaden vergiften de hele bevolking, die geleidelijk wordt gecorrumpeerd door het geweld dat zij pleegt tegen het zwarte getto. Een getto wordt gecreëerd en in stand gehouden door krachten van buitenaf; het kan niet van binnenuit worden ontmanteld. Verlamd door angst en geweld, begint onze hele samenleving het karakter van een getto te krijgen. De bevolking wordt zich er steeds meer van bewust dat zij in een gesloten systeem opereert - een systeem waarin wij zelfs onze ingebeelde vrijheid van handelen hebben verloren. Een systeem waarvan de langdurige opsluiting van (onze) ongewensten in enorme getto's allang zo geïnstitutionaliseerd is dat het voor ons heel natuurlijk lijkt. Generaties lang heeft ons "systemisch racisme" ons zo gevormd en verlamd dat we ons geen alternatieven kunnen voorstellen, noch zouden we er op korte termijn mee kunnen leven als we dat wel zouden kunnen.

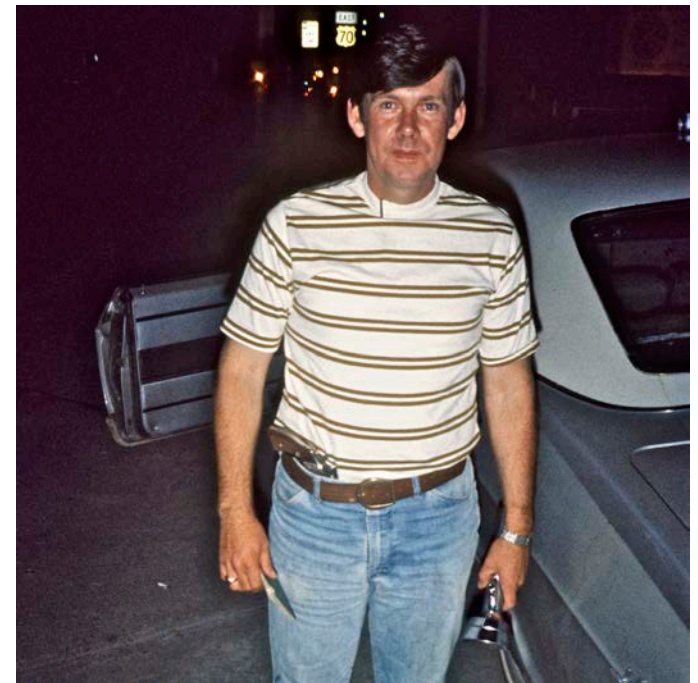
En zo wordt de hele samenleving een gesloten systeem zoals het Zuiden dat was vóór 1865 en vóór 1954 - een systeem dat, ondanks de inspanningen van liberalen en activisten, niet in staat was van binnenuit te veranderen. Noordelijke inmenging in het Zuidelijke gesloten systeem heeft de cirkel niet doorbroken; het heeft alleen een nieuw hoger niveau van evenwicht gevonden, waardoor het mediane zwarte inkomen in het Zuiden is gestegen van 45% naar 55% van het blanke inkomen. Wij blanken hebben de macht om de getto's te elimineren door een verandering van houding, maar zolang wij ons passief laten vangen door het slavernij-patroon van goed gecoördineerde onderdrukking, zie ik geen mogelijkheid dat dit gebeurt. We begrijpen het monster van de onderklasse niet dat we voortdurend creëren, en dus keren we er onze rug naar toe, waardoor we onze samenleving vernietigen.

1974 - Harlem, NY

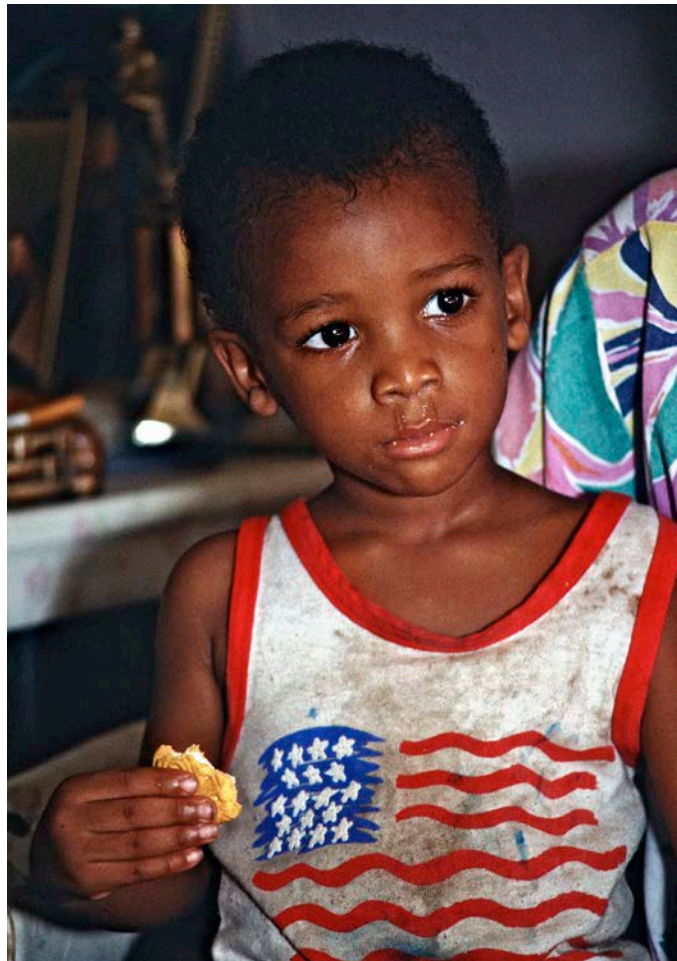
1973 - Baltimore

1974 - Richmond, VA. Agent in burger die me controleert

1986 - Amherst, MA

1975 - Philadelphia, MS

1972 - Jackson, MI

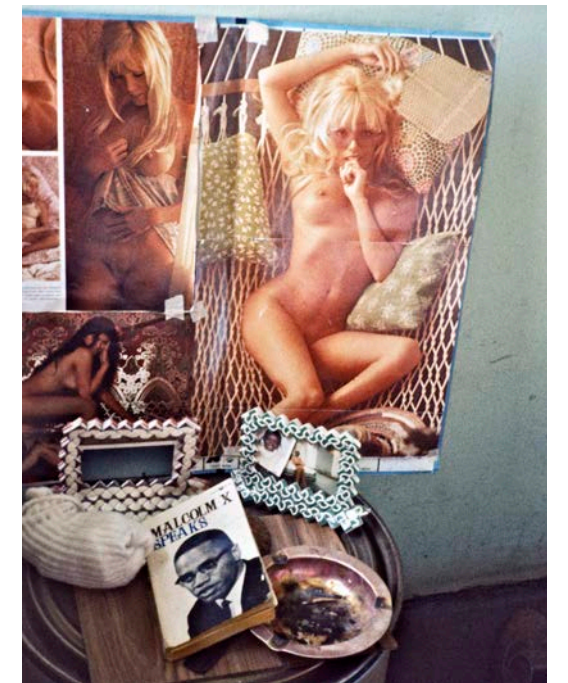
1975 - San Bruno Jail, CA

1975 - San Bruno Jail, CA

1973 - NYC

1975 - San Bruno Jail, CA

Mijn reis door deze sociale jungle had mij automatisch naar het ultieme gesloten systeem geleid, de gevangenis, waarin ik drie onderklasse rovers tegenkwam die mij vijf jaar eerder bij mijn aankomst in Amerika hadden aangevallen. Terwijl de maatschappij zich langzaam, als een bankschroef, om mij heen had gesloten, hadden deze mensen zich voor mij opengesteld en waren zij, door mijn eigen gettovorming, een deel van mijzelf geworden. Ik begreep nu dat zij geen echte keuze hadden gehad: hun vrijheid was eendimensionaal. Hun keuze om mij al dan niet tot slachtoffer te maken, is tekenend voor de keuze van de blanken: moeten wij ophouden een volk te onderdrukken dat niet verlost is, om niet het risico te lopen zelf in een soort gevangenis terecht te komen? Of hebben we, opgesloten in een systeem waarin "het ontwerp van het leven al gemaakt is", de vrijheid om te kiezen verloren?

Zelfs als wij miljarden dollars zouden uittrekken voor de wederopbouw van de sloppenwijken, om te zorgen voor betere scholen en banen, dan nog zouden de gevangenen in het getto dit zien als het zoveelste geval van vernederende kruimels van bovenaf. Het zou alleen maar het zelfbeeld verergeren van degenen die wij hebben afgedankt en die wij halfslachtig proberen terug te winnen - en zij zouden bijten in de handen die hen voeden. Onze grote liberale open hand zou een snelle conservatieve terugslag krijgen. Nee, we kunnen niet zomaar ons racisme afkopen! Zelfs in de beste jaren van liberaal tokenisme, 1960-67, werd er \$348 miljard uitgegeven aan oorlog en \$27 miljard aan ruimte-exploratie, maar slechts \$2 miljard aan hulp voor getto's. Het is geen verrassing dat de onderklasse de getto's met minachting afbrandde!

Zo'n helpende hand van boven functioneert onbedoeld net zoals het Amerikaanse strafstelsel dat doet. Hier wordt 95% van het geld gebruikt om ongewenste personen te verwijderen en te

brutaliseren, terwijl slechts 5% wordt besteed aan paternalistische "rehabilitatie" van het afvalproduct (dat jaren heeft gekost om te produceren). De meeste gevangenen zijn zo kapot gemaakt door het gevangenisstelsel, dat ze zich nooit aanpassen aan het leven buiten de gevangenis en weer in de gevangenis belanden. Miljoenen mensen die psychiatrische behandeling nodig hebben als gevolg van de geïnstitutionaliseerde, chronische en zichzelf in stand houdende pathologie van het getto, worden in plaats daarvan opgesloten. Ongeveer 25% van de gevangenen is geestelijk gehandicapt door hun verarmde achtergrond en loodvergiftiging. Bijna de helft van de gedetineerden is zwart, hoewel zij slechts 13% van het land uitmaken. Wanneer daar nog bij komt dat zwarten gemiddeld twee keer zo lang worden gestraft als blanken voor hetzelfde vergrijp (zoals gemeld door de New York Times), dan begin je te begrijpen waarom veel zwarten zichzelf zien als politieke gevangenen.

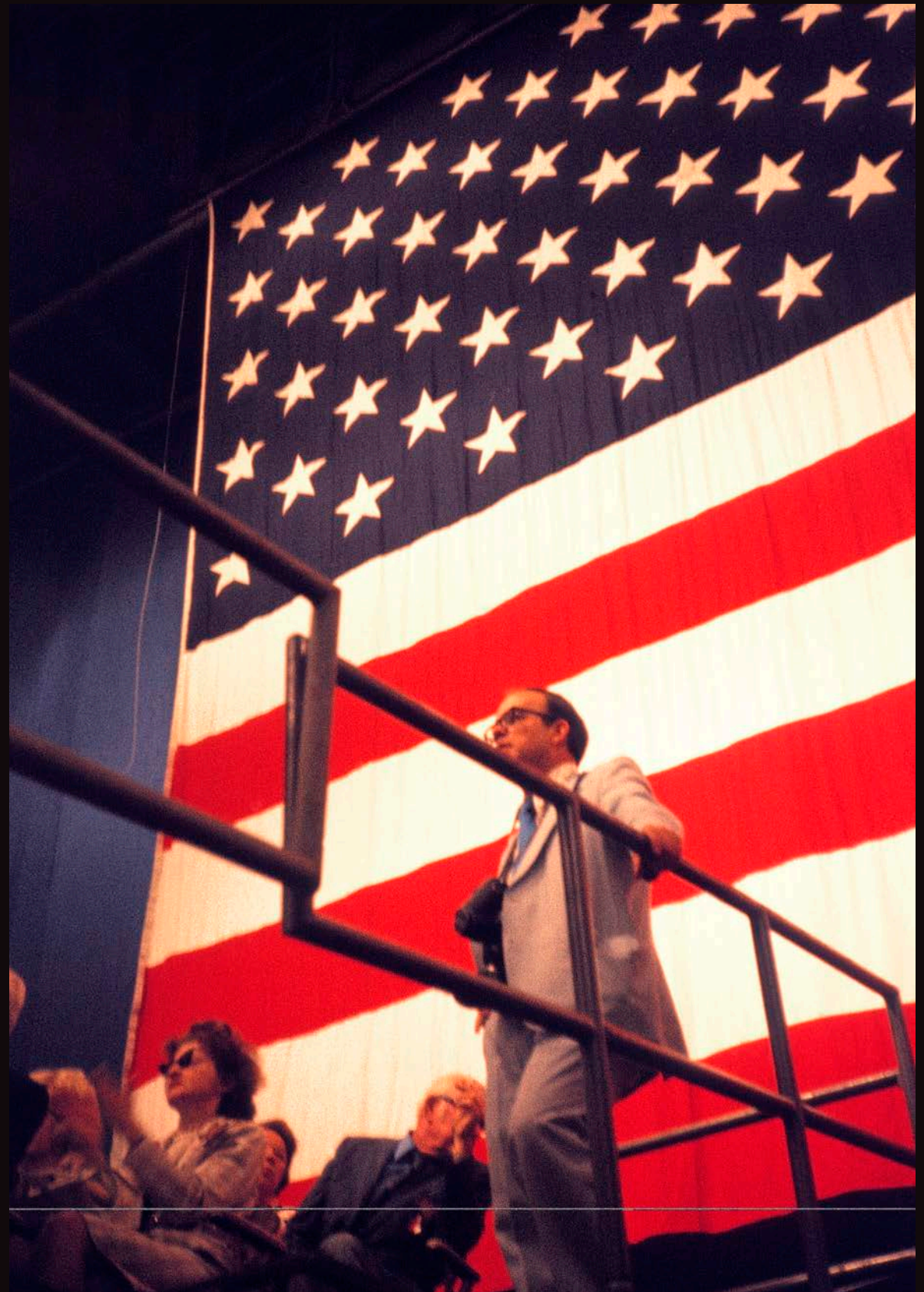
Het lijkt misschien alsof ik zwarten voorstel als hulpeloze slachtoffers, maar hoe zullen we anders de beul in onszelf zien? Tijdens het lezen van dit boek heeft je onbewuste racisme geprobeerd de verantwoordelijkheid te ontkennen door vol te houden dat het probleem toch waarschijnlijk te wijten is aan de aangeboren inferioriteit van zwarten. Maar vergeet niet dat zwarte West-Indische immigranten, die niet gedwongen waren ons racisme te internaliseren, het net zo goed doen als blanken in Amerika. Dus wanneer autochtone zwarten, diep gevormd door ons racisme, slechts de helft van het inkomen van blanken hebben en meer dan de helft van alle gevangenen uitmaken, dan ja, dan zijn velen van hen hulpeloze slachtoffers van ons racisme. De beelden van gebroken en apathische mensen in dit boek zijn niet de beelden die onze onderdrukten, die worstelen om een beetje waardigheid te behouden, graag van zichzelf zien.

1974 - Baltimore

1975 - San Bruno Jail, CA

1972 - Miami Beach, FL

1971 - Oakland, CA. Voorzitter Huy P. Newton

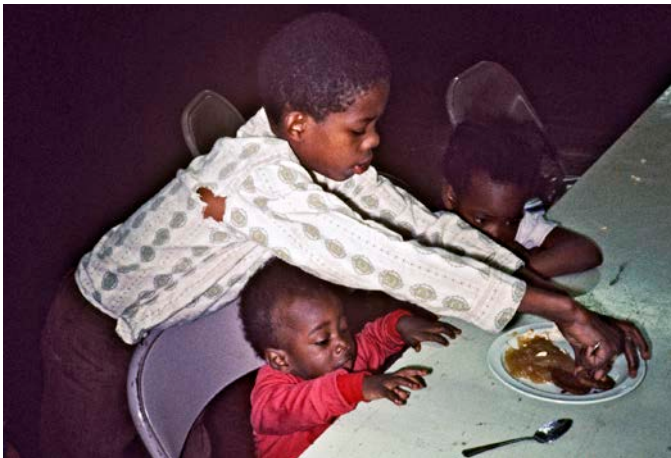
De latere voorzitter van de BPP, Elaine Brown, zingt het laatste lied in dit boek.

Henry en Ilane bij poster van Huey P. Newton

1975 - Seattle, WA

1973 - Baltimore. BPP Gratis Ontbijt Programma

Maar onderdrukking brengt altijd meer gebroken mensen voort dan patroonbrekers, en als we diegenen niet begrijpen die te zwak zijn om zich te verzetten, hoe zullen we dan ooit beseffen hoe destructief ons racisme is?

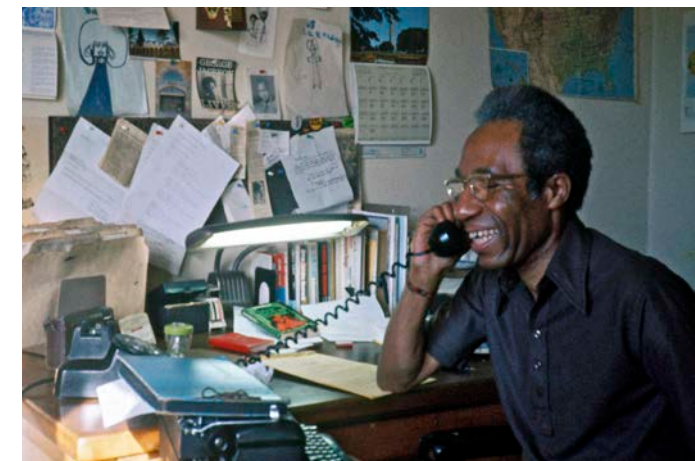
Deze gevangenen boden weerstand. Wat hen deed kiezen voor onze ultieme straf was niet werkelijke behoefte of honger, maar oncontroleerbare woede - een vicieuze cocktail van haat en zelfhaat die hen alles deed verachten. Zij zijn slechts de zichtbare symptomen van onze onderdrukking; hun woede wordt gedeeld door alle zwarte Amerikanen. Hun woede verslaat hen voortdurend, doet hen struikelen waar anderen gemakkelijk slagen. In plaats van de oorzaak van hun woede te onderzoeken, verwijten we hen dat ze niet slagen. We begrijpen het gettomonster dat we hebben gecreëerd niet. In plaats daarvan keren wij het de rug toe, "sluiten wij het massaal op" - op een dag zullen het misschien "concentratiekampen" zijn - en vernietigen daarbij onze eigen samenleving.

Maar hoe formidabel de onderdrukking ook lijkt, er is altijd een actieve beweging geweest om zich ertegen te verzetten, van Nat Turner tot Black Lives Matter. Ik kon niet passief toekijken bij al deze vernietiging, dus sloot ik me aan bij de beweging van mijn generatie, de Black Panthers. Ze hadden de kracht van het politieke theater al gebruikt bij een aantal moedige evenementen, waarbij ze hun Tweede Amendement recht uitoefenden om wapens te dragen terwijl ze protesteerden tegen de eindeloze politiemisdaden op zwarten. Blanken waren zo bang voor zwarten met wapens dat gouverneur Reagan, met de steun van de NRA (geloof het of niet), de wapenwetten in Californië verscherpte. En hoewel de Panthers voor het overige geweldloos waren, startte de FBI een geheime COINTELPRO-operatie om de groep te vernietigen, waarbij talloze Panthers werden vermoord, sommigen in hun slaap, zoals Fred Hampton.

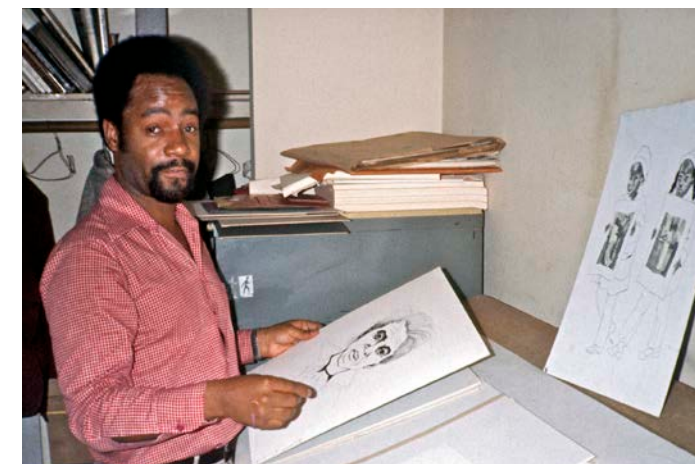
1973 - Baltimore. BPP Gratis Ontbijt Programma

Ik was vooral onder de indruk van het Gratis Ontbijt voor Kinderen programma dat ze in veel getto's opzetten, en ik lifte rond om hen te steunen. In Baltimore logeerde ik meestal bij mijn Pantervrienden Henry en Ilane (hier te zien met hun baby onder de poster van Huey Newton). Ik hielp hen de plaatselijke kinderen eten te geven en zag deze kinderen, gekleed in vodden, 's morgens lange afstanden lopen om een maaltijd te krijgen. Ik had het gevoel dat dit zinvoller was dan lid te worden van de sekte rond de wispelturige leider Huey Newton (linksboven), die ik vaak in Oakland had ontmoet, samen met andere leiders, zoals Elaine Brown, die "There is a Man" zingt aan het eind van mijn show. Maar toen David Dubois hoofdredacteur werd van de Panther krant, overtuigde hij me ervan dat mijn echte rol die van fotograaf voor de krant was. Ik was ongelooflijk trots op het werken voor de zoon van de grote W. E. B. Du Bois, hier te zien in het BPP hoofdkwartier in Oakland samen met de beroemde cartoonist Emory Douglass. En dus werden de foto's in dit boek voor het eerst gepubliceerd in The Black Panther.

1974 - David Dubois in het BPP hoofdkwartier in Oakland

Er is een triest nawoord bij dit verhaal: Toen ik in 2013 de film The Butler op de Deense tv moest recenseren, brak ik in tranen uit tijdens het deel waarin de Black Panthers voor het eerst positief werden afgeschilderd als een natuurlijke fase in het zwarte verzet. Ik realiseerde me hoe ik zelf mijn betrokkenheid bij de Panthers, die deel uitmaakte van mijn oorspronkelijke Deense boek, had onderdrukt. Toen ik in 1984 mijn show in het Amerika van Reagan begon, wiste ik alle sporen ervan uit, bang dat ik ervan beschuldigd zou worden een terrorist te zijn. Amerika en ik waren veranderd sinds ik Reagan ontmoette in 1972, toen ik hem schaamteloos beschuldigde van het onderdrukken van zwarten. Ik had gelijk. Hij was de eerste kandidaat die "gecodeerd" racisme en gefluit ("jungle"=ghetto, "monkies"=Afrikanen) gebruikte om het presidentschap te winnen sinds de Civil Rights Movement.

1974 - Emory Douglass in het BPP hoofdkwartier in Oakland

1971 - Washington, DC

Ik heb zwarten bij talloze demonstraties vergezeld, van door de Black Panther gesponsorde evenementen tot de Black Lives Matter protesten, maar nooit zag ik zoveel zwarten die betrokken waren als toen ze zich opstelden tegen Reagan's racisme met twee gezichten: Hij gebruikte de kleurcodeerde Zuidelijke strategie tegen zwarten in eigen land en steunde het Zuid-Afrikaanse apartheidsregime. Hij onderdrukte zelfs vrouwen toen hij dictator Zia beval de sharia in Pakistan in te voeren. Ik realiseerde me dat zwarten altijd hadden geprobeerd een beroep te doen op het geweten van hun onderdrukkers, maar tijdens de Reagan-jaren het gevoel hadden dat de onderdrukkers één grote gezamenlijke samenzwering waren van blanken, joden, moslims en immigranten (zelfs zwarte immigranten, althans op universiteiten) tegen onze gekruisigde slachtoffers. Ik deelde dus de zwarte frustratie over het demonstreren tegen mensen die, zoals Reagan, in wezen goed van hart waren (zoals zijn grafscript luidt).

1987 - Ann Arbor, MI

1971 - Washington, DC

1972 - Ronald Reagan, Miami Beach, FL

1991 - Philadelphia, PA

Ik fotografeer een Black Lives Matter demo in 2016

2013 - Bij zijn herdenkingsgraf vond ik eindelijk iets waar Reagan en ik het over eens konden worden - en verzoende ik me met hem.

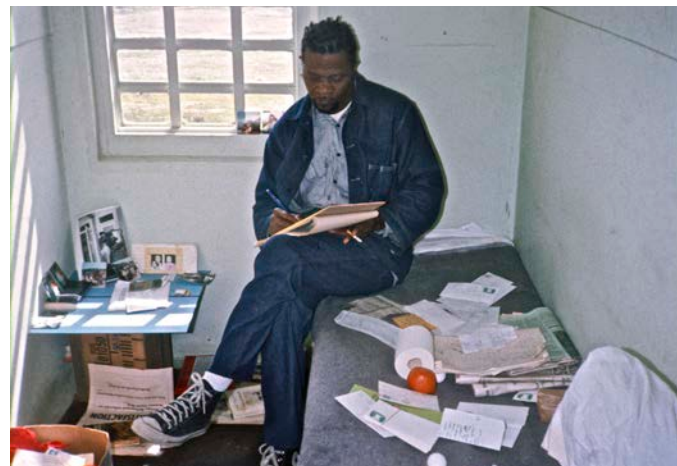
1975 - Popeye in de gevangenis van San Bruno, CA

1975 - Popeye in San Bruno Jail, CA

1975 - Popeye in bezoekkamer

1975 - Popeye schrijft voor de Gevangenen Vakbondskrant

1975 - San Francisco

Maar laten we niet vergeten dat wie zich aan dit goelagsysteem kan aanpassen, onze samenleving, met haar getraliede ramen en verlaten door angst geteisterde straten, als de meest vrije ter wereld kan ervaren. Een boek als dit zal met open armen worden ontvangen omdat het systeem zo massaal is in zijn onderdrukking dat alle kritiek erop verloren gaat, en het entertainment of religieuze ontsnapping wordt.

Alleen wanneer het systeem op georganiseerde weerstand stuit, komt het hard op je neer, zoals ik zag bij mijn beste vriend in Californië, Popeye Jackson.

Tegen de tijd dat ik Popeye ontmoette, had ik het einde van mijn reis bereikt. Als zwerver hield ik van de vrijheid om me te verliezen in de individuele mens en naïef geloofde ik dat ik me vrij kon houden van racisme. Maar nu begon ik te voelen dat mijn zwerftocht een bevoorrechte witte vlucht was geweest, zoals zovele anderen. Het conceptuele kader dat ik hier gebruik was een noodzakelijke hoop geworden en ook een middel om te overleven in een wereld van onderdrukking, maar ik realiseerde me nu dat er andere waarheden en meer spirituele manieren waren om het menselijk leven waar te nemen. Ik had het gevoel dat ik met mijn camera het lijden uitbuitte, en omdat ik mijn eigen groeiende racisme voelde, begon ik er ziek van te worden. Het is niet prettig te ontdekken dat je geworden bent waar je tegen vecht, maar racisme is geen vrijwillige zaak in een racistische maatschappij, en ik wist dat ik meer was dan alleen maar een racist. Dus in plaats van me te schamen, maakte mijn racisme dat ik me deel voelde van Amerika, en ik moest er verantwoordelijkheid voor nemen door een actieve antiracist te worden en te helpen het land waarvan ik was gaan houden te veranderen. Hoe meer ik van Amerika hield, hoe moeilijker het was om stilletjes de zelfvernietiging ervan gade te slaan. Terwijl ik foto's nam, waren tientallen van mijn vrienden naar de gevangenis gegaan - vrienden die tegen het systeem hadden geprotesteerd, velen zonder erbij na te denken - terwijl ik had

nagedacht en met mijn camera had zitten klikken zonder te handelen.

Dus legde ik mijn camera weg en begon met Popeye te werken. Hij bewees me dat het slachtoffer, verre van hulpeloos te zijn, in staat is zich te verzetten. Hij was trots op zijn lage getto achtergrond en kleedde zich altijd als een oplichter. Hij was de verpersoonlijking van de onderklasse, met al haar openheid, geweld, seksisme, mooie cultuur, vrijgevigheid - al die dingen die wij in Europa als stereotiep Amerikaans beschouwen. Popeye had zelf een lange reis achter de rug. Hij was pas 10 jaar oud toen hij voor het eerst de gevangenis inging en heeft in totaal 19 jaar in de gevangenis gezeten. Tijdens zijn lange opsluiting rijpte zijn politieke bewustzijn, en hij voelde dat hij zich door het marxisme kon bevrijden van de versterkte zelfhaat die gevangenschap gewoonlijk opwekt. Hij wilde niet dat het

marxisme slechts een individuele psychologische ontsnapping of een zuiver analytisch systeem zou zijn, zoals het voor zoveel Europese studenten is, dus begon hij de andere gevangenen te organiseren in de Verenigde Gevangenen Unie (UPU), waarvan hij later de voorzitter werd. Hij dacht dat het alleen mogelijk was om uit het getto te ontsnappen door collectief het hele systeem te veranderen. Hij werd al snel een bekend figuur en werd bijvoorbeeld gekozen als bemiddelaar tussen de familie Hearst en het Symbionese Bevrijdingsleger, de terroristische groepering die Patricia Hearst had ontvoerd.

Popeye's invloed op de gevangenen nam toe, en ik vernam dat de politie had geprobeerd hem terug in de gevangenis te krijgen door drugs in zijn auto te leggen (bij gelegenheid hadden ze hem ook met de dood bedreigd). Toen we samenwerkten in de UPU, raakten we steeds meer met elkaar verbonden. Toen hij de

grote gaten in mijn schoenen opmerkte, gaf hij me zonder een woord te zeggen een paar laarzen. Hoewel ik gestopt was met fotograferen, haalde hij me over om deze foto's te nemen voor de gevangenisrant. Ik had beloofd nooit te vertellen hoe ik de camera naar binnen had gesmokkeld, maar aangezien Sheriff Hongisto, een stiekeme homo, nu dood is, voel ik me vrij te onthullen dat het Hongisto was die me "gevangen zette" uit waardering voor mijn werk in de homobeweging.

Popeye probeerde voortdurend de gevangenen te organiseren onder onmenselijke omstandigheden die elk privé-leven verstikten op een plaats waar het systeem bijna elk middel gebruikte om mensen af te breken. Juist omdat ik zelf totaal verlamd was in deze omgeving, heeft het een onuitwisbare indruk op mij gemaakt om te zien hoe Popeye de andere gevangenen politieke literatuur liet lezen, ook al was het onmogelijk voor te stellen hoe iemand zou kunnen lezen temidden van het onheilspellende lawaai en de altijd aanwezige angst. Veel gevangenen vertelden me dat Popeye een soortgelijk effect op hen had gehad - hij was geen "nep intellectuele revolutionair"; hij was een van hun eigen mensen.

Hoewel een veelbelovende organisator, was Popeye natuurlijk niet zonder ernstige menselijke tekortkomingen die veel van de vrijwilligers in onze groep, vooral de vrouwen, verontrustten. Zij hadden een lesje geleerd van het naïeve links van de jaren '60, dat een aantal verkrachters romantisch had omarmd als de "avant-garde van de revolutie". Sommigen verlieten onze groep vanwege Popeye's seksisme. Ik botste hevig met hen omdat ik vond dat hun opvattingen gewoon een andere vorm van racisme waren - een bijdetijdse radicale manier om te zeggen: Ik hou niet van de onderklasse.

"Als jullie denken dat een man 300 jaar slavernij en 19 jaar gevangenis als een engel te boven kan komen, dan zijn jullie dwazen. Zelfs Martin Luther King was seksistisch," zegt Coretta King vandaag." Indertijd zei ik: "Als je denkt dat een man een machtige leidersrol moet worden ontzegd totdat hij in alle opzichten voldoet aan de blanke liberale normen, dan ben je net zo'n gevaarlijke vijand van positieve actie als de ergste racist uit het Zuiden. Als jullie Popeye nu de rug toekeren, dan is het niet hun racisme dat hem teruggedwingt naar het getto, maar het jouwe." Omdat ik zelf in de seksistische val was gelopen (blz. 274), was ik een groot verdediger van Popeye. Maar tegelijkertijd verraadde ik hem ook: Net zoals blanken niet genoeg druk uitoefenen op elkaars racisme, probeerden ik en de andere mannen in de groep niet Popeye's seksisme te veranderen, al was het maar om hem in staat te stellen een succesvoller organisator te zijn.

1975 - San Bruno Jail, CA

1975 - Popeye op onze "terug in de wereld" vrijlatingsfeest

1975 - Plaatselijk TV Nieuws

Buiten de gevangenis werd een effectieve campagne gestart om Popeye vrij te krijgen, en uiteindelijk werd hij vrijgelaten. We gaven een groot "terug in de wereld" feest voor hem. Popeye had me vaak gewaarschuwd voor FBI infiltranten die zich voordeden als leden van de UPU. Omdat ik altijd iedereen vertrouwde die ik op mijn zwerftocht tegenkwam, beschouwde ik zijn waarschuwingen als normale gettoparanoia. Ik kon me moeilijk voorstellen dat iemand die ik kende geheime politie zou zijn, dus ik was volledig van mijn stuk gebracht toen ik de terreur ervoer die het systeem gebruikte tegen Popeye's vakbond: Een van mijn vrienden, degene in wie ik het meeste vertrouwen had, was een FBI-informant.

Haar naam was Sara Jane Moore. Ze was een beetje ouder dan de anderen, en we dachten dat ze een aardige, sympathieke, hoewel lichtelijk verwarde, huisvrouw uit de voorstad was. Het schokte ons toen ze aan de kranten bekende dat ze een spion was voor de FBI, maar nu gewetenswroeging had - tijdens ons werk was ze bekeerd tot Popeye's opvattingen.

Twee maanden later veranderde ze bijna de wereldgeschiedenis toen ze president Ford probeerde neer te schieten op Union Square. Ze voelde zich zo gekweld door wat ze met haar FBI-werk had teweeggebracht, dat ze wraak wilde nemen op de FBI door het hoofd van het systeem te vermoorden, zoals ze zei.

Billy, een buurman in het gebouw waar ik met travestieten woonde, sloeg het pistool uit Sara Jane's hand en redde het leven van de president. Hierdoor werd hij uitgenodigd in het Witte Huis. Maar Billy ging uit met de minnaar van de leider van de homobeweging, Harvey Milk, Joe, en het Witte Huis trok de uitnodiging in toen Milk hem openlijk liet bekennen dat hij homo was. (Na 32 jaar in de gevangenis werd Sara Jane in 2007 vrijgelaten, en ik werd gecontacteerd door film- en tv-maatschappijen die mijn foto's van haar wilden gebruiken). Wat was er tussen deze twee episodes gebeurd dat haar zo uit balans kon brengen? Zaterdagavond, een paar dagen na ons feest, zou Popeye langskomen om de gevangenisfoto's voor onze krant uit te zoeken. Hij belde echter op en zei dat hij geen tijd had; hij moest naar een vergadering. Ik zei dat ik later naar de vergadering zou komen en met hem mee naar huis zou rijden. Slechts twee

uur voordat ik zou vertrekken, kreeg ik een telefoontje van Annie, huilend van angst en me smekend niet met Popeye naar huis te gaan. Als ik dat telefoontje niet had gekregen, had ik de volgende avond niet naar het nieuws zitten kijken:

"Dit is de zondageditie van het Eyewitness News van elf uur. De politie van San Francisco zet het onderzoek voort naar de moord op gevangeniservormer Popeye Jackson, hoofd van de United Prisoners Union. Jackson zat in een auto met Sally Voye, een lerares uit Vallejo, toen de schietpartij plaatsvond om 2:45 zondagochtend. De politie zegt dat ze onmiddellijk stierven.

- Nu, zoals velen van jullie, hou ik van honden. Ik ben bezorgd om hen. Daarom geef ik mijn honden Alpo te eten. Omdat vlees het natuurlijke voedsel van een hond is. Dat is waar ze het meest van houden. En Alpo's vleesmaaltijd heeft rundvleesproducten die echt goed voor ze zijn. Geen greintje graan. Geen beter hondenvoer in de wereld.

(Politie): De moordenaar heeft eerst een schot gelost dat een ruit van de auto insloeg. De eerste kogel raakte Miss Voye en daarna Jackson. De schutter was er niet om de mensen te beroven. De portefeuilles waren intact.

Dit klinkt als een executie-achtige moord...

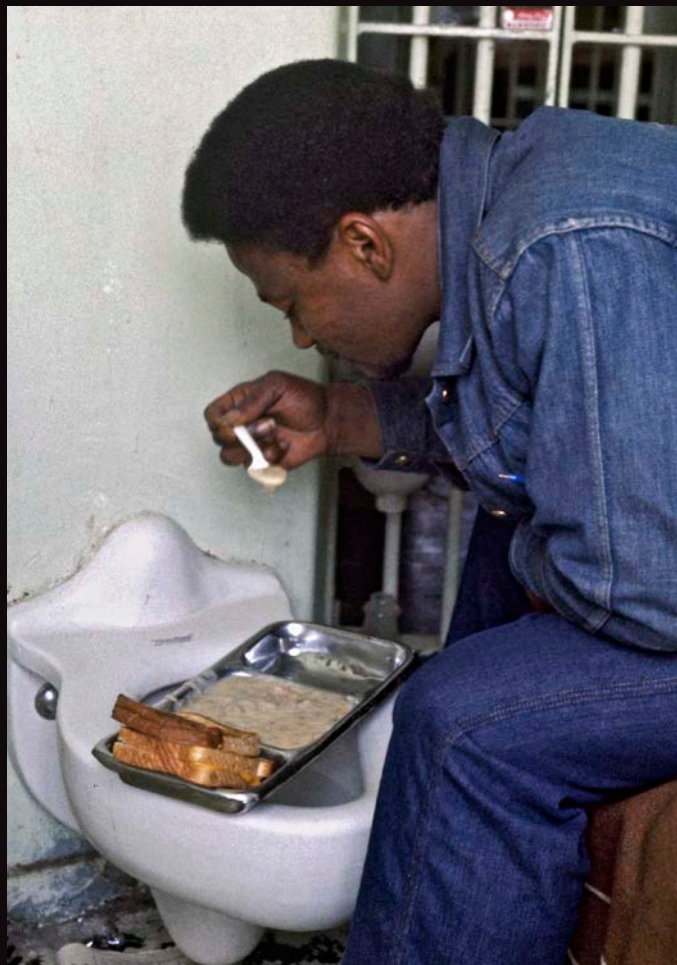
- Zo zou je het kunnen noemen. Daar werken we aan als mogelijke theorie. We moeten beroving uitsluiten.

- De politie zegt dat een aantal mensen naar hun ramen gingen toen ze de schoten hoorden. De politie zal ze morgen gaan ondervragen om de moordenaar te vinden.

- Dit is hoe het begint. Je ziet iemand die eerste verrukkelijke hap nemen en je moet gewoon zelf proeven. In deze wereld is er maar één gebraden kip die altijd zo lekker smaakt, en je moet zeggen "HEY! Het is een Kentucky Fried Chicken dag!"

1975 - San Bruno Jail, CA

1975 - San Bruno Jail, CA

Hoewel het mijn beste vriend was die ik in een plas bloed op TV zag liggen, slechts een paar uur nadat ik gepland had met hem naar huis te rijden op die rampzalige nacht, kon ik de eerste vier dagen niet huilen - het leek allemaal zo onwerkelijk voor mij, gepresenteerd, zoals het was, in deze vreemde Amerikaanse mix van hondenvoer en gebraden-kip reclames. Het systeem, met de media tot zijn beschikking, kan met zo ongeveer alles weggomen, omdat het in staat is ons in het volgende moment te doen vergeten wat we in het vorige hebben gezien.

Wat er gebeurd was, drong pas tot me door op de begrafenis, en ik stortte volledig in tranen uit. Ik realiseerde me ook dat Sally, die met gevangenen en gettokinderen had gewerkt hoewel ze in de veiligheid van een buitenwijk woonde, die zelfs had geprobeerd Popeye's seksisme aan te pakken, en die ik aardig had gevonden, deze fantastische vrouw was ook vermoord - alleen maar omdat ze getuige zou zijn geweest van de moordaanslag. Mijn lot zou niet anders zijn geweest als ik die avond bij hen was geweest.

Hier is Sally met Popeye een paar dagen voor hun moord. De moordenaar is nooit vastgesteld. Maar sinds Sara Jane Moore, veroordeeld tot levenslang, Playboy een schrijnend verslag gaf van haar undercoverwerk voor de FBI, inclusief hoe de FBI haar leven bedreigde toen ze doorhadden dat ze gewonnen was voor Popeye's ideeën, twijfelen weinigen van ons. Popeye had me vaak gewaarschuwd voor ex-gevangenen die misschien een vervroegde vrijlating hadden geregeld met de politie. Zelf was hij nooit bang om te sterven, ondanks het feit dat, zoals de San Francisco Chronicle later onthulde, de politie hem met de dood had bedreigd. In zijn laatste artikel, dat hij schreef toen ik bij hem in de gevangenis was, zei hij: "We hoeven de dood niet te vrezen. Wij zijn de veroordeelde klasse en alleen door revolutie kunnen wij onze vrijheid winnen en de vrijheid van alle onderdrukte mensen in de wereld."

Op de begrafenis, waar ik de enige fotograaf was die door zijn familie was uitgenodigd, hebben veel van zijn vakbondsmensen en gevangenisvrienden - Indianen, zwarten, Chicanos en blanken - hem vaarwel gekust. Vele anderen zouden pas een generatie later in staat zijn om "terug in de wereld" te komen en zijn graf te zien. Zijn moeder, die hem 19 jaar lang elke week taart bracht in de gevangenis, stortte volledig in voor de kist.

1975 - San Francisco Examiner

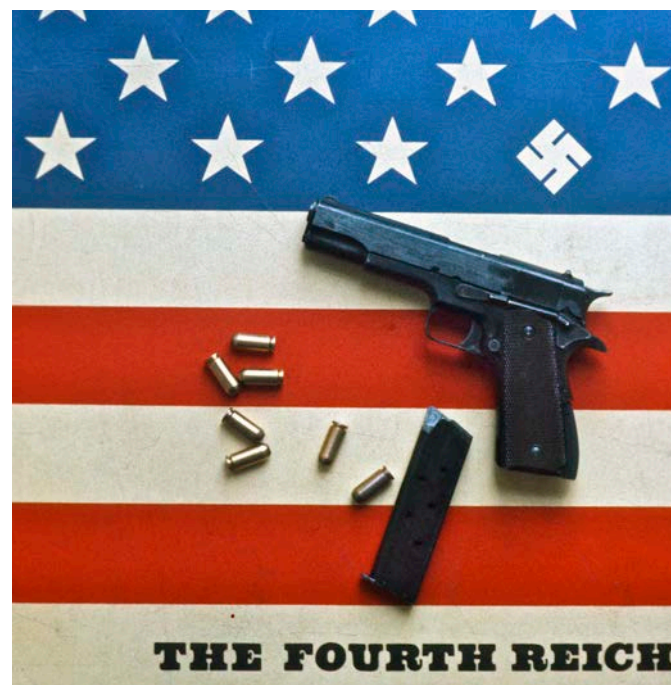
1975 - S F Chronicle

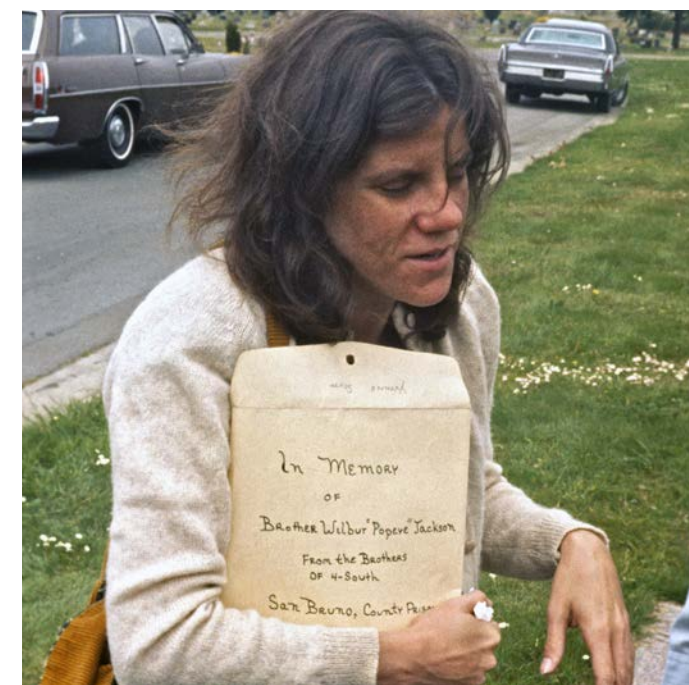
1975 - Popeye en Sally Voyer op feest

1975 - Popeye at party

1975 - UPU lid "Sleepy" op begrafenis

1975 - Popeye's zwangere vrouw Pat Singer op begrafenis

1975 - gasten op 5000\$ per bord fondsenwerving diner voor President Ford

*Er is een man
die ons in de weg staat.
En zijn hebbelijke handen
reiken uit over de hele wereld.
Maar als we deze man doden
zullen we vrede hebben in dit land
en deze glorieuze strijd
zal gedaan zijn.*

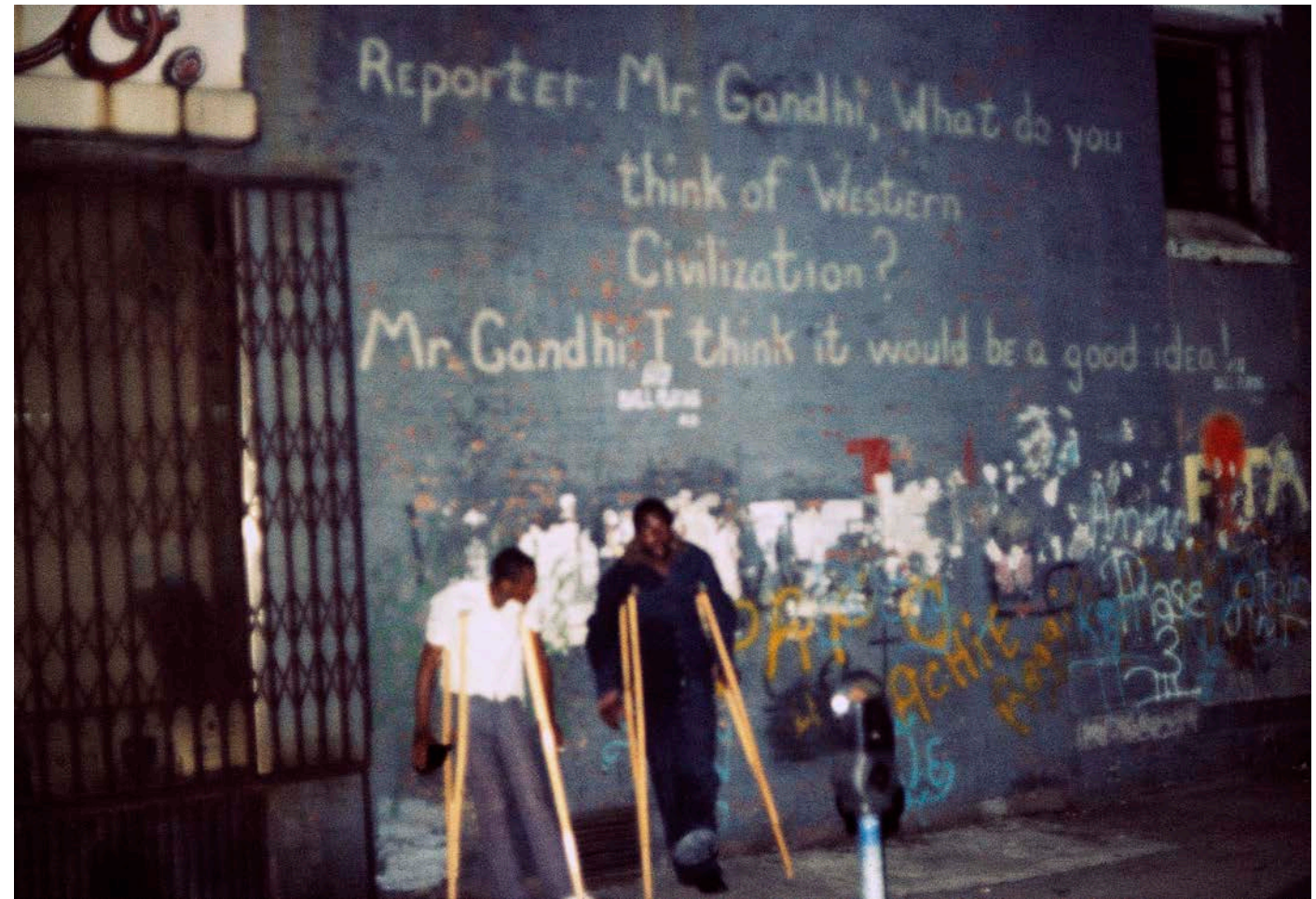
*En wat we willen is gewoon hebben
wat we nodig hebben
en in vrede leven met waardigheid.
Maar deze paar oude mannen,
nee, ze zullen niet breken of buigen
dus het is alleen door hun dood
dat we vrij zullen zijn.*

1975 - Ex-gevangene neemt afscheid

*En als we durven te vechten
voor wat, voor wat we willen
en niemand sparen
die ons in de weg staan:
De strijd is hard
en lang
maar we kunnen niet, we kunnen niet fout gaan,
want onze bevrijding zal worden gewonnen.*

*En we kunnen elkaar weer ontmoeten
als we niet sterven
want dat is de prijs
die betaald zou kunnen worden,
Maar als we deze weg passeren
zullen we elkaar op een dag ontmoeten,
we zullen elkaar weer ontmoeten
als we niet sterven...*

1971 - Twee veteranen bij Gandhi herdenking, Lower Eastside, NY

Maar hoe lang ... hoe lang ...?

Popeye was de laatste vriend waar ik op deze manier afscheid van wilde nemen. Met de moorden op Sally en Popeye, waren al mijn gevoelens en zintuigen om zeep geholpen. Ik kon er niet meer tegen en vluchtte het land uit. Ik had 12 van mijn beste vrienden verloren aan dit zinloze Amerikaanse geweld, en talloze anderen waren verdwenen naar de gevangenis voor het leven.

Deze man werd vermoord in New York, vlak bij waar ik woonde, recht tegenover een muurschildering in het getto (achter de lijkwade), waar hij misschien nooit aandacht aan besteedde, misschien niet kon lezen. Op een avond laat vinden we bij dezelfde muur twee kreupele veteranen die de "Westerse beschaving" hebben verdedigd en nu op straat moeten bedelen.

Ik hield meer van het Amerikaanse volk dan van enig ander volk dat ik ooit gekend heb. Ik wenste uiteindelijk deel uit te maken van Amerika en wilde het land niet verlaten.

1971 - lijk tegenover Gandhi herdenking

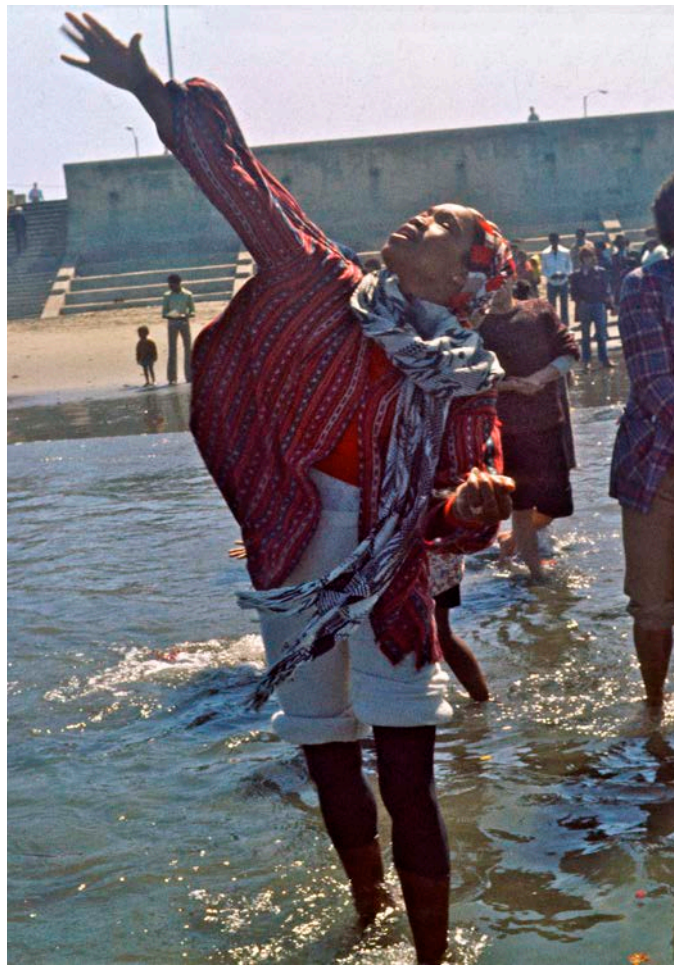

1975 - San Francisco. Linda Jones gooit as in de oceaan

De menselijke warmte die ik overal had ontmoet - dezelfde warmte waarmee andere immigranten met open armen waren ontvangen - was een frisse bries in mijn leven na de afstandelijkheid en terughoudendheid die ik in Europa had gekend. Maar de warmte en openheid van de Amerikanen stonden in schril contrast met het wrede en onmenselijke getto-systeem dat was gegroeid uit hun eigen intense pijn. Ik was op de hoogste toppen geweest, en ik was in de diepste schimmige diepten geweest met één voet in het graf van Amerika.

Overall deed het me pijn om te zien hoe deze warmte en openheid steeds meer versteende en verstevigde - een warmte waarvan ik als buitenlander nog kon profiteren, maar die allang was versteend tot angst, haat en verbittering tegenover andere Amerikanen. Amerikanen leven in een groter isolement en vervreemding van elkaar dan enig ander volk dat ik ken.

En het geweld tegen onderdrukte volkeren gaat overal door. Tussen onze gettovorming van de armste, meest blootgestelde mensen ter wereld en ons klimaatracisme - gekoppeld aan een oneerlijk handelsbeleid - doden we elk jaar meer mensen dan in de Tweede Wereldoorlog het geval was en zullen we miljoenen mensen als vluchtelingen naar onze kusten drijven. Zijn we bereid om nog een lijk te verbergen?

1975 - San Francisco. Rhodessa Jones gooit as

En hoeveel zijn we bereid te laten verdwijnen omdat we bang zijn voor een diepere persoonlijke verandering die de wereld als geheel ten goede zou komen?

De situatie is aan het veranderen. De gekoloniseerde volkeren, met hun rug tegen de muur, moeten nu dienen als kolonisator en onderdrukker. Ze worden over de oceaan gestuurd die hun voorouders hebben overgestoken om hier te komen. Onze onmenselijkheid heeft de cirkel rond gemaakt. We zijn er eindelijk in geslaagd hen te creëren naar het bloedige evenbeeld van onze beschaving. Nog een kind is gedood in getto geweld (vijf jaar oud). De ring sluit zich. Opnieuw moet een zwarte moeder haar kind in de oceaan gooien, zoals ze dat deed vanaf een van de slavenshippen van 400 jaar geleden ... de levensduur van ons systeem ...

De oceaan zal haar terugleiden naar de kusten waar haar voorouders vandaan kwamen toen we hen nodig hadden. Hoeveel meer lijden gaan we nog meemaken of veroorzaken? We weten het niet. We gooien onze onzekerheid in de oceaan met de as van onze slachtoffers ...

*Schip Ahoy. Schip Ahoy. Schip Ahoy!
Zo ver als je oog kan zien,
mannen, vrouwen en baby slaven,
komen naar het land van vrijheid,
waar het ontwerp van het leven al is gemaakt -
Zo jong en zo sterk
ze wachten gewoon om gered te worden...*

1975 - San Francisco

Een persoonlijk nawoord

(dit is een mogelijkheid, maar moet later geschreven worden na overleg met een uitgever)

HET EINDE?

Na dit hele boek onderdrukt te hebben gevoeld, voel je je nu misschien:

Schuldig, paranoïde, gefrustreerd, leeggezogen, van streek, gevoelloos, gespannen, boos, nijdig, monddood gemaakt, dom, verward, onwaardig, voorzichtig, minderwaardig, machteloos, angstig, zachtmoedig, passief.....
Verdere onderdrukking kan je ook... beschermend, onoplettend, vijandig, uitgeschakeld, gehaaid, spelletjes spelend, bedrieglijk, samenzwerend, manipulatief, vergeldingszuchtig, superieur, oplettend (van de onderdrukker), sluw, destructief, afstandelijk, cagrijnig.... en tenslotte, misschien gewelddadig hebben gemaakt!

Deze emoties zijn zoals die ervaren worden door getto-achtige zwarten die leven onder de onderdrukkende patronen in de VS en Zuid-Afrika, door immigranten in Europa, Palestijnen onder Israël en in verschillende mate door vele andere onderdrukte volkeren. De pijn die met deze emoties gepaard gaat dwingt mensen tot verlamming, hopeloosheid en zelfverbrandende woede. Het irrationele en machteloze gedrag dat daaruit voortvloeit, voedt op zijn beurt het blanke racisme. Bewust zijn van hoe deze vicieuze cirkel werkt geeft ons de kracht om samen te werken om onszelf te bevrijden van deze onderdrukkende patronen...
...voor de liefde van de mensheid en van onszelf!

Maar we mogen één belangrijk ding niet vergeten. Nu we zelf “onderdrukt” zijn door dit boek lopen we het risico aan de andere kant van het onderdrukkingspatroon terecht te komen: Zonder een passende of constructieve uitlaatklep voor onze pijn, zouden we onze nieuwe kennis wel eens kunnen gebruiken om nog geraffineerdere racisten te worden dan voorheen. De pijn, het medelijden, de woede, het schuldgevoel of het verdriet dat je nu voelt, toont de menselijke zorgzaamheid in ieder van ons en ons diepe verlangen om de dingen weer goed te maken. Velen zullen de behoefte voelen om te huilen of te lachen of om iemand in je omgeving te laten weten wat je voelt. Het delen van onze gevoelens en diepe bezorgdheid over racisme is een zinvolle eerste stap op weg naar het doorbreken van de angst en remming die ons in kwetsende patronen doet blijven steken.

Ik laat het aan anderen over om levensvatbare regeringsoplossingen aan te dragen voor de aanpak van ons verpletterend institutioneel racisme - de som van al ons individueel racisme. Ik was getuige van een persoonlijk gebaat bij het progressieve regeringsbeleid dat ooit door Gunnar Myrdal's “An American Dilemma” werd geïnspireerd. Na de Burgerrechtenbeweging probeerde de regering jarenlang het onderdrukkende blanke denken te veranderen omdat - zoals Myrdal terecht opmerkte - alleen een vermindering van blanke vooroordelen zou leiden tot opwaartse mobiliteit van

de onderdrukten. Tegelijkertijd zag ik met lede ogen aan hoe de Europese tendens er in schrill contrast op aandringt dat de minderheden eerst moeten veranderen om aanvaardbaar te worden voor de blanke meerderheid - een opvatting die, naar ik vrees, inmiddels in Amerika de overhand heeft gekregen en de weg heeft vrijgemaakt voor Trumps verdeeldheid zaaiende en destructieve invloed.

Een van de begunstigden van de progressieve regeringsprogramma's was mijn mentor, Dr. Charles King, die door de regering werd ingezet voor zijn “Blanken moeten veranderen”-seminars voor werknemers in het leger, de CIA, de FBI en vele andere regeringsinstellingen en grote bedrijven zoals IBM, Federal Express enz. Het idee was dat alleen door een deprogrammering van hun verdeeldheid zaaiende racisme hun gecombineerde verenigde kracht “Amerika weer sterk kon maken”. Na mijn show te hebben gezien nodigde Charles King mij uit om als neutrale waarnemer deel te nemen aan zijn seminars, “Ik zal je niet behandelen zoals de anderen”, zei hij van tevoren en plaatste mij aan zijn zijde zonder mij iets te vertellen over wat er zou gaan gebeuren. Daarna begon hij zijn deelnemers twee dagen lang te mishandelen, te verdelen, uit te schelden, te beschuldigen, te onderdrukken en tegen elkaar op te zetten, terwijl hij hen liet zien hoe dit vergelijkbaar was met wat er met zwarten gebeurde. Als blanke vond ik dat hij te ver ging en had medelijden met deze hoogopgeleide en eerlijk denkende deelnemers die met hun werkgever hadden afgesproken niet aan zijn programma te ontsnappen - hoewel we allemaal wel eens de verleiding voelden om dat wel te doen. Met zijn formidabele inzicht in de zwart-wit psychologie zag ik hoe hij deze machtige leiders geleidelijk afbrak, zodat zij zich uiteindelijk gedroegen en bijna “als kinderen” antwoordden. Hij wist precies wat hij deed. Hij begon de eerste dag met alleen hun namen te vragen - meer niet - en schreef dan iets op een klein stukje papier met hun namen erop en stopte dat in een doos. Na twee dagen onderdrukking vroeg hij elk van hen naar voren te komen en hardop de voorspellingen voor te lezen die hij had geschreven over hoe elk van hen zou reageren op zijn onderdrukkingsgedrag, hoe sommigen van hen zich zouden terugtrekken in een schulp, hoe anderen, “de militanten”, aanvankelijk zouden terugvechten, en al die andere vluchtrollen waarin mensen onder onderdrukking gewoonlijk terechtkomen. Op het einde vroeg hij hen allemaal individueel om de gevoelens die ze nu hadden op te schrijven, en ik was verbaasd hoe gelijkaardig ze allemaal waren - ook op de mijne (al was het maar omdat ik niet voorbereid was geweest op zijn onderdrukking). Toen eindigde hij met te zeggen dat “dat precies dezelfde gevoelens zijn waar wij zwarten elke dag mee rondlopen als gevolg van blank racisme.Maar nu zal ik ophouden je te onderdrukken, dat belooft ik. Vertrouw je me?” In onze gebrokenheid na vele van zulke kortstondige momenten van het zien van licht aan het eind van de tunnel, vertrouwde natuurlijk

1986 - Met Dr. Charles King na een van zijn workshops

niemand van ons erop dat onze grote onderdrukker ooit zou toegeven, zelfs niet als hij “zijn mes terugtrok van 4 naar slechts 2 centimeter in onze rug.” Maar hij veranderde uiteindelijk wel en sloot de twee hectische dagen af met een waar bevrijdingsfeest na afloop met veel “Black and white Scotch blended whisky” waarbij ik nog nooit zo’n dankbaarheid heb zien uitstorten naar een mens toe. Iedereen had het gevoel dat hij hen in een nieuw en vrijer denken had gehesen. Ikzelf had mij ellendig eenzaam gevoeld tijdens de hele emotionele beproeving omdat de anderen nu toegaven dat zij het gevoel hadden gehad dat ik een spion of bondgenoot van Charles King was, hoewel ik in zoveel opzichten geschokt was te ervaren hoe mijn innerlijke emotionele reacties vergelijkbaar waren geweest met die van hen - zowel die van de blanke als die van de zwarte deelnemers. Als buitenstaander was ik dan ook ongelooflijk trots toen hij me uiteindelijk voorstelde als “de enige moderne John Brown”. In de jaren daarna nam ik mijn leerlingen dan ook vaak mee op excursies naar Harper's Ferry, waar John Brown zijn abolitionistische opstand was begonnen.

Charles King was de eerste die me deed beseffen dat de emoties die de mensen na zijn onderdrukking hadden, dezelfde waren als die van mensen die door American Pictures gingen en één van de redenen, waarom ik het uiteindelijk over twee dagen uitstreekte. Zijn krachtige aanpak had echter geen succes op universiteitscampussen, omdat studenten in tegenstelling tot zijn normale regeringsmedewerkers tijdens zijn onderdrukking niet “opgesloten” hoefden te worden en al snel ontsnappingspogingen zouden ondernemen en naar buiten zouden lopen. Gelukkig maakte de mix van krachtige beelden en muziek mijn studenten “gevangen” en “shell shocked” gedurende vijf beklemmende uren, waarna ze werden toegewijd aan een tweede dag van helende bevrijding - waarbij ze gewoonlijk gedurende de eerste paar uur volkomen stil waren, maar dan - vooral onder de invloed

1991 - Met mijn mentor op zijn sterfbed in Atlanta een paar dagen voor zijn dood

van mijn zwarte assistent, Tony Harris, zich begonnen te openen en eindigden in de eerste diepgaande zwart-witte dialoog die ze ooit op de campus hadden gehad. Al gauw waren ze in zo'n gelukkige uitwisseling van gevoelens met elkaar dat ze ons daar niet langer nodig hadden - en Tony en ik zouden stilletjes wegslopen en dezelfde avond nog naar de volgende campus gaan om het hele programma opnieuw te beginnen. Meestal brachten ze ons binnen het jaar terug naar hun “American Pictures Unlearning Racism” groepen, maar vaak hoorde ik pas 20 jaar later over wat er uit onze onderdrukkings-/genezingsprogramma's kwam, wanneer deze studenten opnieuw samenkwamen om te evalueren hoe American Pictures hun leven had veranderd en ze wilden dat we opnieuw kwamen. Dus mensen “onderdrukken” om hun diepere onderdrukkende gedachten over elkaar onder ogen te zien en hen samen te brengen in dialoog - oog in oog - is de enige effectieve manier die ik heb gezien om te genezen en racisme te bestrijden. Dit proces wordt in verschillende vormen gebruikt door talloze andere antiracisme-adviseurs wier workshops ik in de loop der jaren heb meegemaakt. Er is maar één methode die volgens mij effectiever is; dat is je te verplaatsen in degenen tegen wie je vooroordelen hebt. Dat zag ik telkens wanneer ik studenten of buitenlanders of zelfs KKK-leden meenam om bij de mensen te blijven die in onze getto's gevangen zaten en hen op hun eigen voorwaarden te ontmoeten. Al snel leerden zij hun angst- en schuldpatronen af, wat moeilijk is in de veilige omgeving van een intellectuele universiteit. En in het proces hielpen zij de gettobewoners ook veel van hun diepgewortelde woede- en vijandigheidspatronen af te leren.

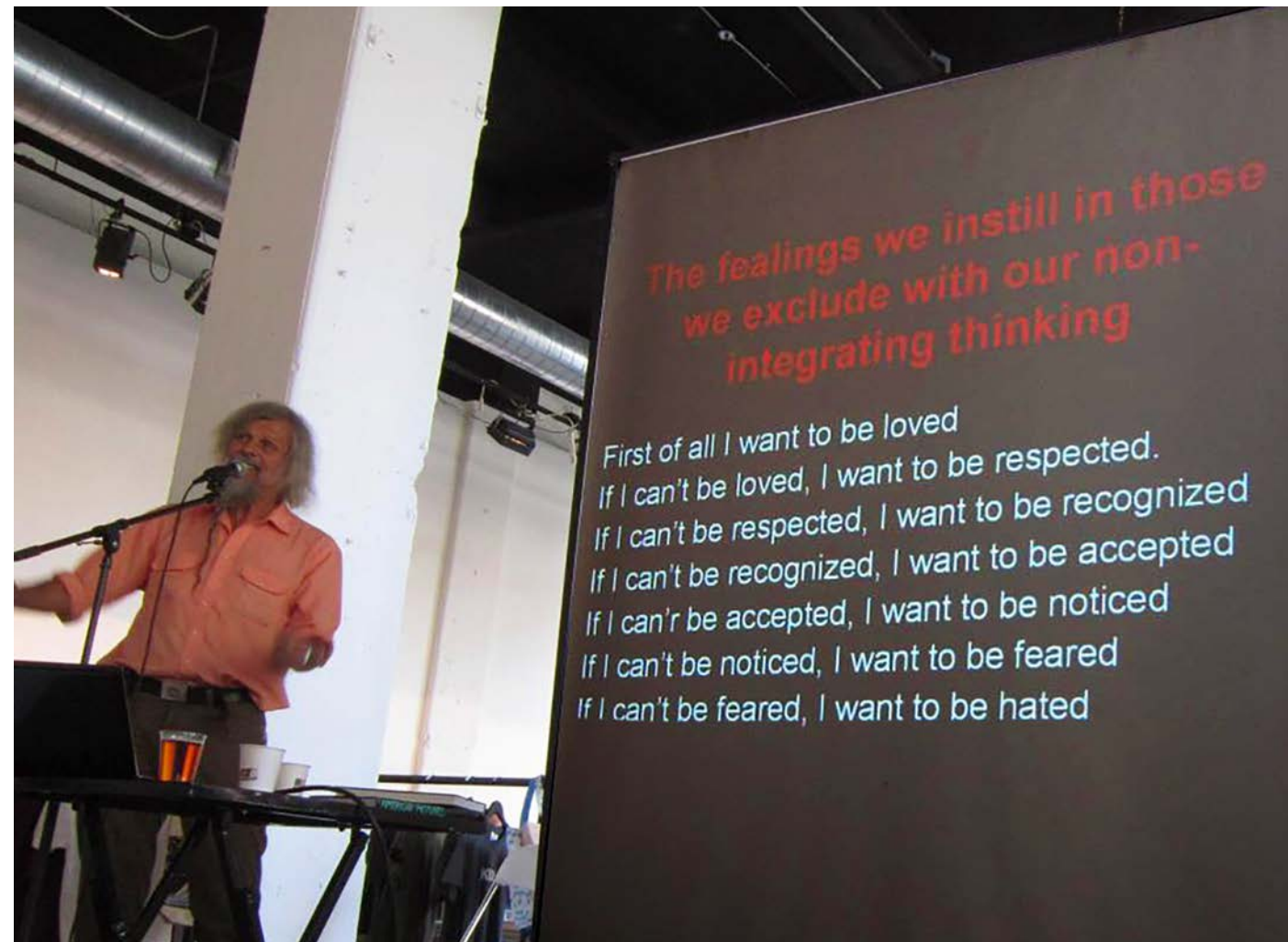
Let op. Een nawoord zal uiteindelijk worden geschreven, na overleg met mijn eventuele Amerikaanse uitgever. Dit zijn slechts enkele ideeën....

.....For ik heb niet de noodzakelijke academische achtergrond om met grote institutionele oplossingen voor het probleem te komen. Vanuit mijn beperkte ervaringen kan ik de lezers hoogstens wat ideeën aanreiken hoe ze hun eigen individuele racisme kunnen aanpakken. Elke lezer moet natuurlijk mijn “zwerfmethoden” van “intrekken bij degenen tegen wie je vooroordelen hebt” vertalen naar zijn of haar eigen mogelijkheden. Hoewel het zo gemakkelijk klinkt, weet ik uit mijn workshops heel goed dat “liefde” niet iets is wat mensen gemakkelijk kunnen leren of waar ze zich effectief “mee kunnen bekleden” (Kolossenzen 3:12-14) - tenminste niet voordat ze in genezende groepen hebben geprobeerd zich te bevrijden van de verschillende onderdrukkingen, trauma's en ongenezen woede waaraan ze elk blootgesteld zijn geweest. Wat letterlijk ons allen omvat. Dus dit is slechts mijn manier om te illustreren hoe we geen integratie kunnen bereiken zonder een verlossende liefde voor medeburgers. Welnu, aangezien ik in de loop der jaren zoveel van mijn studenten heb gezien die door “christelijke schuldgevoelens” gemotiveerd werden om iets aan hun racisme te willen doen, wil ik er slechts op wijzen dat ik niet de eerste ben die een dergelijke aanpak bepleit. Want zonder Paulus zouden zij zich niet eens christenen hebben kunnen noemen. Hoe zijn Paulus en de andere apostelen erin geslaagd om in een vijandige en gewelddadige multiculturele wereld deze verbonden gemeenschap te prediken, sprekend in zoveel talen? Denk maar aan de opdracht die de apostelen kregen om uit te gaan en met alle “Parthen, Meden, Elamieten, Mesopotamiërs, Joden, Kappadociërs, Phrygiërs, Pamphlieën, enz.” te communiceren over Gods liefde in hun eigen taal, - dat is in duizenden plaatselijke talen. Uiteraard alleen door het spreken van de taal van het hart - de gemeenschappelijke taal die alle stenen harten doet smelten. Want nogmaals, alle mensen worden beïnvloed door liefdevolle gedachten, ongeacht taal of culturele barrières. Alleen door de overtuigende liefde die van bovenaf door de discipelen stroomde, konden zij in een wereld van ongeliefde mensen - diep getekend door eindeloze kindermishandeling en oorlogen - in een paar decennia zovelen bereiken met hun vreemde boodschap dat alle mensen geliefd zijn. Want alle mensen willen zich geliefd en inbegrepen voelen en iets wat Paulus en alle andere zendelingen snel leerden - om te voorkomen dat ze gestenigd zouden worden - zoals Stefanus was geworden door diezelfde Saulus (Paulus' vroegere naam als “racistische” Jood) - ja, het was dat als ze neerbuigend en vijandig dachten over degenen aan wie ze hun waarden wilden doorgeven, dan sloten de toehoorders zich in zichzelf en werden ze zelf vijandig. Want de taal van de liefde omvat ook “vijandelijke liefde”. Het is geen kunst diegenen lief te hebben die zoveel overschot hebben dat zij de liefde kunnen wederkerigen. Luister dus even naar de woorden, waar Paulus openlijk zijn effectieve methode van integratie onthult:

“Indien ik spreek in de tongen der mensen en der engelen, maar de liefde niet heb, ben ik een luidruchtige gong of een

kletterende cimbaal. En indien ik profetische krachten heb, en alle geheimenissen en alle kennis versta, en indien ik alle geloof heb, om bergen te verzetten, maar de liefde niet heb, ik ben niets. Indien ik alles wat ik heb weggeef, en mijn lichaam overgeef om verbrand te worden, maar de liefde niet heb, win ik niets”. Zijn discipelen, geleidelijk groeiend tot duizenden volgelingen, konden leren “u te bekleden met de liefde, die ons allen verbindt in volmaakte harmonie”. En dat kunnen wij vandaag ook. Toen ik na een paar jaar door de liefdevolle hulp van anderen mijn angst en wantrouwen tegenover medeburgers leerde overwinnen en zag hoe zij zich daardoor nu voor mij openstelden, vond ik op een dag dit gedicht van Nis Petersen en voelde mij daardoor uitgedaagd om verder te proberen mij open te stellen voor en vertrouwen te schenken aan hen die nog steeds mijn aversieve angst voor mensen voedden. Ik illustreerde het met mijn foto's en droeg het overal met me mee als Jaren later werd het de inleiding tot al mijn lezingen, “Over ja zeggen tegen hen die we mijden”.

Met liefde Jacob Holdt

2012 NYC. Mijn lezing “Over ja zeggen tegen hen die we mijden”

HEBT GIJ DE MENS LIEF?

*De mens kwam naar mij toe
- zwaar - pijnlijk -
achter hem het pad
met slijmerige sporen
van leugens en etterende zweren -.
Een stem bulderde: Hebt gij de mens lief?
Nee! Ik zei - ik kan het niet.
Liefde! Zei de stem.
De mens kwam -
dichterbij - kruipend -
kwijlend van lust -
met vliegen en ongedierte
in de zweren van zijn buik.
Hamerde de stem:
- Houdt gij van de mens?
Nee! Zei ik.
Liefde! zei de stem.*

*Dichterbij - en langzaam dichterbij -
beetje bij beetje...
de stank was zwaar
van Lie's duizenden ziekten -
en de stem dreigde:
- Houdt gij van de mens?
- Nee - ik heb niet lief!
- Liefde! Zei de stem.
Toen stond hij op...
en hij strekte zijn handen naar me uit,
en zie, de spies wonden sijpelden rood -
de naakte armen waren bedekt tot aan de schouders
met zwarte zweren van zonde -
en de man lachte:
- Zo heeft God liefgehad!
Een blinddoek viel van mijn ogen.
En ik riep:
- Mand, ik hou van je.
En mijn mond was vol bloed...
het bloed van de mens.*

“Wat American Pictures zo verontrustend krachtig maakt, is het cumulatieve effect van Holdts foto’s in combinatie met zijn buitenstaandersanalyse van de dynamiek van armoede en onderdrukking in de Verenigde Staten.”

Los Angeles Times

“Het is een krachtige, verontrustende kijk op een heel segment van onze bevolking dat nooit vrijheid heeft bereikt in enige zinvolle zin.”

San Francisco Chronicle

“Men zou American Pictures misschien als een “meesterwerk” kunnen bestempelen. Maar “meesterwerk” is een woord dat vier sterren impliceert in de filmrubriek van dagbladen. Het is een woord dat het meest van toepassing is op “grote” Hollywoodfilms - die grote, stupendous, melodramatische, filmspektakels die zo gemakkelijk onze verlangens naar illusie, passiviteit, en voyeurisme bevredigen.

Zulke meesterwerken worden snel vergeten.

American Pictures geeft uitdrukking aan een wereldwijde realiteit en een verantwoordelijkheid die wij allen delen. Het zal je nog dagen achtervolgen nadat je het gezien hebt. Het zal je emotioneel en intellectueel bezitten alsof het de pest is. Hoewel deze buitengewone reeks van

Amerikaanse culturen het label

“meesterwerk”, zou zo’n etiket de kracht en de overweldigende greep die deze productie op zijn kijkers uitoefent, verdoezelen. American Pictures bereikt wat “meesterwerken” zelden zelfs maar proberen. American Pictures daagt de kijker uit om te handelen, niet alleen om cathartisch te reageren; om iets te doen aan de gruwelen van het Amerikaanse systeem. Het is deze schijnbaar immense sprong van inspirerende kunst naar empirische actie die American Pictures bewust als doel heeft gesteld. Maar wat Holdt ertoe brengt toe te geven dat deze empirische resultaten onmogelijk te meten zijn, is zijn besef van het enorme vermogen van het Amerikaanse systeem om alles te absorberen en het vermogen om maskers te creëren die voortdurend zijn gruwelen en onrechtvaardigheden verbergen.

Doorheen American Pictures stelt Jacob Holdt voortdurend de geldigheid van zijn creatie in vraag, uit hij de vrees dat hij misschien de zoveelste blanke is die minderheden uitbuit en stelt hij voortdurend dat de loutere weergave van zijn ervaring nooit gelijk kan zijn aan de realiteit van het Amerika dat hij heeft trachten te begrijpen. Hetzelfde geldt hier: geen enkele loutere beschrijving of lofzang kan de ervaring van American Pictures overbrengen. American Pictures is een voorstelling die alle Amerikanen zelf moeten ervaren.

De Chicago Reader

Binnenkant achterflap

Is geschreven door de uitgever.

Hier zijn enkele recensies van de diashow

American Pictures, waarop dit boek gedeeltelijk

is gebaseerd.

Jacob Holdt die schrijft over de eerste “Black Lives Matter”-moord die hij tijdens zijn reis meemaakte:

.... James en Barbara waren een jong zwart stel dat woonde in de slechtste buurt van de V.S. rond Fox Street in de South Bronx. Op een dag hoorden ze inbrekers op het dak en belden de politie. Twee agenten in burger arriveerden bij het appartement en traptten de deur in zonder te kloppen. James dacht dat het de inbrekers waren die aan het inbreken waren, en hij schoot op de deur, maar werd toen zelf gedood door de politie. Barbara rende gillend naar het appartement van de burens. Toen ik naar het 41ste politiebureau ging bevestigden ze het verhaal en gaven toe dat “er een kleine

vergissing was geweest,” maar James had er natuurlijk “om gevraagd, omdat hij in het bezit was van een ongeregistreerd pistool.”..... Toen hoorde ik plotseling vreselijk geschreeuw uit de voorhal van het uitvaartcentrum en zag drie mannen Barbara binnenbrengen. Haar benen sleepten over de vloer. Ze was niet in staat om te lopen. Ik kon haar gezicht niet zien, maar het was een lange, mooie, lichtgetinte jonge vrouw. Haar geschreeuw deed me huiveren. Nooit eerder had ik zo’n ondraaglijk en pijnlijk geschreeuw gehoord. Toen ze de kist bereikte, werd het ondraaglijk.

Het was de eerste en enige keer in Amerika dat ik niet in staat was om te fotograferen.